

31997R0118

L 28/1

DZIENNIK URZĘDOWY WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

30.1.1997

ROZPORZĄDZENIE RADY (WE) NR 118/97**z dnia 2 grudnia 1996 r.****zmieniające i uaktualniające rozporządzenie (EWG) nr 1408/71 w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek i do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie oraz rozporządzenie (EWG) nr 574/72 w sprawie wykonywania rozporządzenia (EWG) nr 1408/71**

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 51 i 235,

uwzględniając wniosek Komisji ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego ⁽²⁾,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego,

a także mając na uwadze, co następuje:

do celów spójności i jasności właściwe jest dostosowanie brzmienia niektórych przepisów rozporządzenia Rady (EWG) nr 1408/71 z dnia 14 czerwca 1971 r. w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek i do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie ⁽³⁾ oraz (EWG) nr 574/72 z dnia 21 marca 1972 r. w sprawie wykonywania rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek i do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie ⁽⁴⁾; oraz skreślenie innych przepisów, które utraciły moc i stały się zbędne; zmiany te posiadają czysto techniczny charakter i ich celem jest poprawienie wymienionych rozporządzeń;

od czasu ostatniej aktualizacji rozporządzeń (EWG) nr 1408/71 i przez rozporządzenie Rady (EWG) nr 2001/83 ⁽⁵⁾ dokonano wielu zmian; w związku z tym w celu uczynienia odnośnych zasad wspólnotowych bardziej przejrzystymi i dostępnymi właściwe jest przyjęcie nowych zaktualizowanych wersji tych rozporządzeń w formie tekstów jednolitych każdego z tych rozporządzeń (EWG) nr 1408/71 i (EWG) nr 574/72 stanowiących odpowiednio części I i II załącznika A; korzystne jest także przedstawienie w dodatku do części II tego załącznika treści art. 95 rozporządzenia (EWG) nr 574/72 ze zmianami wprowadzonymi rozporządzeniem (WE) nr 3095/95 ⁽⁶⁾, który będzie stosować się z dniem 1 stycznia 1998 r., a w stosunkach z Republiką Francuską z dniem 1 stycznia 2002 r.;

art. 106 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Gospodarczą, dotyczący bilansu płatniczego, został skreślony przez art. G Traktatu o Unii Europejskiej, a art. 73b ust. 2 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską zakazuje wszelkich ograniczeń w płatnościach między Państwami Członkowskimi;

w celu osiągnięcia swobodnego przepływu pracowników w zakresie zabezpieczenia społecznego jest niezbędne i właściwe, aby zasady odnoszące się do koordynacji krajowych systemów zabezpieczenia społecznego były zmieniane przez wspólnotowy instrument prawny, który jest wiążący i bezpośrednio stosowany w każdym Państwie Członkowskim;

zmiany wprowadzone przez niniejsze rozporządzenie spełniają warunek określony w art. 3b akapit trzeci Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską,

⁽¹⁾ Dz.U. C 249 z 27.8.1996, str. 10.

⁽²⁾ Dz.U. C 362 z 2.12.1996.

⁽³⁾ Dz.U. L 149 z 5.7.1971, str. 2. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 3096/95 (Dz.U. L 335 z 30.12.1995, str. 10).

⁽⁴⁾ Dz.U. L 74 z 27.3.1972, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 3096/95 (Dz.U. L 335 z 30.12.1995, str. 10).

⁽⁵⁾ Dz.U. L 230 z 22.8.1983, str. 6.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 335 z 30.12.1995, str. 1.

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 2

Artykuł 1

W rozporządzeniu (EWG) nr 1408/71 wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 82 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Komitetowi Doradczemu przewodniczy przedstawiciel Komisji. Przewodniczący nie bierze udziału w głosowaniu.”

2) art. 88 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„W odpowiednim przypadku przekazywanie kwot wynikające ze stosowania niniejszego rozporządzenia dokonywane jest zgodnie z umowami obowiązującymi w tym zakresie między Państwami Członkowskimi w chwili dokonywania przekazu.”

3) skreśla się art. 100.

Tytuł, preambułę, spis treści i przepisy rozporządzeń (EWG) nr 1408/71 i (EWG) nr 574/72 zastępuje się tekstem zawartym w załączniku A odpowiednio w częściach I i II, który uwzględnia zmiany wprowadzone w art. 1 niniejszego rozporządzenia.

Załącznik B zawiera wykaz aktów zmieniających rozporządzenia, określonych w powyższym akapicie.

Artykuł 3

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich Państwach Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 2 grudnia 1996 r.

W imieniu Rady

E. FITZGERALD

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIKI

Strona

ZAŁĄCZNIK A:

CZĘŚĆ I:	Rozporządzenie Rady (EWG) nr 1408/71 z dnia 14 czerwca 1971 r. w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek i do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie	6
CZĘŚĆ II:	Rozporządzenie Rady (EWG) nr 574/72 z dnia 21 marca 1972 r. w sprawie wykonywania rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek i do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie...	104
	Dodatek	229
ZAŁĄCZNIK B:	Wykaz aktów zmieniających rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 i 574/72	230

ZAŁĄCZNIK A

CZĘŚĆ I

Rozporządzenie Rady (EWG) nr 1408/71 w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek i do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie (8) (9) (10) (11)

SPIS TREŚCI

	Strona
TYTUŁ I: PRZEPISY OGÓLNE (art. 1-12)	10
TYTUŁ II: OKREŚLENIE WŁAŚCIWEGO USTAWODAWSTWA (art. 13–17a)	15
TYTUŁ III: PRZEPISY SZCZEGÓLNE ODNOSZĄCE SIĘ DO RÓŻNYCH GRUP ŚWIADCZEŃ	19
Rozdział 1: Choroba i macierzyństwo	
Sekcja 1: Przepisy wspólne (art. 18)	19
Sekcja 2: Pracownicy najemni i osoby prowadzące działalność na własny rachunek oraz członkowie ich rodzin (art. 19-24)	19
Sekcja 3: Bezrobotni oraz członkowie ich rodzin (art. 25)	21
Sekcja 4: Osoby ubiegające się o emeryturę lub rentę oraz członkowie ich rodzin (art. 26)	22
Sekcja 5: Emeryci i renciści oraz członkowie ich rodzin (art. 27-34)	22
Sekcja 6: Przepisy różne (art. 35)	24
Sekcja 7: Zwroty między instytucjami (art. 36)	25
Rozdział 2: Inwalidztwo	
Sekcja 1: Pracownicy najemni lub osoby prowadzące działalność na własny rachunek podlegające wyłącznie ustawodawstwu, zgodnie z którym wysokość świadczeń z tytułu inwalidztwa nie zależy od długości okresów ubezpieczenia (art. 37-39)	25
Sekcja 2: Pracownicy najemni lub osoby prowadzące działalność na własny rachunek podlegające wyłącznie ustawodawstwu, zgodnie z którym wysokość świadczeń z tytułu inwalidztwa zależy od długości okresów ubezpieczenia lub zamieszkania, albo ustawodawstwu tego rodzaju lub rodzaju określonego w sekcji 1 (art. 40)	26
Sekcja 3: Pogłębienie się stanu inwalidztwa (art. 41)	27
Sekcja 4: Wznowienie wypłaty świadczeń po ich zawieszeniu lub zniesieniu– Zamiana świadczeń z tytułu inwalidztwa na świadczenia z tytułu starości – Ponowne ustalanie wysokości świadczeń przyznanych zgodnie z art. 39 (art. 42 i 43)	28
Rozdział 3: Starość i śmierć (emerytury i renty rodzinne) (art. 44-51)	29
Rozdział 4: Wypadki przy pracy i choroby zawodowe	
Sekcja 1: Prawo do świadczeń (art. 52-59)	34
Sekcja 2: Pogłębienie się choroby zawodowej, z tytułu której przyznano świadczenie (art. 60)	36
Sekcja 3: Przepisy różne (art. 61 i 62)	37
Sekcja 4: Zwroty między instytucjami (art. 63)	38
Rozdział 5: Świadczenia z tytułu śmierci (art. 64-66)	38
Rozdział 6: Zasiłki dla bezrobotnych	
Sekcja 1: Przepisy wspólne (art. 67 i 68)	38

	Strona
Sekcja 2:	Bezrobotni udający się do Państwa Członkowskiego, innego niż państwo właściwe (art. 69 i 70) 39
Sekcja 3:	Bezrobotni, którzy w trakcie ostatniego zatrudnienia zamieszkiwali w Państwie Członkowskim innym niż państwo właściwe (art. 71) 40
Rozdział 7:	Świadczenia rodzinne (art. 72-76) 40
Rozdział 8:	Świadczenia dla dzieci pozostających na utrzymaniu emerytów lub rencistów oraz dla sierot (art. 77-79)..... 41
TYTUŁ IV:	KOMISJA ADMINISTRACYJNA DS. ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO PRACOWNIKÓW MIGRUJĄCYCH (art. 80 i 81) 43
TYTUŁ V:	KOMITET DORADCZY DS. ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO PRACOWNIKÓW MIGRUJĄCYCH (art. 82 i 83)..... 44
TYTUŁ VI:	PRZEPISY RÓŻNE (art. 84-93) 45
TYTUŁ VII:	PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE (art. 94-98) 47
ZAŁĄCZNIKI	
Załącznik I:	Zakres podmiotowy rozporządzenia 51
Załącznik II:	Specjalne systemy dla osób prowadzących działalność na własny rachunek, wyłączonych z zakresu rozporządzenia na podstawie art. 1 lit. j) akapitu czwartego – Specjalne zasiłki porodowe wyłączone z zakresu obowiązywania rozporządzenia na podstawie art. 1 lit. u) – Specjalne świadczenia nieskładkowe w rozumieniu art. 4 ust. 2b, niewchodzące w zakres rozporządzenia 55
Załącznik IIa:	Specjalne świadczenia nieskładkowe 59
Załącznik III:	Postanowienia konwencji o zabezpieczeniu społecznym, utrzymane w mocy bez względu na art. 6 rozporządzenia–Przepisy umów zabezpieczenia społecznego, których nie stosuje się do wszystkich osób, do których odnosi się rozporządzenie 62
Załącznik IV:	Ustawodawstwo określone w art. 37 ust. 1 rozporządzenia, zgodnie z którym wysokość świadczeń z tytułu inwalidztwa nie zależy od długości okresów ubezpieczenia – Systemy specjalne dla osób prowadzących działalność na własny rachunek w rozumieniu art. 38 ust. 3 i art. 45 ust. 3 rozporządzenia (EWG) nr 1408/71– Przypadki określone w art. 46 ust. 1 lit. b) rozporządzenia, w których można odstąpić od ustalania wysokości świadczenia zgodnie z art. 46 ust. 2 rozporządzenia – Świadczenia i umowy określone w art. 46b ust. 2 rozporządzenia 78
Załącznik V:	Zgodność warunków dotyczących stanu inwalidztwa między ustawodawstwami Państw Członkowskich 83
Załącznik VI:	Warunki szczególne stosowania ustawodawstw niektórych Państw Członkowskich 87
Załącznik VII:	Przypadki, w których dana osoba podlega równocześnie ustawodawstwu dwóch Państw Członkowskich 103

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,
w szczególności jego art. 51 i 235,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego,

a także mając na uwadze, co następuje:

przepisy w celu koordynacji ustawodawstw krajowych dotyczących zabezpieczenia społecznego wpisują się w ramy swobodnego przepływu pracowników będących obywatelami Państw Członkowskich i powinny przyczynić się do polepszenia ich poziomu życia i warunków zatrudnienia;

swobodny przepływ osób, będący jednym z kamieni węgielnych Wspólnoty, dotyczy nie tylko pracowników najemnych, lecz również osób prowadzących działalność na własny rachunek w ramach swobody przedsiębiorczości i swobody świadczenia usług;

istnieją poważne różnice między ustawodawstwami krajowymi w odniesieniu do osób, których dotyczą, wskazane jest więc przyjęcie zasady, zgodnie z którą rozporządzenie dotyczy wszystkich osób ubezpieczonych w ramach systemu zabezpieczenia społecznego pracowników najemnych i osób prowadzących działalność na własny rachunek bądź na podstawie wykonywania pracy najemnej lub na własny rachunek;

niezbędne jest poszanowanie szczególnych cech krajowych ustawodawstw dotyczących zabezpieczenia społecznego i opracowanie jedynie systemu koordynacji;

niezbędne jest, w ramach tej koordynacji, zagwarantowanie we Wspólnocie równości traktowania przez różne ustawodawstwa krajowe pracowników zamieszkujących w Państwach Członkowskich oraz osobom pozostającym na ich utrzymaniu, jak również osobom pozostałym przy życiu po ich śmierci;

przepisy w celu koordynacji muszą gwarantować pracownikom przemieszczającym się we Wspólnocie, osobom pozostającym na ich utrzymaniu oraz osobom pozostałym przy życiu po ich śmierci utrzymanie nabytych lub będących w trakcie nabywania praw i korzyści;

cele te muszą zostać osiągnięte w szczególności poprzez sumowanie wszystkich okresów, uwzględnianych przez różne krajowe ustawodawstwa do celów powstania i zachowania prawa do świadczeń, podobnie jak i w celu obliczenia ich wysokości, jak

i w celu udzielania świadczeń różnym grupom osób objętych rozporządzeniem, bez względu na miejsce ich zamieszkania we Wspólnocie;

pracownicy najemni i osoby prowadzące działalność na własny rachunek przemieszczające się we Wspólnocie powinni być objęci systemem zabezpieczenia społecznego tylko jednego Państwa Członkowskiego w celu uniknięcia zbiegu właściwych ustawodawstw i wynikających z tego komplikacji;

należy jak najbardziej ograniczyć liczbę i zakres przypadków stanowiących wyjątki od zasad ogólnych, w których jedna osoba powinna podlegać równocześnie ustawodawstwu dwóch Państw Członkowskich;

w celu jak najlepszego zagwarantowania równego traktowania pracowników zatrudnionych na terytorium jednego Państwa Członkowskiego należy przyjąć jako zasadę ogólną, że stosuje się ustawodawstwo tego Państwa Członkowskiego, na którego terytorium dana osoba jest zatrudniona lub prowadzi działalność na własny rachunek;

w niektórych sytuacjach, w których stosowanie innych kryteriów jest uzasadnione, możliwe jest odstępianie od tej zasady ogólnej;

niektóre świadczenia przewidziane w prawie krajowym mogą wynikać jednocześnie z zabezpieczenia społecznego, jak i z pomocy społecznej ze względu na zakres podmiotowy ich stosowania, wyznaczone cele i sposób stosowania, niezbędne jest ustanowienie systemu koordynacji uwzględniającego szczególny charakter tych świadczeń, który powinien zostać włączony do rozporządzenia w celu ochrony interesów pracowników migrujących, zgodnie z przepisami Traktatu;

świadczenia takie powinny być przyznawane w odniesieniu do osób, których dotyczą przepisy niniejszego rozporządzenia, wyłącznie zgodnie z ustawodawstwem państwa miejsca zamieszkania danej osoby lub członków jej rodziny; w razie potrzeby sumuje się okresy zamieszkania na terytorium jakiegokolwiek innego Państwa Członkowskiego, bez jakiegokolwiek dyskryminacji ze względu na obywatelstwo;

należy ustanowić szczególne zasady w szczególności w zakresie choroby i bezrobocia, dla pracowników przygranicznych i dla pracowników sezonowych, uwzględniając szczególny charakter ich sytuacji;

w zakresie świadczeń z tytułu choroby i macierzyństwa niezbędne jest zapewnienie ochrony osobom mieszkającym lub przebywającym na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż właściwe Państwo Członkowskie;

szczególna sytuacja osób ubiegających się o emerytury lub renty lub będących emerytami lub rencistami i członków ich rodzin wymaga określenia przepisów dotyczących ubezpieczeń na wypadek choroby dostosowanych do ich sytuacji;

w odniesieniu do świadczeń z tytułu inwalidztwa należy opracować system koordynacji z poszanowaniem szczególnych cech krajowych ustawodawstw, przy czym niezbędne jest uwzględnienie różnicy między ustawodawstwami nieprzewidującymi uzależnienia wysokości świadczenia od długości okresu ubezpieczenia a ustawodawstwami, które takie uzależnienie przewidują;

zróżnicowanie systemów w Państwach Członkowskich wymaga przyjęcia zasad koordynacji stosowanych w przypadku pogłębienia się stanu inwalidztwa;

należy opracować system przyznawania świadczeń z tytułu starości i dla osób pozostałych przy życiu w przypadku, gdy pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek podlegała ustawodawstwu jednego lub kilku Państw Członkowskich;

istnieje potrzeba określenia wysokości renty ustalonej zgodnie z metodą wykorzystywaną do obliczenia sumy i do obliczeń proporcjonalnych, zagwarantowanej w prawie wspólnotowym w przypadkach, gdy krajowe ustawodawstwo, łącznie z przepisami dotyczącymi zmniejszenia, zawieszenia lub zniesienia świadczeń, jest mniej korzystne niż wyżej wymieniona metoda;

w celu zapewnienia ochrony pracownikom migrującym i osobom pozostałym przy życiu po ich śmierci przed zbyt rygorystycznym stosowaniem krajowych przepisów dotyczących zmniejszenia, zawieszenia lub zniesienia uprawnień, konieczne jest wprowadzenie przepisów ustanawiających ścisłe zasady stosowania tych przepisów;

w odniesieniu do świadczeń z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych konieczne jest, w celu zapewnienia ochrony, ustanowienie zasad dotyczących sytuacji osób zamieszkujących lub przebywających w Państwie Członkowskim innym niż właściwe Państwo Członkowskie;

konieczne jest określenie szczególnych przepisów dotyczących świadczeń z tytułu śmierci;

w celu zapewnienia mobilności siły roboczej w najlepszych warunkach należy w przyszłości zapewnić pełniejszą koordynację między systemami ubezpieczeń i systemami pomocy w razie bezrobocia we wszystkich Państwach Członkowskich;

w celu ułatwienia poszukiwania zatrudnienia w różnych Państwach Członkowskich należy, w szczególności, przyznać pracownikowi pozbawionemu zatrudnienia możliwość korzystania przez określony okres z zasiłków dla bezrobotnych, przewidzianych przez ustawodawstwo Państwa Członkowskiego, któremu podlegał ostatnio;

w celu określenia ustawodawstwa właściwego w zakresie świadczeń rodzinnych kryterium zatrudnienia zapewnia równość traktowania wszystkich pracowników podlegających temu samemu ustawodawstwu;

w celu uniknięcia nieuzasadnionego łączenia świadczeń należy przewidzieć zasady pierwszeństwa w przypadku zbiegu prawa do zasiłków rodzinnych w myśl ustawodawstwa właściwego państwa i w myśl ustawodawstwa państwa miejsca zamieszkania członków rodziny;

ze względu na specyficzny charakter i zróżnicowanie ustawodawstw Państw Członkowskich uznaje się za niezbędne określenie szczególnych zasad koordynacji systemów krajowych zapewniających świadczenia dla dzieci pozostających na utrzymaniu emerytów lub rencistów oraz dla sierot;

konieczne jest powołanie Komisji Administracyjnej składającej się z przedstawicieli rządów wszystkich Państw Członkowskich, mającej za zadanie w szczególności rozwiązywanie wszelkich kwestii administracyjnych lub kwestii dotyczących wykładni przepisów niniejszego rozporządzenia oraz wspieranie współpracy między Państwami Członkowskimi;

wskazane jest zebranie, w ramach Komitetu Doradczego, przedstawicieli pracowników i pracodawców w celu przeanalizowania kwestii, którymi zajmuje się Komisja Administracyjna;

konieczne jest ustanowienie szczególnych przepisów odpowiadających charakterystyce krajowych ustawodawstw w celu ułatwienia stosowania zasad koordynacji,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

TYTUŁ I:
PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1 (10) (15)

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia:

a) określenia „pracownik najemny” i „osoba prowadząca działalność na własny rachunek” oznaczają odpowiednio każdą osobę:

i) która jest ubezpieczona na podstawie ubezpieczenia obowiązkowego lub fakultatywnego kontynuowanego na wypadek jednego lub kilku ryzyk, odpowiadających działom systemu zabezpieczenia społecznego, które stosuje się do pracowników najemnych i osób prowadzących działalność na własny rachunek;

ii) która jest ubezpieczona obowiązkowo na wypadek jednego lub kilku ryzyk, odpowiadających działom systemu zabezpieczenia społecznego, do których stosuje się niniejsze rozporządzenie, w ramach systemu zabezpieczenia społecznego stosowanego do wszystkich mieszkańców albo do ogółu ludności czynnej zawodowo, jeżeli ta osoba:

— może być określona jako pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek ze względu na sposób zarządzania albo finansowania tego systemu, lub

— nie spełniając tych kryteriów, jest ubezpieczona z tytułu ubezpieczenia obowiązkowego lub fakultatywnego kontynuowanego na wypadek innych ryzyk, określonych w załączniku I, w ramach systemu ustanowionego na rzecz pracowników najemnych i osób prowadzących działalność na własny rachunek lub w ramach systemu określonego w iii) lub, w przypadku braku takiego systemu w danym Państwie Członkowskim, jeżeli osoba ta spełnia kryteria definicji podanej w załączniku I;

iii) która jest ubezpieczona obowiązkowo na wypadek kilku ryzyk odpowiadających działom systemu zabezpieczenia społecznego, do których stosuje się niniejsze rozporządzenie, w ramach standardowego systemu zabezpieczenia społecznego dla ogółu ludności wiejskiej, zgodnie z kryteriami określonymi w załączniku I;

iv) która jest ubezpieczona dobrowolnie na wypadek jednego lub kilku ryzyk odpowiadających działom, do których stosuje się niniejsze rozporządzenie, w ramach systemu zabezpieczenia społecznego Państwa Członkowskiego, dla pracowników najemnych i osób prowadzących działalność na własny rachunek lub wszystkich mieszkańców albo niektórych grup mieszkańców;

— jeżeli osoba ta jest zatrudniona lub prowadzi działalność na własny rachunek, lub

— jeżeli osoba ta była uprzednio obowiązkowo ubezpieczona na wypadek tego samego ryzyka w ramach systemu dla pracowników najemnych lub osób prowadzących działalność na własny rachunek w tym samym Państwie Członkowskim;

b) określenie „pracownik przygraniczny” oznacza pracownika najemnego lub osobę prowadzącą działalność na własny rachunek, prowadzącą swoją działalność zawodową na terytorium jednego Państwa Członkowskiego i zamieszkującą na terytorium innego Państwa Członkowskiego, do którego powraca każdego dnia lub przynajmniej raz w tygodniu; jednakże pracownik przygraniczny oddelegowany do jakiegokolwiek miejsca na terytorium tego samego lub innego Państwa Członkowskiego przez przedsiębiorstwo, w którym jest zwykle zatrudniony, lub który świadczy usługi na terytorium tego samego lub innego Państwa Członkowskiego, utrzymuje status pracownika przygranicznego przez okres nieprzekraczający czterech miesięcy, nawet jeżeli w tym czasie nie może powracać każdego dnia lub co najmniej raz w tygodniu do miejsca swojego zamieszkania;

c) określenie „pracownik sezonowy” oznacza pracownika najemnego udającego się na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż to, w którym zamieszkuje, w celu wykonywania tam, na rzecz przedsiębiorstwa lub pracodawcy z tego państwa pracy o charakterze sezonowym, której okres wykonywania nie może przekraczać w żadnym przypadku ośmiu miesięcy, jeżeli przebywa on na terytorium tego państwa podczas wykonywania swojej pracy; przez pracę o charakterze sezonowym rozumie się pracę zależną od następstwa pór roku i powtarzającą się automatycznie każdego roku;

d) określenie „uchodźca” ma znaczenie nadane mu w art. 1 Konwencji dotyczącej statusu uchodźców, sporządzonej w Genewie, dnia 28 lipca 1951 r.;

e) określenie bezpaństwowiec ma znaczenie nadane mu w art. 1 Konwencji dotyczącej statusu bezpaństwowców, sporządzonej w Nowym Jorku, dnia 28 września 1954 r.;

f) i) określenie „członek rodziny” oznacza każdą osobę określoną lub uznaną za członka rodziny lub określoną jako członek gospodarstwa domowego przez ustawodawstwo, na mocy którego udzielane są świadczenia, lub w przypadkach określonych w art. 22 ust. 1 lit. a) i w art. 31, przez ustawodawstwo Państwa Członkowskiego, na którego terytorium ta osoba zamieszkuje; jednakże, jeżeli to ustawodawstwo uznaje za członka rodziny lub członka gospodarstwa domowego jedynie osoby wspólnie zamieszkujące i gospodarujące z pracownikiem najemnym lub osobą

prowadzącą działalność na własny rachunek, warunek ten uważa się za ukończony, jeżeli osoba, o której mowa, pozostaje głównie na utrzymaniu tej osoby. Jeżeli ustawodawstwo Państwa Członkowskiego dotyczące świadczeń rzeczowych z tytułu choroby lub macierzyństwa nie pozwala na rozróżnienie członków rodziny od innych osób, do których stosuje się to ustawodawstwo, określenie „członek rodziny” ma znaczenie podane w załączniku I;

- ii) jednakże w przypadku świadczeń dla osób niepełnosprawnych, przyznanych zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego wszystkim obywatelom tego państwa, spełniającym wymagane warunki, określenie „członek rodziny” obejmuje przynajmniej małżonka, dzieci niepełnoletnie lub pozostające na utrzymaniu pracownika najemnego lub osoby prowadzącej działalność na własny rachunek;
- g) określenie „pozostały przy życiu” oznacza każdą osobę określoną lub uznaną za pozostałą przy życiu przez ustawodawstwo, na podstawie którego przyznawane są świadczenia; jednakże jeżeli to ustawodawstwo uznaje za pozostałą przy życiu jedynie osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą ze zmarłym, warunek ten jest uznany za spełniony, gdy osoba, o której mowa, pozostawała głównie na utrzymaniu zmarłego;
- h) określenie „zamieszkanie” oznacza zwykły pobyt;
- i) określenie „pobyt” oznacza pobyt czasowy;
- j) określenie „ustawodawstwo” oznacza w odniesieniu do każdego Państwa Członkowskiego ustawy, rozporządzenia i inne przepisy oraz wszelkie obowiązujące lub przyszłe środki wykonawcze, odnoszące się do działań i systemów zabezpieczenia społecznego określonych w art. 4 ust. 1 i 2 lub do specjalnych świadczeń o charakterze nieskładkowym, określonych w art. 4 ust. 2a.

Określenie to nie obejmuje postanowień obowiązujących lub przyszłych umów, niezależnie od tego, czy władze nadadzą im charakter obligatoryjny lub rozszerzą ich zakres. Jednakże w przypadku takich postanowień:

- i) służących wprowadzeniu w życie ubezpieczenia obowiązkowego, wynikającego z przepisów ustawowych i wykonawczych, określonych w akapicie poprzednim;

lub

- ii) ustanawiających system zarządzany przez tę samą instytucję, która kieruje systemem ustanowionym na podstawie przepisów ustawowych i wykonawczych, określonych w akapicie poprzednim,

to ograniczenie może w każdej chwili być zniesione w drodze oświadczenia złożonego przez zainteresowane Państwo Członkowskie, w którym wymienione zostaną systemy tego

rodzaju, do których stosuje się niniejsze rozporządzenie. Oświadczenie to jest notyfikowane i publikowane zgodnie z przepisami art. 97.

Przepisy akapitu poprzedniego nie spowodują wyłączenia z zakresu stosowania niniejszego rozporządzenia systemów, do których stosowano rozporządzenie nr 3.

Określenie „ustawodawstwo” nie obejmuje również przepisów dotyczących systemów szczególnych dla osób prowadzących działalność na własny rachunek, których tworzenie pozostawiono do inicjatywy osób zainteresowanych lub których stosowanie jest ograniczone do określonej części terytorium danego Państwa Członkowskiego, niezależnie od tego, czy władze określiły je jako obowiązkowe lub rozszerzyły ich zakres. Te szczególne systemy, o których mowa, określone są w załączniku II;

- k) określenie „konwencja o zabezpieczeniu społecznym” oznacza każdy instrument dwustronny lub wielostronny, który wiąże lub będzie wiązać wyłącznie dwa lub więcej Państw Członkowskich oraz każdy dokument wielostronny, który wiąże lub będzie wiązać co najmniej dwa Państwa Członkowskie i jedno lub kilka innych państw w zakresie zabezpieczenia społecznego, dotyczący wszystkich lub niektórych działań i systemów, określonych w art. 4 ust. 1 i 2, wraz z wszelkiego rodzaju porozumieniami zawartymi zgodnie z tymi instrumentami;
- l) określenie „właściwa władza” oznacza w odniesieniu do każdego Państwa Członkowskiego, ministra, ministrów lub inną odpowiednią władzę, której podlegają na całym terytorium danego państwa lub jego części, systemy zabezpieczenia społecznego;
- m) określenie „Komisja Administracyjna” oznacza Komisję określoną w art. 80;
- n) określenie „instytucja” oznacza w odniesieniu do każdego Państwa Członkowskiego organ lub władzę powołane do stosowania całości lub części ustawodawstwa;
- o) określenie „instytucja właściwa” oznacza:
 - i) instytucję, w której zainteresowany jest ubezpieczony w chwili składania wniosku o świadczenie;

lub

- ii) instytucję, od której zainteresowany ma prawo uzyskać świadczenia lub miałby prawo do uzyskania świadczeń, gdyby on sam lub członkowie jego rodziny zamieszkiwali terytorium Państwa Członkowskiego, w którym znajduje się ta instytucja;

lub

iii) instytucję określoną przez właściwą władzę danego Państwa Członkowskiego;

lub

iv) w przypadku systemu dotyczącego obowiązków pracodawcy w zakresie świadczeń określonych w art. 4 ust. 1 pracodawcę bądź ubezpieczyciela zastępczego, bądź, w przypadku ich braku, organ lub władzę wyznaczoną przez właściwą władzę danego Państwa Członkowskiego;

p) określenia „instytucja miejsca zamieszkania” i „instytucja miejsca pobytu” oznaczają odpowiednio instytucję właściwą do udzielania świadczeń w miejscu zamieszkania zainteresowanego oraz instytucję właściwą do udzielania świadczeń w miejscu pobytu zainteresowanego, zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem, lub, jeżeli taka instytucja nie istnieje, instytucję wyznaczoną przez właściwą władzę danego Państwa Członkowskiego;

q) określenie „państwo właściwe” oznacza Państwo Członkowskie, na którego terytorium znajduje się instytucja właściwa;

r) określenie „okresy ubezpieczenia” oznacza okresy składkowe lub okresy zatrudnienia albo prowadzenia działalności na własny rachunek, jak je określa lub uznaje za okresy ubezpieczenia ustawodawstwo, w ramach którego zostały ukończone lub uznane za ukończone, jak również wszelkie okresy zrównane, o ile są uznane przez dane ustawodawstwo za równorzędne z okresami ubezpieczenia;

s) określenia „okresy zatrudnienia” lub „okresy prowadzenia działalności na własny rachunek” oznaczają okresy określone lub uznane za takie przez ustawodawstwo, w ramach którego zostały ukończone, oraz wszelkie okresy z nimi zrównane, o ile są one uznane przez to ustawodawstwo za równorzędne z okresami zatrudnienia lub okresami prowadzenia działalności na własny rachunek;

sa) określenie „okresy zamieszkania” oznacza okresy określone lub uznane za takie przez ustawodawstwo, w ramach którego zostały ukończone lub uznane za ukończone;

t) określenia „świadczenia”, „emerytury” i „renty” oznaczają wszelkie świadczenia, emerytury i renty, w tym wszystkie składniki obciążające fundusze publiczne, podwyżki spowodowane rewaloryzacją lub świadczenia uzupełniające, z zastrzeżeniem przepisów tytułu III oraz świadczenia zryczałtowane, które mogą zastąpić emerytury i renty oraz wypłaty z tytułu zwrotu składek;

u) i) określenie „świadczenia rodzinne” oznacza wszelkie świadczenia rzeczowe lub pieniężne, wyrównujące koszty utrzymania rodziny zgodnie z ustawodawstwem, określonym w art. 4 ust. 1 lit. h), z wyłączeniem specjalnych zasiłków porodowych lub zasiłków z tytułu przysposobienia, określonych w załączniku II;

ii) określenie „zasiłki rodzinne” oznacza okresowe świadczenia pieniężne przyznawane wyłącznie w zależności od liczby oraz, w danym przypadku, od wieku członków rodziny;

v) określenie „świadczenie z tytułu śmierci” oznacza każdą sumę wypłaconą jednorazowo w razie śmierci, z wyłączeniem świadczeń zryczałtowanych, określonych w lit. t).

Artykuł 2

Zakres podmiotowy

1. Niniejsze rozporządzenie stosuje się do pracowników najemnych i osób prowadzących działalność na własny rachunek, którzy podlegają lub podlegali ustawodawstwu jednego lub kilku Państw Członkowskich i są obywatelami jednego z Państw Członkowskich, bądź też są bezpaństwowcami lub uchodźcami zamieszkałymi na terytorium jednego z Państw Członkowskich, jak i do członków ich rodzin oraz osób pozostałych przy życiu po ich śmierci.

2. Ponadto niniejsze rozporządzenie stosuje się również do osób pozostałych przy życiu po śmierci pracowników najemnych lub osób prowadzących działalność na własny rachunek, którzy podlegali ustawodawstwu jednego lub kilku Państw Członkowskich, niezależnie od obywatelstwa tych pracowników najemnych lub osób prowadzących działalność na własny rachunek, o ile pozostali przy życiu po ich śmierci są obywatelami jednego z Państw Członkowskich, bądź też bezpaństwowcami lub uchodźcami zamieszkałymi na terytorium jednego z Państw Członkowskich.

3. Niniejsze rozporządzenie stosuje się do urzędników służby cywilnej i do personelu, który zgodnie z właściwym ustawodawstwem jest z nimi zrównany, o ile podlegają lub podlegali oni ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, do którego stosuje się niniejsze rozporządzenie.

Artykuł 3

Zasada równego traktowania

1. Osoby zamieszkujące terytorium jednego z Państw Członkowskich i do których stosują się przepisy niniejszego rozporządzenia podlegają obowiązkom i korzystają z praw wynikających z ustawodawstwa każdego Państwa Członkowskiego na tych samych warunkach co obywatele tego Państwa, z zastrzeżeniem przepisów szczególnych zawartych w niniejszym rozporządzeniu.

2. Przepisy ust. 1 stosuje się do prawa wybierania członków organów instytucji zabezpieczenia społecznego lub do uczestniczenia w ich mianowaniu, nie naruszając jednak ustawodawstw

jakiegokolwiek Państwa Członkowskiego, dotyczących warunków wybieralności i trybu mianowania członków tych organów.

3. Przepisy konwencji o zabezpieczeniu społecznym, które zostały utrzymane w mocy na podstawie art. 7 ust. 2 lit. c), jak również przepisy umów zawartych na podstawie art. 8 ust. 1, obejmują wszystkie osoby, do których stosuje się niniejsze rozporządzenie, o ile nie stanowi inaczej załącznik III.

Artykuł 4 (10)

Zakres przedmiotowy

1. Niniejsze rozporządzenie stosuje się do wszystkich ustawodawstw odnoszących się do działów zabezpieczenia społecznego, które dotyczą:

- a) świadczeń w razie choroby i macierzyństwa;
- b) świadczeń z tytułu inwalidztwa, łącznie ze świadczeniami służącymi zachowaniu albo zwiększeniu zdolności do zarobkowania;
- c) emerytur;
- d) świadczeń dla osób pozostałych przy życiu;
- e) świadczeń z tytułu wypadku przy pracy i choroby zawodowej;
- f) świadczeń z tytułu śmierci;
- g) zasiłków dla bezrobotnych;
- h) świadczeń rodzinnych.

2. Niniejsze rozporządzenie stosuje się do powszechnych i szczególnych systemów zabezpieczenia społecznego, składkowych i nieskładkowych, jak również do systemów dotyczących obowiązków pracodawcy lub armatora w zakresie świadczeń określonych w ust. 1.

2a. Niniejsze rozporządzenie stosuje się również do specjalnych świadczeń nieskładkowych, wynikających z ustawodawstwa lub z systemów innych niż określone w ust. 1 lub, które są wyłączone na podstawie ust. 4, jeżeli świadczenia te służą:

- a) zapewnieniu uzupełniającego, zastępczego lub pomocniczego pokrycia od ryzyka objętego działami zabezpieczenia społecznego określone w ust. 1 lit. a)–h);

lub

- b) wyłącznie do zapewnienia szczególnej ochrony osobom niepełnosprawnym.

2b. Niniejszego rozporządzenia nie stosuje się do ustawodawstwa Państwa Członkowskiego dotyczących specjalnych świadczeń nieskładkowych określonych w załączniku II sekcja III, których ważność jest ograniczona do części terytorium tego państwa.

3. Jednakże przepisy tytułu III niniejszego rozporządzenia nie naruszają przepisów ustawodawstwa Państw Członkowskich dotyczących odpowiedzialności armatora.

4. Niniejszego rozporządzenia nie stosuje się do pomocy społecznej i opieki zdrowotnej ani do systemów świadczeń dla ofiar wojny lub jej skutków, ani do systemów szczególnych dla urzędników służby cywilnej i personelu równorzędnego.

Artykuł 5 (10)

Oświadczenia Państw Członkowskich dotyczące zakresu obowiązywania niniejszego rozporządzenia

Państwa Członkowskie wskazują ustawodawstwo i systemy, określone w art. 4 ust. 1 i 2, specjalne świadczenia nieskładkowe określone w art. 4 ust. 2a, świadczenia minimalne, określone w art. 50, jak również świadczenia określone w art. 77 i 78, w oświadczeniach notyfikowanych i opublikowanych zgodnie z art. 97.

Artykuł 6

Konwencje o zabezpieczeniu społecznym zastąpione niniejszym rozporządzeniem

W ramach podmiotowego i przedmiotowego zakresu niniejszego rozporządzenia zastępuje ono, z zastrzeżeniem przepisów art. 7, 8 oraz art. 46 ust. 4, postanowienia każdej konwencji o zabezpieczeniu społecznym wiążącą:

- a) wyłącznie dwa lub więcej Państw Członkowskich; lub
- b) co najmniej dwa Państwa Członkowskie i jedno lub kilka innych państw, w przypadku których rozporządzenie nie wymaga udziału instytucji jednego z tych ostatnich państw.

Artykuł 7

Postanowienia międzynarodowe, których nie narusza niniejsze rozporządzenie

1. Niniejsze rozporządzenie nie narusza zobowiązań wypływających:

- a) z jakiegokolwiek konwencji przyjętej przez Międzynarodową Konferencję Pracy, która weszła w życie po ratyfikacji przez jedno lub kilka Państw Członkowskich;
- b) z Europejskich Umów Tymczasowych z dnia 11 grudnia 1953 r., dotyczących zabezpieczenia społecznego, zawartych między Państwami Członkowskimi Rady Europy.

2. Bez względu na przepisy art. 6 pozostają w mocy:

- a) przepisy umów z dnia 27 lipca 1950 r. i z dnia 30 listopada 1979 r. dotyczących zabezpieczenia społecznego przewoźników na Renie;

- b) przepisy Europejskiej Konwencji z dnia 9 lipca 1956 r., dotyczącej zabezpieczenia społecznego pracowników zatrudnionych w transporcie międzynarodowym;
- c) przepisy umów zabezpieczenia społecznego, wymienione w załączniku III.

Artykuł 8

Zawieranie konwencji między Państwami Członkowskimi

1. Dwa lub więcej Państw Członkowskich może zawrzeć między sobą, o ile jest to niezbędne, konwencje oparte na zasadach i w duchu niniejszego rozporządzenia.

2. Każde Państwo Członkowskie notyfikuje, zgodnie z przepisami art. 97 ust. 1, każdą konwencję zawartą między nim a innym Państwem Członkowskim, zgodnie z przepisami ust. 1.

Artykuł 9

Objęcie ubezpieczeniem dobrowolnym lub fakultatywnym kontynuowanym

1. Ustawodawstwa danego Państwa Członkowskiego, uzależniające objęcie ubezpieczeniem dobrowolnym lub fakultatywnym kontynuowanym od zamieszkiwania na terytorium tego państwa, nie stosuje się do osób zamieszkujących terytorium innego Państwa Członkowskiego, pod warunkiem że w jakimkolwiek okresie w przebiegu swojej pracy zawodowej podlegały ustawodawstwu pierwszego Państwa Członkowskiego jako pracownicy najemni lub osoby prowadzące działalność na własny rachunek.

2. Jeżeli ustawodawstwo danego Państwa Członkowskiego uzależnia objęcie ubezpieczeniem dobrowolnym lub fakultatywnym kontynuowanym od ukończenia okresów ubezpieczenia, okresy ubezpieczenia lub zamieszkania ukończone z uwzględnieniem ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego zaliczane są w danym zakresie, jak gdyby chodziło o okresy ubezpieczenia ukończone z uwzględnieniem ustawodawstwa pierwszego państwa.

Artykuł 9a (7)

Przedłużenie okresu referencyjnego

Jeżeli ustawodawstwo Państwa Członkowskiego uzależnia uznanie prawa do świadczeń od ukończenia minimalnego okresu ubezpieczenia w określonym czasie poprzedzającym uzyskanie uprawnień (okres referencyjny) i stanowi, że okresy pobierania świadczeń zgodnie z ustawodawstwem tego Państwa Członkowskiego lub okresy poświęcone na wychowywanie dzieci

na terytorium tego Państwa Członkowskiego przedłużają ten okres referencyjny, to okresy, w których były przyznawane renty inwalidzkie, emerytury, świadczenia w razie choroby, zasiłki dla bezrobotnych lub z tytułu wypadku przy pracy (z wyjątkiem rent) zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego, jak również okresy poświęcone na wychowywanie dzieci na terytorium innego Państwa Członkowskiego również przedłużają wyżej wymieniony okres referencyjny.

Artykuł 10

Uchylenie klauzul zamieszkania – Wpływ ubezpieczenia obowiązkowego na zwrot składek

1. O ile niniejsze rozporządzenie nie stanowi inaczej, świadczenia pieniężne z tytułu inwalidztwa, starości lub dla osób pozostałych przy życiu, renty z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej oraz świadczenia z tytułu śmierci uzyskane na podstawie ustawodawstwa jednego lub kilku Państw Członkowskich nie ulegają zmniejszeniu, zmianie, zawieszeniu, zniesieniu ani przepadkowi z tego tylko powodu, że uprawniony zamieszkuje terytorium innego Państwa Członkowskiego niż to, w którym znajduje się instytucja zobowiązana do wypłaty świadczeń.

Akapit pierwszy stosuje się również do świadczeń zryczałtowanych, przyznawanych w razie ponownego zawarcia małżeństwa przez małżonka pozostałego przy życiu, któremu przysługiwała renta rodzinna.

2. Jeżeli ustawodawstwo danego Państwa Członkowskiego uzależnia zwrot składek od warunku, zgodnie z którym zainteresowany przestał podlegać ubezpieczeniu obowiązkowemu, warunek ten nie jest uważany za spełniony tak długo, jak długo zainteresowany podlega ubezpieczeniu obowiązkowemu jako pracownik najemny lub jako osoba prowadząca działalność na własny rachunek na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego.

Artykuł 10a (10)

Specjalne świadczenia nieskładkowe

1. Nie naruszając przepisów w art. 10 i tytułu III, osoby, do których stosuje się niniejsze rozporządzenie, korzystają ze specjalnych świadczeń pieniężnych nieskładkowych, określonych w art. 4 ust. 2a, wyłącznie na terytorium Państwa Członkowskiego, w którym zamieszkują, zgodnie z ustawodawstwem tego państwa, pod warunkiem że te świadczenia wymienione są w załączniku IIa. Świadczenia te przyznawane są przez instytucję miejsca zamieszkania i na jej koszt.

2. Instytucja Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo uzależnia prawo do świadczeń, określonych w ust. 1 od ukończenia okresów zatrudnienia, prowadzenia działalności na własny rachunek lub zamieszkania, uwzględnia, w miarę potrzeb, okresy zatrudnienia, prowadzenia działalności na własny rachunek lub zamieszkania na terytorium jakiegokolwiek innego Państwa Członkowskiego tak, jakby były to okresy ukończone na terytorium tego pierwszego Państwa Członkowskiego.

3. W przypadku gdy ustawodawstwo danego Państwa Członkowskiego uzależnia prawo do świadczenia, o którym mowa w ust. 1, lecz przyznawane w formie dodatku, od otrzymania świadczenia, określonego w art. 4 ust. 1 lit. a)–h), i jeżeli żadne świadczenie tego typu nie jest należne w świetle tego ustawodawstwa, jakiegokolwiek odpowiednie świadczenie przyznane na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego traktowane jest jako świadczenie przyznane zgodnie z ustawodawstwem pierwszego Państwa Członkowskiego do celów prawa do dodatku.

4. W przypadku gdy ustawodawstwo danego Państwa Członkowskiego uzależnia przyznanie świadczeń z tytułu niepełnosprawności lub inwalidztwa, określonych w ust. 1, od warunku postawienia diagnozy o niepełnosprawności lub inwalidztwie po raz pierwszy na terytorium tego Państwa Członkowskiego, to warunek ten uznaje się za spełniony, jeżeli diagnoza ta zostanie postawiona po raz pierwszy na terytorium innego Państwa Członkowskiego.

Artykuł 11

Rewaloryzacja świadczeń

Zasady rewaloryzacji, przewidziane przez ustawodawstwo danego Państwa Członkowskiego stosuje się do świadczeń należnych na podstawie tego ustawodawstwa, z uwzględnieniem przepisów niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 12 (9) (11)

Zakaz kumulacji świadczeń

1. Na podstawie niniejszego rozporządzenia nie można przyznać ani zachować prawa do kilku świadczeń tego samego rodzaju za

ten sam okres ubezpieczenia obowiązkowego. Jednakże tego przepisu nie stosuje się do świadczeń z tytułu inwalidztwa, starości i śmierci (emerytur i rent) lub świadczeń z tytułu choroby zawodowej, które są przyznawane przez instytucje dwóch lub więcej Państw Członkowskich, zgodnie z przepisami art. 41, art. 43 ust. 2 i 3, art. 46, 50 i 51 lub art. 60 ust. 1 lit. b).

2. Przepisy ustawodawstw Państwa Członkowskiego dotyczące zmniejszenia, zawieszenia lub zniesienia w przypadkach kumulacji jednego świadczenia z innymi świadczeniami z tytułu zabezpieczenia społecznego lub z innymi rodzajami dochodu stosuje się, nawet jeżeli chodzi o świadczenia nabyte na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego lub gdy te dochody uzyskano na terytorium innego Państwa Członkowskiego, chyba że niniejsze rozporządzenie stanowi inaczej.

3. Przepisy ustawodawstwa Państwa Członkowskiego dotyczące zmniejszenia, zawieszenia lub zniesienia, w przypadku gdy osoba uprawniona do świadczeń z tytułu inwalidztwa lub do wcześniejszej emerytury prowadzi działalność zawodową lub handlową, stosuje się wobec niej nawet wówczas, gdy wykonuje ona działalność na terytorium innego Państwa Członkowskiego.

4. Renta inwalidzka należna na podstawie niderlandzkiego ustawodawstwa, w przypadku gdy instytucja niderlandzka jest zobowiązana, zgodnie z przepisami art. 57 ust. 5 lub art. 60 ust. 29 lit. b), do udziału w ponoszeniu kosztów świadczenia z tytułu choroby zawodowej, przyznanego na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego, ulega zmniejszeniu o kwotę należną od instytucji innego Państwa Członkowskiego, zobowiązanej do wypłaty świadczenia z tytułu choroby zawodowej.

TYTUŁ II

OKREŚLENIE WŁAŚCIWEGO USTAWODAWSTWA

Artykuł 13 (9)

Zasady ogólne

1. Z zastrzeżeniem art. 14c osoby, do których stosuje się niniejsze rozporządzenie, podlegają wyłącznie ustawodawstwu jednego Państwa Członkowskiego. Przepisy niniejszego tytułu określają ustawodawstwo właściwe.

2. Z zastrzeżeniem przepisów art. 14-17:

a) pracownik najemny zatrudniony na terytorium jednego Państwa Członkowskiego podlega ustawodawstwu tego państwa, nawet jeżeli zamieszkuje na terytorium innego Państwa

Członkowskiego lub jeżeli przedsiębiorstwo lub pracodawca, który go zatrudnia, ma swoją zarejestrowaną siedzibę lub miejsce prowadzenia działalności na terytorium innego Państwa Członkowskiego;

b) osoba prowadząca działalność na własny rachunek na terytorium jednego Państwa Członkowskiego podlega ustawodawstwu tego państwa, nawet jeżeli zamieszkuje na terytorium innego Państwa Członkowskiego;

c) osoba, zatrudniona na statku pływającym pod banderą Państwa Członkowskiego, podlega ustawodawstwu tego państwa;

- d) urzędnicy służby cywilnej i personel równorzędny podlegają ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, którego administracja ich zatrudnia;
- e) osoba powołana do służby w siłach zbrojnych lub służby cywilnej Państwa Członkowskiego podlega ustawodawstwu tego państwa. Jeżeli uprawnienia wynikające z tego ustawodawstwa są uzależnione od ukończenia okresów ubezpieczenia przed rozpoczęciem służby w siłach zbrojnych lub do służby cywilnej, lub po zwolnieniu ze służby w siłach zbrojnych lub ze służby cywilnej, uwzględnia się okresy ubezpieczenia ukończone z uwzględnieniem ustawodawstwa jakiegokolwiek innego Państwa Członkowskiego w niezbędnym zakresie, tak jakby były ukończone z uwzględnieniem ustawodawstwa pierwszego Państwa. Pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek powołani do służby w siłach zbrojnych lub w służbie cywilnej zachowują status pracownika najemnego lub osoby prowadzącej działalność na własny rachunek;
- f) osoba, która przestaje podlegać ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, a nie podlega ustawodawstwu innego Państwa Członkowskiego zgodnie z jedną z zasad ustanowionych w akapitach poprzednich lub zgodnie z jednym z wyjątków lub przepisów szczególnych, określonych w art. 14-17, podlega ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, na którego terytorium zamieszkuje, wyłącznie zgodnie z przepisami tego ustawodawstwa.

Artykuł 14

Zasady szczególne stosowane do osób, innych niż marynarze, wykonujących pracę za wynagrodzeniem

Artykuł 13 ust. 2 lit. a) stosuje się z uwzględnieniem następujących wyjątków i sytuacji szczególnych:

1. a) Pracownik najemny zatrudniony na terytorium Państwa Członkowskiego przez przedsiębiorstwo, w którym jest zwykle zatrudniony i przez które został skierowany do wykonywania pracy na terytorium innego Państwa Członkowskiego, podlega nadal ustawodawstwu pierwszego Państwa Członkowskiego, pod warunkiem że przewidywany okres wykonywania tej pracy nie przekracza dwunastu miesięcy i że nie został on skierowany w miejsce innej osoby, której okres skierowania upłynął.
 - b) Jeżeli praca przedłuża się poza początkowo zakładany okres, z powodu niedających się przewidzieć okoliczności, i przekracza dwanaście miesięcy, ustawodawstwo pierwszego Państwa Członkowskiego stosuje się nadal, aż do zakończenia pracy, pod warunkiem że wyrazi na to zgodę właściwa władza Państwa Członkowskiego, na którego terytorium zainteresowany jest skierowany, lub organ przez tę władzę wyznaczony; o zgodę należy wystąpić przed upływem początkowego okresu dwunastu miesięcy. Jednakże zgody tej nie można udzielić na okres dłuższy niż dwanaście miesięcy.
2. Osoba zwykle zatrudniona na terytorium dwóch lub więcej Państw Członkowskich podlega ustawodawstwu określone w następujący sposób:
 - a) Osoba, która stanowi część personelu drogowego lub latającego, która jest zatrudniona w przedsiębiorstwie wykonującym, na własny lub cudzy rachunek, międzynarodowe przewozy osób i rzeczy koleją, drogą lądową, powietrzną lub wodną śródlądową, mającym swoją zarejestrowaną siedzibę lub miejsce prowadzenia działalności na terytorium Państwa Członkowskiego, podlega ustawodawstwu tego Państwa Członkowskiego, z następującymi ograniczeniami:
 - i) osoba zatrudniona w oddziale lub w stałym przedstawicielstwie, które przedsiębiorstwo posiada na terytorium Państwa Członkowskiego, innego niż to, w którym ma swoją zarejestrowaną siedzibę lub miejsce prowadzenia działalności, podlega ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, na terytorium którego znajduje się oddział lub stałe przedstawicielstwo;
 - ii) jeżeli osoba jest zatrudniona w przeważającej mierze na terytorium Państwa Członkowskiego, w którym zamieszkuje, podlega ustawodawstwu tego Państwa, nawet jeżeli zatrudniające ją przedsiębiorstwo nie posiada zarejestrowanej siedziby, miejsca prowadzenia działalności, oddziału ani stałego przedstawicielstwa na tym terytorium;
 - b) Osoba inna niż określona w lit. a) podlega:
 - i) ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, na którego terytorium zamieszkuje, jeżeli wykonuje część swojej działalności na tym terytorium lub jeżeli jest związana z kilkoma przedsiębiorstwami lub z kilkoma pracodawcami mającymi zarejestrowaną siedzibę lub miejsca prowadzenia działalności na terytorium różnych Państw Członkowskich;
 - ii) ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, na terytorium którego przedsiębiorstwo lub pracodawca, który ją zatrudnia, ma zarejestrowaną siedzibę lub miejsce prowadzenia działalności, jeżeli nie zamieszkuje na terytorium jednego z Państw Członkowskich, gdzie wykonuje swoją działalność.
3. Osoba zatrudniona na terytorium Państwa Członkowskiego, w przedsiębiorstwie, które ma zarejestrowaną siedzibę lub miejsce prowadzenia działalności na terytorium innego Państwa Członkowskiego i które znajduje się na terenie leżącym po obu stronach granicy tych Państw, podlega ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, na którego terytorium przedsiębiorstwo ma swoją zarejestrowaną siedzibę lub miejsce prowadzenia działalności.

Artykuł 14a

Specjalne zasady mające zastosowanie do osób prowadzących działalność na własny rachunek innych niż marynarze

Artykuł 13 ust. 2 lit. b) stosuje się z uwzględnieniem następujących wyjątków i okoliczności:

1. a) Osoba zwykle prowadząca działalność na własny rachunek na terytorium Państwa Członkowskiego i wykonująca pracę na terytorium innego Państwa Członkowskiego w dalszym ciągu podlega ustawodawstwu pierwszego Państwa Członkowskiego, pod warunkiem że przewidywany okres wykonywania pracy nie przekracza 12 miesięcy.

b) Jeżeli praca przedłuża się poza początkowo zakładany okres, z powodu niedających się przewidzieć okoliczności, i przekracza 12 miesięcy, ustawodawstwo pierwszego Państwa Członkowskiego stosuje się nadal, aż do zakończenia pracy, pod warunkiem że wyrazi na to zgodę właściwa władza Państwa Członkowskiego, na którego terytorium zainteresowany rozpoczął wykonywanie pracy, lub organ przez tę władzę wyznaczony; o zgodę należy wystąpić przed upływem początkowego okresu 12 miesięcy. Jednakże zgody tej nie można udzielić na okres dłuższy niż 12 miesięcy.
2. Osoba zwykle prowadząca działalność na własny rachunek na terytorium dwóch lub więcej Państw Członkowskich podlega ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, na którego terytorium zamieszkuje, jeżeli wykonuje jakąkolwiek część swojej działalności na terytorium tego Państwa. Jeżeli nie prowadzi działalności na terytorium Państwa Członkowskiego, które zamieszkuje, podlega ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, na którego terytorium prowadzi swoją główną działalność. Kryteria służące do określenia głównej działalności ustanowione są w rozporządzeniu określonym w art. 98.
3. Osoba prowadząca działalność na własny rachunek w przedsiębiorstwie mającym zarejestrowaną siedzibę lub miejsce prowadzenia działalności na terytorium Państwa Członkowskiego i które znajduje się na terenie leżącym po obu stronach granicy Państw Członkowskich podlega ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, w którym znajduje się zarejestrowana siedziba lub miejsce prowadzenia działalności przedsiębiorstwa.
4. W przypadku gdy ustawodawstwo, któremu dana osoba powinna podlegać zgodnie z ust. 2 lub 3, nie pozwala tej osobie przystąpić, nawet na zasadzie dobrowolności, do systemu emerytalnego, osoba zainteresowana podlega ustawodawstwu innego Państwa Członkowskiego, które stosowałyby się oprócz tych szczególnych przepisów lub, w przypadku gdy ustawodawstwa dwóch lub więcej Państw Członkowskich stosuje się w ten sposób, dana osoba podlega ustawodawstwu, które określono za wspólnym porozumieniem tych Państw Członkowskich lub ich właściwych władz.

Artykuł 14b

Zasady szczególne dotyczące marynarzy

Artykuł 13 ust. 2 lit. c) stosuje się z zastrzeżeniem następujących wyjątków i okoliczności:

1. Osoba zatrudniona przez przedsiębiorstwo, z którym jest zwykle związana, zarówno na terytorium Państwa Członkowskiego lub na pokładzie statku, który pływa pod banderą Państwa Członkowskiego, która została skierowana przez to przedsiębiorstwo na pokład statku pływającego pod banderą innego Państwa Członkowskiego w celu wykonywania tam pracy na rzecz tego przedsiębiorstwa, zgodnie z warunkami określonymi w art. 14 ust. 1, podlega ustawodawstwu pierwszego Państwa Członkowskiego.
2. Osoba pracująca zwykle na własny rachunek na terytorium Państwa Członkowskiego bądź na pokładzie statku pływającego pod banderą Państwa Członkowskiego i wykonująca, na własny rachunek, pracę na pokładzie statku pływającego pod banderą innego Państwa Członkowskiego podlega nadal ustawodawstwu pierwszego Państwa Członkowskiego, z zastrzeżeniem warunków określonych w art. 14a ust. 1.
3. Osoba, która nie będąc zwykle zatrudnioną na morzu, jest zatrudniona na wodach terytorialnych lub w porcie Państwa Członkowskiego, na pokładzie statku pływającego pod banderą innego Państwa Członkowskiego znajdującego się na jego wodach terytorialnych lub w jego porcie, ale niebędąca członkiem załogi tego statku, podlega ustawodawstwu pierwszego Państwa Członkowskiego.
4. Osoba zatrudniona na pokładzie statku pływającego pod banderą Państwa Członkowskiego i wynagradzana przez przedsiębiorstwo lub osobę, której zarejestrowana siedziba lub miejsce prowadzenia działalności znajduje się na terytorium innego Państwa Członkowskiego, podlega ustawodawstwu tego ostatniego państwa, o ile jej miejsce zamieszkania znajduje się na terytorium tego państwa; przedsiębiorstwo lub osobę, która wypłaca wynagrodzenie, uważa się za pracodawcę do celów stosowania tego ustawodawstwa.

Artykuł 14c (5)

Zasady szczególne stosowane do osób będących równocześnie pracownikami najemnymi na terytorium jednego Państwa Członkowskiego i prowadzących działalność na własny rachunek na terytorium innego Państwa Członkowskiego

Osoba będąca równocześnie pracownikiem najemnym na terytorium jednego Państwa Członkowskiego i prowadząca działalność na własny rachunek na terytorium innego Państwa Członkowskiego podlega:

- a) ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, na którego terytorium wykonuje pracę za wynagrodzeniem lub, jeżeli jest zatrudniona na terytorium dwóch lub więcej Państw

Członkowskich, ustawodawstwu określoneemu zgodnie z art. 14 ust. 2 lub 3, chyba że lit. b stanowi inaczej;

b) w przypadkach wymienionych w załączniku VII:

— ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, na którego terytorium wykonuje pracę za wynagrodzeniem, przy czym ustawodawstwo to jest ustalane zgodnie z przepisami art. 14 ust. 2 lub 3, jeżeli jest zatrudniona na terytorium dwóch lub więcej Państw Członkowskich,

oraz

— ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, na którego terytorium prowadzi działalność na własny rachunek, przy czym ustawodawstwo to jest ustalane zgodnie z art. 14a ust. 2, 3 lub 4, jeżeli prowadzi tę działalność na terytorium dwóch lub więcej Państw Członkowskich.

Artykuł 14d (5)

Przepisy różne

1. Osobę określoną w art. 14 ust. 2 i 3 oraz w art. 14a ust. 2, 3 i 4 i w art. 14c lit. a) traktuje się, do celów stosowania ustawodawstwa określonego zgodnie z tymi przepisami, jako osobę wykonującą całość czynności zawodowych lub działalności zawodowej na terytorium danego Państwa Członkowskiego.

2. Osobę określoną w art. 14c lit. b) traktuje się, do celów ustalenia wysokości składki od osób prowadzących działalność na własny rachunek zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego, na którego terytorium prowadzi ona działalność na własny rachunek, tak jak osobę wykonującą pracę za wynagrodzeniem na terytorium tego Państwa Członkowskiego.

3. Przepisy ustawodawstwa Państwa Członkowskiego, które przewidują, że emeryci i renciści wykonujący działalność zawodową lub handlową nie podlegają obowiązkowemu ubezpieczeniu z tytułu takiej działalności, stosuje się również do emerytów i rencistów, którym świadczenia zostały przyznane zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego, chyba że dana osoba złoży wniosek o to, aby podlegać takiemu ubezpieczeniu do instytucji wyznaczonej przez właściwą władzę pierwszego Państwa Członkowskiego określonej w załączniku 10 do rozporządzenia określonego w art. 98.

Artykuł 15

Zasady dotyczące ubezpieczenia dobrowolnego lub fakultatywnego kontynuowanego

1. Artykuły 13–14d nie stosuje się do ubezpieczenia dobrowolnego lub fakultatywnego kontynuowanego, chyba że w odniesieniu do jednego z działów określonych w art. 4 w jakimkolwiek Państwie Członkowskim istnieje tylko system ubezpieczenia dobrowolnego.

2. W przypadku gdy stosowanie ustawodawstw dwóch lub więcej Państw Członkowskich powoduje zbieg ubezpieczeń:

— z zakresu systemu ubezpieczenia obowiązkowego oraz jednego lub kilku systemów ubezpieczenia dobrowolnego lub fakultatywnego kontynuowanego zainteresowany podlega wyłącznie systemowi ubezpieczenia obowiązkowego;

— z zakresu dwóch lub więcej systemów ubezpieczenia dobrowolnego lub fakultatywnego kontynuowanego zainteresowany podlega tylko wybranemu przez siebie systemowi ubezpieczenia dobrowolnego lub fakultatywnego kontynuowanego.

3. Jednakże w odniesieniu do inwalidztwa, starości i śmierci (emerytury i renty) zainteresowany może być objęty systemem ubezpieczeń dobrowolnych lub fakultatywnych kontynuowanych Państwa Członkowskiego, nawet jeżeli obowiązkowo podlega ustawodawstwu innego Państwa Członkowskiego, o ile taki zbieg jest w sposób wyraźny lub domniemany dopuszczalny w pierwszym Państwie Członkowskim.

Artykuł 16

Zasady szczególne dotyczące osób zatrudnionych przez placówki dyplomatyczne i konsularne oraz personelu pomocniczego Wspólnot Europejskich

1. Przepisy art. 13 ust. 2 lit. a) stosuje się do osób zatrudnionych przez placówki dyplomatyczne i konsularne oraz do prywatnej służby domowej zatrudnionej przez pracowników tych placówek.

2. Jednakże pracownicy najemni, określani w ust. 1, którzy są obywatelami Państwa Członkowskiego przyjmującego lub Państwa Członkowskiego wysyłającego, mogą wybrać podleganie ustawodawstwu. Prawo wyboru przysługuje ponownie w końcu każdego roku kalendarzowego i nie ma mocy wstecznej.

3. Pracownicy pomocniczy Wspólnot Europejskich mogą wybrać podleganie ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, na którego terytorium są zatrudnieni, ustawodawstwa Państwa Członkowskiego, któremu ostatnio podlegali, lub ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, którego są obywatelami, w odniesieniu do przepisów innych niż te, które dotyczą zasiłków rodzinnych, których przyznawanie jest regulowane systemem stosowanym do tych pracowników. Prawo wyboru przysługuje tylko jeden raz i staje się skuteczne od chwili podjęcia pracy.

Artykuł 17 (9)

Wyjątki od przepisów art. 13-16

Dwa lub więcej Państw Członkowskich, właściwe władze tych Państw lub organy wyznaczone przez te władze mogą przewidzieć, za wspólnym porozumieniem, w interesie niektórych osób lub niektórych grup osób, wyjątki od przepisów art. 13-16.

Artykuł 17a (9)

Zasady szczególne dotyczące osób uprawnionych do emerytury lub renty należnej na podstawie ustawodawstwa jednego lub więcej Państw Członkowskich

Osoba pobierająca emeryturę lub rentę należną na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego lub emeryturę lub

rentę należną na podstawie ustawodawstw kilku Państw Członkowskich, która zamieszkuje na terytorium innego Państwa Członkowskiego, może być wyłączona, na własny wniosek, ze stosowania ustawodawstwa tego ostatniego Państwa, pod warunkiem że nie podlega on temu ustawodawstwu z tytułu wykonywania zawodu.

TYTUŁ III

PRZEPISY SZCZEGÓLNE DOTYCZĄCE RÓŻNYCH GRUP ŚWIADCZEŃ

ROZDZIAŁ 1

CHOROBA I MACIERZYŃSTWO

Sekcja 1

Przepisy wspólne

Artykuł 18

Sumowanie okresów ubezpieczenia, zatrudnienia lub zamieszkania

1. Właściwa instytucja Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo uzależnia nabycie, zachowanie lub odzyskanie prawa do świadczeń od ukończenia okresów ubezpieczenia, zatrudnienia lub zamieszkania, uwzględnia, w niezbędnym zakresie, okresy ubezpieczenia, zatrudnienia lub zamieszkania, ukończone z uwzględnieniem ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego, tak jak gdyby chodziło o okresy ukończone z uwzględnieniem stosowanego przez nią ustawodawstwa.

2. Przepisy ust. 1 stosuje się do pracownika sezonowego, nawet w odniesieniu do okresów poprzedzających przerwę w ubezpieczeniu przekraczającą okres dopuszczalny przez ustawodawstwo właściwego państwa, jednakże pod warunkiem, że zainteresowana osoba nie przestała podlegać ubezpieczeniu przez okres dłuższy niż cztery miesiące.

Sekcja 2

Pracownicy najemni i osoby prowadzące działalność na własny rachunek oraz członkowie ich rodzin

Artykuł 19

Zamieszkanie w Państwie Członkowskim innym niż państwo właściwe – Zasady ogólne

1. Pracownikowi najemnemu lub osobie prowadzącej działalność na własny rachunek, która zamieszkuje na terytorium

Państwa Członkowskiego innego niż państwo właściwe i która spełnia warunki przewidziane przez ustawodawstwo państwa właściwego do nabycia prawa do świadczeń, z uwzględnieniem w danym przypadku przepisów art. 18, przysługują w państwie zamieszkania:

- a) świadczenia rzeczowe, realizowane przez instytucję miejsca zamieszkania na rachunek instytucji właściwej, zgodnie z przepisami prawa stosowanymi przez nią, tak jakby była w niej ubezpieczona;
- b) świadczenia pieniężne wypłacane przez instytucję właściwą, zgodnie z ustawodawstwem stosowanym przez nią. Jednakże na podstawie porozumienia między instytucją właściwą a instytucją miejsca zamieszkania świadczenia te mogą być udzielane przez tę ostatnią instytucję na rachunek pierwszej instytucji, zgodnie z ustawodawstwem państwa właściwego.

2. Przepisy ust. 1 lit. a) stosuje się odpowiednio do członków rodziny, którzy zamieszkują na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż państwo właściwe, jeżeli nie mają prawa do tych świadczeń na podstawie ustawodawstwa państwa, którego terytorium zamieszkują.

W przypadku zamieszkiwania członków rodziny na terytorium Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo nie przewiduje uzależnienia prawa do otrzymania świadczeń rzeczowych od warunku ubezpieczenia lub zatrudnienia, uważa się, że udzielenie świadczeń rzeczowych, które otrzymują, odbywa się na rachunek instytucji, w której pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek są ubezpieczeni, chyba że jej małżonek lub osoba opiekująca się dziećmi wykonuje działalność zawodową lub handlową na terytorium wyżej wymienionego Państwa Członkowskiego.

Artykuł 20

Pracownicy przygraniczni i członkowie ich rodzin — Zasady szczególne

Pracownik przygraniczny może również otrzymywać świadczenia na terytorium państwa właściwego. Świadczenia te udzielane są przez instytucję właściwą, zgodnie z

ustawodawstwem tego państwa, tak jakby zainteresowany zamieszkiwał na terytorium tego państwa. Członkowie jego rodziny mogą uzyskać świadczenia na tych samych warunkach; jednakże korzystanie z tych świadczeń jest uzależnione, z wyjątkiem przypadków nagłych, od porozumienia między zainteresowanymi państwami lub między właściwymi władzami tych państw lub w przypadku braku takiego porozumienia, uprzedniej zgody instytucji właściwej.

Artykuł 21

Pobyt lub przeniesienie miejsca zamieszkania do państwa właściwego

1. Pracownikom najemnym lub osobom prowadzącym działalność na własny rachunek określonym w art. 19 ust. 1 przebywającym czasowo na terytorium państwa właściwego przysługują świadczenia, zgodnie z ustawodawstwem tego państwa, tak jakby zamieszkiwały w tym państwie, nawet jeżeli korzystały już ze świadczeń w tym samym przypadku choroby lub macierzyństwa przed rozpoczęciem swojego pobytu.

2. Ustęp 1 stosuje się odpowiednio do członków rodziny, określonych w art. 19 ust. 2.

Jednakże w przypadku, gdy ci ostatni zamieszkują na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż to, na którego terytorium zamieszkuje pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek, świadczenia rzeczowe udzielane są przez instytucję miejsca pobytu na rachunek instytucji miejsca zamieszkania zainteresowanych.

3. Ustęp 1 i 2 nie stosuje się do pracowników przygranicznych ani do członków ich rodzin.

4. Pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek i członkowie jego rodziny określani w art. 19, którzy przenoszą swoje miejsce zamieszkania na terytorium Państwa właściwego, korzystają ze świadczeń zgodnie z ustawodawstwem tego Państwa, nawet jeżeli korzystali już ze świadczeń w tym samym przypadku choroby lub macierzyństwa przed przeniesieniem miejsca zamieszkania.

Artykuł 22

Pobyt poza Państwem właściwym — Powrót lub przeniesienie miejsca zamieszkania do innego Państwa Członkowskiego w okresie choroby lub macierzyństwa — Konieczność udania się do innego Państwa Członkowskiego w celu uzyskania tam odpowiedniej opieki

1. Pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek, którzy spełniają warunki wymagane przez ustawodawstwo państwa właściwego w celu uzyskania prawa do świadczeń, z uwzględnieniem, w odpowiednim przypadku, przepisów art. 18 oraz:

a) której stan wymaga natychmiastowego udzielenia świadczeń podczas pobytu na terytorium innego Państwa Członkowskiego;

lub

b) która, po uzyskaniu prawa do świadczeń udzielanych na rachunek instytucji właściwej, uzyskała zgodę tej instytucji na powrót na terytorium Państwa Członkowskiego, gdzie zamieszkuje, lub na przeniesienie swojego miejsca zamieszkania na terytorium innego Państwa Członkowskiego;

lub

c) której instytucja właściwa udzieliła zgody na udanie się na terytorium innego Państwa Członkowskiego w celu uzyskania tam odpowiedniej opieki, właściwej w jej stanie;

ma prawo:

i) do świadczeń rzeczowych udzielanych przez instytucję miejsca pobytu lub zamieszkania na rachunek instytucji właściwej, zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem, tak jak gdyby była w niej ubezpieczona, przy czym okres udzielania świadczeń jest określany przez ustawodawstwo państwa właściwego;

ii) do świadczeń pieniężnych wypłacanych przez instytucję właściwą zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem. Jednakże na podstawie porozumienia między instytucją właściwą a instytucją miejsca pobytu lub miejsca zamieszkania świadczenia te mogą być udzielane przez tę ostatnią instytucję na rachunek pierwszej instytucji, zgodnie z przepisami ustawodawstwa państwa właściwego.

2. Udzielenia zgody wymaganej zgodnie z ust. 1 lit. b) można odmówić jedynie w przypadku, gdy zostanie ustalone, że przeniesienie się zainteresowanego może ujemnie wpłynąć na stan jego zdrowia lub przebieg prowadzonego leczenia.

Nie można odmówić udzielenia zgody wymaganej na podstawie ust. 1 lit. c) w przypadku, gdy leczenie, o którym mowa, jest jednym ze świadczeń przewidzianych przez ustawodawstwo Państwa Członkowskiego, którego terytorium zainteresowany zamieszkuje, i jeżeli ta osoba nie może być poddana leczeniu w terminie zwykle niezbędnym dla uzyskania leczenia w Państwie Członkowskim zamieszkania, uwzględniając aktualny stan zdrowia zainteresowanego i prawdopodobny dalszy przebieg choroby.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do członków rodziny pracownika najemnego lub osoby prowadzącej działalność na własny rachunek.

Jednakże do celów stosowania ust. 1 lit. a) i c) i) członkom rodziny, określonym w art. 19 ust. 2, którzy zamieszkują na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż terytorium, na którym zamieszkuje pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek:

a) świadczeń rzeczowych udziela się na rachunek instytucji Państwa Członkowskiego, na którego terytorium członkowie rodziny zamieszkują przez instytucję miejsca pobytu, zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem, tak jakby

pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek byli tam ubezpieczeni. Okres udzielania świadczeń jest jednak ustalany zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego, na którego terytorium zamieszkują członkowie rodziny;

b) zgoda wymagana na podstawie ust. 1 lit. c) wydawana jest przez instytucję Państwa Członkowskiego, na którego terytorium zamieszkują członkowie rodziny.

4. Fakt, iż przepisy ust. 1 stosuje się do pracownika najemnego lub osoby prowadzącej działalność na własny rachunek, nie wpływa na prawo członków rodziny do świadczeń.

Artykuł 22a (14)

Szczególne zasady dotyczące niektórych grup osób

Bez względu na art. 2 rozporządzenia art. 22 ust. 1 lit. a) i c) stosuje się również do osób będących obywatelami jednego z Państw Członkowskich, które są ubezpieczone zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego, oraz do członków ich rodzin zamieszkujących tam.

Artykuł 22b (15)

Zatrudnienie lub działalność w Państwie Członkowskim innym niż Państwo właściwe — Pobyt w państwie zatrudnienia lub działalności

Pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek, określony w art. 13 ust. 2 lit. d), art. 14, 14a, 14b, art. 14c lit. a) lub w art. 17, jak również towarzyszący im członkowie rodziny korzystają z przepisów art. 22 ust. 1 lit. a) w każdym przypadku wymagającym świadczeń w czasie pobytu na terytorium Państwa Członkowskiego, w którym pracownik jest zatrudniony lub pod którego banderą pływa statek, na którego pokładzie pracownik jest zatrudniony.

Artykuł 23(a)

Ustalanie wysokości świadczeń pieniężnych

1. Instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo przewiduje ustalanie wysokości świadczeń pieniężnych na podstawie przeciętnego wynagrodzenia lub przeciętnych składek, ustala to średnie wynagrodzenie lub składki wyłącznie na podstawie wynagrodzenia osiąganego lub składek uiszczonych z uwzględnieniem tego ustawodawstwa.

2. Instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo przewiduje, że ustalanie wysokości świadczeń pieniężnych opiera się na wynagrodzeniu zryczałtowanym, uwzględnia wyłącznie wynagrodzenie zryczałtowane lub, w odpowiednim przypadku, średnią zryczałtowanych wynagrodzeń, odpowiadającą okresom ubezpieczenia ukończonym z uwzględnieniem tego ustawodawstwa.

3. Instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo przewiduje, że wysokość świadczeń pieniężnych jest

zależna od liczby członków rodziny, uwzględnia również członków rodziny zainteresowanego, którzy mieszkają na terytorium innego Państwa Członkowskiego, tak jak gdyby mieszkali oni na terytorium państwa właściwego.

Artykuł 24

Świadczenia rzeczowe o znacznej wartości

1. Jeżeli instytucja Państwa Członkowskiego przyznała pracownikowi najemnemu lub osobie prowadzącej działalność na własny rachunek lub członkowi rodziny prawo do protezy, sprzętu dużych rozmiarów lub do innych świadczeń rzeczowych o znacznej wartości, zanim zostali oni objęci ubezpieczeniem w instytucji innego Państwa Członkowskiego, to temu pracownikowi najemnemu lub osobie prowadzącej działalność na własny rachunek przysługują świadczenia na koszt pierwszej instytucji, nawet jeżeli świadczenia te zostały faktycznie udzielone w chwili, kiedy była już ona ubezpieczona w drugiej instytucji.

2. Komisja Administracyjna ustala wykaz świadczeń, do których stosują się przepisy ust. 1.

Sekcja 3

Bezrobotni oraz członkowie ich rodzin

Artykuł 25

1. Bezrobotny, będący wcześniej pracownikiem najemnym lub osobą prowadzącą działalność na własny rachunek, do którego stosuje się przepisy art. 69 ust. 1 lub art. 71 ust. 1 lit. b) ii) zdanie drugie oraz który spełnia warunki przewidziane przez ustawodawstwo państwa właściwego do przyznania prawa do świadczeń rzeczowych i pieniężnych, z uwzględnieniem, w odpowiednim przypadku, przepisów art. 18, przysługują przez okres przewidziany w przepisach art. 69 ust. 1 lit. c):

a) świadczenia rzeczowe, przyznawane na rachunek instytucji właściwej przez instytucję Państwa Członkowskiego, w którym poszukuje zatrudnienia, zgodnie z ustawodawstwem stosowanym przez tę ostatnią instytucję, tak jak gdyby był w niej ubezpieczony;

b) świadczenia pieniężne, wypłacane przez instytucję właściwą, zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem. Jednakże na podstawie porozumienia między instytucją właściwą a instytucją Państwa Członkowskiego, w którym bezrobotny poszukuje zatrudnienia, świadczenia mogą być udzielane przez tę instytucję na rachunek instytucji pierwszej, zgodnie z ustawodawstwem państwa właściwego. Zasiłków dla bezrobotnych, przewidzianych w przepisach art. 69 ust. 1, nie przyznaje się przez okres pobierania świadczeń pieniężnych.

2. Bezrobotnemu w pełnym wymiarze, który był wcześniej pracownikiem najemnym, do którego stosuje się przepisy art. 71 ust. 1 lit. a) ii) lub lit. b) ii) zdanie pierwsze, przysługują

świadczenia rzeczowe i pieniężne, zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego, na terytorium którego zamieszkuje, tak jak gdyby podlegał temu ustawodawstwu w okresie ostatniego zatrudnienia, z uwzględnieniem, w odpowiednim przypadku, przepisów art. 18; świadczenia te udzielane są na rachunek instytucji państwa zamieszkania.

3. W przypadku gdy bezrobotny spełnia warunki wymagane przez ustawodawstwo Państwa Członkowskiego, na którym spoczywa ciężar udzielania zasiłków dla bezrobotnych, do przyznania prawa do świadczeń z tytułu choroby i macierzyństwa, z uwzględnieniem, w odpowiednim przypadku, przepisów art. 18, to członkom rodziny bezrobotnego przysługują te świadczenia niezależnie od tego, na terytorium którego Państwa Członkowskiego zamieszkują lub przebywają. Świadczenia te są udzielane:

- i) w odniesieniu do świadczeń rzeczowych, przez instytucję miejsca zamieszkania lub pobytu, zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem na rachunek instytucji właściwej Państwa Członkowskiego, na którym spoczywa ciężar zasiłków dla bezrobotnych;
- ii) w odniesieniu do świadczeń pieniężnych, przez właściwą instytucję Państwa Członkowskiego, na której spoczywa ciężar zasiłków dla bezrobotnych zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem.

4. Bez uszczerbku dla przepisów Państwa Członkowskiego zezwalających na przyznawanie świadczeń z tytułu choroby przez okres dłuższy, okres przewidziany w ust. 1 może, w przypadku siły wyższej, zostać przedłużony przez instytucję właściwą, w granicach ustalonych przez stosowane przez nią ustawodawstwo.

Artykuł 25a (12)

Składki obciążające bezrobotnych

Instytucja zobowiązana do udzielania świadczeń rzeczowych i świadczeń pieniężnych dla bezrobotnych określonych w art. 25 ust. 2, należąca do Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo przewiduje pobieranie składek od bezrobotnych na pokrycie świadczeń z tytułu choroby i macierzyństwa, ma prawo pobierania tych składek zgodnie z tym ustawodawstwem.

Sekcja 4

Osoby ubiegające się o emeryturę lub rentę oraz członkowie ich rodzin

Artykuł 26

Prawo do świadczeń rzeczowych w przypadku ustania prawa do świadczeń od instytucji ostatnio właściwej

1. Pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek, członkowie rodziny oraz osoby pozostałe przy życiu po zmarłym pracowniku najemnym lub osobie prowadzącej działalność na własny rachunek, którzy w trakcie rozpatrywania wniosku o przyznanie emerytury lub renty tracą prawo do

świadczeń rzeczowych na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego, które było ostatnio właściwe, korzystają jednak z tych świadczeń na podstawie następujących warunków: świadczenia rzeczowe udzielane są zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego, na którego terytorium zainteresowany lub zainteresowani zamieszkują, o ile mieli do nich prawo na podstawie tego ustawodawstwa lub mieliby to prawo z tytułu ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego, gdyby zamieszkiwali na terytorium tego państwa, z uwzględnieniem, w odpowiednim przypadku, przepisów art. 18.

2. Ubiegający się o emeryturę lub rentę, którego prawo do świadczeń rzeczowych wynika z ustawodawstwa Państwa Członkowskiego, które zobowiązuje zainteresowanego do samodzielnego opłacania składek na ubezpieczenie na wypadek choroby w okresie rozpatrywania wniosku o przyznanie emerytury lub renty, traci prawo do świadczeń rzeczowych po upływie drugiego miesiąca, za który nie uiścił należnych składek.

3. Świadczenia rzeczowe, udzielane na podstawie przepisów ust. 1, ciąży na instytucji, która, zgodnie z przepisami ust. 2, pobrała składki; w przypadku gdy nie są opłacane składki zgodnie z przepisami ust. 2 instytucja, na której ciąży świadczenia rzeczowe, po ustaleniu wysokości emerytury lub renty na podstawie przepisów art. 28, zwraca instytucji miejsca zamieszkania kwotę stanowiącą równowartość udzielonych świadczeń.

Sekcja 5

Emeryci i renciści oraz członkowie ich rodzin

Artykuł 27

Emerytury lub renty należne na podstawie ustawodawstwa kilku Państw Członkowskich, gdy prawo do świadczeń przysługuje w państwie zamieszkania

Emeryt lub rencista, który jest uprawniony do świadczeń na podstawie ustawodawstwa dwóch lub więcej Państw Członkowskich, w tym ustawodawstwa Państwa Członkowskiego, którego terytorium zamieszkuje, i który jest uprawniony na podstawie ustawodawstwa tego ostatniego Państwa Członkowskiego, uwzględniając, w odpowiednim przypadku, przepisy art. 18 oraz załącznika VI, otrzymuje, jak i członkowie jego rodziny, te świadczenia od instytucji miejsca zamieszkania i na rachunek tej instytucji, tak jak gdyby zainteresowany pobierał emeryturę lub rentę należną zgodnie z ustawodawstwem jedynie tego ostatniego Państwa Członkowskiego.

Artykuł 28

Emerytury lub renty należne na podstawie ustawodawstwa jednego lub kilku Państw, gdy prawo do świadczeń nie przysługuje w państwie zamieszkania

1. Emeryt lub rencista, który jest uprawniony do świadczeń na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego lub na podstawie ustawodawstw dwóch lub kilku Państw Członkowskich,

który nie ma prawa do świadczeń na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego, na którego terytorium zamieszkuje, otrzymuje jednak te świadczenia dla siebie i dla członków swojej rodziny, o ile miałby do tego prawo na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego lub co najmniej jednego z Państw Członkowskich właściwego w sprawie emerytury lub renty, uwzględniając, w odpowiednim przypadku, przepisy art. 18 i załącznika VI, jeżeli zamieszkiwał na terytorium danego państwa. Udzielanie świadczeń odbywa się na następujących warunkach:

- a) świadczenia rzeczowe udzielane są na rachunek instytucji, o której mowa w ust. 2, przez instytucję miejsca zamieszkania, tak jak gdyby zainteresowany otrzymywał emeryturę lub rentę na podstawie przepisów prawa państwa, którego terytorium zamieszkuje, oraz tak jakby miał prawo do świadczeń rzeczowych;
- b) świadczenia pieniężne są udzielane, w odpowiednim przypadku, przez właściwą instytucję zgodnie z przepisami ust. 2, na podstawie stosowanego przez nią ustawodawstwa. Jednakże, po uzgodnieniu między właściwą instytucją i instytucją miejsca zamieszkania, świadczenia te mogą być udzielane przez tę ostatnią instytucję na rachunek pierwszej, zgodnie z ustawodawstwem właściwego państwa.

2. W przypadkach określonych w ust. 1 ciężar świadczeń rzeczowych spoczywa na instytucji określonej zgodnie z następującymi zasadami:

- a) jeżeli emeryt lub rencista ma prawo do tych świadczeń na podstawie ustawodawstwa jednego Państwa Członkowskiego, koszty ponoszone są przez instytucje właściwe tego państwa;
- b) jeżeli emeryt lub rencista ma prawo do tych świadczeń na podstawie ustawodawstwa dwóch lub więcej Państw Członkowskich, koszty ponoszone są przez instytucję właściwą Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwu emeryt lub rencista podlegał najdłużej; w przypadku gdy stosowanie tej zasady spowodowałoby nałożenie ciężaru świadczeń na kilka instytucji, ciężar ten spoczywa na tej z wymienionych instytucji, która stosuje ustawodawstwo, któremu uprawniony podlegał ostatnio.

Artykuł 28a

Emerytury i renty należne na podstawie ustawodawstwa jednego lub kilku Państw Członkowskich innych niż państwo zamieszkania, gdy prawo do świadczeń przysługuje w tym ostatnim państwie

Jeżeli emeryt lub rencista uprawniony do emerytury lub renty należnej na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego lub do emerytur lub rent należnych na podstawie ustawodawstwa dwóch lub więcej Państw Członkowskich zamieszkuje na terytorium Państwa Członkowskiego, zgodnie z ustawodawstwem, którego prawo do świadczeń rzeczowych nie jest uzależnione od warunków ubezpieczenia lub zatrudnienia

i zgodnie z ustawodawstwem, którego nie jest należna żadna emerytura ani renta, koszt świadczeń rzeczowych udzielonych emerytowi lub renciście oraz członkom jego rodziny ponosi instytucja jednego z Państw Członkowskich właściwych w odniesieniu do emerytur i rent, określona zgodnie z zasadami ustanowionymi w art. 28 ust. 2, w takim zakresie, w jakim emeryt lub rencista i członkowie jego rodziny mieliby prawo do tych świadczeń zgodnie z ustawodawstwem stosowanym przez tę instytucję, gdyby zamieszkiwali na terytorium Państwa Członkowskiego, na którym znajduje się ta instytucja.

Artykuł 29

Miejsce zamieszkania członków rodziny w państwie innym niż to, w którym zamieszkuje uprawniony — Przeniesienie miejsca zamieszkania do państwa, w którym zamieszkuje uprawniony

1. Członkowie rodziny emeryta lub rencisty, uprawnionego na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego, lub któremu świadczenie przysługuje na podstawie ustawodawstwa dwóch lub więcej Państw Członkowskich, którzy zamieszkują na terytorium innego Państwa Członkowskiego niż to, w którym zamieszkuje uprawniony, korzystają ze świadczeń, tak jak gdyby uprawniony zamieszkiwał na tym samym co oni terytorium, o ile miałby on prawo do tych świadczeń na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego. Udzielanie świadczeń odbywa się na następujących warunkach:

- a) świadczenia rzeczowe są udzielane przez instytucję miejsca zamieszkania członków rodziny, zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem, koszt ponoszony jest przez instytucję miejsca zamieszkania uprawnionego;
- b) świadczenia pieniężne, w odpowiednim przypadku, przez właściwą instytucję określoną zgodnie z przepisami art. 27 lub art. 28 ust. 2, zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem. Jednakże, za porozumieniem między instytucją właściwą i instytucją miejsca zamieszkania członków rodziny, świadczenia te mogą być udzielane przez tę ostatnią instytucję na rachunek pierwszej, zgodnie z ustawodawstwem właściwego państwa.

2. Członkowie rodziny, określani w ust. 1, przenoszący swoje miejsce zamieszkania na terytorium Państwa Członkowskiego, na którym zamieszkuje uprawniony do świadczeń, otrzymują:

- a) świadczenia rzeczowe, zgodnie z ustawodawstwem tego Państwa, nawet jeżeli uzyskiwali już świadczenia z tytułu tego samego przypadku choroby lub macierzyństwa przed przeniesieniem miejsca swojego zamieszkania;
- b) świadczenia pieniężne, w odpowiednim przypadku, od instytucji właściwej określonej zgodnie z przepisami art. 27 lub 28 ust. 2, zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem. Jednakże, za porozumieniem między instytucją właściwą i instytucją miejsca zamieszkania uprawnionego, świadczenia

te mogą być udzielane przez tę ostatnią instytucję na rachunek pierwszej, zgodnie z ustawodawstwem właściwego Państwa.

Artykuł 30

Świadczenia rzeczowe o znacznej wartości

Przepisy art. 24 stosuje się odpowiednio do emerytów lub rencistów.

Artykuł 31

Pobyt uprawnionego i/lub członków jego rodziny w państwie innym niż to, w którym zamieszkują

Emeryt lub rencista, który jest uprawniony do świadczenia lub świadczeń na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego lub któremu świadczenia przysługują zgodnie z ustawodawstwem dwóch lub kilku Państw Członkowskich, który ma prawo do świadczeń na podstawie ustawodawstwa jednego z tych Państw Członkowskich, jak i członkowie jego rodziny, którzy przebywają na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż to, w którym zamieszkują, korzystają ze:

- a) świadczeń rzeczowych udzielanych przez instytucję miejsca pobytu zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem, koszt ponoszony jest przez instytucję miejsca zamieszkania uprawnionego;
- b) świadczeń pieniężnych udzielanych, w odpowiednim przypadku, przez instytucję właściwą określoną zgodnie z przepisami art. 27 lub 28 ust. 2, zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem. Jednakże za porozumieniem między instytucją właściwą i instytucją miejsca pobytu uprawnionego świadczenia te mogą być udzielane przez tę ostatnią instytucję na rachunek pierwszej, zgodnie z ustawodawstwem właściwego Państwa.

Artykuł 32 (15)

...

Artykuł 33 (7)

Składki obciążające emerytów lub rencistów

1. Instytucja Państwa Członkowskiego zobowiązana do wypłaty emerytury lub renty, która stosuje ustawodawstwo przewidujące potrącanie składek od emerytów lub rencistów, w odniesieniu do świadczeń z tytułu choroby i macierzyństwa, uprawniona jest do dokonywania tych potrąceń, których wysokość ustalana jest zgodnie z wymienionym ustawodawstwem, z emerytury lub renty należnej od niej, o ile świadczenia udzielane zgodnie z art. 27, 28, 28a, 29, 31 i 32 obciążają instytucję wymienionego Państwa Członkowskiego.

2. Jeżeli w przypadkach określonych w art. 28a otrzymanie świadczeń z tytułu choroby lub macierzyństwa uzależnione jest od opłacenia składek lub podobnych opłat na mocy ustawodawstwa Państwa Członkowskiego, na którego terytorium dany emeryt lub rencista zamieszkuje, z uwagi na miejsce zamieszkania składki te nie są należne.

Artykuł 34

Przepisy ogólne

1. Do celów art. 28, 28a, 29 i 31 uprawniony do dwóch lub więcej emerytur lub rent na podstawie ustawodawstwa jednego Państwa Członkowskiego jest uważany za uprawnionego do pobierania emerytury lub renty na mocy ustawodawstwa jednego Państwa Członkowskiego w rozumieniu tych przepisów.

2. Art. 27-33 nie stosuje się do emeryta lub rencisty ani do członków jego rodziny, którzy mają prawo do świadczeń na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego z tytułu wykonywania działalności zawodowej lub handlowej. W takim przypadku, w celu stosowania przepisów niniejszego rozdziału, zainteresowanego uważa się za pracownika najemnego lub osobę prowadzącą działalność na własny rachunek lub członka rodziny pracownika najemnego bądź osoby prowadzącej działalność na własny rachunek.

Sekcja 6

Przepisy różne

Artykuł 35

System właściwy w przypadku istnienia wielu systemów w państwie zamieszkania lub pobytu — Choroba uprzednio istniejąca — Maksymalny okres udzielania świadczeń

1. Z zastrzeżeniem ust. 2, jeżeli ustawodawstwo państwa miejsca pobytu lub zamieszkania przewiduje więcej systemów ubezpieczenia w razie choroby lub macierzyństwa, stosuje się na podstawie przepisów art. 19, art. 21 ust. 1, art. 22, 25, 26, art. 28 ust. 1, art. 29 ust. 1 lub art. 31 przepisy systemu, któremu podlegają pracownicy fizyczni przemysłu stalowego. Jednakże, jeżeli to ustawodawstwo przewiduje szczególny system dla pracowników kopalń i przedsiębiorstw podobnych, przepisy tego systemu stosuje się do tej grupy pracowników i członków ich rodzin, o ile instytucja miejsca pobytu lub miejsca zamieszkania, do której się zwracają, jest instytucją właściwą do stosowania tego systemu.

2. Jeżeli ustawodawstwo państwa miejsca pobytu lub miejsca zamieszkania zawiera jeden lub wiele systemów szczególnych obejmujących wszystkie lub większość grup zawodowych osób

prowadzących działalność na własny rachunek, które przyznają świadczenia rzeczowe mniej korzystne niż te, z których korzystają pracownicy najemni, przepisy stosowane do zainteresowanego i członków jego rodziny, zgodnie z art. 19 ust. 1 lit. a) i ust. 2, art. 22 ust. 1 i) i ust. 3, art. 28 ust. 1 lit. a) lub art. 31 lit. a), są przepisami systemu lub systemów określonych w rozporządzeniu wykonawczym, określonym w art. 98:

a) jeżeli w państwie właściwym, zainteresowany jest ubezpieczony w ramach systemu szczególnego dla osób prowadzących działalność na własny rachunek, który przyznaje również świadczenia rzeczowe mniej korzystne niż świadczenie udzielane pracownikom najemnym;

lub

b) jeżeli osoba uprawniona do jednej lub więcej emerytur lub rent ma prawo, zgodnie z ustawodawstwem dotyczącym emerytur i rent właściwego Państwa Członkowskiego lub właściwych Państw Członkowskich, jedynie do świadczeń rzeczowych przewidzianych w systemie szczególnym obejmującym osoby prowadzące działalność na własny rachunek, który przyznaje również świadczenia rzeczowe mniej korzystne niż świadczenie udzielane pracownikom najemnym.

3. Jeżeli ustawodawstwo Państwa Członkowskiego uzależnia przyznanie świadczeń od warunku dotyczącego źródła choroby, warunku tego nie stosuje się do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek ani członków ich rodzin, do których stosuje się niniejsze rozporządzenie, niezależnie od tego terytorium, którego Państwa Członkowskiego zamieszkują.

4. Jeżeli ustawodawstwo Państwa Członkowskiego ustala maksymalny okres, w którym udzielane są świadczenia, instytucja stosująca te przepisy może uwzględnić, w odpowiednim przypadku, okres, w którym świadczenia były już udzielane przez instytucję innego Państwa Członkowskiego w tym samym przypadku choroby lub macierzyństwa.

Sekcja 7

Zwroty między instytucjami

Artykuł 36 (15)

1. Świadczenia rzeczowe udzielane przez instytucję Państwa Członkowskiego na rachunek instytucji innego Państwa Członkowskiego, zgodnie z przepisami niniejszego rozdziału, podlegają zwrotowi w całości.

2. Zwroty, określone w ust. 1, są ustalane i dokonywane w trybie przewidzianym przez rozporządzenie wykonawcze, określone w art. 98, bądź na podstawie udokumentowanych rzeczywistych wydatków, bądź na podstawie ryczałtu.

W tym ostatnim przypadku ryczałty te zapewniają zwrot kwot możliwie najbliższych rzeczywistym poniesionym wydatkom.

3. Dwa lub więcej Państw Członkowskich lub właściwe władze tych państw mogą przewidzieć inne sposoby dokonywania

zwrotów lub zrezygnować z dokonywania jakichkolwiek zwrotów między instytucjami podlegającymi ich jurysdykcji.

ROZDZIAŁ 2 (11)

INWALIDZTWO

Sekcja 1

Pracownicy najemni lub osoby prowadzące działalność na własny rachunek, podlegające wyłącznie ustawodawstwu, zgodnie z którym wysokość świadczeń z tytułu inwalidztwa nie zależy od długości okresów ubezpieczenia

Artykuł 37 (11)

Przepisy ogólne

1. Pracownicy najemni lub osoby prowadzące działalność na własny rachunek, które podlegały kolejno lub na przemian ustawodawstwu dwóch lub kilku Państw Członkowskich i które ukończyły okresy ubezpieczenia wyłącznie z uwzględnieniem ustawodawstwa, zgodnie z którym kwota świadczeń z tytułu inwalidztwa nie zależy od długości okresów ubezpieczenia, korzystają ze świadczeń zgodnie z przepisami art. 39. art. ten nie dotyczy podwyżek lub dodatków do emerytury lub renty na dzieci, które przyznaje się zgodnie z przepisami rozdziału 8.

2. Załącznik VI część A wskazuje, w odniesieniu do każdego zainteresowanego Państwa Członkowskiego, ustawodawstwo obowiązujące na jego terytorium określone w ust. 1.

Artykuł 38 (11)

Uwzględnianie okresów ubezpieczenia lub zamieszkania ukończonych zgodnie z ustawodawstwem, któremu podlegał pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek dla nabycia, zachowania lub odzyskania prawa do świadczeń

1. Jeżeli ustawodawstwo Państwa Członkowskiego uzależnia nabycie, zachowanie lub odzyskanie prawa do świadczeń, w ramach systemu, który nie jest systemem szczególnym w rozumieniu ust. 2 lub 3, od ukończenia okresów ubezpieczenia lub zamieszkania, właściwa instytucja tego Państwa Członkowskiego uwzględnia, w niezbędnym zakresie, okresy ubezpieczenia lub zamieszkania ukończone zgodnie z ustawodawstwem jakiegokolwiek Państwa Członkowskiego, czy to w ramach systemu powszechnego, czy szczególnego, czy to w odniesieniu do pracowników najemnych, czy też osób prowadzących działalność na własny rachunek. W tym celu uwzględnia te okresy tak, jakby były ukończone zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem.

2. Jeżeli ustawodawstwo Państwa Członkowskiego uzależnia przyznanie niektórych świadczeń od warunku dotyczącego ukończenia okresów ubezpieczenia wyłącznie w zawodzie

podlegającym systemowi szczególnemu obejmującemu pracowników najemnych lub, w odpowiednim przypadku, w odniesieniu do szczególnego zatrudnienia, okresy ukończone zgodnie z ustawodawstwem innych Państw Członkowskich są zaliczone, do celów przyznawania tych świadczeń, jedynie w przypadku, gdy zostały ukończone w ramach odpowiedniego systemu, lub w przypadku braku takiego systemu, w tym samym zawodzie, lub w odpowiednim przypadku, w okresie wykonywania takiego samego zatrudnienia.

Jeżeli, uwzględniając tak ukończone okresy, zainteresowany nie spełnia warunków wymaganych do korzystania z wymienionych świadczeń, okresy te są uwzględniane do celów przyznania świadczeń z tytułu systemu powszechnego lub, w przypadku jego braku, z tytułu systemu stosowanego do robotników i urzędników, zależnie od przypadku, pod warunkiem że zainteresowany podlegał któremuś z tych systemów.

3. Jeżeli ustawodawstwo Państwa Członkowskiego uzależnia przyznanie niektórych świadczeń od warunku ukończenia okresów ubezpieczenia wyłącznie w zawodzie objętym systemem szczególnym dla osób prowadzących działalność na własny rachunek, okresy ukończone zgodnie z ustawodawstwem innych Państw Członkowskich uwzględnia się do celów przyznawania tych świadczeń, jedynie w przypadku, gdy zostały ukończone w ramach odpowiedniego systemu, lub w przypadku braku takiego systemu, w tym samym zawodzie. Systemy szczególne dla osób prowadzących działalność na własny rachunek, określonych w niniejszym ustępie, są określone w załączniku IV, część B, dla każdego zainteresowanego Państwa Członkowskiego.

Jeżeli, uwzględniając tak ukończone okresy, zainteresowany nie spełnia warunków wymaganych do korzystania z wyżej wymienionych świadczeń, okresy te są uwzględniane do celów przyznania świadczeń z tytułu systemu powszechnego, lub w przypadku jego braku, z tytułu systemu stosowanego do robotników i urzędników, zależnie od przypadku, pod warunkiem że zainteresowany podlegał któremuś z tych systemów.

Artykuł 39 (11) (14)

Przyznawanie świadczeń

1. Instytucja Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo było właściwe w chwili, gdy wystąpiła niezdolność do pracy, po której nastąpiło inwalidztwo, ustala zgodnie z tym ustawodawstwem, czy zainteresowany spełnia warunki do nabycia prawa do świadczeń, z uwzględnieniem, w odpowiednim przypadku, przepisów art. 38.

2. Osoba, która spełnia warunki określone w ust. 1, uzyskuje świadczenia wyłącznie od wymienionej instytucji, zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem.

3. Osobie, która nie jest uprawniona do świadczeń warunków określonych w ust. 1, przysługują świadczenia, do których jest jeszcze uprawniona na podstawie ustawodawstwa innego

Państwa Członkowskiego, z uwzględnieniem, w odpowiednim przypadku, przepisów art. 38.

4. Jeżeli ustawodawstwo, określone w ust. 2 lub 3, przewiduje, że kwota świadczeń ustalana jest z uwzględnieniem istnienia członków rodziny innych niż dzieci, instytucja właściwa uwzględnia również tych członków rodziny zainteresowanego, którzy zamieszkują terytorium innego Państwa Członkowskiego, tak jak gdyby zamieszkiwali oni na terytorium państwa właściwego.

5. Jeżeli ustawodawstwo, określone w ust. 2 lub 3, przewiduje zmniejszenie, zawieszenie lub zniesienie świadczeń w przypadku kumulacji z innymi dochodami lub świadczeniami innego rodzaju w rozumieniu art. 461 ust. 2, art. 46a ust. 3 i art. 46c ust. 5 stosuje się *mutatis mutandis*.

6. Bezrobotny w pełnym wymiarze, do którego stosuje się art. 71 ust. 1 lit. a) ii) lub lit. b) ii), zdanie pierwsze, korzysta ze świadczeń z tytułu inwalidztwa, udzielanych przez właściwą instytucję Państwa Członkowskiego, na którego terytorium zamieszkuje, zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem, tak jakby był podlegał temu ustawodawstwu podczas ostatniego zatrudnienia, z uwzględnieniem, w odpowiednim przypadku, art. 38 i/lub art. 25 ust. 2. Świadczenia te są realizowane na rachunek instytucji państwa zamieszkania.

Jeżeli ta instytucja stosuje ustawodawstwo przewidujące pobieranie składek od bezrobotnego na pokrycie świadczeń z tytułu inwalidztwa, jest uprawniona do potrącania tych składek zgodnie z tym ustawodawstwem.

Jeżeli ustawodawstwo stosowane przez tę instytucję przewiduje, że naliczanie tych świadczeń opiera się na wynagrodzeniu, instytucja ta uwzględnia wynagrodzenie otrzymane w państwie ostatniego zatrudnienia i w państwie zamieszkania zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem. Jeżeli w państwie zamieszkania nie było pobierane żadne wynagrodzenie, instytucja właściwa uwzględnia, w miarę potrzeby i zgodnie z zasadami określonymi w jej ustawodawstwie, wynagrodzenie otrzymane w państwie ostatniego zatrudnienia.

Sekcja 2

Pracownicy najemni lub osoby prowadzące działalność na własny rachunek, podlegające bądź wyłącznie ustawodawstwu, zgodnie z którym wysokość świadczeń z tytułu inwalidztwa zależy od długości okresów ubezpieczenia lub zamieszkania albo ustawodawstwu podobnego rodzaju i ustawodawstwu rodzaju określonego w sekcji 1

Artykuł 40 (11)

Przepisy ogólne

1. Pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek, którzy podlegali kolejno lub przemiennie ustawodawstwu dwóch lub kilku Państw Członkowskich, z których co

najmniej jedno było ustawodawstwem rodzaju określonego w przepisach art. 37 ust. 1, korzystają ze świadczeń zgodnie z przepisami rozdziału 3, które stosuje się odpowiednio, z uwzględnieniem przepisów ust. 4.

2. Jednakże pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek, którą dotknęła niezdolność do pracy, po której nastąpiło inwalidztwo w okresie podlegania ustawodawstwu, określone w załączniku IV część A, otrzymują świadczenia, zgodnie z przepisami art. 37 ust. 1, pod następującymi warunkami:

— spełniają warunki wymagane przez to ustawodawstwo lub przez inne ustawodawstwa tego samego rodzaju, z uwzględnieniem, w odpowiednim przypadku, art. 38, ale bez konieczności uwzględniania okresów ubezpieczenia ukończonych z uwzględnieniem ustawodawstw niewymienionych w załączniku IV część A, oraz

— nie spełniają warunków wymaganych do nabycia prawa do świadczenia z tytułu inwalidztwa zgodnie z ustawodawstwem niewymienionym w załączniku IV część A, oraz

— nie dochodzą praw do emerytur, uwzględniając art. 44 ust. 2 zdanie drugie.

3. a) Do celów określenia prawa do świadczeń zgodnie z ustawodawstwem Państw Członkowskich, wymienionym w załączniku IV część A, które uzależnia przyznanie świadczeń z tytułu inwalidztwa od korzystania przez określony czas przez zainteresowanego ze świadczeń pieniężnych w razie choroby lub pozostawania w stanie niezdolności do pracy, w przypadku gdy pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek, którzy podlegali temu ustawodawstwu, są dotknięci niezdolnością do pracy, po której nastąpiło inwalidztwo w czasie podlegania ustawodawstwu innego Państwa Członkowskiego, uwzględnia się, bez uszczerbku dla przepisów art. 37 ust. 1:

- i) wszystkie okresy, w odniesieniu do tej niezdolności do pracy, korzystania, zgodnie z ustawodawstwem drugiego Państwa Członkowskiego, ze świadczeń pieniężnych w razie choroby lub, zamiast tych świadczeń, z wynagrodzenia;
- ii) wszystkie okresy, w odniesieniu do inwalidztwa, po którym nastąpiła ta niezdolność do pracy, korzystania ze świadczeń w rozumieniu niniejszego rozdziału 2 i następnego rozdziału 3 z tytułu inwalidztwa, przyznanych z tytułu inwalidztwa zgodnie z ustawodawstwem drugiego Państwa Członkowskiego;

tak jakby chodziło o okres, w czasie którego świadczenia pieniężne w razie choroby były wypłacane osobie zainteresowanej zgodnie z ustawodawstwem pierwszego Państwa Członkowskiego, lub o okres, podczas którego

zainteresowany był niezdolny do pracy w rozumieniu tego ustawodawstwa.

c) Prawo do świadczeń z tytułu inwalidztwa zgodnie z ustawodawstwem pierwszego Państwa Członkowskiego nabywane jest bądź po zakończeniu początkowego okresu rekompensaty z tytułu choroby, przewidzianego przez to ustawodawstwo, bądź po zakończeniu początkowego okresu niezdolności do pracy przewidzianego przez to ustawodawstwo I nie wcześniej niż:

- ii) w dniu nabycia prawa do świadczeń z tytułu inwalidztwa, określonych w lit. a) ii) zgodnie z ustawodawstwem drugiego Państwa Członkowskiego;

lub

- ii) następnego dnia po upływie ostatniego dnia, w którym zainteresowany ma prawo do świadczenia pieniężnego w razie choroby zgodnie z ustawodawstwem drugiego Państwa Członkowskiego.

4. Decyzja podjęta przez instytucję Państwa Członkowskiego dotycząca stopnia inwalidztwa wnioskującego wiąże instytucje innych zainteresowanych Państw Członkowskich, pod warunkiem że zgodność między ustawodawstwem tych Państw w sprawie stopni inwalidztwa jest potwierdzona w załączniku V.

Sekcja 3

Pogłębienie się stanu inwalidztwa

Artykuł 41 (11)

1. W przypadku pogłębienia się stanu inwalidztwa, z powodu którego pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek korzystają ze świadczeń na podstawie ustawodawstwa tylko jednego Państwa Członkowskiego, stosuje się następujące przepisy:

- a) jeżeli zainteresowany, od chwili gdy korzysta ze świadczeń, nie podlegał ustawodawstwu innego Państwa Członkowskiego, instytucja właściwa pierwszego państwa przyznaje świadczenia, z uwzględnieniem pogłębienia się stanu inwalidztwa, zgodnie z ustawodawstwem stosowanym przez nią;
- b) jeżeli zainteresowany, od chwili gdy korzysta ze świadczeń, podlegał ustawodawstwu jednego lub kilku innych Państw Członkowskich, świadczenia są mu przyznawane z uwzględnieniem pogłębienia się stanu inwalidztwa, zgodnie z art. 37 ust. 1 lub art. 40 ust. 1 lub 2, w zależności od przypadku;

c) jeżeli całkowita kwota świadczenia lub świadczeń należnych zgodnie z lit. b) jest niższa od kwoty świadczenia, które zainteresowany otrzymywał na koszt instytucji wcześniej

zobowiązanej do wypłaty świadczeń, to instytucja ta wypłaca mu dodatek stanowiący różnicę między wymienionymi kwotami;

d) jeżeli, w przypadku określonym w lit. b), instytucją właściwą dla rozpatrzenia sprawy początkowej niezdolności do pracy jest instytucja niderlandzka oraz jeżeli:

i) schorzenie, które spowodowało pogłębienie się stanu, jest takie samo jak to, które dało podstawę do przyznania świadczeń na podstawie ustawodawstwa niderlandzkiego;

ii) schorzenie jest chorobą zawodową w rozumieniu ustawodawstwa Państwa Członkowskiego, któremu zainteresowany podlegał ostatnio i które daje prawo do wypłaty dodatku, określonego w art. 60 ust. 1 lit. b); oraz

iii) ustawodawstwo lub ustawodawstwa, którym zainteresowany podlegał od chwili, kiedy korzystał ze świadczeń, są ustawodawstwami określonymi w załączniku IV część A,

instytucja niderlandzka wypłaca nadal, po pogłębieniu się stanu inwalidztwa, świadczenie początkowe, a wysokość świadczenia należnego na podstawie ustawodawstwa ostatniego Państwa Członkowskiego, któremu zainteresowany podlegał, jest pomniejszana o kwotę świadczenia niderlandzkiego;

e) jeżeli w przypadku, określonym pod lit. b), zainteresowany nie jest uprawniony do świadczeń udzielanych na rachunek instytucji innego Państwa Członkowskiego, instytucja właściwa pierwszego państwa przyznaje świadczenia, zgodnie z ustawodawstwem tego państwa, z uwzględnieniem pogłębienia się stanu inwalidztwa oraz, w odpowiednim przypadku, przepisów art. 38.

2. W przypadku pogłębienia się stanu inwalidztwa, z powodu którego pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek korzystają ze świadczeń na podstawie ustawodawstwa dwóch lub więcej Państw Członkowskich, świadczenia są przyznawane, z uwzględnieniem pogłębienia się stanu inwalidztwa, zgodnie z art. 40 ust. 1.

Sekcja 4

Wznowienie wypłaty świadczeń po ich zawieszeniu lub zniesieniu – Zamiana świadczeń z tytułu inwalidztwa na świadczenia z tytułu starości — Ponowne naliczenie świadczeń przyznanych zgodnie z art. 39

Artykuł 42 (11)

Określenie instytucji zobowiązanej do wypłaty świadczeń w przypadku wznowienia udzielania świadczeń z tytułu inwalidztwa

1. Jeżeli po zawieszeniu świadczeń należy wznowić ich udzielanie, obowiązana do ich wypłaty jest instytucja lub instytucje,

które były zobowiązane do udzielania tych świadczeń w chwili ich zawieszenia, bez uszczerbku dla przepisów art. 43.

2. Jeżeli po zawieszeniu udzielania świadczeń, stan zainteresowanego uzasadnia przyznanie nowych świadczeń przyznawane są one zgodnie z przepisami określonymi w art. 37 ust. 1 lub w art. 40 ust. 1 lub 2, w zależności od przypadku.

Artykuł 43 (11)

Zamiana świadczeń z tytułu inwalidztwa na świadczenia z tytułu starości — Ponowne naliczenie świadczeń przyznanych zgodnie z art. 39

1. Świadczenia z tytułu inwalidztwa zamienia się, w odpowiednim przypadku, na świadczenia z tytułu starości, na warunkach przewidzianych przez ustawodawstwo, na podstawie którego zostały one przyznane oraz zgodnie z przepisami rozdziału 3.

2. Jeżeli osoba otrzymująca świadczenia z tytułu inwalidztwa jest uprawniona do świadczeń z tytułu starości na podstawie ustawodawstwa jednego lub kilku Państw Członkowskich, zgodnie z art. 49, każda instytucja zobowiązana do wypłaty świadczeń z tytułu inwalidztwa na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego kontynuuje wypłatę świadczeń z tytułu inwalidztwa, do których zainteresowany jest uprawniony zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem aż do momentu, gdy przepisy ust. 1 będą stosowane w odniesieniu do tej instytucji lub tak długo, jak długo zainteresowany będzie spełniał warunki niezbędne do korzystania z tych świadczeń.

3. W przypadku gdy świadczenia z tytułu inwalidztwa przyznane zgodnie z art. 39 na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego są zamieniane na świadczenia z tytułu starości i w przypadku, gdy zainteresowany nie spełnia jeszcze warunków wymaganych przez krajowe ustawodawstwo jednego lub kilku innych Państw Członkowskich do korzystania z tych świadczeń, zainteresowany otrzymuje od tego Państwa Członkowskiego lub tych Państw Członkowskich, od dnia zamiany, świadczenia z tytułu inwalidztwa przyznane zgodnie z przepisami rozdziału 3, tak jakby przepisy tego rozdziału miały do niego zastosowanie w momencie zaistnienia niezdolności do pracy, po której nastąpiło inwalidztwo aż do momentu ukończenia przez zainteresowanego warunków wymaganych przez właściwe krajowe ustawodawstwo do nabycia prawa do świadczeń z tytułu starości lub, jeżeli ta zamiana nie jest przewidziana, tak długo, jak zainteresowany ma prawo do świadczeń z tytułu inwalidztwa zgodnie z właściwym ustawodawstwem.

4. Świadczenia z tytułu inwalidztwa przyznane zgodnie z art. 39 są ponownie naliczone zgodnie z przepisami rozdziału 3 od momentu ukończenia przez beneficjenta warunków wymaganych do nabycia prawa do świadczeń z tytułu inwalidztwa, określonych w przepisach prawnych niewymienionych w załączniku IV część A lub od chwili, gdy zainteresowany korzysta ze świadczeń z tytułu starości na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego.

ROZDZIAŁ 3 (11)

STAROŚĆ I ŚMIERĆ (EMERYTURY I RENTY RODZINNE)

Artykuł 44 (11)

Przepisy ogólne dotyczące przyznawania świadczeń dla pracownika najemnego lub osoby prowadzącej działalność na własny rachunek, którzy podlegali ustawodawstwu dwóch lub kilku Państw Członkowskich

1. Prawa do świadczeń pracownika najemnego lub osoby prowadzącej działalność na własny rachunek, którzy podlegali ustawodawstwu dwóch lub kilku Państw Członkowskich, oraz osób pozostałych przy życiu po ich śmierci są ustalane zgodnie z przepisami niniejszego rozdziału.

2. Z zastrzeżeniem odmiennych przepisów art. 49 ustalanie uprawnień w rozumieniu wszystkich ustawodawstw, którym podlegał pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek z chwilą wniesienia przez zainteresowanego wniosku o nadanie uprawnień. Odstępuje się od tej zasady, jeżeli zainteresowany wyraźnie wystąpi o odroczenie ustalenia prawa do świadczeń z tytułu starości, do których byłby uprawniony na podstawie ustawodawstwa jednego lub kilku Państw Członkowskich.

3. Niniejszego rozdziału nie stosuje się ani do podwyżek, ani do dodatków do emerytur na dzieci, ani rent sierocych, które są przyznawane zgodnie z przepisami rozdziału 8.

Artykuł 45 (11) (14)

Uwzględnianie okresów ubezpieczenia lub zamieszkania, ukończonych z uwzględnieniem ustawodawstwa, któremu podlegał pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek w celu nabycia, zachowania lub odzyskania prawa do świadczeń

1. Jeżeli ustawodawstwo Państwa Członkowskiego uzależnia nabycie, zachowanie lub odzyskanie prawa do świadczeń, na podstawie systemu niebędącego systemem specjalnym w rozumieniu ust. 2 lub 3, od ukończenia okresów ubezpieczenia lub zamieszkania, właściwa instytucja tego Państwa Członkowskiego uwzględni, w razie potrzeby, okresy ubezpieczenia lub zamieszkania ukończone zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego, w ramach systemu powszechnego lub specjalnego, obejmującego pracowników najemnych lub osoby prowadzące działalność na własny rachunek. W tym celu uwzględnia się te okresy, jak i okresy ukończone zgodnie z ustawodawstwem stosowanym przez tę instytucję.

2. Jeżeli ustawodawstwo Państwa Członkowskiego uzależnia przyznanie niektórych świadczeń od warunku dotyczącego ukończenia okresów ubezpieczenia wyłącznie w zawodzie objętym

systemem specjalnym dla pracowników najemnych lub, w odpowiednim przypadku, w określonym rodzaju zatrudnienia, okresy ukończone na podstawie ustawodawstw innych Państw Członkowskich uwzględnione są, do celów przyznania tych świadczeń, jedynie wtedy, gdy zostały ukończone w ramach odpowiedniego systemu, lub w przypadku jego braku, w tym samym zawodzie lub w tym samym rodzaju zatrudnienia. Jeżeli po uwzględnieniu tak ukończonych okresów zainteresowany nie spełnia warunków wymaganych do otrzymania tych świadczeń, okresy te są uwzględniane do celów przyznania świadczeń na podstawie systemu powszechnego lub, w przypadku jego braku, na podstawie systemu stosowanego do robotników lub urzędników, w zależności od przypadku, pod warunkiem że dana osoba była objęta jednym z tych systemów.

3. Jeżeli ustawodawstwo Państwa Członkowskiego uzależnia przyznanie niektórych świadczeń od warunku dotyczącego ukończenia okresów ubezpieczenia wyłącznie w zawodzie objętym systemem specjalnym dla osób prowadzących działalność na własny rachunek, okresy ukończone na podstawie ustawodawstw innych Państw Członkowskich uwzględnione są, do celów przyznania tych świadczeń, jedynie wtedy, gdy zostały ukończone w ramach odpowiedniego systemu lub, w przypadku jego braku, w tym samym zawodzie. Systemy specjalne dla osób prowadzących działalność na własny rachunek, określonych w niniejszym ustępie, są wymienione w załączniku IV część B, w stosunku do każdego zainteresowanego Państwa Członkowskiego. Jeżeli po uwzględnieniu okresów, określonych w niniejszym ustępie, zainteresowany nie spełnia warunków wymaganych do otrzymania tych świadczeń, okresy te są uwzględniane do celów przyznania świadczeń na podstawie systemu powszechnego lub, w przypadku jego braku, na podstawie systemu stosowanego do robotników lub urzędników, w zależności od przypadku, pod warunkiem że dana osoba była objęta jednym z tych systemów.

4. Okresy ubezpieczenia ukończone w systemie specjalnym Państwa Członkowskiego uwzględniane są w systemie powszechnym lub, w razie jego braku, w systemie stosowanym do robotników lub urzędników, w zależności od przypadku, innego Państwa Członkowskiego do celów nabycia, zachowania lub odzyskania prawa do świadczeń, pod warunkiem, że zainteresowany był objęty jednym z tych systemów, nawet jeżeli te okresy zostały już uwzględnione w tym ostatnim państwie w ramach systemu określonego w ust. 2 lub w ust. 3 zdanie pierwsze.

5. Jeżeli ustawodawstwo Państwa Członkowskiego uzależnia nabycie, zachowanie lub odzyskanie prawa do świadczeń od warunku, że zainteresowany jest ubezpieczony w chwili realizacji ryzyka, warunek ten uznawany jest za spełniony w przypadku ubezpieczenia na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego, zgodnie z procedurą określoną w załączniku VI w stosunku do każdego Państwa Członkowskiego.

6. Okres pełnego zatrudnienia, w czasie którego pracownik, do którego stosuje się art. 81 ust. 1 lit. a) ii) lub lit. b) ii) zdanie pierwsze, jest uwzględniony przez właściwą instytucję Państwa

Członkowskiego, na którego terytorium dany pracownik zamieszkuje, zgodnie ze stosowanym przez tę instytucję ustawodawstwem, tak jakby to ustawodawstwo stosowało się do niego podczas ostatniego zatrudnienia.

Jeżeli ta instytucja stosuje ustawodawstwo przewidujące potrącanie składek należnych od bezrobotnych na pokrycie emerytur i świadczeń z tytułu śmierci, jest uprawniona do potrącania tych składek zgodnie z jej ustawodawstwem.

Jeżeli okres bezrobocia w pełnym wymiarze ukończony w państwie zamieszkania zainteresowanego może być uwzględniony tylko pod warunkiem, że okresy składkowe zostały ukończone w tym samym państwie, warunek ten jest uważany za spełniony, jeżeli okresy składkowe zostały ukończone w innym Państwie Członkowskim.

Artykuł 46 (11)

Przyznawanie świadczeń

1. Jeżeli warunki wymagane przez ustawodawstwo Państwa Członkowskiego do prawa do świadczeń zostały ukończone bez konieczności stosowania przepisów art. 45 lub art. 40 ust. 3, stosuje się następujące zasady:

- a) właściwa instytucja ustala wysokość świadczenia należnego z tytułu:
 - i) z jednej strony, tylko na podstawie stosowanego przez nią ustawodawstwa;
 - ii) z drugiej strony, na mocy ust. 2;
- b) właściwa instytucja może jednakże odstąpić od ustalania wysokości zgodnie z lit. a) ii), jeżeli wynik tego naliczenia jest równy lub niższy od wyniku ustalania wysokości zgodnie z lit. a) i), z pominięciem różnic wynikających z zaokrągleń, o ile ta instytucja nie stosuje ustawodawstwa zawierającego zasady zakazujące kumulacji w przypadkach określonych w art. 46b i 46c, lub jeżeli ta instytucja stosuje ustawodawstwo zawierające zasady zakazujące kumulacji w przypadku określonym w art. 46c, pod warunkiem, że to ustawodawstwo przewiduje uwzględnienie świadczeń różnego rodzaju wyłącznie na podstawie stosunku między okresami ubezpieczenia lub zamieszkania, ukończonymi zgodnie z tym ustawodawstwem, a okresami ubezpieczenia lub zamieszkania wymaganymi na podstawie tego ustawodawstwa w celu uzyskania pełnego prawa do świadczenia.

Załącznik IV część C określa w stosunku do każdego Państwa Członkowskiego przypadki, w których te dwa sposoby ustalania wysokości zakończyłyby się takim wynikiem.

2. Jeżeli warunki wymagane przez ustawodawstwo Państwa Członkowskiego do prawa do świadczeń są spełnione dopiero po

zastosowaniu art. 45 i/lub art. 40 ust. 3, stosuje się następujące zasady:

- a) instytucja właściwa ustala teoretyczną wysokość świadczenia, o które zainteresowany mógłby się ubiegać, gdyby wszystkie okresy ubezpieczenia i/lub zamieszkania ukończone z uwzględnieniem ustawodawstw Państw Członkowskich, którym podlegał pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek, zostały ukończone w danym Państwie Członkowskim z uwzględnieniem ustawodawstwa, które stosuje ona w dniu przyznania świadczenia. Jeżeli zgodnie z tym ustawodawstwem wysokość świadczenia jest niezależna od długości ukończonych okresów, kwota ta zostaje uznana za kwotę teoretyczną, określoną w niniejszej literze;
- b) instytucja właściwa ustala następnie rzeczywistą wysokość świadczenia na podstawie kwoty teoretycznej, określonej w poprzedniej literze, proporcjonalnie do długości okresów ubezpieczenia lub zamieszkania, ukończonych przed wystąpieniem ryzyka zgodnie ze stosowanym przez tę instytucję ustawodawstwem, w stosunku do całkowitej długości okresów ubezpieczenia i zamieszkania, ukończonych przed wystąpieniem ryzyka z uwzględnieniem ustawodawstwa wszystkich zainteresowanych Państw Członkowskich.

3. Zainteresowany ma prawo otrzymać od właściwej instytucji każdego Państwa Członkowskiego najwyższą kwotę obliczoną zgodnie z ust. 1 i 2, bez uszczerbku dla stosowania wszelkich przepisów dotyczących zmniejszenia, zawieszenia lub zniesienia, przewidzianych w ustawodawstwie, zgodnie z którym to świadczenie jest należne.

W takim przypadku dokonywane porównanie odnosi się do kwot określonych po zastosowaniu wyżej wymienionych przepisów.

4. O ile w zakresie rent inwalidzkich, emerytur lub rent rodzinnych kwota świadczeń należna od właściwych instytucji dwóch lub kilku Państw Członkowskich, na podstawie przepisów wielostronnej konwencji o zabezpieczeniu społecznym, określonej w przepisach art. 6 lit. b), nie przewyższa kwoty, która byłaby należna od tych Państw Członkowskich na podstawie ust. 1-3, zainteresowany korzysta z przepisów niniejszego rozdziału.

Artykuł 46a (11)

Przepisy ogólne odnoszące się do zmniejszenia, zawieszenia lub zniesienia stosowane do świadczeń z tytułu inwalidztwa, starości lub dla osób pozostałych przy życiu zgodnie z ustawodawstwami Państw Członkowskich

1. Do celów niniejszego rozdziału kumulacja świadczeń tego samego rodzaju oznacza wszelkie skumulowanie świadczeń z tytułu inwalidztwa, starości i dla osób pozostałych przy życiu, obliczone lub wypłacone na podstawie okresów ubezpieczenia i/lub zamieszkania ukończonych przez tę samą osobę.

2. Do celów niniejszego rozdziału kumulacja świadczeń różnego rodzaju oznacza wszelkie skumulowanie świadczeń, które nie

mogą być uważane za świadczenia tego samego rodzaju w rozumieniu ust. 1.

3. W celu zastosowania przepisów dotyczących zmniejszenia, zawieszenia lub zniesienia przewidzianych przez ustawodawstwo Państwa Członkowskiego w przypadku kumulacji świadczeń z tytułu inwalidztwa, starości lub dla osób pozostałych przy życiu ze świadczeniami tego samego rodzaju lub ze świadczeniem różnego rodzaju bądź z innymi dochodami stosuje się następujące zasady:

- a) uwzględnia się świadczenia uzyskane zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego lub inne dochody osiągnięte w innym Państwie Członkowskim, o ile ustawodawstwo pierwszego Państwa Członkowskiego przewiduje uwzględnianie świadczeń lub dochodów osiągniętych za granicą;
- b) uwzględnia się wysokość świadczeń do wypłaty przez inne Państwo Członkowskie przed potrąceniem podatków, składek na ubezpieczenie społeczne oraz innych indywidualnych opłat lub potrąceń;
- c) nie uwzględnia się kwoty świadczeń uzyskanych zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego wypłacanych na podstawie ubezpieczenia dobrowolnego lub fakultatywnego kontynuowanego;
- d) jeżeli przepisy dotyczące zmniejszenia, zawieszenia lub zniesienia stosuje się zgodnie z ustawodawstwem jednego Państwa Członkowskiego z powodu korzystania przez zainteresowanego ze świadczeń podobnego lub innego rodzaju, należnych zgodnie z ustawodawstwem innych Państw Członkowskich, lub z innych dochodów osiągniętych na terytorium innych Państw Członkowskich, świadczenie należne zgodnie z ustawodawstwem pierwszego Państwa Członkowskiego może być zmniejszone wyłącznie w granicach kwoty świadczeń należnych zgodnie z ustawodawstwem lub dochodów osiągniętych na terytorium innych Państw Członkowskich.

Artykuł 46b (11)

Przepisy szczególne stosowane w przypadku kumulacji świadczeń tego samego rodzaju zgodnie z ustawodawstwem dwóch lub kilku Państw Członkowskich

1. Przepisów dotyczących zmniejszenia, zawieszenia lub zniesienia przewidzianych w ustawodawstwie Państwa Członkowskiego nie stosuje się do świadczeń obliczonych zgodnie z art. 46 ust. 2.
2. Przepisy dotyczące zmniejszenia, zawieszenia lub zniesienia przewidziane w ustawodawstwie Państwa Członkowskiego stosuje się do świadczeń obliczonych zgodnie z art. 46 ust. 1 lit. a) i) wyłącznie w przypadku, gdy dotyczy to:
 - a) świadczenia, którego wysokość nie jest uzależniona od długości ukończonych okresów ubezpieczenia lub zamieszkania, określonych w załączniku IV część D;

lub

- b) świadczenia, którego wysokość jest ustalona na podstawie okresu hipotetycznego uznanego za ukończony między datą realizacji ryzyka a datą późniejszą. W tym ostatnim przypadku wyżej wymienione przepisy stosuje się w przypadku kumulacji takiego świadczenia:

- i) ze świadczeniem tego samego rodzaju, z wyjątkiem przypadku, gdy zostało zawarte porozumienie między dwoma lub więcej Państwami Członkowskimi w celu unikania uwzględniania dwu lub wielokrotnie tego samego okresu hipotetycznego;
- ii) bądź ze świadczeniem rodzaju, określonego w lit. a).

Świadczenia określone w lit. a) i b) oraz porozumienia wymienione są w załączniku IV część D.

Artykuł 46c (11)

Przepisy szczególne stosowane w przypadku kumulacji jednego lub kilku świadczeń określonych w art. 46a ust. 1 z jednym lub wieloma świadczeniami różnego rodzaju lub z innymi przychodami w przypadku dwóch lub więcej Państw Członkowskich

1. Jeżeli korzystanie ze świadczeń różnego rodzaju lub z innych dochodów pociąga za sobą zmniejszenie, zawieszenie lub zniesienie dwóch lub więcej świadczeń, określonych w art. 46 ust. 1 lit. a) i), kwoty, które nie będą wypłacane w przypadku ścisłego zastosowania przepisów dotyczących zmniejszenia, zawieszenia lub zniesienia przewidzianych w ustawodawstwie danych Państw Członkowskich, dzieli się przez liczbę świadczeń podlegających zmniejszeniu, zawieszeniu lub zniesieniu.

2. Jeżeli świadczenia obliczone zgodnie z art. 46 ust. 2, świadczenie lub świadczenia różnego rodzaju należne od innych Państw Członkowskich lub inne dochody i inne składniki przewidziane w ustawodawstwie Państwa Członkowskiego w celu stosowania przepisów dotyczących zmniejszenia, zawieszenia lub zniesienia uwzględniane są proporcjonalnie do okresów ubezpieczenia i/lub zamieszkania, określonych w art. 46 ust. 2 lit. b), i przyjęte do ustalania wysokości wyżej wymienionego świadczenia.

3. Jeżeli otrzymanie świadczeń różnego rodzaju lub z innych dochodów pociąga za sobą zmniejszenie, zawieszenie lub zniesienie jednego lub kilku świadczeń, określonych w art. 46 ust. 1 lit. a) i), i jednego lub kilku świadczeń, określonych w art. 46 ust. 2, stosuje się następujące zasady:

- a) w odniesieniu do świadczenia lub świadczeń, określonych w art. 46 ust. 1 lit. a) i), kwoty, które nie zostałyby wypłacone w przypadku ścisłego stosowania przepisów dotyczących zmniejszenia, zawieszenia lub zniesienia przewidzianych

w ustawodawstwie danych Państw Członkowskich, dzielone są przez liczbę świadczeń podlegających zmniejszeniu, zawieszeniu lub zniesieniu;

- b) w odniesieniu do świadczenia lub świadczeń obliczonych zgodnie z art. 46 ust. 2, zmniejszenia, zawieszenia lub zniesienia dokonuje się zgodnie z ust. 2.

4. Jeżeli w przypadkach określonych w ust. 1 i w ust. 3 lit. a) ustawodawstwo Państwa Członkowskiego przewiduje w celu stosowania przepisów dotyczących zmniejszenia, zawieszenia lub zniesienia uwzględnienie świadczeń różnego rodzaju i/lub innych dochodów jak również innych składników proporcjonalnie do okresów ubezpieczenia określonych w art. 46 ust. 2 lit. b), nie stosuje się w tym Państwie Członkowskim dzielenia, określonego w poprzednich ustępach.

5. Wszystkie wyżej wymienione przepisy stosuje się *mutatis mutandis*, jeżeli ustawodawstwo jednego lub kilku Państw Członkowskich stanowi, że nie można uzyskać prawa do świadczenia w przypadku korzystania ze świadczenia różnego rodzaju wypłacanego zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego lub z innych dochodów.

Artykuł 47 (11)

Przepisy dodatkowe dotyczące ustalania wysokości świadczeń

1. W celu obliczenia kwoty teoretycznej i procentowej, określonej w art. 46 ust. 2, stosuje się następujące zasady:

- a) jeżeli całkowita długość okresów ubezpieczenia i zamieszkania, ukończonych zgodnie z ustawodawstwem wszystkich zainteresowanych Państw Członkowskich, przed realizacją ryzyka jest dłuższa niż maksymalny okres wymagany przez ustawodawstwo jednego z tych Państw Członkowskich w celu otrzymania świadczenia w całości, instytucja właściwa tego państwa uwzględnia ten maksymalny okres zamiast długości całkowitej ukończonych okresów. Ta metoda ustalania wysokości nie może obciążyć wyżej wymienionej instytucji kosztem świadczenia, którego kwota przewyższa kwotę pełnego świadczenia przewidzianego w stosowanym przez nią ustawodawstwie. Niniejsze przepisy nie dotyczą świadczeń, których wysokość nie zależy od długości ubezpieczenia;
- b) procedura uwzględniania sumujących się okresów określona jest w rozporządzeniu wykonawczym, określonym w art. 98;
- c) instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo przewiduje, że ustalanie wysokości świadczeń przeprowadzane jest na podstawie przeciętnego wynagrodzenia, przeciętnej składki lub przeciętnej podwyżki lub na podstawie stosunku istniejącego w okresach ubezpieczenia między wynagrodzeniem brutto zainteresowanego a średnią wynagrodzeń brutto wszystkich ubezpieczonych, z wyjątkiem

praktykantów, ustala te średnie lub proporcjonalne wysokości jedynie na podstawie okresów ubezpieczenia ukończonych z uwzględnieniem ustawodawstwa wymienionego państwa lub wynagrodzenia brutto, uzyskanego przez zainteresowanego jedynie w tych okresach;

- d) instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo przewiduje, że ustalanie wysokości świadczeń przeprowadzane jest na podstawie wysokości wynagrodzenia, składek lub podwyżek, ustala wynagrodzenia, składki lub podwyżki, które należy uwzględnić z tytułu okresów ubezpieczenia lub zamieszkania ukończonych z uwzględnieniem ustawodawstwa innych Państw Członkowskich, na podstawie średniej wynagrodzeń, składek lub podwyżek, stwierdzonej w okresach ubezpieczenia ukończonych z uwzględnieniem ustawodawstwa stosowanego przez tę instytucję;
- e) instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo przewiduje, że ustalanie wysokości świadczeń przeprowadzane jest na podstawie wynagrodzenia lub kwoty zryczałtowanej, przyjmuje, że wynagrodzenie lub kwota, jakie należy uwzględnić z tytułu okresów ubezpieczenia lub zamieszkania, ukończonych z uwzględnieniem ustawodawstwa innych Państw Członkowskich, równe są wynagrodzeniom lub kwocie zryczałtowanej, w odpowiednim przypadku, równe są średniej wynagrodzeń lub kwot zryczałtowanych, odpowiadających okresom ubezpieczenia, ukończonym z uwzględnieniem ustawodawstwa stosowanego przez tę instytucję;
- f) instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo przewiduje, że ustalanie wysokości świadczeń przeprowadzane jest, w odniesieniu do pewnych okresów, na podstawie wysokości wynagrodzeń, a w odniesieniu do innych okresów na podstawie wynagrodzeń lub kwoty zryczałtowanej, uwzględnia z tytułu okresów ubezpieczenia lub zamieszkania, ukończonych z uwzględnieniem ustawodawstw innych Państw Członkowskich, wynagrodzenia lub kwoty określone zgodnie z przepisami w lit. d) lub e), lub średnią tych wynagrodzeń i kwot, zależnie od przypadku; jeżeli w odniesieniu do wszystkich okresów ukończonych z uwzględnieniem ustawodawstwa stosowanego przez tę instytucję ustalenie wysokości świadczeń opiera się na wynagrodzeniu lub kwocie zryczałtowanej, instytucja ta przyjmuje, że zarobek, jaki należy uwzględnić z tytułu okresów ubezpieczenia lub zamieszkania, ukończonych z uwzględnieniem ustawodawstw innych Państw Członkowskich, jest równy wynagrodzeniom krajowym, odpowiadającym tym wynagrodzeniom, lub kwocie zryczałtowanej;
- g) instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo przewiduje obliczenie świadczeń na podstawie średniej składki, określa tę średnią podstawę w odniesieniu tylko do okresów ubezpieczenia ukończonych z uwzględnieniem ustawodawstwa tego Państwa Członkowskiego.

2. Ustawodawstwo danego Państwa Członkowskiego, dotyczące rewaloryzacji składników uwzględnianych w celu obliczenia świadczeń, stosuje się do składników, w danym przypadku, jakie uwzględnia instytucja właściwa tego państwa, zgodnie z przepisami ust. 1, z tytułu okresów ubezpieczenia lub zamieszkania ukończonych z uwzględnieniem ustawodawstwa innych Państw Członkowskich.

3. Jeżeli na podstawie ustawodawstwa danego Państwa Członkowskiego kwotę świadczeń ustala się, uwzględniając istnienie członków rodziny innych niż dzieci, instytucja właściwa tego państwa uwzględnia również tych członków rodziny zainteresowanego, którzy zamieszkują na terytorium innego Państwa Członkowskiego, tak jak gdyby mieszkali na terytorium państwa właściwego.

4. Jeżeli ustawodawstwo stosowane przez instytucję właściwą Państwa Członkowskiego wymaga w celu obliczenia świadczenia uwzględnienia wynagrodzenia w przypadku stosowania art. 45 ust. 6 akapit pierwszy i drugi i jeżeli w tym Państwie Członkowskim w celu przyznania świadczenia uwzględnia się tylko okresy bezrobocia w pełnym wymiarze, za które wypłacane jest świadczenie zgodnie z art. 71 ust. 1 lit. a) ii) lub art. 71 ust. 1 lit. b) ii) zdanie pierwsze, właściwa instytucja tego Państwa Członkowskiego wypłaca świadczenie na podstawie wynagrodzenia służącego za odniesienie dla wypłaty wyżej wymienionego zasiłku dla bezrobotnych zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem.

Artykuł 48 (11)

Okresy ubezpieczenia lub zamieszkania krótsze niż jeden rok

1. Nie naruszając art. 46 ust. 2, instytucja Państwa Członkowskiego nie jest zobowiązana do przyznawania świadczeń z tytułu okresów ukończonych z uwzględnieniem stosowanego przez nią ustawodawstwa, które podlegają uwzględnieniu w momencie realizacji ryzyka, jeżeli:

- długość tych okresów jest krótsza niż jeden rok,
- przy uwzględnieniu jedynie tych okresów nie zostało nabyte prawo do świadczeń na podstawie tego ustawodawstwa.

2. Instytucja właściwa każdego z zainteresowanych Państw Członkowskich uwzględnia okresy określone w ust. 1, do celów stosowania przepisów art. 46 ust. 2 z wyjątkiem lit. b).

3. W przypadku gdy stosowanie ust. 1 spowodowałoby zwolnienie z zobowiązań wszystkich instytucji zainteresowanych Państw Członkowskich, świadczenia są przyznawane wyłącznie na podstawie ustawodawstwa ostatniego z tych państw, którego warunki są spełnione, tak jak gdyby wszystkie okresy ubezpieczenia lub

zamieszkania, ukończone i uwzględnione zgodnie z art. 45 ust. 1-4, zostały ukończone z uwzględnieniem ustawodawstwa tego państwa.

Artykuł 49 (11) (15)

Ustalanie wysokości świadczeń w przypadku, gdy zainteresowany nie spełnia równocześnie warunków przewidzianych przez ustawodawstwo, z uwzględnieniem którego zostały ukończone okresy ubezpieczenia lub zamieszkania, lub gdy wyraźnie wystąpił o odroczenie wypłaty świadczeń z tytułu starości

1. Jeżeli zainteresowany nie spełnia, w danej chwili, warunków wymaganych w celu udzielenia świadczeń przewidzianych przez wszystkie ustawodawstwa Państw Członkowskich, którym podlegał, z uwzględnieniem, w odpowiednim przypadku, przepisów art. 45 i/lub art. 40 ust. 3, natomiast spełnia jedynie warunki jednego lub kilku spośród tych ustawodawstw, stosuje się następujące przepisy:

a) każda z instytucji właściwych, stosująca ustawodawstwo, którego warunki są spełnione, ustala wysokość należnego świadczenia, zgodnie z art. 46;

b) jednakże:

i) jeżeli zainteresowany spełnia warunki wymagane przez ustawodawstwo co najmniej dwóch państw i nie zachodzi potrzeba sumowania okresów ubezpieczenia lub zamieszkania, ukończonych z uwzględnieniem ustawodawstwa, którego warunki nie są spełnione, okresy te nie są uwzględniane do celów stosowania przepisów art. 46 ust. 2, chyba że uwzględnienie tych okresów umożliwia ustalenie wyższej kwoty świadczenia;

ii) jeżeli zainteresowany spełnia warunki wymagane przez ustawodawstwo tylko jednego z państw i nie zachodzi potrzeba sumowania okresów ubezpieczenia lub zamieszkania, ukończonych z uwzględnieniem ustawodawstwa, którego warunki nie są spełnione, wysokość należnego świadczenia jest ustalana, zgodnie z art. 46 ust. 1 lit. a) i) z uwzględnieniem tylko tych przepisów ustawodawstwa, których warunki są spełnione, i z uwzględnieniem tylko okresów ukończonych z uwzględnieniem tego ustawodawstwa, chyba że uwzględnienie okresów ukończonych z uwzględnieniem ustawodawstwa, którego warunki nie zostały spełnione, pozwala na ustalenie, zgodnie z art. 46 ust. 1 lit. a) ii), wyższej kwoty świadczenia.

Przepisy niniejszego ustępu stosuje się odpowiednio w przypadku, gdy zainteresowany wyraźnie wystąpi o odroczenie przyznania z tytułu starości, zgodnie z art. 44 ust. 2 zdanie drugie.

2. W przypadku określonym w ust. 1 świadczenie lub świadczenia przyznane z tytułu ustawodawstwa tylko jednego lub kilku państw są automatycznie przeliczane ponownie zgodnie z przepisami art. 46, w miarę jak zostają spełnione warunki wymagane przez ustawodawstwo jednego lub kilku państw, którym

podlegał zainteresowany, z uwzględnieniem, w odpowiednim przypadku art. 45 i z uwzględnieniem, w odpowiednim przypadku, ust. 1. Przepisy niniejszego ustępu stosuje się *mutatis mutandis* w przypadku, gdy zainteresowany wystąpi o przyznanie świadczeń z tytułu starości, nabytych z uwzględnieniem ustawodawstwa jednego lub kilku Państw Członkowskich, a które dotychczas były odroczone zgodnie z art. 44 ust. 2 zdanie drugie.

3. Ponownego ustalenia wysokości świadczeń dokonuje się z urzędu, zgodnie z przepisami ust. 1 i bez uszczerbku dla art. 40 ust. 2, gdy warunki wymagane przez ustawodawstwo jednego lub kilku państw przestają być spełniane.

Artykuł 50 (11)

Przyznanie dodatku, jeżeli kwota świadczeń należnych na podstawie ustawodawstw różnych Państw Członkowskich nie osiąga minimum przewidzianego przez ustawodawstwo Państwa Członkowskiego, na którego terytorium zamieszkuje uprawniony

Uprawniony do świadczeń, wobec którego stosuje się przepisy niniejszego rozdziału, nie może w państwie, na którego terytorium zamieszkuje, i na podstawie ustawodawstwa, zgodnie z którym należne jest mu świadczenie, otrzymać kwoty świadczenia niższej od kwoty minimalnego świadczenia, ustalonej przez to ustawodawstwo za okres ubezpieczenia lub zamieszkania, równe wszystkim okresom ubezpieczenia uwzględnianym w celu przyznawania świadczenia, zgodnie z przepisami art.ów poprzedzających. Instytucja właściwa tego Państwa wypłaca mu ewentualnie przez cały okres pobytu na terytorium tego Państwa dodatek równy różnicy między kwotą świadczeń należnych na podstawie przepisów niniejszego rozdziału a wysokością świadczenia minimalnego.

Artykuł 51 (11)

Rewaloryzacja i ponowne przeliczenie wysokości świadczeń

1. Jeżeli z powodu wzrostu kosztów utrzymania, wahań poziomu wynagrodzeń lub czynników stanowiących przyczynę dostosowań świadczenia należne od zainteresowanych państw ulegają określonej zmianie procentowej lub kwotowej, to procent ten lub kwota ta musi być stosowana bezpośrednio do świadczeń ustalonych, zgodnie z przepisami art. 46, bez dokonywania ponownego przeliczenia wysokości zgodnie z tym art. em.

2. Natomiast w przypadku zmiany sposobu ustalania lub zasad ustalania wysokości świadczeń dokonuje się ponownego przeliczenia zgodnie z przepisami art. 46.

ROZDZIAŁ 4

WYPADKI PRZY PRACY I CHOROBY ZAWODOWE

Sekcja 1

Prawo do świadczeń

Artykuł 52

Zamieszkanie w Państwie Członkowskim innym niż państwo właściwe – Zasady ogólne

Pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek, zamieszkujący na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż państwo właściwe, którzy ulegli wypadkowi przy pracy lub zapadli na chorobę zawodową, korzystają w państwie swojego miejsca zamieszkania:

- a) ze świadczeń rzeczowych, udzielanych na rachunek instytucji właściwej przez instytucję miejsca zamieszkania, zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem, tak jak gdyby był w niej ubezpieczony;
- b) ze świadczeń pieniężnych, udzielanych przez instytucję właściwą, zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem. Jednakże, na podstawie porozumienia między instytucją właściwą a instytucją miejsca zamieszkania, świadczenia te mogą być udzielane przez tę ostatnią instytucję na rachunek instytucji pierwszej, zgodnie z ustawodawstwem państwa właściwego.

Artykuł 53

Pracownicy przygraniczni – zasada szczególna

Pracownik przygraniczny może uzyskać świadczenia również na terytorium państwa właściwego. Świadczenia te udzielane są przez instytucję właściwą, zgodnie z ustawodawstwem tego państwa, tak jak gdyby zainteresowany w nim zamieszkiwał.

Artykuł 54

Pobyt lub przeniesienie miejsca zamieszkania do Państwa właściwego

1. Pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek, określani w art. 52, którzy przebywają na terytorium państwa właściwego, korzystają ze świadczeń, zgodnie z ustawodawstwem tego państwa, nawet jeżeli już z nich korzystali przed swoim pobylem. Niniejszego przepisu nie stosuje się jednakże do pracownika przygranicznego.

2. Pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek, określani w art. 52, którzy przenoszą miejsce swojego zamieszkania na terytorium państwa właściwego, korzystają ze świadczeń zgodnie z ustawodawstwem tego państwa, nawet jeżeli już z nich korzystali przed przeniesieniem swojego miejsca zamieszkania.

Artykuł 55

Pobyt poza państwem właściwym – Powrót lub przeniesienie miejsca zamieszkania do innego Państwa Członkowskiego po wypadku lub chorobie zawodowej – Konieczność udania się do innego Państwa Członkowskiego w celu uzyskania właściwej opieki

1. Pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek, która ulega wypadkowi przy pracy lub zapada na chorobę zawodową i:

- a) która przebywa na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż państwo właściwe;

lub

- b) która po uzyskaniu prawa do świadczeń udzielanych na rachunek instytucji właściwej uzyska zgodę tej instytucji na powrót na terytorium Państwa Członkowskiego, w którym zamieszkuje, lub na przeniesienie swojego miejsca zamieszkania do innego Państwa Członkowskiego;

lub

- c) której instytucja właściwa udzieliła zgody na udanie się na terytorium innego Państwa Członkowskiego w celu uzyskania zabiegów leczniczych, właściwych w jego stanie zdrowia;

ma prawo:

- i) do świadczeń rzeczowych, udzielanych na rachunek instytucji właściwej przez instytucję miejsca pobytu lub zamieszkania zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem, tak jak gdyby był w niej ubezpieczony; jednakże okres udzielania świadczeń jest określony przez ustawodawstwo państwa właściwego;
- ii) do świadczeń pieniężnych udzielanych przez instytucję właściwą, zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem. Jednakże na podstawie porozumienia między instytucją właściwą a instytucją miejsca pobytu lub miejsca zamieszkania świadczenia te mogą być udzielane przez tę ostatnią instytucję na rachunek pierwszej instytucji, zgodnie z ustawodawstwem państwa właściwego.

2. Zgody wymaganej na podstawie ust. 1 lit. b) można odmówić jedynie w przypadku, gdy zostanie ustalone, że przeniesienie się zainteresowanego może pogorszyć stan jego zdrowia lub stosowane leczenie.

Zgody wymaganej na podstawie ust. 1 lit. c) nie można odmówić, jeżeli udzielenie zabiegów leczniczych, o które chodzi, nie jest możliwe na terytorium Państwa Członkowskiego, które zamieszkuje zainteresowany.

Artykuł 56

Wypadek w drodze do lub z pracy

Wypadek zaistniały w drodze do lub z pracy, który nastąpił na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż państwo właściwe, uważa się za wypadek, który nastąpił na terytorium państwa właściwego.

Artykuł 57 (7)

Świadczenia w razie choroby zawodowej, jeżeli zainteresowany narażony był na takie samo ryzyko w kilku Państwach Członkowskich

1. Jeżeli osoba, u której rozpoznano chorobę zawodową, wykonywała z uwzględnieniem ustawodawstwa dwóch lub kilku Państw Członkowskich pracę, która poprzez swój charakter mogła spowodować tę chorobę, świadczenia, o które ta osoba lub osoby pozostałe po niej mogą się ubiegać, przyznawane są wyłącznie na podstawie ustawodawstwa ostatniego z tych państw, którego warunki są spełnione, z uwzględnieniem, w odpowiednim przypadku, ust. 2-5.

2. Jeżeli przyznanie świadczeń z tytułu choroby zawodowej na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego zależy od spełnienia warunku, by dana choroba została po raz pierwszy stwierdzona na terytorium tego państwa, warunek ten uważa się za spełniony, o ile wymieniona choroba została stwierdzona po raz pierwszy na terytorium innego Państwa Członkowskiego.

3. Jeżeli przyznanie świadczeń z tytułu choroby zawodowej na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego zależy od spełnienia warunku, by dana choroba została stwierdzona w określonym terminie po zaprzestaniu wykonywania ostatniej pracy, mogącej spowodować tę chorobę, instytucja właściwa tego państwa, ustalając, kiedy była wykonywana ta ostatnia praca, uwzględnia, w niezbędnym zakresie, prace o podobnym charakterze wykonywane z uwzględnieniem ustawodawstwa każdego innego Państwa Członkowskiego, tak jak gdyby były one wykonywane z uwzględnieniem ustawodawstwa pierwszego państwa.

4. Jeżeli przyznanie świadczeń z tytułu choroby zawodowej na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego zależy od tego, czy praca mogąca spowodować tę chorobę była wykonywana przez pewien określony okres, instytucja właściwa tego państwa uwzględnia, w niezbędnym zakresie, okresy, w trakcie których praca taka była wykonywana z uwzględnieniem ustawodawstwa każdego innego Państwa Członkowskiego, tak jak gdyby była ona wykonywana z uwzględnieniem ustawodawstwa pierwszego państwa.

5. W przypadku sklerogennej pylicy płuc koszt świadczeń pieniężnych, w tym rent, dzielony jest między instytucje właściwe Państw Członkowskich, na terytoriach których chory wykonywał pracę mogącą spowodować tę chorobę. Podział ten dokonywany jest proporcjonalnie do długości okresów ubezpieczenia na wypadek starości lub zamieszkania, określonych w art. 45 ust. 1, ukończonych z uwzględnieniem ustawodawstwa każdego z tych państw, w stosunku do łącznej długości okresów ubezpieczenia na

wypadek starości lub zamieszkania, ukończonych z uwzględnieniem ustawodawstwa każdego z tych państw, w chwili, gdy podjęto wypłatę świadczeń.

6. Na wniosek Komisji Rada, stanowiąc jednomyślnie, określa choroby zawodowe, w odniesieniu do których zostaje rozszerzone stosowanie ust. 5.

Artykuł 58

Ustalanie wysokości świadczeń pieniężnych

1. Instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo przewiduje ustalanie wysokości świadczeń pieniężnych na podstawie przeciętnego wynagrodzenia, ustala ich wysokość wyłącznie na podstawie wynagrodzenia, którego uzyskanie zostało potwierdzone, w trakcie okresów ukończonych z uwzględnieniem tego ustawodawstwa.

2. Instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo przewiduje, że ustalanie wysokości świadczeń pieniężnych opiera się na wynagrodzeniu zryczałtowanym, uwzględnia wyłącznie to wynagrodzenie zryczałtowane lub, w odpowiednim przypadku, średnią zryczałtowanych wynagrodzeń, za okresy ukończone z uwzględnieniem tego ustawodawstwa.

3. Instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo przewiduje, że wysokość świadczeń pieniężnych zmienia się w zależności od liczby członków rodziny, uwzględnia również tych członków rodziny zainteresowanego, którzy zamieszkują na terytorium innego Państwa Członkowskiego, tak jak gdyby zamieszkiwali na terytorium państwa właściwego.

Artykuł 59

Koszt przewozu osoby, która uległa wypadkowi przy pracy lub cierpi na chorobę zawodową

1. Instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo przewiduje ponoszenie kosztów przewozu osoby, która uległa wypadkowi w pracy lub która cierpi na chorobę zawodową bądź do miejsca zamieszkania, bądź do szpitala, ponosi koszty przewozu do odpowiedniego miejsca na terytorium innego Państwa Członkowskiego, które zamieszkuje poszkodowany, pod warunkiem że instytucja ta wyraziła wstępną zgodę na ten przewóz, uwzględniając uzasadniające go powody. Zgoda ta nie jest wymagana w przypadku pracownika przygranicznego.

2. Instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo przewiduje ponoszenie kosztów przewozu zwłok osoby, która zginęła w pracy, do miejsca pochówku, ponosi koszty przewozu do odpowiedniego miejsca na terytorium innego Państwa Członkowskiego, w którym ofiara mieszkała w chwili wypadku, zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem.

Sekcja 2

Pogłębienie się choroby zawodowej, z tytułu której przyznano świadczenie

Artykuł 60 (7) (11)

1. W przypadku pogłębienia się choroby zawodowej, z tytułu której pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek otrzymują lub otrzymali świadczenie na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego, stosuje się następujące zasady:

a) jeżeli zainteresowany od czasu, kiedy korzysta ze świadczeń, nie wykonywał z uwzględnieniem ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego pracy zawodowej, mogącej spowodować lub pogłębić daną chorobę, instytucja właściwa pierwszego Państwa Członkowskiego obowiązana jest ponosić koszty świadczeń, z uwzględnieniem pogłębienia się choroby zawodowej, zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem;

b) jeżeli zainteresowany, od czasu kiedy korzysta ze świadczeń, wykonywał taką pracę z uwzględnieniem ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego, instytucja właściwa pierwszego Państwa Członkowskiego zobowiązana jest ponosić koszty świadczeń, nie uwzględniając pogłębienia się choroby zawodowej, zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem. Instytucja właściwa drugiego Państwa Członkowskiego przyznaje zainteresowanemu dodatek, którego wysokość jest równa różnicy między wysokością świadczeń należnych po pogłębieniu się choroby zawodowej a wysokością tych świadczeń, które należałyby się przed pogłębieniem się choroby zawodowej, zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem, jeżeli dana choroba wystąpiła na terenie tego Państwa Członkowskiego, zgodnie z obowiązującym tam ustawodawstwem;

c) jeżeli, w przypadku określonym w lit. b), pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek cierpiąca na sklerogenną pylicę płuc lub na inną chorobę, określoną, zgodnie z przepisami art. 57 ust. 6, nie mają prawa do świadczeń na podstawie ustawodawstwa drugiego Państwa Członkowskiego, instytucja właściwa pierwszego Państwa Członkowskiego jest zobowiązana do udzielania świadczeń, z uwzględnieniem pogłębienia się choroby zawodowej, zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem. Jednakże instytucja właściwa drugiego Państwa Członkowskiego ponosi ciężar różnicy między wysokością świadczeń pieniężnych, w tym również rent, należnych od instytucji właściwej pierwszego Państwa Członkowskiego, z uwzględnieniem pogłębienia się choroby zawodowej, a wysokością świadczeń, które były należne przed pogłębieniem się choroby zawodowej;

d) ustanowionych w ustawodawstwie Państwa Członkowskiego przepisów dotyczących zmniejszenia, zawieszenia lub zniesienia nie stosuje się do osób otrzymujących świadczenia, przyznane przez instytucje dwóch Państw Członkowskich zgodnie z lit. b).

2. W przypadku pogłębienia się choroby zawodowej, które dało podstawę do stosowania przepisów art. 57 ust. 5, stosuje się następujące przepisy:

- a) instytucja właściwa, która przyznała świadczenia na podstawie przepisów art. 57 ust. 1, zobowiązana jest udzielać świadczenia, z uwzględnieniem tego pogłębienia się choroby zawodowej, zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem;
- b) koszt świadczeń pieniężnych, w tym rent, podzielony jest między instytucjami, które uczestniczyły w kosztach świadczeń udzielanych poprzednio, zgodnie z przepisami art. 57 ust. 5. Jednakże jeżeli poszkodowany ponownie wykonywał pracę, która mogła spowodować lub pogłębić daną chorobę zawodową, z uwzględnieniem ustawodawstwa jednego z Państw Członkowskich, w którym wykonywał już pracę tego samego rodzaju, albo z uwzględnieniem ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego, instytucja właściwa tego państwa ponosi koszt różnicy między wysokością należnych świadczeń, z uwzględnieniem pogłębienia się choroby zawodowej, a wysokością świadczeń, które były należne przed pogłębieniem się choroby zawodowej.

Sekcja 3

Przepisy różne

Artykuł 61

Zasady dotyczące uwzględniania odrębności poszczególnych ustawodawstw

1. Jeżeli w Państwie Członkowskim, na którego terytorium przebywa zainteresowany, nie istnieje ubezpieczenie wypadków przy pracy lub od chorób zawodowych, lub jeżeli takie ubezpieczenie istnieje, ale nie przewiduje instytucji odpowiedzialnej za udzielanie świadczeń rzeczowych, świadczenia te udzielane są przez instytucję miejsca pobytu lub zamieszkania, odpowiedzialną za udzielanie świadczeń rzeczowych w przypadku choroby.

2. Jeżeli ustawodawstwo państwa właściwego uzależnia całkowicie bezpłatność świadczeń rzeczowych od korzystania z opieki lekarskiej, organizowanej przez pracodawcę, świadczenia rzeczowe udzielane w przypadkach określonych w art. 52 i w art. 55 ust. 1 uważa się za udzielone w ramach takiej opieki lekarskiej.

3. Jeżeli ustawodawstwo państwa właściwego przewiduje system dotyczący obowiązków pracodawcy, świadczenia rzeczowe udzielane w przypadkach określonych w art. 52 i w art. 55 ust. 1 uważa się za udzielone na wniosek instytucji właściwej.

4. Jeżeli system państwa właściwego, dotyczący odszkodowania za wypadki przy pracy, nie ma charakteru ubezpieczenia obowiązkowego, świadczenia rzeczowe udzielane są bezpośrednio przez pracodawcę lub przez ubezpieczyciela zastępczego.

5. Jeżeli ustawodawstwo Państwa Członkowskiego przewiduje, wyraźnie lub w sposób domniemany, że wypadki przy pracy lub choroby zawodowe, które zdarzyły się lub które zostały stwierdzone uprzednio, są uwzględniane w celu dokonania oceny stopnia niezdolności, powstania prawa do świadczeń lub ustalenia wysokości tych świadczeń, instytucja właściwa tego Państwa Członkowskiego uwzględnia również wypadki przy pracy lub choroby zawodowe, które zdarzyły się lub które zostały stwierdzone uprzednio, z uwzględnieniem ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego, tak jak gdyby zdarzyły się lub zostały stwierdzone z uwzględnieniem stosowanego przez nią ustawodawstwa.

6. Jeżeli ustawodawstwo Państwa Członkowskiego przewiduje, wyraźnie lub w sposób domniemany, że wypadki przy pracy lub choroby zawodowe, które zdarzyły się lub które zostały stwierdzone później, są uwzględniane w celu dokonania oceny stopnia niezdolności, powstania prawa do świadczeń lub ustalenia wysokości tych świadczeń, instytucja właściwa tego Państwa Członkowskiego uwzględnia również wypadki przy pracy lub choroby zawodowe, które zdarzyły się lub które zostały stwierdzone później, z uwzględnieniem ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego, tak jak gdyby zdarzyły się lub zostały stwierdzone z uwzględnieniem stosowanego przez nią ustawodawstwa, w przypadku gdy:

- 1) wypadek przy pracy lub choroba zawodowa, które zdarzyły się lub zostały stwierdzone uprzednio z uwzględnieniem stosowanego przez nią ustawodawstwa, nie stanowią podstawy do odszkodowania;

oraz

- 2) wypadek przy pracy lub choroba zawodowa, które zdarzyły się lub zostały stwierdzone później, nie stanowią podstawy, z uwzględnieniem przepisów zawartych w ust. 5, w odniesieniu do tego wypadku przy pracy lub tej choroby zawodowej, do odszkodowania zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego.

Artykuł 62

System stosowany w przypadku istnienia wielu systemów w państwie zamieszkania lub pobytu – Maksymalny okres udzielania świadczeń

1. Jeżeli ustawodawstwo państwa pobytu lub zamieszkania przewiduje kilka systemów ubezpieczeniowych, do pracowników najemnych i osób prowadzących działalność na własny rachunek, określonych w art. 52 lub art. 55 ust. 1, stosuje się przepisy systemu, któremu podlegają pracownicy fizyczni przemysłu stalowego. Jeżeli jednak wymienione ustawodawstwo przewiduje system szczególny dla pracowników górnictwa i przedsiębiorstw podobnych, przepisy tego systemu stosuje się do tej grupy pracowników, o ile instytucja miejsca pobytu lub zamieszkania, do której się zwracają, jest właściwa do celów stosowania tego systemu.

2. Jeżeli ustawodawstwo Państwa Członkowskiego określa maksymalny okres, w czasie którego przyznawane są świadczenia, instytucja stosująca to ustawodawstwo może uwzględnić okres, w czasie którego świadczenia były już udzielane przez instytucję innego Państwa Członkowskiego.

Sekcja 4

Zwroty między instytucjami

Artykuł 63

1. Instytucja właściwa zobowiązana jest do zwrotu kosztów świadczeń rzeczowych, udzielonych na jej rachunek na podstawie przepisów art. 52 i art. 55 ust. 1.

2. Zwroty, określone w ust. 1, określane i dokonywane są zgodnie z warunkami przewidzianymi w rozporządzeniu wykonawczym, określonym w art. 98, na podstawie dowodów faktycznie poniesionych wydatków.

3. Dwa lub kilka Państw Członkowskich lub właściwe władze tych państw mogą przewidzieć inne sposoby dokonywania zwrotów lub zaniechać dokonywania wszelkich zwrotów między instytucjami podlegającymi ich właściwości.

ROZDZIAŁ 5

ŚWIADCZENIA Z TYTUŁU ŚMIERCI

Artykuł 64

Sumowanie okresów ubezpieczenia lub zamieszkania

Instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo uzależnia nabycie, zachowanie lub odzyskanie prawa do świadczeń z tytułu śmierci od ukończenia okresów ubezpieczenia lub zamieszkania, uwzględnia, w niezbędnym zakresie, okresy ubezpieczenia lub zamieszkania ukończone z uwzględnieniem ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego, tak jak gdyby chodziło o okresy ukończone z uwzględnieniem ustawodawstwa stosowanego przez tę instytucję.

Artykuł 65

Prawo do świadczeń w przypadku, gdy śmierć nastąpiła lub gdy uprawniony zamieszkuje w Państwie Członkowskim innym niż państwo właściwe

1. Kiedy pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek, emeryt lub rencista, lub ubiegający się o

emeryturę lub o rentę, lub członek jego rodziny umrą na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż państwo właściwe, uważa się, że śmierć nastąpiła na terytorium państwa właściwego.

2. Instytucja właściwa zobowiązana jest do przyznania świadczeń w razie śmierci należnych na podstawie stosowanego przez nią ustawodawstwa, nawet jeżeli odbiorca świadczenia mieszka na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż państwo właściwe.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się również w przypadku, gdy śmierć nastąpiła z powodu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej.

Artykuł 66

Udzielanie świadczeń w przypadku śmierci emeryta lub rencisty, który zamieszkiwał w Państwie Członkowskim innym niż to, w którym znajduje się instytucja, na której ciążył obowiązek udzielania świadczeń rzeczowych

W przypadku śmierci emeryta lub rencisty, któremu świadczenie przysługiwało na podstawie ustawodawstwa jednego lub kilku Państw Członkowskich, jeżeli osoba ta zamieszkiwała na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż to, w którym znajduje się instytucja, na której ciążył obowiązek udzielania temu emerytowi lub renciście świadczeń rzeczowych na podstawie przepisów art. 28, świadczenia z tytułu śmierci, należne na podstawie stosowanego przez nią ustawodawstwa, udzielane są przez tę instytucję i na jej koszt, tak jak gdyby emeryt lub rencista w chwili śmierci zamieszkiwał na terytorium Państwa Członkowskiego, w którym instytucja się znajduje.

Przepisy poprzedniego ustępu stosuje się odpowiednio do członków rodziny emeryta lub rencisty.

ROZDZIAŁ 6

ZASIŁKI DLA BEZROBOTNYCH

Sekcja 1

Przepisy wspólne

Artykuł 67

Sumowanie okresów ubezpieczenia lub zatrudnienia

1. Instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo uzależnia nabycie, zachowanie lub odzyskanie prawa do świadczeń od ukończenia okresów ubezpieczenia, uwzględnia, w niezbędnym zakresie, okresy ubezpieczenia lub zatrudnienia ukończone jako pracownik najemny, z uwzględnieniem ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego, tak jak gdyby chodziło o okresy ubezpieczenia ukończone z uwzględnieniem

stosowanego przez tę instytucję ustawodawstwa, jednakże pod warunkiem, że okresy zatrudnienia byłyby uznane za okresy ubezpieczenia, jakby zostały ukończone z uwzględnieniem tego ustawodawstwa.

2. Instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo uzależnia nabycie, zachowanie lub odzyskanie prawa do świadczeń od ukończenia okresów zatrudnienia, uwzględnia, w niezbędnym zakresie, okresy ubezpieczenia lub zatrudnienia ukończone jako pracownik najemny, z uwzględnieniem ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego, tak jak gdyby chodziło o okresy zatrudnienia ukończone z uwzględnieniem stosowanego przez tę instytucję ustawodawstwa.

3. Z wyjątkiem przypadków, określonych w art. 71 ust. 1 lit. a) ii) oraz lit. b) ii), przepisy ust. 1 i 2 stosuje się pod warunkiem, że zainteresowany ukończył ostatnio:

— w przypadku ust. 1, okresy ubezpieczenia,

— w przypadku ust. 2, okresy zatrudnienia,

zgodnie z ustawodawstwem, na podstawie którego występuje o przyznanie świadczeń.

4. Jeżeli okres, przez który przyznawane są świadczenia, zależy od długości okresów ubezpieczenia lub zatrudnienia, stosuje się odpowiednio przepisy ust. 1 albo 2, w zależności od przypadku.

Artykuł 68

Ustalanie wysokości świadczeń

1. Instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo przewiduje ustalanie wysokości świadczeń na podstawie wysokości poprzedniego wynagrodzenia, uwzględnia wyłącznie wynagrodzenie, które zainteresowany otrzymywał w okresie swojego ostatniego zatrudnienia na terytorium tego państwa. Jednakże jeżeli zainteresowany nie był ostatnio zatrudniony co najmniej przez cztery tygodnie na tym terytorium, świadczenie ustalane jest na podstawie zwyczajowego wynagrodzenia w miejscu zamieszkania lub pobytu bezrobotnego, odpowiadającego zatrudnieniu takiemu samemu lub podobnemu do tego, jakie wykonywał ostatnio na terytorium innego Państwa Członkowskiego.

2. Instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo przewiduje, że wysokość świadczeń zmienia się w zależności od liczby członków rodziny, uwzględnia członków rodziny zainteresowanego, którzy zamieszkują na terytorium innego Państwa Członkowskiego, tak jak gdyby zamieszkiwali na terytorium państwa właściwego. Niniejszego przepisu się nie stosuje, jeżeli w państwie zamieszkania członków rodziny inna osoba ma prawo do zasiłków dla bezrobotnych, o ile członkowie rodziny są uwzględniani przy ustalaniu wysokości świadczeń.

Sekcja 2

Bezrobotni udający się do Państwa Członkowskiego, innego niż państwo właściwe

Artykuł 69

Warunki i zakres zachowania prawa do świadczeń

1. Bezrobotny w pełnym wymiarze pracownik najemny lub bezrobotna w pełnym wymiarze osoba prowadząca działalność na własny rachunek, którzy spełniają warunki wymagane przez ustawodawstwo Państwa Członkowskiego w celu uzyskania prawa do świadczeń i którzy udają się do jednego lub kilku Państw Członkowskich w celu poszukiwania tam zatrudnienia, zachowują prawo do tych świadczeń, na warunkach i w granicach niżej określonych:

a) Przed wyjazdem zainteresowany musi zarejestrować się jako poszukujący pracy i pozostawać do dyspozycji służb zatrudnienia państwa właściwego co najmniej przez cztery tygodnie od początku okresu bezrobocia. Jednakże właściwe służby lub instytucje mogą zezwolić na jego wyjazd przed upływem tego terminu.

b) Musi zarejestrować się jako poszukujący pracy w służbach zatrudnienia każdego z Państw Członkowskich, do których się udaje, i podporządkować się organizowanej przez nie kontroli. Warunek ten uważa się za spełniony w odniesieniu do okresu poprzedzającego rejestrację, jeżeli zainteresowany dokona jej w ciągu siedmiu dni, licząc od dnia, w którym przestał pozostawać w dyspozycji służb zatrudnienia państwa, z którego wyjechał. W wyjątkowych przypadkach termin ten może być przedłużony przez właściwe służby lub instytucje.

c) Prawo do świadczeń zachowywane jest przez okres najwyżej trzech miesięcy, licząc od chwili, gdy zainteresowany przestał pozostawać w dyspozycji służb zatrudnienia państwa, które opuścił, przy czym łączny okres, przez który przyznawane są świadczenia, nie może przekraczać okresu udzielania świadczeń, do których przysługuje mu prawo na podstawie ustawodawstwa tego państwa. W przypadku pracownika sezonowego okres ten ograniczony jest do czasu, jaki pozostaje do końca sezonu, na jaki został zatrudniony.

2. Jeżeli zainteresowany powraca do państwa właściwego przed upływem okresu, przez który ma prawo do świadczeń na podstawie przepisów ust. 1 lit. c), przysługuje mu nadal prawo do świadczeń zgodnie z ustawodawstwem tego państwa; traci natomiast prawo do świadczeń na podstawie ustawodawstwa państwa właściwego, o ile nie powróci tam przed upływem tego okresu. W wyjątkowych przypadkach okres ten może być przedłużony przez właściwe służby lub instytucje.

3. Z przepisów ust. 1 zainteresowany może skorzystać tylko jeden raz między dwoma okresami zatrudnienia.

4. W przypadku gdy państwem właściwym jest Belgia, bezrobotny, który do tego państwa powróci po wygaśnięciu trzymiesięcznego okresu przewidzianego w ust. 1 lit. c), odzyskuje prawo do świadczeń należnych w tym państwie wyłącznie po co najmniej trzymiesięcznym zatrudnieniu w nim.

Artykuł 70

Udzielanie świadczeń i zwroty

1. W przypadkach określonych w przepisach art. 69 ust. 1 świadczenia udzielane są przez instytucję każdego z państw, do którego bezrobotny udaje się w celu poszukiwania pracy.

Instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwu podlegali pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek w okresie ostatniego wykonywania pracy, zobowiązana jest do zwrotu kosztów tych świadczeń.

2. Zwroty określone w ust. 1 są ustalane i dokonywane zgodnie z warunkami przewidzianymi w rozporządzeniu określonym w przepisach art. 98 bądź na podstawie udokumentowanych rzeczywistych wydatków, bądź w kwocie zryczałtowanej.

3. Dwa lub kilka Państw Członkowskich bądź właściwe władze tych państw mogą przewidzieć inne sposoby dokonywania zwrotów lub wypłat lub też mogą zrezygnować z dokonywania jakichkolwiek zwrotów między instytucjami podlegającymi ich kompetencji.

Sekcja 3

Bezrobotni, którzy w trakcie ostatniego zatrudnienia zamieszkiwali w Państwie Członkowskim innym niż państwo właściwe

Artykuł 71

1. Bezrobotny pracownik najemny, który w okresie swojego ostatniego zatrudnienia zamieszkiwał na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż państwo właściwe, korzysta ze świadczeń zgodnie z następującymi przepisami:

a) i) Pracownik przygraniczny bezrobotny w niepełnym wymiarze lub w pewnych odstępach czasu, w zatrudniającym go przedsiębiorstwie, korzysta ze świadczeń zgodnie z ustawodawstwem państwa właściwego, tak jak gdyby zamieszkiwał na terytorium tego państwa; świadczenia udzielane są przez instytucję właściwą.

ii) Pracownik przygraniczny bezrobotny w pełnym wymiarze korzysta ze świadczeń zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego, w którym zamieszkuje, tak jak gdyby podlegał temu ustawodawstwu w okresie swojego ostatniego zatrudnienia; świadczenia te udzielane są przez instytucję miejsca zamieszkania i na jej koszt.

b) i) Pracownik najemny, niebędący pracownikiem przygranicznym, bezrobotny w niepełnym wymiarze lub w pewnych odstępach czasu lub bezrobotny w pełnym wymiarze, który pozostaje w dyspozycji swojego pracodawcy lub służb zatrudnienia na terytorium państwa właściwego, korzysta ze świadczeń zgodnie z ustawodawstwem tego państwa, tak jak gdyby zamieszkiwał na jego terytorium; świadczenia te udzielane są przez instytucję właściwą.

ii) Pracownik najemny, niebędący pracownikiem przygranicznym, bezrobotny w pełnym wymiarze i który oddaje się do dyspozycji służb zatrudnienia na terytorium Państwa Członkowskiego, gdzie zamieszkuje, lub który powraca na to terytorium, korzysta ze świadczeń zgodnie z ustawodawstwem tego państwa, tak jak gdyby był tam ostatnio zatrudniony; świadczenia te udzielane są przez instytucję miejsca zamieszkania i na jej koszt. Jednakże jeżeli taki pracownik najemny uzyskał prawo do korzystania ze świadczeń udzielanych na koszt instytucji właściwej Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwu ostatnio podlegał, korzysta ze świadczeń zgodnie z przepisami art. 69. Korzystanie ze świadczeń na podstawie ustawodawstwa państwa, w którym zamieszkuje, zostaje zawieszone na okres, przez który bezrobotny może ubiegać się, zgodnie z przepisami art. 69, o świadczenia na podstawie ustawodawstwa, któremu ostatnio podlegał.

2. Tak długo, jak bezrobotny ma prawo do świadczeń na podstawie przepisów ust. 1 lit. a) i) lub lit. b) i), nie może ubiegać się o świadczenia na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego, na którego terytorium zamieszkuje.

ROZDZIAŁ 7 (8)

ŚWIADCZENIA RODZINNE

Artykuł 72 (8)

Sumowanie okresów ubezpieczenia, zatrudnienia lub prowadzenia działalności na własny rachunek

Instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo uzależnia nabycie prawa do świadczeń od ukończenia okresów ubezpieczenia, zatrudnienia lub prowadzenia działalności na własny rachunek, uwzględni w tym celu, w niezbędnym zakresie, okresy ubezpieczenia, zatrudnienia lub prowadzenia działalności na własny rachunek ukończone na terytorium innych Państw Członkowskich, tak jak gdyby chodziło

o okresy ukończone z uwzględnieniem stosowanego przez nią ustawodawstwa.

Artykuł 72a (9) (14)

Pracownicy najemni bezrobotni w pełnym wymiarze

Pracownik najemny bezrobotny w pełnym wymiarze, do którego stosuje się art. 71 ust. 1 lit. a) ii) lub lit. b) ii), zdanie pierwsze, otrzymuje, dla członków swojej rodziny, zamieszkujących na terytorium tego samego co on Państwa Członkowskiego, świadczenia rodzinne zgodnie z ustawodawstwem tego państwa, tak jakby podlegał temu ustawodawstwu w czasie swojego ostatniego zatrudnienia, uwzględniając, w odpowiednim przypadku, przepisy art. 72. Świadczenia te są udzielane przez instytucję miejsca zamieszkania i na jej koszt.

W przypadku gdy instytucja ta stosuje ustawodawstwo przewidujące potrącenia składki płaconej przez bezrobotnych na pokrycie świadczeń rodzinnych, zezwala się, aby te potrącenia były dokonywane zgodnie z ustawodawstwem stosowanym przez tę instytucję.

Artykuł 73 (8)

Pracownicy najemni lub osoby prowadzące działalność na własny rachunek, których członkowie rodziny zamieszkują w Państwie Członkowskim innym niż państwo właściwe

Pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek podlegający ustawodawstwu Państwa Członkowskiego są uprawnieni, w odniesieniu do członków swojej rodziny, którzy zamieszkują terytorium innego Państwa Członkowskiego, do świadczeń rodzinnych przewidzianych przez ustawodawstwo pierwszego państwa, tak jakby zamieszkiwali oni terytorium tego państwa, z zastrzeżeniem przepisów załącznika VI.

Artykuł 74 (8)

Bezrobotni, których członkowie rodziny mieszkają w

Państwie Członkowskim innym niż państwo właściwe

Bezrobotny będący uprzednio pracownikiem najemnym lub osobą prowadzącą działalność na własny rachunek, korzystający z zasiłków dla bezrobotnych zgodnie z ustawodawstwem danego Państwa Członkowskiego, są uprawnione, w odniesieniu do członków swojej rodziny, którzy zamieszkują na terytorium innego Państwa Członkowskiego, do świadczeń rodzinnych przewidzianych zgodnie z ustawodawstwem pierwszego państwa, tak jakby zamieszkiwali na terytorium tego państwa, z zastrzeżeniem przepisów załącznika VI.

Artykuł 75 (8)

Udzielanie świadczeń

1. Świadczenia rodzinne udzielane są w przypadkach określonych w art. 73 przez instytucję właściwą państwa, którego ustawodawstwu podlega pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek i, w przypadkach określonych art. 74, przez instytucję właściwą państwa, zgodnie z

ustawodawstwem, na podstawie którego bezrobotny będący uprzednio pracownikiem najemnym lub osobą prowadzącą działalność na własny rachunek otrzymuje zasiłek dla bezrobotnych. Świadczenia udzielane są zgodnie z przepisami stosowanymi przez tę instytucję, niezależnie od tego, czy osoba fizyczna lub prawna, której mają być wypłacane świadczenia, zamieszkuje lub przebywa na terytorium państwa właściwego lub innego Państwa Członkowskiego.

2. Jednakże jeżeli świadczenia rodzinne nie są przeznaczone na utrzymanie członków rodziny przez osobę, której powinny być udzielane, instytucja właściwa zwalnia się ze swoich zobowiązań poprzez udzielenie wspomnianych świadczeń osobie fizycznej lub prawnej, która rzeczywiście utrzymuje członków rodziny, na wniosek i za pośrednictwem instytucji miejsca ich zamieszkania lub instytucji określonej, lub organu wskazanego w tym celu przez właściwą władzę państwa ich zamieszkania.

3. Dwa lub kilka Państw Członkowskich mogą uzgodnić między sobą, zgodnie z przepisami art. 8, że instytucja właściwa udzielać będzie świadczeń rodzinnych należnych na podstawie ustawodawstwa tych państw lub jednego z tych państw osobie fizycznej lub prawnej, która rzeczywiście utrzymuje członków rodziny, bezpośrednio lub za pośrednictwem instytucji miejsca ich zamieszkania.

Artykuł 76 (8)

Zasady pierwszeństwa w przypadku zbiegu praw do świadczeń rodzinnych zgodnie z ustawodawstwem państwa właściwego i zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego miejsca zamieszkania członków rodziny

1. W przypadku gdy w tym samym okresie, dla tego samego członka rodziny i z tytułu wykonywania działalności zawodowej, świadczenia rodzinne są przewidziane w ustawodawstwie Państwa Członkowskiego, na którego terytorium zamieszkują członkowie rodziny, prawo do świadczeń rodzinnych, należnych zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego, w danym wypadku na podstawie art. 73 lub 74, jest zawieszane do wysokości przewidzianej w ustawodawstwie pierwszego Państwa Członkowskiego.

2. Jeżeli wniosek o świadczenia nie jest złożony w Państwie Członkowskim, na którego terytorium zamieszkują członkowie rodziny, instytucja właściwa innego Państwa Członkowskiego może stosować przepisy ust. 1 tak, jakby świadczenia były przyznane w pierwszym Państwie Członkowskim.

ROZDZIAŁ 8

ŚWIADCZENIA DLA DZIECI POZOSTAJĄCYCH NA UTRZYMANIU EMERYTÓW LUB RENCISTÓW ORAZ DLA SIEROT

Artykuł 77

Dzieci pozostające na utrzymaniu emerytów lub rencistów

1. Określenie „świadczenia”, w rozumieniu niniejszego art., oznacza zasiłki rodzinne przewidziane dla osób otrzymujących emerytury, renty inwalidzkie, renty z tytułu wypadku przy pracy lub

z tytułu choroby zawodowej, jak i podwyżki lub dodatki do emerytur lub rent na dzieci emeryta lub rencisty, z wyjątkiem dodatków przyznawanych z tytułu systemów ubezpieczenia w razie wypadków przy pracy lub chorób zawodowych.

2. Świadczenia przyznawane są zgodnie z niżej podanymi zasadami, niezależnie od tego, na terytorium którego Państwa Członkowskiego zamieszkuje emeryt bądź rencista lub zamieszkują jego dzieci:

- a) emerytowi lub renciście, któremu świadczenie przysługuje na podstawie ustawodawstwa tylko jednego Państwa Członkowskiego, zgodnie z ustawodawstwem państwa właściwego do celów przyznania emerytury lub renty;
- b) emerytowi lub renciście, któremu świadczenie przysługuje na podstawie ustawodawstw kilku Państw Członkowskich:
 - i) zgodnie z ustawodawstwem państwa, na którego terytorium zamieszkuje emeryt lub rencista, jeżeli prawo do jednego ze świadczeń określonych w ust. 1 przysługuje na podstawie ustawodawstwa tego państwa, uwzględniając w odpowiednim przypadku, przepisy art. 79 ust. 1 lit. a); lub
 - ii) w innych przypadkach, zgodnie z ustawodawstwem tego z Państw Członkowskich, któremu zainteresowany podlegał najdłużej, jeżeli prawo do jednego ze świadczeń, określonych w ust. 1, przysługuje na podstawie tego ustawodawstwa, uwzględniając, w odpowiednim przypadku, przepisy art. 79 ust. 1 lit. a); jeżeli żadne prawo nie przysługuje na podstawie tego ustawodawstwa, warunki przyznania prawa są rozpatrywane w świetle ustawodawstw innych zainteresowanych Państw Członkowskich, w porządku malejącej długości okresów ubezpieczenia lub zamieszkania ukończonych zgodnie z ustawodawstwem tych Państw Członkowskich.

Artykuł 78

Sieroty

1. Określenie „świadczenia” w rozumieniu niniejszego art. oznacza zasiłki rodzinne i, w odpowiednim przypadku, zasiłki dodatkowe lub specjalne, przewidziane dla sierot, oraz renty sieroce, z wyjątkiem rent sierocych przyznawanych z tytułu ubezpieczenia od wypadków przy pracy lub chorób zawodowych.

2. Świadczenia dla sierot przyznawane są zgodnie z niżej podanymi zasadami, niezależnie od tego, na terytorium którego Państwa Członkowskiego zamieszkuje sierota lub osoba fizyczna bądź prawna, która rzeczywiście ją utrzymuje:

- a) dla sieroty po zmarłym pracowniku najemnym lub osobie prowadzącej działalność na własny rachunek, którzy podlegali ustawodawstwu jednego Państwa Członkowskiego, zgodnie z ustawodawstwem tego Państwa;

- b) dla sieroty po zmarłym pracowniku najemnym lub osobie prowadzącej działalność na własny rachunek, którzy podlegali ustawodawstwu kilku Państw Członkowskich:

- i) zgodnie z ustawodawstwem tego Państwa Członkowskiego, na którego terytorium zamieszkuje sierota, jeżeli prawo do jednego ze świadczeń określonych w ust. 1 przysługuje na podstawie ustawodawstwa tego państwa, z uwzględnieniem, w odpowiednim przypadku, przepisów art. 79 ust. 1 lit. a);
- ii) w innych przypadkach, zgodnie z ustawodawstwem tego Państwa Członkowskiego, któremu zmarły pracownik podlegał najdłużej, jeżeli prawo do jednego ze świadczeń, określonych w ust. 1, przysługuje na podstawie ustawodawstwa, z uwzględnieniem, w odpowiednim przypadku, przepisów art. 79 ust. 1 lit. a), jeżeli żadne prawo nie przysługuje na podstawie tego ustawodawstwa, warunki przyznawania prawa są rozpatrywane w świetle ustawodawstwa innych zainteresowanych Państw Członkowskich, w porządku malejącej długości okresów ubezpieczenia lub zamieszkania ukończonych z uwzględnieniem ustawodawstwa tych Państw Członkowskich.

Jednakże ustawodawstwo Państwa Członkowskiego stosowane w celu udzielania świadczeń określonych w przepisach art. 77, na rzecz dzieci emeryta lub rencisty, stosuje się nadal po śmierci wymienionego emeryta lub rencisty, do celów udzielania świadczeń dla pozostałych po nim sierot.

Artykuł 79 (7)

Przepisy wspólne dotyczące świadczeń na dzieci pozostające na utrzymaniu emeryta lub rencisty oraz świadczeń na rzecz sierot

1. Świadczenia, w rozumieniu art. 77 i 78, udzielane są zgodnie z ustawodawstwem określonym zgodnie z przepisami wyżej wymienionych art.ów, przez instytucję zobowiązaną do jego stosowania i na jej koszt, tak jak gdyby emeryt lub rencista, lub zmarły pracownik podlegali wyłącznie ustawodawstwu państwa właściwego.

Jednakże:

- a) jeżeli ustawodawstwo przewiduje, że nabycie, zachowanie lub przywrócenie prawa do świadczeń zależy od długości okresów ubezpieczenia, zatrudnienia, prowadzenia działalności na własny rachunek lub zamieszkania, okres ten jest określany z uwzględnieniem, w odpowiednim przypadku, przepisów art. 45 lub 72, w zależności od przypadku;
- b) jeżeli ustawodawstwo przewiduje, że kwota świadczeń jest ustalana w zależności od wysokości emerytury lub renty lub zależy od długości okresów ubezpieczenia, wysokość tych

świadczeń jest ustalana w zależności od wysokości teoretycznej, ustalonej zgodnie z przepisami art. 46 ust. 2.

2. W przypadku gdy zastosowanie zasady ustalonej w art. 77 ust. 2 lit. b) ii) i art. 78 ust. 2 lit. b) ii) spowodowałoby, iż kilka Państw Członkowskich okaże się właściwymi, przy jednakowej długości okresów ubezpieczenia, świadczenia w rozumieniu art. 77 lub 78, zależnie od przypadku, przyznawane są zgodnie z ustawodawstwem tych Państw Członkowskich, którym uprawniony lub zmarły podlegał ostatnio.

3. Prawo do świadczeń należnych wyłącznie na podstawie krajowego ustawodawstwa bądź na podstawie przepisów ust. 2 oraz art. 77 i 78 zostaje zawieszone, jeżeli dzieci otrzymują prawo do świadczeń lub zasiłków rodzinnych na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego, z tytułu wykonywania pracy zawodowej. W takim przypadku zainteresowani są uważani za członków rodziny pracownika najemnego lub osoby prowadzącej działalność na własny rachunek.

TYTUŁ IV

KOMISJA ADMINISTRACYJNA DO SPRAW ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO PRACOWNIKÓW MIGRUJĄCYCH

Artykuł 80

Skład i funkcjonowanie

1. W skład Komisji Administracyjnej ds. Zabezpieczenia Społecznego Pracowników Migrujących (zwanej dalej „Komisją Administracyjną”), utworzonej przy Komisji, wchodzi przedstawiciele rządów każdego z Państw Członkowskich, którym towarzyszą, w razie konieczności, doradcy techniczni. W posiedzeniach Komisji Administracyjnej bierze udział w charakterze doradczym przedstawiciel Komisji.

2. Komisja Administracyjna korzysta z pomocy technicznej Międzynarodowego Biura Pracy, w ramach porozumień zawartych w tym celu między Wspólnotą Europejską a Międzynarodową Organizacją Pracy.

3. Statut Komisji Administracyjnej uchwalają za wspólnym porozumieniem jej członkowie.

Decyzje dotyczące spraw wykładni, określonych w art. 81 lit. a), mogą być podejmowane wyłącznie jednomyślnie. Decyzje stanowią przedmiot koniecznego ogłoszenia.

4. Obsługę sekretariatu Komisji Administracyjnej zapewnia Komisja.

Artykuł 81

Zadania Komisji Administracyjnej

Zadania Komisji Administracyjnej są następujące:

a) rozpatrywanie wszelkich spraw administracyjnych lub dotyczących wykładni, wynikających z przepisów niniejszego rozporządzenia oraz rozporządzeń późniejszych, jak i każdego

umowy lub uzgodnień, zawartych w ramach tych rozporządzeń, bez uszczerbku dla uprawnień władz, instytucji i osób zainteresowanych do korzystania z procedur i sądownictwa przewidzianych przez ustawodawstwo Państw Członkowskich, przez niniejsze rozporządzenie i przez Traktat;

b) zlecanie dokonywania na wniosek właściwych władz, instytucji i sądów Państw Członkowskich wszelkich tłumaczeń dokumentów dotyczących stosowania niniejszego rozporządzenia, w szczególności tłumaczeń wniosków wnoszonych przez osoby, które mogą być uprawnione do świadczeń na podstawie niniejszego rozporządzenia;

c) wspieranie i rozwijanie współpracy między Państwami Członkowskimi w zakresie zabezpieczenia społecznego, w szczególności w celu prowadzenia działań na rzecz ochrony zdrowia lub ochrony socjalnej, stanowiącej przedmiot wspólnego zainteresowania;

d) wspieranie i rozwój współpracy między Państwami Członkowskimi w celu przyspieszania, uwzględniając rozwój technik zarządzania administracyjnego, przyznawania świadczeń, w szczególności należnych na podstawie niniejszego rozporządzenia z tytułu inwalidztwa, starości i śmierci (emerytury i renty);

e) zbieranie danych, które należy uwzględnić w celu sporządzania rachunków dotyczących kosztów przypadających na instytucje Państw Członkowskich na podstawie przepisów niniejszego rozporządzenia oraz przyjmowanie dorocznych rozliczeń między tymi instytucjami;

- f) wykonywanie wszelkich innych czynności zgodnie ze swoimi kompetencjami na podstawie przepisów niniejszego rozporządzenia i rozporządzeń późniejszych oraz umów lub uzgodnień zawartych w ich ramach;
- g) przedstawianie Komisji wniosków w celu opracowywania późniejszych rozporządzeń oraz zmiany niniejszego i późniejszych rozporządzeń.

TYTUŁ V

KOMITET DORADCZY DO SPRAW ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO PRACOWNIKÓW MIGRUJĄCYCH

Artykuł 82 (B)

Utworzenie, skład i działanie

1. Ustanawia się Komitet Doradczy do spraw Zabezpieczenia Społecznego Pracowników Migrujących (zwany dalej „Komitetem Doradczym”), składający się z 90 członków zwykłych, wśród których każde Państwo Członkowskie jest reprezentowane przez:

- a) dwóch przedstawicieli rządu, z których co najmniej jeden musi być członkiem Komisji Administracyjnej;
- b) dwóch przedstawicieli pracowniczych związków zawodowych;
- c) dwóch przedstawicieli organizacji pracodawców.

W odniesieniu do każdej z wymienionych grup mianuje się po jednym zastępcy członka w stosunku do każdego Państwa Członkowskiego.

2. Członkowie zwykli Komitetu Doradczego oraz ich zastępcy mianowani są przez Radę, która dąży do tego, by, w odniesieniu do przedstawicieli organizacji związków zawodowych pracowników i pracodawców, w składzie Komitetu znalazła się odpowiednia reprezentacja różnych sektorów.

Rada ogłasza listę członków zwykłych oraz ich zastępców w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

3. Mandat członków zwykłych oraz ich zastępców trwa dwa lata. Mandat jest odnawialny. Z chwilą wygaśnięcia kadencji członkowie oraz ich zastępcy pełnią nadal swoje funkcje do chwili, kiedy zostaną zastąpieni członkami nowo mianowanymi lub do chwili odnowienia ich mandatu.

4. Komitetowi Doradczemu przewodniczy przedstawiciel Komisji. Przewodniczący nie bierze udziału w głosowaniu.

5. Komitet Doradczy zbiera się co najmniej raz w roku. Posiedzenie Komitetu zwołuje jego przewodniczący z własnej inicjatywy

lub na wniosek pisemny skierowany do niego co najmniej przez jedną trzecią członków. Wniosek musi zawierać konkretne propozycje dotyczące porządku dziennego.

6. Na podstawie propozycji przewodniczącego Komitet Doradczy może w drodze wyjątku podjąć decyzję w sprawie wysłuchania wszelkich osób lub wszelkich przedstawicieli organizacji posiadających rozległe doświadczenie w zakresie zabezpieczenia społecznego. Ponadto Komitet korzysta na tych samych warunkach, co Komisja Administracyjna, z pomocy technicznej Międzynarodowego Biura Pracy, w ramach porozumień zawartych między Wspólnotą Europejską a Międzynarodową Organizacją Pracy.

7. Opinie i propozycje Komitetu Doradczego wymagają uzasadnienia. Opinie i propozycje są uchwalane absolutną większością ważnie oddanych głosów.

Komitet uchwała, większością głosów członków, swój regulamin wewnętrzny, który jest zatwierdzany przez Radę, po zapoznaniu się z opinią Komisji.

8. Obsługę Sekretariatu Komitetu Doradczego zapewnia Komisja.

Artykuł 83

Zadania Komitetu Doradczego

Na wniosek Komisji Wspólnot Europejskich, Komisji Administracyjnej lub z własnej inicjatywy Komitet Doradczy jest uprawniony:

- a) do badania spraw ogólnych lub zasadniczych oraz problemów związanych ze stosowaniem rozporządzenia wynikających ze stosowania postanowień art. 51 Traktatu;
- b) do zgłaszania Komisji Administracyjnej opinii w tym zakresie, jak i propozycji zmierzających do ewentualnych zmian rozporządzeń.

TYTUŁ VI PRZEPISY RÓŻNE

Artykuł 84 (7)

Współpraca właściwych władz

1. Właściwe władze Państw Członkowskich przekazują sobie wszystkie informacje dotyczące:

- a) środków podjętych w celu realizacji niniejszego rozporządzenia;
- b) zmian w ich ustawodawstwach, które mogą mieć wpływ na stosowanie niniejszego rozporządzenia.

2. Do celów wykonania niniejszego rozporządzenia władze i instytucje Państw Członkowskich współpracują, tak jak gdyby chodziło o stosowanie ich własnego ustawodawstwa. Pomoc administracyjna tych władz jest co do zasady wolna od opłat. Jednakże właściwe władze Państw Członkowskich mogą postanowić o zwrocie niektórych kosztów.

3. Do celów wykonania niniejszego rozporządzenia władze i instytucje Państw Członkowskich mogą porozumiewać się między sobą bezpośrednio, jak i z osobami zainteresowanymi lub z ich pełnomocnikami.

4. Władze, instytucje i sądy Państwa Członkowskiego nie mogą odrzucić wniosków lub innych dokumentów skierowanych do nich z powodu tego, że są sporządzone w urzędowym języku innego Państwa Członkowskiego. W odpowiednim przypadku stosuje się przepisy art. 81 lit. b).

5. a) Jeżeli na podstawie niniejszego rozporządzenia lub zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym określonym w art. 98 władze lub instytucje Państwa Członkowskiego przekazują dane osobowe władzom lub instytucjom innego Państwa Członkowskiego, to przekazanie następuje z uwzględnieniem przepisów dotyczących ochrony danych, przewidzianych przez Państwo Członkowskie przekazujące dane.

Każdy późniejszy przekaz, jak i przechowywanie, zmiana i niszczenie danych następuje z uwzględnieniem przepisów, dotyczących ochrony danych, przewidzianych w przepisach ustawodawstwa Państwa Członkowskiego otrzymującego dane.

- b) Wykorzystanie danych osobowych do celów innych niż cele zabezpieczenia społecznego wymaga zgody osoby, której dotyczy, lub następuje zgodnie z innymi gwarancjami przewidzianymi w krajowych przepisach prawnych.

Artykuł 85

Zwolnienia od opłat lub ich obniżenie – Zwolnienia z obowiązku uwierzytelniania

1. Przywilej zwolnienia lub obniżenia opłat, opłat skarbowych, notarialnych lub opłat rejestracyjnych, przewidzianych przez

ustawodawstwo Państwa Członkowskiego w odniesieniu do pism i dokumentów, które należy przedstawić zgodnie z ustawodawstwem tego państwa, rozciąga się na podobne dokumenty, które należy przedstawić zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego lub zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

2. Wszelkie oświadczenia, dokumenty i pisma, jakie należy przedstawić w celu zastosowania niniejszego rozporządzenia, zwolnione są z obowiązku uwierzytelniania przez władze dyplomatyczne i konsularne.

Artykuł 86 (14)

Wnioski, oświadczenia i odwołania przedkładane władzom, instytucjom lub sądom Państw Członkowskich innych niż państwo właściwe

1. Wszelkie wnioski, oświadczenia lub odwołania, które zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego, powinny zostać wniesione w określonym terminie do władz, instytucji lub sądu tego państwa, są dopuszczalne, jeżeli zostaną wniesione w tym samym terminie do odpowiednich władz, instytucji lub sądu innego Państwa Członkowskiego. W takim przypadku władza, instytucja lub sąd, do których zostały wniesione przekazuje bezwzględnie te wnioski, oświadczenia lub odwołania właściwym władzom, instytucji lub sądowi tego pierwszego państwa, bądź bezpośrednio, bądź za pośrednictwem właściwych władz zainteresowanego Państwa Członkowskiego. Data wniesienia wniosków, oświadczeń lub odwołań do władz, instytucji lub sądu drugiego państwa przyjmowana jest za datę wniesienia do właściwych władz, instytucji lub sądu.

2. Jeżeli osoba uprawniona do wykonania tego zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego przedłożyła temu państwu wniosek o świadczenia rodzinne, nawet jeśli to Państwo Członkowskie nie jest właściwe zgodnie z prawem pierwszeństwa, datę złożenia pierwszego wniosku uznaje się za datę przedłożenia właściwym władzom, instytucji lub sądowi, o ile nowy wniosek zostanie wniesiony w Państwie Członkowskim, które jest właściwe zgodnie z prawem pierwszeństwa przez osobę uprawnioną do wykonania tego zgodnie z ustawodawstwem tego państwa. Drugi wniosek musi zostać wniesiony w ciągu jednego roku od powiadomienia o odrzuceniu pierwszego wniosku lub od wstrzymania wypłaty świadczeń w pierwszym Państwie Członkowskim.

Artykuł 87

Badania lekarskie

1. Badania lekarskie przewidziane przez ustawodawstwo Państwa Członkowskiego mogą być przeprowadzane na wniosek instytucji właściwej na terytorium innego Państwa Członkowskiego przez instytucję miejsca pobytu lub zamieszkania osoby

korzystającej ze świadczeń, na warunkach ustanowionych przez rozporządzenie wykonawcze określone w art. 98 lub zamiast tego w sposób uzgodniony przez właściwe władze zainteresowanych Państw Członkowskich.

2. Badania lekarskie przeprowadzone na warunkach określonych w ust. 1 uważa się za przeprowadzone na terytorium państwa właściwego.

Artykuł 88

Przekazywanie z jednego Państwa Członkowskiego do drugiego kwot należnych z tytułu stosowania niniejszego rozporządzenia

W odpowiednim przypadku przekazywanie kwot wynikających ze stosowania niniejszego rozporządzenia dokonywane jest zgodnie z umowami obowiązującymi w tym zakresie między Państwami Członkowskimi w chwili dokonywania przekazu. W przypadku gdy nie obowiązują takie umowy między dwoma Państwami Członkowskimi, właściwe władze tych państw lub władze, którym podlegają wypłaty międzynarodowe, ustalają za wzajemnym porozumieniem niezbędne środki, jakie podejmą w celu dokonywania tych przekazów.

Artykuł 89

Szczegółne warunki wykonywania niektórych ustawodawstw

Szczegółne warunki stosowania ustawodawstw niektórych Państw Członkowskich wymienione są w załączniku VI.

Artykuł 90 (8)

...

Artykuł 91

Składki obciążające pracodawców lub przedsiębiorstwa nieustanowione w państwie właściwym

Pracodawca nie jest zobowiązany do opłacania podwyższonych składek z tego tylko tytułu, że jego miejsce prowadzenia działalności lub zarejestrowana siedziba jego przedsiębiorstwa znajduje się na terytorium państwa innego niż państwo właściwe.

Artykuł 92

Ściąganie składek

1. Składki należne instytucji Państwa Członkowskiego mogą być ściągane na terytorium innego Państwa Członkowskiego, zgodnie z procedurą administracyjną oraz z zachowaniem gwarancji

i przywilejów dotyczących ściągania składek należnych odpowiedniej instytucji tego ostatniego państwa.

2. Sposoby stosowania przepisów ust. 1 zostaną określone, jeżeli zajdzie taka potrzeba, przez rozporządzenie wykonawcze określone w art. 98, lub w drodze porozumień między Państwami Członkowskimi. Te sposoby stosowania mogą dotyczyć również procedury przymusowego ściągania składek.

Artykuł 93

Prawa instytucji zobowiązanych do wypłaty w stosunku do osób trzecich, ponoszących odpowiedzialność

1. Jeżeli osoba korzysta ze świadczeń na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego, z tytułu wynagrodzenia szkody powstałej na skutek zdarzeń zaistniałych na terytorium innego Państwa Członkowskiego, wszelkie prawa instytucji zobowiązanej do wypłaty w stosunku do osoby trzeciej, zobowiązanej do wynagrodzenia szkody, uregulowane są następująco:

- a) jeżeli instytucja zobowiązana do wypłaty uzyskała, na podstawie stosowanego przez nią ustawodawstwa, prawa, jakie przysługują świadczeniobiorcy w stosunku do osób trzecich, podstawienie uznaje każde Państwo Członkowskie;
- b) jeżeli instytucja zobowiązana do wypłaty ma bezpośrednie roszczenie wobec osoby trzeciej, roszczenie to jest uznawane przez każde Państwo Członkowskie.

2. Jeżeli osoba korzysta ze świadczeń na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego z tytułu wynagrodzenia szkody powstałej na skutek zdarzeń zaistniałych na terytorium innego Państwa Członkowskiego, ustawodawstwo, określające przypadki, w których wyłączona jest odpowiedzialność cywilna pracodawców lub zatrudnianych przez nich pracowników, stosuje się wobec wymienionej osoby lub instytucji właściwej.

Przepisy ust. 1 stosuje się również do wszelkich praw instytucji zobowiązanej do wypłaty w stosunku do pracodawcy lub zatrudnianych przez niego pracowników w przypadku, gdy odpowiedzialność ich nie jest wyłączona.

3. W przypadku gdy, zgodnie z przepisami art. 36 ust. 3 i/lub art. 63 ust. 3, dwa lub więcej Państw Członkowskich lub właściwe władze tych państw zawarły porozumienie w sprawie zaniechania zwrotu między instytucjami im podległymi, ewentualne prawa w stosunku do osób trzecich regulują następujące zasady:

- a) W przypadku gdy instytucja Państwa Członkowskiego miejsca pobytu lub miejsca zamieszkania przyznaje świadczenia z tytułu szkody powstałej na jego terytorium, ta instytucja, zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem, wykonuje prawo podstawienia lub podejmuje działania bezpośrednie w stosunku do osoby trzeciej, zobowiązanej do naprawienia szkody.

- b) Do celów wykonania przepisów lit. a):
- i) osoba otrzymująca świadczenia uważana jest za ubezpieczoną w instytucji miejsca pobytu lub miejsca zamieszkania;
- oraz
- ii) instytucja ta uważana jest za zobowiązaną do świadczeń.
- c) Przepisy ust. 1 i 2 są nadal stosowane w odniesieniu do świadczeń nieobjętych porozumieniem w sprawie zaniechania określonym w niniejszym ustępie.

TYTUŁ VII

PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE

Artykuł 94 (7) (8) (11) (12)

Przepisy przejściowe odnoszące się do pracowników najemnych

1. Niniejsze rozporządzenie nie daje podstawy do nabycia jakichkolwiek praw za okres poprzedzający dzień 1 października 1972 r. lub datę jego stosowania na terytorium danego Państwa Członkowskiego lub na części terytorium tego państwa.

2. Każdy okres ubezpieczenia oraz, w odpowiednim przypadku, każdy okres zatrudnienia lub zamieszkania, ukończony zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego przed dniem 1 października 1972 r. lub przed datą stosowania niniejszego rozporządzenia na terytorium tego Państwa Członkowskiego lub na części terytorium tego państwa, jest uwzględniany dla celów ustalenia praw nabytych na podstawie przepisów niniejszego rozporządzenia.

3. Z zastrzeżeniem przepisów ust. 1 prawo nabywa się na podstawie niniejszego rozporządzenia, nawet jeżeli odnosi się ono do zdarzenia, które nastąpiło przed dniem 1 października 1972 r. lub przed datą jego stosowania na terytorium danego Państwa Członkowskiego lub na części terytorium tego państwa.

4. Każde świadczenie, które nie zostało ustalone lub którego udzielanie zostało zawieszone ze względu na obywatelstwo lub miejsce zamieszkania zainteresowanego, zostaje na jego wniosek ustalone lub przywrócone od dnia 1 października 1972 r. lub od daty stosowania niniejszego rozporządzenia na terytorium danego Państwa Członkowskiego lub na części terytorium tego państwa, o ile uprzednio ustalone świadczenia nie zostały wypłacone w formie zryczałtowanej.

5. Prawa osób, które przed dniem 1 października 1972 r. lub przed datą zastosowania niniejszego rozporządzenia na terytorium danego Państwa Członkowskiego lub na części terytorium tego państwa uzyskały emeryturę lub rentę, mogą zostać zmienione na ich wniosek, z uwzględnieniem przepisów niniejszego rozporządzenia. Przepis ten stosuje się również do innych świadczeń określonych w art. 78.

6. Jeżeli wniosek określony w ust. 4 lub 5 zostaje przedłożony w terminie dwóch lat od dnia 1 października 1972 r. lub od daty stosowania niniejszego rozporządzenia na terytorium danego Państwa Członkowskiego, prawa nabyte na podstawie niniejszego rozporządzenia nabywa się, począwszy od tej daty, przy czym przepisy ustawodawstwa każdego Państwa Członkowskiego dotyczące utraty praw lub przedawnienia roszczeń nie mogą być powoływane wobec zainteresowanych.

Te same przepisy stosuje się w odniesieniu do stosowania niniejszego rozporządzenia na terytoriach, które zostały włączone do Republiki Federalnej Niemiec w dniu 3 października 1990 r., o ile wniosek określony w ust. 4 lub 5 jest przedłożony w ciągu dwóch lat, począwszy od dnia 1 czerwca 1992 r.

7. Jeżeli wniosek określony w ust. 4 lub 5 jest wniesiony po upływie terminu dwóch lat, począwszy od dnia 1 października 1972 r. lub począwszy od daty stosowania niniejszego rozporządzenia na terytorium danego Państwa Członkowskiego, prawa nieutracone lub prawa nieprzedawnione są nabywane, począwszy od daty przedłożenia wniosku, z wyjątkiem sytuacji, gdy stosuje się korzystniejsze przepisy ustawodawstwa któregoś Państwa Członkowskiego.

Te same przepisy stosuje się w odniesieniu do stosowania niniejszego rozporządzenia na terytoriach, które zostały włączone do Republiki Federalnej Niemiec w dniu 3 października 1990 r., o ile wniosek określony w ust. 4 lub 5 jest wniesiony po upływie dwóch lat, począwszy od dnia 1 czerwca 1992 r.

8. W przypadku sklerogennej pylicy płuc przepisy art. 57 ust. 5 stosuje się do świadczeń pieniężnych z tytułu choroby zawodowej, których koszt, w przypadku braku umowy między zainteresowanymi instytucjami, nie mógł zostać podzielony między te instytucje przed dniem 1 października 1972 r.

9. Zasiłki rodzinne pobierane przez pracowników najemnych, zatrudnionych we Francji, lub przez bezrobotnych otrzymujących zasiłki dla bezrobotnych, zgodnie z francuskim ustawodawstwem, na członków swoich rodzin mieszkających w innym Państwie Członkowskim w dniu 15 listopada 1989 r., są nadal wypłacane według stawek, w granicach i zgodnie z procedurą stosowaną w tym dniu, o ile ich wysokość jest wyższa niż wysokość

świadczeń, które byłyby należne, począwszy od dnia 16 listopada 1989 r., o ile osoby zainteresowane podlegałyby francuskiemu ustawodawstwu. Nie uwzględnia się przerw krótszych niż jeden miesiąc i okresów pobierania świadczenia w razie choroby lub zasiłku dla bezrobotnych.

Zasady wykonania niniejszego ustępu, a w szczególności podział kosztu tych zasiłków są ustalone za wzajemnym porozumieniem zainteresowanych Państw Członkowskich lub przez ich właściwe władze, na podstawie opinii wydanej przez Komisję Administracyjną.

10. Prawa osób, którym przed wejściem w życie przepisów art. 45 ust. 6 przyznano emeryturę lub rentę, mogą zostać ponownie rozpatrzone, na ich wniosek, z zastrzeżeniem przepisów art. 45 ust. 6.

Artykuł 95 (6) (12)

Przepisy przejściowe w odniesieniu do osób prowadzących działalność na własny rachunek

1. Niniejsze rozporządzenie nie daje podstawy do nabycia jakichkolwiek praw za okres poprzedzający dzień 1 lipca 1982 r. lub datę jego stosowania na terytorium danego Państwa Członkowskiego lub na części terytorium tego Państwa.

2. Każdy okres ubezpieczenia, jak również, w odpowiednim przypadku, każdy okres zatrudnienia, prowadzenia działalności na własny rachunek lub zamieszkania, ukończony zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego przed dniem 1 lipca 1982 r. lub przed datą wykonania niniejszego rozporządzenia na terytorium tego Państwa Członkowskiego lub na części terytorium tego Państwa, jest uwzględniany do celów ustalenia praw nabytych na podstawie przepisów niniejszego rozporządzenia.

3. Z zastrzeżeniem przepisów ust. 1 prawo nabywa się na podstawie niniejszego rozporządzenia, nawet jeżeli odnosi się ono do zdarzenia, które nastąpiło przed dniem 1 lipca 1982 r. lub przed datą wykonania tego rozporządzenia na terytorium danego Państwa Członkowskiego lub na części terytorium tego państwa.

4. Każde świadczenie, które nie zostało ustalone, lub którego udzielanie zostało zawieszone ze względu na obywatelstwo lub miejsce zamieszkania zainteresowanego, zostaje na jego wniosek ustalone lub przywrócone od dnia 1 lipca 1982 r. lub od daty wykonania niniejszego rozporządzenia na terytorium danego Państwa Członkowskiego lub na części terytorium tego państwa, o ile uprzednio ustalone świadczenia nie zostały wypłacone w formie zryczałtowanej.

5. Prawa osób, które przed dniem 1 lipca 1982 r. lub przed datą wykonania niniejszego rozporządzenia na terytorium danego Państwa Członkowskiego lub na części terytorium tego państwa uzyskały emeryturę lub rentę, mogą zostać zmienione na ich wniosek, z uwzględnieniem przepisów niniejszego rozporządzenia. Przepis ten stosuje się również do innych świadczeń określonych w art. 78.

6. Jeżeli wniosek określony w ust. 4 lub 5 zostaje przedłożony w terminie dwóch lat od dnia 1 lipca 1982 r. lub od daty wykonania niniejszego rozporządzenia na terytorium danego Państwa Członkowskiego, prawa nabyte na podstawie niniejszego rozporządzenia nabywa się, począwszy od tej daty, przy czym ustawodawstwo każdego Państwa Członkowskiego dotyczące utraty praw lub przedawnienia roszczeń nie mogą być powoływane wobec zainteresowanych.

Te same przepisy stosuje się w odniesieniu do wykonania niniejszego rozporządzenia na terytoriach, które zostały włączone do Republiki Federalnej Niemiec dnia 4 października 1990 r., o ile wniosek określony w ust. 4 lub 5 jest przedłożony w ciągu dwóch lat, począwszy od dnia 1 czerwca 1992 r.

7. Jeżeli wniosek określony w ust. 4 lub 5 zostaje wniesiony po upływie terminu dwóch lat, począwszy od dnia 1 lipca 1982 r. lub począwszy od daty wykonania niniejszego rozporządzenia na terytorium danego Państwa Członkowskiego, prawa nieutracone lub prawa nieprzedawnione są nabywane, począwszy od daty przedłożenia wniosku, z wyjątkiem sytuacji, gdy stosuje się korzystniejsze przepisy ustawodawstwa któregośkolwiek Państwa Członkowskiego.

Te same przepisy stosuje się w odniesieniu do stosowania niniejszego rozporządzenia na terytoriach, które zostały włączone do Republiki Federalnej Niemiec w dniu 3 października 1990 r., o ile wniosek określony w ust. 4 lub 5 zostaje wniesiony po upływie dwóch lat, począwszy od dnia 1 czerwca 1992 r.

Artykuł 95a (11)

Przepisy przejściowe w celu stosowania rozporządzenia (EWG) nr 1248/92 ⁽¹⁾

1. Rozporządzenie (EWG) nr 1248/92 nie daje podstawy do jakichkolwiek praw za okres poprzedzający dzień 1 czerwca 1992 r.

2. Wszystkie okresy ubezpieczenia lub zamieszkania, ukończone zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego przed dniem 1 czerwca 1992 r., są uwzględniane dla celów ustalenia praw do świadczeń na podstawie rozporządzenia (EWG) nr 1248/92.

3. Z zastrzeżeniem przepisów ust. 1 prawo zostaje nabyte na podstawie rozporządzenia (EWG) nr 1248/92, nawet jeżeli odnosi się ono do zdarzenia, które nastąpiło przed dniem 1 czerwca 1992 r.

4. Prawa osób zainteresowanych, które przed dniem 1 czerwca 1992 r. uzyskały emeryturę lub rentę, mogą zostać zmienione na ich wniosek, z uwzględnieniem przepisów rozporządzenia (EWG) nr 1248/92.

⁽¹⁾ Dz.U. L 136 z 19.5.1992, str. 7.

5. Jeżeli wniosek określony w ust. 4 zostaje przedłożony w terminie dwóch lat od dnia 1 czerwca 1992 r., prawa nabyte na podstawie rozporządzenia (EWG) nr 1248/92 nabywa się, począwszy od tej daty, przy czym ustawodawstwo każdego Państwa Członkowskiego dotyczące utraty praw lub przedawnienia roszczeń nie mogą być powoływane wobec zainteresowanych.

6. Jeżeli wniosek określony w ust. 4 zostaje wniesiony po upływie terminu dwóch lat, począwszy od dnia 1 czerwca 1992 r., prawa nieutracone lub prawa nieprzedawnione są nabywane, począwszy od daty przedłożenia wniosku, z wyjątkiem sytuacji, gdy stosuje się korzystniejsze przepisy ustawodawstwa któregoś Państwa Członkowskiego.

Artykuł 95b (14)

Przepisy przejściowe w celu stosowania rozporządzenia (EWG) nr 1247/92 ⁽¹⁾

1. Rozporządzenie (EWG) nr 1247/92 nie przyznaje żadnych praw w stosunku do okresu poprzedzającego dzień 1 czerwca 1992 r.

2. Okresy zamieszkania, zatrudnienia lub prowadzenia działalności na własny rachunek ukończone na terytorium Państwa Członkowskiego przed dniem 1 czerwca 1992 r. są uwzględniane dla celów ustalania praw nabytych na podstawie przepisów rozporządzenia (EWG) nr 1247/92.

3. Z zastrzeżeniem przepisów ust. 1 prawo nabywa się na podstawie rozporządzenia (EWG) nr 1247/92, nawet jeżeli odnosi się ono do zdarzenia, które nastąpiło przed dniem 1 czerwca 1992 r.

4. Każde specjalne świadczenie nieskładkowe, które nie zostało ustalone lub którego udzielanie zostało zawieszone ze względu na przynależność państwową zainteresowanego, zostaje na jego wniosek ustalone lub przywrócone od dnia 1 czerwca 1992 r., o ile uprzednio ustalone świadczenia nie zostały wypłacone w formie zryczałtowanej.

5. Prawa osób, które przed dniem 1 czerwca 1992 r. uzyskały emeryturę lub rentę, mogą zostać zmienione na ich wniosek, z uwzględnieniem przepisów rozporządzenia (EWG) nr 1247/92.

6. Jeżeli wniosek, określony w ust. 4 lub 5, zostaje przedłożony w terminie dwóch lat od dnia 1 czerwca 1992 r., prawa powstałe na podstawie rozporządzenia (EWG) nr 1247/92 nabywa się począwszy od tej daty, przy czym ustawodawstwo każdego Państwa Członkowskiego dotyczące utraty praw lub przedawnienia roszczeń nie mogą być powoływane wobec zainteresowanych.

7. Jeżeli wniosek określony w ust. 4 lub 5 zostaje wniesiony po upływie terminu dwóch lat, począwszy od dnia 1 czerwca 1992 r., prawa nieutracone lub prawa nieprzedawnione są nabywane, począwszy od daty przedłożenia wniosku, z wyjątkiem sytuacji,

gdy stosuje się korzystniejsze przepisy ustawodawstwa któregoś Państwa Członkowskiego.

8. Stosowanie art. 1 rozporządzenia (EWG) nr 1247/92 nie może spowodować cofnięcia świadczeń, które zostały przyznane przed dniem 1 czerwca 1992 r. przez właściwe instytucje Państwa Członkowskiego zgodnie z tytułem III rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 i do których stosuje się art. 10 tego ostatniego rozporządzenia.

9. Stosowanie art. 1 rozporządzenia (EWG) nr 1247/92 nie może spowodować odrzucenia wniosku o przyznanie specjalnego świadczenia nieskładkowego, przyznanego jako dodatek do renty lub emerytury, który został złożony przez osobę zainteresowaną, która spełniała warunki przyznania tego świadczenia przed dniem 1 czerwca 1992 r., nawet gdy zainteresowany zamieszkuje na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż właściwe Państwo Członkowskie, o ile wniosek o przyznanie świadczenia został złożony w ciągu pięciu lat, począwszy od dnia 1 czerwca 1992 r.

10. Nie naruszając przepisów ust. 1, każde specjalne świadczenie nieskładkowe, przyznane jako dodatek do renty lub emerytury, które nie zostało ustalone lub które zostało zawieszone z tego względu, że zainteresowany mieszka na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż właściwe Państwo Członkowskie, jest na wniosek zainteresowanego ustalane lub przywrócone, począwszy od dnia 1 czerwca 1992 r., w pierwszym przypadku, od dnia, kiedy świadczenie powinno być ustalone, a w drugim przypadku, od daty zawieszenia świadczenia.

11. W przypadku gdy specjalne świadczenia nieskładkowe, określone w art. 4 ust. 2a rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 mogą, w tym samym okresie i w odniesieniu do tej samej osoby, być przyznane na podstawie art. 10a tego rozporządzenia przez instytucję właściwą Państwa Członkowskiego, na którego terytorium zainteresowany zamieszkuje, i zgodnie z ust. 1-10 niniejszego art. u przez właściwą instytucję innego Państwa Członkowskiego, zainteresowany może łączyć te świadczenia do wysokości najwyższego świadczenia specjalnego, o które mogłyby się ubiegać zgodnie z danym ustawodawstwem.

12. Szczegółowe zasady stosowania ust. 11, w szczególności zastosowanie, w odniesieniu do świadczeń określonych w tym ustępie, warunków zmniejszenia, zawieszenia lub uchylenia przewidzianych w ustawodawstwie jednego lub kilku Państw Członkowskich i przyznania dodatków wyrównawczych, są określone na mocy decyzji Komisji Administracyjnej ds. Zabezpieczenia Społecznego Pracowników Migrujących i, w danym wypadku, przez wspólne porozumienie zainteresowanych Państw Członkowskich lub ich właściwych władz.

Artykuł 96

Umowy odnoszące się do zwrotów między instytucjami

Umowy zawarte na podstawie art. 36 ust. 3, art. 63 ust. 3 i art. 70 ust. 3 przed dniem 1 lipca 1982 r. stosuje się również do osób, w odniesieniu do których zakres niniejszego rozporządzenia

⁽¹⁾ Dz.U. L 136 z 19.5.1992, str. 1.

został rozszerzony z tym dniem, o ile Państwo Członkowskie będące stroną takiej umowy nie wnosi sprzeciwu.

Sprzeciw taki jest uwzględniony, jeżeli właściwa władza tego Państwa Członkowskiego zawiadomi pisemnie właściwą władzę zainteresowanego Państwa Członkowskiego lub Państw Członkowskich przed dniem 1 października 1983 r. Kopię takiego zawiadomienia przekazuje się Komisji Administracyjnej.

Artykuł 97

Notyfikacje dotyczące niektórych przepisów

1. Notyfikacje określone w art. 1 lit. j), art. 5 i art. 8 ust. 2 są kierowane do przewodniczącego Rady. Wskazują one datę wejścia

w życie odpowiednich ustaw i systemów lub, jeżeli chodzi o notyfikacje określone w art. 1 lit. j), datę, od której niniejsze rozporządzenie będzie stosowane do systemów określonych w oświadczeniach Państw Członkowskich.

2. Notyfikacje otrzymane zgodnie z przepisami ust. 1 są publikowane w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

Artykuł 98

Rozporządzenie wykonawcze

Późniejsze rozporządzenie ustanawia zasady wykonania niniejszego rozporządzenia.

ZAŁĄCZNIK I (A) (B) (8) (9) (13) (14) (15)

ZAKRES PODMIOTOWY ROZPORZĄDZENIA

I. **Pracownicy najemni i/lub osoby prowadzące działalność na własny rachunek** (art. 1 lit. a) ii) i iii) rozporządzenia)

A. BELGIA

Nie dotyczy.

B. DANIA

1. Każda osoba, która poprzez fakt, że wykonuje działalność jako pracownik najemny, podlega:
 - a) ustawodawstwu w sprawie wypadków przy pracy i chorób zawodowych, w okresie poprzedzającym dzień 1 września 1977 r.;
 - b) ustawodawstwu w sprawie dodatkowych emerytur dla pracowników najemnych (arbejdsmarkedets tillægspension, ATP), w okresie zaczynającym się od dnia 1 września 1977 r., lub później, uważana jest za pracownika najemnego w rozumieniu art. 1 lit. a) ii) rozporządzenia.
2. Każda osoba, która na mocy ustawy w sprawie dziennych świadczeń pieniężnych z tytułu choroby lub macierzyństwa jest uprawniona do tych świadczeń na podstawie dochodu z pracy innego niż wynagrodzenie, uważana jest za pracownika najemnego, w rozumieniu art. 1, lit. a) ii) rozporządzenia.

C. NIEMCY

Jeżeli instytucją właściwą w sprawie przyznania świadczeń rodzinnych, zgodnie z tytułem III rozdział 7 rozporządzenia, jest instytucja niemiecka, to w rozumieniu art. 1 lit. a) ii) rozporządzenia:

- a) „pracownik najemny” oznacza osobę ubezpieczoną z tytułu ubezpieczenia obowiązkowego na wypadek bezrobocia lub osobę, która, w następstwie tego ubezpieczenia, otrzymuje świadczenia pieniężne z tytułu ubezpieczenia na wypadek choroby lub porównywalne świadczenia;
- b) „osoba prowadząca działalność na własny rachunek” oznacza osobę, która prowadzi działalność na własny rachunek i która jest zobowiązana:
 - ubezpieczyć się lub opłacać składki na ubezpieczenie emerytalne w systemie dla osób prowadzących działalność na własny rachunek, lub
 - ubezpieczyć się w ramach obowiązkowego ubezpieczenia emerytalnego.

D. HISZPANIA

Nie dotyczy.

E. FRANCJA

Jeżeli instytucją właściwą w sprawie przyznania świadczeń rodzinnych, zgodnie z tytułem III rozdział 7 niniejszego rozporządzenia, jest instytucja francuska, to:

1. „pracownik najemny”, w rozumieniu art. 1 lit. a) ii) rozporządzenia, oznacza każdą osobę ubezpieczoną z tytułu ubezpieczenia obowiązkowego w systemie zabezpieczenia społecznego zgodnie z art. L 311-2 kodeksu zabezpieczenia społecznego, która spełnia minimalne warunki dotyczące zatrudnienia lub wynagrodzenia przewidziane w art. L 313-1 kodeksu zabezpieczenia społecznego w celu korzystania ze świadczeń pieniężnych z tytułu ubezpieczenia na wypadek choroby, macierzyńskiego lub inwalidzkiego, lub osobę, która korzysta z wymienionych świadczeń pieniężnych;
2. „osoba prowadząca działalność na własny rachunek”, w rozumieniu art. 1 lit. a) ii) rozporządzenia, oznacza każdą osobę, która prowadzi działalność na własny rachunek i która jest zobowiązana ubezpieczyć się i opłacać składki na świadczenia z tytułu starości w systemie dla osób prowadzących działalność na własny rachunek.

F. GRECJA

1. Osoby ubezpieczone w systemie OGA, które wykonują wyłącznie działalność w charakterze pracownika najemnego, lub osoby podlegające ustawodawstwu innego Państwa Członkowskiego, które są lub były „pracownikiem najemnym”, w rozumieniu art. 1 lit. a) rozporządzenia, uważane są za pracownika najemnego w rozumieniu art. 1 lit. a) iii) rozporządzenia.
2. W celu przyznania krajowego zasiłku rodzinnego osoby określone w art. 1 lit. a) i) i iii) rozporządzenia uważane są za pracowników najemnych w rozumieniu art. 1 lit. a) ii) rozporządzenia.

G. IRLANDIA

1. Każda osoba, która jest ubezpieczona z tytułu ubezpieczenia obowiązkowego lub dobrowolnego, na mocy przepisów sekcji 5 i 37 ustawy o pomocy społecznej (tekst jednolity) z 1981 r., uważana jest za pracownika najemnego, w rozumieniu art. 1 lit. a) ii) rozporządzenia.

2. Każda osoba, która jest ubezpieczona z tytułu ubezpieczenia obowiązkowego lub dobrowolnego na mocy przepisów sekcji 17A ustawy o pomocy społecznej (tekst jednolity) z 1981 r., uważana jest za osobę prowadzącą działalność na własny rachunek, w rozumieniu art. 1, lit. a) ii) rozporządzenia.

H. WŁOCHY

Nie dotyczy.

I. LUKSEMBURG

Nie dotyczy.

J. NIDERLANDY

Każda osoba, która wykonuje działalność lub zawód bez umowy o pracę, uważana jest za osobę prowadzącą działalność na własny rachunek, w rozumieniu art. 1 lit. a) ii) rozporządzenia.

K. AUSTRIA

Nie dotyczy.

L. PORTUGALIA

Nie dotyczy.

M. FINLANDIA

Każdy pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek w rozumieniu ustawodawstwa w sprawie systemu pracowniczych rent i emerytur, uważani są odpowiednio za pracownika najemnego lub osobę prowadzącą działalność na własny rachunek w rozumieniu art. 1 lit. a) ii) rozporządzenia.

N. SZWECJA

Każdego pracownika najemnego lub osobę prowadzącą działalność na własny rachunek w rozumieniu ustawodawstwa w sprawie ubezpieczenia w razie wypadku przy pracy uznaje się odpowiednio za pracownika najemnego lub osobę prowadzącą działalność na własny rachunek w rozumieniu art. 1 lit. a) ii) rozporządzenia

O. ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Każdego pracownika najemnego lub osobę prowadzącą działalność na własny rachunek w rozumieniu ustawodawstwa Wielkiej Brytanii lub ustawodawstwa Irlandii Północnej uważa się odpowiednio za pracownika najemnego lub osobę prowadzącą działalność na własny rachunek, w rozumieniu art. 1 lit. a) ii) rozporządzenia. Każdą osobę, w odniesieniu do której są wymagalne składki jak od pracownika najemnego lub osoby prowadzącej działalność na własny rachunek zgodnie z ustawodawstwem Gibraltaru, uważa się odpowiednio za pracownika najemnego lub osobę prowadzącą działalność na własny rachunek, w rozumieniu art. 1 lit. a) ii) rozporządzenia.

II. Członkowie rodziny (art. 1 lit. f) zdanie drugie rozporządzenia)

A. BELGIA

Nie dotyczy.

B. DANIA

Do celów określenia prawa do świadczeń rzeczowych w razie choroby lub macierzyństwa na podstawie art. 22 ust. 1 lit. a) i art. 31 rozporządzenia, wyrazy „członkowie rodziny” oznaczają:

1. małżonka pracownika najemnego, osoby prowadzącej działalność na własny rachunek lub innej osoby uprawnionej na mocy rozporządzenia, o ile same nie są osobami uprawnionymi na mocy rozporządzenia; lub
2. dziecko poniżej 18. roku życia, pozostające pod opieką osoby uprawnionej na mocy rozporządzenia.

C. NIEMCY

Nie dotyczy.

D. HISZPANIA

Nie dotyczy.

E. FRANCJA

Wyrazy „członkowie rodziny” oznaczają każdą osobę wymienioną w art. L 512-3 kodeksu zabezpieczenia społecznego.

F. GRECJA

Nie dotyczy.

G. IRLANDIA

Do celów określenia prawa do świadczeń rzeczowych w razie choroby lub macierzyństwa na podstawie przepisów rozporządzenia wyrazy „członkowie rodziny” oznaczają każdą osobę uznaną za pozostającą na utrzymaniu pracownika najemnego lub osoby prowadzącej działalność na własny rachunek do celów stosowania ustaw o zdrowiu z lat 1947-70.

H. WŁOCHY

Nie dotyczy.

I. LUKSEMBURG

Nie dotyczy.

J. NIDERLANDY

Nie dotyczy.

K. AUSTRIA

Nie dotyczy.

L. PORTUGALIA

Nie dotyczy.

M. FINLANDIA

Do celów określenia prawa do świadczenia rzeczowego zgodnie z przepisami tytułu III rozdział 1 rozporządzenia wyrazy „członkowie rodziny” oznaczają współmałżonka lub dziecko w rozumieniu ustawy o ubezpieczeniu na wypadek choroby.

N. SZWECJA

Do celów określenia prawa do świadczenia rzeczowego zgodnie z przepisami tytułu III rozdział 1 rozporządzenia wyrazy „członkowie rodziny” oznaczają małżonka lub dziecko poniżej 18. roku życia.

O. ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Do celów ustalenia prawa do świadczenia rzeczowego wyrazy „członkowie rodziny” oznaczają:

1. W odniesieniu do ustawodawstwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej:

1) małżonka, o ile:

- a) ta osoba, będąca pracownikiem najemnym lub prowadząca działalność na własny rachunek lub też inna osoba uprawniona na podstawie rozporządzenia:

- i) zamieszkuje z małżonkiem; lub
ii) przyczynia się do utrzymania małżonka;

a

b) małżonek:

- i) nie uzyskuje zarobków jako pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek lub inna osoba uprawniona na podstawie rozporządzenia; lub
ii) nie otrzymuje świadczenia z tytułu zabezpieczenia społecznego ani renty lub emerytury ze swojego własnego ubezpieczenia;

2) każdą osobę, mającą pod opieką dziecko, o ile:

- a) pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek lub inna osoba uprawniona na podstawie rozporządzenia:

- i) zamieszkuje z tą osobą jak mąż i żona; lub
ii) przyczynia się do utrzymania tej osoby;

a

b) osoba ta:

- i) nie uzyskuje zarobków jako pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek lub inna osoba uprawniona na podstawie rozporządzenia; lub
- ii) nie otrzymuje świadczenia z tytułu zabezpieczenia społecznego bądź emerytury ze swojego własnego ubezpieczenia;

3) każde dziecko, dla którego dana osoba, pracownik najemny, osoba prowadząca działalność

2. W odniesieniu do ustawodawstwa Gibraltaru:

każda osoba uznana za osobę pozostającą na utrzymaniu w rozumieniu rozporządzenia w sprawie systemu grupowej praktyki lekarskiej z 1973 r.

ZAŁĄCZNIK II (A) (B) (8) (10) (15)

(Artykuł 1 lit. j) i u) rozporządzenia)

I. Specjalne systemy dla osób prowadzących działalność na własny rachunek, do których, zgodnie z czwartym akapitem art. 1 lit. j), nie mają zastosowania przepisy rozporządzenia**A. BELGIA**

Nie dotyczy.

B. DANIA

Nie dotyczy.

C. NIEMCY

Instytucje ubezpieczeniowe i opieki społecznej (Versicherungs- und Versorgungswerke) dla lekarzy, dentystów, lekarzy weterynarii, farmaceutów, adwokatów, agentów patentowych (Patentanwälte), notariuszy, rewidentów księgowych (Wirtschaftsprüfer), doradców podatkowych (Steuerbevollmächtigte), pilotów morskich (Seelotsen) i architektów, utworzone zgodnie z ustawodawstwem krajów związkowych, a także inne instytucje ubezpieczeniowe i opieki społecznej, w szczególności opieki społecznej (Fürsorgeeinrichtungen) i system rozszerzenia podziału opłat (erweiterte Honorarverteilung).

D. HISZPANIA

1. Systemy darmowej opieki społecznej, które stanowią uzupełnienie lub dodatek do systemów zabezpieczenia społecznego, zarządzanych przez instytucje podlegające ustawie powszechnej w sprawie zabezpieczenia społecznego z dnia 6 grudnia 1941 r. i jej rozporządzenie z dnia 26 maja 1943 r.:

a) w odniesieniu do świadczeń, które stanowią uzupełnienie lub dodatek do świadczeń z tytułu zabezpieczenia społecznego;
lub

b) w odniesieniu do towarzystw ubezpieczenia wzajemnego, których integracja z systemem zabezpieczenia społecznego nie jest przewidziana zgodnie z przepisami pkt 7 szóstego przepisu przejściowego ustawy powszechnej w sprawie zabezpieczenia społecznego z dnia 30 maja 1974 r. i które w konsekwencji nie są zastępowane instytucjami w obowiązkowym systemie zabezpieczenia społecznego.

2. Systemy opieki społecznej i/lub systemy o charakterze pomocy społecznej lub dobroczynności, zarządzane przez instytucje niepodlegające ustawie powszechnej w sprawie zabezpieczenia społecznego lub ustawie z dnia 6 grudnia 1941 r.

E. FRANCJA

1. Osoby prowadzące działalność na własny rachunek poza rolnictwem:

a) Systemy uzupełniające ubezpieczenie emerytalne i systemy ubezpieczenia na wypadek inwalidztwa lub śmierci dla osób prowadzących działalność na własny rachunek, określonych w art. L 658, L 659, L 663-11, L 663-12, L 682 i L 683-1 kodeksu zabezpieczenia społecznego.

b) Dodatkowe świadczenia określone w art. 9 ustawy nr 66 509 z dnia 12 lipca 1966 r.

2. Osoby prowadzące działalność na własny rachunek w rolnictwie:

Rodzaje ubezpieczeń określonych w art. 1049 i 1234.19 kodeksu rolnego, na wypadek, z jednej strony, choroby, macierzyństwa, starości oraz, z drugiej strony, w razie wypadków przy pracy i chorób zawodowych osób prowadzących działalność na własny rachunek w rolnictwie.

F. GRECJA

Nie dotyczy.

G. IRLANDIA

Nie dotyczy.

H. WŁOCHY

Nie dotyczy.

I. LUKSEMBURG

Nie dotyczy.

J. NIDERLANDY

Nie dotyczy.

K. AUSTRIA

Instytucje ubezpieczeniowe i opieki społecznej (Versicherungs- und Versorgungswerke), instytucje opieki społecznej, w szczególności fundusze (Fürsorgeeinrichtungen) i system rozszerzenia podziału honorariów (erweiterte Honorarverteilung) dla lekarzy, lekarzy weterynarii, adwokatów, kuratorów i inżynierów cywilnych (Ziviltechniker).

L. PORTUGALIA

Nie dotyczy

M. FINLANDIA

Nie dotyczy

N. SZWECJA

Nie dotyczy.

O. ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Nie dotyczy.

II. **Zasiłki specjalne z tytułu urodzenia lub przysposobienia dziecka, wyłączone z zakresu zastosowania rozporządzenia zgodnie z art. 1 lit. u) pkt i)**

A. BELGIA

- a) zasiłek porodowy;
- b) premia z tytułu przysposobienia.

B. DANIA

Żadne.

C. NIEMCY

Żadne.

D. HISZPANIA

Żadne.

E. FRANCJA

- a) zasiłek na małe dzieci do trzech miesięcy;
- b) zasiłek z tytułu przysposobienia.

F. GRECJA

Żadne.

G. IRLANDIA

Żadne.

H. WŁOCHY

Żadne.

I. LUKSEMBURG

- a) Zasiłek przedporodowy;
- b) Zasiłek porodowy.

J. NIDERLANDY

Żadne.

K. AUSTRIA

Część ogólna zasiłku porodowego.

L. PORTUGALIA

Żadne.

M. FINLANDIA

Wyprawka lub zryczałtowana kwota zasiłku macierzyńskiego zgodnie z ustawą o zasiłkach macierzyńskich.

N. SZWECJA

Żadne.

O. ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Żadne.

III. Specjalne świadczenia nieskładkowe, w rozumieniu art. 4 ust. 2b, nieobjęte zakresem stosowania rozporządzenia

A. BELGIA

Żadne.

B. DANIA

Żadne.

C. NIEMCY

- a) Świadczenia przyznane zgodnie z ustawodawstwem krajów związkowych dla niepełnosprawnych, w szczególności niewidzących.
- b) Dodatek socjalny zgodnie z ustawą w sprawie wyrównania rent i emerytur z dnia 28 czerwca 1990 r.

D. HISZPANIA

Żadne.

E. FRANCJA

Żadne

F. GRECJA

Żadne.

G. IRLANDIA

Żadne.

H. WŁOCHY

Żadne.

I. LUKSEMBURG

Żadne.

J. NIDERLANDY

Żadne.

K. AUSTRIA

Świadczenia przyznane zgodnie z ustawodawstwem Bundeslandów dla osób niepełnosprawnych i dla osób potrzebujących opieki.

L. PORTUGALIA

Żadne.

M. FINLANDIA

Żadne.

N. SZWECJA

Żadne.

O. ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Żadne.

ZAŁĄCZNIK IIa (B) (10) (12) (13) (14) (15)

SPECJALNE ŚWIADCZENIA NIESKŁADKOWE

(Artykuł 10a rozporządzenia)

A. BELGIA

- a) Zasiłki dla niepełnosprawnych (ustawa z dnia 27 lutego 1987 r.).
- b) Dochód gwarantowany dla osób starszych (ustawa z dnia 1 kwietnia 1969 r.).
- c) Gwarantowane świadczenia rodzinne (ustawa z dnia 20 lipca 1971 r.).

B. DANIA

- a) Zryczałtowane świadczenie rehabilitacyjne przyznane zgodnie z ustawą o pomocy społecznej w celu utrzymania osób poddanych rehabilitacji.
- b) Wydatki na mieszkanie dla rencistów i emerytów (ustawa w sprawie pomocy przy indywidualnym zamieszkanu, ujednolicona przez ustawę nr 204 z dnia 29 marca 1995 r.).

C. NIEMCY

Żadne

D. HISZPANIA

- a) Świadczenia zgodnie z ustawą o społecznej integracji osób niepełnosprawnych (ustawa nr 13/82 z dnia 7 kwietnia 1982 r.).
- b) Świadczenia pieniężne z tytułu pomocy osobom starszym i inwalidom niezdolnym do pracy (Dekret królewski nr 2620/81 z dnia 24 lipca 1981 r.).
- c) Nieskładkowe renty inwalidzkie i emerytury oraz świadczenia na dziecko pozostające na utrzymaniu, przewidziane w art. 132 ust. 1, art. 136a, 137a, 138a, 154a, 155a, 156a, 167, art. 168 ust. 2, art. 169 i 170 ustawy powszechnej w sprawie zabezpieczenia społecznego, zmienionej ustawą nr 26/90 z dnia 20 grudnia 1990 r. ustanawiającą świadczenia nieskładkowe z tytułu zabezpieczenia społecznego.

E. FRANCJA

- a) Zasiłek uzupełniający z Krajowego Funduszu Solidarności (ustawa z dnia 30 czerwca 1956 r.).
- b) Zasiłek dla niepełnosprawnych dorosłych (ustawa z dnia 30 czerwca 1975 r.).
- c) Zasiłek specjalny (ustawa z dnia 10 lipca 1952 r.).

F. GRECJA

- a) Świadczenia specjalne dla osób starszych (ustawa nr 1296/82).
- b) Zasiłek dla dzieci niepracujących matek, których mężowie zostali powołani do służby wojskowej (ustawa nr 1483/84, art. 23 ust. 1).
- c) Zasiłek dla dzieci niepracujących matek, których mężowie pozostają w więzieniu (ustawa nr 1483/84, art. 23 ust. 2).
- d) Zasiłek dla osób z wrodzoną niedokrwistością hemolityczną (dekret z mocą ustawy nr 321/69; wspólne zarządzenie ministrów G4a/F.222/oik.2204).
- e) Zasiłek dla głuchoniemych (ustawa wyjątkowa nr 421/37; wspólne zarządzenie ministrów G4B/F.422/oik.2205).
- f) Zasiłek dla osób z głęboką niepełnosprawnością (dekret z mocą ustawy nr 162/73; wspólne zarządzenie ministrów G4a/F.225/oik.161).
- g) Zasiłek dla osób chorych na spazmofilję (dekret z mocą ustawy nr 162/72; wspólne zarządzenie ministrów G4a/F.224/oik.2207).
- h) Zasiłek dla osób z głębokim upośledzeniem umysłowym (dekret z mocą ustawy nr 162/73; wspólne zarządzenie ministrów G4b/F.423/oik.2208).
- i) Zasiłek dla niewidzących (ustawa nr 958/79; wspólne zarządzenie ministrów (G4b/F.421/oik.2209).

G. IRLANDIA

- a) Pomoc dla bezrobotnych (ujednolicona ustawa o pomocy społecznej z 1981 r., część III, rozdział 2).

- b) Renty starcze i dla niewidzących (nieskładkowe) (ujednolicona ustawa o pomocy społecznej z 1981 r., część III, rozdział 3).
- c) Renty dla wdów i sierot (nieskładkowe) (ujednolicona ustawa o pomocy społecznej z 1981 r., część III, rozdział 4).
- d) Zasiłek dla samotnych rodziców (ustawa o pomocy społecznej z 1990 r., część III).
- e) Zasiłek dla opiekunów (ustawa o pomocy społecznej z 1990 r., część IV).
- f) Dodatek do dochodu rodzinnego (ustawa o pomocy społecznej z 1984 r., część III).
- g) Zasiłek socjalny dla osób niepełnosprawnych (ustawa o zdrowiu z 1970 r., sekcja 69).
- h) Zasiłek dla osób niepełnosprawnych na pokrycie wydatków związanych z transportem (ustawa o zdrowiu z 1970 r., sekcja 61).
- i) Zasiłek socjalny w przypadku chorób zakaźnych (ustawa o zdrowiu z 1947 r., sekcja 5 i sekcja 44 (5)).
- j) Zasiłek na opiekę w domu (ustawa o zdrowiu z 1970 r., sekcja 61).
- k) Zasiłek dla niewidzących (ustawa w sprawie osób niewidzących z 1920 r., rozdział 49).
- l) Zasiłek rehabilitacyjny dla osób niepełnosprawnych (ustawa o zdrowiu z 1970 r., sekcje 68, 69 i 72).

H. WŁOCHY

- a) Renty socjalne dla osób bez środków do życia (ustawa nr 153 z dnia 30 kwietnia 1969 r.).
- b) Renty, emerytury i zasiłki dla niepełnosprawnych i inwalidów cywilnych (ustawy nr 118 z dnia 30 marca 1974 r., nr 18 z dnia 11 lutego 1980 r. i nr 508 z dnia 23 listopada 1988 r.).
- c) Renty, emerytury i zasiłki dla głuchoniemych (ustawy nr 381 z dnia 26 maja 1970 r. i nr 508 z dnia 23 listopada 1988 r.).
- d) Renty, emerytury i zasiłki dla niewidzących osób cywilnych (ustawy nr 382 z dnia 27 maja 1970 r. i nr 508 z dnia 23 listopada 1988 r.).
- e) Zasiłki uzupełniające minimalne renty i emerytury (ustawy nr 218 z dnia 4 kwietnia 1952 r., nr 638 z dnia 11 listopada 1983 r. i nr 407 z dnia 29 grudnia 1990 r.).
- f) Zasiłki uzupełniające zasiłki dla niepełnosprawnych (ustawa nr 222 z dnia 12 czerwca 1984 r.).
- g) Zasiłki miesięczne na ciągłą indywidualną pomoc dla osób niezdolnych do pracy (ustawa nr 222 z dnia 12 czerwca 1984 r.).

I. LUKSEMBURG

- a) Zasiłki specjalne dla osób w znacznym stopniu niepełnosprawnych (ustawa z dnia 16 kwietnia 1979 r.).
- b) Zasiłki macierzyńskie (ustawa z dnia 30 kwietnia 1980 r.).

J. NIDERLANDY

Żadne.

K. AUSTRIA

- a) Dodatek wyrównawczy (ustawa federalna z dnia 9 września 1955 r. w sprawie powszechnego ubezpieczenia społecznego — ASVG, ustawa federalna z dnia 11 października 1978 r. w sprawie ubezpieczenia społecznego osób pracujących w handlu — GSVG i ustawa federalna z dnia 11 października 1978 r. w sprawie ubezpieczenia społecznego rolników).
- b) Zasiłek opiekuńczy (Pflegegeld) zgodnie z austriacką ustawą federalną w sprawie zasiłku opiekuńczego (Bundespflegegeldgesetz) z wyjątkiem zasiłku opiekuńczego przyznanego przez instytucje udzielające ubezpieczeń na wypadek inwalidztwa spowodowanego przez wypadek przy pracy lub chorobę zawodową.

L. PORTUGALIA

- a) Zasiłki rodzinne nieskładkowe (dekret z mocą ustawy nr 160/80 z dnia 27 maja 1980 r.).
- b) Zasiłek dla matki karmiącej (dekret z mocą ustawy nr 160/80 z dnia 27 maja 1980 r.).
- c) Zasiłek uzupełniający dla niepełnosprawnych dzieci i młodzieży (dekret z mocą ustawy nr 160/80 z dnia 27 maja 1980 r.).
- d) Zasiłek z tytułu uczęszczania do szkoły specjalnej (dekret z mocą ustawy nr 160/80 z dnia 27 maja 1980 r.).
- e) Nieskładkowa renta sieroca (dekret z mocą ustawy nr 160/80 z dnia 27 maja 1980 r.).
- f) Nieskładkowa renta inwalidzka (dekret z mocą ustawy nr 464/80 z dnia 13 października 1980 r.).

- g) Nieskładkowa emerytura (dekret z mocą ustawy nr 464/80 z dnia 13 października 1980 r.).
- h) Renta uzupełniająca dla osób w znacznym stopniu niepełnosprawnych (dekret z mocą ustawy nr 160/80 z dnia 27 maja 1980 r.).
- i) Nieskładkowa renta wdowia (dekret wykonawczy nr 52/81 z dnia 11 listopada 1981 r.).

M. FINLANDIA

- a) Zasiłek na opiekę nad dzieckiem (ustawa o zasiłku na opiekę nad dzieckiem, 444/69).
- b) Zasiłek inwalidzki (ustawa o zasiłku inwalidzkim, 124/88).
- c) Zasiłek mieszkaniowy dla rencistów i emerytów (ustawa o zasiłku na mieszkanie dla rencistów i emerytów, 591/78).
- d) Podstawowy zasiłek dla bezrobotnych (ustawa o zasiłku dla bezrobotnych, 602/84) w przypadku, gdy osoba nie spełnia warunków uprawniających do zasiłku dla bezrobotnych pracowników.

N. SZWECJA

- a) Komunalne dodatki mieszkaniowe uzupełniające podstawowe renty i emerytury (ustawa 1962: 392, wydana powtórnie 1976: 1014).
- b) Zasiłki inwalidzkie, które nie są wypłacane na rzecz osoby otrzymującej rentę lub emeryturę (ustawa 1962: 381 wydana powtórnie 1982: 120).
- c) Zasiłek opiekuńczy na niepełnosprawne dzieci (ustawa 1962: 381 wydana powtórnie 1982: 120).

O. ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

- a) ...
 - b) Zasiłek na opiekę nad inwalidą (ustawa z 1975 r. o zabezpieczeniu społecznym z dnia 20 marca 1975 r., sekcja 37, i ustawa z 1975 r. o zabezpieczeniu społecznym (Irlandia Północna) z dnia 20 marca 1975 r., sekcja 37).
 - c) Kredyt rodzinny (ustawa z 1986 r. o zabezpieczeniu społecznym z dnia 25 lipca 1986 r., sekcje 20-22, i rozporządzenie z 1986 r. o zabezpieczeniu społecznym (Irlandia Północna) z dnia 5 listopada 1986 r., art. 21-23).
 - d) Zasiłek pielęgnacyjny (ustawa z 1975 r. o zabezpieczeniu społecznym z dnia 20 marca 1975 r., sekcja 35, i ustawa z 1975 r. o zabezpieczeniu społecznym (Irlandia Północna) z dnia 20 marca 1975 r., sekcja 35).
 - e) Dodatek do dochodu (ustawa z 1986 r. o zabezpieczeniu społecznym z dnia 25 lipca 1986 r., sekcje 20-22 i sekcja 23, rozporządzenie z 1986 r. o zabezpieczeniu społecznym (Irlandia Północna) z dnia 5 listopada 1986 r., art. 21-24).
 - f) Zasiłek na utrzymanie w przypadku niepełnosprawności (ustawa z 1991 r. o zasiłku na utrzymanie w przypadku niepełnosprawności i o zasiłku na zatrudnienie w przypadku niepełnosprawności z dnia 27 czerwca 1991 r., sekcja 1, i rozporządzenie z 1991 r. o zasiłku na utrzymanie w przypadku niepełnosprawności i o zasiłku na zatrudnienie w przypadku niepełnosprawności (Irlandia Północna) z dnia 24 lipca 1991 r., art. 3).
 - g) Zasiłek na zatrudnienie w przypadku niepełnosprawności (ustawa z 1991 r. o zasiłku na utrzymanie w przypadku niepełnosprawności i o zasiłku na zatrudnienie w przypadku niepełnosprawności z dnia 27 czerwca 1991 r., sekcja 6 i rozporządzenie z 1991 r. o zasiłku na utrzymanie w przypadku niepełnosprawności i o zasiłku na zatrudnienie w przypadku niepełnosprawności (Irlandia Północna) z dnia 24 lipca 1991 r., art. 8).
 - h) zasiłki dla poszukujących pracy przyznawane na podstawie wysokości dochodów (ustawa z 1995 r. o poszukujących pracy 1995 r. z dnia 28 czerwca 1995 r., sekcje I ust. 2 lit. d) ii) i art. 3, i rozporządzenie z 1995 r. o poszukujących pracy (Irlandia Północna) z dnia 18 października 1995 r., art. 3 ust. 2 lit. d) ii) i art. 5).
-

ZAŁĄCZNIK III (A) (B) (6) (7) (12) (14) (15)

POSTANOWIENIA KONWENCJI O ZABEZPIECZENIU SPOŁECZNYM, KTÓRE POZOSTAJĄ W MOCY, NIE NARUSZAJĄC PRZEPISÓW ART. 6 ROZPORZĄDZENIA — POSTANOWIENIA KONWENCJI, KTÓRYCH NIE STOSUJE SIĘ DO WSZYSTKICH OSÓB, DO KTÓRYCH MA ZASTOSOWANIE ROZPORZĄDZENIE

(Artykuł 7 ust. 2 lit. c) i art. 3 ust. 3 rozporządzenia)

Uwagi ogólne

1. Jeśli przepisy wskazane w niniejszym Załączniku przewidują odwołanie do innych postanowień konwencji, odwołania te zastępuje się odwołaniami do odpowiednich przepisów rozporządzenia, o ile rozpatrywane postanowienia umów same nie są wskazane w niniejszym załączniku.
2. Klauzula wypowiedzenia przewidziana w konwencjach w sprawie zabezpieczenia społecznego, której niektóre postanowienia są wskazane w niniejszym Załączniku, zostaje zachowana w odniesieniu do wspomnianych postanowień.

A. Postanowienia konwencji o zabezpieczeniu społecznym, które pozostają w mocy, nie naruszając przepisów art. 6 (art. 7 ust. 2 lit. c) rozporządzenia)

1. BELGIA–DANIA

Brak umowy.

2. BELGIA–NIEMCY

- a) Artykuły 3 i 43 Protokołu końcowego z dnia 7 grudnia 1957 r. do Konwencji ogólnej z tego samego dnia, jak w Protokole uzupełniającym z dnia 10 listopada 1960 r.
- b) Umowa uzupełniająca nr 3 z dnia 7 grudnia 1957 r. do Konwencji ogólnej z tego samego dnia, jak w Protokole uzupełniającym z dnia 10 listopada 1960 r. (wypłata rent i emerytur należnych za okres poprzedzający wejście w życie Konwencji ogólnej).

3. BELGIA–HISZPANIA

Żadne.

4. BELGIA–FRANCJA

- a) Artykuły 13, 16 i 23 Umowy uzupełniającej z dnia 17 stycznia 1948 r. do Konwencji ogólnej z tego samego dnia (pracownicy kopalń i przedsiębiorstw podobnych).
- b) Wymiana listów z dnia 27 lutego 1953 r. (zastosowanie art. — ust. 2 Konwencji ogólnej z dnia 17 stycznia 1948 r.).
- c) Wymiana listów z dnia 29 lipca 1953 r. w sprawie zasiłków dla starszych pracowników najemnych.

5. BELGIA–GRECJA

Artykuł 15 ust. 2, art. 35 ust. 2 i art. 37 Konwencji ogólnej z dnia 1 kwietnia 1958 r.

6. BELGIA–IRLANDIA

Brak umowy.

7. BELGIA–WŁOCHY

Artykuł 29 Konwencji z dnia 30 kwietnia 1948 r.

8. BELGIA–LUKSEMBURG

Artykuły 2 i 4 Umowy z dnia 27 października 1971 r. (zagraniczne ubezpieczenia społeczne).

9. BELGIA–NIDERLANDY

Artykuły 2 i 4 Umowy z dnia 4 lutego 1969 r. (zagraniczna działalność zawodowa).

10. BELGIA–AUSTRIA

- a) Artykuł 4 Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 4 kwietnia 1977 r. w odniesieniu do osób zamieszkałych w państwach trzecich.
- b) Punkt III Protokołu końcowego do wyżej wymienionej Konwencji, w odniesieniu do osób zamieszkałych w państwach trzecich.

11. BELGIA–PORTUGALIA

Artykuły 1 i 5 Konwencji z dnia 13 stycznia 1965 r. (ubezpieczenia społeczne dla osób zatrudnionych w Kongu Belgijskim oraz Ruandzie-Burundi), w brzmieniu określonym w Porozumieniu zawartym poprzez wymianę listów z dnia 18 czerwca 1982 r.

12. BELGIA–FINLANDIA

Brak umowy.

13. BELGIA–SZWECJA

Brak umowy.

14. BELGIA–ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Żadne.

15. DANIA–NIEMCY

- a) Punkt 15 Protokołu końcowego do Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 14 sierpnia 1953 r.
- b) Umowa uzupełniająca z dnia 14 sierpnia 1953 r. do wyżej wymienionej Konwencji.

16. DANIA–HISZPANIA

Brak umowy.

17. DANIA–FRANCJA

Żadne

18. DANIA–GRECJA

Brak umowy.

19. DANIA–IRLANDIA

Brak umowy.

20. DANIA–WŁOCHY

Brak umowy.

21. DANIA–LUKSEMBURG

Brak umowy.

22. DANIA–NIDERLANDY

Brak umowy.

23. DANIA–AUSTRIA

- a) Artykuł 4 Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 16 czerwca 1987 r. w odniesieniu do osób zamieszkałych w państwach trzecich.
- b) Punkt I Protokołu końcowego do wyżej wymienionej Konwencji w odniesieniu do osób zamieszkałych w państwach trzecich.

24. DANIA–PORTUGALIA

Brak umowy.

25. DANIA–FINLANDIA

Artykuł 10 Nordyckiej konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 15 czerwca 1992 r.

26. DANIA–SZWECJA

Artykuł 10 Nordyckiej konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 15 czerwca 1992 r.

27. DANIA–ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Żadne.

28. NIEMCY–HISZPANIA

Artykuł 4 ust. 1 i art. 45 ust. 2 Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 4 grudnia 1973 r.

29. NIEMCY–FRANCJA

- a) Artykuł 11 ust. 1, art. 16 (akapit drugi) i art. 19 Konwencji ogólnej z dnia 10 lipca 1950 r.
- b) Artykuł 9 Umowy uzupełniającej nr 1 z dnia 10 lipca 1950 r. do Konwencji ogólnej z tego samego dnia (pracownicy kopalń i przedsiębiorstw podobnych).
- c) Umowa uzupełniająca nr 4 z dnia 10 lipca 1950 r. do Konwencji ogólnej z tego samego dnia, jak w dodanej sekcji nr 2 z dnia 18 czerwca 1955 r.
- d) Tytuły I i III dodanej sekcji nr 2 z dnia 18 czerwca 1955 r.
- e) Punkty 6, 7 i 8 Protokołu ogólnego z dnia 10 lipca 1950 r. do Konwencji ogólnej z tego samego dnia.
- f) Tytuły II, III i IV Umowy z dnia 20 grudnia 1963 r. (zabezpieczenie społeczne w landzie Saary).

30. NIEMCY–GRECJA

- a) Artykuł 5 ust. 2 Konwencji ogólnej z dnia 25 kwietnia 1961 r.
- b) Artykuł 8 ust. 1, ust. 2 lit. b) i ust. 3, art. 9-11 i rozdział I i IV, o ile dotyczą tych artykułów, Konwencji w sprawie ubezpieczenia na wypadek bezrobocia z dnia 31 maja 1961 r., razem z notą w Protokole z dnia 14 czerwca 1980 r.
- c) Protokół z dnia 7 października 1991 r. w połączeniu z Umową z dnia 6 lipca 1984 r. między Rządem Niemieckiej Republiki Demokratycznej a Rządem Republiki Greckiej w sprawie rozwiązywania problemów dotyczących rent i emerytur.

31. NIEMCY–IRLANDIA

Brak umowy.

32. NIEMCY–WŁOCHY

- a) Artykuł 3 ust. 2, art. 23 ust. 2, art. 26 i 36 ust. 3 Konwencji z dnia 5 maja 1953 r. (ubezpieczenie społeczne).
- b) Umowa uzupełniająca z dnia 12 maja 1953 r. do Konwencji z dnia 5 maja 1953 r. (wypłata emerytur i rent za okres poprzedzający wejście w życie umowy).

33. NIEMCY–LUKSEMBURG

Artykuły 4, 5, 6 i 7 Traktatu z dnia 11 lipca 1959 r. (Ausgleichsvertrag) (rozstrzygnięcie sporów niemiecko-luksemburskich).

34. NIEMCY–NIDERLANDY

- a) Artykuł 3 ust. 2 Konwencji z dnia 29 marca 1951 r.
- b) Artykuł 2 i 3 Umowy uzupełniającej nr 4 z dnia 21 grudnia 1956 r. do Konwencji z dnia 29 marca 1951 r. (rozstrzygnięcie w sprawach praw nabytych w niemieckim systemie ubezpieczenia społecznego przez pracowników niderlandzkich między dniem 13 maja 1940 r. i dniem 1 września 1945 r.).

35. NIEMCY–AUSTRIA

- a) Artykuł 41 Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 22 grudnia 1966 r. zmienionej Konwencjami uzupełniającymi nr 1 z dnia 10 kwietnia 1969 r., nr 2 z dnia 20 marca 1974 r. i nr 3 z dnia 29 sierpnia 1980 r.

- b) Ustęp 3 lit. c), ust. 3 lit. d), ust. 17, 20 lit. a) i ust. 21 Protokołu końcowego do wyżej wymienionej Konwencji.
- c) Artykuł 3 wymienionej Konwencji w odniesieniu do osób mieszkających w państwie trzecim.
- d) Ustęp 3 lit. g) Protokołu końcowego do wyżej wymienionej Konwencji w stosunku do osób zamieszkałych w państwach trzecich.
- e) Artykuł 4 ust. 1 Konwencji w odniesieniu do ustawodawstwa, zgodnie z którym wypadki (i choroby zawodowe) występujące poza terytorium Republiki Federalnej Niemiec, a także okresy ubezpieczenia ukończone poza jej terytorium nie uprawniają do wypłaty świadczeń lub uprawniają do wypłaty świadczeń tylko w niektórych warunkach, kiedy osoby uprawnione zamieszkują poza terytorium Republiki Federalnej Niemiec, w następujących przypadkach:
 - i) świadczenie zostało już wypłacone lub jest płatne dnia 1 stycznia 1994 r.;
 - ii) beneficjent wybrał Austrię na miejsce zwykłego pobytu przed dniem 1 stycznia 1994 r., a wypłata rent lub emerytur należnych z tytułu ubezpieczenia emerytalno-rentowego i wypadkowego rozpoczyna się przed dniem 31 grudnia 1994 r.;powyższe stosuje się również do okresów pobierania innych rent i emerytur, łącznie z rentą rodzinną, które zastępują początkowe świadczenie, w przypadku gdy okresy pobierania następują po sobie bez przerw.
- f) Ustęp 19 lit. b) Protokołu końcowego do wymienionej Konwencji. Stosując ust. 3 lit. c) tego przepisu, kwota uwzględniana przez właściwą instytucję nie przekroczy kwoty należnej w odniesieniu do odpowiadających okresów, za które należy się wynagrodzenie ze strony tej instytucji.
- g) Artykuł 2 Umowy uzupełniającej nr 1 z dnia 10 kwietnia 1969 r. do wymienionej Konwencji.
- h) Artykuł 1 ust. 5 i art. 8 Konwencji w sprawie ubezpieczenia na wypadek bezrobocia z dnia 19 lipca 1978 r.
- i) Ustęp 10 Protokołu końcowego do wymienionej Konwencji.

36. NIEMCY–PORTUGALIA

Artykuł 5 ust. 2 Konwencji z dnia 6 listopada 1964 r.

37. NIEMCY–FINLANDIA

- a) Art. 4 Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 23 kwietnia 1979 r.
- b) Punkt 9 lit. a) Protokołu końcowego do wymienionej Konwencji.

38. NIEMCY–SZWECJA

- a) Artykuł 4 ust. 2 Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 27 lutego 1976 r.
- b) Punkt 8 lit. a) Protokołu końcowego do wymienionej Konwencji.

39. NIEMCY–ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

- a) Artykuł 3 ust. 1 i 6 i art. 7 ust. 2-6 Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 20 kwietnia 1960 r.
- b) Artykuł 2-7 Protokołu końcowego do Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 20 kwietnia 1960 r.
- c) Artykuł 2 ust. 5 i art. 5 ust. 2-6 Konwencji w sprawie ubezpieczenia na wypadek bezrobocia z dnia 20 kwietnia 1960 r.

40. HISZPANIA–FRANCJA

Żadne.

41. HISZPANIA–GRECJA

Brak umowy.

42. HISZPANIA–IRLANDIA

Brak umowy.

43. HISZPANIA–WŁOCHY

Artykuł 5, art. 18 ust. 1 lit. c) i art. 23 Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 30 października 1979 r.

44. HISZPANIA–LUKSEMBURG

- a) Artykuł 5 ust. 2 Konwencji z dnia 8 maja 1969 r.
- b) Artykuł 1 Umowy administracyjnej z dnia 27 czerwca 1975 r. do celów stosowania Konwencji z dnia 8 maja 1969 r. do osób prowadzących działalność na własny rachunek.

45. HISZPANIA–NIDERLANDY

Artykuł 23 ust. 2 Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 5 lutego 1974 r.

46. HISZPANIA–AUSTRIA

- a) Artykuł 4 Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 6 listopada 1981 r. w odniesieniu do osób zamieszkujących w państwie trzecim.
- b) Punkt II Protokołu końcowego do wymienionej Konwencji w odniesieniu do osób zamieszkujących w państwach trzecich.

47. HISZPANIA–PORTUGALIA

Artykuł 4 ust. 2, art. 16 ust. 2 i art. 22 Konwencji ogólnej z dnia 11 czerwca 1969 r.

48. HISZPANIA–FINLANDIA

Artykuł 5 ust. 2 Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 19 grudnia 1985 r.

49. HISZPANIA–SZWECJA

Artykuł 5 ust. 2 i art. 16 Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 4 lutego 1983 r.

50. HISZPANIA–ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Żadne.

51. FRANCJA–GRECJA

Art. 16 (akapit czwarty) i art. 30 Konwencji ogólnej z dnia 19 kwietnia 1958 r.

52. FRANCJA–IRLANDIA

Brak umowy.

53. FRANCJA–WŁOCHY

- a) Artykuł 20 i 24 Konwencji ogólnej z dnia 31 marca 1948 r.
- b) Wymiana listów z dnia 3 marca 1956 r. (świadczenia w razie choroby dla pracowników sezonowych zatrudnionych w rolnictwie).

54. FRANCJA–LUKSEMBURG

Artykuł 11 i 14 Umowy uzupełniającej z dnia 12 listopada 1949 r. do Konwencji ogólnej z tego samego dnia (pracownicy kopalń i przedsiębiorstw podobnych).

55. FRANCJA–NIDERLANDY

Artykuł 11 Umowy uzupełniającej z dnia 1 czerwca 1954 r. do Konwencji ogólnej z dnia 7 stycznia 1950 r. (pracownicy kopalń i przedsiębiorstw podobnych).

56. FRANCJA–AUSTRIA

Żadne.

57. FRANCJA–PORTUGALIA

Żadne.

58. FRANCJA–FINLANDIA

Żadne.

59. FRANCJA–SZWECJA

Żadne.

60. FRANCJA–ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Wymiana listów z dnia 27 i z dnia 30 lipca 1970 r. dotycząca stanowiska w odniesieniu do zabezpieczenia społecznego dla nauczycieli ze Zjednoczonego Królestwa, czasowo wykonujących swój zawód we Francji, na mocy Konwencji kulturalnej z dnia 2 marca 1948 r.

61. GRECJA–IRLANDIA

Brak umowy.

62. GRECJA–WŁOCHY

Brak umowy.

63. GRECJA–LUKSEMBURG

Brak umowy.

64. GRECJA–NIDERLANDY

Artykuł 4 ust. 2 Konwencji ogólnej z dnia 13 września 1966 r.

65. GRECJA–AUSTRIA

- a) Artykuł 4 Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 14 grudnia 1979 r., zmienionej Konwencją uzupełniającą z dnia 21 maja 1986 r. w odniesieniu do osób zamieszkałych w państwach trzecich.
- b) Punkt II Protokołu końcowego do wymienionej Konwencji w odniesieniu do osób zamieszkałych w państwach trzecich.

66. GRECJA–PORTUGALIA

Brak umowy.

67. GRECJA–FINLANDIA

Artykuł 5 ust. 2 i art. 21 Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 21 marca 1988 r.

68. GRECJA–SZWECJA

Artykuł 5 ust. 2 i art. 23 Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 5 maja 1978 r. zmienionej Konwencją uzupełniającą z dnia 14 września 1984 r.

69. GRECJA–ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Brak umowy.

70. IRLANDIA–WŁOCHY

Brak umowy.

71. IRLANDIA–LUKSEMBURG

Brak umowy.

72. IRLANDIA–NIDERLANDY

Brak umowy.

73. IRLANDIA–AUSTRIA

Artykuł 4 Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 30 września 1988 r. w odniesieniu do osób zamieszkałych w państwach trzecich.

74. IRLANDIA–PORTUGALIA
Brak umowy.
75. IRLANDIA–FINLANDIA
Brak umowy.
76. IRLANDIA–SZWECJA
Brak umowy.
77. IRLANDIA–ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO
Artykuł 8 Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 14 września 1971 r.
78. WŁOCHY–LUKSEMBURG
Art. 18 ust. 2 i art. 24 Konwencji ogólnej z dnia 29 maja 1951 r.
79. WŁOCHY–NIDERLANDY
Art. 21 ust. 2 Konwencji ogólnej z dnia 28 października 1952 r.
80. WŁOCHY–AUSTRIA
a) Artykuł 5 ust. 3 i art. 9 ust. 2 Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 21 stycznia 1981 r.
b) Artykuł 4 wyżej wymienionej Konwencji i ust. 2 Protokołu końcowego do wyżej wymienionej Konwencji w odniesieniu do osób zamieszkujących w państwach trzecich.
81. WŁOCHY–PORTUGALIA
Brak umowy.
82. WŁOCHY–FINLANDIA
Brak umowy.
83. WŁOCHY–SZWECJA
Art. 2 Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 25 września 1979 r.
84. WŁOCHY–ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO
Żadne.
85. LUKSEMBURG–NIDERLANDY
Żadne.
86. LUKSEMBURG–AUSTRIA
a) Artykuł 5 ust. 2 Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 21 grudnia 1971 r., zmienionej Konwencjami uzupełniającymi nr 1 z dnia 16 maja 1973 r. i nr 2 z dnia 9 października 1978 r.
b) Artykuł 3 ust. 2 wymienionej Konwencji w stosunku do osób zamieszkałych w państwach trzecich.
c) Punkt III Protokołu końcowego do wymienionej Konwencji w odniesieniu do osób zamieszkujących w państwach trzecich.
87. LUKSEMBURG–PORTUGALIA
Artykuł 3 ust. 2 Konwencji z dnia 12 lutego 1965 r.
88. LUKSEMBURG–FINLANDIA
Artykuł 5 ust. 2 Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 15 września 1988 r.

89. LUKSEMBURG–SZWECJA

- a) Artykuł 4 i art. 29 ust. 1 Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 21 lutego 1985 r. w odniesieniu do osób zamieszkujących w państwach trzecich.
- b) Artykuł 30 wymienionej Konwencji.

90. LUKSEMBURG–ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Żadne.

91. LUKSEMBURG–AUSTRIA

- a) Artykuł 3 Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 7 marca 1974 r., zmienionej Konwencją uzupełniającą z dnia 5 listopada 1980 r. w odniesieniu do osób zamieszkujących w państwach trzecich.
- b) Punkt II Protokołu końcowego do wymienionej Konwencji w stosunku do osób zamieszkujących w państwach trzecich.

92. NIDERLANDY–PORTUGALIA

Artykuł 5 ust. 2 i art. 31 Konwencji z dnia 19 lipca 1979 r.

93. NIDERLANDY–FINLANDIA

Brak umowy.

94. NIDERLANDY–SZWECJA

Artykuł 4 i art. 24 ust. 3 Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 2 lipca 1976 r. w odniesieniu do osób zamieszkujących w państwach trzecich.

95. NIDERLANDY–ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Żadne.

96. AUSTRIA–PORTUGALIA

Żadne.

97. AUSTRIA–FINLANDIA

- a) Artykuł 4 Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 11 grudnia 1985 r. zmienionej Konwencją uzupełniającą z dnia 9 marca 1993 r. w stosunku do osób zamieszkujących w państwach trzecich.
- b) Punkt II Protokołu końcowego do wymienionej Konwencji w stosunku do osób zamieszkujących w państwach trzecich.

98. AUSTRIA–SZWECJA

- a) Artykuł 4 i art. 24 ust. 1 Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 11 listopada 1975 r., zmienionej Konwencją uzupełniającą z dnia 21 października 1982 r. w odniesieniu do osób zamieszkujących w państwach trzecich.
- b) Punkt II Protokołu końcowego do wymienionej Konwencji w odniesieniu do osób zamieszkujących w państwach trzecich.

99. AUSTRIA–ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

- a) Artykuł 3 Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 22 lipca 1980 r., zmienionej Konwencjami uzupełniającymi nr 1 z dnia 9 grudnia 1985 r. i nr 2 z dnia 13 października 1992 r. w odniesieniu do osób zamieszkujących w państwach trzecich.
- b) Protokół dotyczący świadczeń rzeczowych do wymienionej Konwencji, z wyjątkiem art. 2 ust. 3 w odniesieniu do osób, które nie są uprawnione do korzystania ze świadczeń objętych przepisami tytułu III rozdział 1 rozporządzenia.

100. PORTUGALIA–FINLANDIA

Brak umowy.

101. PORTUGALIA–SZWECJA

Artykuł 6 Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 25 października 1978 r.

102. PORTUGALIA–ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

- a) Artykuł 2 ust. 1 protokołu w sprawie leczenia medycznego z dnia 15 listopada 1978 r.
- b) W odniesieniu do portugalskich pracowników najemnych, na okres od dnia 22 października 1987 r. do końca okresu przejściowego określonego w art. 220 ust. 1 ustawy odnoszącej się do przystąpienia Hiszpanii i Portugalii: art. 26 Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 15 listopada 1978 r., zmienionej wymianą listów z dnia 28 września 1987 r.

103. FINLANDIA–SZWECJA

Artykuł 10 Nordyckiej konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 15 czerwca 1992 r.

104. FINLANDIA–ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Żadne.

105. SZWECJA–ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Artykuł 4 ust. 3 Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 29 czerwca 1987 r.

B. Postanowienia konwencji, których nie stosuje się do wszystkich osób, do których ma zastosowanie rozporządzenie (art. 3 ust. 3 rozporządzenia)

1. BELGIA–DANIA

Brak umowy.

2. ...

3. BELGIA–HISZPANIA

Żadne.

4. BELGIA–FRANCJA

- a) Wymiana listów z dnia 29 lipca 1953 r. w sprawie zasiłków dla starszych pracowników najemnych.
- b) Wymiana listów z dnia 27 lutego 1953 r. (stosowanie art. 4 ust. 2 Konwencji ogólnej z dnia 17 stycznia 1948 r.).

5. BELGIA–GRECJA

Żadne.

6. BELGIA–IRLANDIA

Żadne.

7. BELGIA–WŁOCHY

Żadne.

8. BELGIA–LUKSEMBURG

Artykuł 2 i 4 Umowy z dnia 27 października 1971 r. (zagraniczne zabezpieczenie społeczne).

9. BELGIA–NIDERLANDY

Artykuł 2 i 4 Umowy z dnia 4 lutego 1969 r. (zagraniczna działalność zawodowa).

10. BELGIA–AUSTRIA

- a) Artykuł 4 Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 4 kwietnia 1977 r. w odniesieniu do osób zamieszkujących w państwach trzecich.
- b) Punkt III Protokołu końcowego do wymienionej Konwencji w stosunku do osób zamieszkujących w państwach trzecich.

11. BELGIA–PORTUGALIA

Artykuły 1 i 5 Konwencji z dnia 13 stycznia 1965 r. (zabezpieczenie społeczne dla pracowników w Kongu Belgijskim oraz Ruandzie-Burundi) w brzmieniu określonym w Porozumieniu zawartym poprzez wymianę listów z dnia 18 czerwca 1982 r.

12. BELGIA–FINLANDIA

Brak umowy.

13. BELGIA–SZWECJA

Brak umowy.

14. BELGIA–ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Żadne.

15. DANIA–NIEMCY

- a) Punkt 15 Protokołu końcowego do Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 14 sierpnia 1953 r.
- b) Umowa uzupełniająca z dnia 14 sierpnia 1953 r. do wymienionej Konwencji.

16. DANIA–HISZPANIA

Brak umowy.

17. DANIA–FRANCJA

Żadne.

18. DANIA–GRECJA

Brak umowy.

19. DANIA–IRLANDIA

Brak umowy.

20. DANIA–WŁOCHY

Brak umowy.

21. DANIA–LUKSEMBURG

Brak umowy.

22. DANIA–NIDERLANDY

Brak umowy.

23. DANIA–AUSTRIA

- a) Artykuł 4 Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 16 czerwca 1987 r. w stosunku do osób zamieszkujących w państwach trzecich.
- b) Punkt I Protokołu końcowego do wyżej wymienionej Konwencji w odniesieniu do osób zamieszkujących w państwach trzecich.

24. DANIA–PORTUGALIA

Brak umowy.

25. DANIA–FINLANDIA

Żadne.

26. DANIA–SZWECJA

Żadne.

27. DANIA–ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Żadne.

28. NIEMCY–HISZPANIA

Artykuł 4 ust. 1 i art. 45 ust. 2 Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 4 grudnia 1973 r.

29. NIEMCY–FRANCJA

- a) Artykuł 16 (drugi akapit) i art. 19 Konwencji ogólnej z dnia 10 lipca 1950 r.
- b) Umowa uzupełniająca nr 4 z dnia 10 lipca 1950 r. do Konwencji ogólnej z tego samego dnia, jak w dodanej sekcji nr 2 z dnia 18 czerwca 1955 r.
- c) Tytuły I i III dodanej sekcji nr 2 z dnia 18 czerwca 1955 r.
- d) Punkty 6, 7 i 8 Protokołu ogólnego z dnia 10 lipca 1950 r. do Konwencji ogólnej z tego samego dnia.
- e) Tytuły II, III i IV Umowy z dnia 20 grudnia 1963 r. (zabezpieczenie społeczne w landzie Saary).

30. NIEMCY–GRECJA

Protokół z dnia 7 października 1991 r. w połączeniu z Umową z dnia 6 lipca 1984 r. między Rządem Niemieckiej Republiki Demokratycznej a Rządem Republiki Greckiej w sprawie rozwiązywania problemów dotyczących rent i emerytur.

31. NIEMCY–IRLANDIA

Brak umowy.

32. NIEMCY–WŁOCHY

- a) Artykuł 3 ust. 2 i art. 26 Konwencji z dnia 5 maja 1952 r. (ubezpieczenia społeczne).
- b) Umowa uzupełniająca z dnia 12 maja 1953 r. do Konwencji z dnia 5 maja 1953 r. (wypłata emerytur i rent za okres poprzedzający wejście w życie Umowy).

33. NIEMCY–LUKSEMBURG

Artykuły 4, 5, 6 i 7 Traktatu z dnia 11 lipca 1959 r. (rozstrzyganie sporów niemiecko-luksemburskich).

34. NIEMCY–NIDERLANDY

- a) Artykuł 3 ust. 2 Konwencji z dnia 29 marca 1951 r.
- b) Artykuły 2 i 3 Umowy uzupełniającej nr 4 z dnia 21 grudnia 1956 r. do Umowy z dnia 29 marca 1951 r. (rozstrzyganie w sprawach praw nabytych w niemieckim systemie ubezpieczenia społecznego przez pracowników niderlandzkich między dniem 13 maja 1940 r. a dniem 1 września 1945 r.).

35. NIEMCY–AUSTRIA

- a) Artykuł 41 Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 22 grudnia 1966 r. zmienionej Konwencjami uzupełniającymi nr 1 z dnia 10 kwietnia 1969 r., nr 2 z dnia 29 marca 1974 r. i nr 3 z dnia 29 sierpnia 1980 r.
- b) Ustęp 20 lit. a) Protokołu końcowego do wymienionej Konwencji.
- c) Artykuł 3 wymienionej Konwencji w odniesieniu do osób zamieszkujących w państwach trzecich.
- d) Ustęp 3 lit. g) Protokołu końcowego do wymienionej Konwencji.
- e) Artykuł 4 ust. 1 Umowy dotyczący niemieckiego ustawodawstwa, zgodnie z którym wypadki (i choroby zawodowe) występujące poza terytorium Republiki Federalnej Niemiec, a także okresy ubezpieczenia ukończone poza jej terytorium nie uprawniają do wypłaty świadczeń

lub uprawniają do wypłaty świadczeń tylko w niektórych warunkach, kiedy osoby uprawnione zamieszkują poza terytorium Republiki Federalnej Niemiec, w następujących przypadkach:

- i) świadczenie zostało wypłacone lub jest płatne dnia 1 stycznia 1994 r.;
 - ii) beneficjent wybrał Austrię na miejsce zwykłego pobytu przed dniem 1 stycznia 1994 r., a wypłata rent lub emerytur należnych z tytułu ubezpieczenia emerytalno-rentowego i wypadkowego rozpoczyna się przed dniem 31 grudnia 1994 r.;
- powyższe stosuje się również do okresów pobierania innych rent i emerytur, łącznie z rentą rodzinną, które zastępują początkowe świadczenie, w przypadku gdy okresy pobierania następują po sobie bez przerw.
- f) Ustęp 19 lit. b) Protokołu końcowego do wymienionej Konwencji. Stosując ust. 3 lit. c) tego przepisu, kwota uwzględniana przez właściwą instytucję nie przekracza kwoty należnej w odniesieniu do odpowiadających okresów, za które należy się wynagrodzenie ze strony tej instytucji.

36. NIEMCY–PORTUGALIA

Artykuł 5 ust. 2 Konwencji z dnia 6 listopada 1964 r.

37. NIEMCY–FINLANDIA

Artykuł 4 Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 23 kwietnia 1979 r.

38. NIEMCY–SZWECJA

Artykuł 4 ust. 2 Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 27 lutego 1976 r.

39. NIEMCY–ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

- a) Artykuł 3 ust. 1 i 6 oraz art. 7 ust. 2-6 Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 20 kwietnia 1960 r.
- b) Artykuły 2-7 Protokołu końcowego do Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 20 kwietnia 1960 r.
- c) Artykuł 2 ust. 5 i art. 5 ust. 2-6 Konwencji w sprawie ubezpieczenia na wypadek bezrobocia z dnia 20 kwietnia 1960 r.

40. HISZPANIA–FRANCJA

Żadne.

41. HISZPANIA–GRECJA

Brak umowy.

42. HISZPANIA–IRLANDIA

Brak umowy.

43. HISZPANIA–WŁOCHY

Artykuł 5, art. 18 ust. 1 lit. c) i art. 23 Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 30 października 1979 r.

44. HISZPANIA–LUKSEMBURG

- a) Artykuł 5 ust. 2 Konwencji z dnia 8 maja 1969 r.
- b) Artykuł 1 Umowy administracyjnej z dnia 27 czerwca 1975 r. do celów stosowania Konwencji z dnia 8 maja 1969 r. do osób prowadzących działalność na własny rachunek.

45. HISZPANIA–NIDERLANDY

Artykuł 23 ust. 2 Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 5 lutego 1974 r.

46. HISZPANIA–AUSTRIA

- a) Artykuł 4 Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 6 listopada 1981 r. w odniesieniu do osób zamieszkujących w państwach trzech.

b) Punkt II Protokołu końcowego do wymienionej Konwencji w odniesieniu do osób zamieszkujących w państwach trzecich.

47. HISZPANIA–PORTUGALIA

Artykuł 4 ust. 2, art. 16 ust. 2 i art. 22 Konwencji ogólnej z dnia 11 czerwca 1969 r.

48. HISZPANIA–FINLANDIA

Artykuł 5 ust. 2 Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 19 grudnia 1985 r.

49. HISZPANIA–SZWECJA

Artykuł 5 ust. 2 i art. 16 Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 4 lutego 1983 r.

50. HISZPANIA–ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Żadne.

51. FRANCJA–GRECJA

Żadne.

52. FRANCJA–IRLANDIA

Brak umowy.

53. FRANCJA–WŁOCHY

Artykuł 20 i 24 Konwencji ogólnej z dnia 31 marca 1948 r.

54. FRANCJA–LUKSEMBURG

Żadne.

55. FRANCJA–NIDERLANDY

Żadne.

56. FRANCJA–AUSTRIA

Żadne.

57. FRANCJA–PORTUGALIA

Żadne.

58. FRANCJA–FINLANDIA

Brak umowy.

59. FRANCJA–SZWECJA

Żadne.

60. FRANCJA–ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Wymiana listów z dnia 27 i z dnia 30 lipca 1970 r. dotycząca stanowiska w odniesieniu do zabezpieczenia społecznego nauczycieli ze Zjednoczonego Królestwa, czasowo wykonujących swój zawód we Francji, na mocy Konwencji kulturalnej z dnia 2 marca 1948 r.

61. GRECJA–IRLANDIA

Brak umowy.

62. GRECJA–WŁOCHY

Brak umowy.

63. GRECJA–LUKSEMBURG
Brak umowy.
64. GRECJA–NIDERLANDY
Żadne.
65. GRECJA–AUSTRIA
a) Artykuł 4 Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 14 grudnia 1979 r., zmienionej Konwencją uzupełniającą z dnia 21 maja 1986 r. w odniesieniu do osób zamieszkujących w państwach trzecich.
b) Punkt II Protokołu końcowego do wymienionej Konwencji w odniesieniu do osób zamieszkujących w państwach trzecich.
66. GRECJA–PORTUGALIA
Brak umowy.
67. GRECJA–FINLANDIA
Artykuł 5 ust. 2 Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 11 marca 1988 r.
68. GRECJA–SZWECJA
Artykuł 5 ust. 2 Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 5 maja 1978 r., zmienionej Konwencją uzupełniającą z dnia 14 września 1984 r.
69. GRECJA–ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO
Brak umowy.
70. IRLANDIA–WŁOCHY
Brak umowy.
71. IRLANDIA–LUKSEMBURG
Brak umowy.
72. IRLANDIA–NIDERLANDY
Brak umowy.
73. IRLANDIA–AUSTRIA
Art. 4 Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 30 września 1988 r. w odniesieniu do osób zamieszkujących w państwach trzecich.
74. IRLANDIA–PORTUGALIA
Brak umowy.
75. IRLANDIA–FINLANDIA
Brak umowy.
76. IRLANDIA–SZWECJA
Brak umowy.
77. IRLANDIA–ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO
Żadne.
78. WŁOCHY–LUKSEMBURG
Żadne.

79. WŁOCHY–NIDERLANDY

Żadne.

80. WŁOCHY–AUSTRIA

- a) Artykuł 5 ust. 3 i art. 9 ust. 2 Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 21 stycznia 1981 r.
- b) Artykuł 4 wymienionej Konwencji i ust. 2 Protokołu końcowego do wymienionej Konwencji w odniesieniu do osób zamieszkujących w państwach trzecich.

81. WŁOCHY–PORTUGALIA

Brak umowy.

82. WŁOCHY–FINLANDIA

Brak umowy.

83. WŁOCHY–SZWECJA

Artykuł 20 Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 25 września 1979 r.

84. WŁOCHY–ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Żadne.

85. LUKSEMBURG–NIDERLANDY

Żadne.

86. LUKSEMBURG–AUSTRIA

- a) Artykuł 5 ust. 2 Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 21 grudnia 1971 r., zmienionej Konwencjami uzupełniającymi nr 1 z dnia 16 maja 1973 r. i nr 2 z dnia 9 października 1978 r.
- b) Artykuł 3 ust. 2 wymienionej Konwencji w odniesieniu do osób zamieszkujących w państwach trzecich.
- c) Punkt III Protokołu końcowego do wymienionej Konwencji w odniesieniu do osób zamieszkujących w państwach trzecich.

87. LUKSEMBURG–PORTUGALIA

Artykuł 3 ust. 2 Konwencji z dnia 12 lutego 1965 r.

88. LUKSEMBURG–FINLANDIA

Artykuł 5 ust. 2 Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 15 września 1988 r.

89. LUKSEMBURG–SZWECJA

Artykuł 4 i art. 29 ust. 1 Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 21 lutego 1985 r. w odniesieniu do osób zamieszkujących w państwach trzecich.

90. LUKSEMBURG–ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Żadne.

91. NIDERLANDY–AUSTRIA

- a) Artykuł 3 Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 7 marca 1974 r. zmienionej Konwencją uzupełniającą z dnia 5 listopada 1980 r. w odniesieniu do osób zamieszkujących w państwach trzecich.
- b) Punkt II Protokołu końcowego do wymienionej Konwencji w odniesieniu do osób zamieszkujących w państwach trzecich.

92. NIDERLANDY–PORTUGALIA

Artykuł 5 ust. 2 Konwencji z dnia 19 lipca 1979 r.

93. NIDERLANDY–FINLANDIA
Brak umowy.
94. NIDERLANDY–SZWECJA
Art. 4 i art. 24 ust. 3 Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 2 lipca 1976 r. w odniesieniu do osób zamieszkujących w państwach trzecich.
95. NIDERLANDY–ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO
Żadne.
96. AUSTRIA–PORTUGALIA
Żadne.
97. AUSTRIA–FINLANDIA
a) Artykuł 4 Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 11 grudnia 1985 r. zmienionej Konwencją uzupełniającą z dnia 9 marca 1993 r. w odniesieniu do osób zamieszkujących w państwach trzecich.
b) Punkt II Protokołu końcowego do wymienionej Konwencji w odniesieniu do osób zamieszkujących w państwach trzecich.
98. AUSTRIA–SZWECJA
a) Artykuł 4 i art. 24 ust. 1 Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 7 listopada 1975 r., zmienionej Konwencją uzupełniającą z dnia 21 października 1982 r. w stosunku do osób zamieszkujących w państwach trzecich.
b) Punkt II Protokołu końcowego do wymienionej Konwencji w odniesieniu do osób zamieszkujących w państwach trzecich.
99. AUSTRIA–ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO
a) Artykuł 3 Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 22 lipca 1980 r., zmienionej Konwencjami uzupełniającymi nr 1 z dnia 9 grudnia 1985 r. i nr 2 z dnia 13 października 1992 r. w odniesieniu do osób zamieszkujących w państwach trzecich.
b) Protokół dotyczący świadczeń rzeczowych do wymienionej Konwencji, z wyjątkiem art. 2 ust. 3 w odniesieniu do osób, które nie są uprawnione do korzystania ze świadczeń objętych przepisami tytułu III rozdział 1 rozporządzenia.
100. PORTUGALIA–FINLANDIA
Brak umowy.
101. PORTUGALIA–SZWECJA
Artykuł 6 Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 25 października 1978 r.
102. PORTUGALIA–ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO
Artykuł 2 ust. 1 Protokołu w sprawie leczenia medycznego z dnia 15 listopada 1978 r.
103. FINLANDIA–SZWECJA
Żadne.
104. FINLANDIA–ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO
Żadne.
105. SZWECJA–ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO
Art. 4 ust. 3 Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 29 czerwca 1987 r.
-

ZAŁĄCZNIK IV (B) (11) (13) (15)

(Art. 37 ust. 2, art. 38 ust. 3, art. 45 ust. 3, art. 46 ust. 1 lit. b) i art. 46 b ust. 2 rozporządzenia)

A. Ustawodawstwa, o których mowa w art. 37 ust. 1 rozporządzenia, zgodnie z którymi wysokość świadczeń z tytułu inwalidztwa nie zależy od długości okresów ubezpieczenia

A. BELGIA

- a) Ustawodawstwo odnoszące się do powszechnego systemu rentowego, specjalnego systemu rentowego robotników kopalń i specjalnego systemu marynarzy marynarki handlowej.
- b) Ustawodawstwo odnoszące się do ubezpieczeń na wypadek niezdolności do pracy dla osób prowadzących działalność na własny rachunek.
- c) Ustawodawstwo odnoszące się do inwalidztwa w ramach zagranicznego systemu ubezpieczenia społecznego i systemu rentowego dla dawnych pracowników Konga Belgijskiego i Ruandy-Burundi.

B. DANIA

Żadne.

C. NIEMCY

Żadne.

D. HISZPANIA

Ustawodawstwo odnoszące się do ubezpieczenia na wypadek inwalidztwa w systemie powszechnym i w systemach specjalnych.

E. FRANCJA

1. Pracownicy najemni

Wszystkie ustawodawstwa w sprawie ubezpieczenia na wypadek inwalidztwa z wyłączeniem ustawodawstwa w zakresie ubezpieczenia na wypadek inwalidztwa w systemie górniczym ubezpieczenia społecznego.

2. Osoby prowadzące działalność na własny rachunek

Ustawodawstwo w sprawie ubezpieczenia na wypadek inwalidztwa dla osób prowadzących działalność na własny rachunek w rolnictwie.

F. GRECJA

Ustawodawstwo odnoszące się do rolniczego systemu ubezpieczeń.

G. IRLANDIA

Część II rozdział 10 ujednoliconej ustawy o pomocy społecznej z 1981 r.

H. WŁOCHY

Żadne.

I. LUKSEMBURG

Żadne.

J. NIDERLANDY

- a) Ustawa z dnia 18 lutego 1966 r. o ubezpieczeniu na wypadek niezdolności do pracy, ze zmianami.
- b) Ustawa z dnia 11 grudnia 1975 r. o powszechnym ubezpieczeniu na wypadek niezdolności do pracy, ze zmianami.

K. AUSTRIA

Żadne.

L. PORTUGALIA

Żadne.

M. FINLANDIA

Renty państwowe dla osób, które urodziły się niepełnosprawne lub stały się niepełnosprawne w młodym wieku [Ustawa o rentach państwowych (547/93)].

N. SZWECJA

Żadne.

O. ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

a) *Wielka Brytania*

Sekcje 15 i 36 ustawy o zabezpieczeniu społecznym z 1975 r.

Sekcje 14, 15 i 16 ustawy o rentach i emeryturach z tytułu zabezpieczenia społecznego z 1975 r.

b) *Irlandia Północna*

Sekcje 15 i 36 ustawy o zabezpieczeniu społecznym (Irlandia Północna) z 1975 r.

Sekcje 16, 17 i 18 rozporządzenia w sprawie rent i emerytur z tytułu zabezpieczenia społecznego (Irlandia Północna) z 1975 r.

B. Systemy specjalne dla osób prowadzących działalność na własny rachunek w rozumieniu art. 38 ust. 3 i art. 45 ust. 3 rozporządzenia nr 1408/71

A. BELGIA

Żadne.

B. DANIA

Żadne.

C. NIEMCY

Ubezpieczenie emerytalne dla rolników (Alterssicherung für Landwirte).

D. HISZPANIA

System obniżenia wieku emerytalnego osób prowadzących działalność na własny rachunek, zajmujących się żeglugą morską, określoną w dekreście królewskim nr 2309 z dnia 23 lipca 1970 r.

E. FRANCJA

Żadne.

F. GRECJA

Żadne.

G. IRLANDIA

Żadne.

H. WŁOCHY

Systemy ubezpieczenia emerytalno-rentowe dla (Assicurazione pensioni per):

— lekarzy (medici),

— farmaceutów (farmacisti),

— weterynarzy (veterinari),

— położnych (ostetriche),

— inżynierów i architektów (ingegneri ed architetti),

- geodetów (geometri),
- adwokatów i radców prawnych (avvocati e procuratori),
- ekonomistów (dottori commercialisti),
- księgowych i ekspertów przemysłowych (ragionieri e periti commerciali),
- konsultantów ds. Zatrudnienia (consulenti del lavoro),
- notariuszy (notai),
- urzędników celnych (spedizionieri doganali).

I. LUKSEMBURG

Żadne.

J. NIDERLANDY

Żadne.

K. AUSTRIA

Żadne.

L. PORTUGALIA

Żadne.

M. FINLANDIA

Żadne.

N. SZWECJA

Żadne.

O. ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Żadne.

C. Przypadki, o których mowa w art. 46 ust. 1 lit. b) rozporządzenia, w których możliwe jest zaniechanie ustalania wysokości świadczenia zgodnie z art. 46 ust. 2 rozporządzenia

A. BELGIA

Żadne.

B. DANIA

Wszystkie wnioski o przyznanie renty lub emerytury, o których mowa w ustawie o emeryturach socjalnych, z wyjątkiem emerytur lub rent wymienionych w załączniku IV część D.

C. NIEMCY

Żadne.

D. HISZPANIA

Żadne.

E. FRANCJA

Żadne.

F. GRECJA

Żadne.

G. IRLANDIA

Wszystkie wnioski o przyznanie emerytury, emerytury składkowej I renty wdowiej.

H. WŁOCHY

Renty inwalidzkie, emerytury I renty rodzinne dla pracowników najemnych oraz dla następujących grup osób prowadzących działalność na własny rachunek: rolnicy bezpośrednio gospodarujący, dzierżawcy, rolnicy, rzemieślnicy I osoby prowadzące działalność handlową.

I. LUKSEMBURG

Żadne.

J. NIDERLANDY

Wszystkie wnioski o przyznanie emerytury na podstawie ustawy z dnia 31 maja 1956 r. regulującej powszechne ubezpieczenia emerytalne, ze zmianami.

K. AUSTRIA

Żadne.

L. PORTUGALIA

Renty inwalidzkie, emerytury I renty wdowiej.

M. FINLANDIA

Żadne.

N. SZWECJA

Wszystkie wnioski o przyznanie emerytury podstawowej I dodatkowej, z wyjątkiem emerytur lub rent wymienionych w załączniku IV D.

O. ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Wszystkie wnioski o przyznanie emerytury I renty wdowiej określonych na podstawie przepisów tytułu III rozdział 3 rozporządzenia, z wyjątkiem tych, w przypadku których:

- a) podczas roku podatkowego rozpoczynającego się dnia 6 kwietnia 1975 r. lub później:
 - i) zainteresowana strona ukończyła okresy ubezpieczenia, zatrudnienia lub zamieszkania zgodnie z ustawodawstwem Zjednoczonego Królestwa i innego Państwa Członkowskiego; oraz
 - ii) co najmniej jeden rok podatkowy określony w lit. i) nie został uznany za rok kwalifikujący w rozumieniu ustawodawstwa Zjednoczonego Królestwa;
- b) okresy ubezpieczenia ukończone zgodnie z ustawodawstwem obowiązującym w Zjednoczonym Królestwie przed dniem 5 lipca 1948 r. zostałyby uwzględnione do celów art. 46 ust. 2 rozporządzenia poprzez zastosowanie okresów ubezpieczenia, zatrudnienia lub zamieszkania zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego.

D. Świadczenia i porozumienia, o których mowa w art. 46b ust. 2 rozporządzenia

1. Świadczenia, o których mowa w Artykuł 46b ust 2 lit a) rozporządzenia, których wysokość nie zależy od długości ukończonych okresów ubezpieczenia lub zamieszkania:
 - a) Świadczenia z tytułu inwalidztwa przewidziane w ustawodawstwie określonym w niniejszym załączniku część A.
 - b) Pełna krajowa emerytura duńska uzyskiwana po 10 latach zamieszkania przez osoby, którym emerytura została przyznana najpóźniej do dnia 1 października 1989 r.
 - c) Hiszpańskie zasiłki z tytułu śmierci oraz renty rodzinne przyznawane w ramach systemów powszechnych i specjalnych.
 - d) Zasiłek wdowi z ubezpieczenia wdowiego w ramach francuskiego powszechnego systemu zabezpieczenia społecznego lub systemu dla osób zatrudnionych w rolnictwie.
 - e) Renta inwalidzka dla wdów lub wdowców w ramach francuskiego powszechnego systemu zabezpieczenia społecznego lub systemu dla osób zatrudnionych w rolnictwie, w przypadku gdy jej wysokość jest ustalana na podstawie renty inwalidzkiej zmarłego małżonka, wypłacana zgodnie z art. 46 ust. 1 lit. a) i).

- f) Niderlandzka renta wdowia, zgodnie z ustawą z dnia 9 kwietnia 1959 r. regulującą ubezpieczenie powszechne dla wdów i sierot, ze zmianami.
 - g) Fińskie emerytury i renty krajowe, ustalane zgodnie z ustawą o rentach i emeryturach państwowych z dnia 8 czerwca 1956 r. i przyznawane zgodnie z przepisami przejściowymi ustawy o emeryturach państwowych (547/93).
 - h) Pełna szwedzka emerytura podstawowa, przyznawana zgodnie z przepisami o emeryturach podstawowych, które były stosowane przed dniem 1 stycznia 1993 r., i pełna emerytura podstawowa przyznawana na mocy przepisów przejściowych do ustawodawstwa stosowanego od tej daty.
2. Świadczenia, o których mowa w art. 46b ust. 2 lit. b) rozporządzenia, których wysokość jest ustalana na podstawie okresu hipotetycznego, uznawanego za ukończony pomiędzy datą realizacji ryzyka a datą późniejszą:
- a) duńskie wcześniejsze emerytury, których wysokość jest ustalona zgodnie z ustawodawstwem obowiązującym przed dniem 1 października 1984 r.,
 - b) niemieckie renty inwalidzkie i renty rodzinne, przy których uwzględniany jest okres dodatkowy, i niemieckie emerytury, przy których uwzględniany jest okres już uzyskany,
 - c) włoskie renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy (inabilità),
 - d) luksemburskie renty inwalidzkie i rodzinne,
 - e) fińskie emerytury pracownicze, w odniesieniu do których, zgodnie z krajowym ustawodawstwem, uwzględniane są przyszłe okresy,
 - f) szwedzkie renty inwalidzkie i rodzinne, w odniesieniu do których uwzględniany jest hipotetyczny okres ubezpieczenia, i szwedzkie emerytury, w odniesieniu do których uwzględniane są okresy hipotetyczne już nabyte.
3. Porozumienia, o których mowa w art. 46b ust 2 lit. b) i) rozporządzenia, mające na celu zapobieżenie dwu- lub wielokrotnemu uwzględnieniu tego samego okresu hipotetycznego:

Porozumienie z dnia 20 lipca 1978 r. między Rządem Wielkiego Księstwa Luksemburga a Rządem Republiki Federalnej Niemiec dotyczące różnych kwestii z zakresu zabezpieczenia społecznego.

Nordycka konwencja z dnia 15 czerwca 1992 r. o zabezpieczeniu społecznym.

ZAŁĄCZNIK V(15)

ZGODNOŚĆ MIĘDZY USTAWODAWSTWAMI PAŃSTW CZŁONKOWSKICH W SPRAWIE WARUNKÓW ODNOSZĄCYCH SIĘ DO STOPNIA INWALIDZTWA

(Art. 40 ust. 4 rozporządzenia)

BELGIA

Państwa Członkowskie	Systemy stosowane przez instytucje Państw Członkowskich, które podjęły decyzję o uznawaniu stopnia inwalidztwa	Systemy stosowane przez instytucje belgijskie, dla których decyzje mają charakter wiążący w przypadku zgodności				
		System powszechny	System górniczy		Inwalidztwo ogólne	Inwalidztwo zawodowe
			System marynarski	Ossom		
FRANCJA	1. System powszechny	}	Zgodność	Zgodność	Zgodność	Brak zgodności
	— Grupa III (stała opieka)					
	— Grupa II					
	— Grupa I	}	Zgodność	Zgodność	Zgodność	Brak zgodności
	2. System rolniczy:					
	— Inwalidztwo całkowite ogólne					
	— Dwie trzecie inwalidztwa ogólnego	}	Zgodność	Zgodność	Zgodność	Brak zgodności
	— Stała opieka					
	3. System górniczy					
	— Inwalidztwo ogólne częściowe	}	Zgodność	Zgodność	Zgodność	Brak zgodności
	— Stała opieka					
	— Inwalidztwo zawodowe					
WŁOCHY	4. System marynarski	}	Zgodność	Zgodność	Zgodność	Brak zgodności
	— Inwalidztwo ogólne					
	— Stała opieka					
	— Inwalidztwo zawodowe	}	Zgodność	Zgodność	Zgodność	Brak zgodności
	1. System powszechny					
	— Inwalidztwo – robotnicy					
	— Inwalidztwo – urzędnicy	}	Zgodność	Zgodność	Zgodność	Brak zgodności
	2. System marynarski					
	— niezdolność do żeglugi					
LUKSEMBURG	Inwalidztwo – robotnicy	}	Zgodność	Zgodność	Zgodność	Brak zgodności
	Inwalidztwo – urzędnicy					

FRANCJA

Państwa Członkowskie	Systemy stosowane przez instytucje francuskie, dla których decyzje mają charakter wiążący w przypadku zgodności	Systemy stosowane przez instytucje francuskie, dla których decyzje mają charakter wiążący w przypadku zgodności								
		System powszechny			System rolniczy			System górniczy		
		Grupa I	Grupa II	Grupa III Stala opieka	Inwalidztwo 2/3	Całkowite inwalidztwo	Stala opieka	Inwalidztwo ogólne 2/3	Stala opieka	Inwalidztwo zawodowe
BELGIA	Systemy stosowane przez instytucje Państw Członkowskich, które podjęły decyzję o uznaniu stopnia inwalidztwa									
	1. System powszechny	Zgodność	Brak zgodności	Brak zgodności	Zgodność	Brak zgodności	Brak zgodności	Zgodność	Brak zgodności	Brak zgodności
	2. System górniczy									
	— Inwalidztwo ogólne częściowe	Zgodność	Brak zgodności	Brak zgodności	Zgodność	Brak zgodności	Brak zgodności	Zgodność	Brak zgodności	Brak zgodności
WŁOCHY	— Inwalidztwo zawodowe	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności
	3. System marynarski	Zgodność ⁽¹⁾	Brak zgodności	Brak zgodności	Zgodność ⁽¹⁾	Brak zgodności	Brak zgodności	Zgodność ⁽¹⁾	Brak zgodności	Brak zgodności
	1. System powszechny									
	— Inwalidztwo – robotnicy	Zgodność	Brak zgodności	Brak zgodności	Zgodność	Brak zgodności	Brak zgodności	Zgodność	Brak zgodności	Brak zgodności
LUKSEMBURG	— Inwalidztwo – urzędnicy	Zgodność	Brak zgodności	Brak zgodności	Zgodność	Brak zgodności	Brak zgodności	Zgodność	Brak zgodności	Brak zgodności
	2. System marynarski									
	— niezdolność do żeglugi	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności
	— Inwalidztwo – robotnicy	Zgodność	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Zgodność	Brak zgodności	Brak zgodności
WŁOCHY	— Inwalidztwo – urzędnicy	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności
	— Inwalidztwo – robotnicy	Zgodność	Brak zgodności	Brak zgodności	Zgodność	Brak zgodności	Brak zgodności	Zgodność	Brak zgodności	Brak zgodności

⁽¹⁾ W zakresie, w jakim stopień inwalidztwa określony przez instytucje belgijskie jest inwalidztwem ogólnym.

⁽²⁾ Wyłączenie, jeżeli instytucja belgijska uznała, że pracownik jest niezdolny do pracy pod ziemią lub na ziemi.

WŁOCHY

Państwa Członkowskie	Systemy stosowane przez instytucje Państw Członkowskich, które podjęły decyzję o uznawaniu stopnia inwalidztwa	Systemy stosowane przez instytucje włoskie, dla których decyzje mają charakter wiążący w przypadku zgodności		
		System powszechny		Młynarze Niezdolność do żeglugi
		Robotnicy	Urzednicy	
BELGIA	1. System powszechny	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności
	2. System górniczy			
	— inwalidztwo ogólne częściowe	Zgodność	Zgodność	Brak zgodności
	— inwalidztwo zawodowe	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności
	3. System marynarski	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności
FRANCJA	1. System powszechny:			
	— Grupa III (stała opieka)	} Zgodność	Zgodność	Brak zgodności
	— Grupa II			
	— Grupa I			
	2. System rolniczy:			
	— inwalidztwo ogólne całkowite	} Zgodność	Zgodność	Brak zgodności
	— inwalidztwo ogólne częściowe			
	— stała opieka			
	3. System górniczy:			
	— inwalidztwo ogólne częściowe	} Zgodność	Zgodność	Brak zgodności
	— stała opieka			
	— inwalidztwo zawodowe-	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności
	4. System marynarski			
	— inwalidztwo ogólne częściowe	} Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności
	— stała opieka			
	— inwalidztwo zawodowe			

LUKSEMBURG

Państwa Członkowskie	Systemy stosowane przez instytucje Państw Członkowskich, które podjęły decyzję o uznawaniu stopnia inwalidztwa	Systemy stosowane przez instytucje Luksemburga, dla których decyzje mają charakter wiążący w przypadku zgodności	
		Inwalidztwo – robotnicy	Inwalidztwo – urzędnicy
BELGIA	1. System powszechny	Zgodność	Zgodność
	2. System górniczy		
	— inwalidztwo ogólne częściowe	Brak zgodności	Brak zgodności
	— inwalidztwo zawodowe	Brak zgodności	Brak zgodności
	3. System marynarski	Zgodność ⁽¹⁾	Zgodność ⁽¹⁾
FRANCJA	1. System powszechny:		
	— Grupa III (stała opieka)	} Zgodność	Zgodność
	— Grupa II		
	— Grupa I		
	2. System rolniczy:		
	— inwalidztwo ogólne całkowite	} Zgodność	Zgodność
	— inwalidztwo ogólne częściowe		
	— stała opieka		
	3. System górniczy:		
	— inwalidztwo ogólne w dwóch trzecich	} Zgodność	Zgodność
	— stała opieka		
	— inwalidztwo zawodowe	Brak zgodności	Brak zgodności
	4. System marynarski		
	— inwalidztwo ogólne częściowe	} Zgodność	Zgodność
	— stała opieka		
	— inwalidztwo zawodowe	Brak zgodności	Brak zgodności

⁽¹⁾ W zakresie, w jakim stopień inwalidztwa określony przez instytucję belgijską jest inwalidztwem ogólnym.

ZAŁĄCZNIK VI (A) (B) (2) (7) (8) (9) (11) (12) (13) (14) (15)

SZCZEGÓLNE WARUNKI STOSOWANIA USTAWODAWSTW NIEKTÓRYCH PAŃSTW CZŁONKOWSKICH

(Art. 89 rozporządzenia)

A. BELGIA

1. Osoby, których uprawnienia do świadczeń rzeczowych z tytułu ubezpieczenia na wypadek choroby wynikają z przepisów belgijskiego systemu obowiązkowych ubezpieczeń na wypadek choroby i inwalidztwa, stosowanego w stosunku do osób prowadzących działalność na własny rachunek, korzystają z przepisów tytułu III rozdział 1 rozporządzenia, łącznie z art. 35 ust. 1, na następujących warunkach:
 - a) w przypadku gdy zamieszkują tymczasowo na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż Belgia, osoby te są uprawnione:
 - i) do świadczeń rzeczowych udzielanych zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego czasowego zamieszkania z tytułu hospitalizacji;
 - ii) do zwrotu innych świadczeń rzeczowych udzielanych w ramach systemu belgijskiego przez właściwą instytucję belgijską po kursie określonym w ustawodawstwie państwa czasowego zamieszkania;
 - b) W przypadku, gdy osoby te stale zamieszkują terytorium Państwa Członkowskiego innego niż Belgia, są one uprawnione do pobierania świadczeń rzeczowych określonych w ustawodawstwie Państwa stałego zamieszkania, pod warunkiem że wpłacają właściwej instytucji belgijskiej dodatkową składkę określoną w przepisach belgijskich.
2. Do celów stosowania przez właściwą instytucję belgijską przepisów tytułu III rozdział 7 i 8 rozporządzenia za dziecko wychowywane w Państwie Członkowskim uważa się dziecko zamieszkujące na jego terytorium.
3. Do celów art. 46 ust. 2 rozporządzenia okresy ubezpieczenia emerytalnego, ukończone zgodnie z belgijskim ustawodawstwem przed dniem 1 stycznia 1945 r., uważa się za okresy ubezpieczenia ukończonego zgodnie belgijskim ustawodawstwem w sprawie powszechnego systemu inwalidztwa i systemu marynarskiego.
4. Stosując art. 40 ust. 3 lit. a) ii), uwzględnia się wyłącznie okresy, podczas których pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek była niezdolna do pracy w rozumieniu belgijskiego ustawodawstwa.
5. Do celów art. 46 ust. 2 rozporządzenia okresy ubezpieczenia emerytalnego ukończone przez osoby prowadzące działalność na własny rachunek zgodnie z belgijskim ustawodawstwem, przed wejściem w życie ustawodawstwa dotyczącego niezdolności do pracy osób prowadzących działalność na własny rachunek, uznaje się za okresy ukończone zgodnie z tym ostatnim ustawodawstwem.
6. W celu ustalenia, czy spełnione są wymagania nałożone przez belgijskie ustawodawstwo w sprawie uprawnień do zasiłków dla bezrobotnych, uwzględnia się wyłącznie dni zatrudnienia za wynagrodzeniem; jednakże dni przyjęte jako równoważne w rozumieniu wymienionego ustawodawstwa uwzględnia się jedynie w przypadku, gdy poprzedzające je przepracowane dni były dniami zatrudnienia za wynagrodzeniem.
7. Na mocy art. 72 i art. 79 ust. 1 lit. a) rozporządzenia uwzględnia się okresy zatrudnienia i/lub okresy ubezpieczenia, ukończone zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego, w przypadku gdy, w świetle belgijskiego ustawodawstwa, prawo do świadczeń podlega warunkowi, dla określonego wcześniejszego okresu, że wymagania uprawniające do otrzymania świadczeń rodzinnych w ramach systemu dla pracowników najemnych zostały spełnione.
8. Do celów stosowania art. 14a ust. 2, 3 i 4, art. 14c lit. a) i art. 14d rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 dochód z pracy zawodowej w roku referencyjnym, który służy jako podstawa do określenia składek wymaganych z tytułu regulacji socjalnych w odniesieniu do osób prowadzących działalność na własny rachunek, jest obliczany przy użyciu średniej rocznej stopy dla roku, w którym ten dochód został uzyskany.

Kurs konwersji to średnia roczna stopa konwersji opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* zgodnie z art. 107 ust. 5 rozporządzenia (EWG) nr 547/72.
9. Ustalając teoretyczną wysokość renty inwalidzkiej, określonej w art. 46 ust. 2 rozporządzenia, właściwa instytucja belgijska przyjmuje jako podstawę dochód uzyskany z działalności zawodowej ostatnio wykonywanej przez zainteresowanego.
10. Każdy pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek, która nie jest już ubezpieczona w Belgii na podstawie belgijskiego ustawodawstwa w zakresie ubezpieczenia na wypadek choroby lub inwalidztwa – które uzależniają prawo do świadczeń od tego, czy

zainteresowana osoba jest ubezpieczona w chwili realizacji ryzyka – jest uważana za nadal objętą ubezpieczeniem w chwili realizacji ryzyka, do celów wykonania tytułu III rozdział 3 rozporządzenia, jeżeli jest ona ubezpieczona od takiego samego ryzyka zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego.

11. Jeżeli zainteresowany jest uprawniony do belgijskich świadczeń z tytułu inwalidztwa na podstawie art. 45 rozporządzenia, świadczenia te są przyznawane zgodnie z zasadami przewidzianymi w art. 46 ust. 2 rozporządzenia:
- a) Zgodnie z przepisami ustanowionymi w ustawie z dnia 9 sierpnia 1963 r. w sprawie ustanowienia i organizacji systemu obowiązkowych ubezpieczeń na wypadek choroby i inwalidztwa, jeśli osoba zainteresowana, w chwili zaistnienia niezdolności do pracy, była ubezpieczona od tego rodzaju ryzyka zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego jako pracownik najemny w rozumieniu art. 1 lit. a) rozporządzenia.
 - b) Zgodnie z przepisami ustanowionymi w Dekrecie Królewskim z dnia 20 lipca 1971 r. w sprawie ustanowienia systemu ubezpieczeń na wypadek niezdolności do pracy dla osób prowadzących działalność na własny rachunek, jeżeli osoba zainteresowana w chwili zaistnienia niezdolności do pracy była osobą prowadzącą działalność na własny rachunek w rozumieniu art. 1 lit. a) rozporządzenia.

B. DANIA

- 1. Okresy ubezpieczenia, zatrudnienia lub prowadzenia działalności na własny rachunek ukończone w Państwie Członkowskim innym niż Dania są uwzględniane przy przyjęciu w poczet członków zatwierdzonego funduszu ubezpieczeń na wypadek bezrobocia, w taki sam sposób jak wówczas, gdyby były one okresami zatrudnienia lub prowadzenia działalności na własny rachunek ukończonymi w Danii.
- 2. Pracownicy najemni lub osoby prowadzące działalność na własny rachunek, osoby ubiegające się o rentę lub emeryturę, emeryci i renciści, a także członkowie ich rodzin, określani w art. 19, art. 22 ust. 1 i 3, art. 25 ust. 1 i 3, art. 26 ust. 1, art. 28a, 29 i 31 rozporządzenia, zamieszkujący lub przebywający w Danii, są uprawnieni do świadczeń rzeczowych na takich samych warunkach jak te przewidziane w duńskim ustawodawstwie dla osób należących do grupy 1 zgodnie z ustawą o publicznej służbie zdrowia (lov om offentlig sygesikring).
- 3.
 - a) Przepisów duńskiego ustawodawstwa dotyczącego emerytur socjalnych, stanowiących, że prawo do renty lub emerytury zależy od tego, czy osoba ubiegająca się zamieszkuje w Danii, nie stosuje się do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek lub osób pozostałych przy życiu po śmierci pracowników najemnych lub osobach prowadzących działalność na własny rachunek, którzy zamieszkują na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż Dania.
 - b) Do celów ustalania wysokości renty lub emerytury okresy zatrudnienia lub okresy prowadzenia działalności na własny rachunek ukończone w Danii przez pracownika przygranicznego lub pracownika sezonowego uznaje się za okresy zamieszkania ukończone w Danii przez pozostałego przy życiu małżonka, o ile pozostały przy życiu małżonek był podczas tych okresów związany z pracownikiem przygranicznym lub pracownikiem sezonowym więzami małżeńskimi, przy czym nie miała miejsca separacja od stołu i łóża ani separacja *de facto* z powodu niedopasowania i pod warunkiem że podczas tych okresów małżonek zamieszkiwał na terytorium innego Państwa Członkowskiego.
 - c) Do celów ustalania wysokości renty lub emerytury okresy zatrudnienia lub prowadzenia działalności na własny rachunek ukończone w Danii przed dniem 1 stycznia 1984 r. przez pracownika najemnego lub osobę prowadzącą działalność na własny rachunek inną niż pracownik przygraniczny lub pracownik sezonowy uznaje się za okresy zamieszkania ukończone w Danii przez pozostałego przy życiu małżonka, o ile pozostały przy życiu małżonek był podczas tych okresów związany z pracownikiem najemnym lub osobą prowadzącą działalność na własny rachunek więzami małżeńskimi, przy czym nie miała miejsca separacja od stołu i łóża lub separacja *de facto* z powodu niedopasowania i pod warunkiem że podczas tych okresów małżonek zamieszkiwał na terytorium innego Państwa Członkowskiego.
 - d) Okresy uwzględniane zgodnie z lit. b) i c) nie są jednak uwzględniane, jeżeli zbiegają się z okresami uwzględnianymi do celów ustalania wysokości renty lub emerytury należnej osobie zainteresowanej w świetle ustawodawstwa dotyczącego ubezpieczenia obowiązkowego innego Państwa Członkowskiego lub z okresami, podczas których osoba zainteresowana otrzymywała rentę lub emeryturę zgodnie z tym ustawodawstwem.

Okresy te należy jednak uwzględniać, jeżeli roczna wysokość wyżej wymienionej renty lub emerytury nie przekracza połowy wysokości podstawowej renty lub emerytury socjalnej.
- 4. Warunki rozporządzenia pozostają bez uszczerbku dla przepisów przejściowych duńskich ustaw z dnia 7 czerwca 1972 r. w sprawie praw emerytalnych i rentowych obywateli duńskich, którzy rzeczywiście zamieszkiwali w Danii przez określony czas, w okresie bezpośrednio poprzedzającym datę złożenia wniosku. Jednakże emeryturę lub rentę przyznaje się, na warunkach przewidzianych dla obywateli duńskich, obywatelom innych Państw Członkowskich, którzy rzeczywiście zamieszkiwali w Danii w ciągu roku poprzedzającego bezpośrednio datę złożenia wniosku.
- 5.
 - a) Okresy, podczas których pracownik przygraniczny zamieszkujący na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż Dania wykonywał działalność zawodową lub handlową w Danii, należy uważać za okresy zamieszkania do celów duńskiego ustawodawstwa. To samo odnosi się do okresów, podczas których pracownik przygraniczny był oddelegowany lub świadczył usługi w Państwie Członkowskim innym niż Dania.

- b) Okresy, podczas których pracownik sezonowy zamieszkujący na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż Dania wykonywał swój zawód w Danii, należy uważać za okresy zamieszkania do celów duńskiego ustawodawstwa. To samo odnosi się do okresów, podczas których pracownik sezonowy był oddelegowany na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż Dania.
6. W celu ustalenia, czy zostały spełnione warunki wymagane dla uzyskania uprawnień do zasiłku dziennego w przypadku choroby lub macierzyństwa, przewidziane w ustawie z dnia 20 grudnia 1989 r. w sprawie zasiłków dziennych, w przypadku gdy osoba zainteresowana nie podlega już duńskiemu ustawodawstwu podczas okresów referencyjnych, ustalonych przez wyżej wymienioną ustawę:
- a) uwzględnia się okresy ubezpieczenia i okresy zatrudnienia ukończone zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego innego niż Dania podczas wyżej wymienionych okresów referencyjnych, w czasie których osoba zainteresowana nie podlegała duńskiemu ustawodawstwu, jak gdyby były one okresami ukończonymi zgodnie z tym ostatnim ustawodawstwem,
- oraz
- b) podczas uwzględnianych okresów uznaje się, że osoba prowadząca działalność na własny rachunek lub pracownik najemny (w przypadku gdy, dla tego ostatniego wynagrodzenie nie może posłużyć jako podstawa do ustalania wysokości zasiłku dziennego) pobierała średnie wynagrodzenie w wysokości równej tej, na podstawie której ustalana jest wysokość zasiłków pieniężnych dla okresów ukończonych zgodnie z duńskim ustawodawstwem podczas okresów referencyjnych.
7. Art. 46a ust. 3 lit. d) i art. 46c ust. 1 i 3 rozporządzenia i art. 7 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego nie stosuje się do rent i emerytur przyznanych w ramach duńskiego ustawodawstwa.
8. Do celów stosowania art. 67 rozporządzenia wysokość zasiłków dla bezrobotnych dla osób prowadzących działalność na własny rachunek ubezpieczonych w Danii jest ustalana zgodnie z duńskim ustawodawstwem.
9. W przypadku gdy osoba pobierająca duńską emeryturę lub wcześniejszą emeryturę jest również uprawniona do renty rodzinnej w innym Państwie Członkowskim, świadczenia te, do celów wykonania ustawodawstwa duńskiego, uważa się za świadczenia tego samego rodzaju w rozumieniu art. 46a ust. 1 rozporządzenia, jednakże pod warunkiem że osoba, której okresy ubezpieczenia lub zamieszkania służą jako podstawa do ustalania wysokości renty rodzinnej, spełniła również okresy zamieszkania w Danii.

C. NIEMCY

1. Przepisy art. 10 rozporządzenia pozostają bez uszczerbku dla przepisów, na podstawie których wypadki (i choroby zawodowe), które nastąpiły poza terytorium Republiki Federalnej Niemiec, a także okresy ukończone poza tym terytorium, nie powodują albo powodują tylko w pewnych warunkach wypłatę świadczeń, jeśli uprawnieni zamieszkują poza terytorium Republiki Federalnej Niemiec.
2. a) Okres naliczenia ryczałtowego (pauschale Anrechnungszeit) jest ustalany wyłącznie w odniesieniu do okresów niemieckich.
- b) Do celów uwzględnienia niemieckich okresów rentowych lub emerytalnych dla ubezpieczenia emerytalno-rentowego pracowników kopalń stosuje się wyłącznie niemieckie ustawodawstwo.
- c) Do celów uwzględnienia niemieckich okresów zastępczych (Ersatzzeiten) stosuje się wyłącznie niemieckie ustawodawstwo.
3. Jeżeli stosowanie rozporządzenia lub późniejszych rozporządzeń w zakresie zabezpieczenia społecznego powoduje szczególne obciążenia względem niektórych instytucji ubezpieczenia na wypadek choroby, obciążenia te mogą zostać całkowicie lub częściowo zrekompensowane. Federalny Związek Kas Chorych, jako organ integrujący (ubezpieczenie na wypadek choroby), podejmuje decyzje dotyczące takiej rekompensaty poprzez wspólne porozumienie z innymi centralnymi federacjami kas chorych. Środki niezbędne do realizacji rekompensaty są dostarczane z tytułu podatków nakładanych na wszystkie instytucje ubezpieczenia na wypadek choroby, proporcjonalnie do średniej liczby członków w roku poprzednim, z wyjątkiem członków emerytowanych.
4. Artykuł 7 księgi VI kodeksu socjalnego stosuje się do obywateli innych Państw Członkowskich, podobnie jak do bezpaństwowców i uchodźców mieszkających na terytorium innych Państw Członkowskich, zgodnie z następującymi zasadami.

Jeżeli warunki ogólne są spełnione, dobrowolne składki mogą być wpłacane na rzecz niemieckiego systemu ubezpieczeń emerytalno-rentowych:

- a) jeżeli osoba zainteresowana ma miejsce pobytu lub zamieszkania na terytorium Republiki Federalnej Niemiec;
- b) jeżeli osoba zainteresowana ma miejsce pobytu lub zamieszkania na terytorium innego Państwa Członkowskiego i już wcześniej płaciła składki, obowiązkowo lub dobrowolnie, na rzecz niemieckiego systemu ubezpieczenia emerytalno-rentowego;

- c) jeżeli osoba zainteresowana, będąca obywatelem innego Państwa Członkowskiego i mająca miejsce pobytu lub zamieszkania na terytorium państwa trzeciego, płaciła składki co najmniej przez 60 miesięcy na rzecz niemieckiego systemu ubezpieczeń emerytalno-rentowych lub była uprawniona do ubezpieczenia dobrowolnego na podstawie art. 232 księgi VI kodeksu socjalnego i nie jest obowiązkowo lub dobrowolnie ubezpieczona na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego.
5. ...
6. ...
7. ...
8. ...
9. W przypadku gdy koszty świadczeń rzeczowych udzielanych przez niemieckie instytucje miejsca zamieszkania emerytom lub rencistom bądź członkom ich rodzin, którzy są ubezpieczeni we właściwych instytucjach w innych Państwach Członkowskich, muszą być zrefundowane na podstawie miesięcznych ryczałtów, koszty takie, do celów wyrównania finansowego między niemieckimi instytucjami ubezpieczenia na wypadek choroby dla rencistów i emerytów, są traktowane jako wydatki na niemiecki system ubezpieczeń na wypadek choroby dla osób uprawnionych. Ryczałty refundowane przez właściwe instytucje innych Państw Członkowskich instytucjom niemieckim miejsca zamieszkania uważa się za wpływy, które należy uwzględnić do celów wyżej wymienionego wyrównania finansowego.
10. W przypadku osób prowadzących działalność na własny rachunek przyznanie pomocy w razie bezrobocia (Arbeitslosenhilfe) następuje pod warunkiem, że osoba zainteresowana przed zarejestrowaniem się jako bezrobotna prowadziła działalność zawodową jako osoba prowadząca działalność na własny rachunek, co najmniej przez rok na terytorium Republiki Federalnej Niemiec, oraz że nie porzuciła tej pracy tymczasowo.
11. Okresy ubezpieczenia ukończone zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego, w ramach specjalnego systemu ubezpieczenia emerytalnego dla rolników lub, jeżeli taki system nie istnieje, jako rolnik w ramach systemu powszechnego, uwzględniane są w celu ukończenia warunków dotyczących minimalnej długości ubezpieczenia wymaganego, aby podlegać obowiązkowi płacenia składek w rozumieniu art. 27 ustawy o ubezpieczeniu emerytalnym rolników (Gesetz über die Alterssicherung der Landwirte — GAL), pod warunkiem że:
- a) oświadczenie uzasadniające obowiązek płacenia składek zostanie złożone w przepisowym terminie;
- oraz
- b) przed złożeniem oświadczenia osoba zainteresowana podlegała ostatnio na terytorium Republiki Federalnej Niemiec obowiązkowi płacenia składek z tytułu systemu ubezpieczeń emerytalnych dla rolników.
12. Okresy obowiązkowego ubezpieczenia ukończone zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego, w ramach specjalnego systemu dla rzemieślników, lub w przypadku braku takiego systemu w ramach specjalnego systemu dla osób prowadzących działalność na własny rachunek lub w ramach systemu powszechnego, są uwzględniane w celu uzasadnienia istnienia 18 lat obowiązkowych składek wymaganych dla wyłączenia z obowiązkowej przynależności do systemu ubezpieczenia emerytalno-rentowego dla rzemieślników prowadzących działalność na własny rachunek.
13. Do celów stosowania niemieckiego ustawodawstwa w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia na wypadek choroby rencistów i emerytów przewidzianego w art. 5 ust. 1 ii) księgi V kodeksu ubezpieczenia społecznego (Fünftes Sozialgesetzbuch— SGB V) i art. 56 ustawy o reformie ubezpieczeń na wypadek choroby (Gesundheitsreformgesetz) okresy ubezpieczenia lub zamieszkania ukończone zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego, podczas których osoba zainteresowana była uprawniona do rzeczowych świadczeń w razie choroby, są uwzględniane, w przypadku gdy jest to konieczne, jako okresy ubezpieczenia ukończone zgodnie z niemieckim ustawodawstwem, pod warunkiem że nie pokrywają się one z okresami ubezpieczenia ukończonymi zgodnie z tym ustawodawstwem.
14. W celu przyznania świadczeń pieniężnych, określonych w art. 47 ust. 1 księgi V niemieckiego kodeksu ubezpieczenia społecznego (SGB V) i w art. 200 ust. 2 i art. 561 ust. 1 niemieckiej ustawy w sprawie ubezpieczenia społecznego (Reichsversicherungsordnung — RVO), niemieckie instytucje ustalają wynagrodzenie netto, które należy uwzględnić przy ustalaniu wysokości wyżej wymienionych świadczeń, jak gdyby osoby ubezpieczone zamieszkiwały w Republice Federalnej Niemiec.
15. Grecy nauczyciele, posiadający status urzędnika służby cywilnej i którzy, z tego względu, że nauczali w niemieckich szkołach, płacili składki w ramach niemieckiego obowiązkowego systemu ubezpieczeń emerytalno-rentowych, jak również w ramach greckiego specjalnego systemu dla urzędników służby cywilnej, i których po dniu 31 grudnia 1978 r. przestało obejmować obowiązkowe ubezpieczenie niemieckie, mogą, na wniosek, otrzymać refundację obowiązkowych składek zgodnie z art. 210 księgi VI kodeksu socjalnego. Wnioski o zwrot składek należy składać w ciągu roku następującego po dniu wejścia w życie niniejszego przepisu. Zainteresowany może również dochodzić swych praw w ciągu sześciu miesięcy kalendarzowych od dnia, w którym przestał podlegać ubezpieczeniu obowiązkowemu.

Art. 210 ust. 6 księgi VI kodeksu socjalnego stosuje się tylko w odniesieniu do okresów, podczas których były płacone obowiązkowe składki na system ubezpieczeń emerytalno-rentowych oprócz składek w ramach specjalnego greckiego systemu dla urzędników służby cywilnej i w odniesieniu do okresów zaliczenia następujących niezwłocznie po okresach, podczas których były płacone te obowiązkowe składki.

16. ...
17. Do celów przyznania świadczeń osobom wymagającym intensywnej i stałej opieki na podstawie art. 53 *et seq.* księgi V niemieckiego kodeksu ubezpieczenia społecznego (SGB V) instytucja miejsca zamieszkania w celu udzielania pomocy w formie świadczeń rzeczowych uwzględnia okresy ubezpieczenia, zatrudnienia lub zamieszkania, ukończone z uwzględnieniem ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego, jak gdyby chodziło o okresy ukończone z uwzględnieniem ustawodawstwa stosowanego do tej instytucji.
18. Osoba uprawniona do renty lub emerytury zgodnie z niemieckim ustawodawstwem lub zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego jest uważana, do celów stosowania art. 27 rozporządzenia, za uprawnioną do rzeczowych świadczeń w razie choroby i macierzyństwa, jeżeli zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt 4 księgi V niemieckiego kodeksu ubezpieczenia społecznego (SGB V) osoba ta jest zwolniona z obowiązkowego ubezpieczenia na wypadek choroby (Krankenversicherung).
19. Okres ubezpieczenia wychowawczego, zgodnie z niemieckim ustawodawstwem, jest ważny nawet w okresie, podczas którego dany pracownik najemny wychowywał dziecko w innym Państwie Członkowskim, pod warunkiem że ten pracownik najemny nie mógł wykonywać swojego zawodu zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o ochronie matek (Mutterschutzgesetz) lub wziął urlop rodzicielski zgodnie z art. 15 federalnej ustawy o zasiłkach na wychowanie dzieci (Bundeserziehungsgeldgesetz) i nie wykonywał dodatkowej działalności zawodowej (geringfügig) w rozumieniu art. 8 SGB IV.
20. W przypadku gdy stosuje się przepisy niemieckiej ustawy o rentach i emeryturach obowiązujące w dniu 31 grudnia 1991 r. są również stosowane przepisy załącznika VI w wersji obowiązującej w dniu 31 grudnia 1991 r.

D. HISPANIA

1. Warunek dotyczący zatrudnienia jako pracownik najemny lub prowadzenia działalności na własny rachunek, podobnie jak warunek wcześniejszego obowiązkowego ubezpieczenia na wypadek takiego samego ryzyka w ramach systemu dla pracowników najemnych lub osób prowadzących działalność na własny rachunek tego samego Państwa Członkowskiego, określony w art. 1 lit. a) iv) rozporządzenia, nie narusza praw osób, które, zgodnie z przepisami dekrety królewskiego nr 2805/1979 z dnia 7 grudnia 1979 r., należą dobrowolnie do powszechnego systemu zabezpieczenia społecznego z racji swojej funkcji urzędnika lub pracownika międzynarodowej organizacji międzyrządowej.
2. Przepisy dekrety królewskiego nr 2805/1979 z dnia 7 grudnia 1979 r. stosuje się do obywateli Państwa Członkowskiego, a także do uchodźców i bezpaństwowców:
 - a) w przypadku gdy osoby te zamieszkują na terytorium Hiszpanii;
lub
 - b) w przypadku gdy zamieszkują one na terytorium innego Państwa Członkowskiego, jeżeli, w jakimkolwiek okresie, należały obowiązkowo do hiszpańskiego systemu zabezpieczenia społecznego;
lub
 - c) w przypadku gdy zamieszkują na terytorium państwa trzeciego i opłacały składki co najmniej przez 1800 dni na rzecz hiszpańskiego systemu zabezpieczenia społecznego, jeżeli nie są ubezpieczone z tytułu ubezpieczenia obowiązkowego lub dobrowolnego na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego.
3. Każdy pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek, która przestała być ubezpieczona na podstawie hiszpańskiego ustawodawstwa, w chwili realizacji ryzyka jest nadal uważana za ubezpieczoną, do celów stosowania przepisów tytułu III rozdział 3 rozporządzenia, jeżeli w chwili realizacji ryzyka jest ubezpieczona zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego lub, w przypadku braku takiego ubezpieczenia, jeżeli świadczenie jest należne z tytułu tego samego ryzyka zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego. Ten ostatni warunek uważa się za spełniony w przypadku określonym w art. 48 ust. 1.
4.
 - a) Na mocy art. 47 rozporządzenia ustalanie wysokości teoretycznego świadczenia hiszpańskiego przeprowadzane jest na podstawie rzeczywistych składek ubezpieczonego, w ciągu lat poprzedzających bezpośrednio wpłatę ostatniej składki na rzecz hiszpańskiego systemu zabezpieczenia społecznego.
 - b) Kwota uzyskanej renty lub emerytury jest zwiększana o wysokość podwyżek i rewaloryzacji, obliczonych dla każdego następnego roku, do roku poprzedzającego realizację ryzyka, dla rent i emerytur tego samego rodzaju.

E. FRANCJA

1.
 - a) Zasiłek dla osób starszych — pracowników najemnych, podobnie jak zasiłek dla osób starszych prowadzących działalność na własny rachunek i zasiłek pielęgnacyjny dla rolników, jest przyznawany na warunkach przewidzianych dla pracowników francuskich przez francuskie ustawodawstwo wszystkim pracownikom najemnym lub osobom prowadzącym działalność na własny rachunek, które są obywatelami innych Państw Członkowskich i które, w chwili złożenia wniosku, zamieszkują na terytorium Francji.

- b) To samo stosuje się do uchodźców i bezpaństwowców.
- c) Przepisy rozporządzenia nie mają wpływu na francuskie ustawodawstwo, na podstawie którego zostały uwzględnione, w celu uzyskania prawa do zasiłku dla osób starszych pracowników najemnych, a także dla osób starszych prowadzących działalność na własny rachunek, wyłącznie okresy zatrudnienia jako pracownik najemny lub równorzędne lub, w odpowiednim przypadku, okresy prowadzenia działalności na własny rachunek na terytorium departamentów europejskich i departamentów zamorskich (Gwadelupa, Gujana, Martynika i Reunion) Republiki Francuskiej.
2. Zasiłek specjalny i odszkodowanie kumulujące się, przewidziane przez szczególne ustawodawstwo zabezpieczenia społecznego w kopalniach, są wypłacane tylko pracownikom zatrudnionym w kopalniach francuskich.
3. Ustawę nr 65-655 z dnia 10 lipca 1965 r., przyznającą obywatelom francuskim, wykonującym lub tym, którzy wykonywali za granicą działalność zawodową lub handlową, prawo do przystąpienia do systemu dobrowolnego ubezpieczenia emerytalnego, stosuje się wobec obywateli innych Państw Członkowskich w następujących warunkach:
- działalność zawodowa lub handlowa uprawniającą do dobrowolnego ubezpieczenia zgodnie z systemem francuskim nie musi być prowadzona, lub nie musiała być prowadzona ani na terytorium francuskim, ani na terytorium Państwa Członkowskiego, którego obywatelem jest pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek,
 - pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek musi, z dniem wystąpienia z roszczeniem, udowodnić fakt zamieszkiwania we Francji, co najmniej przez dziesięć lat, kolejnych lub nie, lub podlegania francuskiemu ustawodawstwu, w sposób ciągły, obowiązkowy lub dobrowolny, przez taki sam okres.
4. Osoba podlegająca francuskiemu ustawodawstwu zgodnie z art. 14 ust. 1 lub art. 14a ust. 1 rozporządzenia jest uprawniona do pobierania na członków swojej rodziny, którzy towarzyszą jej na terytorium Państwa Członkowskiego, w którym wykonuje swój zawód, następujących świadczeń rodzinnych:
- a) zasiłek dla niemowląt do trzeciego miesiąca życia;
- b) świadczenia rodzinne udzielane zgodnie z art. 73 rozporządzenia.
5. Do celów ustalania wysokości teoretycznej kwoty określonej w art. 46 ust. 2 lit. a) rozporządzenia w systemach, w których wysokość emerytury jest ustalana na podstawie punktów emerytalnych, właściwa instytucja uwzględnia, dla każdego roku ubezpieczenia ukończonego z uwzględnieniem ustawodawstwa każdego innego Państwa Członkowskiego, liczbę punktów emerytalnych będącą wynikiem podziału liczby punktów emerytalnych uzyskanych z uwzględnieniem stosowanego przez tę instytucję ustawodawstwa przez liczbę lat odpowiadających tym punktom.
6. a) Pracownicy przygraniczni, którzy pracują jako pracownicy najemni na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż Francja i zamieszkują we francuskich departamentach Haut-Rhin, Bas-Rhin i Moselle, są uprawnieni na terytorium tych departamentów do świadczeń rzeczowych przewidzianych przez lokalny system Alzacji i Lotaryngii, ustanowiony na podstawie ustaw nr 46-1428 z dnia 12 czerwca 1946 r. i nr 67-814 z dnia 25 września 1967 r., zgodnie z art. 19 rozporządzenia.
- b) Przepisy te stosuje się odpowiednio do osób uprawnionych zgodnie z art. 25 ust. 2 i 3 i art. 28 i 29 rozporządzenia.
7. Nie naruszając art. 73 i 74 rozporządzenia, zasiłki mieszkaniowe, zasiłki na opiekę nad dzieckiem w domu i zasiłki wychowawcze dla rodziców są przyznawane tylko tym zainteresowanym i członkom ich rodzin, którzy zamieszkują na terytorium Francji.
8. Każdy pracownik najemny, który przestał podlegać francuskiemu ustawodawstwu dotyczącemu ubezpieczenia w razie wdowieństwa w ramach powszechnego francuskiego systemu zabezpieczenia społecznego lub systemu dla pracowników rolnictwa, jest uważany za osobę posiadającą status osoby ubezpieczonej na podstawie tego ustawodawstwa w chwili realizacji ryzyka, do celu wykonania przepisów tytułu III rozdział 3 rozporządzenia, jeżeli w chwili realizacji ryzyka jest on ubezpieczony jako pracownik najemny z uwzględnieniem ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego lub, w innym wypadku, jeżeli należne jest świadczenie dla osoby pozostałej przy życiu zgodnie z przepisami dotyczącymi pracowników najemnych innego Państwa Członkowskiego. Jednakże warunek ten uważa się za spełniony w przypadku określonym w art. 48 ust. 1.

F. GRECJA

1. ...
2. Ustawa nr 1469/84 dotycząca dobrowolnego przystępowania do systemu ubezpieczenia emerytalno-rentowego dla obywateli greckich i obco-krajowców pochodzenia greckiego stosuje się do obywateli innych Państw Członkowskich, bezpaństwowców i uchodźców zamieszkujących na terytorium Państwa Członkowskiego, zgodnie z drugim akapitem.

Z zastrzeżeniem ukończenia innych warunków określonych w tej ustawie składki mogą być opłacane:

- a) w przypadku gdy zainteresowany zamieszkuje na terytorium Państwa Członkowskiego oraz w przeszłości był obowiązkowo objęty greckim systemem ubezpieczenia emerytalno-rentowego;

lub
 - b) bez względu na miejsce pobytu lub zamieszkania, jeżeli zainteresowany w przeszłości zamieszkiwał w Grecji przez 10 lat, z przerwą lub bez przerwy, lub podlegał greckiemu ustawodawstwu, to obowiązkowo lub dobrowolnie, przez okres 1500 dni.
3. Nie naruszając właściwych przepisów stosowanych przez OGA, okresy, podczas których płatne są świadczenia z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego, które przewiduje osobne przepisy dla takich ryzyk, pod warunkiem że pokrywają się one z okresami zatrudnienia w sektorze rolniczym w Grecji, uważa się za okresy ubezpieczenia z uwzględnieniem ustawodawstwa stosowanego przez OGA w rozumieniu art. 1 lit. r) rozporządzenia.
 4. W ramach greckiego ustawodawstwa stosowanie art. 49 ust. 2 rozporządzenia podlega warunkowi, że nowe obliczenia, określone w wyżej wymienionym artykule, nie wpłyną niekorzystnie na interesy zainteresowanego.
 5. W przypadku gdy przepisy greckich pomocniczych funduszy emerytalnych („επικουρικά ταμεία”) przewidują możliwość uznania okresów obowiązkowego ubezpieczenia emerytalnego, ukończonych w ramach greckich instytucji ubezpieczenia podstawowego („κύριας ασφάλισης”), przepisy te są również stosowane do okresów obowiązkowego ubezpieczenia emerytalno-rentowego, ukończonych zgodnie z ustawodawstwem każdego innego Państwa Członkowskiego, które obejmuje rozporządzenie.
 6. Pracowników najemnych, którzy do dnia 31 grudnia 1992 r. byli obowiązkowo objęci systemem ubezpieczenia emerytalno-rentowego Państwa Członkowskiego innego niż Grecja i którzy zostali objęci obowiązkiem ubezpieczenia w greckim systemie ubezpieczeń społecznych (podstawowy system statutowy) po raz pierwszy po dniu 1 stycznia 1993 r., uważa się za „byłych ubezpieczonych” zgodnie z przepisami ustawy nr 2084/92.

G. IRLANDIA

1. Pracownicy najemni lub osoby prowadzące działalność na własny rachunek, bezrobotni, osoby ubiegające się o rentę lub emeryturę, renciści, emeryci oraz członkowie ich rodzin, określani w art. 19 ust. 1, art. 22 ust. 1 i 3, art. 25 ust. 1 i 3, art. 26 ust. 1, art. 28a, 29 i 31 rozporządzenia, którzy zamieszkują lub przebywają w Irlandii, są uprawnieni bezpłatnie do wszelkich świadczeń medycznych przewidzianych w irlandzkim ustawodawstwie, w przypadku gdy kosztami takiej opieki medycznej obciąża się instytucję Państwa Członkowskiego innego niż Irlandia.
2. Członkowie rodziny pracownika najemnego lub osoby prowadzącej działalność na własny rachunek, która jest objęta ustawodawstwem Państwa Członkowskiego innego niż Irlandia i która spełnia warunki określone w tym ustawodawstwie uprawniające do świadczeń, uwzględniając, w miarę potrzeby, art. 18 rozporządzenia, jeżeli zamieszkują w Irlandii, są uprawnieni do wolnej od opłat opieki medycznej przewidzianej w irlandzkim ustawodawstwie.

Koszty takich świadczeń są płatne przez instytucję, w której ubezpieczony jest pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek.

Jednakże w przypadku, gdy współmałżonek pracownika najemnego lub osoby prowadzącej działalność na własny rachunek, lub osoba, która sprawuje opiekę nad dziećmi, wykonuje działalność zawodową lub handlową w Irlandii, świadczenia wypłacane członkowi rodziny obciążają instytucję irlandzką w stopniu, w jakim prawo do tych świadczeń jest udzielone wyłącznie na podstawie irlandzkiego ustawodawstwa.

3. Jeżeli pracownik najemny podlegający ustawodawstwu opuszcza terytorium Państwa Członkowskiego w celu udania się, w ramach swojego zatrudnienia, na terytorium innego Państwa Członkowskiego i ulega wypadkowi przed przybyciem, jego uprawnienia do świadczeń z tytułu tego wypadku zostaną ustalone:
 - a) jak gdyby ten wypadek wydarzył się na terytorium Irlandii;

oraz
 - b) bez uwzględnienia jego nieobecności na terytorium Irlandii, przy określeniu czy, z uwagi na swoje zatrudnienie, był ubezpieczony zgodnie z wymienionym ustawodawstwem.
4. ...
5. Do celów obliczania dochodów dla udzielania świadczeń związanych z wynagrodzeniem, przewidzianych w irlandzkim ustawodawstwie płatnych wraz z zasiłkiem dla bezrobotnych, pracownikowi najemnemu przyznaje się, nie naruszając art. 23 ust. 1 i art. 68 ust. 1 rozporządzenia za każdy tydzień zatrudnienia w charakterze pracownika najemnego zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego podczas odpowiedniego roku podatkowego, sumę równą średniemu tygodniowemu wynagrodzeniu kobiet lub mężczyzn podczas tego okresu.
6. Do stosowania art. 40 ust. 3 lit. a) ii) uwzględnia się tylko okresy, w których pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek była niezdolna do pracy w rozumieniu irlandzkiego ustawodawstwa.

7. Do celów art. 44 ust. 2 uważa się, że pracownik najemny wyraźnie wniósł o odroczenie przyznania emerytury, do której byłby uprawniony zgodnie z irlandzkim ustawodawstwem, jeżeli, w przypadku gdy przejście na emeryturę jest warunkiem otrzymania świadczenia emerytalnego, pracownik nie przeszedł na emeryturę.
8. ...
9. Bezrobotny powracający do Irlandii pod koniec okresu trzech miesięcy, podczas których otrzymywał świadczenia zgodnie z irlandzkim ustawodawstwem w zastosowaniu art. 69 ust. 1 rozporządzenia, jest uprawniony do ubiegania się o zasiłek dla bezrobotnych, nie naruszając przepisów art. 69 ust. 2, jeżeli spełnia warunki określone w wyżej wymienionym ustawodawstwie.
10. Okres podlegania irlandzkiemu ustawodawstwu zgodnie z art. 13 ust. 2 lit. f) rozporządzenia nie może:
 - i) być uwzględniany w świetle tego przepisu jako okres podlegania irlandzkiemu ustawodawstwu w celach tytułu III rozporządzenia;
ani
 - ii) powodować, że Irlandia staje się państwem właściwym do wypłacania świadczeń przewidzianych w art. 18, 38 lub w art. 39 ust. 1 rozporządzenia.

H. WŁOCHY

Żadne.

I. LUKSEMBURG

1. Nie naruszając art. 94 ust. 2 rozporządzenia, okresy ubezpieczenia lub okresy równorzędne, ukończone przez pracowników najemnych lub osoby prowadzące działalność na własny rachunek zgodnie z luksemburskim ustawodawstwem w zakresie ubezpieczenia na wypadek inwalidztwa, starości lub śmierci, bądź przed dniem 1 stycznia 1946 r., bądź przed wcześniejszą datą ustaloną w porozumieniu dwustronnym, są uwzględniane w celu stosowania tego ustawodawstwa tylko, jeżeli osoba zainteresowana udowodni, że spełniła sześć miesięcy ubezpieczenia w ramach systemu luksemburskiego, poczynwszy od dnia, o którym mowa. Jeżeli chodzi o wiele porozumień dwustronnych, uwzględnia się okresy ubezpieczenia lub równorzędne liczone od najstarszej daty.
2. Do celów przyznania ustalonej części renty lub emerytury luksemburskiej okresy ubezpieczenia ukończone z uwzględnieniem luksemburskiego ustawodawstwa przez pracowników najemnych lub osoby prowadzące działalność na własny rachunek, niezamieszkujące na terytorium Luksemburga, poczynwszy od dnia 1 października 1972 r., uważa się za okresy zamieszkania.
3. Artykuł 22 ust. 2 akapit drugi rozporządzenia nie narusza luksemburskiego ustawodawstwa, na podstawie którego kasa chorych nie może odmówić zezwolenia na leczenie za granicą w przypadku, gdy wymagane leczenie nie może zostać zapewnione w Wielkim Księstwie Luksemburga.
4. Do celów uwzględnienia okresów ubezpieczenia przewidzianych w art. 171 ust. 7 kodeksu ubezpieczenia społecznego (Code des Assurances Sociales) instytucja luksemburska uznaje okresy ubezpieczenia ukończone przez osobę zainteresowaną zgodnie z ustawodawstwem każdego innego Państwa Członkowskiego, jak gdyby były one okresami ukończonymi zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem. Stosowanie tego przepisu zależy od tego, czy osoba zainteresowana spełniła ostatnie okresy ubezpieczenia zgodnie z luksemburskim ustawodawstwem.

J. NIDERLANDY

1. *Ubezpieczenie kosztów leczenia*
 - a) W odniesieniu do uprawnień do świadczeń rzeczowych zgodnie z niderlandzkim ustawodawstwem przez osobę uprawnioną do świadczeń rzeczowych należy rozumieć, do celów wykonania tytułu III rozdział 1, osobę ubezpieconą lub wspólnie ubezpieconą w ramach systemu ubezpieczenia określonego w niderlandzkiej ustawie o kasach ubezpieczeń na wypadek choroby.
 - b) ...
 - c) Do celów art. 27-34 rozporządzenia następujące renty i emerytury uważa się za renty i emerytury płatne zgodnie z ustawodawstwem wymienionym w lit. b) (inwalidztwo) i c) (starość) deklaracji Królestwa Niderlandów na podstawie art. 5 rozporządzenia:
 - renty i emerytury przyznawane na podstawie ustawy z dnia 6 stycznia 1966 r. (Staatsblad 6) w sprawie nowych regulacji dotyczących urzędników służby cywilnej i osób pozostałych przy życiu po ich śmierci (Ustawa w sprawie rent i emerytur dla służby cywilnej) (Algemene burgerlijke pensioenwet),

- renty i emerytury przyznawane na podstawie ustawy z dnia 6 października 1966 r. (Staatsblad 445) w sprawie nowych zasad dotyczących rent i emerytur dla wojskowych i osób pozostałych przy życiu po ich śmierci (Ustawa w sprawie rent i emerytur dla wojskowych) (Algemene militaire pensioenwet),
- renty i emerytury przyznawane na podstawie ustawy z dnia 15 lutego 1967 r. (Staatsblad 138) w sprawie nowych regulacji dotyczących rent i emerytur dla pracowników NV Nederlische Spoorwegen (Koleje niderlandzkie) i osób pozostałych przy życiu po ich śmierci (Ustawa o rentach i emeryturach kolejowych) (Spoorwegpensioenwet),
- renty i emerytury przyznawane na podstawie rozporządzenia w sprawie warunków zatrudnienia w kolejach niderlandzkich (Reglement Dienstvoorwaarden Nederlandse Spoorwegen) (RDV 1964 NS),
lub
- świadczenia z tytułu renty lub emerytury przed ukończeniem 65. roku życia w ramach systemu emerytalno-rentowego mającego na celu zapewnienie pomocy pracownikom i byłym pracownikom lub świadczenia z tytułu wcześniejszej emerytury z tytułu systemu wcześniejszych emerytur ustanowionego przez państwo lub na podstawie układu zbiorowego pracy lub systemu, który ma zostać opracowany przez radę kasy chorych.

d) Członkowie rodziny określani w art. 19 ust. 2, którzy zamieszkują w Niderlandach, oraz pracownicy najemni lub osoby prowadzące działalność na własny rachunek i członkowie ich rodzin określani w art. 22 ust. 1 lit. b) i art. 22 ust. 3, w związku z art. 22 ust. 1 lit. b) i art. 25 i 26, uprawnieni do świadczeń zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego nie są ubezpieczeni w ramach Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (ustawa o ubezpieczeniu powszechnym od szczególnych wydatków na opiekę medyczną) (AWBZ).

2. Zastosowanie niderlandzkiego ustawodawstwa dotyczącego ubezpieczeń emerytalnych (Toepassing van de Nederlandse Algemene Ouderdomswet) (AOW)

a) Obniżki określonej w art. 13 ust. 1 AOW nie stosuje się dla tych lat kalendarzowych przed 1 stycznia 1957 r. lub ich części, w ciągu których uprawniony, który nie spełniał warunków pozwalających na uznanie tych lat za okresy ubezpieczenia, zamieszkiwał na terytorium Niderlandów między piętnastym a sześćdziesiątym piątym rokiem życia, lub w ciągu których, o ile zamieszkiwał na terytorium innego Państwa Członkowskiego, pracował jako pracownik najemny w Niderlandach dla pracodawcy ustanowionego w tym państwie.

W drodze odstępstwa od przepisów art. 7 AOW osoby, które zamieszkiwały lub pracowały zgodnie z wyżej wymienionymi warunkami tylko przed dniem 1 stycznia 1957 r., uważa się również za uprawnione do renty lub emerytury.

b) Obniżki określonej w art. 13 ust. 1 AOW nie stosuje się do tych lat kalendarzowych przed dniem 2 sierpnia 1989 r. lub ich części, w ciągu których, między piętnastym a sześćdziesiątym piątym rokiem życia, osoba, która pozostaje lub pozostawała w związku małżeńskim, nie była ubezpieczona zgodnie z wyżej wymienionym ustawodawstwem, pomimo że zamieszkiwała na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż Niderlandy, jeżeli te lata kalendarzowe lub ich części pokrywają się, z jednej strony, z okresami ubezpieczenia ukończonymi przez małżonka tej osoby zgodnie z tym ustawodawstwem, pod warunkiem że małżeństwo tej pary trwało podczas tych okresów, oraz, z drugiej strony, z latami kalendarzowymi lub ich częściami, które należy uwzględnić zgodnie z lit. a).

W drodze odstępstwa od przepisów art. 7 AOW taką osobę uważa się za uprawnioną.

c) Obniżki określonej w art. 13 ust. 2 AOW nie stosuje się do lat kalendarzowych przed dniem 1 stycznia 1957 r. lub ich części, w czasie których małżonka osoby uprawnionej, który nie spełnia warunków wymaganych do tego, aby lata te mogły być uznane za okresy ubezpieczenia, zamieszkiwał w Niderlandach między piętnastym a sześćdziesiątym piątym rokiem życia, lub podczas których, pomimo zamieszkiwania na terytorium innego Państwa Członkowskiego, małżonka pracował jako pracownik najemny w Niderlandach dla pracodawcy ustanowionego w Niderlandach.

d) Obniżki określonej w art. 13 ust. 2 AOW nie stosuje się do tych lat kalendarzowych przed dniem 2 sierpnia 1989 r. lub ich części, w czasie których, między piętnastym a sześćdziesiątym piątym rokiem życia, małżonka osoby uprawnionej zamieszkiwał w Państwie Członkowskim innym niż Niderlandy i nie był ubezpieczony zgodnie z wyżej wymienionym ustawodawstwem, jeżeli te lata kalendarzowe lub ich części pokrywają się, z jednej strony, z okresami ubezpieczenia ukończonymi przez małżonka zgodnie z tym ustawodawstwem, pod warunkiem że związek małżeński trwał podczas tych okresów, oraz, z drugiej strony, z latami kalendarzowymi lub ich częściami, które należy uwzględnić zgodnie z lit. a).

e) przepisy określone w lit. a), b), c) i d) stosuje się tylko wówczas, gdy zainteresowany zamieszkiwał przez sześć lat na terytorium jednego lub kilku Państw Członkowskich po ukończeniu 59. roku życia i dopóki zamieszkuje terytorium jednego z tych Państw Członkowskich.

f) W drodze odstępstwa od przepisów art. 45 ust. 1 ustawy w sprawie powszechnego ubezpieczenia emerytalnego (AOW) i art. 47 ust. 1 ustawy w sprawie powszechnego ubezpieczenia dla sierot i wdów (AWW) małżonka pracownika najemnego lub osoby prowadzącej działalność na własny rachunek, objętego systemem ubezpieczeń obowiązkowych, zamieszkujący w Państwie Członkowskim innym niż Niderlandy, jest uprawniony do dobrowolnego ubezpieczenia się zgodnie z tym ustawodawstwem, ale tylko dla okresów następujących po dniu 2 sierpnia 1989 r., podczas których pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek jest lub była ubezpieczona z tytułu ubezpieczenia obowiązkowego zgodnie z wyżej wymienionym ustawodawstwem. To uprawnienie wygasa z dniem zakończenia obowiązkowego ubezpieczenia pracownika najemnego lub osoby prowadzącej działalność na własny rachunek.

Jednakże wyżej wymienione uprawnienie nie wygasa w przypadku, gdy obowiązkowe ubezpieczenie pracownika najemnego lub osoby prowadzącej działalność na własny rachunek kończy się w wyniku jego śmierci, i w przypadku, gdy wdowa po nim otrzymuje tylko rentę lub emeryturę, zgodnie z niderlandzkim ustawodawstwem w sprawie powszechnego ubezpieczenia wdów i sierot (AWW).

W każdym przypadku uprawnienie do dobrowolnego ubezpieczenia kończy się z dniem ukończenia przez osobę dobrowolnie ubezpieczoną 65. roku życia.

Składka ubezpieczeniowa opłacana z tytułu wyżej wymienionego ubezpieczenia dobrowolnego, którą płaci małżonek pracownika najemnego lub osoby prowadzącej działalność na własny rachunek, ubezpieczonej z tytułu ubezpieczenia obowiązkowego zgodnie z niderlandzkim ustawodawstwem w sprawie powszechnych ubezpieczeń emerytalnych (AOW) oraz niderlandzkim ustawodawstwem w sprawie powszechnych ubezpieczeń dla wdów i sierot (AWW), jest ustalona zgodnie z przepisami odnoszącymi się do ustalania wysokości składki ubezpieczenia obowiązkowego, pod warunkiem że dochody małżonka uważane są za uzyskane w Niemczech.

Dla małżonka pracownika najemnego lub osoby prowadzącej działalność na własny rachunek, który był ubezpieczony z tytułu ubezpieczenia obowiązkowego dnia 2 sierpnia 1989 r. lub później, składka ubezpieczeniowa jest ustalona zgodnie z przepisami odnoszącymi się do określenia wysokości składki ubezpieczenia dobrowolnego, zgodnie z niderlandzkim ustawodawstwem w sprawie powszechnego ubezpieczenia emerytalnego oraz zgodnie z niderlandzkim ustawodawstwem w sprawie powszechnego ubezpieczenia dla wdów i sierot.

- g) Uprawnienie określone w lit. f) jest udzielane tylko wówczas, gdy małżonek pracownika najemnego lub osoby prowadzącej działalność na własny rachunek poinformował Sociale Verzekeringsbank (Bank ubezpieczeń społecznych) o ubezpieczeniu się z tytułu ubezpieczenia dobrowolnego nie później niż w rok po rozpoczęciu swojego okresu ubezpieczenia obowiązkowego.

Dla małżonka pracownika najemnego lub osoby prowadzącej działalność na własny rachunek, która była ubezpieczona z tytułu ubezpieczenia obowiązkowego z dniem 2 sierpnia 1989 r. lub w okresie bezpośrednio ten dzień poprzedzającym, okres jednego roku rozpoczyna się z dniem 2 sierpnia 1989 r.

Małżonek niezamieszkujący w Niemczech, pracownika najemnego lub osoby prowadzącej działalność na własny rachunek, objętej przepisami art. 14 ust. 1, art. 14a ust. 1 lub art. 17 rozporządzenia nie może skorzystać z możliwości przewidzianej w czwartym akapicie lit. f), jeżeli małżonek, zgodnie z wyłącznie niderlandzkim ustawodawstwem, jest lub był uprawniony do ubezpieczenia z tytułu ubezpieczenia dobrowolnego.

- h) Litery a), b), c), d) i f) nie stosuje się do okresów pokrywających się z okresami, które mogą być uwzględniane w celu ustalania wysokości uprawnień do renty lub emerytury zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego innego niż Niemcy w zakresie ubezpieczenia emerytalnego, ani do okresów, podczas których zainteresowany otrzymywał emeryturę na podstawie tego ustawodawstwa.

- i) Do celów art. 46 ust. 2 rozporządzenia wyłącznie okresy ubezpieczenia ukończone po ukończeniu 15. roku życia, zgodnie z niderlandzką ustawą powszechną w sprawie ubezpieczenia emerytalnego (AOW), są uwzględniane jako okresy ubezpieczenia.

3. a) Każdy pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek, która przestała podlegać niderlandzkiemu ustawodawstwu dotyczącemu ubezpieczenia w razie wdowieństwa, jest uważana za ubezpieczoną zgodnie z tym ustawodawstwem w chwili realizacji ryzyka, do celów wykonania przepisów tytułu III rozdział 3 rozporządzenia, jeżeli ta osoba jest ubezpieczona od takiego samego ryzyka zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego lub, w przeciwnym wypadku, jeżeli świadczenie dla osoby pozostałej przy życiu jest należne na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego. Jednakże ten ostatni warunek uważa się za spełniony w przypadku określonym w art. 48 ust. 1.

- b) W przypadku gdy, na mocy lit. a), wdowa jest uprawniona do renty wdowiej, zgodnie z niderlandzkim ustawodawstwem dotyczącym powszechnego ubezpieczenia dla wdów i sierot, wysokość tej renty jest ustalana zgodnie z art. 46 ust. 2 rozporządzenia.

Do celów stosowania tych przepisów okresy ubezpieczenia ukończone przed dniem 1 października 1959 r., podczas których pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek zamieszkiwała na terytorium Niemiec przed ukończeniem 15. roku życia, lub, podczas których, zamieszkując na terytorium innego Państwa Członkowskiego, prowadziła działalność zarobkową w Niemczech, dla pracodawcy mającego swoją siedzibę w tym państwie, są również uważane za okresy ubezpieczenia ukończone zgodnie z wyżej wymienionym niderlandzkim ustawodawstwem.

- c) Nie uwzględnia się okresów, które należy rozpatrywać w świetle przepisów lit. b), które pokrywają się z okresami ubezpieczenia ukończonymi zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego dotyczącym rent rodzinnych.

- d) Do celów art. 46 ust. 2 rozporządzenia tylko okresy ubezpieczenia ukończone po ukończeniu 15. roku życia, zgodnie z powszechną ustawą w sprawie ubezpieczenia wdów i sierot (AWW), uwzględnia się jako okresy ubezpieczenia.

4. a) Każdy pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek, która przestała być ubezpieczona na podstawie ustawy z dnia 18 lutego 1966 r. odnoszącej się do ubezpieczenia na wypadek niezdolności do pracy (WAO) i/lub na podstawie ustawy z dnia 11 grudnia 1975 r. odnoszącej się do niezdolności do pracy (AAW), jest uważana za nadal ubezpieczoną w chwili realizacji ryzyka, do celów wykonania przepisów tytułu III rozdział 3 rozporządzenia, jeżeli jest ubezpieczona od takiego samego ryzyka zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego lub, w przeciwnym wypadku, jeżeli świadczenie jest należne zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego dla takiego samego ryzyka. Jednakże ten ostatni warunek uważa się za spełniony w przypadku określonym w art. 48 ust. 1.

- b) Jeżeli, na podstawie lit. a), zainteresowany jest uprawniony do niderlandzkich świadczeń z tytułu inwalidztwa, świadczenia te są przyznawane zgodnie z zasadami przewidzianymi w art. 46 ust. 2 rozporządzenia:
- i) zgodnie z przepisami ustanowionymi w wyżej wymienionej ustawie z dnia 18 lutego 1966 r. (WAO), jeżeli w chwili zaistnienia niezdolności do pracy zainteresowany był ubezpieczony od takiego samego ryzyka zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego jako pracownik najemny w rozumieniu art. 1 lit. a) rozporządzenia;
 - ii) zgodnie z przepisami ustanowionymi w wyżej wymienionej ustawie z dnia 11 grudnia 1975 r. (AAW), jeżeli, kiedy zaistniała niezdolność do pracy, zainteresowany:
 - był ubezpieczony na wypadek takiego ryzyka zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego, ale nie w charakterze pracownika najemnego w rozumieniu art. 1 lit. a) rozporządzenia,
 - lub
 - nie był ubezpieczony na wypadek takiego ryzyka zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego, ale może dochodzić swoich praw do świadczeń zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego.
- Jeżeli wysokość świadczenia obliczona na podstawie przepisów zawartych w i) jest niższa niż ta wynikająca ze stosowania przepisów określonych w ii), przyznaje się świadczenie w wysokości tej ostatniej.
- c) W celu obliczenia wysokości świadczeń przyznawanych zgodnie z wyżej wymienioną ustawą z dnia 18 lutego 1966 r. (WAO) lub zgodnie z ustawą z dnia 11 grudnia 1975 r. (AAW) instytucje niderlandzkie uwzględniają:
- okresy zatrudnienia za wynagrodzeniem i okresy równoważne ukończone w Niderlandach przed dniem 1 lipca 1967 r.,
 - okresy ubezpieczenia ukończone zgodnie z wyżej wymienioną ustawą z dnia 18 lutego 1966 r. (WAO),
 - okresy ubezpieczenia ukończone przez zainteresowanego po ukończeniu 15. roku życia zgodnie z wyżej wymienioną ustawą z dnia 11 grudnia 1975 r. (AAW), o ile okresy te nie pokrywają się z okresami ubezpieczenia ukończonymi zgodnie z wyżej wymienioną ustawą z dnia 18 lutego 1966 r. (WAO).
- d) Przy ustalaniu wysokości niderlandzkiego świadczenia z tytułu inwalidztwa na podstawie art. 40 ust. 1 rozporządzenia instytucje niderlandzkie nie uwzględniają dodatków przyznawanych zgodnie z przepisami ustawy o dodatkach. Prawo do tego dodatku i jego wysokość są ustalane wyłącznie na podstawie przepisów ustawy o dodatkach.

5. *Stosowanie niderlandzkiego ustawodawstwa w sprawie zasiłków rodzinnych*

- a) Pracownika najemnego lub osobę prowadzącą działalność na własny rachunek, do których zaczyna się stosować niderlandzkie ustawodawstwo w sprawie świadczeń rodzinnych w ciągu kwartału kalendarzowego i którzy pierwszego dnia tego kwartału podlegali analogicznemu ustawodawstwu innego Państwa Członkowskiego, uważa się za ubezpieczonych od tego pierwszego dnia zgodnie z niderlandzkim ustawodawstwem.
- b) Wysokość świadczeń rodzinnych, o które może się ubiegać pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek, których uważa się, na mocy lit. a), za ubezpieczonych zgodnie z niderlandzkim ustawodawstwem w sprawie świadczeń rodzinnych, zostanie ustalona zgodnie ze szczegółowymi uzgodnieniami ustanowionymi w rozporządzeniu wykonawczym określonym w art. 98 rozporządzenia.

6. *Stosowanie niektórych przepisów przejściowych*

Artykuł 45 ust. 1 nie stosuje się do oceny prawa do świadczeń na podstawie przepisów przejściowych ustawodawstwa dotyczącego powszechnego ubezpieczenia emerytalnego (art. 46), powszechnego ubezpieczenia wdów i sierot oraz ubezpieczenia powszechnego na wypadek niezdolności do pracy.

K. AUSTRIA

1. Do celów stosowania tytułu III rozdział I niniejszego rozporządzenia osobę otrzymującą rentę lub emeryturę urzędnika służby cywilnej uważa się za emeryta lub rencistę.
2. Do celów stosowania art. 46 ust. 2 rozporządzenia nie uwzględnia się podwyżek składek płaconych na dodatkowe ubezpieczenie lub dodatkowe świadczenia w systemie górniczym, zgodnie z austriackim ustawodawstwem. W takich przypadkach podwyżki te dodaje się do kwoty obliczonej zgodnie z przepisami art. 46 ust. 2 rozporządzenia.
3. Do celów stosowania art. 46 ust. 2 rozporządzenia, stosując austriackie ustawodawstwo, dzień powstania prawa do renty (Stichtag) jest uważany za dzień realizacji ryzyka.

4. Stosowanie przepisów rozporządzenia nie ma skutku w postaci ograniczenia uprawnień do świadczeń na podstawie austriackiego ustawodawstwa w odniesieniu do osób, na których sytuację pod względem zabezpieczenia społecznego miały negatywny wpływ względy polityczne lub religijne lub związane z ich pochodzeniem.

L. PORTUGALIA

Urzędnicy służby cywilnej, pełniący urząd lub emerytowani, oraz członkowie ich rodzin objęci specjalnym systemem opieki zdrowotnej mogą otrzymywać rzeczowe świadczenia w razie choroby i macierzyństwa, w przypadku nagłej potrzeby podczas pobytu na terytorium innego Państwa Członkowskiego lub podczas podróży do innego Państwa Członkowskiego, w celu otrzymania opieki odpowiedniej dla stanu ich zdrowia za uprzednim zezwoleniem ze strony właściwej instytucji portugalskiej, zgodnie z procedurami określonymi w art. 22 ust. 1 lit. a) i c), ust. 2 i ust. 3 zdanie drugie oraz w art. 31 lit. a) rozporządzenia (EWG) nr 1408/71, na takich samych warunkach jak pracownicy najemni i osoby prowadzące działalność na własny rachunek, objęci powszechnym systemem zabezpieczenia społecznego.

M. FINLANDIA

1. W celu określenia, czy okres między datą pojawienia się zdarzenia dającego prawo do renty lub emerytury a osiągnięciem wieku uprawniającego do renty lub emerytury (okres przyszły) powinno się uwzględnić przy ustalaniu wysokości fińskiej renty lub emerytury pracowniczej, okresy ubezpieczenia lub zamieszkania zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego uwzględnia się dla warunku odnoszącego się do zamieszkania w Finlandii.
2. W przypadku gdy zatrudnienie lub prowadzenie działalności na własny rachunek w Finlandii zakończyło się, realizacja ryzyka następuje podczas zatrudnienia lub prowadzenia działalności na własny rachunek w innym Państwie Członkowskim oraz w przypadku, gdy, zgodnie z fińskim ustawodawstwem dotyczącym rent i emerytur pracowniczych, w skład renty lub emerytury nie wchodzi już okres między realizacją ryzyka a wiekiem uprawniającym do renty (okres przyszły), okresy ubezpieczenia z uwzględnieniem ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego są brane pod uwagę dla wymogu przyszłego okresu, jak gdyby były one okresami ubezpieczenia w Finlandii.
3. Jeżeli zgodnie z fińskim ustawodawstwem instytucja w Finlandii wypłaca dodatek z tytułu opóźnienia w rozpatrzeniu roszczenia o świadczenie, dla stosowania przepisów fińskiego ustawodawstwa odnoszących się do takiego dodatku wnioski skierowane do instytucji innego Państwa Członkowskiego są uważane za złożone w dniu, w którym ten wniosek i wszystkie niezbędne załączniki dotarły do właściwej instytucji w Finlandii.

N. SZWECJA

1. Stosując art. 18 ust. 1 w celu ustalenia prawa danej osoby do świadczeń rodzicielskich, okresy ubezpieczenia ukończone zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego innego niż Szwecja są uważane za okresy oparte na takich samych średnich dochodach jak okresy ubezpieczenia ukończone w Szwecji, do których są dodawane.
2. Przepisy rozporządzenia w sprawie sumowania okresów ubezpieczenia lub zamieszkania nie stosuje się do przepisów przejściowych szwedzkiego ustawodawstwa dotyczącego prawa osób zamieszkujących w Szwecji do bardziej korzystnego ustalania wysokości emerytur lub rent podstawowych za dany okres poprzedzający dzień złożenia wniosku.
3. Do celów ustanowienia uprawnienia do renty inwalidzkiej lub renty rodzinnej, częściowo opartej na przyszłych przyjętych okresach ubezpieczenia, osoby objęte, jako pracownicy najemni lub osoby prowadzące działalność na własny rachunek, systemem ubezpieczenia lub zamieszkania innego Państwa Członkowskiego uznaje się za spełniające warunki przewidziane w szwedzkim ustawodawstwie dotyczącym ubezpieczeń i dochodów.
4. Okres opieki nad małymi dziećmi, zgodnie z warunkami ustalonymi w szwedzkim ustawodawstwie, uważa się za okresy ubezpieczenia, do celów dodatkowych rent i emerytur nawet wówczas, gdy dziecko i osoba zainteresowana zamieszkują w innym Państwie Członkowskim, pod warunkiem że osoba opiekująca się dzieckiem korzysta z urlopu rodzicielskiego zgodnie z przepisami ustawy o prawie do urlopu wychowawczego.

O. ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

1. Jeżeli osoba, która zwykle zamieszkuje w Gibraltarze, lub od której, od chwili ostatniego przyjazdu na to terytorium, wymagano, jako od pracownika najemnego, płacenia składek zgodnie z ustawodawstwem Gibraltar, i jeżeli osoba ta, z powodu niezdolności do pracy, obowiązków rodzicielskich lub bezrobocia, wnosi o zwolnienie z opłacania składek przez czas określony i złoży wniosek, by składki za ten okres były

zapisane na jej konto, cały okres, w ciągu którego ta osoba pracowała na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż Zjednoczone Królestwo, do celów tego wniosku uważa się za okres, w ciągu którego osoba ta była zatrudniona na terytorium Gibraltaru i płaciła składki jako pracownik najemny zgodnie z ustawodawstwem Gibraltaru.

2. W przypadku gdy, zgodnie z ustawodawstwem Zjednoczonego Królestwa, osoba może się ubiegać o prawo do emerytury, jeżeli:

a) składki byłego małżonka są traktowane jak składki własne tej osoby;

lub

b) odpowiednie warunki dotyczące składek są spełnione przez małżonka lub byłego małżonka,

i pod warunkiem że, w każdym przypadku, małżonek lub były małżonek podlega lub podlegał, jako pracownik najemny lub jako osoba prowadząca działalność na własny rachunek, ustawodawstwu co najmniej dwóch Państw Członkowskich, przepisy tytułu III rozdział 3 rozporządzenia stosuje się, w celu ustalenia uprawnień, zgodnie z ustawodawstwem Zjednoczonego Królestwa. W takim przypadku wszelkie odniesienia w wymienionym rozdziale 3 do „okresów ubezpieczenia” są uważane za odnoszące się do okresów ubezpieczenia ukończonych przez:

i) małżonka lub byłego małżonka, jeżeli z roszczeniem występuje kobieta zamężna, wdowiec lub osoba, której małżeństwo zostało rozwiązane w sposób inny niż poprzez śmierć małżonka;

lub

ii) byłego małżonka, jeżeli roszczenie wnosi wdowa, nieotrzymująca świadczenia dla osoby pozostałej przy życiu bezpośrednio przed osiągnięciem wieku emerytalnego, lub która otrzymuje wyłącznie rentę wdowią związaną z wiekiem i obliczoną na podstawie art. 46 ust. 2 rozporządzenia.

3. a) Jeżeli zasiłek dla bezrobotnych przewidziany w ustawodawstwie Zjednoczonego Królestwa jest wypłacany na podstawie art. 71 ust. 1 lit. a) ii) lub lit. b) ii) rozporządzenia, wówczas, aby spełnić warunki nałożone przez ustawodawstwo Zjednoczonego Królestwa odnoszące się do świadczenia na rzecz dzieci i dotyczące okresu obecności w Wielkiej Brytanii lub, w danym przypadku, w Irlandii Północnej, okresy ubezpieczenia, zatrudnienia lub prowadzenia działalności na własny rachunek, ukończone przez tę osobę zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego, uważa się za okresy obecności w Wielkiej Brytanii lub, w danym przypadku, w Irlandii Północnej.

b) Jeżeli, na podstawie tytułu II rozporządzenia, z wyłączeniem art. 13 ust. 2 lit. f), ustawodawstwo Zjednoczonego Królestwa stosuje się w odniesieniu do pracownika najemnego lub osoby prowadzącej działalność na własny rachunek, która nie spełnia warunku nałożonego przez ustawodawstwo Zjednoczonego Królestwa w odniesieniu do świadczeń dla dzieci, dotyczącego:

i) obecności w Wielkiej Brytanii lub, w danym przypadku, w Irlandii Północnej, osoba ta, w celu ukończenia takiego warunku, jest uważana za tam obecną;

ii) okresu obecności w Wielkiej Brytanii lub, w danym przypadku, w Irlandii Północnej, okresy ubezpieczenia, zatrudnienia lub prowadzenia działalności na własny rachunek, ukończone przez wymienionego pracownika zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego, do celów spełnienia wymienionych warunków, uważa się za okresy obecności w Wielkiej Brytanii lub, w danym przypadku, w Irlandii Północnej.

c) W odniesieniu do zasiłków rodzinnych, zgodnie z ustawodawstwem Gibraltaru, powyższe przepisy lit. a) i b) stosuje się odpowiednio.

4. Płatności na rzecz wdów wypłacane na podstawie ustawodawstwa Zjednoczonego Królestwa, do celów rozdziału 3 rozporządzenia, uważa się za rentę rodzinną.

5. Do celów stosowania art. 10a ust. 2 do przepisów dotyczących prawa do dodatku pielęgnacyjnego, zasiłku na opiekę nad inwalidą i zasiłku dla osoby niepełnosprawnej okres zatrudnienia, prowadzenia działalności na własny rachunek lub zamieszkania, ukończony na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż Zjednoczone Królestwo, jest uwzględniany w stopniu niezbędnym do spełnienia warunków dotyczących obecności w Zjednoczonym Królestwie, przed dniem, w którym po raz pierwszy zaistniało uprawnienie do świadczenia, o którym mowa.

6. W przypadku gdy pracownik najemny podlegający ustawodawstwu Zjednoczonego Królestwa ulega wypadkowi po opuszczeniu terytorium Państwa Członkowskiego, podczas podróży, w trakcie zatrudnienia, na terytorium innego Państwa Członkowskiego, ale przed przybyciem na miejsce, jego prawo do świadczenia z tytułu wypadku ustala się:

a) jak gdyby wypadek wydarzył się na terytorium Zjednoczonego Królestwa;

oraz

- b) nie uwzględniając, do celów stwierdzenia, czy był on pracownikiem najemnym zgodnie z ustawodawstwem Wielkiej Brytanii lub Irlandii Północnej, czy też pracownikiem najemnym zgodnie z ustawodawstwem Gibraltaru, jego nieobecności na tych terytoriach.
7. Rozporządzenia nie stosuje się do tych przepisów ustawodawstwa Zjednoczonego Królestwa, które mają na celu wprowadzenie w życie jakiegokolwiek konwencji o zabezpieczeniu społecznym zawartej między Zjednoczonym Królestwem a państwem trzecim.
8. Do celów tytułu III rozdział 3 rozporządzenia nie uwzględnia się ani składek proporcjonalnych do zarobków, opłacanych przez osobę ubezpieczoną zgodnie z ustawodawstwem Zjednoczonego Królestwa, ani proporcjonalnych do zarobków świadczeń emerytalnych płatnych zgodnie z tym ustawodawstwem. Wysokość świadczeń proporcjonalnych do zarobków dodaje się do wysokości świadczenia należnego zgodnie z ustawodawstwem Zjednoczonego Królestwa, ustalonego zgodnie z wymienionym rozdziałem. Suma obu świadczeń stanowi świadczenie rzeczywiste należne osobie zainteresowanej.
9. ...
10. Do celów stosowania rozporządzenia w sprawie nieskładkowych świadczeń ubezpieczenia społecznego oraz ubezpieczenia w razie bezrobocia (Gibraltar), każdą osobę, do której stosuje się niniejsze rozporządzenie, uważa się za zwykle zamieszkującą w Gibraltarze, jeżeli zamieszkuje ona w Państwie Członkowskim.
11. Do celów art. 10, 27, 28, 28a, 29, 30 i 31 rozporządzenia dodatek pielęgnacyjny przyznawany pracownikowi najemnemu lub osobie prowadzącej działalność na własny rachunek, zgodnie z ustawodawstwem Zjednoczonego Królestwa, uważa się za świadczenie z tytułu inwalidztwa.
12. Do celów art. 10 ust. 1 rozporządzenia każdego beneficjenta objętego ustawodawstwem Zjednoczonego Królestwa, który przebywa na terytorium innego Państwa Członkowskiego, podczas tego pobytu uważa się za osobę zamieszkującą na terytorium tego Państwa Członkowskiego.
- 13.1 Do celów obliczania wskaźnika zarobków dla określenia prawa do świadczeń, zgodnie z ustawodawstwem Zjednoczonego Królestwa, z zastrzeżeniem pkt. 15, każdy tydzień, podczas którego pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek podlegała ustawodawstwu innego Państwa Członkowskiego i który rozpoczął się w ciągu odpowiedniego roku podatkowego w rozumieniu ustawodawstwa Zjednoczonego Królestwa, uwzględniany jest w następujący sposób:
- a) okresy między dniem 6 kwietnia 1975 r. a dniem 5 kwietnia 1987 r.:
 - i) dla każdego tygodnia ubezpieczenia, zatrudnienia lub zamieszkania jako pracownik najemny uważa się, że zainteresowany opłacał składki jako pracownik najemny na podstawie zarobków równych dwóm trzecim górnej granicy zarobków dla tego roku;
 - ii) dla każdego tygodnia ubezpieczenia, prowadzenia działalności na własny rachunek lub zamieszkania jako osoba prowadząca działalność na własny rachunek uważa się, że zainteresowany płacił składki drugiej klasy jako osoba prowadząca działalność na własny rachunek;
 - b) okresy po dniu 6 kwietnia 1987 r.:
 - i) dla każdego tygodnia ubezpieczenia, zatrudnienia lub zamieszkania jako pracownik najemny uważa się, że zainteresowany otrzymywał zarobki tygodniowe, od którego, jako pracownik najemny, opłacał składki odpowiadające dwóm trzecim górnej granicy zarobków za ten tydzień;
 - ii) dla każdego tygodnia ubezpieczenia, prowadzenia działalności na własny rachunek lub zamieszkania jako osoba prowadząca działalność na własny rachunek uważa się, że zainteresowany opłacał składki drugiej klasy jako osoba prowadząca działalność na własny rachunek;
 - c) dla każdego pełnego tygodnia, w ciągu którego spełnił on okres uważany za okres ubezpieczenia, zatrudnienia, prowadzenia działalności na własny rachunek lub zamieszkania, uważa się, że przyznano zainteresowanemu składki lub dochody, zależnie od przypadku, w stopniu niezbędnym dla usytuowania jego wskaźnika całkowitych dochodów za ten rok podatkowy na poziomie wymaganym, by ten rok podatkowy mógł być uwzględniony w rozumieniu ustawodawstwa Zjednoczonego Królestwa, normującego przyznawanie składek lub dochodów.
- 13.2. Do celów art. 46 ust. 2 lit. b) rozporządzenia, w przypadku gdy:
- a) dla roku podatkowego rozpoczynającego się z dniem 6 kwietnia 1975 r. lub później pracownik najemny spełnił okresy ubezpieczenia, zatrudnienia lub zamieszkania wyłącznie w Państwie Członkowskim innym niż Zjednoczone Królestwo i w przypadku, gdy stosowanie ust. 1 lit. a) i) lub ust. 1 lit. b) i) powoduje, że ten rok jest liczony jako rok kwalifikujący w rozumieniu ustawodawstwa Zjednoczonego Królestwa do celów art. 46 ust. 2 lit. a) rozporządzenia, uważa się, że pracownik był ubezpieczony przez 52 tygodnie tego roku w innym Państwie Członkowskim;

- b) każdy rok podatkowy rozpoczynający się z dniem 6 kwietnia 1975 r. lub później nie jest uwzględniany jako rok kwalifikujący w rozumieniu ustawodawstwa Zjednoczonego Królestwa, do celów art. 46 ust. 2 lit. a) rozporządzenia, żaden okres ubezpieczenia, zatrudnienia lub zamieszkania zakończony w tym roku nie jest uwzględniany.
- 13.3. Do celów konwersji wskaźnika zarobków na okresy ubezpieczenia wskaźnik zarobków uzyskany w ciągu odpowiedniego roku podatkowego, w rozumieniu ustawodawstwa Zjednoczonego Królestwa, jest dzielony przez dolną granicę zarobków z tego roku. Wynik jest wyrażony w liczbach całkowitych, cyfry po przecinku nie są uwzględniane. W ten sposób uzyskaną liczbę uważa się za odzwierciedlającą liczbę tygodni ubezpieczenia ukończonych zgodnie z ustawodawstwem Zjednoczonego Królestwa w ciągu tego roku, pod warunkiem, że liczba ta nie przekracza liczby tygodni, podczas których w ciągu tego roku osoba zainteresowana podlegała temu ustawodawstwu.
14. Stosując art. 40 ust. 3 lit. a) ii), uwzględnia się wyłącznie okresy, podczas których pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek była niezdolna do pracy w rozumieniu ustawodawstwa Zjednoczonego Królestwa.
- 15.1. Do celów ustalania wysokości, na podstawie art. 46 ust. 2 lit. a) rozporządzenia, teoretycznej wysokości tej części renty lub emerytury, która składa się z dodatkowego elementu zgodnie z ustawodawstwem Zjednoczonego Królestwa:
- a) wyrażenie „zarobki, składki lub podwyżki” w art. 47 ust. 1 lit. b) rozporządzenia oznacza nadwyżki składnika zarobków w rozumieniu ustawy o emeryturach i rentach z tytułu zabezpieczenia społecznego z 1975 r. lub, w odpowiednim przypadku, zarządzenia o emeryturach i rentach z tytułu zabezpieczenia społecznego (Irlandia Północna) z 1975 r.;
- b) średnia nadwyżek składnika zarobków obliczana jest zgodnie z art. 47 ust. 1 lit. b) rozporządzenia, rozumianym jak w lit. a) powyżej, dzieląc zsumowane nadwyżki zarejestrowane zgodnie z ustawodawstwem Zjednoczonego Królestwa przez ilość lat podatkowych, w rozumieniu ustawodawstwa Zjednoczonego Królestwa (łącznie z częściami lat podatkowych), ukończonych zgodnie z tym ustawodawstwem, począwszy od dnia 6 kwietnia 1978 r., które to lata nastąpiły podczas odpowiedniego okresu ubezpieczenia.
- 15.2. Określenie „okresy ubezpieczenia lub zamieszkania” w art. 46 ust. 2 rozporządzenia oznacza, do celów określenia wysokości tej części renty lub emerytury, która składa się z dodatkowego składnika, zgodnie z ustawodawstwem Zjednoczonego Królestwa, okresy ubezpieczenia lub zamieszkania, które zostały ukończone, począwszy od dnia 6 kwietnia 1978 r.
16. Bezrobotny powracający do Zjednoczonego Królestwa po zakończeniu trzymiesięcznego okresu, w ciągu którego otrzymywał świadczenia zgodnie z ustawodawstwem Zjednoczonego Królestwa na podstawie art. 69 ust. 1 rozporządzenia, nadal jest uprawniony do zasiłku dla bezrobotnych, w drodze odstępstwa od przepisów art. 69 ust. 2, jeżeli spełnia warunki określone w wyżej wymienionym ustawodawstwie.
17. Do celów uzyskania uprawnienia do zasiłku na wypadek głębokiej niepełnosprawności każdy pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek, która podlega lub podlegała ustawodawstwu Zjednoczonego Królestwa zgodnie z tytułem II rozporządzenia, z wyłączeniem art. 13 ust. 2 lit. f):
- a) jest uważana za obecną lub zamieszkałą w Zjednoczonym Królestwie podczas całego okresu, w ciągu którego była zatrudniona lub pracowała na własny rachunek i podlegała ustawodawstwu Zjednoczonego Królestwa, o ile była obecna lub zamieszkiwała w innym Państwie Członkowskim;
- b) jest uprawniona do tego, by okresy ubezpieczenia jako pracownika najemnego lub osoby prowadzącej działalność na własny rachunek, ukończone na terytorium i zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego, były uznawane za okresy obecności lub zamieszkania w Zjednoczonym Królestwie.
18. Okres podlegania ustawodawstwu Zjednoczonego Królestwa zgodnie z art. 13 ust. 2 lit. f) rozporządzenia nie może:
- i) być uwzględniony zgodnie z tymi przepisami jako okres podlegania ustawodawstwu Zjednoczonego Królestwa do celów tytułu III rozporządzenia;
- ani też
- ii) powodować uznania Zjednoczonego Królestwa za Państwo właściwe w zakresie wypłacania świadczeń przewidzianych w art. 18, 38 lub art. 39 ust. 1 rozporządzenia.
19. Z zastrzeżeniem wszelkich konwencji zawartych z poszczególnymi Państwami Członkowskimi, do celów art. 13 ust. 2 lit. f) rozporządzenia i art. 10b rozporządzenia wykonawczego, ustawodawstwo Zjednoczonego Królestwa przestaje być stosowane pod koniec ostatniego z kolejnych trzech dni w odniesieniu do każdej osoby uprzednio podlegającej ustawodawstwu Zjednoczonego Królestwa jako pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek:
- a) w dniu, w którym miejsce zamieszkania zostaje przeniesione do innego Państwa Członkowskiego określonego w art. 13 ust. 2 lit. f);

- b) w dniu zakończenia zatrudnienia lub prowadzenia działalności na własny rachunek, na stałe lub czasowo, podczas którego osoba ta podlegała przepisom prawnym Zjednoczonego Królestwa;
 - c) w ostatnim dniu każdego okresu otrzymywania świadczeń w razie choroby lub macierzyństwa (łącznie ze świadczeniami rzeczowymi, w zakresie których Zjednoczone Królestwo jest państwem właściwym) lub zasiłku dla bezrobotnych, który
 - i) rozpoczął się przed dniem przeniesienia miejsca zamieszkania do innego Państwa Członkowskiego lub jeśli rozpoczął się później;
 - ii) nastąpił niezwłocznie po zatrudnieniu lub prowadzeniu działalności na własny rachunek w innym Państwie Członkowskim, podczas gdy osoba ta podlegała ustawodawstwu Zjednoczonego Królestwa.
20. Fakt, że osoba została objęta ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego zgodnie z art. 13 ust. 2 lit. f) rozporządzenia, art. 10b rozporządzenia wykonawczego i pkt 19 powyżej nie stanowią przeszkody dla:
- a) stosowania do tej osoby przez Zjednoczone Królestwo, jako państwo właściwe, przepisów tytułu III rozdział 1 i rozdział 2 sekcja 1 lub art. 40 ust. 2 rozporządzenia, odnoszących się do pracowników najemnych i osób prowadzących działalność na własny rachunek, jeżeli osoba ta zachowała status pracownika najemnego lub osoby prowadzącej działalność na własny rachunek do tych celów i była ostatnio ubezpieczona zgodnie z ustawodawstwem Zjednoczonego Królestwa;
 - b) uznania tej osoby za pracownika najemnego lub osobę prowadzącą działalność na własny rachunek do celów tytułu III rozdział 7 i 8 rozporządzenia lub art. 10 lub 10a rozporządzenia wykonawczego, pod warunkiem że świadczenia Zjednoczonego Królestwa na podstawie tytułu III rozdział 1 są płatne na rzecz tej osoby zgodnie z lit. a).
-

ZAŁĄCZNIK VII (B) (2) (5) (6) (15)

**PRZYPADKI, W KTÓRYCH DANA OSOBA PODLEGA JENOCZEŚNIE USTAWODAWSTWOM
DWÓCH PAŃSTW CZŁONKOWSKICH**

(Art. 14c ust. 1 lit. b) rozporządzenia)

1. Prowadzenie działalności na własny rachunek w Belgii oraz zatrudnienie za wynagrodzeniem w innym Państwie Członkowskim.
 2. W odniesieniu do osób zamieszkałych w Danii, prowadzenie działalności na własny rachunek w Danii oraz zatrudnienie za wynagrodzeniem w innym Państwie Członkowskim.
 3. W zakresie rolniczego systemu ubezpieczenia wypadkowego oraz systemu ubezpieczenia emerytalnego rolników: prowadzenie działalności rolniczej jako rolnicy indywidualni w Niemczech oraz zatrudnienie za wynagrodzeniem w innym Państwie Członkowskim.
 4. W odniesieniu do osób zamieszkałych Hiszpanii, prowadzenie działalności na własny rachunek w Hiszpanii oraz zatrudnienie za wynagrodzeniem w innym Państwie Członkowskim.
 5. Prowadzenie działalności na własny rachunek we Francji oraz zatrudnienie za wynagrodzeniem w innym Państwie Członkowskim, z wyjątkiem Luksemburga.
 6. Prowadzenie działalności rolniczej jako rolnicy indywidualni we Francji oraz zatrudnienie za wynagrodzeniem w Luksemburgu.
 7. W zakresie systemu ubezpieczeń emerytalno-rentowych dla osób prowadzących działalność na własny rachunek: prowadzenie działalności na własny rachunek w Grecji oraz zatrudnienie za wynagrodzeniem w innym Państwie Członkowskim.
 8. Prowadzenie działalności na własny rachunek we Włoszech oraz zatrudnienie za wynagrodzeniem w innym Państwie Członkowskim.
 9. Prowadzenie działalności na własny rachunek w Austrii oraz zatrudnienie za wynagrodzeniem w innym Państwie Członkowskim.
 10. Prowadzenie działalności na własny rachunek w Portugalii oraz zatrudnienie za wynagrodzeniem w innym Państwie Członkowskim.
 11. W odniesieniu do osób zamieszkałych w Finlandii, prowadzenie działalności na własny rachunek w Finlandii oraz zatrudnienie za wynagrodzeniem w innym Państwie Członkowskim.
 12. W odniesieniu do osób zamieszkałych w Szwecji, prowadzenie działalności na własny rachunek w Szwecji oraz zatrudnienie za wynagrodzeniem w innym Państwie Członkowskim.
-

CZĘŚĆ II

Rozporządzenie Rady (EWG) nr 574/72 z dnia 21 marca 1972 r. w sprawie wykonywania rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek i do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie

SPIS TREŚCI

	Strona
TYTUŁ I: PRZEPISY OGÓLNE (art. 1-4).....	106
TYTUŁ II: WYKONYWANIE PRZEPISÓW OGÓLNYCH ROZPORZĄDZENIA (art. 5–10a).....	107
TYTUŁ III: WYKONYWANIE PRZEPISÓW ROZPORZĄDZENIA W SPRAWIE OKREŚLENIA WŁAŚCIWEGO USTAWODAWSTWA (art. 10b–14).....	109
TYTUŁ IV: WYKONYWANIE SZCZEGÓLNYCH PRZEPISÓW ROZPORZĄDZENIA ODNOSZĄCYCH SIĘ DO RÓŻNEGO RODZAJU ŚWIADCZEŃ.....	112
Rozdział 1: Ogólne zasady sumowania okresów (art. 15).....	112
Rozdział 2: Choroba i macierzyństwo (art. 16-34).....	114
Rozdział 3: Inwalidztwo, starość i śmierć (emerytury i renty) (art. 35-59).....	121
Rozdział 4: Wypadki przy pracy i choroby zawodowe (art. 60-77).....	127
Rozdział 5: Świadczenia z tytułu śmierci (art. 78, 79).....	134
Rozdział 6: Zasiłki dla bezrobotnych (art. 80-84).....	134
Rozdział 7: Zasiłki rodzinne (art. 85-88).....	136
Rozdział 8: Zasiłki dla dzieci będących na utrzymaniu emerytów i rencistów i dla sierot (art. 90-92).....	137
TYTUŁ V: PRZEPISY FINANSOWE (art. 93-107).....	138
TYTUŁ VI: PRZEPISY RÓŻNE (art. 108-117).....	142
TYTUŁ VII: PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE (art. 118-122).....	144
ZAŁĄCZNIKI	
Załącznik 1: Właściwe władze.....	146
Załącznik 2: Właściwe instytucje.....	148
Załącznik 3: Instytucje miejsca zamieszkania i instytucje miejsca pobytu.....	170
Załącznik 4: Instytucje łącznikowe.....	186
Załącznik 5: Przepisy w sprawie stosowania obowiązujących umów dwustronnych.....	193
Załącznik 6: Procedura wypłaty świadczeń.....	204
Załącznik 7: Banki.....	206
Załącznik 8: Przyznawanie świadczeń rodzinnych.....	207
Załącznik 9: Wyliczenie średnich rocznych kosztów świadczeń rzeczowych.....	209
Załącznik 10: Instytucje i organizacje wyznaczone przez właściwe władze.....	211
Załącznik 11: Systemy przewidziane w art. 35 ust. 2 rozporządzenia.....	227
Dodatek: Art. 95.....	229

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 51 i 235,

uwzględniając rozporządzenie (EWG) nr 1408/71 w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek i do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie, w szczególności jego art. 98,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego,

istnieje potrzeba ustanowienia warunków wykonania rozporządzenia (EWG) 1408/71 do podstawowych zasad i do doświadczenia zdobytego w ciągu lat obowiązywania tych przepisów;

niezbędne jest w szczególności określenie właściwych władz i instytucji każdego z Państw Członkowskich, jak również określenie instytucji łącznikowych, wyznaczone do kontaktów w celu przekazywania bezpośrednio informacji między nimi;

niezbędne jest określenie dokumentów, których przedstawienie i wypełnienie jest niezbędne dla otrzymywania świadczeń przez zainteresowanych;

niezbędne jest szczegółowe określenie zasad wykonania przepisów rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 dotyczących określenia obowiązującego ustawodawstwa, jak również przepisów odnoszących się do różnego rodzaju świadczeń;

niezbędne jest również określenie warunków zwrotu świadczeń udzielonych przez instytucję Państwa Członkowskiego w imieniu instytucji innego Państwa Członkowskiego, jak również obowiązków Komisji Obrachunkowej;

niezbędne jest również ustanowienie metod stosowania procedur przeliczania walut w ramach Europejskiego Systemu Walutowego;

niezbędne jest, w celu ułatwienia komunikacji między władzami i instytucjami Państw Członkowskich, umożliwienie przekazywania informacji w formie elektronicznej w związku ze stosowaniem przepisów rozporządzenia (EWG) nr 1408/71;

powinno umożliwić się wprowadzenie zmian w załącznikach 1, 4, 5, 6, 7 i 8 rozporządzenia (EWG) nr 574/72 rozporządzeniem przyjętym przez Komisję na wniosek jednego lub kilku zainteresowanych Państw Członkowskich lub ich właściwych władz i po uzyskaniu opinii Komisji Administracyjnej; głównym celem zmiany tych załączników jest włączenie do instrumentów wspólnotowych decyzji podjętych przez zainteresowane Państwa Członkowskie lub przez ich właściwe władze,

PRZYMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

TYTUŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia:

- a) „rozporządzenie” oznacza rozporządzenie (EWG) nr 1408/71;
- b) „rozporządzenie wykonawcze” oznacza niniejsze rozporządzenie;
- c) definicje zawarte w art. 1 niniejszego rozporządzenia mają znaczenie, które im nadano w tym artykule.

Artykuł 2

Wzory druków — Informacje o ustawodawstwie — Przewodniki

1. Wzory świadectw, zaświadczeń, deklaracji, wniosków i innych dokumentów niezbędnych w celu stosowania rozporządzenia i rozporządzenia wykonawczego ustalane są przez Komisję Administracyjną.

Dwa Państwa Członkowskie lub ich właściwe władze mogą, za obopólną zgodą i po zaopiniowaniu przez Komisję Administracyjną, przyjąć wzory uproszczone do stosowania w ich wzajemnych stosunkach.

2. Komisja Administracyjna może zbierać, z przeznaczeniem dla właściwych władz każdego Państwa Członkowskiego, informacje o krajowym ustawodawstwie, które mieszczą się w zakresie stosowania rozporządzenia.

3. Komisja Administracyjna przygotowuje przewodniki mające na celu zapoznanie zainteresowanych z ich prawami, jak również z formalnościami administracyjnymi, jakich należy dopełnić w celu dochodzenia tych praw.

Przed sporządzeniem przewodników Komisja zasięga opinii Komitetu Doradczego.

Artykuł 3 (7)

Instytucje łącznikowe — Wymiana informacji między instytucjami oraz między beneficjentami i instytucjami

1. Właściwe władze mogą wyznaczyć instytucje łącznikowe uprawnione do bezpośredniego porozumiewania się.

2. Każda instytucja Państwa Członkowskiego oraz każda osoba mająca miejsce zamieszkania lub pobytu na terytorium Państwa Członkowskiego może zwracać się do instytucji innego Państwa Członkowskiego bezpośrednio lub za pośrednictwem instytucji łącznikowych.

3. Decyzje i wszelkie dokumenty wydawane przez instytucję Państwa Członkowskiego i przeznaczone dla osoby zamieszkującej lub przebywającej na terytorium innego Państwa Członkowskiego mogą być jej przekazywane bezpośrednio listem poleconym za potwierdzeniem odbioru.

Artykuł 4 (9)

Załączniki

1. Właściwa władza lub właściwe władze każdego z Państw Członkowskich.

2. W załączniku 2 wymienione są instytucje właściwe każdego Państwa Członkowskiego.

3. W załączniku 3 wymienione są instytucje miejsca zamieszkania i instytucje miejsca pobytu każdego Państwa Członkowskiego.

4. W załączniku 4 wymienione są instytucje łącznikowe wyznaczone na podstawie przepisów art. 3 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego.

5. W załączniku 5 wymienione są przepisy określone w art. 5, art. 53 ust. 3, art. 104, art. 105 ust. 2, art. 116 oraz art. 121 rozporządzenia wykonawczego.

6. W załączniku 6 wymienione są procedury dotyczące wypłacania świadczeń, wybrane przez instytucje każdego Państwa Członkowskiego zobowiązane do wypłaty, zgodnie z przepisami art. 53 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego.

7. W załączniku 7 wymienione są nazwy i siedziby banków, określonych w art. 55 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego.

8. W załączniku 8 wymienione są Państwa Członkowskie, których wzajemne stosunki określają przepisy art. 10a ust. 1 lit. d) rozporządzenia wykonawczego.

9. W załączniku 9 wymienione są systemy, jakie należy uwzględnić przy obliczaniu średnich kosztów rocznych świadczeń rzeczowych, zgodnie z przepisami art. 94 ust. 3 lit. a) i art. 95 ust. 3 lit. a) rozporządzenia wykonawczego.

10. W załączniku 10 wymienione są instytucje lub organy wyznaczone przez właściwe władze zgodnie w szczególności z następującymi przepisami:

- a) rozporządzenie: art. 14c, art. 14d ust. 3 i art. 17;
- b) rozporządzenie wykonawcze: art. 6 ust. 1, art. 8, art. 10b, art. 11 ust. 1, art. 11a ust. 1, art. 12a, art. 13 ust. 2 i 3, art. 14 ust. 1, 2 i 3, art. 38 ust. 1, art. 70 ust. 1, art. 80 ust. 2, art. 81, art. 82 ust. 2, art. 85 ust. 2, art. 86 ust. 2, art. 89 ust. 1, art. 91 ust. 2, art. 102 ust. 2, art. 109, art. 110, art. 113 ust. 2.

11. W załączniku 11 wymienione są zasady, określone w art. 35 ust. 2 rozporządzenia.

TYTUŁ II

WYKONYWANIE PRZEPISÓW OGÓLNYCH ROZPORZĄDZENIA

Wykonywanie art. 6 i 7 rozporządzenia

Artykuł 5

Zastąpienie rozporządzeniem wykonawczym uzgodnień dotyczących wykonywania konwencji

Przepisy rozporządzenia wykonawczego zastępują uzgodnienia dotyczące wykonywania konwencji określonych w art. 6 rozporządzenia; zastępują one również, o ile nie są wymienione w załączniku 5, przepisy odnoszące się do wykonywania postanowień konwencji określonych w art. 7 ust. 2 lit. c) rozporządzenia.

Wykonywanie art. 9 rozporządzenia

Artykuł 6

Objęcie ubezpieczeniem dobrowolnym lub fakultatywnym kontynuowanym

1. Zainteresowany, który na mocy przepisów art. 9 i art. 15 ust. 3 rozporządzenia spełnia warunki wymagane w celu objęcia ubezpieczeniem dobrowolnym lub fakultatywnym kontynuowanym na wypadek inwalidztwa, starości lub śmierci (emerytury lub renty) w kilku systemach, zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego, i jeżeli nie podlegał ubezpieczeniu obowiązkowemu w ramach jednego z tych systemów z tytułu swojego ostatniego zatrudnienia, może korzystać z tych przepisów w celu objęcia ubezpieczeniem dobrowolnym lub fakultatywnym kontynuowanym w systemie wskazanym przez ustawodawstwo tego Państwa Członkowskiego lub, zamiast tego, w systemie przez niego wybranym.

2. Aby skorzystać z przepisów art. 9 ust. 2 rozporządzenia zainteresowany przedkłada instytucji danego Państwa Członkowskiego zaświadczenie o okresach ubezpieczenia lub okresach zamieszkania ukończonych w okresie, gdy był objęty ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego. Zaświadczenie to jest wydawane, na wniosek zainteresowanego, przez instytucję lub instytucje stosujące ustawodawstwo, zgodnie z którym spełnił te okresy.

Wykonywanie art. 12 rozporządzenia

Artykuł 7 (11)

Ogólne zasady dotyczące stosowania przepisów o zapobieganiu kumulacji

1. Jeżeli świadczenia należne zgodnie z ustawodawstwem dwóch lub wielu Państw Członkowskich mogą podlegać wzajemnemu zmniejszeniu, zawieszeniu lub wycofaniu, kwoty, które nie zostałyby wypłacone w przypadku ścisłego stosowania klauzuli o

zmniejszeniu, zawieszeniu lub wycofaniu, przewidzianej w ustawodawstwie tych Państw Członkowskich dzieli się przez liczbę świadczeń podlegających zmniejszeniu, zawieszeniu lub wycofaniu.

2. W celu wykonania art. 12 ust. 2, 3 i 4, art. 46a, art. 46b, art. 46c rozporządzenia, właściwe instytucje przekazują sobie, na ich wniosek, wszelkie odpowiednie informacje.

Artykuł 8 (5)

Zasady stosowane w przypadku kumulacji praw do świadczeń z tytułu choroby lub macierzyństwa w świetle ustawodawstwa dwóch lub kilku Państw Członkowskich

1. W przypadku gdy pracownik najemny, osoba prowadząca działalność na własny rachunek lub członek ich rodziny ma prawo do świadczeń z tytułu macierzyństwa w świetle ustawodawstwa dwóch lub kilku Państw Członkowskich, świadczenia te są przyznawane wyłącznie zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego, na którego terytorium nastąpił poród, lub, o ile poród nie nastąpił na terytorium Państwa Członkowskiego, wyłącznie zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego, któremu ostatnio podlegał pracownik najemny lub osoba pracująca na własny rachunek.

2. W przypadku gdy pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek ma prawo do świadczeń z tytułu choroby zgodnie z ustawodawstwem Irlandii i Zjednoczonego Królestwa za ten sam okres niezdolności do pracy, świadczenia te są przyznawane wyłącznie zgodnie z ustawodawstwem tego Państwa Członkowskiego, któremu zainteresowany podlegał ostatnio.

3. W przypadkach określonych w art. 14c lit. b) rozporządzenia, jeżeli osoba zainteresowana lub członek jej rodziny ma prawo ubiegać się o świadczenia rzeczowe z tytułu choroby lub macierzyństwa zgodnie z ustawodawstwem tych dwóch Państw Członkowskich, stosuje się następujące zasady:

a) Jeżeli przynajmniej jedno z tych ustawodawstw przewiduje, że świadczenia te mogą być przyznawane w formie zwrotu osobie uprawnionej, wypłaca je wyłącznie instytucja Państwa Członkowskiego, na terytorium którego były one udzielone.

b) Jeżeli świadczenia były udzielone na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż te dwa Państwa Członkowskie, wypłaca je wyłącznie instytucja Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwu podlegała zainteresowana osoba z tytułu pracy najemnej.

Artykuł 8a

Artykuł 10 (12) (13)

Zasady stosowane w przypadku kumulacji praw do świadczeń z tytułu choroby, wypadku przy pracy lub choroby zawodowej, zgodnie z ustawodawstwem greckim i ustawodawstwem jednego lub kilku Państw Członkowskich

Jeżeli pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek ma prawo, w tym samym okresie, do ubiegania się o świadczenia z tytułu choroby, wypadku przy pracy lub choroby zawodowej zgodnie z ustawodawstwem greckim i zgodnie z ustawodawstwem jednego lub kilku Państw Członkowskich, świadczenia te są przyznawane wyłącznie zgodnie z ustawodawstwem, któremu zainteresowany podlegał ostatnio.

Artykuł 9 (5)

Zasady stosowane w przypadku kumulacji prawa do świadczenia z tytułu śmierci zgodnie z ustawodawstwem jednego lub kilku Państw Członkowskich

1. Jeżeli śmierć następuje na terytorium Państwa Członkowskiego, utrzymuje się wyłącznie prawo do świadczenia z tytułu śmierci, nabyte zgodnie z ustawodawstwem tego Państwa Członkowskiego, podczas gdy prawo nabyte na podstawie ustawodawstwa innych Państw Członkowskich wygasa.

2. W przypadku śmierci, która nastąpiła na terytorium Państwa Członkowskiego, a prawo do zasiłku w razie śmierci zostało nabyte na podstawie ustawodawstwa dwóch lub więcej Państw Członkowskich, lub w przypadku śmierci, która nastąpiła poza terytorium Państw Członkowskich, a prawo to zostało nabyte na podstawie ustawodawstwa dwóch lub więcej Państw Członkowskich, zachowywane jest jedynie prawo nabyte na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego, gdzie pracownik spełnił swoje ostatnie okresy ubezpieczenia, podczas gdy prawo nabyte na podstawie ustawodawstwa innych Państw Członkowskich wygasa.

3. W drodze odstępstwa od ust. 1 i 2 w przypadkach określonych w art. 14c lit. b) rozporządzenia uprawnienia do świadczenia z tytułu śmierci, nabyte zgodnie z ustawodawstwem każdego z dwóch Państw Członkowskich, określonych w załączniku VII, zostają utrzymane.

Artykuł 9a

Zasady stosowane w przypadku kumulacji prawa do zasiłku dla bezrobotnych

Jeżeli pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek uprawnieni do zasiłku dla bezrobotnych zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego, któremu podlegali w czasie ostatniego zatrudnienia lub działalności na własny rachunek zgodnie z art. 69 rozporządzenia, udaje się do Grecji, gdzie również jest uprawniona do zasiłku dla bezrobotnych na podstawie okresów ubezpieczenia, zatrudnienia lub działalności na własny rachunek, ukończonych wcześniej w czasie, gdy była objęta greckim ustawodawstwem, prawo do świadczeń wynikające z greckiego ustawodawstwa jest zawieszane na okres przewidziany w art. 69 ust. 1 lit. c) rozporządzenia.

Zasady stosowane wobec pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek w przypadku kumulacji praw do świadczeń lub zasiłków rodzinnych

1. a) Prawo do świadczeń lub zasiłków rodzinnych, należnych zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego, w którym nabycie prawa do świadczeń lub zasiłków nie jest uzależnione od warunku ubezpieczenia, zatrudnienia lub prowadzenia działalności na własny rachunek, jest zawieszone, jeżeli w tym samym okresie i dla tego samego członka rodziny przyznane są świadczenia tylko zgodnie z krajowym ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego lub w zastosowaniu z art. 73, 74, 77 lub 78 rozporządzenia, do wysokości kwoty tych świadczeń.

b) Jednakże jeżeli praca lub działalność zawodowa wykonywana jest na terytorium pierwszego Państwa Członkowskiego:

i) w przypadku świadczeń należnych zgodnie z krajowym ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego albo zgodnie z art. 73 lub 74 rozporządzenia osobie uprawnionej do zasiłku rodzinnego lub osobie pobierającej te świadczenia prawo do świadczeń rodzinnych, należne tylko zgodnie z krajowym ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego albo zgodnie z tymi artykułami, jest zawieszone do wysokości kwoty świadczeń rodzinnych, przewidzianych w ustawodawstwie Państwa Członkowskiego, na którego terytorium zamieszkuje członek rodziny. Koszt świadczeń przyznawanych przez Państwo Członkowskie, na którego terytorium zamieszkuje członek rodziny, ponosi to Państwo Członkowskie.

ii) w przypadku świadczeń należnych tylko zgodnie z ustawodawstwem krajowym innego Państwa Członkowskiego albo zgodnie z art. 77 lub 78 rozporządzenia osobie uprawnionej do świadczeń lub osobie, której świadczenia są wypłacane, prawo do tych świadczeń lub zasiłków rodzinnych należnych tylko zgodnie z krajowym ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego albo zgodnie z tymi artykułami jest zawieszane; jeżeli w tym przypadku zainteresowany jest uprawniony do świadczeń lub zasiłków rodzinnych Państwa Członkowskiego, na którego terytorium zamieszkują dzieci, koszty ponosi to Państwo Członkowskie, jak również, w odpowiednim przypadku, koszty świadczeń innych niż zasiłki rodzinne, o których mowa w art. 77 lub 78 rozporządzenia, ponosi właściwe Państwo Członkowskie zgodnie z tymi artykułami.

2. W przypadku gdy pracownik najemny podlegający ustawodawstwu Państwa Członkowskiego jest uprawniony do zasiłków rodzinnych zgodnie z okresami ubezpieczenia lub zatrudnienia ukończonymi wcześniej zgodnie z greckim ustawodawstwem, uprawnienia te są zawieszane jeżeli, w tym samym okresie i dla

tego samego członka rodziny należne są świadczenia lub zasiłki rodzinne zgodnie z ustawodawstwem pierwszego Państwa Członkowskiego zgodnie z art. 73 i 74 rozporządzenia do wysokości kwoty tych świadczeń.

3. W przypadku gdy świadczenia rodzinne należne są w tym samym okresie i dla tego samego członka rodziny od dwóch Państw Członkowskich zgodnie z art. 73 i/lub 74 rozporządzenia, właściwa instytucja Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo przewiduje najwyższą kwotę świadczeń, przyznaje całość tej kwoty, obciążając zwrotem połowy tej kwoty właściwą instytucję innego Państwa Członkowskiego w granicach kwoty przewidzianej ustawodawstwem tego ostatniego Państwa Członkowskiego.

Artykuł 10a (8)

Zasady stosowane w przypadku, gdy pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek podlega kolejno ustawodawstwu kilku Państw Członkowskich w tym samym okresie lub części okresu

Jeżeli pracownik podlegał kolejno ustawodawstwu dwóch Państw Członkowskich w okresie między dwiema płatnościami świadczeń lub zasiłków rodzinnych, przewidzianych przez ustawodawstwo jednego lub dwóch Państw Członkowskich, stosuje się następujące zasady:

- a) świadczenia rodzinne, do których zainteresowany jest uprawniony zgodnie z ustawodawstwem każdego z tych państw, odpowiadają liczbie świadczeń dziennych należnych zgodnie z danym ustawodawstwem. Jeżeli ustawodawstwo nie przewiduje świadczeń dziennych, świadczenia rodzinne przyznawane są proporcjonalnie do okresu, w którym zainteresowany podlegał ustawodawstwu każdego z Państw Członkowskich w odniesieniu do okresu ustalonego przez dane ustawodawstwo.
- b) jeżeli świadczenia rodzinne były wypłacane przez jedną instytucję przez okres, przez który powinny być udzielane przez inną instytucję, następuje rozliczenie między tymi instytucjami.
- c) do celów lit. a) i b), jeżeli okresy zatrudnienia lub prowadzenia działalności na własny rachunek ukończone na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego wyrażane są w jednostkach innych niż te, które służą do ustalania wysokości świadczeń rodzinnych na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego, któremu zainteresowany równolegle podlegał w tym samym okresie, przeliczenia dokonuje się zgodnie z przepisami art. 15 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego.
- d) nie naruszając przepisów lit. a) w ramach stosunków między Państwami Członkowskimi, wymienionymi w załączniku 8 do rozporządzenia wykonawczego, instytucja ponosząca ciężar świadczeń lub zasiłków rodzinnych na podstawie pierwszej pracy lub prowadzenia działalności na własny rachunek w danym okresie ponosi ten koszt przez cały ten okres.

TYTUŁ III

WYKONYWANIE PRZEPISÓW ROZPORZĄDZENIA DOTYCZĄCYCH OKREŚLENIA WŁAŚCIWEGO USTAWODAWSTWA

Wykonywanie art. 13-17 rozporządzenia

Artykuł 11

Formalności w przypadku oddelegowania pracownika najemnego zgodnie z art. 14 ust. 1 i art. 14b ust. 81 rozporządzenia w przypadku porozumień zawartych na podstawie art. 17 rozporządzenia

Formalności zgodnie z art. 13 ust. 2 lit. f) rozporządzenia

Data i warunki, w których ustawodawstwo Państwa Członkowskiego przestaje być stosowane wobec osoby określonej w art. 13 ust. 2 lit. f) rozporządzenia, określone są zgodnie z tym ustawodawstwem. Instytucja wyznaczona przez właściwe władze Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo staje się obowiązujące w stosunku do tej osoby, zwraca się do instytucji wyznaczonej przez właściwe władze pierwszego Państwa Członkowskiego w celu określenia tej daty.

1. Instytucja wyznaczona przez właściwe władze Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo pozostaje stosowane, wydaje świadectwo potwierdzające, że pracownik najemny w dalszym ciągu podlega temu ustawodawstwu do określonej daty:

- a) na wniosek pracownika najemnego lub jego pracodawcy w przypadkach określonych w art. 14 ust. 1 i art. 14b ust. 1 rozporządzenia;
- b) w przypadkach gdy zastosowanie ma art. 17 rozporządzenia.

2. O zgodę przewidzianą w art. 14 ust. 1 lit. b) i w art. 14b ust. 1 rozporządzenia występuje pracodawca.

Artykuł 11a

Formalności zgodnie z art. 14a ust. 1 i art. 14b ust. 2 rozporządzenia i w przypadku porozumień zawartych na podstawie art. 17 rozporządzenia w przypadku wykonywania pracy na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż na terytorium, na którym zainteresowany zazwyczaj wykonuje działalność na własny rachunek

1. Instytucja wyznaczona przez właściwe władze Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo pozostaje stosowane, wydaje świadectwo potwierdzające, że osoba prowadząca działalność na własny rachunek w dalszym ciągu podlega temu ustawodawstwu do określonej daty:

a) na wniosek osoby prowadzącej działalność na własny rachunek w przypadkach określonych w art. 14a ust. 1 i w art. 14b ust. 2 rozporządzenia;

b) w przypadkach gdy zastosowanie ma art. 17.

2. O zgodę przewidzianą w art. 14a ust. 1 i art. 14b ust. 2 rozporządzenia występuje osoba prowadząca działalność na własny rachunek.

Artykuł 12

Przepisy szczególne dotyczące przystąpienia do ubezpieczenia pracowników najemnych w niemieckim systemie zabezpieczenia społecznego

W przypadku stosowania niemieckiego ustawodawstwa, zgodnie z art. 13 ust. 2 lit. a), art. 14 ust. 1 i 2 lub art. 14b ust. 1 rozporządzenia, lub zgodnie z porozumieniem zawartym zgodnie z art. 17 rozporządzenia, pracownik najemny zatrudniony przez pracodawcę, którego zarejestrowana siedziba lub miejsce prowadzenia działalności nie znajduje się na terytorium Niemiec i miejsce pracy pracownika najemnego nie znajduje się na terytorium Niemiec, ustawodawstwo stosuje się tak, zainteresowany był zatrudniony w swoim miejscu zamieszkania na terytorium Niemiec.

Jeżeli pracownik najemny nie zamieszkuje na terytorium Niemiec, niemieckie ustawodawstwo stosuje się tak, jakby był zatrudniony w miejscu, dla którego właściwa jest Allgemeine Ortskrankenkasse Bonn (Generalna Lokalna Kasa Chorych w Bonn).

Artykuł 12a (5)

Zasady stosowane wobec osób określonych w art. 14 ust. 2 lit. b), art. 14 ust. 3, art. 14a ust. 2-4 i art. 14c rozporządzenia, zwykle zatrudnionych i/lub prowadzących działalność na własny rachunek na terytorium dwóch lub kilku Państw Członkowskich

Do celów stosowania art. 14 ust. 2 lit. b), art. 14 ust. 3, art. 14a ust. 2-4 i art. 14c rozporządzenia przyjmuje się następujące zasady:

1. a) Osoba wykonująca zwykle działalność na terytorium dwóch lub kilku Państw Członkowskich lub w przedsiębiorstwie mającym zarejestrowaną siedzibę lub miejsce prowadzenia działalności na terytorium jednego Państwa Członkowskiego i znajdującym się po obu stronach granicy wspólnej dla dwóch Państw Członkowskich lub będąca pracownikiem najemnym na terytorium jednego Państwa Członkowskiego i równocześnie prowadząca działalność na własny rachunek na terytorium innego Państwa Członkowskiego informuje o tej sytuacji instytucję wyznaczoną przez właściwe władze Państwa Członkowskiego, na którego terytorium zamieszkuje.

b) Jeżeli osoba ta nie podlega ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, którego terytorium zamieszkuje, instytucja wyznaczona przez właściwe władze tego Państwa Członkowskiego informuje z kolei o tej sytuacji instytucję wyznaczoną przez właściwe władze Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwu podlega ta osoba.

2. a) Jeżeli, zgodnie z przepisami art. 14 ust. 2 lit. b) i) lub art. 14a ust. 2 zdanie pierwsze rozporządzenia, osoba zwykle zatrudniona lub prowadząca działalność na własny rachunek na terytorium dwóch lub więcej Państw Członkowskich i wykonująca część swojej działalności w Państwie Członkowskim, na którego terytorium zamieszkuje, podlega ustawodawstwu tego Państwa Członkowskiego, instytucja wyznaczona przez właściwe władze tego Państwa Członkowskiego wydaje świadectwo potwierdzające, że podlega ona jego ustawodawstwu, i przekazuje kopię tego świadectwa instytucji wyznaczonej przez właściwe władze Państwa Członkowskiego:

i) na którego terytorium ta osoba prowadzi część swojej działalności;

i/lub

ii) w przypadku pracownika najemnego, na którego terytorium ma siedzibę jego pracodawca.

b) Ta ostatnia instytucja przesyła, w miarę potrzeby, do instytucji wyznaczonej przez właściwe władze Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo ma zastosowanie, informacje niezbędne dla ustalenia składek, do których zobowiązany jest pracodawca lub pracodawcy i/lub ta osoba zgodnie z tym ustawodawstwem.

3. a) Jeżeli zgodnie z przepisami art. 14 ust. 3 lub art. 14a ust. 3 rozporządzenia osoba zatrudniona na terytorium Państwa Członkowskiego przez pracodawcę, którego zarejestrowana siedziba lub miejsce prowadzenia działalności znajduje się na terytorium jednego Państwa Członkowskiego i znajduje

- się po obu stronach wspólnej granicy tych państw lub prowadząca działalność na własny rachunek w takim przedsiębiorstwie podlega ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, na którego terytorium to przedsiębiorstwo ma zarejestrowaną siedzibę lub miejsce prowadzenia działalności, instytucja wyznaczona przez właściwe władze tego Państwa Członkowskiego wydaje jej świadectwo potwierdzające, że osoba ta podlega jego ustawodawstwu, a kopię tego świadectwa przekazuje instytucji wyznaczonej przez właściwe władze Państwa Członkowskiego:
- i) na którego terytorium osoba ta jest zatrudniona lub prowadzi działalność na własny rachunek;
 - ii) na którego terytorium osoba ta zamieszkuje.
- b) Ustęp 2 lit. b) stosuje się odpowiednio.
4. a) Jeżeli zgodnie z przepisami art. 14 ust. 2 lit. b) ii) rozporządzenia pracownik najemny, który nie zamieszkuje na terytorium żadnego z Państw Członkowskich, w których jest zatrudniony, podlega ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, na którego terytorium pracodawca, któremu podlega, ma swoją zarejestrowaną siedzibę lub miejsce prowadzenia działalności, instytucja wyznaczona przez właściwe władze tego Państwa Członkowskiego wydaje jej świadectwo potwierdzające, że podlega ona jego ustawodawstwu, i przekazuje kopię tego świadectwa instytucji wyznaczonej przez właściwe władze Państwa Członkowskiego:
- i) na którego terytorium pracownik najemny wykonuje część swojej działalności;
 - ii) na którego terytorium pracownik najemny zamieszkuje.
- b) Ustęp 2 lit. b) stosuje się odpowiednio.
5. a) Jeżeli zgodnie z przepisami art. 14a ust. 2 zdanie drugie rozporządzenia osoba, zwykle prowadząca działalność na własny rachunek na terytorium dwóch lub więcej Państw Członkowskich, nie wykonuje w żadnej części działalności na terytorium Państwa Członkowskiego, w którym zamieszkuje, podlega ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, na którego terytorium wykonuje swoją główną działalność, instytucja wyznaczona przez właściwe władze Państwa Członkowskiego, na którego terytorium osoba ta zamieszkuje, informuje o tym niezwłocznie instytucje wyznaczone przez właściwe władze pozostałych zainteresowanych Państw Członkowskich.
- b) Właściwe władze zainteresowanych Państw Członkowskich lub instytucje wyznaczone przez te właściwe władze określają w drodze porozumienia, z uwzględnieniem przepisów lit. d) i przepisów art. 14a ust. 4 rozporządzenia, ustawodawstwo właściwe dla zainteresowanego, w okresie do sześciu miesięcy od otrzymania informacji o tej sytuacji przez jedną z zainteresowanych instytucji.
- c) Instytucja wykonująca ustawodawstwo, które zostało określone jako właściwe dla zainteresowanego, wydaje mu świadectwo potwierdzające, że podlega on temu ustawodawstwu, i przekazuje kopię tego świadectwa do pozostałych zainteresowanych instytucji.
- d) W celu określenia podstawowej działalności zainteresowanego zgodnie z art. 14a ust. 2 zdanie trzecie rozporządzenia, za podstawę przyjmuje się przede wszystkim miejsce, gdzie znajduje się stałe miejsce działalności zainteresowanego. W przypadku jego braku przyjmuje się kryteria takie jak zwyczajowy charakter lub okres wykonywania działalności, liczbę wykonywanych świadczeń i wynikający z nich dochód.
- e) Zainteresowane instytucje przekazują sobie wszelkie niezbędne informacje, zarówno w celu określenia podstawowej działalności zainteresowanego, jak i w celu określenia wysokości należnych składek zgodnie z ustawodawstwem, które zostało określone jako właściwe.
6. a) Bez uszczerbku dla przepisów ust. 5, w szczególności jego lit. b), jeżeli instytucja wyznaczona przez właściwe władze Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo byłoby właściwe zgodnie z art. 14a ust. 2 lub 3 rozporządzenia, stwierdza, że stosuje się przepisy ust. 4 wymienionego artykułu, informuje o tym właściwe władze pozostałych zainteresowanych Państw Członkowskich lub instytucje wyznaczone przez te władze, w razie konieczności, ustawodawstwo, właściwe dla zainteresowanego określa się w drodze wspólnego porozumienia.
- b) Informacje określone w ust. 2 lit. b) przesyłane są przez zainteresowane instytucje instytucjom wyznaczonym przez właściwe władze Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo jest określone jako właściwe.
7. a) Jeżeli zgodnie z przepisami art. 14c lit. a) rozporządzenia osoba będąca jednocześnie pracownikiem najemnym na terytorium jednego Państwa Członkowskiego prowadzi działalność na własny rachunek na terytorium innego Państwa Członkowskiego, podlega ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, na którego terytorium jest zatrudniona, instytucja wyznaczona przez właściwe władze tego Państwa Członkowskiego wydaje jej świadectwo potwierdzające, że osoba ta podlega ustawodawstwu tego państwa, i przekazuje kopię tego świadectwa instytucji wyznaczonej przez właściwe władze Państwa Członkowskiego:
- i) na którego terytorium osoba ta prowadzi działalność na własny rachunek;
 - ii) którego terytorium osoba ta zamieszkuje.

b) Ustęp 2 lit. b) stosuje się odpowiednio.

8. Jeżeli zgodnie z przepisami art. 14, art. 14c lit. b) rozporządzenia osoba będąca jednocześnie pracownikiem najemnym i osobą prowadzącą działalność na własny rachunek na terytorium różnych Państw Członkowskich podlega ustawodawstwu obu Państw Członkowskich, przepisy pkt 1, 2, 3 i 4 w odniesieniu do zatrudnienia i pkt 1, 2, 3, 5 i 6 w odniesieniu do prowadzenia działalności na własny rachunek stosuje się *mutatis mutandis*.

Instytucje wyznaczone przez właściwe władze obu Państw Członkowskich, ustawodawstwo jest określane jako właściwe, powiadają się o tym wzajemnie.

Artykuł 13

Wykonanie prawa wyboru przez osoby zatrudnione przez placówki dyplomatyczne i konsularne

1. Prawo wyboru, określone w art. 16 ust. 2 rozporządzenia, musi zostać wykonane po raz pierwszy w ciągu trzech miesięcy od daty zatrudnienia pracownika najemnego w danej placówce dyplomatycznej lub konsularnej lub od daty zatrudnienia w służbie osobistej urzędników tych placówek. Wybór ten staje się skuteczny od daty podjęcia pracy.

O ile zainteresowany wykonuje ponownie swoje prawo wyboru w końcu roku kalendarzowego, wybór staje się skuteczny od pierwszego dnia następnego roku kalendarzowego.

2. Zainteresowany korzystający z prawa wyboru informuje o tym instytucję wyznaczoną przez właściwe władze Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo wybrał, informując jednocześnie swojego pracodawcę. Instytucja ta informuje, w miarę potrzeby, wszelkie pozostałe instytucje tego samego Państwa Członkowskiego, zgodnie z poleceniami wydanymi przez właściwe władze tego Państwa Członkowskiego.

3. Instytucja wskazana przez właściwe władze Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo wybrał zainteresowany, wydaje mu świadectwo stwierdzające, że podlega on ustawodaw-

stwu tego państwa w okresie zatrudnienia w danej placówce dyplomatycznej lub konsularnej, lub w służbie osobistej urzędników tej placówki lub urzędu.

4. W przypadku gdy osoba zainteresowana wybrała objęcie niemieckim ustawodawstwem, przepisy tego ustawodawstwa są stosowane tak, jakby osoba ta była zatrudniona w miejscu, gdzie rząd niemiecki ma swoją siedzibę. Właściwe władze wyznaczają właściwą instytucję ubezpieczenia na wypadek choroby.

Artykuł 14

Wykonanie prawa wyboru przez pracowników pomocniczych Wspólnot Europejskich

1. Prawo wyboru określone w art. 16 ust. 3 rozporządzenia musi zostać wykonane w momencie zawarcia umowy o pracę. Władze uprawnione do zawarcia tej umowy informują instytucję wyznaczoną przez właściwe władze Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo wybrał pracownik pomocniczy. Instytucja ta informuje, w razie potrzeby, wszelkie pozostałe instytucje tego Państwa Członkowskiego.

2. Instytucja wyznaczona przez właściwe władze Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo wybrał zainteresowany, wydaje mu zaświadczenie stwierdzające, że podlega on ustawodawstwu tego Państwa Członkowskiego w okresie, kiedy zatrudniony jest on jako członek personelu pomocniczego Wspólnot Europejskich.

3. Właściwe władze Państw Członkowskich wskazują, w razie potrzeby, instytucje właściwe dla personelu pomocniczego Wspólnot Europejskich.

4. Jeżeli członek personelu pomocniczego, zatrudniony na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż Niemcy, dokonał wyboru niemieckiego ustawodawstwa, ustawodawstwo to stosuje się tak, jakby zainteresowany był zatrudniony w miejscu, w którym ma siedzibę rząd niemiecki. Właściwe władze wyznaczają właściwą instytucję w odniesieniu do ubezpieczenia na wypadek choroby.

TYTUŁ IV

WYKONYWANIE SZCZEGÓLNYCH PRZEPISÓW ROZPORZĄDZENIA W ODNIESIENIU DO RÓŻNEGO RODZAJU ŚWIADCZEŃ

ROZDZIAŁ 1

OGÓLNE ZASADY SUMOWANIA OKRESÓW

Artykuł 15 (A) (5) (11)

1. W przypadkach określonych w art. 18 ust. 1, art. 38, art. 45 ust. 1-3, art. 64 i art. 67 ust. 1 i 2 rozporządzenia sumowania okresów dokonuje się zgodnie z następującymi zasadami:

a) Do okresów ubezpieczenia lub zamieszkania, ukończonych w czasie podlegania ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, dodaje się okresy ubezpieczenia lub zamieszkania ukończone w czasie podlegania ustawodawstwu wszystkich pozostałych Państw Członkowskich, o ile jest konieczne powołanie ich w celu uzupełnienia okresów ubezpieczenia lub zamieszkania w czasie podlegania ustawodawstwu pierwszego Państwa Członkowskiego ze względu na uzyskanie, utrzymanie lub przywrócenie prawa do świadczeń, pod warunkiem że

- te okresy nie nakładają się na siebie. W przypadku świadczeń z tytułu inwalidztwa, starości lub śmierci (emerytury i renty), które mają być wypłacane przez instytucje dwóch lub więcej Państw Członkowskich, zgodnie z przepisami art. 46 ust. 2 rozporządzenia, każda z tych instytucji dokonuje tego sumowania we własnym zakresie, uwzględniając wszystkie okresy ubezpieczenia lub zamieszkania, ukończone przez pracownika najemnego lub osobę prowadzącą działalność na własny rachunek w czasie podlegania ustawodawstwu tych wszystkich Państw Członkowskich, którym podlegał, bez uszczerbku, w odpowiednim przypadku, dla przepisów art. 45 ust. 2 i 3 i art. 47 ust. 1 lit. a) rozporządzenia. Jednakże w przypadkach określonych w art. 14c lit. b) rozporządzenia wyżej wymienione instytucje uwzględniają również przy wypłacaniu świadczeń okresy ubezpieczenia lub zamieszkania ukończone z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia w czasie podlegania ustawodawstwu dwóch zainteresowanych Państw Członkowskich i nakładające się na siebie.
- b) Jeżeli okres ubezpieczenia lub zamieszkania ukończony z tytułu ubezpieczenia obowiązkowego w czasie podlegania ustawodawstwu jednego Państwa Członkowskiego nakłada się na okres ubezpieczenia ukończony z tytułu ubezpieczenia dobrowolnego lub fakultatywnego kontynuowanego w czasie podlegania ustawodawstwu innego Państwa Członkowskiego, wlicza się tylko okres ukończony z tytułu ubezpieczenia obowiązkowego.
- c) Jeżeli okres ubezpieczenia lub zamieszkania, inny niż okres równorzędny, ukończony zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego, zbiega się z okresem zrównanym z nim na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego, uwzględnia się jedynie okres inny niż równorzędny.
- d) Każdy okres równorzędny na podstawie ustawodawstwa dwóch lub więcej Państw Członkowskich jest uwzględniany jedynie przez instytucję Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwu ubezpieczeniu podlegał obowiązkowo ostatnio przed wymienionym okresem; w przypadku gdy ubezpieczony nie podlegał obowiązkowo ustawodawstwu Państwa Członkowskiego przed wymienionym okresem, okres ten jest uwzględniany przez instytucję Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwu obowiązkowo po raz pierwszy podlegał po wymienionym okresie.
- e) W przypadku gdy nie można ściśle określić okresu, w którym zostały ukończone niektóre okresy ubezpieczenia zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego, domniemywa się, że okresy te nie pokrywają się z okresami ubezpieczenia, ukończonymi na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego, i uwzględniają jedynie o tyle, o ile mogą być użytecznie uwzględniane.
- f) W przypadku gdy, zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego, niektóre okresy ubezpieczenia uwzględniane są jedynie wtedy, jeżeli zostały ukończone w określonym okresie, instytucja stosująca to ustawodawstwo:
- i) uwzględnia okresy ubezpieczenia ukończone zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego jedynie wówczas, jeżeli zostały ukończone w tym okresie; lub
 - ii) przedłuża ten okres o okresy ubezpieczenia ukończone w całości lub w części w wymienionym okresie zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego, jeżeli chodzi o okresy ubezpieczenia pociągające za sobą, zgodnie z ustawodawstwem drugiego Państwa Członkowskiego, zawieszenie biegu okresu, w którym okresy ubezpieczenia muszą zostać ukończone.
2. Okresy ubezpieczenia lub zamieszkania ukończone zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego, do którego nie ma zastosowania rozporządzenie, ale które uwzględniane są na podstawie ustawodawstwa tego Państwa Członkowskiego, które mieści się w zakresie stosowania rozporządzenia, uznaje się za okresy ubezpieczenia lub zamieszkania podlegające sumowaniu.
3. Jeżeli okresy ubezpieczenia, ukończone zgodnie z ustawodawstwem jednego Państwa Członkowskiego, są wyrażane w jednostkach innych niż te, które są stosowane w ustawodawstwie innego Państwa Członkowskiego, przeliczenie niezbędne w celu sumowania okresów dokonuje się zgodnie z następującymi zasadami:
- a) w przypadku pracownika najemnego pracującego w systemie sześciodniowego tygodnia pracy lub w przypadku osoby prowadzącej działalność na własny rachunek:
 - i) jeden dzień pracy odpowiada ośmiu godzinom i odwrotnie;
 - ii) sześć dni odpowiada jednemu tygodniowi i odwrotnie;
 - iii) 26 dni odpowiada jednemu miesiącowi i odwrotnie;
 - iv) trzy miesiące lub 13 tygodni lub 78 dni odpowiadają jednemu kwartałowi i odwrotnie;
 - v) do celów przeliczania tygodni na miesiące i odwrotnie tygodnie i miesiące są przeliczane na dni;
 - vi) w wyniku zastosowania powyższych zasad liczba okresów ubezpieczenia ukończonych w ciągu jednego roku kalendarzowego nie może przekroczyć trzystu dwunastu

dni lub pięćdziesięciu dwóch tygodni, lub dwunastu miesięcy, lub czterech kwartałów.

b) w przypadku pracownika najemnego pracującego w systemie pięciodniowego tygodnia pracy:

i) jeden dzień odpowiada dziewięciu godzinom pracy i odwrotnie;

ii) pięć dni odpowiada jednemu tygodniowi i odwrotnie;

iii) dwadzieścia dwa dni odpowiadają jednemu miesiącowi i odwrotnie;

iv) trzy miesiące lub trzynaście tygodni lub sześćdziesiąt sześć dni odpowiadają jednemu kwartałowi i odwrotnie;

v) przy przeliczaniu tygodni na miesiące i odwrotnie tygodnie i miesiące przeliczane są na dni;

vi) w wyniku zastosowania powyższych zasad liczba okresów ubezpieczenia ukończonych w ciągu jednego roku kalendarzowego nie może przekroczyć trzystu dwunastu dni lub pięćdziesięciu dwóch tygodni, lub dwunastu miesięcy, lub czterech kwartałów.

c) w przypadku pracownika najemnego pracującego w systemie siedmiodniowego tygodnia pracy:

i) jeden dzień odpowiada sześciu godzinom pracy i odwrotnie;

ii) siedem dni odpowiada jednemu tygodniowi i odwrotnie;

iii) trzydzieści dni odpowiada jednemu miesiącowi i odwrotnie;

iv) trzy miesiące lub trzynaście tygodni lub dziewięćdziesiąt dni odpowiadają jednemu kwartałowi i odwrotnie;

v) przy przeliczaniu tygodni na miesiące i odwrotnie, tygodnie i miesiące przeliczane są na dni;

vi) w wyniku zastosowania powyższych zasad, liczba okresów ubezpieczenia ukończonych w ciągu jednego roku kalendarzowego nie może przekroczyć trzystu sześćdziesięciu dni lub pięćdziesięciu dwóch tygodni, lub dwunastu miesięcy, lub czterech kwartałów.

Jeżeli okresy ubezpieczenia ukończone zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego wyrażane są w miesiącach, dni odpowiadające fragmentowi miesiąca zgodnie z zasadami przeliczania wymienionymi w niniejszym ustępie są traktowane jak pełne miesiące.

ROZDZIAŁ 2

CHOROBA I MACIERZYŃSTWO

Wykonywanie art. 18 rozporządzenia

Artykuł 16

Poświadczenie okresów ubezpieczenia

1. Aby skorzystać z przepisów art. 18 rozporządzenia, pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek przedstawia instytucji właściwej zaświadczenie wymieniające okresy ubezpieczenia ukończone zgodnie z ustawodawstwem, któremu ostatnio podlegał.

2. Zaświadczenie to jest wydawane na wniosek pracownika najemnego lub osoby prowadzącej działalność na własny rachunek przez instytucję lub instytucje Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwu ostatnio podlegał. Jeżeli pracownik nie przedstawi wyżej wymienionego zaświadczenia, właściwa instytucja zwraca się z wnioskiem o nie do tej lub do tych instytucji.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio, jeżeli należy uwzględnić okresy ubezpieczenia ukończone uprzednio zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego, aby spełnione zostały warunki wymagane przez ustawodawstwo państwa właściwego.

Wykonywanie art. 19 rozporządzenia

Artykuł 17 (14)

Świadczenia rzeczowe w przypadku zamieszkania w Państwie Członkowskim innym niż właściwe państwo

1. Aby otrzymać świadczenia rzeczowe zgodnie z art. 19 rozporządzenia, pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek rejestruje się, jak również członków swojej rodziny w instytucji miejsca zamieszkania, przedstawiając zaświadczenie potwierdzające prawo do świadczeń rzeczowych przysługujące jemu i członkom jego rodziny. Zaświadczenie to jest wydawane przez właściwą instytucję na podstawie informacji przedstawionych przez pracodawcę w odpowiednim przypadku. Jeżeli pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek lub członek jego rodziny nie przedstawi wyżej wymienionego zaświadczenia, instytucja miejsca zamieszkania zwraca się o nie do właściwej instytucji.

2. Zaświadczenie to pozostaje ważne do czasu otrzymania przez instytucję miejsca zamieszkania informacji o jego unieważnieniu. Jednakże, jeżeli wyżej wymienione zaświadczenie wydane jest przez instytucję niemiecką, francuską, włoską lub portugalską, jest ono ważne przez okres roku od daty wydania i musi być odnawiane co roku.

3. W przypadku pracowników sezonowych zaświadczenie określone w ust. 1 jest ważne przez cały przewidywany okres pracy

sezonowej, o ile w tym czasie właściwa instytucja nie poinformuje instytucji miejsca zamieszkania o jego unieważnieniu.

4. Instytucja miejsca zamieszkania powiadamia instytucję właściwą o każdej rejestracji dokonanej zgodnie z przepisami ust. 1.

5. Składając wniosek o udzielenie świadczeń rzeczowych, zainteresowany przedstawia dokumenty dowodowe wymagane dla przyznania tych świadczeń przez ustawodawstwo Państwa Członkowskiego, na którego terytorium zamieszkuje.

6. W przypadku hospitalizacji instytucja miejsca zamieszkania informuje właściwą instytucję w terminie trzech dni od daty otrzymania tej informacji o dacie przyjęcia do szpitala i prawdopodobnym okresie hospitalizacji, jak również o dacie wypisania ze szpitala. Informowanie nie jest konieczne w przypadku, gdy koszty świadczenia rzeczowego są zwracane w kwocie zryczałtowanej instytucji miejsca zamieszkania.

7. Instytucja miejsca zamieszkania informuje z wyprzedzeniem właściwą instytucję o decyzji o przyznaniu świadczeń rzeczowych, o ile przewidywane lub rzeczywiste koszty przekraczają wyznaczoną i okresowo uaktualnianą przez Komisję Administracyjną kwotę ryczałtową. Właściwa instytucja może w terminie 15 dni od daty otrzymania tej informacji zgłosić uzasadniony sprzeciw, jeżeli jest taka potrzeba; instytucja miejsca zamieszkania przyznaje świadczenie rzeczowe, jeżeli nie otrzymała sprzeciwu, po upływie tego okresu. W przypadku gdy takie świadczenie rzeczowe musi być udzielone w trybie pilnym, instytucja miejsca zamieszkania informuje o tym niezwłocznie właściwą instytucję. Jednakże nie ma obowiązku informowania o uzasadnionym sprzeciwie, o ile koszty związane ze świadczeniem rzeczowym są zwracane w kwocie zryczałtowanej instytucji miejsca zamieszkania.

8. Pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek lub członkowie jego rodziny mają obowiązek informowania instytucji miejsca zamieszkania o każdej zmianie ich sytuacji mogącej zmienić ich prawo do świadczeń rzeczowych, w szczególności o porzuceniu lub zmianie zatrudnienia lub prowadzenia działalności na własny rachunek przez osobę zainteresowaną, jak również o zmianie miejsca zamieszkania lub pobytu zainteresowanego lub członka jego rodziny. Właściwa instytucja informuje również instytucję miejsca zamieszkania o wystąpieniu z ubezpieczenia lub ustaniu prawa do świadczeń rzeczowych pracownika najemnego lub osoby prowadzącej działalność na własny rachunek. Instytucja miejsca zamieszkania może wystąpić w każdej chwili do właściwej instytucji o dostarczenie wszelkich informacji dotyczących przynależności do ubezpieczenia lub praw do świadczeń rzeczowych pracownika najemnego lub osoby prowadzącej działalność na własny rachunek.

9. Dwa lub więcej Państw Członkowskie lub właściwe władze tych państw mogą uzgodnić między sobą, po zasięgnięciu opinii Komisji Administracyjnej, inne przepisy wykonawcze.

Artykuł 18

Świadczenia pieniężne w przypadku zamieszkania w Państwie Członkowskim innym niż właściwe Państwo

1. Aby otrzymać świadczenia pieniężne na podstawie art. 19 ust. 1 lit. b) rozporządzenia, pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek zwraca się, w terminie trzech dni od rozpoczęcia niezdolności do pracy, do instytucji miejsca zamieszkania, przedstawiając oświadczenie o przerwaniu pracy lub, jeżeli ustawodawstwo stosowane przez właściwą instytucję lub przez instytucję miejsca zamieszkania tego wymaga, zaświadczenie o niezdolności do pracy wydane przez prowadzącego lekarza.

2. Jeżeli lekarze prowadzący w państwie miejsca zamieszkania nie wydają zaświadczeń o niezdolności do pracy, zainteresowany zwraca się bezpośrednio do instytucji miejsca zamieszkania, w terminie ustalonym przez ustawodawstwo stosowane przez tę instytucję.

Instytucja ta poleca niezwłocznie, aby niezdolność do pracy została stwierdzona przez lekarza i aby wydano zaświadczenie, określone w ust. 1. Zaświadczenie to, wskazujące prawdopodobny okres niezdolności do pracy, przekazuje się niezwłocznie instytucji właściwej.

3. W przypadkach gdy ust. 2 nie stosuje się, instytucja miejsca zamieszkania przystępuje tak szybko, jak to tylko możliwe, a w każdym razie nie później niż w ciągu trzech dni od daty, kiedy zainteresowany do niej się zwrócił, do badania lekarskiego zainteresowanego, tak jakby był on przez nią ubezpieczony. Sprawozdanie lekarza badającego wskazujące w szczególności przewidywany okres niezdolności do pracy przekazywane jest przez instytucję miejsca zamieszkania do właściwej instytucji w terminie trzech dni od daty badania.

4. Instytucja miejsca zamieszkania przeprowadza następnie wszelkie konieczne kontrole administracyjne lub badania lekarskie osoby zainteresowanej, tak jakby była ona w niej ubezpieczona. Po stwierdzeniu, że zainteresowany odzyskał zdolność do pracy, informuje go o tym niezwłocznie, jak również właściwą instytucję, wskazując datę zakończenia okresu niezdolności do pracy. Bez uszczerbku dla przepisów ust. 6 poinformowanie zainteresowanego jest jednoznaczne z podjęciem decyzji w imieniu właściwej instytucji.

5. Instytucja właściwa zachowuje w każdym przypadku możliwość polecenia przeprowadzenia kontroli zainteresowanego przez wybranego przez nią lekarza.

6. Jeżeli instytucja właściwa odmawia udzielenia świadczeń pieniężnych z powodu niepodporządkowania się przez zainteresowanego formalnościom przewidzianym przez ustawodawstwo państwa zamieszkania lub jeżeli stwierdzi, że zainteresowany jest zdolny do powrotu do pracy, powiadamia go o swojej decyzji; odpis decyzji przesyła jednocześnie instytucji miejsca zamieszkania.

7. Jeżeli zainteresowany powraca do pracy, powiadamia on o tym instytucję właściwą, jeżeli przewiduje to stosowane przez nią ustawodawstwo.

8. Właściwa instytucja wypłaca świadczenie pieniężne według przyjętych metod, w szczególności międzynarodowym przekazem pocztowym, i informuje o tym instytucję miejsca zamieszkania i zainteresowanego. Jeżeli świadczenie pieniężne jest wypłacane przez instytucję miejsca zamieszkania na rachunek właściwej instytucji, ta ostatnia informuje zainteresowanego o jego prawach i wskazuje instytucji miejsca zamieszkania kwotę świadczenia pieniężnego, datę, kiedy ma być ona przekazana, i maksymalny okres, na jaki świadczenie może być przyznane, zgodnie z ustawodawstwem właściwego Państwa.

9. Dwa lub kilka Państw Członkowskich lub właściwe władze tych państw mogą uzgodnić między sobą, po zasięgnięciu opinii Komisji Administracyjnej, inne przepisy wykonawcze.

Wykonywanie art. 20 rozporządzenia

Artykuł 19

Przepisy szczególne dotyczące pracowników przygranicznych i członków ich rodzin

W przypadku pracowników przygranicznych i członków ich rodzin leki, opatrunki, okulary, sprzęt małych rozmiarów, analizy i badania laboratoryjne mogą być wydawane lub wykonywane wyłącznie na terytorium Państwa Członkowskiego, na którym były przepisane, zgodnie z ustawodawstwem tego Państwa Członkowskiego, chyba że ustawodawstwo stosowane przez właściwą instytucję lub umowa zawarta między zainteresowanymi Państwami Członkowskimi lub właściwymi władzami są korzystniejsze.

Stosowanie art. 21 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia

Artykuł 19a (15)

Świadczenia rzeczowe w przypadku pobytu w państwie właściwym – Członkowie rodziny zamieszkujący w Państwie Członkowskim innym niż to, w którym zamieszkuje pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek

1. Aby otrzymać świadczenia rzeczowe na podstawie art. 21 rozporządzenia, członkowie rodziny przedstawiają instytucji miejsca pobytu zaświadczenie potwierdzające ich prawo do tych świadczeń. To zaświadczenie, wydawane przez instytucję miejsca

zamieszkania członków rodziny, o ile to możliwe przed opuszczeniem terytorium Państwa Członkowskiego, które zamieszkują, wskazuje zwłaszcza, o ile to konieczne, maksymalny czas trwania uprawnień do świadczeń rzeczowych, tak jak jest to przewidziane w ustawodawstwie tego Państwa Członkowskiego. Jeżeli członek rodziny nie przedstawi tego zaświadczenia, instytucja miejsca pobytu zwraca się do instytucji miejsca zamieszkania z wnioskiem o jej dostarczenie.

2. Przepisy art. 17 ust. 6, 7 i 9 rozporządzenia wykonawczego stosuje się odpowiednio. W tym przypadku instytucja miejsca zamieszkania członków rodziny uznawana jest za instytucję właściwą.

Wykonywanie art. 22 rozporządzenia

Artykuł 20

Świadczenia rzeczowe w przypadku pobytu w Państwie Członkowskim innym niż właściwe Państwo – Szczególny przypadek pracowników najemnych zatrudnionych w transporcie międzynarodowym oraz członków ich rodzin

1. W celu otrzymania świadczeń rzeczowych przez pracownika najemnego zatrudnionego w transporcie międzynarodowym i przez członków jego rodziny, określonych w art. 14 ust. 2 lit. a) rozporządzenia, wykonującego pracę na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż właściwe Państwo, przedstawia on, tak szybko jak to możliwe, instytucji miejsca pobytu specjalne zaświadczenie wydane przez pracodawcę lub jego pełnomocnika w trakcie miesiąca kalendarzowego, w którym świadczenie było udzielone, lub w trakcie dwóch poprzedzających miesięcy kalendarzowych. Zaświadczenie to wskazuje w szczególności datę, od której zainteresowany jest zatrudniony przez tego pracodawcę, jak również nazwę i siedzibę właściwej instytucji; chyba że, zgodnie z ustawodawstwem właściwego państwa pracodawca nie musi znać właściwej instytucji, zainteresowany wskazuje pisemnie nazwę i siedzibę tej instytucji przy składaniu wniosku do instytucji miejsca pobytu. Po przedstawieniu przez zainteresowanego tego zaświadczenia uznaje się go za spełniającego warunki do otrzymywania świadczeń rzeczowych. Jeżeli zainteresowany nie jest w stanie zwrócić się do instytucji miejsca pobytu przed otrzymaniem pomocy medycznej, korzysta z tej pomocy za okazaniem wyżej wymienionego zaświadczenia, tak jakby był ubezpieczony przez tę instytucję.

2. Instytucja miejsca pobytu zwraca się w terminie trzech dni do właściwej instytucji, aby potwierdzić, czy zainteresowany spełnia warunki do korzystania ze świadczeń rzeczowych. Ma ona obowiązek udzielania tych świadczeń rzeczowych aż do otrzymania odpowiedzi od właściwej instytucji i co najwyżej w okresie 30 dni.

3. Właściwa instytucja udziela odpowiedzi instytucji miejsca pobytu w terminie dziesięciu dni od daty otrzymania zapytania od tej instytucji. Jeżeli odpowiedź ta jest pozytywna, właściwa instytucja wskazuje, jeżeli jest taka potrzeba, maksymalny okres udzielania świadczenia rzeczowego, tak jak jest to przewidziane w stosowanym przez nią ustawodawstwie, a instytucja miejsca pobytu kontynuuje udzielanie wyżej wymienionych świadczeń.

4. Zamiast zaświadczenia określonego w ust. 1 pracownik najemny określony w tym ustępie może przedstawić instytucji miejsca pobytu zaświadczenie potwierdzające, że spełnia on warunki uprawniające do otrzymywania świadczeń rzeczowych. To zaświadczenie, wydawane przez właściwą instytucję, wskazuje zwłaszcza, jeżeli jest taka potrzeba, maksymalny okres prawa do świadczeń rzeczowych, tak jak jest to przewidziane w ustawodawstwie właściwego Państwa. W tym przypadku przepisów ust. 1, 2 i 3 nie stosuje się.

5. Przepisy art. 17 ust. 6, 7 i 9 rozporządzenia wykonawczego stosuje się odpowiednio.

6. Świadczenia rzeczowe, udzielane na podstawie domniemania ustanowionego w ust. 1, podlegają zwrotowi zgodnie z przepisami art. 36 ust. 1 rozporządzenia.

Artykuł 21

Świadczenia rzeczowe w przypadku pobytu w Państwie Członkowskim innym niż Państwo właściwe – Pracownicy najemni inni niż wymienieni w art. 20 rozporządzenia wykonawczego lub osoby prowadzące działalność na własny rachunek

1. Aby otrzymać świadczenia rzeczowe zgodnie z art. 22 ust. 1 lit. a) i) rozporządzenia, z wyjątkiem przypadku określonego w art. 20 rozporządzenia wykonawczego, pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek musi przedstawić instytucji miejsca pobytu zaświadczenie potwierdzające jego uprawnienia do świadczeń rzeczowych. Zaświadczenie to wydawane przez właściwą instytucję na wniosek zainteresowanego, o ile to możliwe przed opuszczeniem terytorium Państwa Członkowskiego, które zamieszkuje, określa zwłaszcza, o ile to konieczne, maksymalny okres przyznania świadczeń rzeczowych, tak jak to przewiduje ustawodawstwo właściwego Państwa. Jeżeli zainteresowany nie przedstawi wyżej wymienionego zaświadczenia, instytucja miejsca pobytu zwraca się o nie do właściwej instytucji.

2. Przepisy art. 17 ust. 6, 7 i 9 rozporządzenia wykonawczego stosuje się odpowiednio.

Artykuł 22

Świadczenia rzeczowe dla pracowników najemnych i osób prowadzących działalność na własny rachunek w przypadku zmiany miejsca zamieszkania lub powrotu do miejsca zamieszkania, jak również dla pracowników najemnych i osób prowadzących działalność na własny rachunek, upoważnionych do udania się na leczenie do innego Państwa Członkowskiego

1. Aby otrzymać świadczenia rzeczowe zgodnie z art. 22 ust. 1 lit. b) i) rozporządzenia, pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek przedstawia instytucji miejsca zamieszkania zaświadczenie, potwierdzające jego uprawnienie do utrzymania prawa do tych świadczeń. Zaświadczenie to, wydawane przez właściwą instytucję, wskazuje zwłaszcza, o

ile jest to konieczne, maksymalny okres, w którym świadczenia rzeczowe mogą być jeszcze udzielane zgodnie z przepisami ustawodawstwa właściwego Państwa. Zaświadczenie może być wydane po wyjeździe na wniosek zainteresowanego, o ile nie mogło być wystawione wcześniej z przyczyn siły wyższej.

2. Przepisy art. 17 ust. 6, 7 i 9 rozporządzenia wykonawczego stosuje się odpowiednio.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio w odniesieniu do udzielania świadczeń rzeczowych, w przypadku określonym w przepisach art. 22 ust. 1 lit. c) i) rozporządzenia.

Artykuł 23

Świadczenia rzeczowe dla członków rodziny

Przepisy art. 21 lub 22 rozporządzenia wykonawczego, w zależności od przypadku, stosowane są odpowiednio, jak przy przyznawaniu świadczeń rzeczowych dla członków rodziny, zgodnie z art. 22 ust. 3 rozporządzenia.

Jednakże w przypadkach określonych w art. 22 ust. 3 akapit drugi rozporządzenia instytucja miejsca zamieszkania i ustawodawstwo państwa zamieszkania członków rodziny uważane są odpowiednio za instytucję właściwą i ustawodawstwo właściwego Państwa do celów art. 17 ust. 6, 7 i 9 i art. 21 i 22 rozporządzenia wykonawczego.

Artykuł 24

Świadczenia pieniężne dla pracowników najemnych i osób prowadzących działalność na własny rachunek w przypadku pobytu w Państwie Członkowskim innym niż Państwo właściwe

Aby korzystać ze świadczeń pieniężnych zgodnie z art. 22 ust. 1 lit. a) ii) rozporządzenia przepisy art. 18 rozporządzenia wykonawczego stosowane są odpowiednio. Jednakże bez uszczerbku dla obowiązku przedstawienia świadectwa o niezdolności do pracy pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek, przebywający na terytorium Państwa Członkowskiego bez zatrudnienia lub prowadzenia tam działalności na własny rachunek nie ma obowiązku przedstawienia oświadczenia o przerwaniu pracy, określonego w art. 18 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego.

Wykonywanie art. 23 ust. 3 rozporządzenia

Artykuł 25

Zaświadczenie dotyczące członków rodziny, które należy uwzględnić przy obliczaniu świadczenia pieniężnego

1. Aby otrzymać świadczenia na podstawie przepisów art. 23 ust. 3 rozporządzenia, pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek przedstawia właściwej instytucji zaświadczenie dotyczące członków rodziny zamieszkujących na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż to, gdzie znajduje się wyżej wymieniona instytucja.

2. Zaświadczenie to jest wydawane przez instytucję miejsca zamieszkania członków rodziny.

Jest ono ważne przez okres 12 miesięcy od daty wystawienia. Może ono być odnawiane, w tym przypadku okres ważności biegnie od daty odnowienia.

Zainteresowany informuje niezwłocznie właściwą instytucję o każdym fakcie wymagającym zmiany wyżej wymienionego zaświadczenia. Zmiana ta obowiązuje od dnia zaistnienia tego faktu.

3. Zamiast zaświadczenia przewidzianego w ust. 1 instytucja właściwa może zażądać od zainteresowanego ostatnio sporządzonych aktów stanu cywilnego odnoszących się do członków jego rodziny, mających miejsce zamieszkania na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż to, w którym znajduje się ta instytucja.

Wykonywanie art. 25 ust. 1 rozporządzenia

Artykuł 26

Świadczenia dla bezrobotnych udających się do Państwa Członkowskiego innego niż właściwe Państwo w poszukiwaniu zatrudnienia

1. Aby otrzymać świadczenia rzeczowe i pieniężne dla siebie i dla członków rodziny na podstawie art. 25 ust. 1 rozporządzenia, osoba bezrobotna zobowiązana jest przedstawić instytucji ubezpieczeń na wypadek choroby w miejscu, do którego się udała, zaświadczenie, o które należy wystąpić przed wyjazdem do właściwej instytucji ubezpieczeń na wypadek choroby. Jeżeli osoba bezrobotna nie przedstawi wyżej wymienionego zaświadczenia, instytucja w miejscu, do którego się udała, zwraca się o nie do właściwej instytucji.

Wymienione zaświadczenie musi stwierdzać istnienie prawa do danych świadczeń, na warunkach określonych w art. 69 ust. 1 lit. a) rozporządzenia, wskazywać okres, przez który przysługuje to prawo, uwzględniając art. 69 ust. 1 lit. c) rozporządzenia, oraz określać ściśle wysokość świadczeń pieniężnych, które, w odpowiednim przypadku, należy wypłacać z tytułu ubezpieczenia na wypadek choroby przez wyżej wymieniony okres, w przypadku niezdolności do pracy lub hospitalizacji.

2. Instytucja właściwa ds. ubezpieczenia w razie bezrobocia w miejscu, do którego udał się bezrobotny, poświadcza na kopii zaświadczenia wymienionego w art. 83 rozporządzenia wykonawczego, którą należy przekazać miejscowej instytucji ds. ubezpieczenia w razie choroby, spełnienie warunków wymienionych w przepisach art. 69 ust. 1 lit. b) rozporządzenia i podaje datę, od kiedy bezrobotny korzysta ze świadczeń ubezpieczenia od bezrobocia na rachunek instytucji właściwej.

To zaświadczenie jest ważne przez okres przewidziany w art. 69 ust. 1 lit. c) rozporządzenia tak długo, jak długo warunki pozostają spełnione. Instytucja ubezpieczenia bezrobotnych w miejscu, do którego udał się bezrobotny, informuje w ciągu trzech dni wyżej wymienioną instytucję ubezpieczeń na wypadek choroby, jeżeli warunki przestają być spełnione.

3. Przepisy art. 17 ust. 6, 7 i 9 rozporządzenia wykonawczego stosuje się odpowiednio.

4. Aby korzystać ze świadczeń rzeczowych, przewidzianych w ustawodawstwie właściwego Państwa, bezrobotny jest zobowiązany przedstawić w ciągu trzech dni instytucji ubezpieczeń na wypadek choroby w miejscu, do którego się udał, zaświadczenie o niezdolności do pracy wystawione przez lekarza prowadzącego. Wskazuje on również, do jakiej daty korzystał z zasiłku dla bezrobotnych, jak również swój adres w państwie, w którym się znajduje.

5. Instytucja ubezpieczeń na wypadek choroby w miejscu, do którego udał się bezrobotny, informuje w ciągu trzech dni właściwą instytucję ubezpieczeń na wypadek choroby i właściwą instytucję ubezpieczeń bezrobotnych, jak również instytucję, w której bezrobotny jest zarejestrowany jako poszukujący pracy o początku i końcu okresu niezdolności do pracy.

6. W przypadkach określonych w art. 25 ust. 4 rozporządzenia instytucja ubezpieczeń na wypadek choroby w miejscu, do którego udał się bezrobotny, informuje właściwą instytucję ubezpieczeń na wypadek choroby i właściwą instytucję ubezpieczeń na wypadek bezrobocia o tym, że uznaje za spełnione warunki uzasadniające przedłużenie okresu świadczenia pieniężnego i rzeczowego, uzasadnia swoje stanowisko i dołącza do informacji skierowanej do właściwej instytucji ubezpieczeń na wypadek choroby odpowiednie sprawozdanie lekarza kontrolującego stan chorego z podaniem prawdopodobnego okresu, podczas którego warunki wymagane zgodnie z przepisami art. 25 ust. 4 rozporządzenia będą spełniane. Właściwa instytucja ubezpieczeń na wypadek choroby postanawia o przedłużeniu okresu udzielania świadczeń choremu bezrobotnemu.

7. Przepisy art. 18 ust. 2, 3, 4, 5, 6, 8 i 9 rozporządzenia wykonawczego stosuje się odpowiednio.

Wykonywanie art. 25 ust. 3 rozporządzenia

Artykuł 27

Świadczenia rzeczowe dla członków rodzin bezrobotnych w przypadku zamieszkania w Państwie Członkowskim innym niż Państwo właściwe

Przepisy art. 17 rozporządzenia wykonawczego stosuje się odpowiednio przy przyznawaniu świadczeń rzeczowych członkom rodzin bezrobotnych w przypadku, gdy członkowie ich rodzin zamieszkują na terytorium Państwa Członkowskiego

innego niż Państwo właściwe. Przy rejestracji członków rodzin osób bezrobotnych otrzymujących świadczenia zgodnie z przepisami art. 69 ust. 1 rozporządzenia zaświadczenie określone w art. 26 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego musi zostać przedstawione. Zaświadczenie to jest ważne przez czas, na który są przyznane świadczenia, określone w art. 69 ust. 1 rozporządzenia.

Wykonywanie art. 26 rozporządzenia

Artykuł 28

Świadczenia rzeczowe dla ubiegających się o emeryturę lub renty i dla członków ich rodzin

1. Aby skorzystać ze świadczeń rzeczowych na terytorium Państwa Członkowskiego, w którym ma miejsce zamieszkania, na podstawie przepisów art. 26 ust. 1 rozporządzenia, ubiegający się o emeryturę lub rentę oraz członkowie jego rodziny obowiązani są do zarejestrowania się w instytucji miejsca zamieszkania, przedstawiając zaświadczenie stwierdzające, że są uprawnieni do wymienionych świadczeń dla siebie i dla członków swojej rodziny na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego.

2. Instytucja miejsca zamieszkania powiadamia instytucję, która wydała zaświadczenie, o każdej rejestracji dokonanej zgodnie z przepisami ust. 1.

otrzymanie tego zaświadczenia instytucja miejsca zamieszkania może dokonać wstępnej rejestracji emeryta lub rencisty i członków jego rodziny na podstawie innych akceptowanych przez nią dokumentów. Ta rejestracja jest obowiązkowa dla tej instytucji, która jest zobowiązana do udzielania świadczeń rzeczowych dopiero wtedy, gdy ta ostatnia instytucja wydała zaświadczenie, określone w ust. 1

3. Instytucja miejsca zamieszkania powiadamia instytucję, która wydała zaświadczenie przewidziane w ust. 2, o każdej rejestracji dokonanej zgodnie z przepisami tego ustępu.

4. Przy składaniu wniosku o udzielenie świadczeń rzeczowych należy przedłożyć instytucji miejsca zamieszkania dowód, że emeryt lub rencista jest wciąż uprawniony do emerytury lub renty, w postaci pokwitowania lub odcinka przekazu ostatniej emerytury lub renty.

5. Emeryt lub rencista, lub członkowie jego rodziny są zobowiązani do informowania instytucji miejsca zamieszkania o jakiegokolwiek zmianie ich sytuacji mogącej zmienić ich uprawnienia do świadczeń rzeczowych, w szczególności o jakimkolwiek zawieszeniu lub wstrzymaniu emerytury lub renty lub o zmianie miejsca zamieszkania.

6. Komisja Administracyjna ustala, w niezbędnym zakresie, sposoby umożliwiające wskazanie instytucji, na którą przypada ciężar świadczeń rzeczowych w przypadku, o którym mowa w przepisach art. 28 ust. 2 lit. b) rozporządzenia.

Wykonywanie art. 29 rozporządzenia

Artykuł 30 (14)

Świadczenia rzeczowe dla emerytów i rencistów i dla członków ich rodzin niezamieszkujących w Państwie Członkowskim, zgodnie z którego ustawodawstwem otrzymują emeryturę lub rentę i mają prawo do świadczeń

1. Aby skorzystać ze świadczeń rzeczowych zgodnie z art. 28 ust. 1 i art. 28a rozporządzenia, na terytorium Państwa Członkowskiego w miejscu zamieszkania, emeryt lub rencista oraz członkowie rodziny rejestrują się w instytucji miejsca zamieszkania, przedstawiając zaświadczenie potwierdzające prawo do wyżej wymienionych świadczeń dla niego i jego rodziny, zgodnie z ustawodawstwem lub jednym z ustawodawstw, zgodnie z którym przysługuje mu emerytura lub renta.

2. To zaświadczenie jest wydawane, na wniosek emeryta lub rencisty, przez instytucję lub przez jedną z instytucji zobowiązanych do wypłaty emerytury lub renty lub, w odpowiednim przypadku, przez instytucję uprawnioną do podejmowania decyzji o udzieleniu świadczeń rzeczowych, od kiedy emeryt lub rencista spełnia warunki przyznania prawa do tych świadczeń. Jeżeli emeryt lub rencista nie przedstawi zaświadczenia, instytucja miejsca pobytu zwraca się o nią do jednej lub kilku instytucji zobowiązanych do wypłaty emerytury lub renty, lub, w odpowiednim przypadku, do instytucji do tego uprawnionej. W oczekiwaniu na

Świadczenia rzeczowe dla członków rodziny zamieszkujących w Państwie Członkowskim innym niż to, w którym zamieszkuje emeryt lub rencista

1. Aby otrzymać świadczenia rzeczowe na terytorium Państwa Członkowskiego, w którym zamieszkują, zgodnie z art. 29 ust. 1 rozporządzenia, członkowie rodziny rejestrują się w instytucji miejsca zamieszkania, przedstawiając dokumenty wymagane przez nią zgodnie ze stosowanym przez tę instytucję ustawodawstwem w celu przyznania tych świadczeń członkom rodziny emeryta lub rencisty, jak również zaświadczenie potwierdzające, że emeryt lub rencista ma prawo do świadczeń rzeczowych dla niego i dla członków jego rodziny. To zaświadczenie wydawane jest przez instytucję miejsca zamieszkania emeryta lub rencisty i jest ważne do czasu otrzymania przez instytucję miejsca zamieszkania członków rodziny informacji o jej unieważnieniu. Jednakże w przypadku gdy to zaświadczenie jest wydane przez instytucję niemiecką, francuską, włoską lub portugalską, jest ono ważne przez okres roku od daty jej wydania i musi być przedłużane co roku.

2. Przy składaniu wniosku o udzielenie świadczeń rzeczowych członkowie rodziny przedstawiają instytucji miejsca ich zamieszkania zaświadczenie, określone w ust. 1, jeżeli ustawodawstwo

stosowane przez tę instytucję przewiduje, że do wniosku powinien być dołączony dowód posiadania prawa do emerytury lub renty.

3. Instytucja miejsca zamieszkania emeryta lub rencisty informuje instytucję miejsca zamieszkania członków rodziny o zawieszeniu lub wstrzymaniu emerytury lub renty i o każdej zmianie zamieszkania emeryta lub rencisty. Instytucja miejsca zamieszkania członków rodziny może w każdej chwili zażądać od instytucji miejsca zamieszkania emeryta lub rencisty informacji dotyczących uprawnień do świadczeń rzeczowych.

4. Członkowie rodziny informują instytucję miejsca zamieszkania o każdej zmianie ich sytuacji, która może wpłynąć na zmianę prawa do świadczeń rzeczowych, w szczególności o każdej zmianie miejsca zamieszkania.

Wykonywanie art. 31 rozporządzenia

Artykuł 31

Świadczenia rzeczowe dla emerytów lub rencistów i członków ich rodzin w przypadku ich pobytu w Państwie Członkowskim innym niż to, w którym zamieszkują

1. Aby otrzymać świadczenia rzeczowe zgodnie z art. 31 rozporządzenia, emeryt lub rencista przedstawia instytucji miejsca pobytu zaświadczenie potwierdzające jego uprawnienia do wyżej wymienionych świadczeń. To zaświadczenie, które wydawane jest przez instytucję miejsca zamieszkania emeryta lub rencisty, o ile to możliwe przed jego wyjazdem z terytorium Państwa Członkowskiego, na którym zamieszkuje, zawiera zwłaszcza, w odpowiednim przypadku, maksymalny okres prawa do świadczeń rzeczowych, tak jak jest to przewidziane w ustawodawstwie tego Państwa Członkowskiego. Jeżeli emeryt lub rencista nie przedstawi wyżej wymienionego zaświadczenia, instytucja miejsca pobytu zwraca się o nie do instytucji miejsca zamieszkania.

2. Przepisy art. 17 ust. 6, 7 i 9 rozporządzenia wykonawczego stosowane są odpowiednio. W tym przypadku instytucja miejsca zamieszkania emeryta lub rencisty uważana jest za właściwą instytucję.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do udzielania świadczeń rzeczowych członkom rodziny, objętych przepisami art. 31 rozporządzenia.

Wykonywanie art. 35 ust. 1 rozporządzenia

Artykuł 32

Instytucje, do których mogą się zwracać pracownicy kopalń i przedsiębiorstw podobnych i członkowie ich rodzin w przypadku pobytu lub zamieszkania w Państwie Członkowskim innym niż właściwe Państwo

1. W przypadkach określonych w art. 35 ust. 1 rozporządzenia i o ile w państwie pobytu lub zamieszkania świadczenia

przewidziane w systemie ubezpieczeń na wypadek choroby lub macierzyństwa, którym podlegają robotnicy zatrudnieni w przemyśle stalowym, są równoznaczne ze świadczeniami przewidzianymi w specjalnych systemach dla pracowników kopalń i przedsiębiorstw podobnych, pracownicy tej kategorii, jak również członkowie ich rodzin mogą zwracać się do najbliższej instytucji na terytorium Państwa Członkowskiego, w którym przebywają lub zamieszkują, określonej w załączniku 3 rozporządzenia wykonawczego, nawet jeżeli jest ona instytucją systemu obejmującego robotników przemysłu stalowego, która jest zobowiązana do udzielania tych świadczeń.

2. W przypadku gdy świadczenia przewidziane w specjalnym systemie dla pracowników kopalń i przedsiębiorstw podobnych są bardziej korzystne, pracownicy ci i członkowie ich rodzin mają możliwość zwracania się bądź do instytucji zobowiązanej do stosowania tego systemu, bądź do najbliższej instytucji na terytorium Państwa Członkowskiego, na którym przebywają lub zamieszkują, stosującej system dla robotników przemysłu stalowego. W tym ostatnim przypadku ta instytucja zwraca uwagę zainteresowanego na fakt, że zwracając się do instytucji zobowiązanej do stosowania wyżej wymienionego systemu specjalnego, otrzyma korzystniejsze świadczenie, musi ona również wskazać nazwę i adres tej instytucji.

Wykonywanie art. 35 ust. 2 rozporządzenia

Artykuł 32a

Szczególne systemy obejmujące niektóre osoby prowadzące działalność na własny rachunek

Załącznik 11 wymienia system lub systemy określone w art. 35 ust. 4 rozporządzenia.

Wykonywanie art. 35 ust. 4 rozporządzenia

Artykuł 33

Uwzględnianie okresów, w których świadczenia były udzielane przez instytucję innego Państwa Członkowskiego

Do celów wykonania przepisów art. 35 ust. 4 rozporządzenia instytucja Państwa Członkowskiego, do której wystąpiono o udzielenie świadczenia, może wystąpić do instytucji innego

Państwa Członkowskiego z prośbą o informację dotyczącą okresu, przez jaki ta ostatnia instytucja udzielała już świadczenia dotyczącego tego samego przypadku choroby lub macierzyństwa.

Zwrot przez instytucję właściwą Państwa Członkowskiego kosztów poniesionych w trakcie pobytu w innym Państwie Członkowskim

Artykuł 34 (12)

1. Jeżeli formalności przewidzianych w art. 20 ust. 1 i 4 oraz w art. 21, 23 i 31 rozporządzenia wykonawczego nie można było dopełnić w trakcie pobytu na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż Państwo właściwe, instytucja właściwa zwraca, na wniosek pracownika najemnego lub osoby prowadzącej działalność na własny rachunek, poniesione koszty, zgodnie ze stawkami stosowanymi przez instytucję miejsca pobytu.

2. Instytucja miejsca pobytu udziela instytucji właściwej, na jej wniosek, niezbędnych informacji dotyczących tych stawek.

Jeżeli instytucja miejsca pobytu i właściwa instytucja związane są umową przewidującą bądź rezygnację z jakichkolwiek zwrotów, bądź zwrot zryczałtowany dotyczący świadczeń udzielonych zgodnie z art. 22 ust. 1 lit. a) i) i art. 31 rozporządzenia, instytucja miejsca pobytu przekazuje ponadto właściwej instytucji kwotę, którą należy zwrócić zainteresowanemu zgodnie z przepisami ust. 1.

3. W przypadku gdy chodzi o poważne kwoty, właściwa instytucja może wypłacić zainteresowanemu właściwą zaliczkę, gdy zwróci się on do niej z wnioskiem o zwrot.

4. Nie naruszając ust. 1, 2 i 3, właściwa instytucja może przystąpić do zwrotu poniesionych kosztów, według stosowanych przez nią stawek zwrotu, pod warunkiem że te stawki pozwalają na zwrot, że kwota tych kosztów nie przekracza kwoty określonej przez Komisję Administracyjną i że pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek lub emeryt, lub rencista wyraził zgodę na zastosowanie wobec niego tego przepisu. W żadnym przypadku kwota zwrotu nie może przekroczyć kwoty poniesionych wydatków.

5. Jeżeli ustawodawstwo Państwa Członkowskiego pobytu nie przewiduje stawek zwrotu, właściwa instytucja może dokonać zwrotu przewidzianego w ust. 4 bez konieczności uzyskania zgody zainteresowanego.

ROZDZIAŁ 3

INWALIDZTWO, STAROŚĆ I ŚMIERĆ (EMERYTURY I RENTY)

Składanie i rozpatrywanie wniosków o świadczenia

Artykuł 35 (11)

Wnioski o przyznanie świadczeń z tytułu inwalidztwa w przypadku, gdy pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek podlegała wyłącznie ustawodawstwu określonym w załączniku IV część A rozporządzenia, jak również w przypadkach określonych w art. 40 ust. 2 rozporządzenia

1. Aby skorzystać ze świadczeń zgodnie z art. 37, 38 i 39 rozporządzenia, łącznie z przypadkami określonymi w art. 40 ust. 2, w art. 41 ust. 1 i w art. 42 ust. 2 rozporządzenia, pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek zobowiązany jest wystąpić z wnioskiem bądź do instytucji Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwu podlegał w chwili, gdy nastąpiła niezdolność do pracy, po której wystąpiło inwalidztwo lub pogłębienie stanu inwalidztwa, bądź do instytucji miejsca zamieszkania, która przekazuje wniosek do pierwszej instytucji, wskazując datę złożenia tego wniosku, data ta jest uznana za datę złożenia wniosku do pierwszej instytucji. Jednakże jeżeli świadczenia rzeczowe zostały przyznane z tytułu ubezpieczenia na wypadek choroby, data wygaśnięcia okresu udzielania tych świadczeń rzeczowych musi być, w odpowiednim przypadku, uznana za datę złożenia wniosku o emeryturę.

2. W przypadku określonym w art. 41 ust. 1 lit. b) rozporządzenia instytucja, w której pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek był ostatnio ubezpieczony, informuje o wysokości kwoty i dacie wypłaty należnych świadczeń zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem instytucję początkowo zobowiązaną do świadczeń. Począwszy od tej daty, świadczenia należne przed pogłębieniem stanu inwalidztwa zostają zniesione lub zmniejszone do wysokości dodatku określonego w art. 41 ust. 1 rozporządzenia.

3. W przypadku określonym w art. 41 ust. 1 lit. d) rozporządzenia nie stosuje się przepisów ust. 2. W tym przypadku instytucja, w której pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek była ostatnio ubezpieczona, zwraca się do instytucji niderlandzkiej z prośbą o podanie kwoty należnej od tej instytucji.

Artykuł 36

Wnioski o świadczenia z tytułu starości, dla osób pozostałych przy życiu (z wyjątkiem świadczeń dla sierot) oraz świadczenia z tytułu inwalidztwa w przypadkach nieuwzględnionych w art. 35 rozporządzenia wykonawczego

1. Aby skorzystać ze świadczeń zgodnie z art. 40-51 rozporządzenia, z wyjątkiem przypadków określonych w art. 35 rozporządzenia wykonawczego, zainteresowany składa wniosek do instytucji miejsca zamieszkania, zgodnie z zasadami przewidzianymi w ustawodawstwie stosowanym przez tę instytucję. Jeżeli

pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek nie była objęta tym ustawodawstwem, instytucja miejsca zamieszkania przekazuje ten wniosek do instytucji w Państwie Członkowskim, którego ustawodawstwu zainteresowany podlegał ostatnio, wskazując datę złożenia wniosku. Data ta jest traktowana jako data złożenia wniosku do tej ostatniej instytucji.

2. Jeżeli ubiegający się zamieszkuje na terytorium Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwu pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek nie podlegali, może złożyć wniosek do instytucji Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwu pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek podlegała ostatnio.

3. Jeżeli wnioskodawca zamieszkuje na terytorium państwa, które nie jest Państwem Członkowskim, wnosi on wniosek do instytucji właściwej tego Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwu pracownik ostatnio podlegał.

W przypadku gdy wnioskodawca składa wniosek do instytucji Państwa Członkowskiego, którego jest obywatelem, instytucja ta przekazuje wniosek instytucji właściwej.

4. Wniosek o świadczenia złożony do instytucji Państwa Członkowskiego pociąga za sobą automatycznie jednocześnie ustalenie wysokości świadczeń na podstawie ustawodawstwa wszystkich zainteresowanych Państw Członkowskich, których warunki ubiegający się spełnia, chyba że, zgodnie z art. 44 ust. 2 rozporządzenia, ubiegający się wnosi o odroczenie ustalenia prawa do świadczeń z tytułu starości, które nabyłby zgodnie z ustawodawstwem jednego lub więcej Państw Członkowskich.

Artykuł 37

Dokumenty i informacje, które należy dołączyć do wniosku o świadczenia, określonych w art. 36 rozporządzenia wykonawczego

Złożenie wniosku określonego w art. 36 rozporządzenia wykonawczego podlega następującym zasadom:

- a) wniosek, do którego należy dołączyć wymagane dokumenty dowodowe, musi być sporządzony na formularzu przewidzianym przez ustawodawstwo:
 - i) Państwa Członkowskiego, na którego terytorium zamieszkuje wnioskodawca, w przypadku określonym w art. 36 ust. 1;
 - ii) Państwa Członkowskiego, któremu pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek ostatnio podlegali, w przypadkach określonych w art. 36 ust. 2 i 3;
- b) zgodność informacji podanych przez wnioskodawcę musi wynikać z dokumentów urzędowych załączonych do wniosku lub potwierdzonych przez właściwe organy Państwa Członkowskiego, na którego terytorium zainteresowany zamieszkuje;

- c) wnioskodawca musi wskazać, w możliwym zakresie, instytucję lub instytucje właściwe ds. ubezpieczenia na wypadek inwalidztwa, starości lub śmierci (emerytury i renty) każdego Państwa Członkowskiego, w którym pracownik był ubezpieczony, lub, jeżeli chodzi o pracownika, pracodawcę lub pracodawców, którzy go zatrudniali na terytorium Państwa Członkowskiego, przedstawiając świadectwa pracy, które mogą być w jego posiadaniu;
- d) wnioskodawca, który, zgodnie z przepisami art. 44 ust. 2, występuje o ustalenie wysokości świadczeń z tytułu starości, które nabyłby na podstawie ustawodawstwa jednego lub więcej Państw Członkowskich, musi wskazać, na podstawie którego ustawodawstwa ubiega się o te świadczenia.

Artykuł 38

Zaświadczenie dotyczące członków rodziny, których należy uwzględnić przy ustalaniu wysokości świadczenia

1. Aby otrzymać świadczenia zgodnie z art. 39 ust. 4 lub art. 47 ust. 3 rozporządzenia, ubiegający się przedstawia zaświadczenie dotyczące członków rodziny, z wyjątkiem dzieci, zamieszkujących na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż to, w którym znajduje się instytucja zobowiązana do ustalenia świadczenia.

Zaświadczenie to jest wydawane przez instytucję ubezpieczeń na wypadek choroby miejsca zamieszkania członków rodziny lub przez inną instytucję wyznaczoną przez właściwe władze Państwa Członkowskiego, na którego terytorium zamieszkują. Przepisy art. 25 ust. 2 akapit drugi i trzeci rozporządzenia wykonawczego stosuje się odpowiednio.

Zamiast zaświadczenia przewidzianego w akapicie pierwszym instytucja zobowiązana do ustalenia wysokości świadczeń może zażądać od wnioskodawcy aktualnych aktów stanu cywilnego odnoszących się do członków jego rodziny, z wyjątkiem dzieci, którzy mają miejsce zamieszkania na terytorium innego Państwa Członkowskiego niż to, w którym znajduje się wymieniona instytucja.

2. W przypadku określonym w ust. 1, jeżeli ustawodawstwo stosowane przez daną instytucję wymaga zamieszkiwania członków rodziny we wspólnym gospodarstwie domowym z wnioskodawcą, fakt, że niespełniający tego warunku członkowie rodziny znajdują się głównie na utrzymaniu wnioskodawcy, musi być stwierdzony na podstawie dokumentów wykazujących regularne przekazywanie części zarobków.

Artykuł 39 (11)

Rozpatrywanie wniosków o świadczenia z tytułu inwalidztwa w przypadku, gdy pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek podlegali wyłącznie ustawodawstwu wymienionym w załączniku IV część A rozporządzenia

1. Jeżeli pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek składa wniosek o przyznanie świadczenia z tytułu inwalidztwa i jeżeli instytucja stwierdza, że przepisy art. 37

ust. 1 rozporządzenia stosuje się, zwraca się ona, w miarę potrzeby, do instytucji, w której zainteresowany był ostatnio ubezpieczony w celu uzyskania zaświadczenia potwierdzającego okresy ubezpieczenia, ukończone przez niego w czasie, kiedy był objęty ustawodawstwem stosowanym przez tę ostatnią instytucję.

2. Przepisy ust. 1 stosuje się odpowiednio, jeżeli niezbędne jest uwzględnienie okresów ubezpieczenia ukończonych uprzednio zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego, w celu spełnienia wymagań określonych w ustawodawstwie Państwa właściwego.

3. W przypadku określonym w art. 39 ust. 3 rozporządzenia instytucja, która rozpatrywała dokumenty zainteresowanego, przekazuje te dokumenty instytucji, w której był on ostatnio ubezpieczony.

4. Przepisów art. 41-50 rozporządzenia wykonawczego nie stosuje się do rozpatrywania wniosków określonych w ust. 1, 2 i 3.

Artykuł 40

Określenie stopnia inwalidztwa

W celu określenia stopnia inwalidztwa instytucja Państwa Członkowskiego uwzględnia dokumenty i opinie lekarskie, jak również informacje administracyjne zebrane przez instytucje innych Państw Członkowskich. Jednakże każda instytucja ma możliwość zlecenia badania lekarskiego ubiegającego się przez wybranego przez nią lekarza, z wyjątkiem przypadków, w których stosuje się przepisy art. 40 ust. 4 rozporządzenia.

Rozpatrywanie wniosków o przyznanie świadczeń z tytułu inwalidztwa, starości i dla osób pozostałych przy życiu w przypadkach określonych w art. 36 rozporządzenia wykonawczego

Artykuł 41

Określenie instytucji rozpatrującej

1. Wnioski o świadczenia rozpatrywane są przez instytucję, do której są skierowane lub przekazane zgodnie z przepisami art. 36 rozporządzenia wykonawczego. Instytucja ta jest określana jako „instytucja rozpatrująca”.

2. Instytucja rozpatrująca przekazuje natychmiast wszystkim zainteresowanym instytucjom, używając opracowanego w tym celu specjalnego formularza, wnioski o przyznanie świadczeń, tak aby mogły być one rozpatrywane jednocześnie i niezwłocznie przez te instytucje.

Artykuł 42

Formularze obowiązujące przy rozpatrywaniu wniosków o świadczenia

1. Przy rozpatrywaniu wniosku o świadczenie instytucja rozpatrująca posługuje się formularzem zawierającym w szczególności zestawienie okresów ubezpieczenia lub zamieszkania, ukończonych przez pracownika najemnego lub osobę prowadzącą działalność na własny rachunek w czasie podlegania ustawodawstwu wszystkich odnośnych Państw Członkowskich.

2. Przekazanie tych formularzy instytucji innego Państwa Członkowskiego zastępuje przekazanie dokumentów dowodowych.

Artykuł 43

Procedura postępowania danych instytucji przy rozpatrywaniu wniosków

1. Instytucja rozpatrująca wpisuje do formularza określonego w art. 42 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego okresy ubezpieczenia lub zamieszkania ukończone zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem i przekazuje jeden egzemplarz formularza instytucji właściwej ds. ubezpieczenia na wypadek inwalidztwa, starości lub śmierci (emerytury i renty) każdego Państwa Członkowskiego, w której pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek byli ubezpieczeni, załączając, w odpowiednim przypadku, świadectwa pracy przedstawione przez wnioskodawcę.

2. Jeżeli jest tylko jedna inna zainteresowana instytucja, wypełnia ona wymieniony formularz, wskazując:

- okresy ubezpieczenia lub zamieszkania ukończone zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem;
- wysokość świadczenia, o które wnioskodawca mógłby się ubiegać za te okresy ubezpieczenia lub zamieszkania;
- teoretyczną i rzeczywistą wysokość świadczeń obliczoną zgodnie z przepisami art. 46 ust. 2 rozporządzenia.

Tak wypełniony formularz zostaje zwrócony instytucji rozpatrującej.

Jeżeli prawo do świadczeń nabywa się przy uwzględnieniu jedynie okresów ubezpieczenia lub zamieszkania, ukończonych zgodnie z ustawodawstwem stosowanym przez instytucję drugiego Państwa Członkowskiego, i jeżeli wysokość świadczenia odpowiadającego tym okresom może zostać niezwłocznie ustalona, podczas gdy ustalenie wysokości określonej w lit. c) wymaga znacznie dłuższego czasu, formularz zostaje zwrócony instytucji rozpatrującej wraz z informacjami, określonymi w lit. a) i b); wskazówki określone w lit. c) są przekazywane instytucji rozpatrującej natychmiast po ich zebraniu.

3. Jeżeli są dwie lub więcej instytucji zainteresowanych, każda z instytucji wypełnia wymieniony formularz poprzez podanie okresów ubezpieczenia lub zamieszkania ukończonych zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem i zwraca go instytucji rozpatrującej.

Jeżeli prawo do świadczeń uzyskuje się przy uwzględnieniu jedynie okresów ubezpieczenia lub zamieszkania, ukończonych zgodnie z ustawodawstwem stosowanym przez jedną lub więcej instytucji, i jeżeli wysokość świadczenia odpowiadającego tym okresom może zostać ustalona niezwłocznie, podaje się ją do wiadomości instytucji rozpatrującej jednocześnie z informacją o okresach ubezpieczenia lub zamieszkania; jeżeli ustalenie wysokości świadczenia wymaga pewnego czasu, podaje się ją instytucji rozpatrującej z chwilą ustalenia.

Po otrzymaniu wszystkich formularzy zawierających informacje o okresach ubezpieczenia lub zamieszkania oraz, w odpowiednim przypadku, o kwocie lub kwotach należnych zgodnie z ustawodawstwem jednego lub więcej zainteresowanych Państw Członkowskich instytucja rozpatrująca przekazuje jeden egzemplarz tak wypełnionego formularza każdej z zainteresowanych instytucji, które podają w nim wysokość teoretyczną i rzeczywistą świadczeń obliczoną zgodnie z przepisami art. 46 ust. 2 rozporządzenia, a następnie zwracają formularz instytucji rozpatrującej.

4. Z chwilą gdy instytucja rozpatrująca stwierdza, po otrzymaniu informacji określonych w ust. 2 lub 3, że należy zastosować przepisy art. 40 ust. 2 lub art. 48 ust. 2 lub 3 rozporządzenia, powiadamia o tym inne zainteresowane instytucje.

5. W przypadku przewidzianym w art. 37 lit. d) rozporządzenia wykonawczego instytucje Państw Członkowskich, których ustawodawstwo wnioskodawca podlegał, ale zwrócił się o odroczenie ustalenia świadczeń, wykazują jedynie w formularzu przewidzianym w przepisach art. 42 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego okresy ubezpieczenia lub zamieszkania ukończone przez wnioskodawcę zgodnie z stosowanym przez nie ustawodawstwem.

Artykuł 44

Instytucja uprawniona do podejmowania decyzji o stopniu inwalidztwa

1. Instytucja rozpatrująca jest jedyną instytucją uprawnioną do podjęcia decyzji, określonej w art. 40 ust. 4 rozporządzenia, co do stopnia inwalidztwa ubiegającego się, z zastrzeżeniem przepisów ust. 2 i 3. Podejmuje ona tę decyzję, jak tylko jest w stanie stwierdzić, czy warunki przyznania świadczenia określone przez stosowane przez nią ustawodawstwo są spełnione, z uwzględnieniem, o ile jest to konieczne, przepisów art. 45 rozporządzenia. Informuje ona niezwłocznie o tej decyzji inne zaangażowane instytucje.

2. Jeżeli, z uwzględnieniem przepisów art. 45 rozporządzenia, warunki przyznania świadczenia inne niż te dotyczące stopnia inwalidztwa, określone przez stosowane przez nią ustawodawstwo, nie są spełnione, instytucja rozpatrująca informuje o tym

niezwłocznie instytucję właściwą w sprawach inwalidztwa tego Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwu pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek podlegali ostatnio. Ta instytucja jest uprawniona do podjęcia decyzji dotyczącej stopnia inwalidztwa ubiegającego się, jeżeli warunki przyznania prawa określone stosowanym przez nią ustawodawstwem są spełnione; informuje o tej decyzji niezwłocznie inne zainteresowane instytucje.

3. W razie konieczności należy zwrócić się na takich samych warunkach do instytucji Państwa Członkowskiego właściwej w odniesieniu do inwalidztwa, którego ustawodawstwu pracownik najemny lub osoba pracująca na własny rachunek podlegali po raz pierwszy.

Artykuł 45

Tymczasowa lub zaliczkowa wypłata świadczeń

1. Wypłaty świadczeń tymczasowych oraz zaliczkowe wypłaty świadczeń, jeżeli instytucja rozpatrująca stwierdza, że wnioskodawca jest uprawniony do świadczeń na mocy stosowanego przez nią ustawodawstwa i że nie zachodzi potrzeba uwzględnienia okresów ubezpieczenia lub zamieszkania, ukończonych zgodnie z ustawodawstwem innych Państw Członkowskich, wypłaca ona niezwłocznie świadczenia tymczasowe.

2. Jeżeli wnioskodawca nie jest uprawniony do świadczeń na podstawie ust. 1, ale gdy, jak wynika z informacji udzielonych instytucji rozpatrującej zgodnie z art. 43 ust. 2 lub 3 rozporządzenia wykonawczego, uprawnienie do świadczeń przysługuje na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego, uwzględniając jedynie okresy ubezpieczenia lub zamieszkania ukończone zgodnie z tym ustawodawstwem, instytucja stosująca to ustawodawstwo wypłaca świadczenia tymczasowe, z chwilą gdy instytucja rozpatrująca powiadomi ją o ciążącym na niej obowiązku.

3. Jeżeli w przypadku określonym w ust. 2 prawo do świadczeń przysługuje zgodnie z ustawodawstwem kilku Państw Członkowskich, uwzględniając jedynie okresy ubezpieczenia lub zamieszkania ukończone zgodnie z ustawodawstwem każdego z tych państw, obowiązek wypłaty świadczeń tymczasowych spoczywa na instytucji, która pierwsza poinformowała instytucję rozpatrującą o istnieniu tego prawa; powiadomienie innych instytucji zainteresowanych jest powinnością instytucji rozpatrującej.

4. Instytucja zobowiązana do wypłaty świadczeń na podstawie ust. 1, 2 lub 3 powiadamia o tym niezwłocznie wnioskodawcę, zwracając wyraźnie uwagę na tymczasowy charakter tej decyzji, która nie podlega odwołaniu.

5. Jeżeli wnioskodawcy nie można wypłacić żadnego świadczenia tymczasowego na podstawie ust. 1, 2 lub 3, ale jeżeli, jak wynika z otrzymanych informacji, jest uprawniony na podstawie art. 46 ust. 2 rozporządzenia, instytucja rozpatrująca wypłaca odpowiednią zaliczkę podlegającą zwrotowi, której kwota jest

możliwie najbliższa tej, która zostanie prawdopodobnie ustalona zgodnie z art. 46 ust. 2 rozporządzenia.

6. Dwa Państwa Członkowskie lub właściwe władze tych Państw Członkowskich mogą ustalić inne zasady wypłaty tymczasowych świadczeń w przypadkach, gdy instytucje tych Państw Członkowskich są jedynymi zaangażowanymi. O umowach zawartych w tej sprawie powiadamia się Komisję Administracyjną.

Artykuł 46 (11)

Kwoty należne z tytułu okresów ubezpieczenia dobrowolnego lub fakultatywnego kontynuowanego, które uwzględnia się zgodnie z art. 15 ust. 1 lit. b) rozporządzenia wykonawczego

Przy ustalania wysokości kwoty teoretycznej oraz rzeczywistej świadczenia zgodnie z przepisami art. 46 ust. 2 lit. a) i b) rozporządzenia stosuje się zasady przewidziane w art. 15 ust. 1 lit. b), c) i d) rozporządzenia wykonawczego.

Należna kwota rzeczywista, obliczona zgodnie z art. 46 ust. 2 rozporządzenia, jest podwyższona o kwotę odpowiadającą okresom ubezpieczenia dobrowolnego lub fakultatywnego kontynuowanego, które nie zostały uwzględnione zgodnie z art. 15 ust. 1 lit. b) rozporządzenia wykonawczego. Podwyżka ta naliczona jest zgodnie z przepisami ustawodawstwa Państwa Członkowskiego, któremu podlegał zainteresowany w czasie, gdy zostały ukończone okresy ubezpieczenia dobrowolnego lub fakultatywnego kontynuowanego.

Porównań określonych w art. 46 ust. 3 rozporządzenia dokonuje się z uwzględnieniem wyżej wymienionej podwyżki.

Artykuł 47 (11)

Ustalanie wysokości kwot odpowiadających okresom ubezpieczenia dobrowolnego lub fakultatywnego kontynuowanego

Instytucja każdego Państwa Członkowskiego ustala, zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem, wysokość kwoty odpowiadającej okresom ubezpieczenia dobrowolnego lub fakultatywnego kontynuowanego, które, zgodnie z art. 46a ust. 3 lit. c) rozporządzenia, nie podlegają klauzuli zniesienia, zmniejszenia lub zawieszenia w innym Państwie Członkowskim.

Artykuł 48 (11)

Zawiadomienie wnioskodawcy o decyzji instytucji

1. Ostateczne decyzje podjęte przez wszystkie zaangażowane instytucje przekazywane są instytucji rozpatrującej. Każda z tych decyzji określa zasady i terminy odwoływania się od niej zgodnie

z danym ustawodawstwem. Po otrzymaniu tych wszystkich decyzji instytucja rozpatrująca informuje o nich wnioskodawcę w jego języku za pomocą deklaracji podsumowującej, do której załączone są wyżej wymienione decyzje. Termin odwołania biegnie od daty otrzymania przez wnioskodawcę deklaracji podsumowującej.

2. Wysyłając wnioskodawcy rozliczenie podsumowujące wymienione w ust. 1, instytucja rozpatrująca przesyła jednocześnie jego kopie każdej z zainteresowanych instytucji, załączając kopie decyzji innych instytucji.

Artykuł 49 (11)

Ponowne ustalanie wysokości świadczeń

1. Do celów wykonania art. 43 ust. 3 i 4, art. 49 ust. 2 i 3 i art. 51 ust. 2 rozporządzenia przepisy art. 45 rozporządzenia wykonawczego stosuje się *mutatis mutandis*.

2. W przypadku ponownego ustalenia wysokości uchylenia lub zawieszenia świadczenia instytucja, która podjęła tę decyzję, zawiadamia o niej niezwłocznie zainteresowanego i wszystkie instytucje, wobec których zainteresowany jest uprawniony, jeżeli jest taka potrzeba, za pośrednictwem instytucji rozpatrującej. Decyzja musi określać podstawy i termin odwołania przewidziane danym ustawodawstwem. Bieg terminu odwołania zaczyna się od daty otrzymania tej decyzji przez zainteresowanego.

Artykuł 50

Środki w celu przyspieszenia przyznania świadczeń

1. a) i) Jeżeli pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek, będący obywatelem Państwa Członkowskiego, podlegali ustawodawstwu innego Państwa Członkowskiego, instytucja właściwa w zakresie przyznawania emerytur i rent tego ostatniego Państwa Członkowskiego przekazuje, przy użyciu wszelkich środków, jakimi dysponuje w chwili rejestracji zainteresowanego, organowi wskazanemu przez właściwą władzę tego Państwa Członkowskiego (państwa zatrudnienia), wszelkie informacje dotyczące tożsamości zainteresowanego, datę rozpoczęcia pracy oraz nazwę instytucji właściwej i nadanego przez nią numeru rejestracyjnego.

ii) Ponadto instytucja właściwa wymieniona w i) podaje do wiadomości, w razie możliwości, organowi wskazanemu zgodnie z przepisami określonymi w i), wszystkie inne informacje mogące ułatwić i przyspieszyć dalsze przyznawanie emerytur.

iii) Informacje te są przekazywane, w sposób ustalony przez Komisję Administracyjną, organowi wskazanemu przez właściwą władzę zainteresowanego Państwa Członkowskiego.

iv) W celu stosowania przepisów i), ii), i iii) bezpaństwowców i uchodźców uważa się za obywateli Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwu podlegali w pierwszej kolejności.

b) Na wniosek zainteresowanego lub instytucji, w której jest w danej chwili ubezpieczony, zainteresowane instytucje odtwarzają przebieg jego ubezpieczenia, najpóźniej od daty poprzedzającej o rok datę, kiedy osiągnie wiek uprawniający do nabycia prawa do emerytury.

2. Komisja Administracyjna określa sposoby wykonania przepisów ust. 1.

Kontrola administracyjna i badania lekarskie

Artykuł 51

1. Jeżeli korzystający w szczególności:

- a) ze świadczeń z tytułu inwalidztwa;
- b) ze świadczeń z tytułu starości, przyznawanych w przypadku niezdolności do pracy;
- c) ze świadczeń z tytułu starości przyznawanych starszym;
- d) ze świadczeń z tytułu starości przyznawanych w przypadku zaprzestania działalności zawodowej lub handlowej;
- e) ze świadczeń dla osób pozostałych przy życiu, przyznawanych w przypadku inwalidztwa lub niezdolności do pracy;
- f) ze świadczeń przyznawanych pod warunkiem, że środki uprawnionego nie przekraczają ustalonej wysokości,

przebywa lub zamieszkuje na terytorium innego Państwa Członkowskiego niż to, w którym znajduje się instytucja zobowiązana do wypłaty świadczeń, to kontroli administracyjnej i lekarskiej dokonuje, na wniosek tej instytucji, instytucja miejsca pobytu lub zamieszkania uprawnionego, zgodnie z warunkami przewidzianymi przez ustawodawstwo stosowane przez tę ostatnią instytucję. Jednakże instytucja zobowiązana do wypłaty świadczenia zachowuje prawo do przeprowadzenia badania beneficjenta przez wybranego przez nią lekarza.

2. W przypadku stwierdzenia, że beneficjent określony w ust. 1 jest pracownikiem najemnym lub osobą pracującą na własny rachunek lub że posiada środki przekraczające określoną wysokość, a jednocześnie pobiera te świadczenia, instytucja miejsca pobytu lub zamieszkania wysyła sprawozdanie do instytucji zobowiązanej do wypłaty świadczenia, która wystąpiła z wnioskiem o kontrolę. Sprawozdanie to wskazuje w szczególności rodzaj zatrudnienia lub prowadzenia działalności na własny rachunek wykonywanej przez zainteresowanego, wysokość zarobków lub środków, którymi on dysponował w trakcie ostatniego kwartału, zwykle zarobki osiągnięte w tym samym regionie przez pracownika najemnego lub osobę prowadzącą działalność na własny rachunek tej kategorii zawodowej, do której należał

zainteresowany w zawodzie wykonywanym przed wystąpieniem inwalidztwa lub w trakcie okresu referencyjnego określonego przez instytucję zobowiązaną do wypłaty świadczenia, jak również, o ile jest taka potrzeba, opinię lekarską dotyczącą stanu zdrowia zainteresowanego.

Artykuł 52

Jeżeli po zawieszeniu wypłacania świadczeń, z których korzystał zainteresowany, odzyskuje on prawo do świadczeń w okresie, kiedy zamieszkuje na terytorium innego Państwa Członkowskiego niż państwo właściwe, zainteresowane instytucje wymieniają między sobą informacje użyteczne w celu wznowienia wypłaty wymienionych świadczeń.

Wypłata świadczeń

Artykuł 53

Sposoby wypłaty świadczeń

1. Jeżeli instytucja Państwa Członkowskiego, zobowiązana do wypłacania świadczeń, nie wypłaca ich bezpośrednio uprawnionym, którzy zamieszkują na terytorium innego Państwa Członkowskiego, wypłaty dokonuje, na wniosek instytucji zobowiązanej, instytucja łącznikowa tego ostatniego Państwa Członkowskiego lub instytucja miejsca zamieszkania uprawnionych, na warunkach przewidzianych w art. 54-58 rozporządzenia wykonawczego; jeżeli instytucja zobowiązana do wypłaty świadczeń wypłaca je bezpośrednio tym uprawnionym, powiadamia ona o tym instytucję miejsca zamieszkania. Sposoby wypłaty stosowane przez instytucje Państw Członkowskich są określone w załączniku 6.

2. Dwa lub więcej Państw Członkowskich lub właściwe władze tych państw mogą uzgodnić stosowanie innych procedur wypłaty świadczeń, w przypadku gdy jedynymi zainteresowanymi instytucjami są właściwe instytucje tych państw. O umowach, które będą zawarte w tej sprawie, powiadamia się Komisję Administracyjną.

3. Postanowienia umów dotyczących wypłaty świadczeń, obowiązujących w dniu poprzedzającym wejście w życie rozporządzenia, są nadal stosowane, jeżeli są wymienione w załączniku 5.

Artykuł 54

Zawiadamianie organu płatnika o zestawieniu płatności

Instytucja zobowiązana do wypłacania świadczeń przekazuje instytucji łącznikowej Państwa Członkowskiego, na którego terytorium zamieszkuje uprawniony, lub instytucji miejsca zamieszkania, zwanych „organami płatnikami”, zestawienie płatności, które musi dotrzeć do tego organu najpóźniej na 20 dni przed terminem płatności świadczenia.

Artykuł 55

Płatność należnych kwot na konto organu płatnika

1. Dziesięć dni przed datą wypłaty świadczenia instytucja zobowiązana do wypłaty świadczeń przekazuje w walucie Państwa Członkowskiego, na którego terytorium się znajduje, kwotę niezbędną do wypłaty świadczeń znajdujących się w zestawieniu określonym w art. 54 rozporządzenia wykonawczego. Płatność dokonywana jest z konta w banku krajowym lub w innym banku Państwa Członkowskiego, na którego terytorium znajduje się instytucja zobowiązana do wypłaty świadczeń, na konto w banku krajowym lub w innym banku Państwa Członkowskiego, na którego terytorium znajduje się organ płatnik, na rzecz tego organu. Wypłata powoduje zwolnienie z wszelkich zobowiązań. Instytucja zobowiązana do wypłaty świadczeń informuje jednocześnie organ płatnik o dokonaniu płatności.

2. Bank, na którego konto dokonano wpłaty, zapisuje na rachunek instytucji wypłacającej świadczenia równowartość wpłaty w walucie Państwa Członkowskiego, na którego terytorium ten organ się znajduje.

3. Nazwy i siedziby banków określonych w ust. 1 wymienione są w załączniku 7.

Artykuł 56

Wypłata osobom uprawnionym należnych świadczeń przez organ będący płatnikiem

1. Należne płatności znajdujące się w zestawieniu, określonym w art. 54 rozporządzenia wykonawczego, wypłacane są beneficjentowi przez organ będący płatnikiem w imieniu instytucji zobowiązanej do wypłaty świadczeń. Wpłaty te są dokonywane zgodnie z procedurami przewidzianymi ustawodawstwem, stosowanymi przez organ będący płatnikiem.

2. Tak szybko, jak tylko organ będący płatnikiem lub jakikolwiek inny organ przez niego wyznaczony podejmie wiadomość o zawieszeniu lub wstrzymaniu świadczenia, wstrzymuje wszelkie płatności. Podobnie dzieje się w przypadku przeniesienia miejsca zamieszkania beneficjenta na terytorium innego państwa.

3. Organ będący płatnikiem powiadamia instytucję zobowiązaną do wypłaty świadczeń o wszelkich powodach wstrzymania wypłat. W przypadku śmierci beneficjenta lub jego małżonka lub w przypadku ponownego zawarcia związku małżeńskiego przez wdowę lub wdowca organ będący płatnikiem informuje tę instytucję o jego dacie.

Artykuł 57

Kontrola rachunków płatności określonych w art. 56 rozporządzenia wykonawczego

1. Rachunki płatności określone w art. 56 rozporządzenia wykonawczego są sprawdzane na koniec każdego okresu wypłat w celu określenia kwot rzeczywistej wypłaconych przez organ będący

płatnikiem beneficjentom lub ich uprawnionym przedstawicielom, jak również kwot niewypłaconych.

2. Całkowita kwota, wyrażona cyframi i słownie w walucie Państwa Członkowskiego, na którego terytorium znajduje się instytucja zobowiązana do wypłacania świadczeń, jest poświadczona zgodnie z wypłatami dokonanyymi przez instytucję wypłacającą świadczenia oraz potwierdzona podpisem przedstawiciela tego organu.

3. Organ będący płatnikiem poręcza prawidłowość potwierdzonych wypłat.

4. Różnicę między kwotami wpłaconymi przez instytucję zobowiązaną do wypłacania świadczeń, wyrażonymi w walucie Państwa Członkowskiego, na którego terytorium ta instytucja się znajduje, a wartością wypłat wyrażoną w tej samej walucie, potwierdzonych przez instytucję wypłacającą świadczenia, zalicza się na poczet kwot, które będą wypłacone później z tego samego tytułu przez instytucję zobowiązaną do wypłaty świadczeń.

Artykuł 58

Odzyskiwanie kosztów związanych z wypłacaniem świadczeń

Instytucja wypłacająca świadczenia może odzyskiwać od uprawnionych koszty związane z wypłacaniem świadczeń, w szczególności opłaty pocztowe i bankowe, na warunkach przewidzianych przez stosowane przez tę instytucję ustawodawstwo.

Artykuł 59

Powiadomienie o przeniesieniu miejsca zamieszkania beneficjenta

Osoba uprawniona do świadczeń należnych na podstawie ustawodawstwa jednego lub kilku Państw Członkowskich, która przenosi swoje miejsce zamieszkania z jednego państwa do drugiego państwa, powiadamia o tym instytucję lub instytucje zobowiązane do wypłacania tych świadczeń oraz instytucję wypłacającą świadczenia.

ROZDZIAŁ 4

WYPADKI PRZY PRACY I CHOROBY ZAWODOWE**Wykonywanie art. 52 i 53 rozporządzenia**

Artykuł 60

Świadczenia rzeczowe w przypadku zamieszkania w Państwie Członkowskim innym niż Państwo właściwe

1. Aby korzystać ze świadczeń rzeczowych, zgodnie z art. 52 lit. a) rozporządzenia, pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek przedstawia instytucji miejsca

zamieszkania zaświadczenie potwierdzające jego prawa do tych świadczeń rzeczowych. Zaświadczenie to, oparte na informacjach udzielonych przez pracodawcę, w odpowiednim przypadku, jest wydawane przez właściwą instytucję. Ponadto, jeżeli ustawodawstwo właściwego państwa tak stanowi, pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny przedstawią instytucji miejsca zamieszkania dowód otrzymania przez właściwą instytucję zawiadomienia o wypadku przy pracy lub chorobie zawodowej. Jeżeli zainteresowany nie przedstawi tych dokumentów, instytucja miejsca zamieszkania zwraca się o nie do właściwej instytucji, w tym czasie udziela mu świadczeń rzeczowych z ubezpieczenia na wypadek choroby, o ile spełnia warunki wymagane do otrzymywania tych świadczeń.

2. Zaświadczenie to jest ważne aż do otrzymania przez instytucję miejsca zamieszkania informacji o jego unieważnieniu. Jednakże w przypadku, gdy to zaświadczenie wydane jest przez instytucję francuską, jest ono ważne przez okres jednego roku od daty wydania i musi być odnawiane co roku.

3. W przypadku gdy zainteresowany jest pracownikiem sezonowym, zaświadczenie określone w ust. 1 zachowuje ważność przez cały okres pracy sezonowej, chyba że instytucja właściwa powiadomi w tym czasie instytucję miejsca zamieszkania o jego unieważnieniu.

4. Składając wniosek o udzielenie świadczeń rzeczowych, zainteresowany przedstawia dokumenty dowodowe wymagane dla przyznania tych świadczeń przez ustawodawstwo Państwa Członkowskiego, na którego terytorium zamieszkuje.

5. W przypadku hospitalizacji instytucja miejsca zamieszkania podaje do wiadomości instytucji właściwej, w terminie trzech dni od daty uzyskania tej informacji, datę przyjęcia do szpitala, prawdopodobny okres hospitalizacji i datę wyjścia ze szpitala.

6. Instytucja miejsca zamieszkania powiadamia właściwą instytucję o każdej decyzji związanej z udzieleniem świadczenia rzeczowego, którego koszty prawdopodobne i rzeczywiste przekraczają ryczałt określony i okresowo aktualizowany przez Komisję Administracyjną.

Właściwa instytucja może w ciągu 15 dni, licząc od wysłania tej informacji, zgłosić umotywowany sprzeciw, instytucja miejsca zamieszkania udziela świadczenia rzeczowego, jeżeli z końcem tego terminu nie otrzyma takiego sprzeciwu. Jeżeli takie świadczenie musi być udzielone w wyjątkowo nagłym przypadku, instytucja miejsca zamieszkania informuje o tym niezwłocznie właściwą instytucję.

7. Zainteresowany poinformuje instytucję miejsca zamieszkania o wszelkich zmianach jego sytuacji, które mogłyby mieć wpływ na jego uprawnienia do świadczeń rzeczowych, w szczególności przerwaniu lub zmianie pracy najemnej lub pracy na własny rachunek, lub o przeniesieniu miejsca zamieszkania lub pobytu. Właściwa instytucja informuje również instytucję miejsca

zamieszkania o ustaniu ubezpieczenia lub o wygaśnięciu uprawnień do świadczeń rzeczowych zainteresowanego. Instytucja miejsca pobytu może w każdej chwili zażądać od właściwej instytucji wszelkich informacji związanych z ubezpieczeniem lub z uprawnieniami zainteresowanego do świadczeń rzeczowych.

8. W przypadku pracowników przygranicznych lekarstwa, bandaż, okulary, drobny sprzęt, analizy i badania laboratoryjne mogą być wydawane lub wykonywane tylko na terytorium Państwa Członkowskiego, w którym zostały zalecone, zgodnie z ustawodawstwem tego Państwa Członkowskiego.

9. Dwa lub więcej Państw Członkowskich lub właściwe władze tych państw mogą uzgodnić między sobą, po zasięgnięciu opinii Komisji Administracyjnej, inne przepisy wykonawcze.

Artykuł 61

Świadczenia pieniężne inne niż emerytury i renty w przypadku zamieszkania w Państwie Członkowskim innym niż właściwe Państwo

1. Aby korzystać ze świadczeń pieniężnych innych niż renty, zgodnie z art. 52 lit. b) rozporządzenia, pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek zwraca się, w terminie trzech dni od rozpoczęcia niezdolności do pracy, do instytucji miejsca zamieszkania, przedstawiając zawiadomienie o przerwaniu pracy lub, jeżeli ustawodawstwo stosowane przez tę instytucję tak przewiduje, zaświadczenie o niezdolności do pracy wydane przez prowadzącego lekarza.

2. Jeżeli lekarze prowadzący państwa zamieszkania nie wydają zaświadczeń o niezdolności do pracy, pracownik zwraca się bezpośrednio do instytucji miejsca zamieszkania w terminie określonym przez stosowane przez nią ustawodawstwo.

Instytucja ta poleca niezwłocznie, aby niezdolność do pracy została stwierdzona przez lekarza i aby wydano zaświadczenie, o którym mowa w ust. 1. Zaświadczenie to określa prawdopodobny okres niezdolności do pracy i przekazuje się je niezwłocznie instytucji właściwej.

3. W przypadku, w którym ust. 2 się nie stosuje, instytucja miejsca zamieszkania przystępuje, tak szybko, jak to tylko jest możliwe, a w każdym razie w terminie nieprzekraczającym trzech dni od daty, kiedy zwrócił się do niej zainteresowany, do badania lekarskiego wyżej wymienionego zainteresowanego tak, jakby był w niej ubezpieczony. Sprawozdanie lekarza kontrolującego, w którym podaje się w szczególności przewidywany okres niezdolności do pracy, jest przekazywane przez instytucję miejsca zamieszkania do właściwej instytucji w terminie trzech dni od daty kontroli.

4. Instytucja miejsca zamieszkania przeprowadza następnie wszelkie konieczne kontrole administracyjne i badania lekarskie zainteresowanego tak, jakby był w niej ubezpieczony. Po

stwierdzeniu, że zainteresowany jest zdolny do powrotu do pracy, informuje go o tym niezwłocznie, jak również właściwą instytucję, wskazując koniec okresu niezdolności do pracy. Bez uszczerbku dla przepisów ust. 6 informacja przekazana zainteresowanemu jest równoznaczna z podjęciem decyzji w imieniu właściwej instytucji.

5. Instytucja właściwa zachowuje w każdym przypadku prawo zlecenia kontrolnego badania pracownika przez wybranego przez niego lekarza.

6. Jeżeli instytucja właściwa odmawia udzielenia świadczeń pieniężnych z powodu niepodporządkowania się przez zainteresowanego formalnościom przewidzianym przez ustawodawstwo państwa zamieszkania lub jeżeli stwierdzi, że zainteresowany jest zdolny do powrotu do pracy, powiadamia go o swojej decyzji; odpis decyzji przesyła jednocześnie instytucji miejsca zamieszkania.

7. Jeżeli pracownik powraca do pracy, powiadamia o tym instytucję właściwą, jeżeli przewiduje to stosowane przez nią ustawodawstwo.

8. Właściwa instytucja wypłaca świadczenie pieniężne odpowiednimi środkami, w szczególności międzynarodowym przekazem pocztowym, i powiadamia o tym instytucję miejsca zamieszkania oraz zainteresowanego. Jeżeli świadczenia pieniężne wypłacane są przez instytucję miejsca zamieszkania w imieniu właściwej instytucji, ta ostatnia informuje zainteresowanego o jego prawach i podaje instytucji miejsca zamieszkania wysokość świadczenia pieniężnego, termin, w jakim ma być ono wypłacone, i maksymalny okres, na jaki zostaje przyznane, tak jak jest to przewidziane w ustawodawstwie Państwa właściwego.

9. Dwa lub więcej Państw Członkowskie lub właściwe władze tych państw mogą uzgodnić między sobą, po zasięgnięciu opinii Komisji Administracyjnej, inne przepisy wykonawcze.

Wykonywanie art. 55 rozporządzenia

Artykuł 62

Świadczenia rzeczowe w przypadku pobytu w Państwie Członkowskim innym niż Państwo właściwe

1. Aby korzystać ze świadczeń rzeczowych, pracownik zatrudniony w transporcie międzynarodowym, o którym mowa w art. 14 ust. 2 lit a) rozporządzenia, który podczas wykonywania swojej pracy znajduje się na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż Państwo właściwe, przedstawia, tak szybko, jak to tylko jest możliwe, instytucji miejsca pobytu specjalne zaświadczenie wydane przez pracodawcę lub jego pełnomocnika w ciągu bieżącego miesiąca kalendarzowego lub poprzednich dwóch miesięcy kalendarzowych. Zaświadczenie to podaje w szczególności datę, od kiedy zainteresowany jest zatrudniony przez wyżej wymienionego pracodawcę, jak również nazwę i siedzibę właściwej instytucji. Po przedstawieniu tego zaświadczenia przez zainteresowanego uważa się go za spełniającego warunki do przyznania świadczenia rzeczowego. Jeżeli zainteresowany nie był

w stanie zwrócić się do instytucji miejsca pobytu przed otrzymaniem pomocy lekarskiej, korzysta on z tej pomocy po przedstawieniu wyżej wymienionego zaświadczenia tak, jakby był ubezpieczony przez tę instytucję.

2. Instytucja miejsca pobytu zwraca się, w terminie trzech dni, do właściwej instytucji, aby potwierdzić, czy zainteresowany spełnia warunki do przyznania mu świadczenia rzeczowego. Udziela ona tych świadczeń aż do otrzymania odpowiedzi od właściwej instytucji, ale nie dłużej niż przez okres 30 dni.

3. Właściwa instytucja przekazuje odpowiedź do instytucji miejsca pobytu w terminie dziesięciu dni od daty otrzymania zapytania od tej instytucji. Jeżeli odpowiedź jest pozytywna, właściwa instytucja wskazuje, jeżeli jest taka potrzeba, maksymalny okres prawa do świadczenia rzeczowego tak, jak jest to przewidziane w stosowanym przez nią ustawodawstwie, a instytucja miejsca pobytu kontynuuje udzielanie wyżej wymienionych świadczeń.

4. Świadczenia rzeczowe, udzielane na podstawie domniemania ustanowionego w ust. 1, podlegają zwrotowi zgodnie z przepisami art. 36 ust. 1 rozporządzenia.

5. Zamiast zaświadczenia, określonego w ust. 1, pracownik najemny określony w tym ustępie może przedstawić instytucji miejsca pobytu zaświadczenie określone w ust. 6.

6. Aby korzystać ze świadczeń rzeczowych zgodnie z art. 55 ust. 1 lit. a) i) rozporządzenia, z wyjątkiem przypadków obejmujących domniemanie określone w ust. 1, zainteresowany przedstawia instytucji miejsca pobytu zaświadczenie potwierdzające jego prawo do świadczeń rzeczowych. To zaświadczenie, wydawane przez właściwą instytucję, o ile to możliwe przed opuszczeniem przez zainteresowanego terytorium Państwa Członkowskiego, na którym zamieszkuje, wskazuje, o ile jest taka potrzeba, maksymalny okres prawa do świadczenia rzeczowego, tak jak jest to przewidziane w ustawodawstwie właściwego państwa. Jeżeli zainteresowany nie przedstawi wyżej wymienionego zaświadczenia, instytucja miejsca pobytu zwraca się o nie do właściwej instytucji.

7. Przepisy art. 40 ust. 5, 6 i 9 rozporządzenia wykonawczego stosuje się odpowiednio.

Artykuł 63

Świadczenia rzeczowe dla pracowników najemnych i osób prowadzących działalność na własny rachunek w przypadku przeniesienia miejsca zamieszkania lub powrotu do państwa zamieszkania, jak również dla pracowników najemnych i osób prowadzących działalność na własny rachunek upoważnionych do udania się do innego Państwa Członkowskiego w celu uzyskania tam leczenia

1. Aby korzystać ze świadczeń rzeczowych zgodnie z art. 55 ust. 1 lit. b) i) rozporządzenia, pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek przedstawia instytucji

miejsca zamieszkania zaświadczenie potwierdzające, że jest ona upoważniona do kontynuowania korzystania z wyżej wymienionych świadczeń. To zaświadczenie, wydawane przez właściwą instytucję, wskazuje zwłaszcza, jeżeli jest taka potrzeba, maksymalny okres, przez który świadczenia rzeczowe mogą być w dalszym ciągu udzielane, zgodnie z przepisami ustawodawstwa Państwa właściwego. Zaświadczenie może być wydane po wyjeździe i na wniosek zainteresowanego, o ile nie zostało wydane wcześniej z przyczyn siły wyższej.

2. Przepisy art. 60 ust. 5, 6 i 9 rozporządzenia wykonawczego stosuje się odpowiednio.

3. W przypadku przewidzianym w przepisach art. 55 ust. 1 lit. c) i) rozporządzenia przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio w odniesieniu do udzielania świadczeń rzeczowych.

Artykuł 64

Świadczenia pieniężne inne niż emerytury i renty w przypadku pobytu w Państwie Członkowskim innym niż Państwo właściwe

W odniesieniu do świadczeń pieniężnych innych niż emerytury i renty zgodnie z art. 55 ust. 1 lit. a) ii) rozporządzenia przepisy art. 61 rozporządzenia wykonawczego stosuje się odpowiednio. Jednakże bez uszczerbku dla obowiązku przedstawienia zaświadczenia o niezdolności do pracy pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek, przebywająca na terytorium Państwa Członkowskiego, nie wykonując tam działalności zawodowej lub handlowej, nie ma obowiązku przedstawiania zawiadomienia o przerwaniu pracy, określonego w art. 61 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego.

Wykonywanie art. 52-56 rozporządzenia

Artykuł 65

Oświadczenia, wywiady i wymiana informacji między instytucjami w odniesieniu do wypadków przy pracy lub chorób zawodowych, które nastąpiły w Państwie Członkowskim innym niż Państwo właściwe

1. Jeżeli wypadek przy pracy wydarzył się lub chorobę zawodową stwierdzono po raz pierwszy na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż Państwo właściwe, należy dokonać zgłoszenia wypadku przy pracy lub choroby zawodowej zgodnie z ustawodawstwem właściwego Państwa, bez uszczerbku dla wszelkich przepisów prawnych obowiązujących na terytorium Państwa Członkowskiego, gdzie nastąpił wypadek lub gdzie została stwierdzona po raz pierwszy choroba zawodowa, które w takim przypadku pozostają stosowane. To zgłoszenie skierowane jest do właściwej instytucji, a jego kopia przekazywana jest do instytucji miejsca zamieszkania lub pobytu.

2. Instytucja Państwa Członkowskiego, na którego terytorium wydarzył się wypadek przy pracy lub stwierdzono po raz pierwszy chorobę zawodową, przekazuje instytucji właściwej dwa

egzemplarze zaświadczeń lekarskich, sporządzonych na tym terytorium, oraz, na wniosek tej ostatniej instytucji, wszelkie odpowiednie informacje.

3. Jeżeli w razie wypadku, który wydarzył się w drodze do pracy lub z pracy, na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż właściwe Państwo, należy przeprowadzić wywiad na terytorium pierwszego Państwa Członkowskiego, może zostać wyznaczona przez właściwą instytucję osoba do przeprowadzenia dochodzenia, która informuje o tym władze tego Państwa Członkowskiego. Władze te udzielają pomocy wyżej wymienionej osobie prowadzącej wywiad, w szczególności wyznaczając osobę zobowiązaną do pomocy przy analizowaniu protokołów i innych dokumentów związanych z wypadkiem.

4. Po zakończeniu leczenia szczegółowe sprawozdanie przekazywane jest do właściwej instytucji, do którego załącza się świadectwa lekarskie dotyczące trwałych skutków wypadku lub choroby, w szczególności aktualnego stanu ofiary, jak również procesu powracania do zdrowia lub utrwalania się obrażeń. Należne opłaty wypłacane są przez instytucję miejsca zamieszkania lub przez instytucję miejsca pobytu, w zależności od przypadku, według stawek stosowanych przez tę instytucję na rachunek właściwej instytucji.

5. Instytucja właściwa przekazuje na wniosek, do wiadomości instytucji miejsca zamieszkania lub pobytu, zależnie od przypadku, decyzję określającą datę wyleczenia lub utrwalenia zmian oraz, w odpowiednim przypadku, decyzję o przyznaniu renty.

Artykuł 66

Spory dotyczące zawodowego charakteru wypadku lub choroby

1. O ile instytucja właściwa podważa zastosowanie ustawodawstwa dotyczącego wypadków przy pracy lub chorób zawodowych w przypadku określonym w przepisach art. 52 lub w przepisach art. 55 ust. 1 rozporządzenia, powiadamia o tym niezwłocznie instytucję miejsca zamieszkania lub miejsca pobytu, która udzielała świadczeń rzeczowych; świadczenia te uznawane są za świadczenia należne z tytułu ubezpieczenia na wypadek choroby I są nadal udzielane z tego tytułu, na podstawie zaświadczeń lub świadectw określonych w przepisach art. 20 i 21 rozporządzenia wykonawczego.

2. Po podjęciu ostatecznej decyzji w tej sprawie właściwa instytucja informuje niezwłocznie instytucję miejsca zamieszkania lub instytucję miejsca pobytu, która udzielała świadczeń rzeczowych. Instytucja ta w dalszym ciągu udziela świadczeń rzeczowych z tytułu ubezpieczenia na wypadek choroby, o ile pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek jest do niego uprawniona w przypadku, który nie dotyczy wypadku przy pracy lub choroby zawodowej. W innych przypadkach świadczenia rzeczowe, z których zainteresowany korzystał z tytułu ubezpieczenia na wypadek choroby, uznawane są za świadczenia z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej.

Wykonywanie art. 57 rozporządzenia*Artykuł 67 (7)***Tryb postępowania w przypadku narażenia na ryzyko choroby zawodowej w różnych Państwach Członkowskich**

1. W przypadku określonym w art. 57 ust. 1 rozporządzenia zgłoszenie choroby zawodowej przekazywane jest bądź instytucji właściwej w zakresie chorób zawodowych w Państwie Członkowskim, zgodnie z ustawodawstwem, którego osoba cierpiąca na chorobę ostatnio wykonywała pracę mogącą spowodować daną chorobę, bądź instytucji miejsca zamieszkania, która z kolei przekazuje zgłoszenie instytucji właściwej.

2. Jeśli instytucja właściwa określona w ust. 1 stwierdza, że praca mogąca spowodować daną chorobę zawodową była wykonywana ostatnio zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego, przekazuje zgłoszenie i załączone dokumenty odpowiedniej instytucji tego Państwa Członkowskiego.

3. Jeżeli instytucja Państwa Członkowskiego stwierdza, że osoba cierpiąca na chorobę, która wykonywała ostatnio, zgodnie z jego ustawodawstwem, pracę mogącą spowodować daną chorobę zawodową, lub osoby pozostałe przy życiu nie spełniają warunków wymaganych przez to ustawodawstwo, uwzględniając przepisy art. 57 ust. 2, 3 i 4 rozporządzenia, wymieniona instytucja:

- a) przekazuje niezwłocznie instytucji Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwu podlegała osoba cierpiąca na chorobę wykonującą uprzednio pracę mogącą wywołać daną chorobę zawodową, zgłoszenie wraz z wszelkimi dołączonymi dokumentami, w tym wyniki i orzeczenia lekarskie, jakich dokonała pierwsza instytucja, oraz kopię decyzji, określonej w lit. b);
- b) zawiadamia jednocześnie zainteresowanego o swojej decyzji, podając w szczególności powody uzasadniające odmowę świadczeń, podstawy i terminy odwołania oraz datę przekazania akt instytucji określonej w lit. a).

4. W razie konieczności należy, stosując ten sam tryb postępowania, zwrócić się do odpowiedniej instytucji Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwu podlegała osoba cierpiąca na chorobę, wykonując po raz pierwszy pracę mogącą spowodować daną chorobę zawodową.

*Artykuł 68 (7)***Wymiana informacji między instytucjami w przypadku odwołania od decyzji odmownej – Wypłata zaliczki w przypadku takiego odwołania**

1. W przypadku wniesienia odwołania od decyzji odmownej podjętej przez instytucję Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwu podlegała osoba cierpiąca na chorobę wykonującą

działalność mogącą spowodować tę chorobę zawodową, ta instytucja informuje instytucję, której zostało przekazane zgłoszenie, zgodnie z trybem przewidzianym w art. 67 ust. 3 rozporządzenia, a następnie informuje ją o ostatecznie podjętej decyzji.

2. W przypadku gdy prawo do świadczeń zostało nabyte na podstawie ustawodawstwa stosowanego przez tę ostatnią instytucję, z uwzględnieniem przepisów art. 57 ust. 2, 3 i 4 rozporządzenia, instytucja ta wypłaca zaliczki, których wysokość ustala się, o ile jest taka potrzeba, po uzgodnieniu z instytucją, która podjęła decyzję, wobec której zostało złożone odwołanie. Ta ostatnia instytucja zwraca kwotę wypłaconych zaliczek, jeżeli, po rozpatrzeniu odwołania, jest ona zobowiązana do udzielania tych świadczeń. Kwota ta jest odliczona od kwoty świadczeń należnych zainteresowanemu.

*Artykuł 69 (7)***Podział kosztów świadczeń pieniężnych w przypadku pylicy sklerogennej**

W celu wykonania art. 57 ust. 5 rozporządzenia stosuje się następujące zasady:

- a) instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo stanowi podstawę przyznawania świadczeń pieniężnych na podstawie art. 57 ust. 1 rozporządzenia, określona jako „instytucja zobowiązana do wypłaty świadczeń pieniężnych”, używa formularza zawierającego w szczególności wyciąg i zestawienie zbiorcze okresów ubezpieczenia (ubezpieczenie emerytalne), ukończonych przez osobę cierpiącą na chorobę zawodową zgodnie z ustawodawstwem każdego z zainteresowanych Państw Członkowskich;
- b) instytucja zobowiązana do wypłaty świadczeń pieniężnych przekazuje wymieniony formularz wszystkim instytucjom ubezpieczeń emerytalnych Państw Członkowskich, w których osoba cierpiąca na chorobę zawodową była ubezpieczona; każda z tych instytucji wpisuje do formularza okresy ubezpieczenia (ubezpieczenie emerytalne), ukończone zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem, i zwraca formularz instytucji zobowiązanej do wypłaty świadczeń pieniężnych;
- c) instytucja zobowiązana do wypłaty świadczeń pieniężnych dokonuje rozłożenia ciężaru obsługi świadczeń między sobą i innymi zainteresowanymi instytucjami właściwymi; podział ten, wraz z uzasadnieniem, dotyczącym szczególnie wysokości przyznawanych świadczeń pieniężnych oraz procentowego rozłożenia ciężaru udzielania świadczeń, podaje do wiadomości tych instytucji, w celu uzyskania ich zgody;
- d) na koniec każdego roku kalendarzowego instytucja zobowiązana do wypłaty świadczeń pieniężnych przekazuje innym zainteresowanym instytucjom właściwym wykaz świadczeń wypłaconych w danym okresie, podając kwotę należną od każdego z nich, zgodnie z rozłożeniem ciężaru świadczeń

przewidzianym w lit. c); każda z tych instytucji zwraca kwotę należną instytucji zobowiązanej do wypłaty świadczeń pieniężnych najszybciej jak to możliwe, a najpóźniej w terminie trzech miesięcy.

Wykonywanie art. 58 ust. 3 rozporządzenia

Artykuł 70

Zaświadczenie dotyczące członków rodziny, których należy uwzględnić przy ustalaniu wysokości świadczeń pieniężnych łącznie z rentami

1. Aby korzystać z przepisów art. 58 ust. 3 rozporządzenia, wnioskujący przedstawia zaświadczenie dotyczące członków rodziny mających miejsce zamieszkania na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż to, w którym znajduje się instytucja zobowiązana do udzielenia świadczeń pieniężnych.

Zaświadczenie to jest wydawane przez instytucję ubezpieczeń na wypadek choroby w miejscu zamieszkania członków rodziny lub przez inną instytucję wyznaczoną przez właściwe władze Państwa Członkowskiego, na którego terytorium oni zamieszkują. Przepisy art. 25 ust. 2 akapit drugi i trzeci rozporządzenia wykonawczego stosuje się odpowiednio.

Zamiast zaświadczenia przewidzianego w akapicie pierwszym instytucja zobowiązana do wypłaty świadczeń pieniężnych może zażądać od wnioskodawcy aktualnych aktów stanu cywilnego odnoszących się do członków rodziny, mających miejsce zamieszkania na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż to, w którym znajduje się wyżej wymieniona instytucja.

2. W przypadku określonym w ust. 1, jeżeli ustawodawstwo stosowane przez daną instytucję wymaga zamieszkiwania członków rodziny we wspólnym gospodarstwie domowym z wnioskodawcą, fakt, że niespełniający tego warunku członkowie rodziny znajdują się głównie na utrzymaniu wnioskodawcy, musi być stwierdzony na podstawie dokumentów wykazujących regularne przekazywanie części zarobków wnioskodawcy.

Wykonywanie art. 60 rozporządzenia

Artykuł 71

Pogłębienie się choroby zawodowej

1. W przypadkach określonych w art. 60 ust. 1 rozporządzenia wnioskujący dostarcza instytucji Państwa Członkowskiego, w której ubiega się o przyznanie prawa do świadczeń wszelkich

informacji związanych z wcześniej przyznanymi świadczeniami z tytułu choroby zawodowej. Ta instytucja może zwrócić się do każdej instytucji, która była wcześniej właściwa, aby otrzymać informacje, które uznaje za niezbędne.

2. W przypadku określonym w art. 60 ust. 1 lit. c) rozporządzenia właściwa instytucja zobowiązana do wypłaty świadczeń pieniężnych zawiadamia inną zainteresowaną instytucję, w celu otrzymania jej zgody, o ciążącej na niej kwocie świadczeń z tytułu pogłębienia się choroby, załączając odpowiednie dowody. Na koniec każdego roku kalendarzowego pierwsza instytucja przedstawia drugiej instytucji stan świadczeń pieniężnych wypłaconych w ciągu tego roku, wskazując kwotę obciążającą tę ostatnią instytucję, która zwraca ją najszybciej jak to możliwe, nie później niż w terminie trzech miesięcy.

3. W przypadku określonym w art. 60 ust. 2 lit. b) zdanie pierwsze rozporządzenia instytucja zobowiązana do wypłaty świadczeń pieniężnych podaje do wiadomości zainteresowanych instytucji właściwych, w celu otrzymania ich zgody, zmiany wniesione do uprzedniego rozłożenia ciężaru obsługi tych świadczeń, załączając dokumenty uzasadniające te zmiany.

4. W przypadku określonym w art. 60 ust. 2 lit. b) zdanie drugie rozporządzenia przepisy ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Wykonywanie art. 61 ust. 5 i 6 rozporządzenia

Artykuł 72

Ocena stopnia niezdolności w przypadku wypadku przy pracy lub choroby zawodowej powstałych wcześniej lub później

1. W celu dokonania oceny stopnia niezdolności, przyznania prawa do świadczeń lub ich wysokości, w przypadkach określonych w art. 61 ust. 5 i 6 rozporządzenia, ubiegający się jest zobowiązany dostarczyć właściwej instytucji Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwu podlegał w czasie, gdy zdarzył się wypadek przy pracy lub po raz pierwszy została stwierdzona choroba zawodowa, wszelkich informacji związanych z wypadkami przy pracy lub chorobami zawodowymi, których był ofiarą wcześniej lub później, kiedy podlegał ustawodawstwu jakiegokolwiek innego Państwa Członkowskiego, niezależnie od stopnia niezdolności spowodowanej wcześniejszymi lub późniejszymi przypadkami.

2. Instytucja właściwa, zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem dotyczącym powstawania prawa do świadczeń i ustalania ich wysokości, uwzględni stopień niezdolności spowodowanej przez wcześniejsze lub późniejsze zdarzenia.

3. Instytucja właściwa może zwrócić się do każdej instytucji uprzednio lub później właściwej w celu uzyskania informacji uważanych przez nią za niezbędne.

Jeżeli wcześniejsza lub późniejsza niezdolność do pracy została spowodowana przez wypadek zaistniały w czasie, gdy pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek podlegali ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, które nie różnicuje przyczyn niezdolności do pracy, instytucja właściwa do spraw wcześniejszej niezdolności do pracy lub wskazana przez nią właściwa władza zainteresowanego Państwa Członkowskiego jest zobowiązana, na wniosek instytucji właściwej innego Państwa Członkowskiego, dostarczyć informacje o stopniu wcześniejszej lub późniejszej niezdolności do pracy oraz, w razie możliwości, informacje pozwalające na stwierdzenie, czy niezdolność zaistniała na skutek wypadku przy pracy w rozumieniu ustawodawstwa stosowanego przez drugie Państwo Członkowskie. W takim przypadku przepisy ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Wykonywanie art. 61 ust. 1 rozporządzenia

Artykuł 73

Instytucje, do których mogą się zwrócić pracownicy kopalń i przedsiębiorstw podobnych w przypadku pobytu lub zamieszkania w Państwie Członkowskim innym niż Państwo właściwe

1. W przypadku określonym w art. 62 ust. 1 rozporządzenia i o ile w państwie pobytu lub zamieszkania świadczenia przewidziane w systemie ubezpieczeń od wypadków przy pracy i chorób zawodowych, któremu podlegają robotnicy przemysłu stalowego, są równoważne ze świadczeniami przewidzianymi w specjalnym systemie dla pracowników kopalń i przedsiębiorstw podobnych, pracownicy tej kategorii mogą zwracać się do najbliższej instytucji na terytorium Państwa Członkowskiego, w którym przebywają lub zamieszkują, określonej w załączniku 3 rozporządzenia wykonawczego, nawet jeżeli jest to instytucja systemu stosowanego wobec robotników przemysłu stalowego, jest ona wtedy zobowiązana do udzielania tych świadczeń.

2. Jeżeli świadczenia przewidziane w specjalnym systemie dla pracowników kopalń i przedsiębiorstw podobnych są bardziej korzystne, pracownicy ci mogą zwrócić się bądź do instytucji zobowiązanej do stosowania tego systemu, bądź do najbliższej instytucji na terytorium Państwa Członkowskiego, w którym przebywają lub zamieszkują, stosującej system dla robotników przemysłu stalowego. W tym ostatnim przypadku instytucja ta zwraca uwagę zainteresowanego na fakt, że zwracając się do instytucji zobowiązanej do stosowania wcześniej wymienionego systemu specjalnego, otrzyma bardziej korzystne świadczenia, musi ona ponadto wskazać zainteresowanemu nazwę i adres tej instytucji.

Wykonywanie art. 62 ust. 2 rozporządzenia

Artykuł 74

Uwzględnianie okresu, w którym świadczenia były udzielane przez instytucję innego Państwa Członkowskiego

Do celów przepisów art. 62 ust. 2 rozporządzenia instytucja Państwa Członkowskiego wezwana do udzielania świadczeń może zwrócić się do instytucji innego Państwa Członkowskiego z prośbą o przekazanie informacji dotyczących okresu, podczas którego ta ostatnia instytucja udzielała już świadczeń z tytułu tego samego wypadku przy pracy lub choroby zawodowej.

Wnoszenie i rozpatrywanie wniosków rentowych, z wyjątkiem rent z tytułu chorób zawodowych, określonych w art. 57 rozporządzenia

Artykuł 75

1. Aby korzystać z renty lub z zasiłku dodatkowego na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego, pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek lub osoby pozostałe przy życiu po ich śmierci, mające miejsce zamieszkania na terytorium innego Państwa Członkowskiego, składają wniosek do instytucji właściwej lub do instytucji miejsca zamieszkania, która przekazuje wniosek instytucji właściwej. Rozpatrywanie wniosku podlega następującym zasadom:

- a) do wniosku, sporządzonego na formularzu przewidzianym przez ustawodawstwo stosowane przez instytucję właściwą, należy załączyć wymagane dokumenty dowodowe;
- b) zgodność informacji podanych przez wnioskodawcę powinna zostać stwierdzona na podstawie dokumentów urzędowych załączonych do formularza wniosku lub potwierdzona przez właściwe organy Państwa Członkowskiego, na którego terytorium zamieszkuje wnioskodawca.

2. Instytucja właściwa powiadamia wnioskodawcę o swojej decyzji bezpośrednio lub za pośrednictwem instytucji łącznikowej państwa właściwego; kopię decyzji przesyła instytucji łącznikowej Państwa Członkowskiego, na którego terytorium zamieszkuje wnioskodawca.

Kontrola administracyjna i lekarska

Artykuł 76

1. Kontrola administracyjna i lekarska oraz badania lekarskie przewidziane w przypadku rewizji renty przeprowadzane są, na

wniosek instytucji właściwej, przez instytucję Państwa Członkowskiego, na którego terytorium znajduje się beneficjent, na warunkach przewidzianych przez ustawodawstwo stosowane przez tę ostatnią instytucję. Jednakże właściwa instytucja zachowuje prawo przeprowadzenia badania beneficjenta przez wybranego przez siebie lekarza.

2. Każda osoba otrzymująca rentę dla siebie lub dla sieroty powiadamia instytucję zobowiązaną do wypłaty świadczeń o każdej zmianie swojej lub sieroty sytuacji, która może wpłynąć na prawo do renty.

Wypłata renty

Artykuł 77

Wypłata rent należnych od instytucji Państwa Członkowskiego uprawnionym, mającym miejsce zamieszkania na terytorium innego Państwa Członkowskiego, następuje zgodnie z przepisami art. 53-58 rozporządzenia wykonawczego.

ROZDZIAŁ 5

ŚWIADCZENIA Z TYTUŁU ŚMIERCI

Wykonywanie art. 64, 65 i 66 rozporządzenia

Artykuł 78

Wnoszenie wniosków o świadczenie

Aby otrzymać świadczenie z tytułu śmierci na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego innego niż to, na którego terytorium zamieszkuje, wnioskodawca składa wniosek do instytucji właściwej albo do instytucji miejsca zamieszkania.

Do wniosku należy załączyć dokumenty dowodowe wymagane przez ustawodawstwo stosowane przez instytucję właściwą.

Zgodność informacji udzielonych przez wnioskodawcę musi być stwierdzona dokumentami urzędowymi, załączonymi do wniosku, lub potwierdzona przez właściwe władze Państwa Członkowskiego, na którego terytorium zamieszkuje wnioskodawca.

Artykuł 79

Poświadczenie okresów

1. Aby korzystać z przepisów art. 64 rozporządzenia, wnioskodawca przedstawia instytucji właściwej zaświadczenie wymieniające okresy ubezpieczenia lub zamieszkania, ukończone przez pracownika najemnego lub osobę prowadzącą działalność na własny rachunek zgodnie z ustawodawstwem, którym ostatnio podlegał.

2. To zaświadczenie wydawane jest na wniosek wnioskodawcy przez instytucję ubezpieczeń na wypadek choroby lub instytucję właściwą w sprawach ubezpieczeń emerytalnych, w zależności od przypadku, w której pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek była ostatnio ubezpieczona. Jeżeli wnioskodawca nie przedstawi wyżej wymienionego zaświadczenia, właściwa instytucja zwraca się z wnioskiem o nie do jednej z instytucji wcześniej wymienionych.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio, jeżeli należy uwzględnić okresy ubezpieczenia lub zamieszkania ukończone uprzednio zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego, aby spełnione zostały warunki wymagane przez ustawodawstwo Państwa właściwego.

ROZDZIAŁ 6

ZASIŁKI DLA BEZROBOTNYCH

Wykonywanie art. 67 rozporządzenia

Artykuł 80

Poświadczenie okresów ubezpieczenia lub zatrudnienia

1. Aby korzystać z przepisów art. 67 ust. 1, 2 lub 4 rozporządzenia, zainteresowany przedstawia instytucji właściwej zaświadczenie wymieniające okresy ubezpieczenia lub zatrudnienia, ukończone zgodnie z ustawodawstwem, którym ostatnio podlegał, oraz wszelkie informacje uzupełniające, wymagane przez ustawodawstwo stosowane przez tę instytucję.

2. To zaświadczenie wydawane jest, na wniosek zainteresowanego, bądź przez instytucję właściwą w sprawie bezrobocia Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwu ostatnio podlegał, lub przez inną instytucję wyznaczoną przez właściwe władze wyżej wymienionego Państwa Członkowskiego. Jeżeli nie przedstawi on wyżej wymienionego zaświadczenia, właściwa instytucja zwraca się o nie do jednej z wyżej wymienionych instytucji.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio, jeżeli należy uwzględnić okresy ubezpieczenia lub zatrudnienia ukończone uprzednio zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego, aby spełnione zostały warunki wymagane przez ustawodawstwo Państwa właściwego.

Stosowanie art. 68 rozporządzenia**Artykuł 81****Zaświadczenie do celów ustalania wysokości świadczenia**

Do celu ustalenia wysokości świadczeń obciążających instytucję określoną w art. 68 ust. 1 rozporządzenia, jeżeli zainteresowany nie był zatrudniony przez okres co najmniej czterech tygodni na terytorium Państwa Członkowskiego, w którym znajduje się ta instytucja, przedstawia zaświadczenie, wskazujące charakter ostatniego zatrudnienia na terytorium innego Państwa Członkowskiego przez okres co najmniej czterech tygodni, jak również dział gospodarki, w którym był zatrudniony. Jeżeli zainteresowany nie przedstawi tego zaświadczenia, wyżej wymieniona instytucja zwraca się o nie bądź do właściwej instytucji ds. bezrobocia tego ostatniego Państwa Członkowskiego, do której należał on ostatnio, bądź do innej instytucji wyznaczonej przez właściwe władze tego Państwa Członkowskiego.

Artykuł 82**Zaświadczenie dotyczące członków rodziny, których należy uwzględnić przy ustalaniu wysokości świadczeń**

1. Aby skorzystać z przepisów art. 68 ust. 2 rozporządzenia, zainteresowany przedstawia właściwej instytucji zaświadczenie odnoszące się do członków jego rodziny zamieszkujących na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż to, w którym znajduje się wyżej wymieniona instytucja.

2. To zaświadczenie wydawane jest przez instytucję wyznaczoną przez właściwe władze Państwa Członkowskiego, na którego terytorium zamieszkują członkowie rodziny. Musi ono zaświadczać, że członkowie rodziny nie są uwzględnieni przy ustalaniu wysokości zasiłku dla bezrobotnych należnego innej osobie na podstawie ustawodawstwa wyżej wymienionego Państwa Członkowskiego.

Zaświadczenie jest ważne przez okres 12 miesięcy od daty jego wydania. Może ono być odnawiane, w tym przypadku okres jego ważności biegnie od daty jego odnowienia. Zainteresowany informuje niezwłocznie właściwą instytucję o jakimkolwiek fakcie wymagającym zmiany tego zaświadczenia. Taka zmiana jest skuteczna od daty wystąpienia tego faktu.

3. Jeżeli instytucja wydająca zaświadczenie określone w ust. 1 nie jest w stanie zaświadczyć, że członkowie rodziny nie są uwzględnieni przy naliczaniu zasiłków dla bezrobotnych należnych innej osobie na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego, na którego terytorium zamieszkują, zainteresowany uzupełnia wyżej wymienione zaświadczenie odpowiednim oświadczeniem w momencie składania wniosku do właściwej instytucji.

Przepisy ust. 2 akapit drugi stosuje się odpowiednio do tego oświadczenia.

Wykonywanie art. 69 rozporządzenia**Artykuł 83****Warunki i granice zachowania prawa do świadczeń w przypadku, gdy bezrobotny udaje się do innego Państwa Członkowskiego**

1. Aby zachować prawo do świadczeń, bezrobotny określony w art. 69 ust. 1 rozporządzenia przedstawia zaświadczenie instytucji w miejscu, do którego się udał, w którym właściwa instytucja zaświadcza, że w dalszym ciągu jest on uprawniony do świadczeń na warunkach określonych w ust. 1 lit. b) wyżej wymienionego art. u. Właściwa instytucja określa w szczególności w tym zaświadczeniu:

- a) kwotę świadczenia, którą należy wypłacić bezrobotnemu zgodnie z ustawodawstwem państwa właściwego;
- b) datę, od której bezrobotny przestał być w dyspozycji urzędów zatrudnienia państwa właściwego;
- c) termin przyznany zgodnie z art. 69 ust. 1 lit. b) rozporządzenia, na zarejestrowanie się jako poszukujący pracy w Państwie Członkowskim, do którego bezrobotny się udał;
- d) maksymalny okres, przez który prawo do świadczeń może być zachowane zgodnie z art. 69 ust. 1 lit. c) rozporządzenia;
- e) zdarzenia, które mogą wpłynąć na zmianę prawa do świadczeń.

2. Bezrobotny, który ma zamiar udać się do innego Państwa Członkowskiego w celu poszukiwania tam pracy, występuje, przed wyjazdem, z wnioskiem o wydanie zaświadczenia określonego w ust. 1. Jeżeli bezrobotny nie przedstawi wyżej wymienionego zaświadczenia, instytucja w miejscu, do którego się udał, zwraca się o nie do właściwej instytucji. Służby zatrudnienia właściwego Państwa muszą zapewnić, że bezrobotny zostaje poinformowany o ciężących na nim obowiązkach zgodnie z art. 69 rozporządzenia i z niniejszym art. em.

3. Instytucja miejsca, do którego udał się bezrobotny, powiadamia instytucję właściwą o dacie rejestracji bezrobotnego oraz o dacie rozpoczęcia wypłaty świadczeń oraz wypłacie świadczenia należnego od Państwa właściwego w trybie przewidzianym przez ustawodawstwo tego Państwa Członkowskiego, do którego udał się bezrobotny.

Instytucja miejsca, do którego udał się bezrobotny, przeprowadza kontrolę lub zleca przeprowadzenie kontroli tak, jakby chodziło o bezrobotnego uprawnionego do świadczeń na podstawie stosowanego przez nią ustawodawstwa. Informuje niezwłocznie właściwą instytucję o jakimkolwiek fakcie określonym w ust. 1 lit. e) oraz, w przypadku konieczności zawieszenia lub wstrzymania świadczenia, przerywa natychmiast wypłatę świadczenia.

Właściwa instytucja wskazuje niezwłocznie, w jakim stopniu i od jakiej daty uprawnienia bezrobotnego zostają zmienione tym faktem. Wypłata świadczeń może być wznowiona dopiero po otrzymaniu tych wskazówek, jeżeli tak z nich wynika. W przypadku gdy świadczenie ma być zmniejszone, instytucja w miejscu, do którego udał się bezrobotny, kontynuuje wypłatę zmniejszonych świadczeń z zastrzeżeniem wyrównania po otrzymaniu odpowiedzi od właściwej instytucji.

4. Dwa lub więcej Państw Członkowskich lub właściwe władze tych państw mogą uzgodnić między sobą, po zasięgnięciu opinii Komisji Administracyjnej, inne przepisy wykonawcze.

Wykonywanie art. 71 rozporządzenia

Artykuł 84

Bezrobotni, będący uprzednio pracownikami najemnymi, którzy podczas ostatniego zatrudnienia zamieszkiwali w Państwie Członkowskim innym niż Państwo właściwe

1. W przypadkach określonych w art. 71 ust. 1 lit. a) ii) zdanie pierwsze rozporządzenia, instytucja miejsca zamieszkania uważana jest za właściwą instytucję do celów wykonania przepisów art. 80 rozporządzenia wykonawczego.

2. Aby skorzystać z przepisów art. 71 ust. 1 lit. b) ii) rozporządzenia bezrobotny, będący uprzednio pracownikiem najemnym, przedstawia instytucji miejsca zamieszkania, poza zaświadczeniem określonym w art. 80 rozporządzenia wykonawczego, zaświadczenie wydane przez instytucję Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwu ostatnio podlegał, stwierdzające, że nie jest on uprawniony do świadczeń zgodnie z przepisami art. 69 rozporządzenia.

3. Do celów wykonania przepisów art. 71 ust. 2 rozporządzenia instytucja miejsca zamieszkania zwraca się do instytucji właściwej o wszelkie informacje dotyczące praw bezrobotnego będącego uprzednio pracownikiem najemnym w stosunku do tej ostatniej instytucji.

ROZDZIAŁ 7 (8)

ZASIŁKI RODZINNE

Wykonywanie art. 72 rozporządzenia

Artykuł 85 (A)

Poświadczenie okresów zatrudnienia lub prowadzenia działalności na własny rachunek

1. Aby korzystać z przepisów art. 72 rozporządzenia, zainteresowany przedstawia instytucji właściwej zaświadczenie

wymieniające okresy ubezpieczenia, ukończone zgodnie z ustawodawstwem, któremu ostatnio podlegał.

2. To zaświadczenie jest wydawane, na wniosek zainteresowanego, przez właściwą instytucję ds. zasiłków rodzinnych w Państwie Członkowskim, do której należał ostatnio, lub przez inną instytucję wyznaczoną przez właściwe władze wyżej wymienionego Państwa Członkowskiego. Jeżeli nie przedstawi on tego zaświadczenia, właściwa instytucja zwraca się o nie do jednej z wcześniej wymienionych instytucji, o ile instytucja ubezpieczeń na wypadek choroby nie jest w stanie przekazać kopii zaświadczenia, określonego w art. 16 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio, jeżeli należy uwzględnić okresy ubezpieczenia, zatrudnienia lub prowadzenia działalności na własny rachunek ukończone uprzednio zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego, aby spełnione zostały warunki wymagane przez ustawodawstwo Państwa właściwego.

Wykonywanie art. 73 i art. 75 ust. 1 i 2 rozporządzenia

Artykuł 86 (8)

1. Aby skorzystać z zasiłków rodzinnych zgodnie z art. 73 rozporządzenia, pracownik najemny występuje z wnioskiem do właściwej instytucji, jeżeli jest to konieczne, za pośrednictwem pracodawcy.

2. Pracownik najemny przedstawia, wraz z wnioskiem, zaświadczenie odnoszące się do członków jego rodziny zamieszkujących na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż to, w którym znajduje się właściwa instytucja. To zaświadczenie wydawane jest przez władze właściwe w sprawach stanu cywilnego w państwie miejsca zamieszkania członków rodziny albo przez instytucję miejsca zamieszkania członków rodziny właściwą w sprawie ubezpieczeń na wypadek choroby lub przez inną instytucję wyznaczoną przez właściwe władze Państwa Członkowskiego, na którego terytorium zamieszkują członkowie rodziny. Zaświadczenie takie musi być odnawiane co rok.

3. Na poparcie swojego wniosku pracownik najemny dostarcza informacji pozwalających ściśle określić osobę, której świadczenia pieniężne mają być wypłacane w państwie zamieszkania (nazwisko, imię, pełny adres), jeżeli ustawodawstwo Państwa właściwego przewiduje, że świadczenia rodzinne mogą lub powinny być wypłacane osobie innej niż pracownik najemny.

4. Władze dwóch lub więcej Państw Członkowskich mogą uzgodnić między sobą szczególne warunki wypłacania świadczeń rodzinnych, w szczególności w celu ułatwienia wykonywania

art. 75 ust. 1 i 2 rozporządzenia. O takich umowach powiadamia się Komisję Administracyjną.

5. Pracownik najemny powiadamia, w razie konieczności za pośrednictwem swojego pracodawcy, instytucję właściwą:

- o każdej zmianie sytuacji członków jego rodziny, która może wpłynąć na zmianę prawa do świadczeń rodzinnych,
- o każdej zmianie liczby członków rodziny, w stosunku do których należą się świadczenia rodzinne,
- o każdym przeniesieniu miejsca zamieszkania lub pobytu tych członków rodziny,
- o wykonywaniu każdej działalności zawodowej lub handlowej, z tytułu której świadczenia rodzinne należą się również na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego, na którego terytorium mają miejsce zamieszkania członkowie rodziny.

Artykuł 87 (8)

...

Wykonywanie art. 74 rozporządzenia

Artykuł 88 (8)

Przepisy art. 86 rozporządzenia wykonawczego stosuje się odpowiednio do bezrobotnych, będących uprzednio pracownikami najemnymi lub osobami prowadzącymi działalność na własny rachunek, określonych w art. 74 rozporządzenia.

Artykuł 89 (8)

...

ROZDZIAŁ 8

ŚWIADCZENIA DLA DZIECI POZOSTAJĄCYCH NA UTRZYMANIU EMERYTÓW LUB RENCISTÓW ORAZ DLA SIEROT

Wykonywanie art. 77, 78 i 79 rozporządzenia

Artykuł 90

1. Aby uzyskać świadczenia na podstawie art. 77 lub art. 78 rozporządzenia, wnioskodawca występuje z wnioskiem do instytucji miejsca zamieszkania, na warunkach przewidzianych przez stosowane przez nią ustawodawstwo.

2. Jednakże jeżeli wnioskodawca nie zamieszkuje na terytorium Państwa Członkowskiego, w którym znajduje się instytucja właściwa, może on skierować wniosek do instytucji właściwej albo do instytucji miejsca zamieszkania, która przekazuje wniosek instytucji właściwej, podając datę jego złożenia. Data ta jest traktowana jako data złożenia wniosku do instytucji właściwej.

3. Jeżeli instytucja właściwa określona w ust. 2 stwierdzi, że prawo nie przysługuje na podstawie stosowanego przez nią ustawodawstwa, przekazuje niezwłocznie wniosek, wraz ze wszystkimi dokumentami i niezbędnymi informacjami, instytucji Państwa Członkowskiego, zgodnie z ustawodawstwem, którego pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek ukończyła najdłuższy ze swoich okresów ubezpieczenia.

W razie potrzeby można, stosując ten sam tryb postępowania, zwrócić się do instytucji Państwa Członkowskiego, zgodnie z którego ustawodawstwem pracownik ukończył najkrótszy ze swoich okresów ubezpieczenia lub zamieszkania.

4. Komisja Administracyjna określa, w razie potrzeby, dodatkowe warunki dotyczące składania wniosków o przyznanie świadczeń.

Artykuł 91

1. Wypłata świadczeń należnych na podstawie art. 77 lub art. 78 rozporządzenia następuje zgodnie z przepisami art. 53-58 rozporządzenia wykonawczego.

2. Właściwe władze Państw Członkowskich wskazują, w razie potrzeby, instytucję właściwą do wypłaty świadczeń należnych na podstawie art. 77 lub art. 78 rozporządzenia.

Artykuł 92

Każda osoba, której na podstawie art. 77 lub art. 78 rozporządzenia wypłacane są świadczenia na dzieci emeryta lub rencisty lub dla sierot, powiadamia instytucję zobowiązaną do wypłaty świadczeń:

- o każdej zmianie sytuacji dzieci lub sierot, i która może wpłynąć na prawo do świadczeń,
- o każdej zmianie liczby dzieci lub sierot, na które świadczenia są należne,
- o każdym przeniesieniu miejsca zamieszkania dzieci lub sierot,
- o wykonywaniu działalności zawodowej lub handlowej, dającej prawa do świadczeń rodzinnych lub zasiłków rodzinnych na dzieci lub sieroty.

TYTUŁ V
PRZEPISY FINANSOWE

Artykuł 93

Zwrot świadczeń w razie choroby i macierzyństwa innych niż te, określone w art. 94 i 95 rozporządzenia wykonawczego

1. Rzeczywista kwota świadczeń rzeczowych udzielonych zgodnie z art. 19 ust. 1 i 2 rozporządzenia pracownikom najemnym i osobom pracującym na własny rachunek i członkom ich rodzin, zamieszkującym na terytorium tego samego Państwa Członkowskiego, jak również świadczeń rzeczowych udzielonych zgodnie z art. 21 ust. 2, art. 22, art. 25 ust. 1, 3 i 4, art. 26, art. 29 ust. 1 lub art. 31 rozporządzenia zwracana jest przez właściwą instytucję instytucji, która udzieliła wyżej wymienionych świadczeń, zgodnie z rozliczeniem tej ostatniej.

2. W przypadkach określonych w art. 21 ust. 2 akapit drugi, art. 22 ust. 3 akapit drugi, art. 29 ust. 1 i art. 31 rozporządzenia i do celów wykonywania ust. 1 instytucja miejsca zamieszkania członków rodziny lub emeryta, lub rencisty, w zależności od przypadku, jest uważana za właściwą instytucję.

3. Jeżeli rzeczywista kwota świadczeń określonych w ust. 1 nie wynika z rozliczenia instytucji, która ich udzieliła, kwotę do zwrotu określa się, w braku porozumienia zawartego zgodnie z ust. 6, na podstawie ustalonego ryczału, uwzględniając wszystkie odpowiednie odniesienia, oparte na posiadanych danych. Komisja Administracyjna ocenia podstawy służące do obliczenia ryczału i określa kwotę.

4. Do celów zwrotu nie uwzględnia się stawek wyższych od stosowanych do świadczeń rzeczowych należnych pracownikom najemnym lub osobom prowadzącym działalność na własny rachunek, podlegającym ustawodawstwu stosowanemu przez instytucję, która udzieliła świadczeń określonych w ust. 1.

5. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do zwrotów świadczeń pieniężnych wypłacanych zgodnie z przepisami art. 18 ust. 8 zdanie drugie rozporządzenia wykonawczego.

6. Dwa lub więcej Państw Członkowskich lub właściwe władze tych państw mogą uzgodnić między sobą, po uzyskaniu opinii Komisji Administracyjnej, inne sposoby ustalania kwot do zwrotu, w szczególności w formie ryczału.

Artykuł 94

Zwrot świadczeń rzeczowych z tytułu ubezpieczenia na wypadek choroby i macierzyństwa udzielonych członkom rodziny pracownika najemnego lub osoby prowadzącej działalność na własny rachunek niezamieszkujących w tym samym Państwie Członkowskim co ten pracownik

1. Kwoty świadczeń rzeczowych, udzielonych na podstawie art. 19 ust. 2 rozporządzenia członkom rodziny, którzy nie zamieszkują na terytorium tego samego Państwa Członkowskiego co pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek, zwracane są przez właściwe instytucje instytucjom, które udzieliły wyżej wymienionych świadczeń, na podstawie ryczału możliwie najbliższego rzeczywście poniesionym kosztom, określanego na każdy rok kalendarzowy.

2. Ryczałt jest ustalany poprzez pomnożenie średniego rocznego kosztu na rodzinę przez średnią roczną liczbę uwzględnionych rodzin, i zmniejszenie wyniku o 20 %.

3. Elementy obliczeń niezbędne w celu ustalenia wymienionego ryczału określa się zgodnie z następującymi zasadami:

a) średni koszt roczny na rodzinę uzyskuje się, w odniesieniu do każdego Państwa Członkowskiego, dzieląc wydatki roczne związane z całością świadczeń rzeczowych udzielonych przez instytucje tego Państwa Członkowskiego ogółowi członków rodzin pracowników najemnych lub osób prowadzących działalność na własny rachunek, podlegających ustawodawstwu tego państwa, w systemach zabezpieczenia społecznego, które należy uwzględnić, przez średnią roczną liczbę tych pracowników najemnych lub osób prowadzących działalność na własny rachunek, którzy mają członków rodziny; systemy zabezpieczenia społecznego, które należy uwzględnić, wymienione są w załączniku 9 do rozporządzenia wykonawczego;

b) w stosunkach między instytucjami dwóch Państw Członkowskich średnia roczna liczba rodzin, którą należy uwzględnić, jest równa średniej rocznej liczbie pracowników najemnych lub osób prowadzących działalność na własny rachunek, podlegających ustawodawstwu jednego z tych Państw Członkowskich, i których członkowie rodzin są uprawnieni do korzystania ze świadczeń rzeczowych, udzielanych przez instytucję drugiego państwa.

4. Liczba rodzin, które należy uwzględnić, zgodnie z przepisami ust. 3 lit. b), ustalana jest na podstawie średniej z wykazu ustalonego w tym celu przez instytucję miejsca zamieszkania, na podstawie dokumentów potwierdzających uprawnienia zainteresowanych dostarczonych przez właściwą instytucję. W przypadku

sporu uwagi zaangażowanych instytucji przedstawiane są Komisji Obrachunkowej określonej w art. 101 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego.

5. Komisja Administracyjna ustala sposoby i warunki określania elementów obliczeń, określonych w ust. 3 i 4.

6. Dwa lub więcej Państw Członkowskich lub właściwe władze tych Państw Członkowskich mogą uzgodnić między sobą, po uzyskaniu opinii Komisji Administracyjnej, inne sposoby ustalania kwot do zwrotu.

Artykuł 95 ⁽¹⁾

Zwrot świadczeń rzeczowych z ubezpieczenia na wypadek choroby lub macierzyństwa udzielonych emerytom lub rencistom i członkom ich rodzin niezamieszkującym w Państwie Członkowskim, na podstawie którego ustawodawstwa pobierają emeryturę lub rentę i są uprawnieni do świadczeń

1. Kwoty świadczeń rzeczowych, udzielonych na podstawie art. 28 ust. 1 i 28a rozporządzenia, zwracane są przez właściwe instytucje instytucjom, które udzieliły wyżej wymienionych świadczeń na podstawie ryczału możliwie najbliższego rzeczywiste poniesionym kosztom.

2. Ryczałt ustala się, mnożąc średni koszt roczny na emeryta lub rencistę przez średnią liczbę roczną emerytów lub rencistów, którą należy uwzględnić, i zmniejszając wynik o 20 %.

3. Składniki obliczenia, niezbędne dla ustalenia wymienionego ryczału, określa się zgodnie z następującymi zasadami:

- a) średni koszt roczny na emeryta lub rencistę uzyskuje się, w odniesieniu do każdego Państwa Członkowskiego, dzieląc wydatki roczne związane z całością świadczeń rzeczowych udzielonych przez instytucję tego Państwa Członkowskiego ogółowi emerytów i rencistów, należnych na podstawie ustawodawstwa tego Państwa Członkowskiego w uwzględnionych systemach zabezpieczenia społecznego, jak i należnych członkom ich rodzin, przez średnią roczną liczbę tych emerytów i rencistów; systemy zabezpieczenia społecznego, które należy uwzględnić w tym celu, wymienione są w załączniku 9;
- b) w stosunkach między instytucjami dwóch Państw Członkowskich średnia roczna liczba emerytów i rencistów, którą należy uwzględnić, jest równa średniej rocznej liczbie emerytów i rencistów określonych w art. 28 ust. 2 rozporządzenia, zamieszkujących na terytorium jednego z tych dwóch Państw Członkowskich, którzy są uprawnieni do świadczeń rzeczowych, obciążających instytucję drugiego Państwa Członkowskiego.

⁽¹⁾ Niniejszy art. stosuje się do dnia 1 stycznia 1998 r. Jednakże w stosunkach z Republiką Francuską art. ten stosuje się do dnia 1 stycznia 2002 r. Patrz Dodatek.

4. Liczba emerytów lub rencistów, których należy wziąć pod uwagę, zgodnie z przepisami ust. 3 lit. b), ustalana jest na podstawie wykazu sporządzonego w tym celu przez instytucję miejsca zamieszkania, na podstawie dokumentów potwierdzających uprawnienia do świadczeń dostarczonych przez właściwą instytucję. W przypadku sporu uwagi zaangażowanych instytucji przedstawiane są Komisji Obrachunkowej określonej w art. 101 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego.

5. Komisja Administracyjna ustala sposoby i warunki określania elementów obliczeń, określonych w ust. 3 i 4.

6. Dwa lub więcej Państw Członkowskich lub właściwe władze tych Państw Członkowskich mogą uzgodnić między sobą, po uzyskaniu opinii Komisji Administracyjnej, inne sposoby ustalania kwot do zwrotu.

Wykonywanie art. 63 ust. 2 rozporządzenia

Artykuł 96

Zwrot świadczeń rzeczowych z tytułu ubezpieczeń od wypadków przy pracy i chorób zawodowych udzielonych przez instytucję Państwa Członkowskiego na rachunek instytucji innego Państwa Członkowskiego

Do celów wykonania przepisów art. 63 ust. 2 rozporządzenia przepisy art. 93 rozporządzenia stosuje się odpowiednio.

Wykonywanie art. 70 ust. 2 rozporządzenia

Artykuł 97

Zwrot zasiłków dla bezrobotnych wypłaconych bezrobotnym, udającym się do innego Państwa Członkowskiego w poszukiwaniu zatrudnienia

1. Kwota świadczeń wypłaconych na podstawie art. 69 rozporządzenia jest zwracana przez właściwą instytucję instytucji, która wypłaciła wyżej wymienione świadczenia, w wysokości wynikającej z rozliczenia tej ostatniej instytucji.

2. Dwa lub więcej Państw Członkowskich lub właściwe władze tych państw mogą:

— po uzyskaniu opinii Komisji Administracyjnej uzgodnić między sobą inny sposób ustalania wysokości kwot do zwrotu, w szczególności kwot zryczałtowanych, lub inny tryb wypłaty,

lub

— zrezygnować ze zwrotów między instytucjami.

Artykuł 98 (8)

...

Przepisy wspólne dotyczące zwrotów

Artykuł 99

Koszty administracyjne

Dwa lub więcej Państw Członkowskich, lub właściwe władze tych Państw Członkowskich, mogą uzgodnić między sobą, zgodnie z przepisami art. 84 ust. 2 zdanie trzecie rozporządzenia, że kwoty świadczeń, określonych w art. 93-98 rozporządzenia wykonawczego, zostaną zwiększone o określony procent, w celu uwzględnienia kosztów administracyjnych. Procent ten może być różny w zależności od świadczeń.

Artykuł 100

Zaległe wierzytelności

1. Przy rozliczeniach między instytucjami Państw Członkowskich, wnioski o zwrot świadczeń udzielonych w ciągu jednego roku kalendarzowego, poprzedzającego co najmniej o trzy lata datę przekazania tych wniosków bądź instytucji łącznikowej, bądź instytucji zobowiązanej do wypłaty świadczeń Państwa właściwego, mogą nie zostać uwzględnione przez instytucję wypłacającą.

2. Dla wniosków dotyczących zwrotów ustalonych na podstawie ryczałtu bieg terminu trzyletniego rozpoczyna się z dniem ogłoszenia w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* średnich rocznych kosztów świadczeń rzeczowych, ustalonych zgodnie z art. 94 i 95 rozporządzenia wykonawczego.

Artykuł 101 (8)

Stan wierzytelności

1. Komisja Administracyjna ustala stan wierzytelności na koniec każdego roku kalendarzowego zgodnie z art. 36, 63 i 70 rozporządzenia.

2. Komisja Administracyjna może zlecić konieczną kontrolę danych statystycznych i rachunkowych, służących ustaleniu stanu wierzytelności, przewidzianego w ust. 1, w szczególności w celu upewnienia się co do ich zgodności z zasadami sformułowanymi w niniejszym tytule.

3. Komisja Administracyjna podejmuje decyzje określone w niniejszym artykule na podstawie sprawozdania Komisji Obrachunkowej, która dostarcza jej umotywowaną opinię. Komisja Administracyjna określa procedury działania i skład Komisji Obrachunkowej.

Artykuł 102 (8)

Zakres działania Komisji Obrachunkowej – Procedury zwrotów

1. Komisja Obrachunkowa:

- a) gromadzi niezbędne dane i dokonuje obliczeń niezbędnych dla wykonywania niniejszego tytułu;
- b) składa Komisji Administracyjnej okresowe sprawozdanie z wyników wykonywania rozporządzeń, w szczególności w zakresie finansów;
- c) kieruje do Komisji Administracyjnej wszelkie sugestie związane z wypełnianiem lit. a) i b);
- d) przedstawia Komisji Administracyjnej propozycje odnoszące się do uwag, które są do niej kierowane zgodnie z art. 94 ust. 4 oraz zgodnie z art. 95 ust. 4 rozporządzenia wykonawczego;
- e) składa Komisji Administracyjnej propozycje odnoszące się do wykonywania przepisów art. 101 rozporządzenia wykonawczego;
- f) wykonuje wszelkie prace, badania lub zadania dotyczące spraw przedłożonych jej przez Komisję Administracyjną.

2. Zwroty określone w art. 36, 63 i 70 rozporządzenia dokonywane są dla wszystkich właściwych władz Państw Członkowskich na rzecz instytucji wierzycielskich innego Państwa Członkowskiego, za pośrednictwem organów wyznaczonych przez właściwe władze Państw Członkowskich. Organy, za których pośrednictwem zostały zrealizowane zwroty, informują Komisję Administracyjną o zwróconych kwotach w terminach i zgodnie z procedurami ustanowionymi przez tę Komisję.

3. Jeżeli zwroty są ustalane na podstawie kwot rzeczywiście wypłaconych świadczeń, wynikających z rozliczenia instytucji, zwraca się je za każde półrocze kalendarzowe, w ciągu następnego półrocza kalendarzowego.

4. Jeżeli zwroty są określane na podstawie ryczałtów, zwrotów dokonuje się za każdy rok kalendarzowy; w tym przypadku instytucje właściwe wypłacają zaliczki instytucjom wierzycielskim pierwszego dnia każdego półrocza kalendarzowego, zgodnie z procedurą ustanowioną przez Komisję Administracyjną.

5. Właściwe władze dwóch lub więcej Państw Członkowskich mogą uzgodnić między sobą inne terminy dokonywania zwrotów lub inny tryb wypłacania zaliczek.

Artykuł 103

Gromadzenie danych statystycznych i księgowych

Władze właściwe Państw Członkowskich podejmują wszelkie niezbędne środki wykonywania przepisów niniejszego tytułu, w szczególności tych, które wymagają gromadzenia danych statystycznych lub księgowych.

Artykuł 104 (8)

Umieszczenie w załączniku 5 do umów między Państwami Członkowskimi lub właściwymi władzami tych państw, dotyczących zwrotów

1. Przepisy podobne do tych przewidzianych w art. 36 ust. 3, art. 63 ust. 3 i art. 70 ust. 3 rozporządzenia oraz w art. 93 ust. 6, w art. 94 ust. 6 i w art. 95 ust. 6 rozporządzenia wykonawczego, które obowiązywały w dniu poprzedzającym wejście w życie rozporządzenia, stosuje się, jeżeli zostaną wymienione w załączniku 5 do rozporządzenia wykonawczego.

2. Przepisy podobne do tych, określonych w ust. 1, i które będą stosowane w stosunkach między dwoma lub więcej Państwami Członkowskimi po wejściu w życie rozporządzenia, są umieszczane w załączniku 5 rozporządzenia wykonawczego. To samo dotyczy przepisów, które zostaną przyjęte zgodnie z art. 97 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego.

Koszty kontroli administracyjnej i lekarskiej

Artykuł 105

1. Koszty wynikające z przeprowadzania kontroli administracyjnej oraz badań lekarskich, umieszczania na obserwacji, przejazdów lekarzy i wszelkiego rodzaju weryfikacji, niezbędnych do przyznania, udzielania lub zmiany świadczeń, zwracane są instytucji, która je poniosła, zgodnie ze stawkami przez nią stosowanymi, przez instytucję, na rachunek której wyżej wymienione czynności zostały wykonane.

2. Jednakże dwa lub więcej Państw Członkowskich lub właściwe władze tych Państw Członkowskich mogą uzgodnić inny tryb przeprowadzania zwrotów, szczególnie na podstawie ryczałtów, lub zrezygnować z wszelkich zwrotów między instytucjami.

Umowy te wpisuje się do załącznika 5 do rozporządzenia wykonawczego. Umowy będące w mocy w dniu poprzedzającym wejście w życie rozporządzenia stosuje się nadal, pod warunkiem że są wymienione w tym Załączniku.

Wspólne przepisy w sprawie wypłaty świadczeń pieniężnych

Artykuł 106

Właściwe władze każdego Państwa Członkowskiego podają do wiadomości Komisji Administracyjnej, w terminach i w trybie ustalonym przez tę Komisję, kwotę świadczeń pieniężnych wypłaconych przez instytucje podległe ich właściwości, na rzecz uprawnionych mających miejsce zamieszkania lub pobytu w każdym innym Państwie Członkowskim.

Artykuł 107 (9) (11) (12) (14)

Przeliczanie walut

1. Do celów przepisów wymienionych poniżej:

a) rozporządzenie: art. 12 ust. 2, 3 i 4, art. 14d ust. 1, art. 19 ust. 1 lit. b) zdanie ostatnie, art. 22 ust. 1 ii) zdanie ostatnie, art. 25 ust. 1 lit. b) zdanie przedostatnie, art. 41 ust. 1 lit. c) i d), art. 46 ust. 4, art. 46a ust. 3, art. 50, art. 52 lit. b) zdanie ostatnie, art. 55 ust. 1 lit. ii) zdanie ostatnie, art. 70 ust. 1 pierwszy akapit, art. 71 ust. 1 lit. a) ii) i b) ii) zdanie przedostatnie;

b) rozporządzenie wykonawcze: art. 34 ust. 1, 4 i 5;

kurs wymiany na walutę krajową kwot wyrażonych w innej walucie krajowej i kurs wyliczony przez Komisję oparty jest na średniej miesięcznej w okresie referencyjnym określonym w ust. 2, kursy wymiany tych walut przekazywane są tej Komisji zgodnie z Europejskim Systemem Walutowym.

2. Okresem referencyjnym jest:

— styczeń dla kursu wymiany, stosowanego od dnia 1 kwietnia,

— kwiecień dla kursu wymiany, stosowanego od dnia 1 lipca,

— lipiec dla kursu wymiany, stosowanego do dnia 1 października,

— październik dla kursu wymiany, stosowanego od dnia 1 stycznia.

3. Kursy wymiany walut, używane do celów ust. 1, są kursami przekazywanymi Komisji w tym samym czasie przez banki centralne dla ustalania kursu ecu w ramach Europejskiego Systemu Walutowego.

4. Komisja Administracyjna określa, na wniosek Komisji Obrachunkowej, datę, którą należy przyjąć przy określaniu kursu wymiany, który należy stosować w przypadkach określonych w ust. 1.

5. Kursy wymiany, które należy stosować w przypadkach określonych w ust. 1, są publikowane w *Dzienniku Urzędowym Wspól-*

not Europejskich w ciągu przedostatniego miesiąca poprzedzającego ten, od którego pierwszego dnia mają być stosowane.

6. W przypadkach nieobjętych w ust. 1 przeliczenie dokonywane jest według oficjalnego kursu wymiany w dniu wypłaty, zarówno w przypadku wypłaty świadczeń, jak i w przypadku zwrotu.

TYTUŁ VI

PRZEPISY RÓŻNE

Artykuł 108

Potwierdzenie statusu pracownika sezonowego

W celu udokumentowania swojego statusu pracownika sezonowego pracownik najemny określony w art. 1 lit. c) rozporządzenia przedstawia umowę o pracę, poświadczoną przez służby ds. zatrudnienia Państwa Członkowskiego, na którego terytorium przybył, aby wykonywać pracę lub wykonuje pracę. Jeżeli w tym Państwie Członkowskim nie przewiduje się umów o pracę sezonową, instytucja państwa zatrudnienia wydaje, o ile występuje taka potrzeba, w przypadku wniosku o świadczenie, zaświadczenie potwierdzające, na podstawie informacji udzielonych przez zainteresowanego, sezonowy charakter pracy, którą wykonywał lub wykonuje zainteresowany.

Artykuł 109

Uzgodnienia dotyczące przekazywania składek

Pracodawca niemający miejsca prowadzenia działalności w Państwie Członkowskim, na którego terytorium pracownik najemny jest zatrudniony i ten pracownik mogą uzgodnić, że ten ostatni będzie spełniał obowiązki pracodawcy w odniesieniu do opłacania składek.

Pracodawca powiadamia o takim porozumieniu instytucję właściwą lub, w danym przypadku, instytucję wskazaną przez właściwą władzę wymienionego Państwa Członkowskiego.

Artykuł 110

Wzajemna pomoc administracyjna w odzyskiwaniu nienależnych świadczeń

Jeżeli instytucja Państwa Członkowskiego wypłaciła świadczenia osobie, przeciwko której zamierza wystąpić z roszczeniem z powodu pobrania nienależnych świadczeń, uzyskuje ona pomoc

od instytucji miejsca zamieszkania tej osoby lub instytucji wskazanej przez właściwe władze Państwa Członkowskiego, na którego terytorium osoba ta zamieszkuje.

Artykuł 111

Zwrot nienależnych świadczeń przez instytucje zabezpieczenia społecznego i roszczenia organów udzielających pomocy

1. W przypadku gdy w czasie ustalania lub ponownego ustalenia świadczeń z tytułu inwalidztwa, starości lub śmierci (emerytury i renty) do celów stosowania tytułu III rozdział 3 rozporządzenia instytucja Państwa Członkowskiego wypłaciła beneficjentowi kwotę wyższą niż ta, do której był uprawniony, instytucja ta może zwrócić się do instytucji innego z Państw Członkowskich, zobowiązanych do wypłaty świadczeń na rzecz tego beneficjenta, o zatrzymanie nienależnie wypłaconej kwoty na podstawie wezwań do zapłaty wysyłanych temu beneficjentowi. Ta ostatnia instytucja przekazuje zatrzymaną kwotę do instytucji będącej wierzycielem. Jeżeli kwota nienależnie wypłacona nie może być zatrzymana na podstawie wezwań do zapłaty, stosuje się przepisy ust. 2.

2. W przypadku gdy instytucja Państwa Członkowskiego wypłaciła beneficjentowi kwotę wyższą od tej, do której jest uprawniony, instytucja ta może, na warunkach i w granicach przewidzianych stosowanym przez nią ustawodawstwem, zwrócić się do instytucji innego Państwa Członkowskiego, zobowiązanego do świadczeń na rzecz tego beneficjenta, o potrącenie nadpłaty z wypłacanych mu kwot. Ta ostatnia instytucja dokonuje potrącenia na warunkach i w granicach przewidzianych dla takiego potrącenia ustawodawstwem przez nią stosowanym tak, jakby to ona wypłaciła nienależną kwotę, i przekazuje potrąconą kwotę instytucji będącej wierzycielem.

3. Jeżeli osoba, do której stosuje się rozporządzenie, korzystała z pomocy na terytorium Państwa Członkowskiego przez okres, przez który miała prawo do świadczeń na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego, to organ, który udzielał

pomocy, jeżeli dysponuje dopuszczalnym przez prawo ustawodawstwo roszczeniem regresowym dotyczącym świadczeń należnych wymienionej osobie, może wystąpić do instytucji innego Państwa Członkowskiego, zobowiązanej do udzielania świadczeń na rzecz tej osoby, o potrącenie kwoty wydatkowanej tytułem pomocy z kwot wypłacanych wyżej wymienionej osobie przez tę instytucję.

Jeżeli członek rodziny osoby, do której stosuje się rozporządzenie, korzystał z pomocy na terytorium Państwa Członkowskiego, w okresie, w którym wymienionej osobie przysługiwały świadczenia na danego członka rodziny, na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego organ, który udzielał pomocy, jeżeli dysponuje dopuszczalnym przez prawo roszczeniem regresowym dotyczącym świadczeń należnych tej osobie na danego członka rodziny, może wystąpić do instytucji innego Państwa Członkowskiego, zobowiązanej do udzielania tych świadczeń na rzecz wyżej wymienionej osoby, o potrącenie kwoty wydatkowanej tytułem pomocy z kwot wypłacanych tej osobie.

Instytucja zobowiązana do wypłaty dokonuje potrącenia w sposób i w granicach przewidzianych dla takiego wyrównania w stosowanym przez nią ustawodawstwie i przekazuje potrąconą kwotę organowi będącemu wierzycielem.

Artykuł 112

Jeżeli dana instytucja dokonała nienależnych wypłat, bezpośrednio lub za pośrednictwem innej instytucji, a ich odzyskanie nie jest możliwe, kwoty te obciążają ostatecznie pierwszą instytucję, z wyjątkiem przypadku, gdy nienależnej wypłaty dokonano na skutek oszustwa.

Artykuł 113

Odzyskanie świadczeń rzeczowych udzielonych nienależnie pracownikom najemnym zatrudnionym w transporcie międzynarodowym

1. Jeżeli prawo do świadczeń rzeczowych nie jest uznane przez właściwą instytucję, świadczenia rzeczowe udzielone pracownikowi najemnemu zatrudnionemu w transporcie międzynarodowym przez instytucję w miejscu pobytu na podstawie domniemania określonego w art. 20 ust. 1 lub art. 62 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego są zwracane przez właściwą instytucję.

2. Wydatki poniesione przez instytucję miejsca pobytu na rzecz każdego pracownika transportu międzynarodowego, który uzyskał świadczenia rzeczowe na podstawie przedstawionego zaświadczenia określonego w art. 20 ust. 1 lub art. 62 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego, a nie zgłosił się uprzednio do instytucji miejsca pobytu i nie ma prawa do świadczeń rzeczowych, zwracane są przez instytucję wskazaną jako właściwą w wymienionym zaświadczeniu lub przez inną instytucję wyznaczoną w tym celu przez właściwą władzę danego Państwa Członkowskiego.

3. Właściwa instytucja lub, w przypadku określonym w ust. 2, instytucja wskazana jako właściwa lub instytucja wyznaczona w tym celu zachowuje w stosunku do beneficjenta wierzitelność

równą kwocie nienależnie udzielonych świadczeń rzeczowych. Wyżej wymienione instytucje informują o swojej wierzitelności Komisję Obrachunkową określoną w art. 101 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego, która sporządza ich wykaz.

Artykuł 114

Tymczasowe wypłaty świadczeń w przypadku sporu dotyczącego właściwego ustawodawstwa lub dotyczącego instytucji, która powinna udzielać świadczeń

W przypadku sporu między instytucjami lub właściwymi władzami dwóch lub więcej Państw Członkowskich w kwestii ustawodawstwa właściwego na podstawie tytułu II rozporządzenia lub w sprawie określenia instytucji zobowiązanej do udzielania świadczeń zainteresowany, który mógłby ubiegać się o te świadczenia, gdyby nie było niezgodności, korzysta tymczasowo ze świadczeń, przewidzianych przez ustawodawstwo stosowane przez instytucję miejsca zamieszkania, lub jeżeli zainteresowany nie zamieszkuje na terytorium jednego z zainteresowanych Państw Członkowskich, ze świadczeń, przewidzianych ustawodawstwem stosowanym przez instytucję, do której wystąpił na początku z wnioskiem o świadczenia.

Artykuł 115

Procedury badań lekarskich przeprowadzonych w Państwie Członkowskim innym niż Państwo właściwe

Instytucja miejsca pobytu lub zamieszkania powołana, na podstawie art. 87 rozporządzenia, do przeprowadzenia badań lekarskich postępuje zgodnie z procedurą ustanowioną w stosowanym przez nią ustawodawstwie.

W przypadku braku określenia takich procedur instytucja ta zwraca się do instytucji właściwej o informację w celu zapoznania się ze sposobem postępowania.

Artykuł 116

Umowy odnoszące się do odzyskiwania składek

1. Umowy zawarte na podstawie art. 92 ust. 2 rozporządzenia wprowadza się do załącznika 5 do rozporządzenia wykonawczego.

2. Umowy zawarte w celu wykonania przepisów art. 51 rozporządzenia stosuje się, o ile zostaną wymienione w załączniku 5 do rozporządzenia wykonawczego.

Artykuł 117

Przetwarzanie danych

1. Jedno lub więcej Państw Członkowskich lub ich właściwe władze mogą, po uzyskaniu opinii Komisji Administracyjnej,

przystosować do przetwarzania danych wzory świadectw, zaświadczeń, deklaracji, wniosków i innych dokumentów oraz operacje i metody przekazywania danych, przewidzianych w celu stosowania rozporządzenia i rozporządzenia wykonawczego.

2. Komisja Administracyjna podejmie niezbędne prace w celu upowszechnienia i ujednolicenia formularzy, określonych w ust. 1, o ile pozwoli na to rozwój przetwarzania danych w Państwach Członkowskich.

TYTUŁ VII

PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE

Artykuł 118 (6) (12)

Artykuł 119 (6) (12)

Przepisy przejściowe dotyczące emerytur i rent dla pracowników najemnych

1. W przypadku gdy realizacja ryzyka nastąpiła przed dniem 1 października 1972 r. lub przed datą wykonania rozporządzenia wykonawczego na terytorium zainteresowanego Państwa Członkowskiego i gdy wniosek o emeryturę lub rentę nie został rozpatrzony przed tą datą, wniosek ten stanowi podstawę, jeżeli świadczenia muszą być przyznane z tytułu tej realizacji ryzyka, za okres poprzedzający tę ostatnią datę, dla podwójnego przyznania:

- a) za okres poprzedzający dzień 1 października 1972 r. lub poprzedzający datę wykonania rozporządzenia wykonawczego na terytorium zainteresowanego Państwa Członkowskiego, zgodnie z rozporządzeniem lub z obowiązującymi umowami między zainteresowanymi Państwami Członkowskimi;
- b) za okres rozpoczynający się w dniu 1 października 1972 r. lub w dniu wykonania rozporządzenia wykonawczego na terytorium zainteresowanego Państwa Członkowskiego, zgodnie z rozporządzeniem.

Jednakże jeżeli kwota obliczona zgodnie z przepisami określonymi w lit. a) jest wyższa od kwoty obliczonej zgodnie z przepisami zawartymi w lit. b), zainteresowany korzysta w dalszym ciągu ze świadczeń w kwocie obliczonej zgodnie z przepisami określonymi w lit. a).

2. Zgłoszenie wniosku o świadczenie z tytułu inwalidztwa, starości lub dla pozostałych przy życiu do instytucji Państwa Członkowskiego, począwszy od dnia 1 października 1972 r. lub począwszy od daty wykonania rozporządzenia wykonawczego na terytorium zainteresowanego Państwa Członkowskiego lub na części terytorium tego Państwa, pociąga za sobą ponowne rozpoznanie z urzędu, zgodnie z rozporządzeniem, świadczeń, które zostały przyznane z tego samego tytułu, przed tą datą, przez instytucję lub instytucje jednego lub więcej pozostałych Państw Członkowskich; takie ponowne rozpoznanie nie może pociągać za sobą przyznania niższej kwoty świadczenia.

Przepisy przejściowe odnoszące się do emerytur lub rent dla osób prowadzących działalność na własny rachunek

1. W przypadku realizacji ryzyka przed dniem 1 lipca 1982 r. lub przed datą wykonania rozporządzenia wykonawczego na terytorium zainteresowanego Państwa Członkowskiego i gdy wniosek o emeryturę lub rentę nie został jeszcze rozpatrzony przed tą datą, ten wniosek stanowi podstawę, jeżeli świadczenia muszą być przyznane z tytułu tej realizacji ryzyka, za okres poprzedzający tę ostatnią datę, dla podwójnego przyznania:

- a) za okres przed dniem 1 lipca 1982 r. lub przed datą wykonania rozporządzenia wykonawczego na terytorium zainteresowanego Państwa Członkowskiego zgodnie z rozporządzeniem lub z umowami między zainteresowanymi Państwami Członkowskimi obowiązującymi przed tą datą;
- b) za okres rozpoczynający się od dnia 1 lipca 1982 r. lub od daty wykonania rozporządzenia wykonawczego na terytorium zainteresowanego Państwa Członkowskiego, zgodnie z rozporządzeniem.

Jednakże jeżeli kwota obliczona zgodnie z przepisami określonymi w lit. a) jest wyższa od kwoty obliczonej zgodnie z przepisami, o których mowa w lit. b), zainteresowany korzysta w dalszym ciągu ze świadczenia w kwocie obliczonej zgodnie z przepisami określonymi w lit. a).

2. Zgłoszenie wniosku o świadczenie z tytułu inwalidztwa starości lub dla pozostających przy życiu do instytucji Państwa Członkowskiego, począwszy od dnia 1 lipca 1982 r. lub począwszy od daty wykonania rozporządzenia wykonawczego na terytorium zainteresowanego Państwa Członkowskiego lub na części terytorium tego Państwa, pociąga za sobą ponowne rozpoznanie z urzędu, zgodnie z rozporządzeniem, świadczeń, które zostały przyznane z tego samego tytułu, przed tą datą, przez instytucję lub instytucje jednego lub więcej pozostałych Państw Członkowskich; takie ponowne rozpoznanie nie może pociągać.

Artykuł 119a (5)

Przepisy przejściowe odnoszące się do emerytur i rent do celów stosowania art. 15 ust. 1 lit. a) ostatnia część rozporządzenia wykonawczego

1. W przypadku realizacji ryzyka przed dniem 1 stycznia 1987 r. i gdy wniosek o emeryturę lub rentę nie został jeszcze rozpatrzony przed tą datą, ten wniosek stanowi podstawę, jeżeli świadczenia muszą być przyznane z tytułu tej realizacji ryzyka, za okres poprzedzający tę ostatnią datę, dla podwójnego przyznania:

- a) za okres przed dniem 1 stycznia 1987 r. zgodnie z rozporządzeniem lub z umowami między zaangażowanymi Państwami Członkowskimi;
- b) za okres rozpoczynający się od dnia 1 stycznia 1987 r., zgodnie z przepisami rozporządzenia.

Jednakże jeżeli kwota obliczona zgodnie z przepisami, określonych w lit. a), jest wyższa od kwoty obliczonej zgodnie z przepisami, o których mowa w lit. b), zainteresowany korzysta w dalszym ciągu ze świadczenia w kwocie obliczonej zgodnie z przepisami określonymi w lit. a).

2. Zgłoszenie wniosku o świadczenie z tytułu inwalidztwa, starości lub dla pozostałych przy życiu do instytucji Państwa Członkowskiego, począwszy od dnia 1 stycznia 1987 r., pociąga za sobą ponowne rozpoznanie z urzędu, zgodnie z rozporządzeniem, świadczeń, które zostały przyznane z tego samego tytułu, przed tą datą, przez instytucję lub instytucje jednego lub więcej pozostałych Państw Członkowskich bez uszczerbku dla przepisów art. 3.

3. Prawa zainteresowanych, którym przyznano renty lub emerytury przed dniem 1 stycznia 1987 r. na terytorium zainteresowanego Państwa Członkowskiego, mogą zostać wyliczone ponownie, na ich wniosek, zgodnie z przepisami rozporządzenia (EWG) nr 3811/86 ⁽²⁾.

4. Jeżeli wniosek, określony w ust. 3 jest złożony w terminie jednego roku począwszy od dnia 1 stycznia 1987 r., prawa przyznane na podstawie rozporządzenia (EWG) nr 3811/86 nabywa się od dnia 1 stycznia 1987 r. lub od daty nabycia praw do emerytury lub renty, o ile są one przyznane po dniu 1 stycznia

1987 r.; w takim przypadku przepisy ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego dotyczące wygaśnięcia lub przedawnienia nie mogą być skuteczne wobec zainteresowanych.

5. Jeżeli wniosek określony w ust. 3, złożony jest po wygaśnięciu terminu jednego roku, począwszy od dnia 1 stycznia 1987 r., prawa nabyte na podstawie rozporządzenia (EWG) nr 3811/86, które nie wygasły ani nie uległy przedawnieniu, zostają nabyte od daty złożenia wniosku, chyba że stosowane są bardziej korzystne przepisy ustawodawstwa któregośkolwiek z Państw Członkowskich.

Artykuł 120(8)

...

Artykuł 121

Dodatkowe umowy wykonawcze

1. Dwa lub więcej Państw Członkowskich lub właściwe władze tych Państw Członkowskich mogą, w razie potrzeby, zawierać umowy w celu uzupełnienia administracyjnych procedur wykonywania rozporządzenia. Umowy te wymienione są w załączniku 5 do rozporządzenia wykonawczego.

2. Umowy podobne do określonych w ust. 1, które obowiązują w dniu poprzedzającym dzień 1 października 1972 r., stosuje się nadal, o ile są uwzględnione w załączniku 5 do rozporządzenia wykonawczego.

Artykuł 122

Przepisy szczególne w sprawie zmiany niektórych załączników

Załączniki 1, 4, 5, 6, 7 i 8 do rozporządzenia wykonawczego mogą być zmieniane rozporządzeniem Komisji na wniosek określonego Państwa lub określonych Państw Członkowskich lub ich właściwych władz, po zasięgnięciu opinii Komisji Administracyjnej

(¹) Dz.U. L 355 z 16.12.1986, str. 5.

ZAŁĄCZNIK 1 (A) (B) (3) (4) (9) (13) (15)

WŁAŚCIWE WŁADZE

(art. 1 ust. 1 rozporządzenia i art. 4 ust. 1 oraz art. 122 rozporządzenia wykonawczego)

- A. BELGIA:
1. Ministre de la prévoyance sociale, Bruxelles Minister van Sociale Voorzorg, Brussel (Minister Opieki Społecznej, Bruksela).
 2. Ministre des classes moyennes, Bruxelles Minister van Middenstand, Brussel (Minister Klasy Średniej, Bruksela).
- B. DANIA:
1. Socialministeren (Minister Spraw Socjalnych), Kopenhaga.
 2. Arbejdsministeren (Minister Pracy), Kopenhaga.
 3. Sundhedsministeren (Minister Zdrowia), Kopenhaga.
- ...
- C. NIEMCY:
- Bundesminister für Arbeit und Sozialordnung (Federalny Minister Pracy i Spraw Socjalnych), Bonn.
- D. HISZPANIA:
- Ministro de Trabajo y Asuntos Sociales (Minister Pracy i Spraw Socjalnych), Madryt.
- E. FRANCJA:
1. Ministre des affaires sociales et de la solidarité nationale (Minister Spraw Socjalnych i Solidarności Narodowej), Paryż.
 2. Ministre de l'agriculture (Minister Rolnictwa), Paryż.
- F. GRECJA:
1. Υπουργός Κοινωνικών Υπηρεσιών, Αθήνα (Minister Spraw Socjalnych), Ateny.
 2. Υπουργός Εργασίας, Αθήνα (Minister Pracy), Ateny.
 3. Υπουργός Εμπορικής Ναυτιλίας, Πειραιάς (Minister Marynarki Handlowej), Pireus.
- G. IRLANDIA:
1. Minister of Social Welfare (Minister Spraw Socjalnych), Dublin.
 2. Minister of Health (Minister Zdrowia), Dublin.
- H. WŁOCHY:
1. Ministro del Lavoro e della Previdenza Sociale (Minister Pracy i Opieki Społecznej), Rzym.
 2. Ministro della Sanità (Ministerstwo Zdrowia), Rzym.
 3. Ministro di Grazia e Giustizia (Minister Sprawiedliwości), Rzym.
 4. Ministro della Finanze (Minister Finansów), Rzym.
- I. LUKSEMBURG:
1. Ministre du travail et de la sécurité sociale (Minister Pracy i Zabezpieczenia Społecznego), Luksemburg.
 2. Ministre de la famille (Minister Rodziny), Luksemburg.
- J. NIDERLANDY:
1. Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (Minister Spraw Socjalnych i Zatrudnienia), Haga.
 2. Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur (Minister Dobrobytu, Zdrowia i Kultury), Rijswijk.
- K. AUSTRIA:
1. Bundesminister für Arbeit und Soziales (Federalny Minister Pracy i Spraw Społecznych), Wiedeń.
 2. Bundesminister für Jugend und Familie (Federalny Minister Młodzieży i Rodziny), Wiedeń.

L. PORTUGALIA:

1. Ministro do Trabalho e Segurança Social (Minister Pracy i Zabezpieczenia Społecznego), Lizbona.
2. Ministro da Saúde (Minister Zdrowia), Lizbona.
3. Secretário Regional dos Assuntos Sociais da Região Autónoma da Madeira (Regionalny Sekretariat Spraw Socjalnych Autonomicznego Regionu Madery), Funchal.
4. Secretário Regional dos Assuntos Sociais da Região Autónoma dos Açores (Regionalny Sekretariat Spraw Socjalnych Autonomicznego Regionu Azorów), Angra do Heroísmo.

M. FINLANDIA:

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö — Social- och hälsovårdsministeriet (Ministerstwo Spraw Socjalnych i Zdrowia), Helsinki.

N. SZWECJA:

Regeringen (Socialdepartementet) [Rząd (Ministerstwo Zdrowia i Spraw Socjalnych)], Sztokholm.

O. ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO:

1. Secretary of State for Social Security (Sekretariat Stanu do spraw Socjalnych), Londyn;
 - 1a. Secretary of State for Health (Sekretariat Stanu do spraw Zdrowia), Londyn.
 2. Secretary of State for Scotland (Sekretariat Stanu do spraw Szkocji), Edynburg.
 3. Secretary of State for Wales (Sekretariat Stanu do spraw Walii), Cardiff.
 4. Department of Health and Social Services for Northern Ireland (Departament Zdrowia i Służb Socjalnych dla Irlandii Północnej), Belfast.
 5. Director of the Department of Labour and Social Security (Dyrektor Departamentu Pracy i Zabezpieczenia Społecznego), Gibraltar.
 6. Director of the Gibraltar Health Authority (Dyrektor Urzędu Zdrowia Gibraltaru).
-

ZAŁĄCZNIK 2 (A) (B) (2) (3) (7) (8) (9) (13) (14) (15)

WŁAŚCIWE INSTYTUCJE

(Art. 1 lit. o) rozporządzenia i art. 4 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego)

A. BELGIA

1. Choroby i macierzyństwo:

a) Do celów stosowania art. 16-29 rozporządzenia wykonawczego:

i) na zasadach ogólnych:

organ, w którym pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek jest ubezpieczona;

ii) dla marynarzy:

Caisse de secours et de prévoyance en faveur des marins Hulp- en voorzorgskas voor zeervarenden — (Fundusz ubezpieczeń i opieki społecznej marynarzy, Antwerpia);

iii) dla osób objętych systemem zamorskich ubezpieczeń społecznych:

Office de sécurité sociale d'outre-mer, Bruxelles Dienst voor overzeese sociale zekerheid, Brussel — (Biuro Zamorskiego Zabezpieczenia Społecznego, Bruksela);

iv) dla byłych zatrudnionych w Kongu Belgijskim i w Ruandzie-Burundi:

Office de sécurité sociale d'outre-mer, Bruxelles Dienst voor overzeese sociale zekerheid, Brussel — (Biuro Zamorskiego Zabezpieczenia Społecznego, Bruksela);

b) Do celów stosowania tytułu V rozporządzenia wykonawczego:

Institut national d'assurance maladie-invalidité, Bruxelles Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering, Brussel — (Krajowy instytut ubezpieczeń na wypadek choroby i inwalidztwa, Bruksela) działający w imieniu organu ubezpieczającego lub Fundusz ubezpieczeń i opieki społecznej marynarzy.

2. Inwalidztwo:

a) Inwalidztwo powszechne (robotnicy, urzędnicy i robotnicy kopalń) oraz inwalidztwo osób prowadzących działalność na własny rachunek:

Institut national d'assurance maladie-invalidité, Bruxelles Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering, Brussel — (Krajowy instytut ubezpieczeń na wypadek choroby i inwalidztwa, Bruksela) wspólnie z organem ubezpieczeniowym, w którym pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek jest lub była ubezpieczona;

b) Inwalidztwo szczególne robotników kopalń:

Fonds national de retraite des ouvriers-mineurs, Bruxelles Nationaal pensioenfonds voor mijnwerkers, Brussel — (Krajowy fundusz emerytalny robotników kopalń, Bruksela);

c) Inwalidztwo marynarzy:

Caisse de secours et de prévoyance en faveur des marins Hulp- en voorzorgskas voor zeervarenden — (Fundusz ubezpieczeń i opieki społecznej marynarzy), Antwerpia;

d) inwalidztwo osób objętych zamorskim systemem zabezpieczenia:

Office de sécurité sociale d'outre-mer, Bruxelles Dienst voor overzeese sociale zekerheid, Brussel — (Biuro Zamorskiego Zabezpieczenia Społecznego, Bruksela);

e) inwalidztwo byłych zatrudnionych w Kongu Belgijskim i w Ruandzie-Burundi:

Office de sécurité sociale d'outre-mer, Bruxelles Dienst voor overzeese sociale zekerheid, Brussel — (Biuro Zamorskiego Zabezpieczenia Społecznego, Bruksela).

3. Starość i śmierć (emerytury i renty rodzinne):

a) system powszechny (robotnicy, urzędnicy, pracownicy kopalń i marynarze):

Office national des pensions, Bruxelles Rijksdienst voor pensioenen, Brussel — (Krajowe biuro emerytur, Bruksela);

b) system dla osób prowadzących działalność na własny rachunek:

Institut national d'assurances sociales pour travailleurs indépendants, Bruxelles Rijksinstituut voor de sociale verzekeringen der zelfstandigen, Brussel — (Krajowy instytut opieki społecznej dla osób prowadzących działalność na własny rachunek, Bruksela);

c) system zamorskiego zabezpieczenia społecznego:

Office de sécurité sociale d'outre-mer, Bruxelles Dienst voor overzeese sociale zekerheid, Brussel — (Biuro Zamorskiego Zabezpieczenia Społecznego, Bruksela);

d) system dla dawnych pracowników w Kongu Belgijskim i w Ruandzie-Burundi:

Office de sécurité sociale d'outre-mer, Bruxelles Dienst voor overzeese sociale zekerheid, Brussel — (Biuro Zamorskiego Zabezpieczenia Społecznego, Bruksela).

4. Wypadki przy pracy:

a) przed wygaśnięciem terminu badań określonego w ustawie z dnia 10 kwietnia 1971 r. (art. 72):

i) świadczenia rzeczowe:

— wymiana i utrzymanie protez:

Fonds des accidents du travail, Bruxelles Fonds voor arbeidsongevallen, Brussel — (Fundusze wypadków przy pracy, Bruksela);

— świadczenia inne niż wyżej wymienione:

ubezpieczyciel, który ubezpiecza pracodawcę;

ii) świadczenia pieniężne

— zasiłki:

ubezpieczyciel, który ubezpiecza pracodawcę;

— świadczenia dodatkowe przyznane Dekretem Królewskim z dnia 21 grudnia 1971 r.:

Fonds des accidents du travail, Bruxelles Fonds voor arbeidsongevallen, Brussel — (Fundusz wypadków przy pracy, Bruksela);

b) po wygaśnięciu terminu badań określonego w ustawie z dnia 10 kwietnia 1971 r. (art. 72):

i) świadczenia rzeczowe:

Fonds des accidents du travail, Bruxelles Fonds voor arbeidsongevallen, Brussel — (Fundusz wypadków przy pracy, Bruksela);

ii) świadczenia pieniężne:

— renty:

wyznaczony organ rentowy;

— dodatkowe zasiłki:

Fonds des accidents du travail, Bruxelles Fonds voor arbeidsongevallen, Brussel — (Fundusz wypadków przy pracy, Bruksela);

c) system dla marynarzy i rybaków:

Fonds des accidents du travail, Bruxelles Fonds voor arbeidsongevallen, Brussel — (Fundusz wypadków przy pracy, Bruksela);

d) w przypadku braku ubezpieczenia:

Fonds des accidents du travail, Bruxelles Fonds voor arbeidsongevallen, Brussel — (Fundusz wypadków przy pracy, Bruksela);

e) system dla dawnych pracowników w Kongu Belgijskim i w Ruan-dzie-Burundi:

Office de sécurité sociale d'outre-mer, Bruxelles Dienst voor overzeese sociale zekerheid, Brussel — (Biuro Zamorskiego Zabezpieczenia Społecz-nego, Bruksela).

5. Choroby zawodowe:

a) na zasadach ogólnych:

Fonds des maladies professionnelles, Bruxelles Fonds voor beroepsziekten, Brussel — (Fundusze chorób zawodowych, Bruksela);

b) system dla dawnych pracowników w Kongu Belgijskim i w Ruan-dzie-Burundi:

Office de sécurité sociale d'outre-mer, Bruxelles Dienst voor overzeese sociale zekerheid, Brussel — (Biuro Zamorskiego Zabezpieczenia Społecz-nego, Bruksela).

6. Świadczenia z tytułu śmierci:

a) Ubezpieczenie na wypadek choroby i inwalidztwa:

i) na zasadach ogólnych:

Institut national d'assurance maladie-invalidité, Bruxelles Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering, Brussel — (Krajowy instytut ubez-pieczeń na wypadek choroby i inwalidztwa, Bruksela) wspólnie z orga-nem ubezpieczeniowym, w którym pracownik najemny był ubezpie-czony;

ii) dla marynarzy:

Caisse de secours et de prévoyance en faveur des marins Hulp- en voorzorgskas voor zeervarenden — (Fundusz ubezpieczeń i opieki spo-łecznej marynarzy, Antwerpia);

iii) dla osób objętych zamorskim systemem zabezpieczenia społecznego: iv) system dla dawnych pracowników w Kongu Belgijskim i w Ruandzie-Burundi:	Office de sécurité sociale d'outre-mer, Bruxelles Dienst voor overzeese sociale zekerheid, Brussel — (Biuro Zamorskiego Zabezpieczenia Społecznego, Bruksela); Office de sécurité sociale d'outre-mer, Bruxelles Dienst voor overzeese sociale zekerheid, Brussel — (Biuro Zamorskiego Zabezpieczenia Społecznego, Bruksela);
b) wypadki przy pracy: i) na zasadach ogólnych: ii) dla marynarzy: iii) system dla dawnych pracowników w Kongu Belgijskim i w Ruandzie-Burundi: c) choroby zawodowe: i) na zasadach ogólnych: ii) system dla dawnych pracowników w Kongu Belgijskim i w Ruandzie-Burundi:	ubezpieczyciel; Fonds des accidents du travail, Bruxelles Fonds voor arbeidsongevallen, Brussel — (Fundusz wypadków przy pracy, Bruksela); Office de sécurité sociale d'outre-mer, Bruxelles Dienst voor overzeese sociale zekerheid, Brussel — (Biuro Zamorskiego Zabezpieczenia Społecznego, Bruksela); Fonds des maladies professionnelles, Bruxelles Fonds voor beroepsziekten, Brussel — (Fundusze chorób zawodowych, Bruksela); Office de sécurité sociale d'outre-mer, Bruxelles Dienst voor overzeese sociale zekerheid, Brussel — (Biuro Zamorskiego Zabezpieczenia Społecznego, Bruksela).
- 7. Bezrobocie:**
i) na zasadach ogólnych: ii) dla marynarzy:	Office national de l'emploi, Bruxelles Rijksdienst voor arbeidsvoorziening, Brussel — (Krajowe biuro zatrudnienia, Bruksela); Pool des marins de la marine marchande Pool van de zeelieden ter koopvaardij — (Syndykat marynarzy marynarki handlowej) Antwerpia.
- 8. Zasiłki rodzinne:**
a) system dla pracowników najemnych: b) system dla osób prowadzących działalność na własny rachunek: c) system dla dawnych pracowników w Kongu Belgijskim i w Ruandzie-Burundi:	Office national des allocations familiales pour travailleurs salariés, Bruxelles Rijksdienst voor kinderbijslag voor werknemers, Brussel — (Krajowe biuro zasiłków rodzinnych dla pracowników najemnych, Bruksela); Institut national d'assurances sociales pour travailleurs indépendants, Bruxelles Rijksinstituut voor de sociale verzekeringen der zelfstandigen, Brussel — (Krajowe biuro ubezpieczeń społecznych dla osób prowadzących działalność na własny rachunek, Bruksela); Office de sécurité sociale d'outre-mer, Bruxelles Dienst voor overzeese sociale zekerheid, Brussel — (Biuro Zamorskiego Zabezpieczenia Społecznego, Bruksela).

B. DANIA

a) Choroba i macierzyństwo:

i) choroba: — świadczenia rzeczowe: — świadczenia pieniężne:	właściwa amtskommune (administracja lokalna). W gminie Kopenhaga: Magistraten (administracja gminna). W gminie Frederiksborg: administracja gminna; komisja socjalna w gminie, w której zamieszkuje beneficjent. W gminach Kopenhaga, Odense, Aalborg i Århus: Magistraten (administracja gminna);

- ii) **macierzyństwo:**
- świadczenia rzeczowe: właściwa amtskommune (administracja lokalna). W gminie Kopenhaga: Magistraten (administracja gminna). W gminie Frederiksborg: administracja gminna,
- świadczenia pieniężne: komisja socjalna w gminie, w której zamieszkuje beneficjent. W gminach Kopenhaga, Odense, Aalborg i Århus: Magistraten (administracja gminna);
- b) **Inwalidztwo:**
- i) świadczenia przyznane zgodnie z ustawodawstwem w sprawie rent socjalnych: Direktoratet for Social Sikring og Bistand (Krajowe biuro zabezpieczenia społecznego i dobrobytu), Kopenhaga;
- ii) świadczenia rehabilitacyjne: komisja socjalna w gminie, w której zamieszkuje beneficjent. W gminach Kopenhaga, Odense, Aalborg i Århus: Magistraten (administracja gminna);
- c) **Starość i śmierć (emerytury i renty rodzinne):**
- i) emerytury i renty przyznane zgodnie z ustawodawstwem w sprawie rent socjalnych: Direktoratet for Social Sikring og Bistand (Krajowe biuro zabezpieczenia społecznego i dobrobytu), Kopenhaga;
- ii) emerytury i renty przyznane zgodnie z ustawą o dodatkowych emeryturach dla pracowników najemnych („loven om Arbejdsmarkedets Tillægspension”): Arbejdsmarkedets Tillægspension (Biuro do spraw dodatkowych emerytur i rent dla pracowników najemnych); Hillerød;
- d) **Wypadki przy pracy i choroby zawodowe:**
- i) świadczenia rzeczowe i renty: Arbejdsskadestyrelsen (Krajowe biuro do spraw wypadków przy pracy i chorób zawodowych), Kopenhaga;
- ii) dzienne zasiłki: komisja socjalna w gminie, w której zamieszkuje beneficjent. W gminach Kopenhaga, Odense, Aalborg i Århus: Magistraten (administracja gminna);
- e) **Świadczenia z tytułu śmierci:**
- komisja socjalna w gminie, w której zamieszkuje beneficjent. W gminach Kopenhaga, Odense, Aalborg i Århus: Magistraten (administracja gminna);
- f) **Bezrobocie:**
- Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen (Krajowe biuro ubezpieczeń na wypadek bezrobocia), Kopenhaga;
- g) **Świadczenia rodzinne (zasiłki rodzinne):**
- komisja socjalna w gminie, w której zamieszkuje beneficjent. W gminach Kopenhaga, Odense, Aalborg i Århus: Magistraten (administracja gminna).

C. NIEMCY

Właściwość instytucji niemieckich określona jest przez przepisy niemieckiego ustawodawstwa, o ile nie stanowi się inaczej

1. Ubezpieczenie na wypadek choroby:

Do celów stosowania art. 13 ust. 2 lit. e) rozporządzenia:

- a) w przypadku gdy zainteresowany zamieszkuje na terytorium Republiki Federalnej Niemiec: właściwa Allgemeine Ortskrankenkasse (lokalna Powszechna Kasa Chorych) w miejscu zamieszkania zainteresowanego;
- b) w przypadku gdy zainteresowany zamieszkuje na terytorium innego Państwa Członkowskiego: Allgemeine Ortskrankenkasse Bonn (lokalna Powszechna Kasa Chorych w Bonn), Bonn;
- c) w przypadku, gdy członek rodziny zainteresowanego był, przed powołaniem lub ponownym powołaniem do służby wojskowej lub do służby cywilnej, ubezpieczony w instytucji niemieckiej zgodnie z art. 17 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego: instytucja ubezpieczenia na wypadek choroby, w której ten członek rodziny był ubezpieczony.

Do celów stosowania art. 25 ust. 1 rozporządzenia:

instytucja ubezpieczenia na wypadek choroby, w której osoba bezrobotna była ubezpieczona w chwili, kiedy opuściła terytorium Republiki Federalnej Niemiec;

Do celów ubezpieczenia na wypadek choroby ubiegającego się o emeryturę lub rentę i emeryta lub rencisty oraz członków jego rodziny zgodnie z przepisami sekcji 4 i 5 rozdziału I tytułu III rozporządzenia:

i) w przypadku gdy zainteresowany jest ubezpieczony w Allgemeine Ortskrankenkasse (Lokalna Powszechna Kasa Chorych) lub jeżeli nie jest ubezpieczony w żadnej instytucji ubezpieczenia na wypadek choroby:

Allgemeine Ortskrankenkasse Bonn (Lokalna Powszechna Kasa Chorych Bonn), Bonn;

ii) we wszystkich pozostałych przypadkach:

instytucja ubezpieczenia na wypadek choroby, w której wnioskodawca lub emeryt lub rencista jest ubezpieczony;

2. Ubezpieczenie emerytalno-rentowe robotników, urzędników i pracowników kopalń:

Dla przystąpienia do ubezpieczenia dobrowolnego, tak samo jak dla decydowania o wnioskach o świadczenia i przyznawaniu świadczeń na podstawie przepisów rozporządzenia:

a) dla osób, które były ubezpieczone lub traktowane jako takie wyłącznie na podstawie niemieckiego ustawodawstwa lub niemieckiego ustawodawstwa oraz ustawodawstwa jednego lub więcej Państw Członkowskich oraz pozostający przy życiu po ich śmierci, jeżeli osoba zainteresowana:

— zamieszkuje na terytorium innego Państwa Członkowskiego,

lub

— jest obywatelem innego Państwa Członkowskiego zamieszkującym na terytorium trzeciego:

i) w przypadku gdy ostatnia składka została wpłacona na ubezpieczenie emerytalno-rentowe robotników:

— jeżeli zainteresowany zamieszkuje w Niemczech lub jest obywatelem niemieckim, zamieszkującym na terytorium państwa trzeciego:

Landesversicherungsanstalt Westfalen (Regionalne biuro ubezpieczeń w Westfalii), Münster,

— jeżeli zainteresowany zamieszkuje w Belgii lub w Hiszpanii lub jest obywatelem belgijskim lub hiszpańskim zamieszkującym na terytorium państwa trzeciego:

Landesversicherungsanstalt Rheinprovinz (Regionalne biuro ubezpieczeń Nadrenii), Düsseldorf,

— jeżeli zainteresowany zamieszkuje we Włoszech lub jest obywatelem włoskim, zamieszkującym na terytorium państwa trzeciego:

Landesversicherungsanstalt Schwaben (Regionalne biuro ubezpieczeń Szwabii), Augsburg,

— jeżeli zainteresowany zamieszkuje we Francji lub Luksemburgu lub jest obywatelem francuskim lub luksemburskim, zamieszkującym na terytorium państwa trzeciego:

Landesversicherungsanstalt Rheinland-Pfalz (Regionalne biuro ubezpieczeń Nadrenii-Palatynatu), Speyer,

— jeżeli zainteresowany zamieszkuje w Danii lub jest obywatelem duńskim zamieszkującym na terytorium państwa trzeciego:

Landesversicherungsanstalt Schleswig-Holstein (Regionalne biuro ubezpieczeń Szlezewiku-Holsztynu), Lubeka,

— jeżeli zainteresowany zamieszkuje w Irlandii lub w Zjednoczonym Królestwie lub jest obywatelem irlandzkim lub Zjednoczonego Królestwa zamieszkującym na terytorium państwa trzeciego:

Landesversicherungsanstalt Freie und Hansestadt Hamburg (Regionalne biuro ubezpieczeń Wolnego i Hanzeatycznego Miasta Hamburg), Hamburg,

— jeżeli osoba zainteresowana zamieszkuje w Grecji lub jest obywatelem greckim zamieszkującym na terytorium państwa trzeciego:

Landesversicherungsanstalt Württemberg (Regionalne Biuro Ubezpieczeń Wirtembergii), Stuttgart,

— jeżeli osoba zainteresowana zamieszkuje w Portugalii lub jest obywatelem portugalskim zamieszkującym na terytorium państwa trzeciego:

Landesversicherungsanstalt Unterfranken (Regionalne biuro ubezpieczeń Dolnej Frankonii), Würzburg;

Jednakże jeżeli ostatnia składka została wpłacona do:

— Landesversicherungsanstalt für das Saarland (Regionalne biuro ubezpieczeń Saary), Saarbrücken lub do Bahnversicherungsanstalt (Biuro ubezpieczeń kolei), Frankfurt nad Menem:

instytucja, do której została wpłacona ostatnia składka,

— Seekasse (Fundusz ubezpieczeń marynarzy), Hamburg, lub jeżeli składka była płacona przez ostatnie 60 miesięcy do Seekasse (Rentenversicherung der Arbeiter oder der Angestellten) [Fundusz ubezpieczeń marynarzy (system ubezpieczeń rentowych dla robotników lub urzędników)], Hamburg:

Seekasse (Fundusz ubezpieczeń marynarzy), Hamburg;

ii) Jeżeli ostatnia składka została wpłacona do systemu ubezpieczeń emerytalno-rentowych urzędników:

— jeżeli nie były wpłacane składki do Seekasse (Fundusz ubezpieczeń marynarzy), Hamburg, lub jeżeli nie było ostatniej składki wpłaconej do Bahnversicherungsanstalt (Biuro ubezpieczeń kolei federalnych), Frankfurt nad Menem:

Bundesversicherungsanstalt für Angestellte (Federalne biuro ubezpieczeń pracowników), Berlin,

— jeżeli składka była płacona do Seekasse (Rentenversicherung der Arbeiter oder Angestellten) [Fundusz ubezpieczeń marynarzy (system ubezpieczeń rentowych dla robotników lub urzędników)], Hamburg:

Seekasse (Fundusz ubezpieczeń marynarzy), Hamburg,

— jeżeli ostatnia składka była płacona do Bahnversicherungsanstalt (Biuro ubezpieczeń kolei), Frankfurt nad Menem:

Bahnversicherungsanstalt (Biuro ubezpieczeń kolei), Frankfurt nad Menem;

iii) Jeżeli ostatnia składka została wpłacona na ubezpieczenie emerytalno-rentowe pracowników kopalń lub kiedy staż wymagany dla nabycia emerytury lub renty dla pracowników kopalń udzielanej z tytułu zmniejszenia zdolności do pracy w górnictwie (Bergmannsrente) jest ukończony lub traktowany jak ukończony:

Bundesknappschaft (Federalny Fundusz ubezpieczeń robotników kopalń), Bochum.

b) Dla osób, które były ubezpieczone lub były traktowane jako ubezpieczone na podstawie niemieckiego ustawodawstwa przez jedno lub więcej Państw Członkowskich, i dla osób pozostałych przy życiu po ich śmierci, jeżeli zainteresowany:

— zamieszkuje na terytorium Niemiec, z wyjątkiem Saary,

lub

— jest obywatelem Niemiec zamieszkującym na terytorium państwa trzeciego:

i) w przypadku gdy ostatnia składka na podstawie niemieckiego ustawodawstwa została wpłacona na ubezpieczenie emerytalno-rentowe robotników:

— jeżeli ostatnia składka w czasie podlegania ustawodawstwu innego Państwa Członkowskiego została wpłacona do nietherlandzkiej instytucji ubezpieczenia emerytalno-rentowego:

Landesversicherungsanstalt Westfalen (Regionalne Biuro Ubezpieczeń Westfalii), Münster,

— jeżeli ostatnia składka na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego została wpłacona do belgijskiej lub hiszpańskiej instytucji ubezpieczenia emerytalno-rentowego:

Landesversicherungsanstalt Rheinprovinz (Regionalne Biuro Ubezpieczeń Nadrenii), Düsseldorf,

— jeżeli ostatnia składka na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego została wpłacona włoskiej instytucji ubezpieczenia emerytalno-rentowego:

Landesversicherungsanstalt Schwaben (Regionalne Biuro Ubezpieczeń Szwabii), Augsburg,

— jeżeli ostatnia składka na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego została wpłacona francuskiej lub luksemburskiej instytucji ubezpieczenia emerytalno-rentowego:

Landesversicherungsanstalt Rheinland-Pfalz (Regionalne Biuro Ubezpieczeń Nadrenii-Palatynatu), Speyer,

— jeżeli ostatnia składka na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego została wpłacona do duńskiej instytucji ubezpieczenia emerytalno-rentowego:

Landesversicherungsanstalt Schleswig-Holstein (Regionalne Biuro Ubezpieczeń Szlezwika- Holsztynu), Lubeka,

— jeżeli ostatnia składka na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego została wpłacona do instytucji ubezpieczenia emerytalno-rentowego Irlandii lub Zjednoczonego Królestwa:

Landesversicherungsanstalt Freie und Hansestadt Hamburg (Regionalne Biuro Ubezpieczeń Wolnego i Hanzeatycznego Miasta Hamburg), Hamburg,

— jeżeli ostatnia składka na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego została wpłacona do greckiej instytucji ubezpieczenia emerytalno-rentowego:

Landesversicherungsanstalt Württemberg (Regionalne biuro ubezpieczeń Wirtembergii), Stuttgart,

— jeżeli ostatnia składka na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego została wpłacona do portugalskiej instytucji ubezpieczenia emerytalno-rentowego:

Landesversicherungsanstalt Unterfranken (Regionalne Biuro Ubezpieczeń Dolnej Frankonii), Würzburg;

Jednakże jeżeli zainteresowany zamieszkuje na terytorium Niemiec w Saarze lub jeżeli jest obywatelem niemieckim zamieszkującym na terytorium państwa trzeciego i jeżeli ostatnia składka w czasie podlegania ustawodawstwu niemieckiemu została wpłacona do instytucji ubezpieczenia emerytalnego Saary:

Landesversicherungsanstalt für das Saarland (Regionalne Biuro Ubezpieczeń Saary), Saarbrücken;

Jednakże jeżeli ostatnia składka w czasie podlegania niemieckiemu ustawodawstwu została wpłacona do:

— Seekasse (Fundusz ubezpieczeń marynarzy), Hamburg, lub jeżeli składka z tytułu zatrudnienia w marynarce niemieckiej lub w marynarce innego państwa była płacona w okresie ostatnich 60 miesięcy do:

Seekasse (Fundusz ubezpieczeń marynarzy), Hamburg.

— Bahnversicherungsanstalt (Biuro ubezpieczeń kolei), Frankfurt nad Menem:

Bahnversicherungsanstalt (Biuro ubezpieczeń kolei), Frankfurt nad Menem;

ii) w przypadku gdy ostatnia składka została wpłacona na ubezpieczenie emerytalno-rentowego urzędników:

— jeżeli nie była opłacana składka do Seekasse (Fundusz ubezpieczeń marynarzy), Hamburg, lub jeżeli ostatnia składka nie została wpłacona do Bahnversicherungsanstalt (Biuro ubezpieczeń kolei federalnych), Frankfurt nad Menem;

Bundesversicherungsanstalt für Angestellte (Federalne biuro ubezpieczeń pracowników), Berlin,

— jeżeli składka była płacona do Seekasse (Rentenversicherung der Arbeiter oder der Angestellten) (Fundusz ubezpieczeń marynarzy (System ubezpieczenia emerytalno-rentowego dla robotników lub urzędników)), Hamburg;

Seekasse (Fundusz ubezpieczeń marynarzy), Hamburg,

— jeżeli ostatnia składka została wpłacona do Bahnversicherungsanstalt (Biuro ubezpieczeń kolei), Frankfurt nad Menem;

Bahnversicherungsanstalt (Biuro ubezpieczeń kolei), Frankfurt nad Menem;

iii) jeżeli ostatnia składka na podstawie niemieckiego ustawodawstwa została wpłacona do systemu ubezpieczenia emerytalno-rentowego pracowników kopalń lub jeżeli okres wymagany do uzyskania uprawnień do renty górniczej, udzielanej z tytułu zmniejszenia zdolności do pracy w górnictwie (Bergmannsrente), jest lub jest uznany za ukończony;

Bundesknappschaft (Federalny Fundusz ubezpieczeń robotników kopalń), Bochum.

c) w przypadku zmiany państwa zamieszkania po przyznaniu świadczeń w przypadkach, określonych w lit. a) i lit. b) i), odpowiednio zmienia się właściwa instytucja.

3. Ubezpieczenia emerytalne rolników:

Landwirtschaftliche Alterskasse Rheinland-Pfalz (Rolniczy fundusz emerytalny, Nadrenia-Palatynat), Speyer.

4. Ubezpieczenie uzupełniające pracowników hutnictwa żelaza i stali:

Landesversicherungsanstalt für Saarland (Regionalne biuro ubezpieczeń Saary), Saarbrücken.

5. Ubezpieczenia wypadkowe (wypadki przy pracy i choroby zawodowe):

Instytucja odpowiedzialna za ubezpieczenia wypadkowe dla danego przypadku.

6. Zasiłki dla bezrobotnych i świadczenia rodzinne:

Bundesanstalt für Arbeit (Federalne Biuro Pracy), Norymberga.

D. HISZPANIA

1. Wszystkie systemy z wyłączeniem systemów dla marynarzy:

a) dla wszystkich ryzyk z wyjątkiem bezrobocia:

Direcciones Provinciales del Instituto Nacional de la Seguridad Social (provincialne dyrekcje Państwowego Instytutu Ubezpieczeń Społecznych);

b) w przypadku bezrobocia:

Direcciones Provinciales del Instituto Nacional de Empleo (provincialne dyrekcje Państwowego Instytutu Zatrudnienia).

2. System dla marynarzy:

Instituto Social de la Marina (Społeczny Instytut Marynarki), Madryt.

3. Dla nieskładkowych emerytur lub rent inwalidzkich:

Instituto Nacional de Servicios Sociales (Państwowy Instytut Służb Społecznych), Madryt.

E. FRANCJA

1. Do celów art. 93 ust. 1, art. 94 i art. 95 rozporządzenia wykonawczego:**A. System dla pracowników najemnych:**

a) system powszechny:	Caisse nationale de l'assurance maladie (Krajowy Fundusz Ubezpieczeń na Wypadek Choroby), Paryż;
b) system rolniczy:	Caisse centrale de secours mutuels agricoles (Centralny Fundusz Rolniczych Ubezpieczeń Wzajemnych), Paryż;
c) system górniczy:	Caisse autonome nationale de sécurité sociale dans les mines (Autonomiczny Krajowy Fundusz Zabezpieczenia Społecznego Górników), Paryż;
d) system marynarzy:	Établissement national des invalides de la marine (Krajowa instytucja inwalidów marynarki), Paryż.

B. System dla osób prowadzących działalność na własny rachunek:

a) system dla osób prowadzących działalność na własny rachunek w zawodach nierolniczych:	Caisse nationale d'assurance maladie et maternité des travailleurs non salariés des professions non agricoles, Saint-Denis (Krajowy fundusz ubezpieczeń na wypadek choroby i macierzyństwa dla osób pracujących na własny rachunek w zawodach nierolniczych), Saint-Denis;
b) system rolniczy:	Caisse centrale de secours mutuels agricoles (Centralny Fundusz Rolniczych Ubezpieczeń Wzajemnych), Paryż,

Caisse centrale des mutuelles agricoles (Centralny Fundusz Wzajemnej Pomocy Rolniczej),

Fédération française des sociétés d'assurance (Ramex et Gamex) (Francuska Federacja Towarzystw Ubezpieczeniowych),

Fédération nationale de la mutualité française (Krajowa Federacja Wzajemnych Ubezpieczeń Francuskich). |

2. Do celów stosowania art. 96 rozporządzenia wykonawczego:

a) system powszechny:	Caisse nationale de l'assurance maladie (Krajowy Fundusz Ubezpieczeń na Wypadek Choroby), Paryż;
b) system rolniczy:	Caisse de mutualité sociale agricole (Fundusz Wzajemnych Rolniczych Ubezpieczeń Społecznych);
c) system górniczy:	Caisse autonome nationale de sécurité sociale dans les mines (Autonomiczny Krajowy Fundusz Zabezpieczenia Społecznego Górników), Paryż;
d) system marynarzy:	Établissement national des invalides de la marine (Krajowa instytucja inwalidów marynarki), Paryż;

3. Pozostałe właściwe instytucje określone ustawodawstwem Francji:**I. METROPOLIA****A. System dla pracowników najemnych:**

a) system powszechny:	
i) choroby, macierzyństwo, śmierć (zasiłki):	Caisse primaire d'assurance maladie (Fundusz Ubezpieczeń na Wypadek Choroby);
ii) inwalidztwo:	
aa) ogólnie, z wyjątkiem Paryża i Regionu Paryskiego:	Caisse primaire d'assurance maladie (Fundusz Ubezpieczeń na Wypadek Choroby);
Paryż i Region Paryski:	Caisse régionale d'assurance maladie (Regionalny Fundusz Ubezpieczeń na Wypadek Choroby), Paryż;

bb) specjalny system przewidziany w art. L 365 — L 382 kodeksu zabezpieczenia społecznego:	Caisse régionale d'assurance maladie (Regionalny Fundusz Ubezpieczeń na Wypadek Choroby), Strasburg;
iii) starość:	
aa) na zasadach ogólnych, z wyjątkiem Paryża i Regionu Paryskiego:	Caisse régionale d'assurance maladie (branche vieillesse) (Regionalny Fundusz Ubezpieczeń na Wypadek Choroby (dział właściwy w sprawach starości);
Paryż i Region Paryski:	Caisse nationale d'assurance vieillesse des travailleurs salariés (Krajowa Kasa Ubezpieczeń Emerytalnych dla Pracowników Najemnych), Paryż;
bb) specjalny system przewidziany w art. L 365 — L 382 kodeksu zabezpieczenia społecznego:	Caisse régionale d'assurance vieillesse (Regionalny Fundusz Ubezpieczeń Emerytalnych), Strasburg,
	lub
	Caisse régionale d'assurance maladie (Regionalny Fundusz Ubezpieczeń na Wypadek Choroby), Strasburg;
iv) wypadki przy pracy:	
aa) niezdolność czasowa:	Caisse primaire d'assurance maladie (Podstawowy Fundusz Ubezpieczeń na Wypadek Choroby);
bb) trwała niezdolność:	
— renty:	
— wypadki, które nastąpiły po dniu 31 grudnia 1946 r.:	Caisse primaire d'assurance maladie (Podstawowy Fundusz Ubezpieczeń na Wypadek Choroby),
— wypadki, które nastąpiły przed dniem 1 stycznia 1947 r.:	pracodawca lub ubezpieczyciel zastępczy;
— podwyżka rent:	
— wypadki, które nastąpiły po dniu 31 grudnia 1946 r.:	Caisse primaire d'assurance maladie (Podstawowy Fundusz Ubezpieczeń na Wypadek Choroby),
— wypadki, które nastąpiły przed dniem 1 stycznia 1947 r.:	Caisse des dépôts et consignations (Fundusz Wkładów i Depozytów);
v) świadczenia rodzinne:	Caisse d'allocations familiales (Fundusz zasiłków rodzinnych);
vi) bezrobocie:	
— w celu rejestracji jako osoba poszukująca pracy:	lokalna agencja pracy w miejscu zamieszkania zainteresowanego,
— w odniesieniu do przypadków określonych w formularzach E 301, E 302, E 303:	Groupement des Assedic de la région parisienne (GARP), 90, rue Baudin, F 92537 Levallois-Perret;
b) system rolniczy:	
i) choroba, macierzyństwo, śmierć (świadczenia z tytułu śmierci), zasiłki rodzinne:	Caisse de mutualité sociale agricole (Fundusz Wzajemnych Ubezpieczeń Rolniczych);
ii) ubezpieczenia na wypadek inwalidztwa i emerytalne i świadczenia dla pozostałego przy życiu małżonka:	Caisse centrale de secours mutuels agricoles (Centralny Fundusz Wzajemnej Pomocy Rolniczej), Paryż;
iii) wypadki przy pracy:	
aa) na zasadach ogólnych:	— pracodawca lub ubezpieczyciel zastępczy, w odniesieniu do wypadków, które nastąpiły przed dniem 1 lipca 1973 r.,
	— Caisse de mutualité sociale agricole (Fundusz Wzajemnych Ubezpieczeń Rolniczych), w odniesieniu do wypadków, które nastąpiły po dniu 30 czerwca 1973 r.;

- bb) w celu podwyżki rent:
- Caisse des dépôts et consignations (Fundusz Wkładów i Depozytów), Arceuil (94), w odniesieniu do wypadków, które nastąpiły przed dniem 1 lipca 1973 r.,
 - Caisse de mutualité sociale agricole (Fundusz Wzajemnych Ubezpieczeń Rolniczych), w odniesieniu do wypadków, które nastąpiły po dniu 30 czerwca 1973 r.;
- iv) bezrobocie:
- w celu rejestracji jako osoba poszukująca pracy: Lokalna agencja pracy w miejscu zamieszkania zainteresowanego,
 - do przypadków określonych w formularzach E 301, E 302, E 303: Groupement des Assedic de la région parisienne (GARP), 90, rue Baudin, F-92537 Levallois-Perret;
- c) system górniczy:
- i) choroba, macierzyństwo, śmierć (zasilki): Société de secours minière (Towarzystwo Ubezpieczeń Górniczych);
 - ii) inwalidztwo, starość, śmierć (emerytury i renty): Caisse autonome nationale de sécurité sociale dans les mines (Autonomiczny Krajowy Fundusz Zabezpieczenia Społecznego Górników), Paryż;
 - iii) wypadki przy pracy:
 - aa) niezdolność czasowa: Société de secours minière (Towarzystwo Ubezpieczeń Górniczych);
 - bb) trwała niezdolność:
 - renty:
 - wypadki, które nastąpiły po dniu 31 grudnia 1946 r.: Union régionale des sociétés de secours minières (Regionalny związek zabezpieczenia społecznego górników),
 - wypadki, które nastąpiły przed dniem 1 stycznia 1947 r.: pracodawca lub ubezpieczyciel zastępczy;
 - podwyżka rent:
 - wypadki, które nastąpiły po dniu 31 grudnia 1946 r.: Union régionale des sociétés de secours minières (Regionalny związek zabezpieczenia społecznego górników),
 - wypadki, które nastąpiły przed dniem 1 stycznia 1947 r.: Caisse des dépôts et consignations (Kasa Depozytowo-Konsygnacyjna);
 - iv) świadczenia rodzinne: Union régionale des sociétés de secours minières (Regionalny związek zabezpieczenia społecznego górników);
 - v) bezrobocie:
 - w celu rejestracji jako osoba poszukująca pracy: Lokalna agencja pracy miejsca zamieszkania osoby zainteresowanej,
 - do przypadków zawartych w formularzach E 301, E 302, E 303: Agence nationale pour l'emploi (service spécialisé pour la sécurité sociale des travailleurs migrants) (Krajowa Agencja Pracy (wydział do spraw zabezpieczenia społecznego pracowników migrujących)), 9, rue Sextius Michel, F-75015 Paryż;
- d) system marynarzy:
- i) choroba, macierzyństwo, inwalidztwo, wypadki przy pracy, śmierć (zasilki) i emerytury lub renty rodzinne dla członków rodziny osoby niepełnosprawnej lub osób, które ucierpiały wskutek wypadku przy pracy: Section Caisse générale de prévoyance des marins du quartier des affaires maritimes (Sekcja Powszechnego Funduszu Opieki Socjalnej Marynarzy Okręgu Spraw Morskich);

ii) starość i śmierć (emerytury i renty rodzinne):	Section „Caisse de retraite des marins” du quartier des affaires maritimes (Sekcja Funduszu Emerytalnego Marynarzy Okręgu Spraw Morskich);
iii) świadczenia rodzinne:	Caisse nationale d’allocations familiales des marins du commerce (Krajowy Fundusz Zasiłków Rodzinnych Marynarzy Handlowych lub Krajowa Kasa Zasiłków Rodzinnych rybołówstwa morskiego), w zależności od przypadku;
iv) bezrobocie:	
— w celu rejestracji jako osoba poszukująca pracy:	lokalna agencja pracy w miejscu zamieszkania lub w porcie cumowania w Centralnym Biurze Pracowników Morskich),
— do przypadków zawartych w formularzach E 301, E 302, E 303:	Groupement des Assedic de la région parisienne (GARP), 90, rue Baudin, F-925 37 Levallois-Perret.
B. System dla osób prowadzących działalność na własny rachunek:	
a) system dla osób prowadzących działalność na własny rachunek poza rolnictwem:	
i) choroba, macierzyństwo:	Caisse mutuelle régionale (Regionalna Kasa Wzajemnej Pomocy);
ii) starość:	
aa) system rzemieślniczy:	— Caisse nationale de l’organisation autonome d’assurance vieillesse des travailleurs non salariés des professions artisanales (Cancava) Paryż (Krajowy Fundusz Autonomicznej Organizacji Ubezpieczeń Emerytalnych Rzemieślników), — Caisses de base professionnelles ou interprofessionnelles (Lokalny Fundusz Zawodowy lub Międzyzawodowy);
bb) system dla rzemieślników i drobnego handlu:	— Caisse nationale de l’organisation autonome d’assurance vieillesse des travailleurs non salariés des professions industrielles et commerciales (Organic) (Krajowy Fundusz Autonomicznej Organizacji Ubezpieczeń Emerytalnych Pracowników Drobnej Wytwórczości i Handlu), — Caisses de base professionnelles ou interprofessionnelles (Lokalne Fundusze Zawodowe lub Międzyzawodowe);
cc) system dla wolnych zawodów:	Caisse nationale d’assurance vieillesse des professions libérales (CNAVPL), sections professionnelles (Krajowy Fundusz Ubezpieczeń Emerytalnych Wolnych Zawodów — Sekcje zawodowe);
dd) system dla prawników:	Caisse nationale des barreaux français (CNBF) (Krajowy Fundusz Prawników Francuskich);
b) system dla rolnictwa:	
i) choroba, macierzyństwo, inwalidztwo:	Organisme assureur habilité auprès duquel le travailleur non salarié agricole est affilié (organ ubezpieczeniowy uprawniony do ubezpieczeń dla prowadzących działalność na własny rachunek w rolnictwie, w którym ubezpieczona jest zainteresowana osoba);
ii) ubezpieczenia emerytalne i świadczenia dla pozostałego przy życiu małżonka:	Caisse de mutualité sociale agricole (Fundusz Wzajemnych Ubezpieczeń Społecznych Rolniczych);
iii) wypadki nieprzemysłowe, wypadki przy pracy i choroby zawodowe:	— Organisme agréé auprès duquel le travailleur non salarié agricole est affilié (uprawniony organ, w którym osoba prowadząca działalność na własny rachunek w rolnictwie jest ubezpieczona), — Caisse nationale des barreaux français (CNBF) (Krajowy Fundusz Prawników Francuskich); dla departamentów Moselle, Bas-Rhin i Haut-Rhin: Caisse d’assurance accidents agricoles Fundusz ubezpieczeń w razie wypadku rolników.

II. DEPARTAMENTY ZAMORSKIE

A. **System dla pracowników najemnych (wszystkie systemy z wyjątkiem systemu górniczego, i wszystkie ryzyka z wyjątkiem zasiłków rodzinnych):**

- i) na zasada chogólnych: Caisse générale de sécurité sociale (Powszechny Fundusz Generalnego zabezpieczenia społecznego);
- ii) w celu podwyżki renty z tytułu wypadków przy pracy powstałych w departamentach zamorskich przed dniem 1 stycznia 1952 r.; Direction départementale de l'enregistrement (Dyrekcja departamentalna rejestracji).

B. **System dla osób prowadzących działalność na własny rachunek:**

- i) choroba, macierzyństwo: Caisse mutuelle régionale (Regionalny Fundusz Ubezpieczeń Wzajemnych);
- ii) starość:
 - system rzemieślniczy: Caisse nationale de l'organisation autonome d'assurance vieillesse des travailleurs non salariés des professions artisanales (Krajowy Fundusz Autonomicznej Organizacji Ubezpieczeń Emerytalnych Rzemieślników),
 - system dla rzemieślników i drobnego handlu:: Caisse interprofessionnelle d'assurance vieillesse des industriels et commerçants d'Algérie et d'outre-mer (Cavicorg) (Międzyzawodowy Fundusz Ubezpieczeń Emerytalnych Pracowników Drobnej Wytwórczości i Handlu Algierii i Departamentów Zamorskich),
 - system dla wolnych zawodów: Caisse nationale d'assurance vieillesse des professions libérales (CNAVPL) — Sections professionnelles (Krajowy Fundusz Ubezpieczeń Emerytalnych dla Wolnych Zawodów — Sekcje zawodowe),
 - system dla prawników: Caisse nationale des barreaux français (CNBF) (Krajowy Fundusz Prawników Francuskich).

C. **Świadczenia rodzinne:**

Caisse d'allocations familiales (Fundusz Zasiłków Rodzinnych).

D. **System marynarzy:**

- i) wszystkie ryzyka z wyjątkiem starości i świadczeń rodzinnych: Section „Caisse générale de prévoyance des marins” du quartier des affaires maritimes (Sekcja Powszechnego Funduszu Opieki Socjalnej Marynarzy Okręgu Spraw Morskich);
- ii) starość: Section „Caisse de retraite des marins” du quartier des affaires maritimes (Sekcja Funduszu Emerytalnego Okręgu Spraw Morskich);
- iii) świadczenia rodzinne: Caisse d'allocations familiales (Fundusz Zasiłków Rodzinnych).

F. GRECJA

1. **Choroba i macierzyństwo:**

- i) na zasadach ogólnych: Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (IKA), Αθήνα (Instytut Ubezpieczeń Społecznych, Ateny), lub organ ubezpieczeniowy, w którym pracownik jest lub był ubezpieczony;
- ii) marynarze: Οίκος Ναύτου, Πειραιάς (Dom Pracowników Morza), Pireus;
- iii) system rolniczy: Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΟΓΑ), Αθήνα (Krajowy Instytut Ubezpieczeń Rolniczych, Ateny).

2. Inwalidztwo, starość i śmierć (emerytury i renty):

- i) na zasadach ogólnych: Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΙΚΑ), Αθήνα (Instytut Ubezpieczeń Społecznych, Ateny), lub organ ubezpieczeniowy, w którym pracownik jest lub był ubezpieczony;
- ii) system marynarzy: Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο (ΝΑΤ), Πειραιάς (Fundusz Emerytalny Marynarzy, Pireus);
- iii) system rolniczy: Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΟΓΑ), Αθήνα (Krajowy Instytut Ubezpieczeń Rolniczych, Ateny).

3. Wypadki przy pracy, choroby zawodowe:

- i) na zasadach ogólnych: Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΙΚΑ), Αθήνα (Instytut Ubezpieczeń Społecznych, Ateny), lub organ ubezpieczeniowy, w którym pracownik jest lub był ubezpieczony;
- ii) system marynarzy: Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο (ΝΑΤ), Πειραιάς (Fundusz Emerytalny Marynarzy, Pireus);
- iii) system rolniczy: Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΟΓΑ), Αθήνα (Krajowy Instytut Ubezpieczeń Rolniczych, Ateny).

4. Świadczenia z tytułu śmierci (koszty pogrzebu):

- i) na zasadach ogólnych: Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΙΚΑ), Αθήνα (Instytut Ubezpieczeń Społecznych, Ateny), lub organ ubezpieczeniowy, w którym pracownik jest lub był ubezpieczony;
- ii) system marynarzy: Οίκος Ναύτου, Πειραιάς (Dom Pracowników Morza, Pireus);
- iii) system rolniczy: Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΟΓΑ), Αθήνα (Krajowy Instytut Ubezpieczeń Rolniczych, Ateny).

5. Zasiłki rodzinne:

- i) system dla pracowników najemnych, łącznie z systemami przedsiębiorstw: Οργανισμός Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ), Αθήνα (Biuro do Spraw Zatrudnienia, Ateny);
- ii) system rolniczy: Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΟΓΑ), Αθήνα (Krajowy Instytut Ubezpieczeń Rolniczych, Ateny);
- iii) dla marynarzy: Εστία Ναυτικών (Dom Pracowników Morza, Pireus).

6. Bezrobocie:

- i) na zasadach ogólnych: Οργανισμός Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ), Αθήνα (Biuro do Spraw Zatrudnienia, Ateny);
- ii) system marynarzy: Οίκος Ναύτου, Πειραιάς (Dom Pracowników Morza, Pireus);
- iii) system pracowników prasowych, zarządzany przez:
 1. Ταμείο Ασφαλίσεως Εργατών Τύπου, Αθήνα (Fundusz Ubezpieczeń Pracowników Prasowych, Ateny);
 2. Ταμείον Συντάξεως Προσωπικού Εφημερίδων Αθηνών — Θεσσαλονίκης, Αθήνα (Fundusz Emerytalny Pracowników Prasy w Atenach i Salonikach, Ateny).

G. IRLANDIA**1. Świadczenia rzeczowe:**

- Eastern Health Board, Dublin 8 (Wschodnia Rada do spraw Zdrowia),
- Midland Health Board, Tullamore, County Offaly, (Środkowa Rada do spraw Zdrowia),
- Mid- Western Health Board, Limerick, (Środkowozachodnia Rada do Spraw Zdrowia),

- North-Eastern Health Board, Ceanannus Mor, County Meath, (Północno-Wschodnia Rada do spraw Zdrowia),
- North-Western Health Board, Manorhamilton, County Leitrim, (Północno-Zachodnia Rada do spraw Zdrowia),
- South-Eastern Health Board, Kilkenny, (Południowo-Wschodnia Rada do Spraw Zdrowia),
- Southern Health Board, Cork (Południowa Rada do spraw Zdrowia),
- Western Health Board, Galway (Zachodnia Rada do spraw Zdrowia).

2. Świadczenia pieniężne:

a) Zasiłki dla bezrobotnych:	Department of Social Welfare, Dublin (Departament Opieki Społecznej, łącznie z biurami regionalnymi, odpowiedzialnymi za zasiłki dla bezrobotnych;
b) Starość i śmierć (emerytury i renty):	Department of Social Welfare, Pensions Services Office, Sligo; (Departament Opieki Społecznej;
c) Zasiłki rodzinne:	Department of Social Welfare, Child Benefit Section, St Oliver Plunkett Road, Letterkenny, Co. Dogenal; (Departament Opieki Społecznej, Wydział Zasiłków Rodzinnych);
d) Pozostałe świadczenia pieniężne:	Department of Social Welfare, Dublin. (Departament Opieki Społecznej).

H. WŁOCHY

1. Choroby (łącznie z gruźlicą) i macierzyństwo:

A. Pracownicy najemni:

a) świadczenia rzeczowe:	
i) na zasadach ogólnych:	Unità sanitaria locale (okalna jednostka medyczna, w której osoba zainteresowana jest zarejestrowana);
ii) dla niektórych kategorii urzędników służby cywilnej, osób zatrudnionych w sektorze prywatnym lub osób uznanych za takie, dla emerytów i rencistów oraz członków ich rodzin:	Ministero della sanità (Ministerstwo Zdrowia), Rzym;
iii) marynarze i pracownicy lotnictwa cywilnego:	Ministero della sanità (Ministerstwo Zdrowia), biuro do spraw zdrowia pracowników marynarki handlowej i lotnictwa cywilnego;
b) Świadczenia pieniężne	
i) na zasadach ogólnych:	Istituto nazionale della previdenza sociale (Krajowy Instytut opieki społecznej), biura regionalne;
ii) marynarze i pracownicy lotnictwa cywilnego:	Cassa marittima (Fundusz morski, w którym zainteresowana osoba jest zarejestrowana);
c) zaświadczenia o okresach ubezpieczenia:	
i) na zasadach ogólnych:	Istituto nazionale della previdenza sociale (Krajowy Instytut opieki społecznej), biura regionalne;
ii) marynarze i pracownicy lotnictwa cywilnego:	Cassa marittima (Fundusz morski, w którym zainteresowana osoba jest zarejestrowana).

B. Osoby prowadzące działalność na własny rachunek:

Świadczenia rzeczowe:

na zasadach ogólnych:	Unità sanitaria locale (lokalna jednostka medyczna, w której osoba zainteresowana jest zarejestrowana).

2. Wypadki przy pracy i choroby zawodowe:

A. Pracownicy najemni:

a) świadczenia rzeczowe:

i) na zasadach ogólnych:

Unità sanitaria locale (lokalna jednostka medyczna, w której osoba zainteresowana jest zarejestrowana),

ii) marynarze i pracownicy lotnictwa cywilnego:

Ministero della sanità (Ministerstwo Zdrowia), biuro do spraw zdrowia pracowników marynarki handlowej i lotnictwa cywilnego;

b) protezy i sprzęt dużych rozmiarów, świadczenia medyczno-prawne oraz badania i zaświadczenia:

i) na zasadach ogólnych:

Istituto nazionale per l'assicurazione contro gli infortuni sul lavoro (Krajowy Instytut Ubezpieczeń w razie Wypadków przy Pracy), biura regionalne;

ii) marynarze i pracownicy lotnictwa cywilnego:

Cassa marittima (Fundusz morski, w którym zainteresowana osoba jest zarejestrowana);

c) Świadczenia pieniężne:

i) na zasadach ogólnych:

Istituto nazionale per l'assicurazione contro gli infortuni sul lavoro (Krajowy Instytut Ubezpieczeń w razie Wypadków przy Pracy), biura regionalne;

ii) marynarze i pracownicy lotnictwa cywilnego:

Cassa marittima (Fundusz morski, w którym zainteresowana osoba jest zarejestrowana);

iii) również dla pracowników rolnych i leśnych, jeżeli jest to niezbędne:

Ente nazionale di previdenza e assistenza per gli impiegati agricoli (Krajowe Biuro Ubezpieczeń i Opieki dla Pracowników Rolnych).

B. Osoby prowadzące działalność na własny rachunek (wyłącznie lekarze radiolodzy):

a) świadczenia rzeczowe:

Unità sanitaria locale (lokalna jednostka medyczna, w której osoba zainteresowana jest zarejestrowana);

b) protezy i sprzęt dużych rozmiarów, świadczenia lekarsko-prawne oraz badania i świadectwa:

Istituto nazionale per l'assicurazione contro gli infortuni sul lavoro (Krajowy Instytut Ubezpieczeń w razie Wypadków przy Pracy), biura regionalne;

c) świadczenia pieniężne:

Istituto nazionale per l'assicurazione contro gli infortuni sul lavoro (Krajowy Instytut Ubezpieczeń w razie Wypadków przy Pracy), biura regionalne.

3. Inwalidztwo, starość, pozostali przy życiu (emerytury i renty):

A. Pracownicy najemni:

a) na zasadach ogólnych:

Istituto nazionale della previdenza sociale (Krajowy Instytut opieki społecznej), biura regionalne;

b) pracownicy przemysłu rozrywkowego:

Ente nazionale di previdenza e assistenza per i lavoratori dello spettacolo (Krajowe Biuro Ubezpieczeń i Pomocy dla Pracowników Przemysłu Rozrywkowego), Rzym;

c) personel kierowniczy w zakładach przemysłowych:

Istituto nazionale di previdenza per i dirigenti di aziende industriali (Krajowe Biuro Ubezpieczeń Personelu Kierowniczego Zakładów Przemysłowych), Rzym;

d) dziennikarzy:

Istituto nazionale di previdenza per i giornalisti italiani „G. Amendola” (G. Amendola Krajowy Instytut Ubezpieczeń Dziennikarzy Włoskich), Rzym.

B. Osoby prowadzące działalność na własny rachunek:

a) lekarze:

Ente nazionale di previdenza ed assistenza medica (Krajowy Fundusz Ubezpieczeń i Opieki Lekarzy);

b) farmaceutyci:	Ente nazionale di previdenza ed assistenza farmacisti (Krajowy Fundusz Ubezpieczeń i Opieki Farmaceutów);
c) weterynarze:	Ente nazionale di previdenza ed assistenza veterinari (Krajowy Fundusz Ubezpieczeń i Opieki Weterynarzy);
d) położne:	Ente nazionale di previdenza ed assistenza per le ostetriche (Krajowy Fundusz Ubezpieczeń i Opieki Położnych);
e) inżynierowie i architekci:	Cassa nazionale di previdenza per gli ingegneri ed architetti (Krajowy Fundusz Ubezpieczeń i Opieki Inżynierów i Architektów);
f) geodeci:	Cassa nazionale di previdenza ed assistenza a favore dei geometri (Krajowy Fundusz Ubezpieczeń Geodetów);
g) adwokaci i radcowie prawni:	Cassa nazionale di previdenza ed assistenza a favore degli avvocati e dei procuratori (Krajowy Fundusz Ubezpieczeń i Opieki Adwokatów i Radców Prawnych);
h) ekonomiści:	Cassa nazionale di previdenza ed assistenza a favore dei dottori commercialisti (Krajowy Fundusz Ubezpieczeń i Pomocy Ekonomistów);
i) księgowi:	Cassa nazionale di previdenza ed assistenza a favore dei ragionieri e periti commerciali (Krajowy Fundusz Ubezpieczeń i Opieki Księgowych);
j) konsultanci do spraw zatrudnienia:	Ente nazionale di previdenza ed assistenza per i consulenti del lavoro (Krajowe Biuro Ubezpieczeń i Pomocy Konsultantów do spraw Zatrudnienia);
k) notariusze:	Cassa nazionale notariato (Krajowy Fundusz Notariuszy);
l) agenci celni:	Fondo di previdenza a favore degli spedizionieri doganali (Fundusz Ubezpieczeń Agentów Celných).
4. Świadczenia z tytułu śmierci:	Istituto nazionale della previdenza sociale (Krajowy instytut opieki społecznej), biura regionalne. Istituto nazionale per l'assicurazione contro gli infortuni sul lavoro (Krajowy Instytut Ubezpieczeń w razie Wypadków przy Pracy), biura regionalne, Cassa marittima (Fundusz morski, w którym zainteresowana osoba jest zarejestrowana).
5. Bezrobocie (dla pracowników najemnych):	
a) na zasadach ogólnych:	Istituto nazionale della previdenza sociale (Krajowy Instytut opieki społecznej), biura regionalne;
b) dziennikarze:	Istituto nazionale di previdenza per i giornalisti italiani „G. Amendola” (G. Amendola Krajowy Instytut Ubezpieczeń Dziennikarzy Włoskich), Rzym.
6. Zasiłki rodzinne (dla pracowników najemnych):	
a) na zasadach ogólnych:	Istituto nazionale della previdenza sociale (Krajowy instytut opieki społecznej), biura regionalne;
b) dziennikarze:	Istituto nazionale di previdenza per i giornalisti italiani „G. Amendola” (G. Amendola Krajowy Instytut Ubezpieczeń Dziennikarzy Włoskich), Rzym.

I. LUKSEMBURG

1. Choroba i macierzyństwo:

- a) Świadczenia rzeczowe: Caisse de maladie compétente et/ou union des caisses de maladie (właściwy fundusz chorobowy i/lub związek funduszy chorobowych);
- b) Świadczenia pieniężne: Caisse de maladie compétente (właściwy fundusz chorobowy).

2. Inwalidztwo, starość i śmierć (emerytury i renty):

- a) dla robotników: Établissement d'assurance contre la vieillesse et l'invalidité, Luxembourg (Przedsiębiorstwo ubezpieczeń na wypadek starości i inwalidztwa), Luksemburg;
- b) dla urzędników i osób prowadzących działalność na własny rachunek: Caisse de pension des employés privés, Luxembourg (Fundusz Emerytalny Pracowników Sektora Prywatnego), Luksemburg;
- c) dla prowadzących działalność na własny rachunek w rzemiośle, handlu i drobnej wytwórczości: Caisse de pension des artisans, des commerçants et des industriels, Luxembourg (Fundusz Emerytalny Rzemieślników, Handlu i Drobnej Wytwórczości), Luksemburg;
- d) dla prowadzących działalność na własny rachunek w rolnictwie: Caisse de pension agricole, Luxembourg (Rolniczy Fundusz Emerytalny), Luksemburg.

3. Wypadki przy pracy i choroby zawodowe:

- a) dla pracowników najemnych i prowadzących działalność na własny rachunek w rolnictwie i leśnictwie: Association d'assurance contre les accidents, section agricole et forestière, Luxembourg (Towarzystwo Ubezpieczeń w razie wypadków, sekcja rolna i leśna), Luksemburg;
- b) dla pozostałych przypadków obowiązkowych lub dobrowolnych ubezpieczeń: Association d'assurance contre les accidents, section industrielle, Luxembourg (Towarzystwo Ubezpieczeń w razie wypadków, sekcja przemysłu), Luksemburg;

4. Bezrobocie:

Administration de l'emploi (Biuro Zatrudnienia), Luksemburg.

5. Świadczenia rodzinne:

Caisse nationale des prestations familiales (Krajowy Fundusz Zasiłków Rodzinnych), Luksemburg.

6. Świadczenia z tytułu śmierci:

- Do celów stosowania art. 66 rozporządzenia: Union des caisses de maladie (związek funduszy chorobowych), Luksemburg.

J. NIDERLANDY

1. Choroba i macierzyństwo:

- a) świadczenia rzeczowe: Ziekenfonds (Fundusz Chorobowy), w którym zainteresowany jest ubezpieczony;
- b) świadczenia pieniężne: Bedrijfsvereniging (Stowarzyszenie Zawodowe i Handlowe), w którym jest ubezpieczony pracodawca ubezpieczonego.

2. Inwalidztwo:

- a) jeżeli zainteresowany ma prawo do świadczeń na podstawie tylko niderlandzkiego ustawodawstwa, nawet poza zakresem stosowania rozporządzenia:
- i) dla pracowników najemnych: Bedrijfsvereniging (Stowarzyszenie Zawodowe i Handlowe), w której jest ubezpieczony pracodawca ubezpieczonego;
- ii) dla osób prowadzących działalność na własny rachunek: Bedrijfsvereniging (Stowarzyszenie Zawodowe i Handlowe), w którym ubezpieczona osoba byłaby ubezpieczona, gdyby miała zatrudnionych pracowników;
- b) pozostałe przypadki:
- dla pracowników najemnych i prowadzących działalność na własny rachunek: Nieuwe Algemene Bedrijfsvereniging (Nowe Powszechne Stowarzyszenie Zawodowe i Handlowe), Amsterdam.

3. Starość i śmierć (emerytury i renty rodzinne):

a) system powszechny:	Sociale Verzekeringsbank (Bank Ubezpieczeń Społecznych), Postbus 1100, 1180 BH Amstelveen;
b) górniczy:	Algemeen Mijnwerkersfonds (Generalny Fundusz Pracowników Kopalni), Heerlen.

4. Bezrobocie:

Bedrijfsvereniging (Stowarzyszenie Zawodowe i Handlowe), w którym jest ubezpieczony pracodawca ubezpieczonego.

5. Świadczenia rodzinne:

a) gdy osoba uprawniona do świadczeń zamieszkuje w Niderlandach:	Districtskantoor van de Sociale Verzekeringsbank (lokalne biuro Banku Ubezpieczeń Społecznych) w dystrykcie, w którym zamieszkuje zainteresowany;
b) gdy osoba uprawniona do świadczeń zamieszkuje poza Niderlandami, ale jej pracodawca zamieszkuje lub jest ustanowiony w Niderlandach:	Districtskantoor van de Sociale Verzekeringsbank (lokalne biuro Banku Ubezpieczeń Społecznych) w dystrykcie, w którym zamieszkuje lub ma siedzibę pracodawca;
c) w pozostałych przypadkach:	Sociale Verzekeringsbank (Bank Ubezpieczeń Społecznych), Postbus 1100, 1180 BH Amstelveen;

6. Choroby zawodowe, do których stosuje się przepisy art. 57 ust. 5 rozporządzenia:

docelów stosowania przepisów art. 57 ust. 5 rozporządzenia:

a) jeżeli świadczenie przyznane jest przed dniem 1 lipca 1967 r.:	Sociale Verzekeringsbank (Bank Ubezpieczeń Społecznych), Postbus 1100, 1180 BH Amstelveen;
b) jeżeli świadczenie jest przyznane z mocą po dniu 30 czerwca 1967 r.:	Nieuwe Algemene Bedrijfsvereniging (Nowe Powszechne Stowarzyszenie Zawodowe i Handlowe), Amsterdam.

K. AUSTRIA

Właściwość instytucji austriackich regulowana jest przepisami ustawodawstwa austriackiego, z zastrzeżeniem przypadków wymienionych poniżej:

1. Ubezpieczenia na wypadek choroby:

a) Jeżeli zainteresowana osoba zamieszkuje na terytorium innego Państwa Członkowskiego i Gebietskrankenkasse (Regionalna Kasa Ubezpieczeń Zdrowotnych) jest instytucją właściwą w sprawie ubezpieczenia, a zgodnie z ustawodawstwem austriackim nie mogą być określone kompetencje na szczeblu lokalnym, są one określone następująco:	— Gebietskrankenkasse (Regionalna Kasa Ubezpieczeń Zdrowotnych) właściwa dla ostatniego zatrudnienia w Austrii, lub — Gebietskrankenkasse (Regionalna Kasa Ubezpieczeń Zdrowotnych) właściwa dla ostatniego miejsca zamieszkania w Austrii, lub — przypadku braku zatrudnienia, dla którego Gebietskrankenkasse (Regionalna Kasa Ubezpieczeń Zdrowotnych) była właściwa, lub nie było miejsca zamieszkania w Austrii, Wiener Gebietskrankenkasse (Wiedeńska Regionalna Kasa Ubezpieczeń Zdrowotnych), Wiedeń.
b) do celów stosowania części III rozdziału 1 sekcji 5 rozporządzenia w związku z art. 95 rozporządzenia wykonawczego w związku ze zwrotem wydatków poniesionych z tytułu świadczeń dla osób uprawnionych na podstawie Ustawy Federalnej z dnia 9 września 1955 r. o powszechnym ubezpieczeniu społecznym (ASVG):	Hauptverband der österreichischen Sozialversicherungsträger (Główne Stowarzyszenie Austriackich Instytucji Ubezpieczeń Społecznych), Wien, co należy rozumieć, że zwrot za wydatki powinien pochodzić ze składek na ubezpieczenie na wypadek choroby wniesionych przez rencistów na rzecz wspomnianego Głównego Stowarzyszenia.

2. Ubezpieczenia emerytalne:

a) Określając instytucję zobowiązaną do wypłacania świadczeń, pod uwagę brane są tylko okresy ubezpieczenia zgodne z ustawodawstwem austriackim.	

- b) Do celów stosowania art. 45 ust. 6 rozporządzenia, w przypadku gdy żaden okres nie był ukończony w czasie podlegania austriackiemu ustawodawstwu:

Pensionversicherungsanstalt der Angestellten (Towarzystwo Ubezpieczeń Emerytalnych Pracowników), Wiedeń.

3. Ubezpieczenie na wypadek bezrobocia

- a) zgłoszenie braku zatrudnienia:

Regionale Geschäftsstelle des Arbeitsmarktservice (Regionalne Biuro Służb Rynku Pracy) właściwe dla miejsca zamieszkania lub pobytu osoby zainteresowanej;

- b) wydawanie formularzy nr E 301, E 302 i E 303:

Regionale Geschäftsstelle des Arbeitsmarktservice (Regionalne Biuro Służb Rynku Pracy) właściwe dla miejsca zatrudnienia zainteresowanej osoby.

4. Świadczenia rodzinne:

- a) Świadczenia rodzinne z wyjątkiem Karenzurlaubsgeld (specjalny dodatek macierzyński):

Finanzamt (Urząd Skarbowy);

- b) Karenzurlaubsgeld (specjalny dodatek macierzyński):

Regionale Geschäftsstelle des Arbeitsmarktservice (Regionalne Biuro Służb Rynku Pracy) właściwe dla miejsca zamieszkania lub pobytu osoby zainteresowanej.

L. PORTUGALIA

I. Metropolia

1. Choroba, macierzyństwo i świadczenia rodzinne:

Centro Regional de Segurança Social (Regionalne Centrum Zabezpieczenia Społecznego), do którego należy osoba zainteresowana.

2. Inwalidztwo, starość, śmierć:

Centro Nacional de Pensões (Krajowe Centrum Emerytur), Lizbona, i Centro Regional de Segurança Social (Regionalne Centrum Zabezpieczenia Społecznego), do którego należy osoba zainteresowana.

3. Wypadki przy pracy i choroby zawodowe:

Caixa Nacional de Seguros de Doenças Profissionais (Krajowy Fundusz Ubezpieczeń na wypadek Chorób Zawodowych), Lizbona.

4. Zasiłki dla bezrobotnych:

- a) przyjmowanie wniosków, weryfikacja stanu zatrudnienia (np. potwierdzanie okresów zatrudnienia, klasyfikacja bezrobocia, ocena sytuacji):

Centro de Emprego (Centrum Zatrudnienia) w miejscu zamieszkania zainteresowanego;

- b) przyznawanie i wypłata zasiłków dla bezrobotnych (np. sprawdzanie uprawnień do zasiłku, określanie kwoty i okresu wypłaty, ocena sytuacji w odniesieniu do utrzymania, zawieszenia lub zakończenia wypłat):

Centro Regional de Segurança Social (Regionalne Centrum zabezpieczenia społecznego) w miejscu zamieszkania zainteresowanego.

5. Świadczenia z systemu bezskładowych zabezpieczenia społecznych:

Centro Regional de Segurança Social (Regionalne Centrum zabezpieczenia społecznego) w miejscu zamieszkania zainteresowanego.

II. Autonomiczny Region Madery

1. Choroba, macierzyństwo i świadczenia rodzinne:

Direcção Regional de Segurança Social (Regionalna Dyrekcja Zabezpieczenia Społecznego), Funchal.

2. a) Inwalidztwo, starość, śmierć:

Direcção Regional de Segurança Social (Regionalna Dyrekcja Zabezpieczenia Społecznego), Funchal;

- b) inwalidztwo, starość i śmierć w szczególnym systemie dla zatrudnionych w rolnictwie:

Direcção Regional de Segurança Social (Regionalna Dyrekcja Zabezpieczenia Społecznego), Funchal.

3. Wypadki przy pracy i choroby zawodowe:

Caixa Nacional de Seguros de Doenças Profissionais (Krajowy Fundusz Ubezpieczeń w razie Chorób Zawodowych), Lizbona.

4. Zasiłki dla bezrobotnych:

- a) przyjmowanie wniosków, weryfikacja stanu zatrudnienia (np. potwierdzanie okresów zatrudnienia, klasyfikacja bezrobocia, ocena sytuacji);
- b) przyznawanie i wypłata zasiłków dla bezrobotnych (np. sprawdzanie uprawnień do zasiłku, określanie kwoty i okresu wypłaty, ocena sytuacji w odniesieniu do utrzymania, zawieszenia lub zakończenia wypłat);

Direcção Regional de Emprego (Regionalna Dyrekcja Zatrudnienia), Funchal;

Direcção Regional de Segurança Social (Regionalna Dyrekcja Zabezpieczenia Społecznego), Funchal.

5. Świadczenia z systemu bezskładowych ubezpieczeń społecznych:

Direcção Regional de Segurança Social (Regionalna Dyrekcja Zabezpieczenia Społecznego), Funchal.

III. Autonomiczny Region Azorów

1. Choroba, macierzyństwo i świadczenia rodzinne:

Direcção Regional de Segurança Social (Regionalna Dyrekcja Zabezpieczenia Społecznego), Angra do Heroísmo.

2. a) inwalidztwo, starość, śmierć:

Direcção Regional de Segurança Social (Regionalna Dyrekcja Zabezpieczenia Społecznego), Angra do Heroísmo;

- b) inwalidztwo, starość i śmierć w szczególnym systemie dla zatrudnionych w rolnictwie:

Direcção Regional de Segurança Social (Regionalna Dyrekcja Zabezpieczenia Społecznego), Angra do Heroísmo.

3. Wypadki przy pracy i choroby zawodowe:

Caixa Nacional de Seguros de Doenças Profissionais (Krajowy Fundusz Ubezpieczeń w razie Chorób Zawodowych), Lizbona.

4. Zasiłki dla bezrobotnych:

- a) przyjmowanie wniosków, weryfikacja stanu zatrudnienia (np. potwierdzanie okresów zatrudnienia, klasyfikacja bezrobocia, ocena sytuacji);
- b) przyznawanie i wypłata zasiłków dla bezrobotnych (np. sprawdzanie uprawnień do zasiłku, określanie kwoty i okresu wypłaty, ocena sytuacji w odniesieniu do utrzymania, zawieszenia lub zakończenia wypłat);

Centro de Emprego (Centrum Zatrudnienia) w miejscu zamieszkania zainteresowanego;

Centro de Prestações Pecuniárias de Segurança Social (Centrum Świadczeń Pieniężnych Zabezpieczenia Społecznego), do którego należy ubezpieczony.

5. Świadczenia z systemu bezskładowego zabezpieczenia społecznego:

Direcção Regional de Segurança Social (Regionalna Dyrekcja Zabezpieczenia Społecznego), Angra do Heroísmo.

M. FINLANDIA

1. Choroby i macierzyństwo:

a) Świadczenia pieniężne:

Kansaneläkelaitos/Folkpensionsanstalten (Instytucja Ubezpieczeń Społecznych), Helsinki, lub fundusz pracowniczy, w którym zainteresowany jest ubezpieczony;

b) Świadczenia rzeczowe:

- i) zwroty na podstawie ubezpieczenia na wypadek choroby:
- ii) zdrowie publiczne i usługi szpitalne:

Kansaneläkelaitos/Folkpensionsanstalten (Instytucja Ubezpieczeń Społecznych), Helsinki, lub fundusz pracowniczy, w którym zainteresowany jest ubezpieczony;

lokalne jednostki udzielające świadczeń zgodnie z systemem.

2. Starość, inwalidztwo, śmierć (emerytury i renty):

a) Emerytury i renty krajowe:

Kansaneläkelaitos/Folkpensionsanstalten (Instytucja Ubezpieczeń Społecznych), Helsinki, lub

b) Emerytury:

Eläketurvakeskus/Pensionsskyddscentralen (Centralna Instytucja Ubezpieczeń Emerytalnych), Helsinki.

3. **Wypadki przy pracy i choroby zawodowe:** instytucja ubezpieczeniowa odpowiedzialna za ubezpieczenie wypadkowe zainteresowanej osoby.
4. **Świadczenia z tytułu śmierci:** Kansaneläkelaitos/Folkpensionsanstalten (Instytucja Ubezpieczeń Społecznych), Helsinki, lub
instytucja ubezpieczeniowa odpowiedzialna za wypłatę świadczeń z tytułu ubezpieczenia wypadkowego.
5. **Bezrobocie:**
- a) System podstawowy: Kansaneläkelaitos/Folkpensionsanstalten (Instytucja Ubezpieczeń Społecznych), Helsinki; lub
- b) Systemy związane z zarobkami: właściwy fundusz dla bezrobotnych.
6. **Świadczenia rodzinne** Kansaneläkelaitos/Folkpensionsanstalten (Instytucja Ubezpieczeń Społecznych), Helsinki.

N. SZWECJA

1. **Dla wszystkich ryzyk z wyjątkiem zasiłków dla bezrobotnych:**
- a) na zasadach ogólnych: urząd ubezpieczeń społecznych, w którym ubezpieczona jest zainteresowana osoba.
- b) W stosunku do marynarzy niezamieszkujących w Szwecji: Göteborgs allmänna försäkringskassa, Sjöfartskontoret (Urząd Ubezpieczeń Społecznych miasta Goeteborg, sekcja ds. marynarzy).
- c) Do celów stosowania art. 35-59 rozporządzenia wykonawczego, w stosunku do osób niezamieszkujących w Szwecji: Stockholms läns allmänna försäkringskassa, utlandsavdelningen (Urząd Ubezpieczeń Społecznych w Sztokholmie, Wydział Spraw Zagranicznych).
- d) Do celów stosowania art. 60-77 rozporządzenia wykonawczego, w stosunku do osób, z wyjątkiem marynarzy zamieszkujących w Szwecji: — urząd ubezpieczeń społecznych właściwy dla miejsca wypadku przy pracy lub miejsca, w którym wystąpiła lub pojawiła się choroba zawodowa, lub
— Stockholms läns allmänna försäkringskassa, utlandsavdelningen (Urząd Ubezpieczeń Społecznych w Sztokholmie, Wydział Spraw Zagranicznych).
2. **Zasiłki dla bezrobotnych:** Arbetsmarknadsstyrelsen (Rada Krajowego Rynku Pracy).

O. ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

1. **Świadczenia rzeczowe:**
- Wielka Brytania i Irlandia Północna: władze wypłacające świadczenia z Krajowego Systemu Zdrowia,
- Gibraltary: Władze Zdrowia Gibraltaru.
2. **Świadczenia pieniężne:**
- Wielka Brytania: Departament Ubezpieczeń Społecznych, Londyn,
- Irlandia Północna: Departament Zdrowia i Usług Społecznych Północnej Irlandii, Belfast,
- Gibraltary: Departament Pracy i Zabezpieczenia społecznego, Gibraltary.

ZAŁĄCZNIK 3 (A) (B) (2) (3) (7) (9) (12) (13) (14) (15)

INSTYTUCJE MIEJSCA ZAMIESZKANIA I INSTYTUCJE MIEJSCA POBYTU

(Art. 1 lit. p) rozporządzenia i art. 4 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego)

A. BELGIA

I. INSTYTUCJE MIEJSCA ZAMIESZKANIA

1. Choroba i macierzyństwo:

a) Do celów stosowania art. 17, 18, 22, 25, 28, 29, 30 i 32 rozporządzenia wykonawczego:

- i) na zasadach ogólnych:
- ii) dla osób objętych zamorskim systemem zabezpieczenia społecznego:
- iii) dla dawnych pracowników Konga Belgijskiego i Ruandy-Burundi:

ubezpieczyciele;

Office de sécurité sociale d'outre-mer, Bruxelles Dienst voor overzeese sociale zekerheid, Brussel — (Biuro Zamorskiego Zabezpieczenia Społecznego, Bruksela);

Office de sécurité sociale d'outre-mer, Bruxelles Dienst voor overzeese sociale zekerheid, Brussel (Biuro Zamorskiego Zabezpieczenia Społecznego, Bruksela);

b) do celów stosowania art. 31 rozporządzenia wykonawczego:

- i) na zasadach ogólnych:
- ii) dla marynarzy:

ubezpieczyciele;

Caisse de secours et de prévoyance en faveur des marins Hulp- en voorzorgskas voor zeevarenden — (Fundusz ubezpieczeń i opieki społecznej marynarzy, Antwerpia),

lub

ubezpieczyciele;

- iii) dla osób objętych zamorskim systemem zabezpieczenia społecznego:

Office de sécurité sociale d'outre-mer, Bruxelles Dienst voor overzeese sociale zekerheid, Brussel — (Biuro Zamorskiego Zabezpieczenia Społecznego, Bruksela);

- iv) dla dawnych pracowników Konga Belgijskiego i Ruandy-Burundi:

Office de sécurité sociale d'outre-mer, Bruxelles Dienst voor overzeese sociale zekerheid, Brussel — (Biuro Zamorskiego Zabezpieczenia Społecznego, Bruksela).

2. Inwalidztwo

a) inwalidztwo powszechne (robotnicy, pracownicy, robotnicy kopalń) oraz inwalidztwo osób prowadzących działalność na własny rachunek:

Institut national d'assurance maladie-invalidité, Bruxelles Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering, Brussel — (Krajowy instytut ubezpieczeń na wypadek choroby i inwalidztwa, Bruksela), łącznie z ubezpieczycielami;

do celów stosowania art. 105 rozporządzenia wykonawczego:

Institut national d'assurance maladie-invalidité, Bruxelles Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering, Brussel (Krajowy instytut ubezpieczeń na wypadek choroby i inwalidztwa, Bruksela);

b) inwalidztwo szczególne robotników kopalń:

Fonds national de retraite des ouvriers-mineurs, Bruxelles Nationaal pensioenfonds voor mijnwerkers, Brussel — (Krajowy fundusz emerytalny robotników kopalń, Bruksela);

c) inwalidztwo marynarzy:

Caisse de secours et de prévoyance en faveur des marins Hulp- en voorzorgskas voor zeevarenden — (Fundusz ubezpieczeń i opieki społecznej marynarzy, Antwerpia);

d) inwalidztwo osób objętych zamorskim systemem zabezpieczenia społecznego:

Office de sécurité sociale d'outre-mer, Bruxelles Dienst voor overzeese sociale zekerheid, Brussel — (Biuro Zamorskiego Zabezpieczenia Społecznego, Bruksela);

e) inwalidztwo dawnych pracowników Konga Belgijskiego i Ruandy-Burundi:

Office de sécurité sociale d'outre-mer, Bruxelles Dienst voor overzeese sociale zekerheid, Brussel — (Biuro Zamorskiego Zabezpieczenia Społecznego, Bruksela).

3. Starość i śmierć (emerytury i renty)

a) inwalidztwo ogólne (robotnicy, pracownicy, robotnicy kopalń)	Office national des pensions, Bruxelles Rijksdienst voor pensioenen, Brussel — (Krajowe biuro emerytur, Bruksela);
b) system dla osób prowadzących działalność na własny rachunek:	Institut national d'assurances sociales pour travailleurs indépendants, Bruxelles Rijksinstituut voor de sociale verzekeringen der zelfstandigen, Brussel — (Krajowy Instytut opieki społecznej dla Osób Prowadzących działalność na Własny Rachunek, Bruksela);
c) system zamorskiego zabezpieczenia społecznego:	Office de sécurité sociale d'outre-mer, Bruxelles Dienst voor overzeese sociale zekerheid, Brussel — (Biuro Zamorskiego Zabezpieczenia Społecznego, Bruksela);
d) system dla dawnych pracowników Konga Belgijskiego i Ruandy-Burundi:	Office de sécurité sociale d'outre-mer, Bruxelles Dienst voor overzeese sociale zekerheid, Brussel — (Biuro Zamorskiego Zabezpieczenia Społecznego, Bruksela).

4. Wypadki przy pracy (świadczenia rzeczowe):

ubezpieczyciele;

Office de sécurité sociale d'outre-mer, Bruxelles Dienst voor overzeese sociale zekerheid, Brussel — (Biuro Zamorskiego Zabezpieczenia Społecznego, Bruksela);

5. Choroby zawodowe:

Fonds des maladies professionnelles, Bruxelles Fonds voor beroepsziekten, Brussel (Fundusze chorób zawodowych, Bruksela);

Office de sécurité sociale d'outre-mer, Bruxelles Dienst voor overzeese sociale zekerheid, Brussel — (Biuro Zamorskiego Zabezpieczenia Społecznego, Bruksela).

6. Świadczenia z tytułu śmierci:

i) na zasadach ogólnych:	Ubezpieczyciele, łącznie z Institut national d'assurance maladie-invalidité, Bruxelles Rijksinstituut voor Ziekte- en invaliditeitsverzekering, Brussel (Krajowym instytutem ubezpieczeń na wypadek choroby i inwalidztwa) Bruksela;
ii) dla osób objętych zamorskim systemem zabezpieczenia społecznego:	Office de sécurité sociale d'outre-mer, Bruxelles Dienst voor overzeese sociale zekerheid, Brussel — (Biuro Zamorskiego Zabezpieczenia Społecznego, Bruksela);
iii) dla dawnych pracowników Konga Belgijskiego i Ruandy-Burundi:	Office de sécurité sociale d'outre-mer, Bruxelles Dienst voor overzeese sociale zekerheid, Brussel (Biuro Zamorskiego Zabezpieczenia Społecznego, Bruksela).

7. Bezrobocie:

a) na zasadach ogólnych:	Office national de l'emploi, Bruxelles Rijksdienst voor arbeidsvoorziening, Brussel — (Krajowe Biuro Pracy, Bruksela);
b) dla marynarzy:	Pool des marins de la marine marchande Pool van de zeelieden ter koopvaardij — (Syndykat marynarzy marynarki handlowej), Antwerpia.

8. Świadczenia rodzinne:

a) pracownicy najemni:	Office national des allocations familiales pour travailleurs salariés, Bruxelles Rijksdienst voor kinderbijslag voor werknemers, Brussel — (Krajowe biuro zasiłków rodzinnych pracowników najemnych, Bruksela);
b) osoby prowadzące działalność na własny rachunek:	Institut national d'assurances sociales pour travailleurs indépendants, Bruxelles Rijksinstituut voor de sociale verzekeringen der zelfstandigen, Brussel — (Krajowy instytut opieki społecznej dla Osób Prowadzących Działalność na Własny Rachunek, Bruksela);
c) dla dawnych pracowników Konga Belgijskiego i Ruandy-Burundi	Office de sécurité sociale d'outre-mer, Bruxelles Dienst voor overzeese sociale zekerheid, Brussel — (Biuro Zamorskiego Zabezpieczenia Społecznego, Bruksela).

II. INSTYTUCJE MIEJSCA POBYTU

1. **Choroba, macierzyństwo:**

Institut national d'assurance maladie-invalidité, Bruxelles Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering, Brussel — (Krajowy instytut ubezpieczeń na wypadek choroby i inwalidztwa, Bruksela), za pośrednictwem organów ubezpieczających;

Office de sécurité sociale d'outre-mer, Bruxelles Dienst voor overzeese sociale zekerheid, Brussel — (Biuro Zamorskiego Zabezpieczenia Społecznego, Bruksela).

2. **Wypadki przy pracy:**

Institut national d'assurance maladie-invalidité, Bruxelles Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering, Brussel — (Krajowy instytut ubezpieczeń na wypadek choroby i inwalidztwa, Bruksela), za pośrednictwem ubezpieczycieli;

Office de sécurité sociale d'outre-mer, Bruxelles Dienst voor overzeese sociale zekerheid, Brussel — (Biuro Zamorskiego Zabezpieczenia Społecznego, Bruksela).

3. **Choroby zawodowe:**

Fonds des maladies professionnelles, Bruxelles Fonds voor beroepsziekten, Brussel — (Fundusze Chorób Zawodowych, Bruksela),

Office de sécurité sociale d'outre-mer, Bruxelles Dienst voor overzeese sociale zekerheid, Brussel — (Biuro Zamorskiego Zabezpieczenia Społecznego, Bruksela).

B. DANIA

I. INSTYTUCJE MIEJSCA ZAMIESZKANIA

a) **Choroba i macierzyństwo:**

i) do celów stosowania 17, 22, 28, 29 i 30 rozporządzenia wykonawczego:

właściwa amtskommune (administracja lokalna). W gminie Kopenhaga: Magistraten (administracja gminna). W gminie Frederiksborg: administracja gminna;

ii) do celów stosowania art. 18 i 25 rozporządzenia wykonawczego:

komisja socjalna w gminie, w której zamieszkuje beneficjent. W gminach Kopenhaga, Odense, Aalborg i Århus: Magistraten (administracja gminna);

b) **Inwalidztwo (renty):**

Direktoratet for Social Sikring og Bistand (Krajowe Biuro Ubezpieczeń Społecznych i Dobrobytu), Kopenhaga;

c) **starość i śmierć (emerytury i renty):**

i) emerytury i renty przyznane na podstawie ustawy o emeryturach i rentach socjalnych:

Direktoratet for Social Sikring og Bistand (Krajowe Biuro Ubezpieczeń Społecznych i Dobrobytu), Kopenhaga;

ii) renty przyznane na podstawie ustawodawstwa o dodatkowych emeryturach i rentach dla pracowników najemnych („loven om Arbejdsmarkedets tillægspension”):

Arbejdsmarkedets Tillægspension (Biuro do spraw Dodatkowych Emerytur i Rent dla Pracowników Najemnych); Hillerød;

d) **wypadki przy pracy i choroby zawodowe:**

i) do celów stosowania tytułu IV rozdziału 4, z wyjątkiem art. 61 rozporządzenia wykonawczego:

Arbejdsskadestyrelsen (Krajowe Biuro do Spraw Wypadków przy Pracy i Chorób Zawodowych), Kopenhaga;

ii) do celów stosowania art. 61 rozporządzenia wykonawczego:

komisja socjalna w gminie, w której zamieszkuje beneficjent. W gminach Kopenhaga, Odense, Aalborg i Århus: Magistraten (administracja gminna);

e) **świadczenia z tytułu śmierci:**

do celów stosowania art. 78 rozporządzenia wykonawczego:

Sundhedsministeriet (Ministerstwo Zdrowia), Kopenhaga.

II. INSTYTUCJE MIEJSCA POBYTU

a) **Choroba i macierzyństwo:**

i) do celów stosowania art. 20, 21 i 31 rozporządzenia wykonawczego:	właściwa amtskommune (administracja lokalna). W gminie Kopenhaga: Magistraten (administracja gminna). W gminie Frederiksberg: administracja gminna;
ii) do celów stosowania art. 24 rozporządzenia wykonawczego:	komisja socjalna w gminie, w której zamieszkuje beneficjent. W gminach Kopenhaga, Odense, Aalborg i Århus: Magistraten (administracja gminna);

b) **wypadki przy pracy i choroby zawodowe:**

i) do celów stosowania tytułu IV rozdziału 4, z wyjątkiem art. 64 rozporządzenia wykonawczego:	Arbejdsskadestyrelsen (Krajowe Biuro do spraw Wypadków przy Pracy i Chorób Zawodowych), Kopenhaga;
ii) do celów stosowania art. 64 rozporządzenia wykonawczego:	komisja socjalna w gminie, w której zamieszkuje beneficjent. W gminach Kopenhaga, Odense, Aalborg i Århus: Magistraten (administracja gminna);

c) **bezrobocie:**

i) do celów stosowania rozdziału 6 tytułu VI, z wyłączeniem art. 83 rozporządzenia wykonawczego:	właściwy fundusz dla bezrobotnych;
ii) do celów stosowania art. 83 rozporządzenia wykonawczego:	lokalne biuro zatrudnienia.

C. NIEMCY

1. **Ubezpieczenia na wypadek choroby:**

a) we wszystkich przypadkach, z wyjątkiem stosowania art. 19 ust. 2 rozporządzenia i art. 17 rozporządzenia wykonawczego:	właściwy Allgemeine Ortskrankenkasse (Lokalna Powszechna Kasa Chorych) w miejscu zamieszkania lub miejscu pobytu zainteresowanego;
dla ubezpieczonych w systemie pracowników kopalń i członków ich rodzin:	Bundesknappschaft (Federalna Kasa Ubezpieczeń Górniczych), Bochum;
b) do celów stosowania art. 19 ust. 2 rozporządzenia i art. 17 rozporządzenia wykonawczego:	Instytucja, w której zainteresowany był ostatnio ubezpieczony,
W przypadku braku takiej instytucji lub gdy osoba ubezpieczona ostatnio była ubezpieczona w Allgemeine Ortskrankenkasse, w Landwirtschaftliche Krankenkasse (Rolnicza Kasa Chorych) lub w Bundesknappschaft:	właściwa instytucja miejsca zamieszkania lub w miejscu pobytu, określonej w lit. a).

2. **Ubezpieczenie wypadkowe:**

we wszystkich przypadkach:	Hauptverband der gewerblichen Berufsgenossenschaften (Federacja Stowarzyszeń Zawodowych Przemysłu), St. Augustin.

3. **Ubezpieczenia emerytalno-rentowe:**

a) Ubezpieczenia emerytalno-rentowe robotników:	
i) Relacje z Belgią i Hiszpanią:	Landesversicherungsanstalt Rheinprovinz (Regionalne biuro ubezpieczeń Nadrenii), Düsseldorf;
ii) Relacje z Francją:	Landesversicherungsanstalt Rheinland-Pfalz (Regionalne biuro ubezpieczeń Nadrenii-Palatynatu), Speyer, lub, jako właściwa instytucja z załącznika 2, Landesversicherungsanstalt Saarland (Regionalne biuro ubezpieczeń Saary), Saarbrücken;

iii) Relacje z Włochami:	Landesversicherungsanstalt Schwaben (Regionalne biuro ubezpieczeń Szwabii), Augsburg;
iv) Relacje z Luksemburgiem:	Landesversicherungsanstalt Rheinland-Pfalz (Regionalne biuro ubezpieczeń Nadrenii-Palatynatu), Speyer,
v) Relacje z Niderlandami:	Landesversicherungsanstalt Westfalen (Regionalne biuro ubezpieczeń w Westfalii), Münster;
vi) Relacje z Danią:	Landesversicherungsanstalt Schleswig-Holstein (Regionalne Biuro Ubezpieczeń Szlezwika-Holsztynu), Lubeka;
vii) Relacje z Irlandią i Zjednoczonym Królestwem:	Landesversicherungsanstalt Freie und Hansestadt Hamburg (Regionalne Biuro Ubezpieczeń Wolnego i Hanzeatyckiego Miasta Hamburg), Hamburg;
viii) Relacje z Grecją:	Landesversicherungsanstalt Württemberg (Regionalne biuro ubezpieczeń Württembergii), Stuttgart;
ix) Relacje z Portugalią:	Landesversicherungsanstalt Unterfranken (Regionalne biuro ubezpieczeń Dolnej Frankonii), Würzburg;
b) Ubezpieczenia emerytalno-rentowe urzędników:	Bundesversicherungsanstalt für Angestellte (Federalne biuro ubezpieczeń pracowników), Berlin;
c) Ubezpieczenia emerytalno-rentowe górników:	Bundesknappschaft (Federalny Fundusz ubezpieczeń robotników kopalń), Bochum.
4. Ubezpieczenia emerytalne rolników:	Landwirtschaftliche Alterskasse Rheinland-Pfalz (Rolniczy Fundusz Emerytalny, Nadrenia-Palatynat), Speyer.
5. Zasiłki dla bezrobotnych i świadczenia rodzinne:	Właściwe biuro zatrudnienia w miejscu zamieszkania lub miejscu pobytu zainteresowanej osoby.

D. HISPANIA

1. Świadczenia rzeczowe

a) wszystkie systemy z wyjątkiem systemu marynarzy:	Direcciones Provinciales del Instituto Nacional de la Salud (Prowincjonalne Dyrekcje Narodowy Instytut Zdrowia);
b) system marynarzy:	Direcciones Provinciales del Instituto Social de la Marina (Prowincjonalne Dyrekcje Instytutu Spraw Socjalnych Marynarzy).

2. Świadczenia pieniężne:

a) wszystkie systemy z wyjątkiem systemu marynarzy i wszystkie ryzyka z wyjątkiem bezrobocia:	Direcciones Provinciales del Instituto Nacional de la Seguridad Social (Prowincjonalne Dyrekcje Narodowego Instytutu Zdrowia);
b) system marynarzy, dla wszystkich kategorii:	Direcciones Provinciales del Instituto Social de la Marina (Prowincjonalne Dyrekcje Instytutu Spraw Socjalnych Marynarzy);
c) bezrobocie z wyjątkiem marynarzy:	Direcciones Provinciales del Instituto Nacional de Empleo (Prowincjonalne Dyrekcje Narodowego Instytutu Zatrudnienia).

E. FRANCJA

I. METROPOLIA:

A. System dla pracowników najemnych:

1. Ryzyka inne niż bezrobocie i świadczenia rodzinne:

a) na zasadach ogólnych:	caisse primaire d'assurance maladie (Podstawowy Fundusz Ubezpieczeń na Wypadek Choroby) miejsca zamieszkania lub miejscu pobytu;
b) do celów łącznego stosowania art. 19 ust. 1 i 2 oraz art. 35 ust. 1 rozporządzenia w przypadku świadczeń rzeczowych w systemie górniczym w odniesieniu do ubezpieczeń na wypadek choroby, macierzyństwa, inwalidztwa i śmierci (świadczenia):	société de secours minière (Towarzystwo Pomocy Górnikom) miejsca zamieszkania osoby zainteresowanej;

c) do celów stosowania art. 35 rozporządzenia wykonawczego:

i) system powszechny:

aa) na zasadach ogólnych, z wyjątkiem Paryża i Regionu Paryskiego:

Caisse primaire d'assurance maladie (Podstawowy Fundusz Ubezpieczeń na Wypadek Choroby);

bb) system specjalny przewidziany w art. L 365 — L 382 kodeksu zabezpieczenia społecznego:

Caisse régionale d'assurance maladie (Regionalna Kasa Ubezpieczeń Zdrowotnych), Strasburg;

ii) system rolniczy:

Caisse de mutualité sociale agricole (Fundusz Wzajemnych Ubezpieczeń Rolniczych);

iii) system górniczy:

Caisse autonome nationale de sécurité sociale dans les mines (Autonomiczny Krajowy Fundusz Zabezpieczenia Społecznego Górników), Paryż;

d) do celów stosowania art. 36 rozporządzenia wykonawczego w odniesieniu do rent inwalidzkich:

i) na zasadach ogólnych, z wyjątkiem Paryża i Regionu Paryskiego:

Caisse primaire d'assurance maladie (Podstawowy Fundusz Ubezpieczeń na Wypadek Choroby), Paryż;

dla Paryża i Regionu Paryskiego:

Caisse régionale d'assurance maladie (Regionalny Fundusz Ubezpieczeń na Wypadek Choroby);

ii) specjalny system przewidziany w art. L 365 — L 382 kodeksu zabezpieczenia społecznego:

Caisse régionale d'assurance maladie (Regionalny Fundusz Ubezpieczeń na Wypadek Choroby), Strasburg;

e) do celów stosowania art. 36 rozporządzenia wykonawczego w odniesieniu do emerytur:

i) system powszechny:

aa) na zasadach ogólnych, z wyjątkiem Paryża i Regionu Paryskiego:

Caisse régionale d'assurance maladie (branche vieillesse) (Regionalny Fundusz Ubezpieczeń na Wypadek Choroby, Dział Emerytur),

dla Paryża i Regionu Paryskiego:

Caisse nationale d'assurance vieillesse des travailleurs salariés (Krajowy Fundusz Ubezpieczeń Emerytalnych Pracowników Najemnych), Paryż;

bb) specjalny system przewidziany w art. L 365 — L 382 kodeksu zabezpieczenia społecznego:

Caisse régionale d'assurance vieillesse (Regionalny Fundusz Ubezpieczeń Emerytalnych), Strasburg;

ii) system rolniczy:

Caisse centrale de secours mutuels agricoles (Fundusz Wzajemnych Ubezpieczeń Rolniczych), Paryż;

iii) system górniczy:

Caisse autonome nationale de sécurité sociale dans les mines (Autonomiczny Krajowy Fundusz Zabezpieczenia Społecznego Górników), Paryż;

f) do celów stosowania art. 75 rozporządzenia wykonawczego:

Caisse primaire d'assurance maladie (Podstawowy Fundusz Ubezpieczeń na Wypadek Choroby).

2. Bezrobocie:

a) do celów stosowania art. 80, 81 i 82 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego:

Direction départementale du travail et de la main-d'œuvre (Dyrekcja departamentalna pracy i zatrudnienia) miejsca zatrudnienia, gdzie niezbędne jest zaświadczenie

	lokalne sekcje Agence nationale pour l'emploi (Krajowej Agencji Zatrudnienia),
	ratusz w miejscu zamieszkania członków rodziny;
b) do celów stosowania art. 83 ust. 1 i 2 oraz art. 97 rozporządzenia wykonawczego:	Association pour l'emploi dans l'industrie et le commerce (Assedic) (Stowarzyszenie pracowników przemysłu i handlu) miejsca zamieszkania zainteresowanego;
c) do celów stosowania art. 84 rozporządzenia wykonawczego:	
i) bezrobocie w pełnym wymiarze:	Association pour l'emploi dans l'industrie et le commerce (Assedic) (Stowarzyszenie pracowników przemysłu i handlu) miejsca zamieszkania zainteresowanego;
ii) bezrobocie w niepełnym wymiarze:	Direction départementale du travail et de la main-d'œuvre (Dyrekcja Departamentalna pracy i zatrudnienia) miejsca zatrudnienia zainteresowanego;
d) do celów stosowania art. 189 rozporządzenia wykonawczego:	Direction départementale du travail et de la main-d'œuvre (Dyrekcja Departamentalna pracy i zatrudnienia).
B. System dla osób prowadzących działalność na własny rachunek:	
1. Choroba i macierzyństwo:	Caisse primaire d'assurance maladie (Podstawowy Fundusz Ubezpieczeń na Wypadek Choroby miejsca zamieszkania lub pobytu).
2. Do celów stosowania art. 35 rozporządzenia wykonawczego w odniesieniu do systemu rolniczego:	Caisse de mutualité sociale agricole (Fundusz Wzajemnych Ubezpieczeń Rolniczych) i którykolwiek uprawniony organ ubezpieczeniowy.
3. Do celów stosowania art. 36 rozporządzenia wykonawczego w odniesieniu do emerytur:	
a) system rzemieślniczy:	Caisse nationale de l'organisation autonome d'assurance vieillesse des travailleurs non salariés des professions artisanales (Cancava) (Krajowy Fundusz Autonomicznej Organizacji Ubezpieczeń Emerytalnych Rzemieślników),
	Caisses de base professionnelles (Lokalne Fundusze Zawodowe);
b) system drobnej wytwórczości i handlu:	Caisse nationale de l'organisation autonome d'assurance vieillesse des travailleurs non salariés des professions industrielles et commerciales (Organic) (Krajowy Fundusz Autonomicznej Organizacji Ubezpieczeń Emerytalnych Pracowników Drobnej Wytwórczości i Handlu);
	Caisses de base professionnelles ou interprofessionnelles (Lokalne Fundusze Zawodowe lub Międzyzawodowe);
c) system wolnych zawodów:	Caisse nationale d'assurance vieillesse des professions libérales (CNAVPL), sections professionnelles (Krajowy Fundusz Ubezpieczeń Emerytalnych Wolnych Zawodów– Sekcje zawodowe);
d) system prawników:	Caisse nationale des barreaux français (CNBF) (Krajowy Fundusz Prawników Francuskich);
e) system rolniczy:	Caisse nationale d'assurance vieillesse mutuelle agricole (Fundusz Wzajemnych Rolniczych Ubezpieczeń Emerytalnych).
C. System marynarzy:	
a) do celów stosowania art. 27 rozporządzenia w odniesieniu do systemu marynarzy:	Section „Caisse générale de prévoyance des marins” du quartier des affaires maritimes (Sekcja Powszechnego Funduszu opieki socjalnej marynarzy Okręgu Spraw Morskich);
b) do celów stosowania art. 35 rozporządzenia wykonawczego:	Section „Caisse générale de prévoyance des marins” du quartier des affaires maritimes (Sekcja Powszechnego Funduszu opieki socjalnej marynarzy Okręgu Spraw Morskich);

D. Świadczenia rodzinne:

Caisse d'allocations familiales (Fundusz Zasiłków Rodzinnych) miejsca zamieszkania zainteresowanego.

II. DEPARTAMENTY ZAMORSKIE**A. System dla pracowników najemnych:**

Ryzyka inne niż świadczenia rodzinne ogólnie:

Caisse générale de sécurité sociale (Powszechny Fundusz Zabezpieczenia Społecznego).

B. System dla osób prowadzących działalność na własny rachunek:

a) choroba i macierzyństwo:

Caisse générale de sécurité sociale (Powszechny Fundusz Zabezpieczenia Społecznego miejsca zamieszkania lub pobytu);

b) emerytury i renty:

— system rzemieślniczy:

Caisse nationale de l'organisation autonome d'assurance vieillesse des travailleurs non salariés des professions artisanales (Cancava) (Krajowy Fundusz Autonomicznej Organizacji Ubezpieczeń Emerytalnych Rzemieślników),

— system drobnej wytwórczości i handlu:

Caisse interprofessionnelle d'assurance vieillesse des industriels et commerçants d'Algérie et d'outre-mer (Cavicorg) (Międzyzawodowy Fundusz Ubezpieczeń Emerytalnych Pracowników Drobnej Wytwórczości i Handlu Algierii i departamentów zamorskich),

— system wolnych zawodów:

Sections professionnelles (Sekcje zawodowe),

— system prawników:

Caisse nationale des barreaux français (Krajowy Fundusz Prawników Francuskich).

C. Marynarze:

i) renty inwalidzkie:

Section „Caisse générale de prévoyance des marins” du quartier des affaires maritimes (Sekcja Powszechnego Funduszu Opieki Socjalnej Marynarzy Okręgu Spraw Morskich);

ii) emerytury:

Section „Caisse de retraite des marins” du quartier des affaires maritimes (Sekcja Powszechnego Funduszu Emerytalnego Marynarzy Okręgu Spraw Morskich).

D. Świadczenia rodzinne:

Caisse d'allocations familiales (Fundusz Zasiłków rodzinnych) miejsca zamieszkania osoby zainteresowanej.

F. GRECJA**1. Bezrobocie, zasiłki rodzinne:**

Οργανισμός Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ), Αθήνα (Biuro Zatrudnienia, Ateny).

2. Pozostałe świadczenia:

Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΙΚΑ), Αθήνα (Instytut Ubezpieczeń Społecznych, Ateny).

G. IRLANDIA**1. Świadczenia rzeczowe:**

— Eastern Health Board, Dublin 8 (Wschodnia Rada do spraw Zdrowia),

— Midland Health Board, Tullamore, County Offaly, (Środkowa Rada do spraw Zdrowia),

— Mid-Western Health Board, Limerick, (Środkowozachodnia Rada do spraw Zdrowia),

— North-Eastern Health Board, Ceanannus Mor, County Meath, (Północno-Wschodnia Rada do spraw Zdrowia),

— North-Western Health Board, Manorhamilton, County Leitrim, (Północno-Zachodnia Rada do spraw Zdrowia),

- South-Eastern Health Board, Kilkenny, (Południowo-Wschodnia Rada do spraw Zdrowia),
- Southern Health Board, Cork, (Południowa Rada Zdrowia),
- Western Health Board, Galway. (Zachodnia Rada Zdrowia).

2. Świadczenia pieniężne:

- a) Zasiłki dla bezrobotnych: Department of Social Welfare, Dublin, (Departament Opieki Społecznej, łącznie z biurami regionalnymi odpowiedzialnymi za zasiłki dla bezrobotnych;
- b) Starość i śmierć (emerytury i renty): Department of Social Welfare, Pensions Services Office, Sligo; (Departament Opieki Społecznej, Wydział Rentowy);
- c) Świadczenia rodzinne: Department of Social Welfare, Child Benefit Section, St Oliver Plunkett Road, Letterkenny, Co. Dogenal; (Departament Opieki Społecznej, Wydział Świadczeń Rodzinnych);
- d) Pozostałe świadczenia pieniężne: Department of Social Welfare, Dublin. (Departament Opieki Społecznej).

H. WŁOCHY

1. Choroby (łącznie z gruźlicą) i macierzyństwo:

A. Pracownicy najemni:

a) świadczenia rzeczowe:

i) na zasadach ogólnych:

Unità sanitaria locale (właściwa lokalna jednostka medyczna),

ii) dla marynarzy i pracowników lotnictwa cywilnego:

Ministero della sanità (Ministerstwo Zdrowia) — okręgowe biuro zdrowia dla marynarzy i pracowników lotnictwa cywilnego;

b) świadczenia pieniężne:

i) na zasadach ogólnych:

Istituto nazionale della previdenza sociale (Krajowy Instytut Opieki Społecznej), biura okręgowe;

ii) dla marynarzy i pracowników lotnictwa:

Cassa marittima (Fundusz morski właściwy dla danego obszaru).

B. Osoby prowadzące działalność na własny rachunek:

świadczenia rzeczowe:

Unità sanitaria locale (właściwa lokalna jednostka sanitarna).

2. Wypadki przy pracy, choroby zawodowe:

A. Pracownicy najemni:

a) świadczenia rzeczowe:

i) na zasadach ogólnych:

Unità sanitaria locale (właściwa lokalna jednostka medyczna);

ii) dla marynarzy i pracowników lotnictwa cywilnego:

Ministero della sanità (Ministerstwo Zdrowia) — okręgowe biuro zdrowia dla marynarzy i pracowników lotnictwa cywilnego;

b) protezy i większe aparaty, świadczenia medyczno-prawne oraz badania i zaświadczenia oraz świadczenia pieniężne:

Istituto nazionale per l'assicurazione contro gli infortuni sul lavoro (Krajowy Instytut Ubezpieczeń w razie Wypadków przy Pracy), biura regionalne.

B. Prowadzący działalność na własny rachunek (wyłącznie lekarze radiolodzy):

a) świadczenia rzeczowe:

Unità sanitaria locale (właściwa lokalna jednostka medyczna);

b) protezy i sprzęt dużych rozmiarów, świadczenia medycnoprawne oraz badania i zaświadczenia:

Istituto nazionale per l'assicurazione contro gli infortuni sul lavoro (Krajowy Instytut Ubezpieczeń w razie Wypadków przy Pracy), biura regionalne;

c) świadczenia pieniężne:

Istituto nazionale per l'assicurazione contro gli infortuni sul lavoro (Krajowy Instytut Ubezpieczeń w razie Wypadków przy Pracy), biura regionalne.

3. Inwalidztwo, starość, pozostający przy życiu (emerytury i renty):

A. Pracownicy najemni:

a) na zasadach ogólnych:

Istituto nazionale della previdenza sociale (Krajowy Instytut opieki społecznej), biura okręgowe;

b) pracownicy przemysłu rozrywkowego:

Ente nazionale di previdenza e assistenza per i lavoratori dello spettacolo (Krajowe Biuro Opieki Społecznej i Pomocy Społecznej Pracowników Sztucznych), Rzym;

c) personel kierowniczy w zakładach przemysłowych:

Istituto nazionale di previdenza per i dirigenti di aziende industriali (Krajowy instytut opieki społecznej pracowników kadry przemysłu), Rzym;

d) dziennikarze:

Istituto nazionale di previdenza per i giornalisti italiani „G. Amendola” (G. Amendola Krajowy Instytut Ubezpieczeń Dziennikarzy Włoskich), Rzym.

B. Osoby prowadzące działalność na własny rachunek:

a) lekarze:

Ente nazionale di previdenza ed assistenza medici (Krajowy Fundusz Ubezpieczeń i Opieki Lekarzy);

b) farmaceuci:

Ente nazionale di previdenza ed assistenza farmacisti (Krajowy Fundusz Ubezpieczeń i Opieki Farmaceutów);

c) weterynarze:

Ente nazionale di previdenza ed assistenza veterinari (Krajowy Fundusz Ubezpieczeń i Opieki Farmaceutów);

d) położne:

Ente nazionale di previdenza ed assistenza per le ostetriche (Krajowy Fundusz Ubezpieczeń i Opieki Położnych);

e) inżynierowie i architekci:

Cassa nazionale di previdenza per gli ingegneri ed architetti (Krajowy Fundusz Ubezpieczeń i Opieki Inżynierów i Architektów);

f) geodeci:

Cassa nazionale di previdenza ed assistenza a favore dei geometri (Krajowy Fundusz Ubezpieczeń Geodetów);

g) adwokaci i radcowie prawni:

Cassa nazionale di previdenza ed assistenza a favore degli avvocati e dei procuratori (Krajowy Fundusz Ubezpieczeń i Opieki Adwokatów i Radców Prawnych);

h) ekonomiści:

Cassa nazionale di previdenza ed assistenza a favore dei dottori commerciali (Krajowy Fundusz Ubezpieczeń i Pomocy Ekonomistów);

i) księgowi:

Cassa nazionale di previdenza ed assistenza a favore dei ragionieri e periti commerciali (Krajowy Fundusz Ubezpieczeń i Opieki Księgowych);

j) konsultanci do spraw zatrudnienia:

Ente nazionale di previdenza ed assistenza per i consulenti del lavoro (Krajowe Biuro Ubezpieczeń i Pomocy Konsultantów do Spraw Zatrudnienia);

k) notariusze:

Cassa nazionale notariato (Krajowa Kasa Notariuszy);

l) agenci celni:

Fondo di previdenza a favore degli spedizionieri doganali (Fundusz Ubezpieczeń Agentów Celnych).

4. Świadczenia z tytułu śmierci:

Istituto nazionale della previdenza sociale (Krajowy Instytut opieki społecznej), biura okręgowe;

Istituto nazionale per l'assicurazione contro gli infortuni sul lavoro (Krajowy Instytut Ubezpieczeń w razie Wypadków przy Pracy), biura regionalne;

Cassa marittima (Fundusz morski właściwy dla danego obszaru).

5. Bezrobocie pracowników najemnych:

a) na zasadach ogólnych:

Istituto nazionale della previdenza sociale (Krajowy instytut opieki społecznej), biura okręgowe;

b) dziennikarze:

Istituto nazionale di previdenza per i giornalisti italiani „G. Amendola” (G. Amendola Krajowy Instytut Ubezpieczeń Dziennikarzy Włoskich), Rzym.

6. Zasiłki rodzinne dla pracowników najemnych:

a) na zasadach ogólnych:

Istituto nazionale della previdenza sociale (Krajowy instytut opieki społecznej), biura okręgowe;

b) dziennikarze:

Istituto nazionale di previdenza per i giornalisti italiani „G. Amendola” (G. Amendola Krajowy Instytut Ubezpieczeń Dziennikarzy Włoskich), Rzym.

I. LUKSEMBURG**I. Choroba i macierzyństwo:**

a) do celów stosowania art. 19, 22, 28 ust. 1, art. 29 ust. 1 i art. 31 rozporządzenia i art. 17, 18, 20, 21, 22, 24, 29, 30 i 31 rozporządzenia wykonawczego

Caisse de maladie des ouvriers et/ou union des caisses de maladie (Fundusz chorobowy robotników i/lub związek funduszy chorobowych);

b) do celów stosowania art. 27 rozporządzenia:

Caisse de maladie compétente, selon la législation luxembourgeoise, pour la pension partielle luxembourgeoise et/ou union des caisses de maladie (właściwy fundusz chorobowy zgodnie z luksemburskim ustawodawstwem dla częściowej emerytury luksemburskiej i/lub związek kas chorych).

2. Inwalidztwo, starość i śmierć (emerytury i renty):

a) dla robotników:

Établissement d'assurance contre la vieillesse et l'invalidité, Luxembourg (Instytucja Ubezpieczeń Emerytalnych i na wypadek Inwalidztwa), Luksemburg;

b) dla urzędników i wolnych zawodów:

Caisse de pension des employés privés, Luxembourg (Fundusz Emerytur Pracowników Sektora Prywatnego), Luksemburg;

c) dla osób prowadzących działalność na własny rachunek w rzemiośle, drobnej wytwórczości i handlu:

Caisse de pension des artisans, des commerçants et des industriels, Luxembourg (Fundusz Emerytur Rzemieślników, Handlu i Drobnej Wytwórczości), Luksemburg;

d) dla osób prowadzących działalność na własny rachunek w rolnictwie:

Caisse de pension agricole, Luxembourg (Fundusz Emerytur Rolniczych), Luksemburg.

3. Wypadki przy pracy i choroby zawodowe:

a) dla pracowników najemnych i osób prowadzących działalność na własny rachunek w rolnictwie i leśnictwie:

Association d'assurance contre les accidents, section agricole et forestière, Luxembourg (Towarzystwo Ubezpieczeń w razie Wypadków, Sekcja rolna i leśna), Luksemburg;

b) dla pozostałych przypadków ubezpieczeń obowiązkowych i dobrowolnych:

Association d'assurance contre les accidents, section industrielle, Luxembourg (Towarzystwo Ubezpieczeń w razie Wypadków, Sekcja Przemysłu), Luksemburg.

4. Bezrobocie:

Administration de l'emploi (Biuro Zatrudnienia), Luksemburg.

5. Świadczenia rodzinne:

Caisse nationale des prestations familiales (Krajowy Fundusz Zasiłków Rodzinnych), Luksemburg.

J. NIDERLANDY

1. Choroba, macierzyństwo, wypadki przy pracy, choroby zawodowe:

a) świadczenia rzeczowe:

i) instytucje miejsca zamieszkania:

Jeden z funduszy chorobowych właściwych dla miejsca zamieszkania, zgodnie z wyborem zainteresowanego;

ii) instytucje w miejscu pobytu:

Algemeen Nederlands Onderling Ziekenfonds (Powszechny Fundusz Ubezpieczeń na Wypadek Choroby Niderlandów), Utrecht.

b) świadczenia pieniężne:

Nieuwe Algemene Bedrijfsvereniging (Nowe Powszechne Stowarzyszenie Zawodowe i Handlowe), Amsterdam.

2. Inwalidztwo:

a) o ile zainteresowany ma takie samo prawo do świadczeń na podstawie niderlandzkiego ustawodawstwa, nawet poza zakresem stosowania rozporządzenia:

właściwe Bedrijfsvereniging (Stowarzyszenie Zawodowe i Handlowe);

b) we wszystkich innych przypadkach:

Nieuwe Algemene Bedrijfsvereniging (Nowe Powszechne Stowarzyszenie Zawodowe i Handlowe), Amsterdam.

3. Starość i śmierć (emerytura i renty rodzinne):

do celów stosowania art. 36 rozporządzenia wykonawczego:

a) na zasadach ogólnych:

Sociale Verzekeringsbank (Bank Ubezpieczeń Społecznych), Postbus 1100, 1180 BH Amstelveen;

b) relacje z Belgią:

Bureau voor Belgische Zaken de sociale verzekering betreffende, (Biuro spraw belgijskich w sprawach zabezpieczenia społecznego), Breda;

c) relacje z Niemcami:

Bureau voor Duitse zaken, (Biuro spraw niemieckich), Nijmegen.

4. Bezrobocie:

Nieuwe Algemene Bedrijfsvereniging (Nowe Powszechne Stowarzyszenie Zawodowe i Handlowe), Amsterdam.

5. Zasiłki rodzinne:

do celów stosowania art. 73 i 74 rozporządzenia:

Districtskantoor van de Sociale Verzekeringsbank (lokalne biuro Banku Ubezpieczeń Społecznych) w dystrykcie, w którym zamieszkuje członek rodziny.

K. AUSTRIA

1. Ubezpieczenia na wypadek choroby:

a) We wszystkich przypadkach, z wyjątkiem stosowania art. 27 i 29 rozporządzenia oraz art. 30 i 31 rozporządzenia wykonawczego w odniesieniu do instytucji miejsca zamieszkania uprawnionego, określonej w art. 27 rozporządzenia:

Gebietskrankenkasse (Regionalny Fundusz Ubezpieczeń na Wypadek Choroby) w zależności od miejsca zamieszkania lub pobytu osoby zainteresowanej;

b) Do celów stosowania art. 27 i 29 rozporządzenia oraz art. 30 i 31 rozporządzenia wykonawczego w odniesieniu do miejsca zamieszkania uprawnionego, określonego w art. 27 rozporządzenia:

właściwa instytucja.

2. Ubezpieczenia emerytalno-rentowe

a) Jeżeli zainteresowany podlegał austriackiemu ustawodawstwu z wyjątkiem stosowania art. 53 rozporządzenia wykonawczego:

właściwa instytucja;

- b) We wszystkich pozostałych przypadkach z wyjątkiem stosowania art. 53 rozporządzenia wykonawczego: Pensionsversicherungsanstalt der Angestellten (Instytucja Pracowniczych Ubezpieczeń Rentowych), Wiedeń;
- c) Do celów stosowania art. 53 rozporządzenia wykonawczego: Hauptverband der österreichischen Sozialversicherungsträger (Federacja Austriackich Zakładów Ubezpieczenia Społecznego), Wiedeń.
- 3. Ubezpieczenia wypadkowe:**
- a) Świadczenia rzeczowe:
- Gebietskrankenkasse (Regionalny Fundusz Ubezpieczeń na Wypadek Choroby) w zależności od miejsca zamieszkania lub pobytu osoby zainteresowanej;
 - lub Allgemeine Unfallversicherungsanstalt (Główna Instytucja Ubezpieczeń od następstw nieszczęśliwych wypadków), Wiedeń, może przyznać świadczenia;
- b) Świadczenia pieniężne:
- i) We wszystkich przypadkach z wyjątkiem stosowania art. 53 w połączeniu z art. 77 rozporządzenia wykonawczego: Allgemeine Unfallversicherungsanstalt (Główna Instytucja Ubezpieczeń od następstw nieszczęśliwych wypadków), Wiedeń;
- ii) Do celów stosowania art. 53 w związku z art. 77 rozporządzenia wykonawczego: Hauptverband der österreichischen Sozialversicherungsträger (Federacja Austriackich Zakładów Ubezpieczenia Społecznego), Wiedeń.
- 4. Ubezpieczenie na wypadek bezrobocia:** Regionale Geschäftsstelle des Arbeitsmarktservice (Regionalne Biuro Rynku Pracy) właściwe dla miejsca zamieszkania lub pobytu zainteresowanego.
- 5. Świadczenia rodzinne:**
- a) Świadczenia rodzinne z wyłączeniem Karenzurlaubsgeld (specjalny zasiłek macierzyński): Finanzamt (Urząd Skarbowy) właściwy dla miejsca stałego zamieszkania lub pobytu beneficjenta;
- b) Karenzurlaubsgeld (specjalny zasiłek macierzyński): Regionale Geschäftsstelle des Arbeitsmarktservice (Lokalne Biuro Rynku Pracy) właściwe dla miejsca zamieszkania lub pobytu zainteresowanej osoby.

I. PORTUGALIA

I. Metropolia

1. Choroba, macierzyństwo i świadczenia rodzinne (dla świadczeń rzeczowych w razie choroby i macierzyństwa patrz również załącznik 10): Centro Regional de Segurança Social (Regionalne centrum zabezpieczenia społecznego) miejsca zamieszkania osoby zainteresowanej.
2. Inwalidztwo, starość, śmierć: Centro Nacional de Pensões (Krajowe Centrum Emerytur), Lizbona, oraz Centro Regional de Segurança Social (Regionalne centrum zabezpieczenia społecznego) miejsca zamieszkania osoby zainteresowanej.
3. Wypadki przy pracy i choroby zawodowe: Caixa Nacional de Seguros de Doenças Profissionais (Krajowy Fundusz Ubezpieczeń w razie Chorób Zawodowych), Lizbona.
4. Zasiłki dla bezrobotnych:
- a) przyjmowanie wniosków, weryfikacja stanu zatrudnienia (np. potwierdzanie okresów zatrudnienia, klasyfikacja bezrobocia, ocena sytuacji): Centro de Emprego (Centrum Zatrudnienia) miejsca zamieszkania zainteresowanego;
- b) przyznawanie i wypłata zasiłków dla bezrobotnych (np. sprawdzanie uprawnień do zasiłku, określanie kwoty i okresu wypłaty, ocena sytuacji w odniesieniu do utrzymania, zawieszenia lub zakończenia wypłat): Centro Regional de Segurança Social (Regionalne centrum zabezpieczenia społecznego) miejsca zamieszkania zainteresowanego.

5. Świadczenia z systemu nieskładkowych zabezpieczenia społecznego:

Centro Regional de Segurança Social (Regionalne centrum zabezpieczenia społecznego) miejsca zamieszkania zainteresowanego.

II. Autonomiczny region Madery

1. Choroba, macierzyństwo i świadczenia rodzinne (dla świadczeń rzeczowych chorobowych i macierzyńskich patrz również załącznik 10):

Direcção Regional de Segurança Social (Regionalna Dyrekcja zabezpieczenia społecznego), Funchal.

2. a) Inwalidztwo, starość, śmierć:

Direcção Regional de Segurança Social (Regionalna Dyrekcja zabezpieczenia społecznego), Funchal;

- b) Inwalidztwo, starość, śmierć w specjalnym systemie zabezpieczenia społecznego dla zatrudnionych w rolnictwie:

Direcção Regional de Segurança Social (Regionalna Dyrekcja zabezpieczenia społecznego), Funchal.

3. Wypadki przy pracy i choroby zawodowe:

Caixa Nacional de Seguros de Doenças Profissionais (Krajowy Fundusz Ubezpieczeń w razie Chorób Zawodowych), Lizbona.

4. Zasiłki dla bezrobotnych:

- a) przyjmowanie wniosków, weryfikacja stanu zatrudnienia (np. potwierdzanie okresów zatrudnienia, klasyfikacja bezrobocia, ocena sytuacji):

Direcção Regional de Emprego (Regionalna Dyrekcja do Spraw Zatrudnienia), Funchal;

- b) przyznawanie i wypłata zasiłków dla bezrobotnych (np. sprawdzanie uprawnień do zasiłku, określanie kwoty i okresu wypłaty, ocena sytuacji w odniesieniu do utrzymania, zawieszenia lub zakończenia wypłat):

Direcção Regional de Segurança Social (Regionalna Dyrekcja zabezpieczenia społecznego), Funchal.

5. Świadczenia z systemu nieskładkowego zabezpieczenia społecznego:

Direcção Regional de Segurança Social (Regionalna Dyrekcja zabezpieczenia społecznego), Funchal.

III. Autonomiczny region Azorów

1. Choroby, macierzyństwo i świadczenia rodzinne (dla świadczeń rzeczowych chorobowych i macierzyńskich patrz również załącznik 10):

Direcção Regional de Segurança Social (Regionalna Dyrekcja zabezpieczenia społecznego), Angra do Heroísmo.

2. a) Inwalidztwo, starość, śmierć:

Direcção Regional de Segurança Social (Regionalna Dyrekcja zabezpieczenia społecznego), Angra do Heroísmo;

- b) Inwalidztwo, starość, śmierć w specjalnym systemie zabezpieczenia społecznego dla zatrudnionych w rolnictwie:

Direcção Regional de Segurança Social (Regionalna Dyrekcja zabezpieczenia społecznego), Angra, do Heroísmo.

3. Wypadki przy pracy i choroby zawodowe:

Caixa Nacional de Seguros de Doenças Profissionais (Krajowy Fundusz Ubezpieczeń w razie Chorób Zawodowych), Lizbona.

4. Zasiłki dla bezrobotnych:

- a) przyjmowanie wniosków, weryfikacja stanu zatrudnienia (np. potwierdzanie okresów zatrudnienia, klasyfikacja bezrobocia, ocena sytuacji):

Centro de Emprego (Centrum Zatrudnienia) w miejscu zamieszkania zainteresowanego;

- b) przyznawanie i wypłata zasiłków dla bezrobotnych (np. sprawdzanie uprawnień do zasiłku, określanie kwoty i okresu wypłaty, ocena sytuacji w odniesieniu do utrzymania, zawieszenia lub zakończenia wypłat):

Centro de Prestações Pecuniárias de Segurança Social (Centrum Świadczeń Pieniężnych z zabezpieczenia społecznego) miejsca zamieszkania zainteresowanego.

5. Świadczenia z systemu nieskładkowych ubezpieczeń społecznych:

Direcção Regional de Segurança Social (Regionalna Dyrekcja zabezpieczenia społecznego), Angra do Heroísmo.

M. FINLANDIA

1. **Choroba i macierzyństwo:**

- a) Świadczenia pieniężne: Kansaneläkelaitos/Folkpensionsanstalten (Instytucja Ubezpieczeń Społecznych), Helsinki;
- b) Świadczenia rzeczowe:
- i) zwrot kosztów na podstawie ubezpieczenia na wypadek choroby: Kansaneläkelaitos/Folkpensionsanstalten (Instytucja Ubezpieczeń Społecznych), Helsinki;
- ii) Zdrowie publiczne i usługi szpitalne: lokalne jednostki świadczące usługi zgodnie z systemem.

2. **Starość, inwalidztwo, śmierć (emerytury i renty):**

- a) Emerytury i renty krajowe: Kansaneläkelaitos/Folkpensionsanstalten (Instytucja Ubezpieczeń Społecznych), Helsinki; lub
- b) Emerytury: Eläketurvakeskus/Pensionskyddscentralen (Centralny Instytut Zabezpieczenia Emerytalnego), Helsinki.

3. **Świadczenia z tytułu śmierci**

- Powszechne świadczenia z tytułu śmierci: Kansaneläkelaitos/Folkpensionsanstalten (Instytucja Ubezpieczeń Społecznych), Helsinki.

4. **Bezrobocie:**

- a) System podstawowy: Kansaneläkelaitos/Folkpensionsanstalten (Instytucja Ubezpieczeń Społecznych), Helsinki;
- b) Systemy oparte na zarobkach:
- i) W przypadku art. 69: Kansaneläkelaitos — Folkpensionsanstalten (Instytucja Ubezpieczeń Społecznych), Helsinki;
- ii) w pozostałych przypadkach: właściwa fundusz ubezpieczeń w razie bezrobocia, w której zainteresowany jest ubezpieczony.

5. **Świadczenia rodzinne:**

- Kansaneläkelaitos/Folkpensionsanstalten (Instytucja Ubezpieczeń Społecznych), Helsinki.

N. SZWECJA

1. **W stosunku do wszystkich ryzyk z wyłączeniem zasiłków dla bezrobotnych:** urzędy ubezpieczeń społecznych miejsca zamieszkania lub pobytu;
2. **W stosunku do zasiłków dla bezrobotnych:** regionalne biuro zatrudnienia miejsca zamieszkania lub pobytu.

O. ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

1. **Świadczenia rzeczowe:**

- Wielka Brytania i Irlandia Północna: władze przyznające świadczenia z Krajowego Funduszu Zdrowia,
- Gibraltary: władze do spraw zdrowia Gibraltaru.

2. **Świadczenia pieniężne (z wyłączeniem zasiłków rodzinnych):**

- Wielka Brytania: Department of Social Security, Benefits Agency, Overseas Branch, Newcastle upon Tyne, NE98 1YX, (Departament Zabezpieczenia Społecznego, Wydział Świadczeń, Sekcja Zamorska),

— Irlandia Północna:

Department of Health and Social Service Northern Ireland Social Security Agency, Overseas Branch, Belfast BT1 1DX, (Departament Zdrowia i Zabezpieczenia Społecznego, Agencja Irlandii Północnej, Dział Zamorski),

— Gibraltar:

Departament Pracy i Zabezpieczenia Społecznego Gibraltaru.

3. Świadczenia rodzinne:

Do celów stosowania art. 73 i 74 rozporządzenia:

— Wielka Brytania:

Department of Social Security, Benefits Agency, Child Benefit Centre , Newcastle upon Tyne, NE881AA, (Departament Zabezpieczenia Społecznego, Wydział Świadczeń, Centrum Świadczeń na dzieci),

— Północna Irlandia:

Department of Health and Social Service Northern Ireland Social Security Agency, Child Benefit Office, Belfast BT1 1SA, (Departament Zdrowia i Zabezpieczenia Społecznego, Agencja Irlandii Północnej, Biuro Świadczeń na dzieci),

— Gibraltar:

Departament Pracy i Zabezpieczenia Społecznego Gibraltaru.

ZAŁĄCZNIK 4 (A) (B) (2) (3) (7) (9) (12) (13) (14) (15)

INSTYTUCJE ŁĄCZNIKOWE

(Art. 3 ust. 1, art. 4 ust. 4 oraz art. 122 rozporządzenia wykonawczego)

A. BELGIA

1. Choroba i macierzyństwo:

a) na zasadach ogólnych:	Institut national d'assurance maladie-invalidité, Bruxelles Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering, Brussel — (Krajowy Instytut Ubezpieczeń na Wypadek Choroby i Inwalidzkich, Bruksela);
b) dla marynarzy:	Caisse de Secours et de prévoyance en faveur des marins Hulp- en voorzorgskas voor zeevarenden — (Fundusz ubezpieczeń i opieki społecznej marynarzy, Antwerpia);
c) dla osób objętych systemem zamorskim zabezpieczenia społecznego:	Office de sécurité sociale d'outre-mer, Bruxelles Dienst voor overzeese sociale zekerheid, Brussel — (Biuro Zamorskiego Zabezpieczenia Społecznego, Bruksela);
d) dla dawnych pracowników w Kongo Belgijskim i w Ruandzie-Burundi:	Office de sécurité sociale d'outre-mer, Bruxelles Dienst voor overzeese sociale zekerheid, Brussel — (Biuro Zamorskiego Zabezpieczenia Społecznego, Bruksela);

2. Inwalidztwo:

a) inwalidztwo powszechne:	Institut national d'assurance maladie-invalidité, Bruxelles Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering, Brussel — (Krajowy Instytut Ubezpieczeń na Wypadek Choroby i Inwalidzkich, Bruksela);
b) inwalidztwo specjalne pracowników kopalń:	Fonds national de retraite des ouvriers-mineurs, Bruxelles Nationaal pensioenfonds voor mijnwerkers, Brussel — (Krajowy fundusz emerytalny robotników kopalń, Bruksela);
c) system inwalidztwa dla marynarzy:	Caisse de secours et de prévoyance en faveur des marins Hulp- en voorzorgskas voor zeevarenden — (Fundusz ubezpieczeń i opieki społecznej marynarzy, Antwerpia);
d) inwalidztwo osób objętych systemem zamorskim zabezpieczenia społecznego:	Office de sécurité sociale d'outre-mer, Bruxelles Dienst voor overzeese sociale zekerheid, Brussel — (Biuro Zamorskiego Zabezpieczenia Społecznego, Bruksela);
e) inwalidztwo dawnych pracowników w Kongo Belgijskim i w Ruandzie-Burundi:	Office de sécurité sociale d'outre-mer, Bruxelles Dienst voor overzeese sociale zekerheid, Brussel — (Biuro Zamorskiego Zabezpieczenia Społecznego, Bruksela);

3. Starość i śmierć (emerytury i renty rodzinne):

a) Do celów stosowania art. 41-43 oraz 45-50 rozporządzenia wykonawczego:	
i) dla robotników, urzędników, pracowników kopalń i marynarzy:	Office national des pensions, Bruxelles Rijksdienst voor pensioenen, Brussel — (Krajowe biuro emerytur, Bruksela);
ii) dla osób prowadzących działalność na własny rachunek:	Institut national d'assurances sociales pour travailleurs indépendants, Bruxelles Rijksinstituut voor de sociale verzekeringen der zelfstandigen, Brussel — (Krajowy instytut opieki społecznej dla Osób prowadzących działalność na Własny Rachunek, Bruksela);
iii) dla osób objętych systemem zamorskim zabezpieczenia społecznego:	Office de sécurité sociale d'outre-mer, Bruxelles Dienst voor overzeese sociale zekerheid, Brussel — (Biuro Zamorskiego Zabezpieczenia Społecznego, Bruksela);
iv) dla dawnych pracowników w Kongu Belgijskim i w Ruandzie-Burundi:	Office de sécurité sociale d'outre-mer, Bruxelles Dienst voor overzeese sociale zekerheid, Brussel — (Biuro Zamorskiego Zabezpieczenia Społecznego, Bruksela);

b) Do celów stosowania art. 45 (instytucja wypłacająca), art. 53 ust. 1, art. 110 i 111 ust. 1 i 2 rozporządzenia wykonawczego:

i) dla robotników, urzędników, pracowników kopalń i marynarzy oraz osób prowadzących działalność na własny rachunek:

Office national des pensions, Bruxelles Rijksdienst voor pensioenen, Brussel — (Krajowe biuro emerytur, Bruksela);

ii) dla osób objętych systemem zamorskim zabezpieczenia społecznego:

Office de sécurité sociale d'outre-mer, Bruxelles Dienst voor overzeese sociale zekerheid, Brussel — (Biuro Zamorskiego Zabezpieczenia Społecznego, Bruksela);

iii) dla dawnych pracowników w Kongu Belgijskim i w Ruandzie-Burundi:

Office de sécurité sociale d'outre-mer, Bruxelles Dienst voor overzeese sociale zekerheid, Brussel — (Biuro Zamorskiego Zabezpieczenia Społecznego, Bruksela).

4. Wypadki przy pracy i choroby zawodowe:

a) wypadki przy pracy:

Fonds des accidents du travail, Bruxelles Fonds voor arbeidsongevallen, Brussel (Fundusz Wypadków przy Pracy), Bruksela;

Office de sécurité sociale d'outre-mer, Bruxelles Dienst voor overzeese sociale zekerheid, Brussel — (Biuro Zamorskiego Zabezpieczenia Społecznego, Bruksela);

b) choroby zawodowe:

Ministère de la prévoyance sociale (Minister Opieki Społecznej), Bruksela;

Office de sécurité sociale d'outre-mer, Bruxelles Dienst voor overzeese sociale zekerheid, Brussel — (Biuro Zamorskiego Zabezpieczenia Społecznego, Bruksela);

5. Świadczenia z tytułu śmierci:

a) na zasadach ogólnych:

Institut national d'assurance maladie-invalidité, Bruxelles Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering, Brussel — (Krajowy Instytut Ubezpieczeń na Wypadek Choroby i Inwalidztwa, Bruksela);

b) dla marynarzy:

Caisse de secours et de prévoyance en faveur des marins Hulp- en voorzorgskas voor zeevarenden — (Fundusz ubezpieczeń i opieki społecznej marynarzy, Antwerpia);

c) dla osób objętych systemem zamorskim zabezpieczenia społecznego:

Office de sécurité sociale d'outre-mer, Bruxelles Dienst voor overzeese sociale zekerheid, Brussel — (Biuro Zamorskiego Zabezpieczenia Społecznego, Bruksela);

d) dla dawnych pracowników w Kongu Belgijskim i w Ruandzie-Burundi:

Office de sécurité sociale d'outre-mer, Bruxelles Dienst voor overzeese sociale zekerheid, Brussel — (Biuro Zamorskiego Zabezpieczenia Społecznego, Bruksela);

6. Bezrobocie:

a) ogólnie:

Office national de l'emploi, Bruxelles Rijksdienst voor arbeidsvoorziening, Brussel — (Krajowe Biuro Zatrudnienia, Bruksela);

b) dla marynarzy:

Pool des marins de la marine marchande Pool van de zeelieden ter koopvaardij — (Fundusz Marynarki Handlowej), Antwerpia.

7. Zasiłki rodzinne:

a) dla pracowników najemnych:

Office national des allocations familiales pour travailleurs salariés, Bruxelles Rijksdienst voor kinderbijslag voor werknemers, Brussel — (Krajowe Biuro Zasiłków Rodzinnych dla Pracowników Najemnych, Bruksela);

b) dla osób prowadzących działalność na własny rachunek:

Institut national d'assurances sociales pour travailleurs indépendants, Bruxelles Rijksinstituut voor de sociale verzekeringen der zelfstandigen, Brussel — (Krajowy instytut opieki społecznej dla osób prowadzących działalność na własny rachunek, Bruksela);

c) dla dawnych pracowników w Kongu Belgijskim i w Ruandzie-Burundi:

Office de sécurité sociale d'outre-mer, Bruxelles Dienst voor overzeese sociale zekerheid, Brussel — (Biuro Zamorskiego Zabezpieczenia Społecznego, Bruksela).

B. DANIA

1. a) Choroba, macierzyństwo i świadczenia porodowe: Sundhedsministeriet (Ministerstwo Zdrowia), Kopenhaga;
- b) Choroba, macierzyństwo i zasiłki porodowe pieniężne: Direktoratet for Social Sikring og Bistand (Krajowa Dyrekcja ds. Zabezpieczenia Społecznego i Pomocy Społecznej), Kopenhaga.
2. **Emerytury lub renty i świadczenia przyznane zgodnie z ustawodawstwem w sprawie emerytur i rent socjalnych:** Direktoratet for Social Sikring og Bistand (Krajowa Dyrekcja ds. Zabezpieczenia Społecznego i Pomocy Społecznej), Kopenhaga.
3. **Świadczenia rehabilitacyjne:** Direktoratet for Social Sikring og Bistand (Krajowa Dyrekcja ds. Zabezpieczenia Społecznego i Pomocy Społecznej), Kopenhaga.
4. **Świadczenia z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych:** Arbejdsskadestyrelsen (Krajowe Biuro do Spraw Wypadków przy Pracy i Chorób Zawodowych), Kopenhaga.
5. **Świadczenia rodzinne (zasiłki rodzinne):** Direktoratet for Social Sikring og Bistand (Krajowa Dyrekcja ds. Zabezpieczenia Społecznego i Pomocy Społecznej), Kopenhaga.
6. **Świadczenia z tytułu śmierci:** Sundhedsministeriet (Ministerstwo Zdrowia), Kopenhaga.
7. **Emerytury i renty zgodnie z „loven om Arbejdsmarkedets Til-lagspension” (Ustawa o dodatkowych emeryturach i rentach dla pracowników najemnych):** Socialministeriet (Ministerstwo Spraw Socjalnych), Kopenhaga.
8. **Zasiłki dla bezrobotnych:** Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen (Krajowe Biuro Ubezpieczeń od Bezrobocia), Kopenhaga.

C. NIEMCY

1. **Ubezpieczenia na wypadek choroby:** Deutsche Verbindungsstelle Krankenversicherung — Ausland (Niemieckie Centrum łącznikowe Zagranicznych Ubezpieczeń na Wypadek Choroby), Bonn.
2. **Ubezpieczenia wypadkowe:** Hauptverband der gewerblichen Berufsgenossenschaften (Federacja Stowarzyszeń zawodowych przemysłu), St. Augustin.
3. **Ubezpieczenia emerytalno-rentowe robotników:**
 - a) do celów stosowania art. 3 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego: Verband deutscher Rentenversicherungsträger (Federacja niemieckich instytucji ubezpieczeń emerytalno-rentowych), Frankfurt nad Menem;
 - b) do celów stosowania art. 51 i art. 53 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego i z tytułu instytucji wypłacającej określonej w art. 55 rozporządzenia wykonawczego:
 - i) relacje z Belgią i Hiszpanią: Landesversicherungsanstalt Rheinprovinz (Regionalne biuro ubezpieczeń Nadrenii), Düsseldorf;
 - ii) relacje z Danią: Landesversicherungsanstalt Schleswig- Holstein (Regionalne biuro ubezpieczeń Szlezwika-Holsztynu), Lubeka,
 - iii) relacje z Francją: Landesversicherungsanstalt Rheinland- Pfalz (Regionalne biuro ubezpieczeń Nadrenii- Palatynatu), Speyer, lub, jako właściwa instytucja z załącznika 2, Landesversicherungsanstalt Saarland biuro ubezpieczeń Saary), Saarbrücken;
 - iv) relacje z Grecją: Landesversicherungsanstalt Württemberg (Regionalne biuro ubezpieczeń Wirtembergii), Stuttgart;
 - v) relacje z Włochami: Landesversicherungsanstalt Schwaben (Regionalne biuro ubezpieczeń Szwabii), Augsburg;
 - vi) relacje z Luksemburgiem: Landesversicherungsanstalt Rheinland-Pfalz (Regionalne biuro ubezpieczeń Nadrenii-Palatynatu), Speyer;
 - vii) relacje z Niderlandami: Landesversicherungsanstalt Westfalen (Regionalne biuro ubezpieczeń w Westfalii), Münster;

- viii) relacje z Irlandią i Zjednoczonym Królestwem:
- ix) relacje z Portugalią:
4. **Ubezpieczenia emerytalno-rentowe urzędników:**
5. **Ubezpieczenia emerytalno-rentowe pracowników kopalń:**
6. **Ubezpieczenia emerytalne rolników:**
7. **Ubezpieczenie dodatkowe pracowników hutnictwa żelaza i stali:**
8. **Zasiłki dla bezrobotnych i świadczenia rodzinne:**
- Landesversicherungsanstalt Freie und Hansestadt Hamburg (Regionalne biuro ubezpieczeń Wolnego i Hanzeatyckiego Miasta Hamburg), Hamburg;
- Landesversicherungsanstalt Unterfranken (Regionalne biuro ubezpieczeń Dolnej Frankonii), Würzburg.
- Bundesversicherungsanstalt für Angestellte (Federalne Biuro Ubezpieczeń pracowników umysłowych), Berlin.
- Bundesknappschaft (Federalny Fundusz ubezpieczeń robotników kopalń), Bochum.
- Landwirtschaftliche Alterskasse Rheinland-Pfalz (Rolniczy Fundusz Emerytalny, Nadrenia-Palatynat), Speyer.
- Landesversicherungsanstalt Saarland, Abteilung Hüttenknappschaftliche Pensionsversicherung (Regionalne biuro ubezpieczeń Saary, Dział ubezpieczeń emerytalnych pracowników przemysłu stalowego), Saarbrücken.
- Hauptstelle der Bundesanstalt für Arbeit (Siedziba Główna Federalnego Biura Pracy), Norymberga.

D. HISZPANIA

1. **Dla wszystkich systemów wchodzących w skład systemu zabezpieczenia społecznego, z wyłączeniem systemu dla marynarzy i dla wszystkich ryzyk, z wyłączeniem bezrobocia:**
2. **Dla specjalnego systemu dla marynarzy i dla wszystkich ryzyk:**
3. **Dla zasiłków dla bezrobotnych, z wyłączeniem marynarzy:**
4. **Dla nieskładkowych emerytur i rent inwalidzkich:**
- Instituto Nacional de Seguridad Social (Krajowy Instytut Zabezpieczenia Społecznego), Madryt.
- Instituto Social de la Marina (Instytut Socjalny Marynarzy), Madryt.
- Instituto Nacional de Empleo (Krajowy Instytut Zatrudnienia), Madryt.
- Instituto Nacional de Servicios Sociales (Krajowy Instytut zabezpieczenia społecznego), Madryt.

E. FRANCJA

1. **Ogólnie:**
2. **Dla systemu górniczych emerytur i rent inwalidzkich i rodzinnych (emerytury i renty):**
- Centre de sécurité sociale des travailleurs migrants (Centrum zabezpieczenia społecznego Pracowników Migrujących), Paryż.
- Caisse autonome nationale de sécurité sociale dans les mines (Krajowy Autonomiczny Fundusz zabezpieczenia społecznego Pracowników Kopalń), Paryż.

F. GRECJA

1. **Na zasadach ogólnych:**
2. **Bezrobocie, zasiłki rodzinne:**
3. **Dla marynarzy:**
- Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (IKA), Αθήνα (Instytucja Ubezpieczeń Społecznych, Ateny).
- Οργανισμός Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ), Αθήνα (Biuro Zatrudnienia, Ateny).
- Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο (ΝΑΤ), Πειραιάς (Emerytalny Fundusz Marynarzy, Pireus).

G. IRLANDIA

1. **Świadczenia rzeczowe:**
- Department of Health (Departament Zdrowia), Dublin.

2. Świadczenia pieniężne:

a) Starość i śmierć (emerytury i renty rodzinne):	Department of Social Welfare, Pensions Services Office, Sligo; (Departament Opieki Społecznej, Wydział Emerytalno-Rentowy).
b) Świadczenia rodzinne:	Department of Social Welfare, Child Benefit Section, St Oliverlunkett Road, Letterkenny, Co. Dogenal P; (Departament Opieki Społecznej, Wydział Świadczeń na dzieci Rodzinnych).
c) pozostałe świadczenia pieniężne:	Department of Social Welfare (Departament Opieki Społecznej), Dublin.

H. WŁOCHY

1. Choroby (łącznie z gruźlicą), macierzyństwo:

A. <i>Pracownicy najemni:</i>	
a) świadczenia rzeczowe:	Ministero della sanità (Ministerstwo Zdrowia), Rzym.
b) świadczenia pieniężne:	Istituto nazionale della previdenza sociale, direzione generale (Krajowy Instytut opieki społecznej, dyrekcja generalna) Rzym.
B. <i>Osoby prowadzące działalność na własny rachunek:</i>	
świadczenia rzeczowe:	Ministero della sanità (Ministerstwo Zdrowia), Rzym.

2. Wypadki przy pracy i choroby zawodowe:

A. <i>Pracownicy najemni:</i>	
a) świadczenia rzeczowe:	Ministero della sanità (Ministerstwo Zdrowia), Rzym.
b) protezy i sprzęt dużych rozmiarów, świadczenia medycnoprawne oraz badania i zaświadczenia oraz świadczenia pieniężne:	Istituto nazionale per l'assicurazione contro gli infortuni sul lavoro, direzione generale (Krajowy Instytut Ubezpieczeń w razie wypadków przy pracy, dyrekcja generalna), Rzym.
B. <i>Osoby prowadzące działalność na własny rachunek (tylko dla lekarzy radiologów):</i>	
a) świadczenia rzeczowe:	Ministero della sanità (Ministerstwo Zdrowia), Rzym;
b) protezy i sprzęt dużych rozmiarów, świadczenia medycnoprawne oraz badania i zaświadczenia:	Istituto nazionale per l'assicurazione contro gli infortuni sul lavoro, direzione generale (Krajowy Instytut Ubezpieczeń w razie wypadków przy pracy, dyrekcja generalna), Rzym;
c) świadczenia pieniężne:	Istituto nazionale per l'assicurazione contro gli infortuni sul lavoro, direzione generale (Krajowy Instytut Ubezpieczeń w razie wypadków przy pracy, dyrekcja generalna), Rzym.

3. Inwalidztwo, starość, pozostali przy życiu, bezrobocie, zasiłki rodzinne:

Istituto nazionale della previdenza sociale, direzione generale (Krajowy Instytut opieki społecznej, dyrekcja generalna) Rzym.

I. LUKSEMBURG

I. DLA PRYZNAWANIA ŚWIADCZEŃ

1. Choroba, macierzyństwo:	Union des caisses de maladie (związek funduszy chorobowych), Luksemburg.
2. Inwalidztwo, starość, śmierć (emerytury i renty):	
a) dla robotników:	Établissement d'assurance contre la vieillesse et l'invalidité, Luxembourg (Instytucja Ubezpieczeń na wypadek Starości i Inwalidztwa), Luksemburg;

b) dla urzędników i pracowników sektora prywatnego:	Caisse de pension des employés privés, Luxembourg (Fundusz Emerytur Pracowników Sektora Prywatnego), Luksemburg;
c) dla prowadzących działalność na własny rachunek w rzemiośle, drobnej wytwórczości i handlu:	Caisse de pension des artisans, des commerçants et des industriels (Fundusz Emerytur Rzemieślników, Handlu i Drobnej Wytwórczości), Luksemburg;
d) dla prowadzących działalność na własny rachunek w rolnictwie:	Caisse de pension agricole (Fundusz Emerytur Rolniczych), Luksemburg.
3. Wypadki przy pracy i choroby zawodowe:	
a) dla pracowników najemnych i prowadzących działalność na własny rachunek w rolnictwie lub leśnictwie:	Association d'assurance contre les accidents, section agricole et forestière (Towarzystwo Ubezpieczeń w razie Wypadków), Sekcja rolna i leśna), Luksemburg;
b) dla pozostałych przypadków ubezpieczeń obowiązkowych i dobrowolnych:	Association d'assurance contre les accidents, section industrielle (Towarzystwo Ubezpieczeń w razie Wypadków) Sekcja Przemysłu), Luksemburg;
4. Bezrobocie:	Administration de l'emploi (Biuro Zatrudnienia), Luksemburg.
5. Świadczenia rodzinne:	Caisse nationale des prestations familiales (Krajowy Fundusz Świadczeń Rodzinnych), Luksemburg.
6. Świadczenia z tytułu śmierci:	
a) do celów stosowania art. 66 rozporządzenia:	Union des caisses de maladie (Związek Funduszy Chorych), Luksemburg;
b) w pozostałych przypadkach:	Instytucje wymienione w punkcie 1 lub 3, w zależności od tego, który dział ubezpieczeń jest odpowiedzialny za wypłatę świadczeń.
II. POZOSTAŁE PRZYPADKI:	Inspection générale de la sécurité sociale (Generalna Inspekcja Zabezpieczenia Społecznego), Luksemburg.

J. NIDERLANDY

1. Choroba, macierzyństwo, inwalidztwo, wypadki przy pracy, choroby zawodowe oraz bezrobocie:	
a) świadczenia rzeczowe:	Ziekenfondsraad (Powszechny Fundusz Ubezpieczeń na Wypadek Choroby Nederlandów), Amstelveen;
b) świadczenia pieniężne:	Nieuwe Algemene Bedrijfsvereniging (Nowe Powszechne Stowarzyszenie Zawodowe i Handlowe), Amsterdam.
2. Starość i śmierć (emerytury i renty rodzinne), świadczenia rodzinne:	
a) na zasadach ogólnych:	Sociale Verzekeringsbank (Bank Ubezpieczeń Społecznych), Postbus 1100, 1180 BH Amstelveen;
b) relacje z Belgią:	Bureau voor Belgische Zaken de sociale verzekering betreffende (Biuro spraw belgijskich w sprawach zabezpieczenia społecznego), Breda;
c) relacje z Niemcami:	Bureau voor Duitse zaken (Biuro spraw niemieckich), Nijmegen.

K. AUSTRIA

1. Ubezpieczenia na wypadek choroby, wypadku i rentowe:	
2. Ubezpieczenia na wypadek bezrobocia:	
a) Relacje z Niemcami:	Landesgeschäftsstelle Salzburg des Arbeitsmarktservice (Regionalne Biuro Rynku Pracy Salzburg), Salzburg;
b) W pozostałych przypadkach:	Landesgeschäftsstelle Wien des Arbeitsmarktservice (Wiedeńskie Regionalne Biuro Rynku Pracy), Wiedeń.

3. Świadczenia rodzinne:

a) Świadczenia rodzinne z wyłączeniem Karenzurlaubsgeld (specjalny zasiłek macierzyński):	Bundesministerium für Jugend und Familie (Federalne Ministerstwo do Spraw Młodzieży i Rodziny), Wiedeń;
b) Karenzurlaubsgeld (specjalny zasiłek macierzyński):	
i) relacje z Niemcami:	Landesgeschäftsstelle Salzburg des Arbeitsmarktservice (Regionalne Biuro Rynku Pracy Salzburg), Salzburg;
ii) w pozostałych przypadkach:	Landesgeschäftsstelle Wien des Arbeitsmarktservice (Wiedeńskie Regionalne Biuro Rynku Pracy), Wiedeń.

L. PORTUGALIA

W odniesieniu do wszystkich ustawodawstw, systemów i sektorów ubezpieczenia społecznego, określonych w art. 4 rozporządzenia:	Departamento de Relações Internacionais e Convenções de Segurança Social (Departament Spraw Zagranicznych i Międzynarodowych Umów Zabezpieczenia Społecznego), Lizbona.
---	---

M. FINLANDIA

1. Ubezpieczenia na wypadek choroby i bezrobocia, renty krajowe, świadczenia rodzinne, zasiłki dla bezrobotnych, świadczenia z tytułu śmierci:	Kansaneläkelaitos / Folkpensionsanstalten (Instytucja Ubezpieczeń Społecznych), Helsinki.
2. Emerytury:	Eläketurvakeskus — Pensionsskydscentralen (Centralny Instytut Ubezpieczeń Emerytalnych), Helsinki.
3. Wypadki przy pracy, choroby zawodowe:	Tapaturmavakuutuslaitosten Liitto — Olycksfallsförsäkringsanstalternas Förbund (Federacja Instytucji Ubezpieczeń Wypadkowych), Helsinki.

N. SZWECJA

1. Dla wszystkich ryzyk z wyłączeniem bezrobocia:	Riksförsäkringsverket (Krajowy Urząd Ubezpieczeń Społecznych).
2. Dla zasiłków dla bezrobotnych:	Arbetsmarknadsstyrelsen (Krajowy Urząd Rynku Pracy).

O. ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Wielka Brytania:

a) składki i świadczenia rzeczowe dla pracowników oddelegowanych:	Department of Social Security, Contributions Agency, Overseas Contributions, Newcastle upon Tyne, NE98 1YX (Departament Zabezpieczenia Społecznego, Agencja Składek, Składki Zamorskie)
b) pozostałe kwestie:	Department of Social Security, Benefits Agency, Overseas Branch, Newcastle upon Tyne, NE98 1YX, (Departament Zabezpieczenia Społecznego, Agencja Świadczeń, Sekcja Zamorska).

Irlandia Północna:

Department of Health and Social Services, Northern Ireland Social Security Agency, Overseas Branch, Belfast BT1 1DX, (Departament Zdrowia i Zabezpieczenia Społecznego, Agencja Irlandii Północnej, Dział Zamorski).

Gibraltar:

Department of Social Security, Benefits Agency, Overseas Branch, Newcastle upon Tyne, NE98 1YX, (Departament Zabezpieczenia Społecznego, Agencja Świadczeń, Sekcja Zamorska).

ZAŁĄCZNIK 5 (A) (B) (4) (7) (9) (12) (13) (14) (15)

PRZEPISY WYKONAWCZE DO UMÓW DWUSTRONNYCH POZOSTAJĄCYCH W MOCY

(Art. 4 ust. 5, art. 5, art. 53 ust. 3, art. 104, art. 105 ust. 2, art. 116, art. 121 i art. 122 rozporządzenia wykonawczego)

Uwagi ogólne

- I. Jeżeli przepisy określone w niniejszym Załączniku odnoszą się do postanowień umów lub przepisów rozporządzeń nr 3 i 4 lub 36/63/EWG, te odniesienia zastępuje się odniesieniami do odpowiadających im przepisów rozporządzenia lub rozporządzenia wykonawczego, chyba że postanowienia tych umów zostały pozostawione w mocy poprzez ich włączenie do ałącznika II do rozporządzenia.
- II. Klauzula wypowiedzenia zawarta w umowie, której niektóre postanowienia są zawarte w niniejszym Załączniku, pozostaje w mocy w odniesieniu do tych postanowień.

1. BELGIA–DANIA

Umowa administracyjna z dnia 23 listopada 1978 r. w sprawie wzajemnej rezygnacji ze zwrotów zgodnie z art. 36 ust. 3 (świadczenia rzeczowe w razie choroby i macierzyństwa) rozporządzenia i art. 105 ust. 2 (koszt kontroli administracyjnej i badań lekarskich) rozporządzenia wykonawczego.

2. BELGIA–NIEMCY

- a) Umowa Administracyjna nr 2 z dnia 20 lipca 1965 r. w sprawie stosowania Umowy uzupełniającej nr 3 do Konwencji ogólnej z dnia 7 grudnia 1957 r. (wypłata emerytur i rent za okres poprzedzający wejście w życie umowy).
- b) Artykuł 9 ust. 1 Umowy z dnia 20 lipca 1965 r. w sprawie stosowania rozporządzeń nr 3 i 4 Rady Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej dotyczących zabezpieczenia społecznego pracowników migrujących.
- c) Umowa z dnia 6 października 1964 r. w sprawie zwrotu świadczeń rzeczowych udzielonych emerytowanym pracownikom przygranicznym do celów stosowania art. 14 ust. 3 rozporządzenia nr 36/63/EWG i art. 73 ust. 4 rozporządzenia nr 4 Rady Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej.
- d) Umowa z dnia 29 stycznia 1969 r. w sprawie odzyskania składek na zabezpieczenie społeczne.
- e) Umowa z dnia 4 grudnia 1975 r. w sprawie rezygnacji ze zwrotów kwot świadczeń wypłaconych bezrobotnym.

3. BELGIA–HISZPANIA

Żadne.

4. BELGIA–FRANCJA

- a) Umowa z dnia 22 grudnia 1951 r. w sprawie wykonania art. 23 Umowy uzupełniającej z dnia 17 stycznia 1948 r. (pracownicy kopalń i przedsiębiorstw podobnych).
- b) Umowa administracyjna z dnia 21 grudnia 1959 r. uzupełniająca Umowę administracyjną z dnia 22 grudnia 1951 r. zawartą na mocy art. 23 Umowy uzupełniającej z dnia 17 stycznia 1948 r. (pracownicy kopalń i przedsiębiorstw równorzędnych).
- c) Umowa z dnia 8 lipca 1964 r. w sprawie zwrotu świadczeń rzeczowych udzielonych emerytowanym pracownikom przygranicznym wykonująca art. 14 ust. 3 rozporządzenia nr 36/63/EWG i art. 73 ust. 4 rozporządzenia nr 4 Rady Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej.
- d) Umowa z dnia 4 lipca 1984 r. odnosząca się do badań lekarskich pracowników przygranicznych, zamieszkujących w jednym państwie i zatrudnionych w drugim.
- e) Umowa z dnia 14 maja 1976 r. w sprawie rezygnacji ze zwrotu kosztów kontroli administracyjnej i badań lekarskich, zawarta na mocy art. 105 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego.
- f) Umowa z dnia 3 października 1977 r. w sprawie stosowania art. 92 rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 (odzyskiwanie składek na zabezpieczenie społeczne).
- g) Umowa z dnia 29 czerwca 1979 r. w sprawie wzajemnej rezygnacji ze zwrotów przewidzianych w art. 70 ust. 3 rozporządzenia (koszty zasiłków dla bezrobotnych).

- h) Umowa administracyjna z dnia 6 marca 1979 r. w sprawie procedur wykonania Konwencji dodatkowej z dnia 12 października 1978 r. o zabezpieczeniu społecznym między Belgią a Francją w sprawie przepisów odnoszących się do osób prowadzących działalność na własny rachunek.
- i) Wymiana listów z dnia 21 listopada 1994 r. i z dnia 8 lutego 1995 r. dotycząca procedur wzajemnego uzgadniania zobowiązań z mocy art. 93, 94, 95 i 96 rozporządzenia wykonawczego.

5. BELGIA–GRECJA

Żadne.

6. BELGIA–IRLANDIA

Wymiana listów z dnia 19 maja i 28 lipca 1981 r. dotycząca art. 36 ust. 3 i art. 70 ust. 3 rozporządzenia (wzajemna rezygnacja ze zwrotu kosztów świadczeń rzeczowych i zasiłku dla bezrobotnych zgodnie z przepisami tytułu III rozdziału 1 i 6 rozporządzenia oraz art. 105 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego (wzajemna rezygnacja ze zwrotu kosztów kontroli administracyjnej i badań lekarskich).

7. BELGIA–WŁOCHY

- a) Artykuły 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 17, 18, 19, art. 24 akapit drugi i trzeci i art. 28 ust. 4 Umowy administracyjnej z dnia 20 października 1950 r., zmienionego sprostowaniem 1 z dnia 10 kwietnia 1952 r., sprostowaniem 2 z dnia 9 grudnia 1957 r. i sprostowaniem nr 3 z dnia 21 lutego 1963 r.
- b) Artykuły 6, 7, 8 i 9 Umowy z dnia 21 lutego 1963 r. w zakresie, w jakim dotyczą wykonania rozporządzeń nr 3 i 4 Rady Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej w sprawie zabezpieczenia społecznego pracowników migrujących.
- c) Umowa z dnia 12 stycznia 1974 r. w celu wykonania art. 105 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego.
- d) Umowa z dnia 31 października 1979 r. do celów art. 18 ust. 9 rozporządzenia wykonawczego.
- e) Wymiana listów z dnia 10 grudnia 1991 r. i z dnia 10 lutego 1992 r. dotycząca zrzeczenia się wzajemnych roszczeń na mocy art. 93 rozporządzenia wykonawczego.

8. BELGIA–LUKSEMBURG

- a) ...
- b) ...
- c) Umowa z dnia 28 stycznia 1961 r. w sprawie odzyskiwania składek na zabezpieczenie społeczne.
- d) Umowa z dnia 1 sierpnia 1975 r. w sprawie rezygnacji ze zwrotu przewidzianego w art. 36 ust. 3 rozporządzenia Rady (EWG) nr 1408/71 z dnia 14 czerwca 1971 r., wydatków na świadczenia rzeczowe z ubezpieczeń na wypadek choroby i macierzyństwa, udzielonych członkom rodziny pracownika niezamieszkującym w tym samym państwie co pracownik.
- e) Umowa z dnia 16 kwietnia 1976 r. w sprawie rezygnacji ze zwrotu kosztów kontroli administracyjnej i badań lekarskich, określonych w art. 105 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego.
- f) ...

9. BELGIA–NIDERLANDY

- a) Artykuły 9-15 oraz art. 17 ust. 4 Umowy z dnia 7 lutego 1964 r. w sprawie zasiłków rodzinnych i porodowych.
- b) Umowa z dnia 21 marca 1968 r. w sprawie pobierania i odzyskiwania składek na zabezpieczenie społeczne, jak również Umowa administracyjna z dnia 25 listopada 1970 r., podjęta w myśl wymienionej Konwencji.
- c) Umowa z dnia 24 grudnia 1980 r. w sprawie ubezpieczeń na wypadek choroby (koszty leczenia) ze zmianami.
- d) Umowa z dnia 12 sierpnia 1982 r. w sprawie ubezpieczeń na wypadek choroby, macierzyństwa i inwalidztwa.

10. BELGIA–AUSTRIA

Żadne.

11. BELGIA–PORTUGALIA

Żadne.

12. BELGIA–FINLANDIA

Nie dotyczy.

13. BELGIA–SZWECJA

Nie dotyczy.

14. BELGIA–ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

- a) Wymiana listów z dnia 4 maja i 14 czerwca 1976 r. w sprawie art. 105 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego (rezygnacja ze zwrotu kosztów kontroli administracyjnej i badań lekarskich).
- b) Wymiana listów z dnia 18 stycznia i 14 marca 1977 r. w sprawie art. 36 ust. 3 rozporządzenia (umowa dotycząca zwrotu lub rezygnacji ze zwrotu wydatków na świadczenia rzeczowe udzielone zgodnie z tytułem III rozdział 1 rozporządzenia) zmienione wymianą listów z dnia 4 maja i dnia 23 lipca 1982 r. (umowa dotycząca zwrotu wydatków na świadczenia udzielone do celów stosowania art. 22 ust. 1 lit. a) rozporządzenia).

15. DANIA–NIEMCY

- a) Artykuły 8-14 Umowy z dnia 4 czerwca 1954 r. w sprawie stosowania Konwencji z dnia 14 sierpnia 1953 r.
- b) Umowa z dnia 27 kwietnia 1979 r. dotycząca:
 - i) częściowej wzajemnej rezygnacji ze zwrotu określonej w art. 36 ust. 3 i art. 63 ust. 3 rozporządzenia, jak również wzajemnej rezygnacji ze zwrotu, określonej w art. 70 ust. 3 rozporządzenia i w art. 105 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego (częściowa rezygnacja ze zwrotu świadczeń rzeczowych z ubezpieczenia na wypadek choroby, macierzyństwa, wypadków przy pracy i chorób zawodowych oraz zwrotu wydatków poniesionych z tytułu zasiłków dla bezrobotnych i kosztów kontroli administracyjnej i badań lekarskich);
 - ii) art. 93 ust. 6 rozporządzenia wykonawczego (sposoby określania kwot do zwrotu w odniesieniu do świadczeń rzeczowych z ubezpieczenia na wypadek choroby i macierzyństwa).

16. DANIA–HISZPANIA

Umowa z dnia 1 lipca 1980 r. w sprawie częściowej rezygnacji ze zwrotu, określonej w art. 36 ust. 3 i art. 63 ust. 3 rozporządzenia, jak również wzajemnej rezygnacji ze zwrotu, określonej w art. 105 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego (częściowa rezygnacja ze zwrotu wydatków na świadczenia rzeczowe w razie choroby, macierzyństwa, wypadku przy pracy lub choroby zawodowej oraz rezygnacji ze zwrotu kosztów kontroli administracyjnej i badań lekarskich).

17. DANIA–FRANCJA

Umowa z dnia 29 czerwca 1979 r. o rezygnacji ze zwrotu świadczeń rzeczowych ubezpieczeń w razie choroby, macierzyństwa i wypadków przy pracy, z wyłączeniem świadczeń udzielonych na mocy art. 28, 28a, art. 29 ust. 1 i art. 31 rozporządzenia. Umowa z dnia 29 czerwca 1979 r. o rezygnacji ze zwrotu zasiłku dla bezrobotnych oraz Umowa z dnia 29 czerwca 1979 r. o rezygnacji ze zwrotu kosztów kontroli administracyjnej i badań lekarskich.

18. DANIA–GRECJA

Umowa z dnia 8 maja 1986 r. w sprawie częściowej rezygnacji ze zwrotu, określonej w art. 36 ust. 3 i art. 63 ust. 3 rozporządzenia, jak również wzajemnej rezygnacji ze zwrotu, określonej w art. 105 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego (częściowa rezygnacja ze zwrotu wydatków na świadczenia rzeczowe udzielone w przypadku choroby, macierzyństwa, wypadku przy pracy lub choroby zawodowej oraz rezygnacji ze zwrotu kosztów kontroli administracyjnej i badań lekarskich).

19. DANIA–IRLANDIA

Wymiana listów z dnia 22 grudnia 1980 r. i z dnia 11 lutego 1981 r. w sprawie wzajemnej rezygnacji świadczeń rzeczowych z ubezpieczenia na wypadek choroby, macierzyństwa, wypadków przy pracy i chorób zawodowych oraz zasiłku dla bezrobotnych, jak również kontroli administracyjnej i badań lekarskich (art. 36 ust. 3, art. 63 ust. 3 i art. 70 ust. 3 rozporządzenia oraz art. 105 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego).

20. DANIA–WŁOCHY

Wymiana listów z dnia 12 listopada 1982 r. i z dnia 12 stycznia 1983 r. dotycząca art. 36 ust. 3 rozporządzenia (wzajemna rezygnacja ze zwrotu wydatków na świadczenia rzeczowe w przypadku choroby i macierzyństwa, udzielonych zgodnie z tytułem III rozdział 1 rozporządzenia, z wyłączeniem jego art. 22 ust. 1 lit. c).

21. DANIA– LUKSEMBURG

Umowa z dnia 19 czerwca 1978 r. dotycząca wzajemnej rezygnacji ze zwrotu, określonego w art. 36 ust. 3, art. 63 ust. 3 i art. 70 ust. 3 rozporządzenia, jak również art. 105 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego (wydatki na świadczenia rzeczowe w przypadku choroby, macierzyństwa, wypadku przy pracy i choroby zawodowej, wydatki na zasiłki dla bezrobotnych oraz koszty kontroli administracyjnej i badań lekarskich).

22. DANIA–NIDERLANDY

- a) Wymiana listów z dnia 30 marca i 25 kwietnia 1979 r. dotycząca art. 36 ust. 3 i art. 63 ust. 3 rozporządzenia (częściowa wzajemna rezygnacja ze zwrotu świadczeń rzeczowych z ubezpieczenia na wypadek choroby, macierzyństwa, wypadków przy pracy i chorób zawodowych).
- b) Wymiana listów z dnia 30 marca i 25 kwietnia 1979 r. dotycząca art. 70 ust. 3 rozporządzenia i art. 105 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego (rezygnacja ze zwrotu wydatków z tytułu art. 69 rozporządzenia oraz kosztów kontroli administracyjnej i badań lekarskich).

23. DANIA–AUSTRIA

Umowa z dnia 13 lutego 1995 r. dotycząca zwrotu wydatków w dziedzinie zabezpieczenia społecznego.

24. DANIA–PORTUGALIA

Nie dotyczy.

25. DANIA–FINLANDIA

Artykuł 23 Konwencji Nordyckiej o zabezpieczeniu społecznym z dnia 15 czerwca 1992 r.: umowa o wzajemnej rezygnacji zgodnie z art. 36 ust. 3, art. 63 ust. 3 i art. 70 ust. 3 rozporządzenia (wydatki na świadczenia rzeczowe w przypadku choroby, macierzyństwa, wypadku przy pracy i choroby zawodowej oraz zasiłków dla bezrobotnych), jak również art. 105 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego (koszty kontroli administracyjnej i badań lekarskich).

26. DANIA–SZWECJA

Art. 23 Konwencji Nordyckiej o zabezpieczeniu społecznym z dnia 15 czerwca 1992 r.: umowa o wzajemnej rezygnacji zgodnie z art. 36 ust. 3, art. 63 ust. 3 i art. 70 ust. 3 rozporządzenia (wydatki na świadczenia rzeczowe w przypadku choroby, macierzyństwa, wypadku przy pracy i choroby zawodowej, oraz zasiłki dla bezrobotnych), jak również art. 105 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego (koszty kontroli administracyjnej i badań lekarskich).

27. DANIA–ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

1. Wymiana listów z dnia 30 marca i 19 kwietnia 1977 r. zmieniona wymianą listów z dnia 8 listopada 1989 r. i z dnia 10 stycznia 1990 r. dotycząca art. 36 ust. 3, art. 63 ust. 3 i art. 70 ust. 3 rozporządzenia oraz art. 105 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego (rezygnacja ze zwrotu kosztów:
 - a) świadczeń rzeczowych udzielanych zgodnie z tytułem III rozdział 1 lub 4 rozporządzenia;
 - b) ...
 - c) kontroli administracyjnej i badań lekarskich, określonych w art. 105 rozporządzenia wykonawczego).
2. Wymiana listów z dnia 5 marca i 10 września 1984 r. dotycząca niestosowania do osób prowadzących działalność na własny rachunek umów w sprawie rezygnacji ze zwrotu zasiłków dla bezrobotnych wypłacanych zgodnie z art. 69 rozporządzenia, relacje z Gibraltarem.

28. NIEMCY–HISZPANIA

Umowa z dnia 25 czerwca 1990 r. odnosząca się do zwrotu wydatków na świadczenia rzeczowe w przypadku choroby.

29. NIEMCY–FRANCJA

- a) Artykuły 2-4 i 22-28 Umowy administracyjnej nr 2 z dnia 31 stycznia 1952 r. w sprawie wykonania Konwencji ogólnej z dnia 10 lipca 1950 r.
- b) Artykuły 1 Umowy z dnia 27 czerwca 1963 r. w sprawie wykonania art. 74 ust. 5 rozporządzenia nr 4 (zwrot świadczeń rzeczowych udzielonych członkom rodziny ubezpieczonych).

- c) Umowa z dnia 14 października 1977 r. dotycząca rezygnacji ze zwrotu, określonej w art. 70 ust. 3 rozporządzenia (koszty zasiłków dla bezrobotnych).
- d) Umowa z dnia 26 maja 1981 r. dotycząca art. 36 ust. 3 rozporządzenia (wzajemna rezygnacja ze zwrotu kosztów świadczeń rzeczowych w przypadku choroby, przewidzianych w art. 32 rozporządzenia emerytowanym pracownikom najemnym w strefie przygranicznej, członkom ich rodzin i osobom pozostałym przy życiu po ich śmierci).
- e) Umowa z dnia 26 maja 1981 r. wykonująca art. 92 rozporządzenia (odzyskiwanie składek na zabezpieczenie społeczne).
- f) Umowa z dnia 26 maja 1981 r. dotycząca wykonania art. 105 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego (rezygnacja ze zwrotu kosztów kontroli administracyjnej i badań lekarskich).

30. NIEMCY–GRECJA

- a) Artykuł 1 i art. 3-6 Umowy administracyjnej z dnia 19 października 1962 r. i drugiej Umowy administracyjnej z dnia 23 października 1972 r. dotyczącego konwencji w sprawie ubezpieczeń na wypadek bezrobocia z dnia 31 maja 1961 r.
- b) Umowa z dnia 11 maja 1981 r. dotycząca zwrotu zasiłków rodzinnych.
- c) Umowa z dnia 11 marca 1982 r. w sprawie zwrotu kosztów świadczeń rzeczowych w przypadku choroby.

31. NIEMCY–IRLANDIA

Umowa z dnia 20 marca 1981 r. dotycząca art. 36 ust. 3, art. 63 ust. 3 oraz art. 70 ust. 3 rozporządzenia (wzajemna rezygnacja ze zwrotu kosztów świadczeń rzeczowych w przypadku choroby, macierzyństwa, wypadków przy pracy i chorób zawodowych oraz świadczeń dla bezrobotnych) oraz art. 105 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego (wzajemna rezygnacja ze zwrotu kosztów kontroli administracyjnej i badań lekarskich).

32. NIEMCY–WŁOCHY

- a) Artykuł 14, art. 17 ust. 1, art. 18 i 42, art. 45 ust. 1 oraz art. 46 Umowy administracyjnej z dnia 6 grudnia 1953 r. w sprawie wykonania Konwencji z dnia 5 maja 1953 r. (wypłata emerytur i rent).
- b) Artykuły 1 i 2 Umowy z dnia 27 czerwca 1963 r. w sprawie wykonania art. 73 ust. 4 oraz art. 74 ust. 5 rozporządzenia nr 4 (zwrot świadczeń rzeczowych udzielonych członkom rodziny ubezpieczonych).
- c) Umowa z dnia 5 listopada 1968 r. o zwrocie przez właściwe instytucje niemieckie wydatków poniesionych na świadczenia rzeczowe udzielone we Włoszech przez włoskie instytucje ubezpieczeń na wypadek choroby członkom rodziny pracowników włoskich ubezpieczonych w Republice Federalnej Niemiec.

33. NIEMCY–LUKSEMBURG

- a) Artykuły 1 i 2 Umowy z dnia 27 czerwca 1963 r. w sprawie wykonania art. 73 ust. 4 i art. 74 ust. 5 rozporządzenia nr 4 (zwrot świadczeń rzeczowych udzielonych członkom rodziny ubezpieczonych).
- b) Umowa z dnia 9 grudnia 1969 r. w sprawie rezygnacji ze zwrotu, określonego w art. 14 ust. 2 rozporządzenia nr 36/63/EWG, wydatków na świadczenia rzeczowe udzielone w przypadku choroby emerytowi lub renciście, będącemu uprzednio pracownikiem przygranicznym lub będącemu osobą pozostałą przy życiu po śmierci pracownika przygranicznego, jak również członkom jego rodziny.
- c) Umowa z dnia 14 października 1975 r. dotycząca rezygnacji ze zwrotu kosztów kontroli administracyjnej i badań lekarskich, zawarta na mocy art. 105 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego.
- d) Umowa z dnia 14 października 1975 r. w sprawie odzyskiwania składek na zabezpieczenie społeczne.
- e) Umowa z dnia 25 stycznia 1990 r. w sprawie stosowania art. 20 i art. 22 ust. 1 lit. b) i c) rozporządzenia.

34. NIEMCY–NIDERLANDY

- a) Artykuł 9, art. 10 ust. 2-5, art. 17, 18, 19 i 21 Umowy administracyjnej nr 1 z dnia 18 czerwca 1954 r. w sprawie Konwencji z dnia 29 marca 1951 r. (ubezpieczenia na wypadek choroby i wypłata emerytur i rent).
- b) Umowa z dnia 27 maja 1964 r. w sprawie rezygnacji ze zwrotu kosztów kontroli administracyjnej i badań lekarskich w odniesieniu do ubezpieczeń inwalidzkich, emerytalnych i dla osób pozostających przy życiu (ubezpieczenia emerytalno-rentowe).
- c) Umowa z dnia 21 stycznia 1969 r. o odzyskiwaniu składek na zabezpieczenie społeczne.
- d) Umowa z dnia 3 września 1969 r. dotycząca rezygnacji ze zwrotu, określonego w art. 14 ust. 2 rozporządzenia nr 36/63/EWG, wydatków na świadczenia rzeczowe udzielone w przypadku choroby emerytowi lub renciście będącemu uprzednio pracownikiem przygranicznym lub będącemu osobą pozostałą przy życiu po śmierci pracownika przygranicznego, jak również członkom jego rodziny.

- e) Umowa z dnia 22 lipca 1976 r. dotycząca rezygnacji ze zwrotu zasiłku dla bezrobotnych.
- f) Umowa z dnia 11 października 1979 r. wykonująca art. 92 rozporządzenia (minimalna kwota do odzyskania składek na zabezpieczenie społeczne).
- g) Umowa z dnia 1 października 1981 r. w sprawie zwrotu wydatków na świadczenia rzeczowe, określonego w art. 93, 94 i 95 rozporządzenia wykonawczego.
- h) Umowa z dnia 15 lutego 1982 r. w sprawie wykonania art. 20 rozporządzenia wobec członków rodzin pracowników przygranicznych.

35. NIEMCY–AUSTRIA

Sekcja II numer 1 i sekcja III Umowy z dnia 2 sierpnia 1979 r. w sprawie wykonania Konwencji w sprawie ubezpieczeń na wypadek bezrobocia z dnia 19 lipca 1978 r.

36. NIEMCY–PORTUGALIA

Żadne.

37. NIEMCY–FINLANDIA

Żadne.

38. NIEMCY–SZWECJA

Żadne.

39. NIEMCY–ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

- a) Artykuły 8, 9, 25-27 oraz 29-32 Umowy z dnia 10 grudnia 1964 r. w sprawie wykonania Umowy z dnia 20 kwietnia 1960 r.
- b) Umowa z dnia 29 kwietnia 1977 r. dotycząca rezygnacji ze zwrotu wydatków na świadczenia rzeczowe w przypadku choroby, macierzyństwa, wypadku przy pracy i choroby zawodowej, wydatków na zasiłki dla bezrobotnych i kosztów kontroli administracyjnej i badań lekarskich.
- c) Wymiana listów z dnia 18 lipca i 28 września 1983 r. dotycząca niestosowania wobec prowadzących działalność na własny rachunek umów w sprawie rezygnacji ze zwrotu zasiłków dla bezrobotnych do celów wypłacanych zgodnie z art. 69 rozporządzenia, relacje z Gibraltarem.

40. HISZPANIA–FRANCJA

Żadne.

41. HISZPANIA–GRECJA

Nie dotyczy.

42. HISZPANIA–IRLANDIA

Nie dotyczy.

43. HISZPANIA–WŁOCHY

Żadne.

44. HISZPANIA–LUKSEMBURG

Żadne.

45. HISZPANIA–NIDERLANDY

Żadne.

46. HISZPANIA–AUSTRIA

Żadne.

47. HISZPANIA–PORTUGALIA

Artykuły 42, 43 i 44 Umowy administracyjnej z dnia 22 maja 1970 r.

48. HISZPANIA–FINLANDIA

Żadne.

49. HISZPANIA–SZWECJA

Żadne.

50. HISZPANIA–ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Żadne.

51. FRANCJA–GRECJA

Brak umowy.

52. FRANCJA–IRLANDIA

Wymiana listów z dnia 30 lipca i 26 września 1980 r. dotycząca wzajemnej rezygnacji ze zwrotu zasiłków dla bezrobotnych (art. 70 ust. 3 rozporządzenia).

53. FRANCJA–WŁOCHY

- a) Artykuły 2-4 Umowy administracyjnej z dnia 12 kwietnia 1950 r. w sprawie wykonania Konwencji ogólnej z dnia 31 marca 1948 r. (zwiększenie rent francuskich z tytułu wypadków przy pracy).
- b) Wymiana listów z dnia 14 maja i 2 sierpnia 1991 r. dotycząca procedur rozliczania wzajemnych zobowiązań z tytułu art. 93 rozporządzenia wykonawczego.
- c) Uzupełniająca wymiana listów z dnia 22 marca i 15 kwietnia 1994 r. dotycząca procedury rozliczania wzajemnych zobowiązań na mocy art. 93, 94, 95 i 96 rozporządzenia wykonawczego.

54. FRANCJA–LUKSEMBURG

- a) Umowa z dnia 24 lutego 1962 r. zawarta do celów stosowania art. 51 rozporządzenia nr 3 i Umowa administracyjna z tego samego dnia podjęte dla wykonania wymienionej Konwencji.
- b) Umowa z dnia 2 lipca 1976 r. w sprawie rezygnacji ze zwrotu, określonego w art. 36 ust. 3 rozporządzenia Rady (EWG) nr 1408/71 z dnia 14 czerwca 1971 r., wydatków na świadczenia rzeczowe z ubezpieczenia na wypadek choroby i macierzyństwa udzielone członkom rodziny pracownika, niezamieszkującym w tym samym państwie, co pracownik.
- c) Umowa z dnia 2 lipca 1976 r. w sprawie rezygnacji ze zwrotu, określonego w art. 36 ust. 3 rozporządzenia Rady (EWG) nr 1408/71 z dnia 14 czerwca 1971 r., wydatków na świadczenia rzeczowe z ubezpieczenia na wypadek choroby i macierzyństwa, udzielone byłym pracownikom przygranicznym, członkom ich rodzin lub osobom pozostałym przy życiu po ich śmierci.
- d) Umowa z dnia 2 lipca 1976 r. w sprawie rezygnacji ze zwrotu kosztów kontroli administracyjnej i badań lekarskich, określonych w art. 105 ust. 2 rozporządzenia Rady (EWG) nr 574/72 z dnia 21 marca 1972 r.

55. FRANCJA–NIDERLANDY

- a) ...
- b) Umowa z dnia 28 kwietnia 1977 r. w sprawie rezygnacji ze zwrotu kosztów pomocy lekarskiej udzielonej ubiegającym się o emeryturę lub rentę oraz członkom ich rodzin, jak również członkom rodziny emerytów lub rencistów w ramach rozporządzeń.
- c) Umowa z dnia 28 kwietnia 1977 r. w sprawie rezygnacji ze zwrotu kosztów kontroli administracyjnej i badań lekarskich na mocy art. 105 rozporządzenia wykonawczego.

56. FRANCJA–AUSTRIA

Żadne.

57. FRANCJA–PORTUGALIA

Żadne.

58. FRANCJA–ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

- a) Wymiana listów z dnia 25 marca i 28 kwietnia 1977 r. dotycząca art. 36 ust. 3 i art. 63 ust. 3 rozporządzenia (umowa w sprawie zwrotu lub rezygnacji ze zwrotu świadczeń rzeczowych przewidzianych w tytule III rozdział 1 lub 4 rozporządzenia).
- b)
- c) Wymiana listów z dnia 25 marca i 28 kwietnia 1977 r. dotycząca art. 105 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego (rezygnacja ze zwrotu kosztów kontroli administracyjnej i badań lekarskich).

59. GRECJA–IRLANDIA

Brak umowy.

60. GRECJA–WŁOCHY

Brak umowy.

61. GRECJA–LUKSEMBURG

Brak umowy.

62. GRECJA–NIDERLANDY

Wymiana listów z dnia 8 września 1992 r. i z dnia 30 czerwca 1993 r. dotycząca sposobu zwrotów między instytucjami.

63. GRECJA–AUSTRIA

Żadne.

64. GRECJA–PORTUGALIA

Nie dotyczy.

65. GRECJA–FINLANDIA

Żadne.

66. GRECJA–SZWECJA

Żadne.

67. GRECJA–ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Brak umowy.

68. IRLANDIA–WŁOCHY

Brak umowy.

69. IRLANDIA–LUKSEMBURG

Wymiana listów z dnia 26 września 1975 r. i z dnia 5 sierpnia 1976 r. dotycząca art. 36 ust. 3 i art. 63 ust. 3 rozporządzenia oraz art. 105 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego (rezygnacja ze zwrotu świadczeń rzeczowych udzielonych do celów stosowania tytułu III rozdział 1 lub 4 rozporządzenia, jak również kosztów kontroli administracyjnej i badań lekarskich, określonych w art. 105 rozporządzenia wykonawczego).

70. IRLANDIA–NIDERLANDY

- a) Wymiana listów z dnia 28 lipca i 10 października 1978 r. dotycząca art. 36 ust. 3 i art. 63 ust. 3 rozporządzenia (częściowa wzajemna rezygnacja ze zwrotu wydatków na świadczenia rzeczowe w przypadku choroby, macierzyństwa, wypadku przy pracy i chorób zawodowych).
- b) Wymiana listów z dnia 22 kwietnia i 27 lipca 1987 r. dotycząca art. 70 ust. 3 rozporządzenia (rezygnacja ze zwrotu świadczeń udzielonych do celów stosowania art. 69 rozporządzenia i art. 105 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego (rezygnacja ze zwrotu kosztów kontroli administracyjnej i badań lekarskich, określonych w art. 105 rozporządzenia wykonawczego).

71. IRLANDIA–AUSTRIA

Żadne.

72. IRLANDIA–PORTUGALIA

Nie dotyczy.

73. IRLANDIA–FINLANDIA

Nie dotyczy.

74. IRLANDIA–SZWECJA

Nie dotyczy.

75. IRLANDIA–ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Wymiana listów z dnia 9 lipca 1975 r. dotycząca art. 36 ust. 3 i art. 63 ust. 3 rozporządzenia (umowa w sprawie zwrotu lub rezygnacji ze zwrotu wydatków na świadczenia rzeczowe przewidziane w tytule III rozdział 1 lub 4 rozporządzenia oraz art. 105 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego (rezygnacja ze zwrotu kosztów kontroli administracyjnej i badań lekarskich)).

76. WŁOCHY–LUKSEMBURG

Artykuł 4 ust. 5 i 6 Umowy administracyjnej z dnia 19 stycznia 1955 r. w sprawie procedur stosowania ogólnej Konwencji o zabezpieczeniu społecznym (ubezpieczenia zdrowotne pracowników rolnych).

77. WŁOCHY–NIDERLANDY

- a) Artykuł 9 akapit trzeci i art. 11 akapit trzeci Umowy administracyjnej z dnia 11 lutego 1955 r. w sprawie wykonania Konwencji ogólnej z dnia 28 października 1952 r. (ubezpieczenia zdrowotne).
- b) Umowa z dnia 27 czerwca 1963 r. w sprawie stosowania art. 75 ust. 3 rozporządzenia nr 4 (zwrot świadczeń rzeczowych udzielonych emerytom i rencistom oraz członkom ich rodzin).

78. WŁOCHY–AUSTRIA

Żadne.

79. WŁOCHY–PORTUGALIA

Nie dotyczy.

80. WŁOCHY–FINLANDIA

Nie dotyczy.

81. WŁOCHY–SZWECJA

Żadne.

82. WŁOCHY–ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Wymiana listów z dnia 1 i 16 lutego 1995 r. dotycząca art. 36 ust. 3 i art. 63 ust. 3 rozporządzenia (zwrot lub rezygnacja ze zwrotu wydatków na świadczenia rzeczowe) oraz art. 105 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego (rezygnacja ze zwrotu kosztów kontroli administracyjnej i badań lekarskich).

83. LUKSEMBURG–NIDERLANDY

- a) Umowa z dnia 1 listopada 1976 r. dotycząca rezygnacji ze zwrotu kosztów kontroli administracyjnej i badań lekarskich, zawarta na mocy art. 105 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego.
- b) Umowa z dnia 3 lutego 1977 r. w sprawie rezygnacji ze zwrotu świadczeń rzeczowych z ubezpieczenia na wypadek choroby i macierzyństwa przewidzianych na mocy art. 19 ust. 2, art. 26, 28 i art. 29 ust. 1 rozporządzenia Rady (EWG) nr 1408/71 z dnia 14 czerwca 1971 r.
- c) Umowa z dnia 20 grudnia 1978 r. odnosząca się do pobierania i odzyskiwania składek na zabezpieczenie społeczne.

84. LUKSEMBURG–AUSTRIA

Umowa z dnia 22 czerwca 1995 r. o zwrocie wydatków w dziedzinie zabezpieczenia społecznego.

85. LUKSEMBURG–PORTUGALIA

Żadne.

86. LUKSEMBURG–FINLANDIA

Zwroty — Umowa z dnia 24 lutego 1994 r. na mocy z art. 36 ust. 3 i art. 63 ust. 3 rozporządzenia.

87. LUKSEMBURG–SZWECJA

Żadne.

88. LUKSEMBURG–ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

- a) Wymiana listów z dnia 28 listopada i 18 grudnia 1975 r. dotycząca art. 70 ust. 3 rozporządzenia (rezygnacja ze zwrotu świadczeń rzeczowych wypłacanych na mocy art. 69 rozporządzenia).
- b) Wymiana listów z dnia 18 grudnia 1975 r. i z dnia 20 stycznia 1976 r. dotycząca art. 36 ust. 3 i art. 63 ust. 3 rozporządzenia oraz art. 105 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego (rezygnacja ze zwrotu świadczeń rzeczowych przewidzianych na mocy tytułu III rozdziału 1 lub 4 rozporządzenia, jak również kosztów kontroli administracyjnej i badań lekarskich, określonych w art. 105 rozporządzenia wykonawczego).
- c) Wymiana listów z dnia 18 lipca i 27 października 1983 r. odnosząca się do niestosowania umowy wymienionej w lit. a), wobec osób prowadzących działalność na własny rachunek przemieszczających się między Luksemburgiem a Gibraltarem.

89. NIDERLANDY–AUSTRIA

Umowa z dnia 17 listopada 1993 r. dotycząca zwrotu kosztów zabezpieczenia społecznego.

90. NIDERLANDY–PORTUGALIA

- a) Artykuły 33 i 34 Umowy administracyjnej z dnia 9 maja 1980 r.
- b) Umowa z dnia 11 grudnia 1987 r. dotycząca zwrotu świadczeń rzeczowych w przypadku choroby i macierzyństwa.

91. NIDERLANDY–FINLANDIA

Zwroty — Umowa z dnia 26 stycznia 1994 r. na mocy art. 36 ust. 3 i art. 63 ust. 3 rozporządzenia.

92. NIDERLANDY–SZWECJA

Żadne.

93. NIDERLANDY–ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

- a) Artykuł 3 zdanie drugie Umowy administracyjnej z dnia 12 czerwca 1956 r. w sprawie wykonania Konwencji z dnia 11 sierpnia 1954 r.
- b) Wymiana listów z dnia 8 i 28 stycznia 1976 r. dotycząca art. 70 ust. 3 rozporządzenia (rezygnacja ze zwrotu świadczeń udzielonych do celów stosowania art. 69 rozporządzenia).
- c) Wymiana listów z dnia 18 lipca i 18 października 1983 r. dotycząca niestosowania umowy wymienionej w lit. b) do osób prowadzących działalność na własny rachunek przemieszczających się między Niderlandami a Gibraltarem.
- d) Wymiana listów z dnia 25 kwietnia i 26 maja 1986 r. dotycząca art. 36 ust. 3 (zwrot lub rezygnacja ze zwrotu wydatków na świadczenia rzeczowe) ze zmianami.

94. AUSTRIA–PORTUGALIA

Żadne.

95. AUSTRIA–FINLANDIA

Umowa z dnia 23 czerwca 1994 r. o zwrocie wydatków w dziedzinie zabezpieczenia społecznych.

96. AUSTRIA–SZWECJA

Umowa z dnia 22 grudnia 1993 r. o zwrocie kosztów w dziedzinie zabezpieczenia społecznego.

97. AUSTRIA–ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

- a) Artykuł 18 ust. 1 i 2 Umowy z dnia 10 listopada 1980 r. do celów stosowania Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 22 lipca 1980 r. zmienionej umowami uzupełniającymi nr 1 z dnia 26 marca 1986 r. i nr 2 z dnia 4 czerwca 1993 r. w odniesieniu do osób niemających prawa do leczenia, określonymi w tytule III rozdziale 1 rozporządzenia.
- b) Artykuł 18 ust. 1 wymienionej Konwencji w odniesieniu do osób mających prawo do leczenia na mocy w tytule III rozdziale 1 rozporządzenia, uznając, że dla obywateli austriackich zamieszkujących na terytorium Austrii i obywateli Zjednoczonego Królestwa zamieszkujących terytorium Zjednoczonego Królestwa (z wyłączeniem Gibraltaru), paszport zastępuje formularz E 111 dla wszystkich świadczeń objętych tym formularzem.
- c) Umowa z dnia 30 listopada 1994 r. dotycząca zwrotu wydatków na świadczenia z zabezpieczenia społecznego.

98. PORTUGALIA–FINLANDIA

Nie dotyczy.

99. PORTUGALIA–SZWECJA

Żadne

100. PORTUGALIA–ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Artykuły 3 i 4 Załącznika do Umowy administracyjnej z dnia 31 grudnia 1981 r. w celu stosowania Protokołu w sprawie leczenia z dnia 15 listopada 1978 r.

101. FINLANDIA–SZWECJA

Artykuł 23 Konwencji Nordyckiej o zabezpieczeniu społecznym z dnia 15 czerwca 1992 r.: umowa w sprawie wzajemnej rezygnacji ze zwrotów na mocy art. 36 ust. 3, art. 63 ust. 3 i art. 70 ust. 3 rozporządzenia (wydatki na świadczenia rzeczowe w przypadku choroby, macierzyństwa, wypadku przy pracy i choroby zawodowej, oraz zasiłki dla bezrobotnych), jak również art. 105 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego (koszty kontroli administracyjnej i badań lekarskich).

102. FINLANDIA–ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Żadne.

103. SZWECJA–ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Żadne.

—

ZAŁĄCZNIK 6 (A) (B) (4) (7) (9) (13)

PROCEDURA WYPŁATY ŚWIADCZEŃ

(Art. 4 ust. 6, art. 53 ust. 1 i art. 122 rozporządzenia wykonawczego)

Uwagi ogólne

Wypłaty zaległości i inne jednorazowe wypłaty są z zasady wykonywane za pośrednictwem instytucji łącznikowych. Wypłaty bieżące i różne są wykonywane zgodnie z procedurami określonymi w niniejszym Załączniku.

A. BELGIA

Wypłata bezpośrednia.

B. DANIA

Wypłata bezpośrednia.

C. NIEMCY

1. **Ubezpieczenia emerytalno-rentowe robotników (inwalidztwo, starość, śmierć):**

- a) relacje z Belgią, Danią, Grecją, Hiszpanią, Francją, Irlandią, Włochami, Luksemburgiem, Portugalią i Zjednoczonym Królestwem: wypłata bezpośrednia;
- b) relacje z Niderlandami: wypłata za pośrednictwem instytucji łącznikowych (łącznie wykonanie art. 53-58 rozporządzenia wykonawczego i przepisów określonych w załączniku 5).

2. **Ubezpieczenia emerytalno-rentowe dla urzędników i pracowników kopalń (inwalidztwo, starość, śmierć):**

- a) relacje z Belgią, Danią, Grecją, Hiszpanią, Francją, Irlandią, Włochami, Luksemburgiem, Portugalią i Zjednoczonym Królestwem: wypłata bezpośrednia;
- b) relacje z Niderlandami: wypłata za pośrednictwem instytucji łącznikowych (łącznie wykonanie art. 53-58 rozporządzenia wykonawczego i przepisów określonych w załączniku 5).

3. **Ubezpieczenia emerytalne rolników: wypłata bezpośrednia.**4. **Ubezpieczenia wypadkowe:**

- a) relacje z Hiszpanią, Grecją, Włochami, Niderlandami i Portugalią, wypłata za pośrednictwem instytucji łącznikowych (łącznie wykonanie art. 53-58 rozporządzenia wykonawczego i przepisów określonych w załączniku 5);
- b) relacje z Belgią, Danią, Francją, Irlandią, Luksemburgiem i Zjednoczonym Królestwem: wypłata bezpośrednia, z wyjątkiem innych przepisów w niektórych przypadkach.

D. HISZPANIA

Wypłata bezpośrednia.

E. FRANCJA

- 1. Wszystkie systemy, oprócz systemu dla marynarzy: wypłata bezpośrednia.
- 2. System dla marynarzy: wypłata wykonana przez organ płatnik w Państwie Członkowskim, w którym beneficjent zamieszkuje.

F. GRECJA

Wypłata bezpośrednia.

G. IRLANDIA

Wypłata bezpośrednia.

H. WŁOCHY

a) *Pracownicy najemni:*1. **Emerytury i renty inwalidzkie i rodzinne**

- a) relacje z Belgią, Danią, Hiszpanią, Francją (z wyjątkiem Francuskich Funduszy Górniczych), Grecją, Irlandią, Luksemburgiem, Niderlandami, Portugalią i Zjednoczonym Królestwem: wypłata bezpośrednia;
- b) relacje z Republiką Federalną Niemiec i z Francuską Kasą dla Górników: wypłata za pośrednictwem instytucji łącznikowych.

2. **Renty z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych: wypłata bezpośrednia;**b) *Osoby prowadzące działalność na własny rachunek: wypłata bezpośrednia.*

I. LUKSEMBURG

Wypłata bezpośrednia.

J. NIDERLANDY

- 1. Relacje z Belgią, Danią, Hiszpanią, Francją, Grecją, Irlandią, Włochami, Luksemburgiem, Portugalią i Zjednoczonym Królestwem: wypłata bezpośrednia.
- 2. Relacje z Republiką Federalną Niemiec: wypłata za pośrednictwem instytucji łącznikowych (wykonanie przepisów określonych w załączniku 5).

K. AUSTRIA

Wypłata bezpośrednia.

L. PORTUGALIA

Wypłata bezpośrednia.

M. FINLANDIA

Wypłata bezpośrednia.

N. SZWECJA

Wypłata bezpośrednia.

O. ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Wypłata bezpośrednia.

ZAŁĄCZNIK 7 (A)(B)

BANKI

(Art. 4 ust. 7, art. 55 ust. 3 i art. 122 rozporządzenia wykonawczego)

A. BELGIA:	Brak.
B. DANIA:	Danmarks Nationalbank (Narodowy Bank Danii), København.
C. REPUBLIKA FEDERALNA NIEMIEC:	Deutsche Bundesbank (Federalny Bank Niemiec), Frankfurt nad Menem.
D. HISZPANIA:	Banco Exterior de España (Zagraniczny Bank Hiszpanii), Madrid.
E. FRANCJA:	Banque de France (Bank Francji), Paris.
F. GRECJA:	Τράπεζα της Ελλάδος, Αθήνα (Bank Grecji), Athens.
G. IRLANDIA:	Central Bank of Ireland, Centralny Bank Irlandii, Dublin.
H. WŁOCHY:	Banca Nazionale del Lavoro (Narodowy Bank Pracy), Roma.
I. LUKSEMBURG:	Caisse d'épargne (Fundusz Oszczędności), Luxembourg.
J. NIDERLANDY:	Brak.
K. AUSTRIA:	Österreichische Nationalbank (Narodowy Bank Austrii), Wien.
L. PORTUGALIA:	Banco de Portugal (Bank Portugalii), Lisboa.
M. FINLANDIA:	Postipankki Oy, Helsinki / Postbanken Ab. Helsingfors (Bank Pocztowy, Helsinki).
N. SZWECJA:	Brak.
O. ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO:	<i>Wielka Brytania:</i> Bank of England, (Bank Anglii) London
	<i>Północna Irlandia:</i> Northern Bank Limited (Północny Bank), Belfast
	<i>Gibraltar:</i> Barclays Bank (Bank Barclays), Gibraltar.

ZAŁĄCZNIK 8 (B) (12) (13)

PRYZNAWANIE ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH

(Art. 4 ust. 8, art. 10a lit. d) i art. 122 rozporządzenia wykonawczego)

Artykuł 10a lit. d) rozporządzenia wykonawczego stosuje się do:

A. *Pracowników najemnych i osób prowadzących działalność na własny rachunek:*

a) z okresem referencyjnym wynoszącym co najmniej jeden miesiąc kalendarzowy w stosunkach między:

- Belgią a Niemcami,
- Belgią a Hiszpanią,
- Belgią a Francją,
- Belgią a Grecją,
- Belgią a Irlandią,
- Belgią a Luksemburgiem,
- Belgią a Austrią,
- Belgią a Portugalią,
- Belgią a Finlandią,
- Belgią a Szwecją,
- Belgią a Zjednoczonym Królestwem,
- Niemcami a Hiszpanią,
- Niemcami a Francją,
- Niemcami a Grecją,
- Niemcami a Irlandią,
- Niemcami a Luksemburgiem,
- Niemcami a Austrią,
- Niemcami a Portugalią,
- Niemcami a Finlandią,
- Niemcami a Szwecją,
- Niemcami a Zjednoczonym Królestwem,
- Hiszpanią a Austrią,
- Hiszpanią a Finlandią,
- Hiszpanią a Szwecją,
- Francją a Luksemburgiem,
- Francją a Austrią,
- Francją a Finlandią,
- Francją a Szwecją,
- Irlandią a Austrią,
- Irlandią a Szwecją,
- Luksemburgiem a Austrią,
- Luksemburgiem a Finlandią,
- Luksemburgiem a Szwecją,
- Niderlandami a Austrią,
- Niderlandami a Finlandią,

- Niderlandami a Szwecją,
- Austrią a Portugalią,
- Austrią a Finlandią,
- Austrią a Szwecją,
- Austrią a Zjednoczonym Królestwem,
- Portugalią a Francją,
- Portugalią a Irlandią,
- Portugalią a Luksemburgiem,
- Portugalią a Finlandią,
- Portugalią a Szwecją,
- Portugalią a Zjednoczonym Królestwem,
- Finlandią a Szwecją,
- Finlandią a Zjednoczonym Królestwem,
- Szwecją a Zjednoczonym Królestwem.

b) z okresem referencyjnym wynoszącym kwartał kalendarzowy w stosunkach między:

- Danią a Niemcami,
- Niderlandami a Niemcami, Danią, Francją, Luksemburgiem, Portugalią.

B. *Osoby prowadzące działalność na własny rachunek*

Z okresem referencyjnym wynoszącym kwartał kalendarzowy w stosunkach między

- Belgią a Niderlandami.

C. *Pracownicy najemni*

Z okresem referencyjnym wynoszącym jeden miesiąc kalendarzowy w stosunkach między:

- Belgią a Niderlandami.

ZAŁĄCZNIK 9 (A) (B) (2) (12) (14)

OBLICZENIE ŚREDNIEGO ROCZNEGO KOSZTU ŚWIADCZEŃ RZECZOWYCH.

(Art. 4 ust. 9, art. 94 ust. 3 lit. a) i art. 95 ust. 3 lit. a) rozporządzenia wykonawczego)

A. BELGIA

Do celów ustalania wysokości rocznych średnich kosztów świadczeń rzeczowych uwzględnia się powszechny system zabezpieczenia społecznego.

Jednakże do celów stosowania art. 94 i 95 rozporządzenia wykonawczego do przypadków, w których stosuje się art. 35 ust. 2 rozporządzenia, średni roczny koszt świadczeń rzeczowych wylicza się, uwzględniając system obowiązkowego ubezpieczenia na wypadek choroby dla osób prowadzących działalność na własny rachunek.

B. DANIA

Średni roczny koszt świadczeń rzeczowych oblicza się, uwzględniając systemy ustanowione przez ustawę o publicznej służbie zdrowia, ustawę o służbie szpitalnej i, w kwestiach kosztów świadczeń rehabilitacyjnych, ustawę o pomocy społecznej.

C. NIEMCY

W przypadku naliczania średnich rocznych kosztów świadczeń rzeczowych uwzględnia się następujące instytucje:

1. Do celów stosowania art. 94 ust. 3 lit. a) rozporządzenia wykonawczego:

- a) Ortskrankenkassen (lokalne kasy chorych)
- b) Betriebskrankenkassen (zakładowe Kasy Chorych)
- c) Innungskrankenkassen (Kasa Chorób Zawodowych)
- d) Bundesknappschaft (Federalna Kasa Ubezpieczenia Górników)
- e) Seekasse (Kasa Ubezpieczenia Marynarzy)
- f) Ersatzkassen für Arbeiter (kasy dodatkowe robotników)
- g) Ersatzkassen für Angestellte (kasy dodatkowe pracowników)
- h) Landwirtschaftliche Krankenkassen (rolnicze kasy chorych)

w zależności od kasy, która wykonała świadczenia.

2. Do celów stosowania art. 95 ust. 3 lit. a) rozporządzenia wykonawczego:

- a) Ortskrankenkassen (lokalne kasy chorych)
- b) Bundesknappschaft (Federalna Kasa Ubezpieczenia Górników)

w zależności od funduszu, który udzielił świadczenia.

D. HISZPANIA

Średni koszt świadczeń rzeczowych w ciągu roku jest obliczany z uwzględnieniem świadczeń zapewnionych w ramach Krajowej Służby Zdrowia.

E. FRANCJA

Do celów ustalania wysokości rocznych średnich kosztów świadczeń rzeczowych uwzględnia się powszechny system ubezpieczenia zdrowotnego.

F. GRECJA

Średni roczny koszt świadczeń rzeczowych oblicza się, uwzględniając ogólny system zabezpieczenia społecznego, zarządzany przez *Ιδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων* (IKA) (Instytut Ubezpieczeń Społecznych).

G. IRLANDIA

Średni roczny koszt świadczeń rzeczowych oblicza się, uwzględniając świadczenia rzeczowe udzielone przez służby ds. zdrowia (Health Services) określone w załączniku 2, zgodnie z przepisami (ustaw o zdrowiu) 1947-1970. (Health Acts)

H. WŁOCHY

Do celów ustalania wysokości rocznych średnich kosztów świadczeń rzeczowych uwzględnia się świadczenia udzielane przez Krajową Służbę Zdrowia we Włoszech.

I. LUKSEMBURG

Średni roczny koszt świadczeń rzeczowych wylicza się, biorąc pod uwagę wszystkie fundusze chorobowe i ich związki.

J. NIDERLANDY

Do celów ustalania wysokości rocznych średnich kosztów świadczeń rzeczowych uwzględnia się powszechny system zabezpieczenia społecznego.

Jednakże należy zastosować obniżkę, aby uwzględnić skutki:

1. ubezpieczenia inwalidzkiego (arbeidsongeschiktheidsverzekering, WAO);
2. ubezpieczenia od specjalnych kosztów chorobowych (verzekering tegen bijzondere ziektekosten, AWBZ).

K. AUSTRIA

Średni roczny koszt świadczeń rzeczowych oblicza się, uwzględniając następujące instytucje: Gebietskrankenkassen (Regionalny Fundusz Ubezpieczeń na Wypadek Choroby).

L. PORTUGALIA

Średni roczny koszt świadczeń rzeczowych oblicza się, uwzględniając świadczenia wykonane przez Służby Zdrowia.

M. FINLANDIA

Średni roczny koszt świadczeń rzeczowych oblicza się, uwzględniając systemy zdrowia publicznego i służb szpitalnych oraz zwroty kosztów na podstawie ubezpieczeń na wypadek choroby i rehabilitacyjnych, wykonanych przez Kansaneläkelaitos/ Folkpensionsanstalten (Instytucję Ubezpieczeń Społecznych), Helsinki.

N. SZWECJA

Średni koszt świadczeń rzeczowych w ciągu roku oblicza się z uwzględnieniem świadczeń zapewnionych w ramach systemu powszechnych ubezpieczeń społecznych.

O. ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Średni roczny koszt świadczeń rzeczowych wylicza się, uwzględniając świadczenia wykonane przez Krajową Służbę Zdrowia Zjednoczonego Królestwa.

ZAŁĄCZNIK 10 (A) (B) (2) (3) (7) (8) (9) (12) (13) (14) (15)

INSTYTUCJE I ORGANIZACJE WYZNACZONE PRZEZ WŁAŚCIWE WŁADZE

(Art. 4 ust. 10 rozporządzenia wykonawczego)

A. BELGIA

Do celów stosowania art. 10b rozporządzenia wykonawczego:

Pracownicy najemni:

Instytucja ubezpieczeniowa, w której dana osoba jest ubezpieczona;

Osoba prowadząca działalność na własny rachunek:

Institut national d'assurances sociales pour travailleurs indépendants (Krajowy instytut opieki społecznej dla osób prowadzących działalność na własny rachunek), Bruksela.

1. Do celów stosowania art. 14 rozporządzenia i art. 11 ust. 1 lit. a) i ust. 2 i art. 12a, 13 i 14 rozporządzenia wykonawczego:

Office national de sécurité sociale, Bruxelles Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid, Brussel — (Krajowe Biuro Zabezpieczenia Społecznego, Bruksela).

2. Do celów stosowania art. 14b ust. 1 rozporządzenia i art. 11 rozporządzenia wykonawczego:

Caisse de secours et de prévoyance en faveur des marins Hulp- en voorzorgskas voor zeevarenden — (Fundusz ubezpieczeń i opieki społecznej marynarzy, Antwerpia).

3. Do celów stosowania art. 14a rozporządzenia i art. 11a ust. 1 lit. a) i art. 12a rozporządzenia wykonawczego:

Institut national d'assurances sociales pour travailleurs indépendants, Bruxelles Rijksinstituut voor de sociale verzekeringen der zelfstandigen, Brussel — (Krajowy instytut opieki społecznej dla osób prowadzących działalność na własny rachunek), Bruksela.

3a. Do celów stosowania art. 14c rozporządzenia i art. 12a rozporządzenia wykonawczego:

Pracownicy najemni:

Office national de sécurité sociale, Bruxelles Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid, Brussel — (Krajowe Biuro Zabezpieczenia Społecznego, Bruksela);

Osoby prowadzące działalność na własny rachunek:

Institut national d'assurances sociales pour travailleurs indépendants, Bruxelles Rijksinstituut voor de sociale verzekeringen der zelfstandigen, Brussel (Krajowy Instytut opieki społecznej dla osób prowadzących działalność na własny rachunek), Bruksela.

4. Do celów stosowania art. 17 rozporządzenia, i:

— art. 11 ust. 1 lit. b) rozporządzenia wykonawczego:

Ministère de la prévoyance sociale, secrétariat général, service des relations internationales, Bruxelles Ministerie van Sociale Voorzorg, Secretariaat-General, Dienst Internationale Betrekkingen, Brussel — (Ministerstwo Opieki Społecznej, sekretariat generalny, wydział stosunków międzynarodowych, Bruksela);

— art. 11a ust. 1 lit. b) rozporządzenia wykonawczego:

Ministère des classes moyennes — Administration des affaires sociales, Bruxelles Ministerie van Middenstand, Administratie Sociale Zaken, Brussel — (Ministerstwo klasy średniej — Administracja ds. społecznych, Bruksela).

5. Do celów stosowania art. 80 ust. 2, art. 81, art. 82 ust. 2, art. 85 ust. 2 i art. 88 rozporządzenia wykonawczego:

a) na zasadach ogólnych:

Office national de l'emploi, Bruxelles Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening, Brussel — (Krajowe Biuro Pracy, Bruksela);

b) dla marynarzy:

Pool des marins de la marine marchande Pool van de zeelieden ter koopvaardij — (Fundusz Marynarki Handlowej), Antwerpia.

6. Do celów stosowania art. 102 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego:

a) choroba, macierzyństwo i wypadki w pracy:

i) na zasadach ogólnych:	Institut national d'assurance maladie-invalidité, Bruxelles Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering, Brussel — (Krajowy Instytut Ubezpieczeń na Wypadek Choroby i Inwalidzkich, Bruksela),
ii) dla osób objętych zamorskim systemem zabezpieczenia społecznego:	Office de sécurité sociale d'outre-mer, Bruxelles Dienst voor overzeese sociale zekerheid, Brussel — (Biuro Zamorskiego Zabezpieczenia Społecznego, Bruksela);
iii) dla dawnych pracowników Konga Belgijskiego i Ruandy–Burundi:	Office de sécurité sociale d'outre-mer, Bruxelles Dienst voor overzeese sociale zekerheid, Brussel — (Biuro Zamorskiego Zabezpieczenia Społecznego, Bruksela);
b) Choroby zawodowe:	Fonds des maladies professionnelles, Bruxelles Fonds voor beroepsziekten, Brussel — (Fundusz Chorób Zawodowych, Bruksela);
c) Bezrobocie:	
i) na zasadach ogólnych:	Office national de l'emploi, Bruxelles Rijksdienst voor arbeidsvoorziening, Brussel — (Krajowe Biuro Pracy, Bruksela);
ii) dla marynarzy:	Pool des marins de la marine marchande Pool van de zeelieden ter koopvaardij — (Fundusz Marynarki Handlowej), Antwerpia.
7. Do celów stosowania art. 113 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego:	Institut national d'assurance maladie-invalidité, Bruxelles Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering, Brussel — (Krajowy Instytut Ubezpieczeń na Wypadek Choroby i Inwalidzkich, Bruksela).

B. DANIA

1. Do celów stosowania art. 11 ust. 1, art. 11a ust. 1, art. 12a, art. 13 ust. 2 i 3 i art. 14 ust. 1, 2 i 3 rozporządzenia wykonawczego:	Direktoratet for Social Sikring og Bistand (Krajowe Biuro Zabezpieczenia Społecznego i Dobrobytu), Kopenhaga.
Do celów stosowania art. 113 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego:	Sundhedsministeriet (Ministerstwo Zdrowia), Kopenhaga.
2. Do celów stosowania art. 14 ust. 1 lit. b), art. 14a ust. 1 lit. b) i art. 14b ust. 1 i 2 rozporządzenia:	Direktoratet for Social Sikring og Bistand (Krajowe Biuro Zabezpieczenia Społecznego i Dobrobytu), Kopenhaga.
3. do celów stosowania art. 17 rozporządzenia i art. 10b rozporządzenia wykonawczego:	Direktoratet for Social Sikring og Bistand (Krajowe Biuro Zabezpieczenia Społecznego i Dobrobytu), Kopenhaga.
4. do celów stosowania art. 38 ust. 1, art. 70 ust. 1 i art. 82 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego:	Komisja socjalna w gminie, w której zamieszkuje beneficjent. W gminach København, Odense, Aalborg i Århus: Magistraten (administracja gminna).
5. do celów stosowania art. 80 ust. 2, art. 81 i art. 85 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego:	Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen (Krajowe Biuro ds. Ubezpieczenia w razie Bezrobocia), Kopenhaga.
6. do celów stosowania art. 102 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego:	
a) zwroty dokonywane na podstawie art. 36 i 63 rozporządzenia:	Sundhedsministeriet (Ministerstwo Zdrowia), Kopenhaga.
b) zwroty dokonywane na podstawie art. 70 ust. 2 rozporządzenia:	Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen (Krajowe Biuro ds. Ubezpieczenia w razie Bezrobocia), Kopenhaga.
7. do celów stosowania art. 110 rozporządzenia wykonawczego:	
a) świadczenia na podstawie rozdz. 1 i 5 Tytułu III rozporządzenia:	Sundhedsministeriet (Ministerstwo Zdrowia), Kopenhaga.
b) świadczenia pieniężne na podstawie tytułu III rozdz. 1 rozporządzenia i świadczenia na podstawie tytułu III, rozdz. 2, 3, 7 i 8 rozporządzenia:	Direktoratet for Social Sikring og Bistand (Krajowe Biuro Zabezpieczenia Społecznego i Dobrobytu), Kopenhaga.

c) świadczenia na podstawie tytułu III rozdz. 4 rozporządzenia:	Arbejdsskadestyrelsen (Krajowe Biuro do spraw Wypadków przy Pracy i Chorób Zawodowych), Kopenhaga.
(d) świadczenia na podstawie tytułu III rozdz. 6 rozporządzenia:	Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen (Krajowe Biuro ds. Ubezpieczenia w razie Bezrobocia), Kopenhaga.

C. NIEMCY

1. Do celów stosowania art. 6 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego:

a) zgodnie z charakterem ostatnio wykonywanej działalności:	Instytucje ubezpieczeń emerytalnych robotników i pracowników wymienionych w załączniku 2 w sprawozdaniu do innych Państwa Członkowskie;
b) jeżeli charakter ostatniej działalności jest niemożliwy do określenia:	Instytucje ubezpieczeń emerytalnych robotników wymienionych w załączniku 2 w sprawozdaniu do innych Państwa Członkowskie;
c) osoby, które są na podstawie niderlandzkiego ustawodawstwa objęte powszechnym ubezpieczeniem emerytalnym (Algemene Ouderdomswet) podczas wykonywania pracy niepodlegającej ubezpieczeniu obowiązkowemu na podstawie niemieckiego ustawodawstwa:	Bundesversicherungsanstalt für Angestellte (Federalne Biuro Ubezpieczeń Pracowniczych), Berlin.

2. Do celów stosowania:

- a) art. 14 ust. 1 lit. a), art. 14b ust. 1 rozporządzenia i w przypadku uzgodnień określonych w art. 17 rozporządzenia, łącznie z art. 11 rozporządzenia wykonawczego;
- b) art. 14a ust. 1 lit. a) i art. 14b ust. 2 i w przypadku uzgodnień określonych w art. 17 rozporządzenia, łącznie z art. 11a rozporządzenia wykonawczego;
- c) art. 14 ust. 2 lit. b), art. 14 ust. 3, art. 14a ust. od 2 do 4 i art. 14c lit. a) i w przypadku uzgodnień określonych w art. 17 rozporządzenia, łącznie z art. 12a rozporządzenia wykonawczego:

i) osoby objęte ubezpieczeniem na wypadek choroby:	Instytucja, w której są ubezpieczeni;
--	---------------------------------------

ii) osoby nieobjęte ubezpieczeniem na wypadek choroby:	
--	--

— pracownicy najemni:	Bundesversicherungsanstalt für Angestellte (Federalne Biuro Ubezpieczeń Pracowniczych), Berlin,
-----------------------	---

— robotnicy:	Właściwa instytucja ubezpieczeń dla robotników.
--------------	---

3. Do celów stosowania art. 14 ust. 1 lit. b), art. 14a ust. 1 lit. b) i art. 14b ust. 1 (łącznie z art. 14 ust. 1 lit. b); art. 14b ust. 2 (łącznie z art. 14a ust. 1 lit. b) i art. 17 rozporządzenia:

Deutsche Verbindungsstelle Krankenversicherung — Ausland (Niemieckie Centrum Pośredniczące ds. Ubezpieczeń na wypadek Choroby — zagranicą), Bonn.

4. Do celów stosowania:

a) art. 13 ust. 2 i ust. 3 i art. 14 ust. 1, 2 i 3 rozporządzenia wykonawczego:	Allgemeine Ortskrankenkasse Bonn (Lokalna Powszechna Kasa Chorych Bonn), Bonn;
---	--

b) art. 13 ust. 4 i art. 14 ust. 4 rozporządzenia wykonawczego:	Allgemeine Ortskrankenkasse Bonn (Lokalna Powszechna Kasa Chorych Bonn), Bonn, z wyjątkiem, gdy należy do funduszu dodatkowego (Ersatzkasse).
---	---

5. Do celów stosowania art. 80 ust. 2, art. 81 i art. 82 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego: Arbeitsamt (Biuro Zatrudnienia) w okręgu w Niemczech, w którym pracownik ostatnio przebywał lub mieszkał, lub, gdy pracownik nie mieszkał ani nie przebywał w Niemczech, gdy tam pracował, Arbeitsamt z okręgu w Niemczech, w którym pracownik był ostatnio zatrudniony.
6. Do celów stosowania art. 85 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego: Arbeitsamt w okręgu, w którym pracownik był ostatnio zatrudniony.
7. Do celów stosowania art. 91 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego:
- a) zasiłki rodzinne płatne zgodnie z art. 77 i 78 rozporządzenia: Arbeitsamt Nürnberg (Biuro Zatrudnienia), Norymberga;
- b) dodatki na dzieci do emerytur i rent i zgodnie z systemami ubezpieczenia emerytalnego: Instytucje ubezpieczeń emerytalnych dla robotników, pracowników najemnych i górników, określone jako właściwe instytucje w ust. 2 sekcji C w załączniku 2.
8. Do celów stosowania:
- a) art. 36 rozporządzenia i art. 102 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego: AOK-Bundesverband (Krajowa Federacja Lokalnych Kas Chorych), Bonn 2;
- b) art. 63 rozporządzenia i art. 102 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego: Hauptverband der gewerblichen Berufsgenossenschaften (Federacja Stowarzyszeń Zawodowych Przemysłu), St. Augustin;
- c) art. 75 rozporządzenia i art. 102 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego: Bundesanstalt für Arbeit (Federalne Biuro Pracy), Norymbergia.
9. Do celów stosowania art. 113 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego:
- a) zwrot świadczeń rzeczowych udzielonych niesłusznie pracownikom na podstawie zaświadczenia określonego w art. 20 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego: Deutsche Verbindungsstelle Krankenversicherung — Ausland (Niemieckie Centrum Pośredniczące ds. Ubezpieczeń na Wypadek Choroby — zagranicą), Bonn, przy użyciu funduszu kompensacyjnego, określonego w ust. 5 Sekcji C załącznika VI rozporządzenia;
- b) zwrot świadczeń rzeczowych, udzielonych niesłusznie pracownikom na podstawie zaświadczenia określonego w art. 62 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego: Hauptverband der gewerblichen Berufsgenossenschaften (Federacja Stowarzyszeń Zawodowych Przemysłu), St. Augustin.
10. Do celów stosowania art. 14d ust. 3 rozporządzenia: Instytucja, do której wpłacane są składki, lub jeżeli wniosek jest złożony równocześnie z wnioskiem o zasiłek lub później, instytucja rozpatrująca wnioski.

D. HISZPANIA

1. Do celów stosowania art. 6 ust. 1 (z wyjątkiem specjalnej umowy z Instituto Social de la Marina (Społeczny Instytut Marynarki), art. 13 ust. 2 i 3, art. 14 rozporządzenia, art. 11 ust. 1, art. 11a, art. 12a i art. 109 rozporządzenia wykonawczego: Tesorería General de la Seguridad Social (Ogólny Fundusz Zabezpieczenia Społecznego).
2. Do celów stosowania art. 102 ust. 2 (z wyjątkiem spraw odnoszących się do marynarzy i świadczeń dla bezrobotnych), art. 110 i art. 113 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego: Instituto Nacional de Seguridad Social (Krajowy Instytut Zabezpieczenia Społecznego), Madryt.
3. Do celów stosowania art. 38 ust. 1, art. 70 ust. 1, art. 85 ust. 2 i art. 86 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego, z wyjątkiem spraw odnoszących się do marynarzy: Direcciones Provinciales del Instituto Nacional de la Seguridad Social (Regionalne Dyrekcje Krajowego Instytutu Zabezpieczenia Społecznego).

4. Do celów stosowania art. 6 ust. 1 (Umowa specjalna dla marynarzy), art. 38 ust. 1 (w odniesieniu do marynarzy), art. 70 ust. 1, art. 80 ust. 2, art. 81, art. 82 ust. 2, art. 85 ust. 2, art. 86 ust. 2 i art. 102 ust. 2 (z wyjątkiem świadczeń dla bezrobotnych) rozporządzenia wykonawczego:	Direcciones Provinciales del Instituto Social de la Marina (Regionalne Dyrekcje Społecznego Instytutu Marynarki).
5. Do celów stosowania art. 102 ust. 2 w odniesieniu do zasiłków dla bezrobotnych:	Instituto Nacional de Empleo (Państwowy Instytut ds. Zatrudnienia), Madryt.
6. Do celów stosowania art. 80 ust. 2, art. 81 i art. 82 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego, w odniesieniu do zasiłków dla bezrobotnych, z wyjątkiem marynarzy:	Direcciones Provinciales del Instituto Nacional de Empleo (Regionalne Dyrekcje Państwowego Instytutu ds. Zatrudnienia).

E. FRANCJA

1. Do celów stosowania art. 6 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego:	Direction régionale de la sécurité sociale (Regionalna Dyrekcja Zabezpieczenia Społecznego).
2. Do celów stosowania art. 11 ust. 1 lit. a) i art. 12a rozporządzenia wykonawczego:	
a) Metropolia:	
i) na zasadach ogólnych:	Caisse primaire d'assurance maladie (Fundusz Podstawowych Ubezpieczeń na Wypadek Choroby);
ii) system dla rolnictwa:	Caisse de mutualité sociale agricole (Fundusz Wzajemnych Ubezpieczeń Rolniczych);
iii) system górniczy:	Société de secours minière (Towarzystwo Zabezpieczenia Górniczego);
iv) system dla marynarzy:	Section „Caisse de retraite des marins” du quartier des affaires maritimes (Sekcja Funduszu Emerytalnego Marynarzy Okręgu Spraw Morskich);
b) Departamenty zamorskie:	
i) na zasadach ogólnych:	Caisse générale de sécurité sociale (Powszechny Fundusz Zabezpieczenia Społecznego);
ii) dla marynarzy:	Section „Caisse de retraite des marins” du quartier des affaires maritimes (Sekcja Powszechnego Funduszu Opieki Socjalnej Marynarzy Okręgu Spraw Morskich).
3. Do celów stosowania art. 11a ust. 1 i art. 12a rozporządzenia wykonawczego:	Caisses mutuelles régionales (Regionalna Kasa Ubezpieczeń Wzajemnych).
4. Do celów stosowania art. 13 ust. 2 i 3 i art. 14 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego:	Caisse primaire d'assurance maladie de la région parisienne (Podstawowy Fundusz Ubezpieczeń na Wypadek Choroby Regionu Paryskiego).
4a. Do celów stosowania art. 14c rozporządzenia i art. 12a ust. 7 i 8 rozporządzenia wykonawczego:	
a) art. 12a ust. 7 rozporządzenia wykonawczego:	
i) pracownik najemny we Francji i nierolnicza działalność na własny rachunek w innym Państwie Członkowskim:	Caisse mutuelle régionale (Regionalna Kasa Ubezpieczeń Wzajemnych);
ii) pracownik najemny we Francji i rolnicza działalność na własny rachunek w innym Państwie Członkowskim:	Caisse de mutualité sociale agricole (Fundusz Wzajemnych Ubezpieczeń Rolniczych);

- b) art. 12a ust. 8 rozporządzenia wykonawczego:
- i) nierolnicza działalność na własny rachunek we Francji: Caisse mutuelle régionale (Regionalna Kasa Ubezpieczeń Wzajemnych);
 - ii) rolnicza działalność na własny rachunek we Francji: Caisse de mutualité sociale agricole (Fundusz Wzajemnych Ubezpieczeń Rolniczych);
- c) w przypadku nierolniczej działalności na własny rachunek we Francji pracownika najemnego w Luksemburgu: Należy wydać formularz E 101 zainteresowanej osobie, która go składa w Regionalnej Kasie Ubezpieczeń Wzajemnych.
5. Do celów stosowania art. 17 łącznie z art. 14 ust. 1 i art. 14a ust. 1 rozporządzenia:
- i) systemy inne niż systemy dla rolnictwa: Direction régionale des affaires sanitaires et sociales (Regionalna Dyrekcja Zdrowia i Spraw Socjalnych);
 - ii) systemy dla rolnictwa: Direction régionale de l'agriculture et de la forêt — (Regionalna Dyrekcja Rolnictwa i Leśnictwa) Service régional de l'inspection du Travail, de l'Emploi et de la Politique Sociale Agricole (Wydział Regionalny Kontroli, Zatrudnienia i Rolnej Polityki Społecznej), Paryż.
6. Do celów stosowania art. 80, 81, art. 82 ust. 2 i art. 85 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego:
- Direction départementale du travail et de la main-d'œuvre (Departamentalna Dyrekcja Pracy i Siły Roboczej) w miejscu, w którym wykonywane jest zatrudnienie, w odniesieniu do którego został złożony wniosek o zaświadczenie.
- Lokalny wydział Agence nationale pour l'emploi (Krajowe Biuro ds. Zatrudnienia);
- Merostwo miejsca zamieszkania członków rodziny.
7. Do celów stosowania art. 84 rozporządzenia wykonawczego:
- a) bezrobocie w pełnym wymiarze: Association pour l'emploi dans l'industrie et le commerce (Assedic) (Stowarzyszenie dla Zatrudnienia w Przemysle i Handlu) w miejscu zamieszkania zainteresowanej osoby;
 - b) bezrobocie w niepełnym wymiarze: Direction départementale du travail et de la main-d'œuvre (Departamentalna Dyrekcja Pracy i Siły Roboczej) w miejscu zatrudnienia zainteresowanej osoby.
8. Do celów łącznego stosowania art. 36 i 63 rozporządzenia i art. 102 rozporządzenia wykonawczego:
- Centre de sécurité sociale des travailleurs migrants (Centrum zabezpieczenia społecznego pracowników migrujących), Paryż;
- Association pour l'emploi dans l'industrie et le commerce (Assedie) (Stowarzyszenie pracowników przemysłu i handlu).
9. Do celów stosowania art. 113 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego:
- Centre de sécurité sociale des travailleurs migrants (Centrum zabezpieczenia społecznego pracowników migrujących), Paryż.

F. GRECJA

1. Do celów stosowania art. 6 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego: Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (IKA), Αθήνα (Instytut Ubezpieczeń Społecznych, Ateny).
2. Do celów stosowania art. 14 ust. 1 i art. 14b ust. 1 rozporządzenia w związku z art. 11 ust. 1 lit. a) rozporządzenia wykonawczego:
- a) na zasadach ogólnych: Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (IKA), Αθήνα (Instytut Ubezpieczeń Społecznych, Ateny);
 - b) dla marynarzy: Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο (NAT), Πειραιάς (Fundusz Emerytalny Marynarzy, Pireus).

3.	Do celów stosowania art. 14 ust. 2 lit. b) pkt i) rozporządzenia i art. 12a ust. 1 rozporządzenia wykonawczego:	Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΙΚΑ), Αθήνα (Instytut Ubezpieczeń Społecznych Ateny).
4.	Do celów stosowania art. 14a ust. 1 i art. 14b ust. 2 rozporządzenia w związku z art. 11a ust. 1 lit. a) rozporządzenia wykonawczego:	
	a) na zasadach ogólnych:	Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΙΚΑ), Αθήνα (Instytut Ubezpieczeń Społecznych, Ateny);
	b) dla marynarzy:	Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο (ΝΑΤ), Πειραιάς (Fundusz Emerytalny Marynarzy, Pireus).
4a.	Do celów stosowania art. 14c rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 i art. 12a rozporządzenia (EWG) nr 574/72:	
	a) na zasadach ogólnych:	Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΙΚΑ), Αθήνα (Instytut Ubezpieczeń Społecznych, Ateny);
	b) dla marynarzy:	Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο (ΝΑΤ), Πειραιάς (Fundusz Emerytalny Marynarzy, Pireus).
5.	Do celów stosowania art. 14d ust. 3 rozporządzenia:	
	a) na zasadach ogólnych:	Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΙΚΑ), Αθήνα (Instytut Ubezpieczeń Społecznych, Ateny);
	b) dla marynarzy:	Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο (ΝΑΤ), Πειραιάς (Fundusz Emerytalny Marynarzy, Pireus).
6.	Do celów stosowania art. 13 ust. 2 i 3 i art. 14 ust. 1 i 2 rozporządzenia wykonawczego:	Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΙΚΑ), Αθήνα (Instytut Ubezpieczeń Społecznych, Ateny).
7.	Do celów stosowania art. 80 ust. 2 i art. 85 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego:	Οργανισμός Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ), Αθήνα (Fundusz Emerytalny Marynarzy, Pireus).
8.	Do celów stosowania art. 81 rozporządzenia wykonawczego:	Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΙΚΑ), Αθήνα (Instytut Ubezpieczeń Społecznych, Ateny).
9.	Do celów stosowania art. 102 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego:	
	a) zasiłki rodzinne, bezrobocie:	Οργανισμός Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ), Αθήνα (Biuro ds. Zatrudnienia i Pracy, Ateny);
	b) świadczenia dla marynarzy:	Οίκος Ναύτου, Πειραιάς (Dom Pracowników Morza, Pireus);
	c) inne świadczenia:	Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΙΚΑ), Αθήνα (Instytut Ubezpieczeń Społecznych, Ateny).
9a.	Do celów stosowania art. 110 rozporządzenia wykonawczego:	
	a) zasiłki rodzinne, bezrobocie:	Οργανισμός Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ), Αθήνα (Biuro ds. Zatrudnienia i Pracy, Ateny);
	b) świadczenia dla marynarzy:	Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο (ΝΑΤ), Πειραιάς (Fundusz Emerytalny Marynarzy, Pireus);
	c) inne świadczenia:	Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΙΚΑ), Αθήνα (Instytut Ubezpieczeń Społecznych, Ateny).
10.	Do celów stosowania art. 82 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego:	Οργανισμός Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ), Αθήνα (Biuro ds. Zatrudnienia i Pracy, Ateny).

11. Do celów stosowania art. 113 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego:

a) świadczenia dla marynarzy:

Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο (NAT), Πειραιάς (Fundusz Emerytalny Marynarzy, Pireus);

b) inne świadczenia:

Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (IKA), Αθήνα (Instytut Ubezpieczeń Społecznych, Ateny).

G. IRLANDIA

1. Do celów stosowania art. 14c rozporządzenia, art. 6 ust. 1, art. 11 ust. 1, art. 11a ust. 1, art. 12a, art. 13 ust. 2 i 3, art. 14 ust. 1, 2 i 3, art. 38 ust. 1, art. 70 ust. 1, art. 85 ust. 2, art. 86 ust. 2 i art. 91 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego:

Department of Social Welfare (Departament Opieki Społecznej), Dublin.

2. Do celów stosowania art. 80 ust. 2, art. 81 i art. 82 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego:

Department of Social Welfare (Departament Opieki Społecznej), Dublin, wraz z regionalnymi biurami odpowiedzialnymi za świadczenia dla bezrobotnych.

3. a) do celów stosowania art. 36 i art. 63 rozporządzenia i art. 102 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego:

Department of Health (Departament Zdrowia), Dublin;

b) do celów stosowania art. 70 rozporządzenia i art. 102 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego:

Department of Social Welfare (Departament Opieki Społecznej), Dublin.

4. a) do celów stosowania art. 110 rozporządzenia wykonawczego (dla świadczeń pieniężnych):

Department of Social Welfare (Departament Opieki Społecznej), Dublin;

b) do celów stosowania art. 110 (dla świadczeń rzeczowych) i art. 113 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego:

Eastern Health Board, Dublin 8 (Wschodnia Rada do Spraw Zdrowia),
Midland Health Board, Tullamore, County Offaly (Środkowa Rada do Spraw Zdrowia),
Mid-Western Health Board, Limerick, (Środkowozachodnia Rada do spraw Zdrowia),
North-Eastern Health Board, Ceanannus Mor, County Meath, (Północno-Wschodnia Rada do spraw Zdrowia),
North-Western Health Board, Manorhamilton, County Leitrim, (Północno-Zachodnia Rada do spraw Zdrowia),
South-Eastern Health Board, Kilkenny, (Południowo-Wschodnia Rada do spraw Zdrowia),
Southern Health Board, Cork, (Południowa Rada Zdrowia),
Western Health Board, Galway (Zachodnia Rada Zdrowia).

H. WŁOCHY

1. Do celów stosowania art. 6 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego:

Ministerio del lavoro e della previdenza sociale (Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej), Rzym.

2. Do celów stosowania art. 11 ust. 1, art. 13 ust. 2 i 3 i art. 14 ust. 1, 2 i 3 rozporządzenia wykonawczego:

Istituto nazionale della previdenza sociale (Państwowy Instytut Opieki Społecznej), regionalne biura.

3. Do celów stosowania art. 11a i art. 12a rozporządzenia wykonawczego:

Dla lekarzy:	Ente nazionale di previdenza ed assistenza medici (Krajowy Fundusz Ubezpieczeń i Opieki Lekarzy);
Dla farmaceutów:	Ente nazionale di previdenza ed assistenza farmacisti (Krajowy Fundusz Ubezpieczeń i Opieki Farmaceutów);
Dla weterynarzy:	Ente nazionale di previdenza ed assistenza veterinari (Krajowy Fundusz Ubezpieczeń i Opieki Weterynarzy);
Dla położnych:	Ente nazionale di previdenza ed assistenza per le ostetriche (Krajowy Fundusz Ubezpieczeń i Opieki Położnych);
Dla inżynierów i architektów:	Cassa nazionale di previdenza per gli ingegneri ed architetti (Krajowy Fundusz Ubezpieczeń i Opieki Inżynierów i Architektów);
Dla geodetów:	Cassa nazionale di previdenza ed assistenza a favore dei geometri (Krajowy Fundusz Ubezpieczeń Geodetów);
Dla adwokatów i radców prawnych:	Cassa nazionale di previdenza ed assistenza a favore degli avvocati e dei procuratori (Krajowy Fundusz Ubezpieczeń i Opieki Adwokatów i Radców Prawnych);
Dla ekonomistów:	Cassa nazionale di previdenza ed assistenza a favore dei dottori commercialisti (Krajowy Fundusz Ubezpieczeń i Opieki Ekonomistów);
Dla księgowych:	Cassa nazionale di previdenza ed assistenza a favore dei ragionieri e periti commerciali (Krajowy Fundusz Ubezpieczeń i Opieki Księgowych);
Dla konsultantów ds. zatrudnienia:	Ente nazionale di previdenza ed assistenza per i consulenti del lavoro (Krajowe Biuro Ubezpieczeń i Pomocy Konsultantów do spraw Zatrudnienia);
Dla notariuszy:	Cassa nazionale notariato (Krajowa Kasa Notariuszy);
Dla agentów celnych:	Fondo di previdenza a favore degli spedizionieri doganali (Fundusz Ubezpieczeń Agentów Celných).

4. Do celów stosowania art. 38 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego:

Istituto nazionale della previdenza sociale (Krajowy instytut opieki społecznej), biura regionalne.

5. Do celów stosowania art. 80 ust. 2, art. 81, art. 82 ust. 2, art. 85 ust. 2, art. 88 i art. 91 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego:

Istituto nazionale della previdenza sociale (Krajowy instytut opieki społecznej), biura regionalne.

6. Do celów stosowania art. 102 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego:

a) zwroty na podstawie art. 36 rozporządzenia:	Ministerio della sanità (Ministerstwo Zdrowia), Rzym;
b) zwroty na podstawie art. 63 rozporządzenia:	
i) świadczenia rzeczowe:	Ministerio della sanità (Ministerstwo Zdrowia), Rzym;
ii) protezy i sprzęt dużych rozmiarów:	Istituto nazionale per l'assicurazione contro gli infortuni sul lavoro (Krajowy instytut ubezpieczeń w razie wypadków przy pracy), Rzym;
c) zwroty na podstawie art. 70 rozporządzenia:	Istituto nazionale della previdenza sociale (Krajowy instytut opieki społecznej), Rzym.

7. Do celów stosowania art. 113 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego:

a) choroba (wraz z gruźlicą):

Ministerio della sanità (Ministerstwo Zdrowia), Rzym;

b) wypadki przy pracy i choroby zawodowe:

i) świadczenia rzeczowe:

Ministerio della sanità (Ministerstwo Zdrowia), Rzym;

ii) protezy i sprzęt dużych rozmiarów:

Istituto nazionale per l'assicurazione contro gli infortuni sul lavoro (Krajowy Instytut Ubezpieczeń w razie Wypadków przy Pracy), Rzym.

I. LUKSEMBURG

1. Do celów stosowania art. 14d ust. 3 rozporządzenia:

Właściwa władza dla odpowiedniego rodzaju wykonywanej działalności.

2. Do celów stosowania art. 6 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego:

Właściwy system dla odpowiedniego rodzaju zatrudnienia lub działalności na własny rachunek, ostatnio wykonywanej w Wielkim Księstwie.

3. Do celów stosowania art. 11 ust. 1, art. 11a, art. 13 ust. 2 i 3 i art. 14 ust. 1, 2 i 3 rozporządzenia wykonawczego:

Inspection générale de la sécurité sociale (Główny Inspektorat Zabezpieczenia Społecznego), Luksemburg.

4. Do celów stosowania art. 10b i art. 12a rozporządzenia wykonawczego:

Centre commun de la sécurité sociale (Wspólne Centrum ds. Zabezpieczenia Społecznego), Luksemburg.

5. Do celów stosowania art. 80 ust. 2, art. 81 i art. 82 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego:

Administration de l'emploi (Biuro Zatrudnienia), Luksemburg.

6. Do celów stosowania art. 85 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego:

Fundusz chorobowy, do którego zainteresowana osoba ostatnio należała.

7. Do celów stosowania art. 91 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego:

a) Inwalidztwo, starość i śmierć (emerytury i renty):

i) dla robotników:

Établissement d'assurance contre la vieillesse et l'invalidité, Luxembourg (Instytucja Ubezpieczeń Emerytalnych i na wypadek Inwalidztwa), Luksemburg;

ii) dla urzędników i osób prowadzących działalność na własny rachunek:

Caisse de pension des employés privés, Luxembourg (Fundusz Emerytalny Pracowników Sektora Prywatnego), Luksemburg;

iii) dla prowadzących działalność na własny rachunek w rzemiośle, handlu i drobnej wytwórczości:

Caisse de pension des artisans, des commerçants et des industriels, Luxembourg (Fundusz Emerytalny Rzemieślników, Handlu i Drobnej Wytwórczości), Luksemburg;

iv) dla prowadzących działalność na własny rachunek w rolnictwie:

Caisse de pension agricole, Luxembourg (Fundusz Emerytalny Rolników), Luksemburg.

b) Świadczenia rodzinne:

Caisse nationale des prestations familiales (Krajowy Fundusz Zasiłków Rodzinnych), Luksemburg.

8. Do celów stosowania art. 102 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego:

a) choroba i macierzyństwo:

Union des caisses de maladie (Związek Funduszy Chorobowych), Luksemburg;

b) wypadki przy pracy:

Association d'assurance contre les accidents, section industrielle (Towarzystwo Ubezpieczeń w razie Wypadków) Sekcja Przemysłu), Luksemburg;

c) bezrobocie:

Administration de l'emploi (Biuro Zatrudnienia), Luksemburg.

9. Do celów stosowania art. 113 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego:

a) choroba i macierzyństwo:	Union des caisses de maladie (Związek Funduszy Chorobowych), Luksemburg;
b) wypadki przy pracy:	Association d'assurance contre les accidents, section industrielle (Towarzystwo Ubezpieczeń w razie Wypadków) Sekcja Przemysłu), Luksemburg;

J. NIDERLANDY

1. Do celów stosowania art. 17 rozporządzenia i art. 6 ust. 1, art. 10b, art. 11 ust. 1 i 2, art. 11a ust. 1 i 2, art. 12a, art. 13 ust. 2 i 3 i art. 14 ust. 1 i 2 rozporządzenia wykonawczego:	Sociale Verzekeringsbank (Bank Ubezpieczeń Społecznych), Amstelveen.
2. Do celów stosowania art. 14 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego, w stosunku do personelu pomocniczego Wspólnot Europejskich, nieposiadającego zamieszkania w Niderlandach (tylko dla świadczeń rzeczowych):	Algemeen Nederlands Onderling Ziekenfonds (Powszechny Niderlandzki Fundusz Chorobowy), Utrecht.
3. Do celów stosowania art. 82 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego:	Nieuwe Algemene Bedrijfsvereniging (Nowe Powszechne Stowarzyszenie Zawodowe i Handlowe), Amsterdam.
4. Do celów stosowania art. 102 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego:	
a) zwroty na podstawie art. 36 i art. 63 rozporządzenia:	Ziekenfondsraad (Rada Funduszy Chorobowych), Amstelveen;
b) zwroty na podstawie art. 70 rozporządzenia:	Algemeen Werkloosheidsfond (Powszechny Fundusz Bezrobocia), Zoetermeer.

K. AUSTRIA

1. ...	
2. Do celów stosowania art. 14 ust. 1 lit. b) i art. 17 rozporządzenia:	Bundesminister für Arbeit und Soziales (Federalne Ministerstwo Pracy i Spraw Socjalnych), Wiedeń, w zgodzie z Bundesminister für Jugend und Familie (Federalnym Ministerstwem Młodzieży i Rodziny, Wiedeń.
Do celów stosowania art. 14d ust. 3 rozporządzenia:	Właściwa instytucja.
3. Do celów stosowania art. 11, art. 11a, art. 12a, art. 13 i art. 14 rozporządzenia wykonawczego:	
a) kiedy zainteresowany podlega austriackiemu ustawodawstwu i objęty jest ubezpieczeniem na wypadek choroby:	Właściwa instytucja ubezpieczeń na wypadek choroby;
b) kiedy zainteresowany podlega austriackiemu ustawodawstwu i nie jest objęty ubezpieczeniem na wypadek choroby:	Właściwa instytucja ubezpieczeń na wypadek choroby;
c) we wszystkich pozostałych przypadkach:	Hauptverband der österreichischen Sozialversicherungsträger (Federacja Austriackich Zakładów Ubezpieczenia Społecznego), Wiedeń.
4. Do celów stosowania art. 38 ust. 1 i art. 70 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego:	Gebietskrankenkasse (Regionalny Fundusz Ubezpieczeń na Wypadek Choroby) właściwy dla miejsca zamieszkania członków rodziny.
5. Do celów stosowania art. 80 ust. 2, art. 81 i art. 82 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego:	Regionale Geschäftsstelle des Arbeitsmarktservice (Regionalne Biuro Rynku Pracy) właściwe dla ostatniego miejsca zamieszkania lub pobytu pracownika najemnego lub dla ostatniego miejsca zatrudnienia.

6. Do celów stosowania art. 85 ust. 2 i art. 86 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego w odniesieniu do Karenzurlaubsgeld (specjalny zasiłek macierzyński): Regionale Geschäftsstelle des Arbeitsmarktservice (Regionalne Biuro Rynku Pracy) właściwe dla ostatniego miejsca zamieszkania lub pobytu pracownika najemnego lub dla ostatniego miejsca zatrudnienia.
7. Do celów stosowania:
- a) art. 102 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego w odniesieniu do art. 36 i 63 rozporządzenia: Hauptverband der österreichischen Sozialversicherungsträger (Federacja Austriackich Zakładów Ubezpieczenia Społecznego), Wiedeń.
- b) art. 102 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego w odniesieniu do art. 70 rozporządzenia: Landgeschäftsstelle Wien des Arbeitsmarktservice (Regionalne Biuro Rynku Pracy, Wiedeń).
8. Do celów stosowania art. 110 rozporządzenia wykonawczego: — właściwa instytucja, lub
— jeżeli nie istnieje austriacka właściwa instytucja, instytucja w miejscu zamieszkania.
9. Do celów stosowania art. 113 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego: Hauptverband der österreichischen Sozialversicherungsträger (Federacja Austriackich Zakładów Ubezpieczenia Społecznego), co oznacza, że zwrot wydatków na świadczenia pieniężne dokonywany jest ze składek emerytów lub rencistów na ubezpieczenie na wypadek choroby, otrzymanych przez wymienioną federację.

L. PORTUGALIA

I. METROPOLIA

1. Do celów stosowania art. 17 rozporządzenia: Departamento de Relações Internacionais e Convenções de Segurança Social (Departament Stosunków Międzynarodowych i Umów Zabezpieczenia Społecznego), Lizbona.
2. Do celów stosowania art. 11 ust. 1 i art. 11a rozporządzenia wykonawczego: Centro Regional de Segurança Social (Regionalne Centrum Zabezpieczenia Społecznego), do którego należy osoba zainteresowana.
3. Do celów stosowania art. 12a rozporządzenia wykonawczego: Centro Regional de Segurança Social (Regionalne Centrum Zabezpieczenia Społecznego) w miejscu zamieszkania pracownika lub w miejscu ubezpieczenia, tam gdzie właściwe.
4. Do celów stosowania art. 13 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego: Departamento de Relações Internacionais e Convenções de Segurança Social (Departament Stosunków Międzynarodowych i Umów Zabezpieczenia Społecznego), Lizbona.
5. Do celów stosowania art. 14 ust. 1 i 2 rozporządzenia wykonawczego: Departamento de Relações Internacionais e Convenções de Segurança Social (Departament Stosunków Międzynarodowych i Umów Zabezpieczenia Społecznego), Lizbona.
6. Do celów stosowania art. 14 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego: Centro Regional de Segurança Social (Regionalne Centrum Zabezpieczenia Społecznego), Lizbona.
7. Do celów stosowania art. 28 ust. 1, 29 ust. 2 i 5, art. 30 ust. 1 i 3 oraz art. 31 ust. 1 zdanie drugie rozporządzenia wykonawczego (w odniesieniu do wydawania zaświadczeń): Centro Nacional de Pensões (Krajowe Centrum Emerytur), Lizbona.
8. Do celów stosowania art. 25 ust. 2, art. 38 ust. 1, art. 70 ust. 1, art. 82 ust. 2 i art. 86 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego: Władza administracyjna w miejscu zamieszkania członków rodziny.
9. Do celów stosowania art. 17 ust. 6 i 7, art. 18 ust. 3, 4 i 6, art. 20, art. 21 ust. 1, art. 22, art. 31 ust. 1 zdanie pierwsze i art. 34 ust. 1 i 2 akapit pierwszy rozporządzenia wykonawczego (dotyczący instytucji miejsca zamieszkania lub instytucji miejsca pobytu, gdzie stosowne: Administração Regional de Saúde (Regionalna Administracja Zdrowia) miejsca zamieszkania lub pobytu zainteresowanego.

10. Do celów stosowania art. 80 ust. 2, art. 81 i art. 85 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego:

Centro Regional de Segurança Social (Regionalne Centrum Zabezpieczenia Społecznego), w którym osoba zainteresowana była ostatnio ubezpieczona.

11. Do celów stosowania art. 102 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego:

Departamento de Relações Internacionais e Convenções de Segurança Social (Departament Stosunków Międzynarodowych i Umów Zabezpieczenia Społecznego), Lizbona.

II. AUTONOMICZNY REGION MADERY

1. Do celów stosowania art. 17 rozporządzenia:

Secretário Regional dos Assuntos Sociais (Regionalny Sekretariat Zabezpieczenia Społecznego), Funchal.

2. Do celów stosowania art. 11 ust. 1 i art. 11a rozporządzenia wykonawczego:

Direcção Regional de Segurança Social (Regionalna Dyrekcja Zabezpieczenia Społecznego), Funchal.

3. Do celów stosowania art. 12a rozporządzenia wykonawczego:

Direcção Regional de Segurança Social (Regionalna Dyrekcja Zabezpieczenia Społecznego), Funchal.

4. Do celów stosowania art. 13 ust. 2 i 3 rozporządzenia wykonawczego:

Departamento de Relações Internacionais e Convenções de Segurança Social (Departament Stosunków Międzynarodowych i Umów Zabezpieczenia Społecznego), Lizbona.

5. Do celów stosowania art. 14 ust. 1 i 2 rozporządzenia wykonawczego:

Departamento de Relações Internacionais e Convenções de Segurança Social (Departament Stosunków Międzynarodowych i Umów Zabezpieczenia Społecznego), Lizbona.

6. Do celów stosowania art. 14 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego:

Direcção Regional de Segurança Social (Regionalna Dyrekcja Zabezpieczenia Społecznego), Funchal.

7. Do celów stosowania art. 28 ust. 1, art. 29 ust. 2 i 5, art. 30 ust. 1 i 3 i art. 31 ust. 1 zdanie drugie rozporządzenia wykonawczego (w odniesieniu do wydawania zaświadczeń):

Direcção Regional de Segurança Social (Regionalna Dyrekcja Zabezpieczenia Społecznego), Funchal.

8. Do celów stosowania art. 25 ust. 2, art. 38 ust. 1, art. 70 ust. 1, art. 82 ust. 2 i art. 86 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego:

Władza administracyjna w miejscu zamieszkania członków rodziny.

9. Do celów stosowania art. 17 ust. 6 i 7, art. 18 ust. 3, 4 i 6, art. 20, art. 21 ust. 1, art. 22, art. 31 ust. 1 zdanie pierwsze i art. 34 ust. 1 i 2 akapit pierwszy rozporządzenia wykonawczego (w odniesieniu do instytucji miejsca zamieszkania lub instytucji miejsca pobytu, odpowiednio):

Direcção Regional de Saúde Pública (Regionalna Dyrekcja Zabezpieczenia Społecznego), Funchal.

10. Do celów stosowania art. 80 ust. 2, art. 81, art. 85 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego:

Direcção Regional de Segurança Social (Regionalna Dyrekcja Zabezpieczenia Społecznego), Funchal.

11. Do celów stosowania art. 102 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego:

Departamento de Relações Internacionais e Convenções de Segurança Social (Ministerstwo Stosunków Międzynarodowych i Umów Zabezpieczenia Społecznego), Lizbona.

III. AUTONOMICZNY REGION AZORÓW

1. Do celów stosowania art. 17 rozporządzenia:

Direcção Regional de Segurança Social (Regionalna Dyrekcja Zabezpieczenia Społecznego), Angra do Heroísmo.

2. Do celów stosowania art. 11 ust. 1 i art. 11a rozporządzenia wykonawczego:

Direcção Regional de Segurança Social (Regionalna Dyrekcja Zabezpieczenia Społecznego), Angra do Heroísmo.

3. Do celów stosowania art. 12a rozporządzenia wykonawczego:

Direcção Regional de Segurança Social (Regionalna Dyrekcja Zabezpieczenia Społecznego), Angra do Heroísmo.

4. Do celów stosowania art. 13 ust. 2 i 3 rozporządzenia wykonawczego:	Departamento de Relações Internacionais e Convenções de Segurança Social (Departament Stosunków Międzynarodowych i Umów Zabezpieczenia Społecznego), Lizbona.
5. Do celów stosowania art. 14 ust. 1 i 2 rozporządzenia wykonawczego:	Departamento de Relações Internacionais e Convenções de Segurança Social (Departament Stosunków Międzynarodowych i Umów Zabezpieczenia Społecznego), Lizbona.
6. Do celów stosowania art. 14 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego:	Direcção Regional de Segurança Social (Regionalna Dyrekcja Zabezpieczenia Społecznego), Angra do Heroísmo.
7. Do celów stosowania art. 28 ust. 1, art. 29 ust. 2 i 5, art. 30 ust. 1 i 3 i art. 31 ust. 1 zdanie drugie rozporządzenia wykonawczego (w odniesieniu do wydawania zaświadczeń):	Direcção Regional de Segurança Social (Regionalna Dyrekcja Zabezpieczenia Społecznego), Angra do Heroísmo.
8. Do celów stosowania art. 25 ust. 2, art. 38 ust. 1, art. 70 ust. 1, art. 82 ust. 2 i art. 86 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego:	Władza administracyjna w miejscu zamieszkania członków rodziny.
9. Do celów stosowania art. 17 ust. 6 i 7, art. 18 ust. 3, 4 i 6, art. 20, art. 21 ust. 1, art. 22, art. 31 ust. 1 zdanie pierwsze i art. 34 ust. 1 i 2 akapit pierwszy rozporządzenia wykonawczego (w odniesieniu do instytucji miejsca zamieszkania lub instytucji miejsca pobytu, odpowiednio):	Direcção Regional de Saúde (Regionalna Dyrekcja Zdrowia), Angra do Heroísmo.
10. Do celów stosowania art. 80 ust. 2, art. 81, art. 85 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego:	Direcção Regional de Segurança Social (Regionalna Dyrekcja Zabezpieczenia Społecznego), Angra do Heroísmo.
11. Do celów stosowania art. 102 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego:	Departamento de Relações Internacionais e Convenções de Segurança Social (Departament Stosunków Międzynarodowych i Umów Zabezpieczenia Społecznego), Lizbona.

M. FINLANDIA

1. Do celów stosowania art. 14 ust. 1 lit. b), art. 14a ust. 1 lit. b) rozporządzenia i art. 11 ust. 1, art. 11a ust. 1, art. 12a, art. 13 ust. 2 i 3 i art. 14 ust. 1 i 2 rozporządzenia wykonawczego:	Eläketurvakeskus — Pensionsskydscentralen (Centralny Instytut Zabezpieczenia Emerytalnego), Helsinki.
2. Do celów stosowania art. 10b rozporządzenia wykonawczego:	Kansaneläkelaitos — Folkpensionsanstalten (Instytucja Ubezpieczeń Społecznych), Helsinki.
3. Do celów stosowania art. 36 i 90 rozporządzenia wykonawczego:	Kansaneläkelaitos — Folkpensionsanstalten (Instytucja Ubezpieczeń Społecznych), Helsinki, iTyöeläkelaitokset (Instytucje ds. Rent Pracowniczych) i

Eläketurvakeskus — Pensionsskydscentralen (Centralny Instytut Zabezpieczenia Emerytalnego), Helsinki. |
| 4. Do celów stosowania art. 37 lit. b) i art. 38 ust. 1, art. 70 ust. 1, art. 82 ust. 2, art. 85 ust. 2 i art. 86 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego: | Kansaneläkelaitos — Folkpensionsanstalten (Instytucja Ubezpieczeń Społecznych), Helsinki. |

5. Do celów stosowania art. 41 do 59 rozporządzenia wykonawczego: Kansaneläkelaitos — Folkpensionsanstalten (Instytucja Ubezpieczeń Społecznych), Helsinki, i Eläketurvakeskus — Pensionsskydscentralen (Centralny Instytut Zabezpieczenia Emerytalnego), Helsinki.
6. Do celów stosowania art. 60 do 67, art. 71, 75, 76 i 78 rozporządzenia wykonawczego: Jako instytucja miejsca zamieszkania lub pobytu, instytucja ubezpieczeń wyznaczona przez Tapaturmavakuutuslaitosten Liitto — Olycksfallsförsäkringsanstalternas Förbund (Zrzeszenie Instytucji Ubezpieczeń od Następstw Nieszczęśliwych Wypadków), Helsinki.
7. Do celów stosowania art. 80 i 81 rozporządzenia wykonawczego: Właściwy fundusz dla bezrobotnych, gdy zasiłki dla bezrobotnych są wypłacane w ramach systemu dodatkowego Kansaneläkelaitos — Folkpensionsanstalten (Instytucja Ubezpieczeń Społecznych), Helsinki, w przypadku podstawowych zasiłków dla bezrobotnych.
8. Do celów stosowania art. 102 i 113 rozporządzenia wykonawczego: Kansaneläkelaitos — Folkpensionsanstalten — (Instytucja Ubezpieczeń Społecznych), Helsinki, Tapaturmavakuutuslaitosten Liitto — Olycksfallsförsäkringsanstalternas Förbund (Zrzeszenie Instytucji Ubezpieczeń od następstw nieszczęśliwych wypadków), Helsinki, w przypadku ubezpieczeń wypadkowych.
9. Do celów stosowania art. 110 rozporządzenia wykonawczego:
- a) emerytury pracownicze: Eläketurvakeskus — Pensionsskydscentralen Centralny Instytut Zabezpieczenia Emerytalnego), Helsinki, w przypadku rent pracowniczych;
- b) wypadki przy pracy, choroby zawodowe: Tapaturmavakuutuslaitosten Liitto — Olycksfallsförsäkringsanstalternas Förbund (Zrzeszenie Instytucji Ubezpieczeń od następstw nieszczęśliwych wypadków), Helsinki, w przypadku ubezpieczeń wypadkowych;
- c) w innych przypadkach: Kansaneläkelaitos — Folkpensionsanstalten (Instytucja Ubezpieczeń Społecznych), Helsinki.

N. SZWECJA

1. Do celów stosowania art. 14 ust. 1, art. 14a ust. 1, art. 14b ust. 1 i 2 rozporządzenia i art. 11 ust. 1 lit. a) i art. 11a ust. 1 rozporządzenia wykonawczego: Urząd ubezpieczeń społecznych, w którym zainteresowany jest ubezpieczony.
2. Do celów stosowania art. 14 ust. 1 lit. b) i art. 14a ust. 1 lit. b) w przypadkach, kiedy zainteresowana osoba jest oddelegowana do Szwecji: Urząd ubezpieczeń społecznych w miejscu wykonywania pracy.
3. Do celów stosowania art. 14b ust. 1 i 2 w przypadkach, gdy zainteresowany jest oddelegowany do Szwecji na okres dłuższy niż 12 miesięcy: Göteborgs allmänna försäkringskassa, sjöfartskontoret (Urząd Ubezpieczeń Społecznych miasta Göteborg, sekcja ds. marynarzy).
4. Do celów stosowania art. 14 ust. 2 i 3, art. 14a ust. 2 i 3 rozporządzenia: Urząd ubezpieczeń społecznych w miejscu stałego zamieszkania.
5. Do celów stosowania art. 14a ust. 4 rozporządzenia i art. 11 ust. 1 lit. b), art. 11a ust. 1 lit. b) i art. 12a ust. 5, 6 i ust. 7 lit. a) rozporządzenia wykonawczego: Urząd ubezpieczeń społecznych w miejscu wykonywania pracy.

6. Do celów stosowania art. 17 rozporządzenia:
- a) Urząd ubezpieczeń społecznych w miejscu, w którym praca jest lub będzie wykonywana; oraz
 - b) Riksförsäkringsverket (Krajowy Zarząd Ubezpieczeń Społecznych) dotyczący pracowników najemnych lub osób pracujących na własny rachunek.
7. Do celów stosowania art. 102 ust. 2:
- a) Riksförsäkringsverket (Rada Krajowych Ubezpieczeń Społecznych);
 - b) Arbetsmarknadsstyrelsen (Zarząd Krajowego Rynku Pracy) w sprawie zasiłków dla bezrobotnych.

O. ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

1. Do celów stosowania art. 14c, art. 14d ust. 3 i art. 17 rozporządzenia i art. 6 ust. 1, art. 11 ust. 1, art. 11a ust. 1, art. 12a, art. 13 ust. 2 i 3, art. 14 ust. 1, 2 i 3, i art. 80 ust. 2, art. 81, art. 82 ust. 2 i art. 109 rozporządzenia wykonawczego:

Wielka Brytania:

Department of Social Security, Contributions Agency, Overseas Contributions, (Departament Zabezpieczenia Społecznego, Agencja Składek, Składki Zamorskie) Newcastle-upon-Tyne NE98 1YX.

Irlandia Północna:

Department of Health and Social Services, Northern Ireland Social Security Agency, Overseas Branch, (Ministerstwo Zdrowia i Opieki Społecznej, Agencja Zabezpieczenia Społecznego Irlandii Północnej, Wydział zamorski), Belfast BT1 1DX.

2. Do celów stosowania art. 36 i 63 rozporządzenia i art. 8, art. 38 ust. 1, art. 70 ust. 1, art. 91 ust. 2, art. 102 ust. 2, art. 110 i art. 113 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego:

Wielka Brytania:

Department of Social Security, Benefits Agency, Overseas Branch, (Departament Zabezpieczenia Społecznego, Agencja Świadczeń, Wydział zamorski) Newcastle-upon-Tyne NE98 1YX.

Irlandia Północna:

(z wyjątkiem art. 36 i 63 rozporządzenia i art. 102 ust. 2 i art. 113 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego, dla których zob. sekcję dotyczącą Wielkiej Brytanii):

Department of Health and Social Services, Northern Ireland Social Security Agency, Overseas Branch, (Ministerstwo Zdrowia i Opieki Społecznej, Agencja Zabezpieczenia Społecznego Irlandii Północnej, Wydział zamorski), Belfast BT1 1DX.

3. Do celów stosowania art. 85 ust. 2, art. 86 ust. 2 i art. 89 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego:

Wielka Brytania:

Department of Social Security, Benefits Agency, Child Benefit Centre, (Ministerstwo Zabezpieczenia Społecznego, Wydział Zasiłków, Centrum zasiłków rodzinnych), Newcastle-upon-Tyne NE88 1AA.

Irlandia Północna:

Department of Health and Social Service Northern Ireland Social Security Agency, Child Benefit Office, (Ministerstwo Zdrowia i Opieki Społecznej, Wydział Zabezpieczenia Społecznego Irlandii Północnej, Biuro zasiłków rodzinnych) Belfast BT1 1SA.

ZAŁĄCZNIK 11 (A) (B) (7)

SYSTEMY OKREŚLONE W ART. 35 UST. 2 ROZPORZĄDZENIA

(Art. 4 ust. 11 rozporządzenia wykonawczego)

A. BELGIA

System rozszerzający ubezpieczenie na wypadek choroby (świadczenia rzeczowe) na osoby prowadzące działalność na własny rachunek.

B. DANIA

Żadne.

C. NIEMCY

Żadne.

D. HISZPANIA

Żadne.

E. FRANCJA

Żadne.

F. GRECJA

1. Fundusz Ubezpieczeń Rzemieślników i Drobnych Przedsiębiorców (TEBE).
2. Fundusz Ubezpieczeń Handlowców.
3. Fundusz Ubezpieczeń na Wypadek Choroby Prawników:
 - a) Fundusz opieki społecznej w Atenach;
 - b) Fundusz opieki społecznej w Pireusie;
 - c) Fundusz opieki społecznej w Salonikach;
 - d) Fundusz zdrowotna prawników z prowincji (TYAE).
4. Fundusz rent i ubezpieczeń personelu medycznego.

G. IRLANDIA

Żadne.

H. WŁOCHY

Żadne.

I. LUKSEMBURG

Żadne.

J. NIDERLANDY

Żadne.

K. AUSTRIA

Żadne.

L. PORTUGALIA

Żadne.

M. FINLANDIA

Żadne.

N. SZWECJA

Żadne.

O. ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Żadne.

Dodatek ⁽¹⁾

Artykuł 95 (14)

Zwrot świadczeń rzeczowych z ubezpieczeń na wypadek choroby i macierzyństwa, udzielonych emerytom lub rencistom i członkom ich rodzin, niezamieszkującym w Państwie Członkowskim, na podstawie ustawodawstwa, którego otrzymują oni emeryturę lub rentę i są uprawnieni do świadczeń

1. Wysokość świadczenia rzeczowego udzielonego zgodnie z art. 28 ust. 1 i art. 28a rozporządzenia jest zwrócona przez właściwe instytucje instytucjom, które udzieliły wymienionych świadczeń, na podstawie ryczałtu możliwie najbliższego rzeczywistym wydatkom.
2. Ryczałt ustala się, mnożąc średni koszt roczny na emeryta lub rencistę i członków ich rodzin i zmniejszając wynik o 20 %.
3. Składniki obliczenia, niezbędne dla ustalenia wymienionego ryczałtu, określa się zgodnie z następującymi zasadami:
 - a) średni koszt roczny na emeryta lub rencistę uzyskuje się, w odniesieniu do każdego Państwa Członkowskiego, dzieląc wydatki roczne związane z całością świadczeń rzeczowych udzielonych przez instytucję tego Państwa Członkowskiego ogółowi emerytów i rencistów, należnych na podstawie ustawodawstwa tego Państwa Członkowskiego w uwzględnionych systemach zabezpieczenia społecznego, jak

i należnych członkom ich rodzin, przez średnią roczną liczbę tych emerytów i rencistów; systemy zabezpieczenia społecznego, które należy uwzględnić w tym celu wymienione są w załączniku 9;

- b) w stosunkach między instytucjami dwóch Państw Członkowskich średnia roczna liczba emerytów i rencistów oraz członków ich rodzin, którą należy uwzględnić, jest równa średniej rocznej liczbie emerytów i rencistów oraz członków ich rodzin określonych w art. 28 ust. 2 rozporządzenia, zamieszkujących terytorium jednego z tych dwóch Państw Członkowskich, którzy są uprawnieni do świadczeń rzeczowych, obciążających instytucję drugiego Państwa Członkowskiego.
4. Liczba emerytów lub rencistów oraz członków ich rodziny, którą należy uwzględnić, zgodnie z zasadami określonymi w ust. 3 lit. b), jest ustalona na podstawie listy stworzonej w tym celu przez instytucję miejsca zamieszkania, na podstawie dokumentów poświadczających uprawnienia osób zainteresowanych, dostarczonych przez właściwą instytucję. W przypadku sporu uwagi danej instytucji są przedłożone Komisji Obrachunkowej określonej w art. 101 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego.
5. Komisja Administracyjna ustanawia sposoby i warunki określania elementów obliczeń, określonych w ust. 3 i 4.
6. Dwa lub więcej Państw Członkowskich, lub właściwe władze tych Państw Członkowskich mogą uzgodnić między sobą, po uzyskaniu opinii Komisji Administracyjnej, inne sposoby ustalania kwot do zwrotu.

⁽¹⁾ Niniejszy artykuł stosuje się od dnia 1 stycznia 1998 r. Jednakże w relacjach z Republiką Francuską niniejszy art. stosuje się od dnia 1 stycznia 2002 r.

ZAŁĄCZNIK B

WYKAZ AKTÓW ZMIENIAJĄCYCH ROZPORZĄDZENIA (EWG) NR 1408/71 i (EWG) NR 574/72

- A. Akt Przystąpienia Hiszpanii i Portugalii (Dz.U. L 302 z 15.11.1985, str. 23)
- B. Akt Przystąpienia Austrii, Finlandii i Szwecji (Dz.U. C 241 z 29.8.1994, str. 9), przyjęty decyzją Rady 95/1/WE (Dz.U. L 1 z 1.1.1995, str. 1)
1. Uaktualniony rozporządzeniem Rady (EWG) nr 2001/83 z dnia 2 czerwca 1983 r. (Dz.U. L 230 z 22.8.1983, str. 6)
 2. Rozporządzenie Rady (EWG) nr 1660/85 z dnia 13 czerwca 1985 r. zmieniające rozporządzenie (EWG) nr 1408/71 w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek i do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie i rozporządzenie (EWG) nr 574/72 w sprawie wykonywania rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 (Dz.U. L 160 z 20.6.1985, str. 1; tekst hiszpański: DO Edición especial, 1985 (05. V4) lk 142; tekst portugalski: JO Edição Especial, 1985 (05. F4) lk 142; tekst szwedzki: EGT, Specialutgåva 1994, område 05 (04), lk 61; tekst fiński: EYVL:n erityispainos 1994, alue 05 (04), lk 61)
 3. Rozporządzenie Rady (EWG) nr 1661/85 z dnia 13 czerwca 1985 r. ustanawiające techniczne dostosowanie do wspólnotowych zasad zabezpieczenia społecznego pracowników migrujących w odniesieniu do Grenlandii. (Dz.U. L 160 z 20.6.1985, str. 7; tekst hiszpański: DO Edición especial, 1985 (05.04), lk 148; tekst portugalski: JO Edição Especial, 1985 (05.04), lk 148; tekst szwedzki: EGT, Specialutgåva 1994, område 05 (04), lk 67; tekst fiński: EYVL:n erityispainos 1994, alue 05 (04), lk 67)
 4. Rozporządzenie Rady (EWG) nr 513/86 z dnia 26 lutego 1986 r. zmieniające załączniki 1, 4, 5 i 6 do rozporządzenia Rady (EWG) nr 574/72 w sprawie wykonywania rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek i do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie (Dz.U. L 51 z 28.2.1986, str. 44; tekst szwedzki: EGT, Specialutgåva 1994, område 05 (04), lk 73; tekst fiński: EYVL:n erityispainos 1994, alue 05 (04), lk 73)
 5. Rozporządzenie Rady (EWG) nr 3811/86 z dnia 11 grudnia 1986 r. zmieniające rozporządzenie (EWG) nr 1408/71 w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek i do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie i rozporządzenie (EWG) nr 574/72 w sprawie wykonywania rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 (Dz.U. L 355 z 16.12.1986, str. 5; tekst szwedzki: EGT, Specialutgåva 1994, område 05 (04), lk 86; tekst fiński: EYVL:n erityispainos 1994, alue 05 (04), lk 86)
 6. Rozporządzenie Rady (EWG) nr 1305/89 z dnia 11 maja 1989 r. zmieniające rozporządzenie (EWG) nr 1408/71 w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek i do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie i rozporządzenie (EWG) nr 574/72 w sprawie wykonywania rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 (Dz.U. L 131 z 13.5.1989, str. 1; tekst szwedzki: EGT, Specialutgåva 1994, område 05 (04), lk 143; tekst fiński: EYVL:n erityispainos 1994, alue 05 (04), lk 143)
 7. Rozporządzenie Rady (EWG) nr 2332/89 z dnia 18 lipca 1989 r. zmieniające rozporządzenie (EWG) nr 1408/71 w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek i do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie i rozporządzenie (EWG) nr 574/72 w sprawie wykonywania rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 (Dz.U. L 224 z 2.8.1989, str. 1; tekst szwedzki: EGT, Specialutgåva 1994, område 05 (04), lk 154; tekst fiński: EYVL:n erityispainos 1994, alue 05 (04), lk 154)
 8. Rozporządzenie Rady (EWG) nr 3427/89 z dnia 30 października 1989 r. zmieniające rozporządzenie (EWG) nr 1408/71 w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek i do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie i rozporządzenie (EWG) nr 574/72 w sprawie wykonywania rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 (Dz.U. L 331 z 16.11.1989, str. 1; tekst szwedzki: EGT, Specialutgåva 1994, område 05 (04), lk 165; tekst fiński: EYVL:n erityispainos 1994, alue 05 (04), lk 165)
 9. Rozporządzenie Rady (EWG) nr 2195/91 z dnia 25 czerwca 1991 r. zmieniające rozporządzenie (EWG) nr 1408/71 w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek i do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie i rozporządzenie (EWG) nr 574/72 w sprawie wykonywania rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 (Dz.U. L 206 z 29.7.1991, str. 2; tekst szwedzki: EGT, Specialutgåva 1994, område 05 (05), lk 46; tekst fiński: EYVL:n erityispainos 1994, alue 05 (05), lk 46)

10. Rozporządzenie Rady (EWG) nr 1247/92 z dnia 30 kwietnia 1992 r. zmieniające rozporządzenie (EWG) nr 1408/71 w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek i do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie i rozporządzenie (EWG) nr 574/72 w sprawie wykonywania rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 (Dz.U. L 136 z 19.5.1992, str. 1; tekst szwedzki: EGT, Specialutgåva 1994, område 05 (05), lk 124; tekst fiński: EYVL:n erityispainos 1994, alue 05 (05), lk 124)
 11. Rozporządzenie Rady (EWG) nr 1248/92 z dnia 30 kwietnia 1992 r. zmieniające rozporządzenie (EWG) nr 1408/71 w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek i do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie i rozporządzenie (EWG) nr 574/72 w sprawie wykonywania rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 (Dz.U. L 136 z 19.5.1992, str. 7; tekst szwedzki: EGT, Specialutgåva 1994, område 05 (05), lk 130; tekst fiński: EYVL:n erityispainos 1994, alue 05 (05), lk 130)
 12. Rozporządzenie Rady (EWG) nr 1249/92 z dnia 30 kwietnia 1992 r. zmieniające rozporządzenie (EWG) nr 1408/71 w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek i do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie i rozporządzenie (EWG) nr 574/72 w sprawie wykonywania rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 (Dz.U. L 136 z 19.5.1992, str. 28; tekst szwedzki: EGT, Specialutgåva 1994, område 05 (05), lk 151; tekst fiński: EYVL:n erityispainos 1994, alue 05 (05), lk 151)
 13. Rozporządzenie Rady (EWG) nr 1945/93 z dnia 30 czerwca 1993 r. zmieniające rozporządzenie (EWG) nr 1408/71 w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek i do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie i rozporządzenie (EWG) nr 574/72 w sprawie wykonywania rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 i rozporządzenie (EWG) nr 1247/92 zmieniające rozporządzenie (EWG) nr 1408/71 (Dz.U. L 181 z 23.7.1993, str. 1; tekst szwedzki: EGT, Specialutgåva 1994, område 05 (06), lk 63; tekst fiński: EYVL:n erityispainos 1994, alue 05 (06), lk 63)
 14. Rozporządzenie Rady (WE) nr 3095/95 z dnia 22 grudnia 1995 r. zmieniające rozporządzenie (EWG) nr 1408/71 w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek i do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie i rozporządzenie (EWG) nr 574/72 w sprawie wykonywania rozporządzenia (EWG) nr 1408/71, rozporządzenie (EWG) nr 1247/92 zmieniające rozporządzenie (EWG) nr 1408/71 i rozporządzenie (EWG) nr 1945/93 zmieniające rozporządzenie (EWG) nr 1247/92 (Dz.U. L 335 z 30.12.1995, str. 1)
 15. Rozporządzenie Rady (WE) nr 3096/95 z dnia 22 grudnia 1995 r. zmieniające rozporządzenie (EWG) nr 1408/71 w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek i do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie i rozporządzenie (EWG) nr 574/72 w sprawie wykonywania rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 (Dz.U. L 335 z 30.12.1995, str. 10)
-